REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVËS - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO
MINISTRIA E FINANCAVE - MINISTARSTVO ZA FINANSIJE - MINISTRY OF FINANCE
ADMINISTRATA TATIMORE E KOSOVËS - PORESKA ADMINISTRACIJA KOSOVA - TAX ADMINISTRATION OF KOSOVO

KOSOVSKI PORESKI ZAKON

- **ZAKON BR. 03/L-222 -** O PORESKOJ ADMINISTRACIJI I POSTUPCI
- **ZAKON BR. 03/L-146 -** O POREZU NA DODATU VREDNOST
- **ZAKON BR. 03/L-161 -** O POREZU NA LIČNI DOHODAK
- **ZAKON BR. 03/L-162 -** O POREZU NA PRIHODE KORPORACIJA

DRUGO IZDANJE Novembar, 2011 - Priština www.atk-ks.org

PORESKA ADMINISTRACIJA KOSOVA

KOSOVSKI PORESKI ZAKON

DRUGO IZDANJE

Novembar, 2011 Priština

SADRŽINA

UVOD 13

ZAKON BR. 03/L- 222 O PORESKOJ ADMINISTRACIJI I POSTUPCI 15

Član 1 - Definicije 16
Član 2 - Poreska Administracija Kosova 22
Član 3 - Generalni direktor PAK-a 23
Član 4 - Zamenici Generalnog direktora 27
Član 5 - Viši menadžeri 28
Član 6 - Zvaničnici poreza 28
Član 7 - Delegiranje ovlašćenja 29
Član 8 - Izveštavanje 30
Član 9 - Javne odluke 31
Član 10 - Individualne javne odluke 31
Član 11 - Fiskalni Broj i dobijanje fiskalnog sertifikata 38
Član 12 - Deregistracija poreskih obveznika 56
Član 13 - Stvaranje i zadržavanje dokumentacije 61
Član 14 - Pristup knjigama, zapisima, kompjuteri i slični uredjaji za skladištenje zapisa 93
Član 15 - Prikupljanje informacija ili dokaza 103
Član 16 - Obaveze pravnih predstavnika i imovine menadjera 107
Član 17 - Poreske Deklaracije 115
Član 18 - Samoprocena 115
Član 19 - Generalni direktor, OSL Procena poreza 116
Član 20 - Vremenski rokovi za procenu 129
Član 21 - Procene opasnosti 129
Član 22 - Procena obaveštenje 129
Član 23 - Opoziv Poreske dokumenata 131
Član 24 - Odgovornost u slučaju krivičnog dela poreske 134
Član 25 - Odgovornost odgovornog lica 135
Član 26 - Procena treće lice, OSL odgovornost 135
Član 27 - Isplate 136
Član 28 - Interes 137
Član 29 - Nalog za plaćanje 141
Član 30 - Krediti i povraćaj 143
Član 31 - Koristite banaka i drugih finansijskih institucija Licencirani 147
Član 32 - Porez koji je da se isplate 147
Član 33 - Liens 148
Član 34 - Dažbina 167
Član 35 - Sprovodjenje Levi 176
Član 36 - Prodaja na javnoj aukciji 189

Član 37 - Ostale odredbe koje se odnose na prinudnu naplatu 189
Član 38 - Naplaćena taksa od partnera i članova udruţenja unincorporated 190
Član 39 - Porudjbine ugroţena 190
Član 40 - Embargo na uvoz i izvoz 191
Član 41 - Odlazak zabrane 191
Član 42 - Transferi sredstava 192
Član 43 - Uncollectible Poreska zaduţenost 194
Član 44 - Nezakonite radnje 196
Član 45 - Generalni direktor moţe ponovo karakterišu aranžmana 197
Član 46 - Transakcije izmedju povezanih lica 197
Član 47 - Transakcije razmene i treće strane informacije o izveštavanju 197
Član 48 - Understatements prihoda i primanja preusmereni 200
Član 49 - Sankcije za nepoštovanje 200
Član 50 - Administrativna kazna u odnosu na fiskalnu sertifikaciji 200
Član 51 - Administrativne kazne s obzirom na neuspeh na deklarisajem i sa plaćanjem 201
Član 52 - Administrativno Kazne vezi sa Understatements poreza i Overstatements poreza Povrata 201
Član 53 - Neuspeh na slanje, kreiranje ili dostavite podatke 201
Član 54 - Kazne za neuspeh da zadrži porez 203
Član 55 - Neuspeh da se preda imovina koja je predmet uteruje i izdvajanja novca 203
Član 56 - Administrativne kazne za greške poreskih obveznika predstavnika, poreskih savetnika, ili druge 203
Član 57 - Administrativna kazna za neuspeh da biste instalirali fiskalnoj Elektronički Sprava za snimanje i 203
Član 58 - Administrativne kazne u vezi sa PDV-om 204
Član 59 - Administrativna kazna za robu bez porekla 205
Član 60 - Kazna za civilnu prevare 205
Član 61 - Dodatne sankcije 205
Član 62 - Smanjenje kazne 206
Član 63 - Krivični poreske prekršaje 248
Član 64 - Dobrovoljni otkrivanje krivičnih dela poreske 249
Član 65 - Propust da prijave krivična djela poreske 249
Član 66 - Primena Zakonika o krivičnom postupku 250
Član 67 - Obustava krivičnog postupka za krivična dela 250
Član 68 - Krivični postupak i postupak oporezivanja 250
Član 69 - Trajanje istraživanje krivičnih dela poreske 251
Član 70 - Teritorijalna nadleţnost 251
Član 71 - Učešće PUK-u pretkrivičnom postupku 251
Član 72 - Učešće PUK u sudskom postupku 252
Član 73 - Obustavu postupka 252
Član 74 - Poreska jedinici istraznih 252
Član 75 - Ovlašćenja jedinice poreske istrage u krivičnom postupku 253
Član 76 - Odgovornosti poreskih sluţbenika 254
Član 77 - Žalbe Poreskoj upravi 254
Član 78 - Osnivanje Nezavisnog odbora za razmatranje 265
Član 79 - Uloga Upravnog odbora 265
Član 80 - Procedure za Upravni odbor 267
Član 81 - Sudska pregled 268
Član 82 - Obavezu da plati toku postupak za ţalbe 268
Član 83 - Poreski obveznik Predstavnici 269
Član 84 - Poverljivost informacije o porezu 270

Član 85 - Imajući PUK integritet i borbu protiv korupcije 272
Član 86 - Privremeni medjunarodnih mera....273
Član 87 - Administrativna uputstva....274
Član 88 - Predlog, imenovanje i usvajanje za izbor Generalnog Direktora PAK sa odobrenje od strane Medunarodni Civilni Presdavnik (MCP) 274
Član 89 - Primenjivi zakon....275
Član 90 - Stupanje na snagu....275
PRIKAZ ČINJENICA 278
ZAKON BR. 03/L- 146 - O POREZU NA DODATU VREDNOST 283
POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE....284
Član 1 – Svrha 284
Član 2 - Definicije....284
Član 3 - Predmet oporezivanja....289
POGLAVLJE II - OPOREZIVA LICA....290
Član 4 - Oporeziva lica 290
Član 5 - Certifikat za uvoz i izvoz....291
Član 6 - Opšti propisi u vezi sa zahtevom za registrovanje i izdavanje Uverenja o registraciji....292
Član 7 - Obavezna registracija – obaveza za saopštavanje izmene podataka registracije....296
Član 8 - Dobrovoljna registracija....296
Član 9 - Brisanje iz registra....297
POGLAVLJE III - OPOREZIVE TRANSAKCIJE....300
Član 10 - Isporučivanje robe 300
Član 11 - Korišćenje poslovnih sredstava za neposlovne namene 300
Član 12 - Korišćenje robe za potrebe biznisa pod odreĐenim okolnostima odbitaka PDV-a u svrhe biznisa....301
Član 13 - Transfer biznisa....302
Član 14 - Isporučivanje usluga 306
Član 15 - Korišćenje poslovnih sredstava za neposlovne namene 306
Član 16 - Korišćenje samo-isporučenih usluga u poslovne svrhe....307
Član 17 - Usluge u vezi transfera biznisa....307
Član 18 - Korišćenje usluga u njegovo ime ali na račun drugog lica 307
POGLAVLJE IV - MESTO OPOREZIVIH TRANSAKCIJA 308
Član 19 - Mesto isporučivanje robe 308
Član 20 - Mesto isporučivanja usluga 309
Član 21 - Mesto uvoza robe 315
POGLAVLJE V - MOMENAT NASTAJANJE OBAVEZE I OPOTRECIVANJE SA PDV 318
Član 22 - Momenat nastajanja opterećenja i opterećivanje sa PDV za isporuku robe i usluga....318
Član 23 - Trenutak opterećenja i opterećivanje sa PDV-om za uvoz robe 319
POGLAVLJE VI - OPOREZIVI IZNOS 320
Član 24 - Oporezivi iznos za isporuku robe i usluga 320
Član 25 - Oporeziv iznos oko uvoza robe - konvertiranje vrednosti stranih valuta u evrima 323
POGLAVLJE VII - STOPE 325
Član 26 - Stopa....325
POGLAVLJE VIII - OSLOBADJANJA BEZ PRAVA UNMANJENJA PDV 326

Član 27 - Oslobadjanja za odredjene aktivnosti od javnog interesa....326
Član 28 - Oslobadjanja za druge aktivnosti....330
POGLAVLJE IX - OSLOBADJANJA NA UVOZU I DRUGA SPECIFIČNA OSLABADJANJE OKO UVOZA....332
Član 29 - Oslobadjanja na uvozu....332
Član 30 - Druga specijalna oslobadjanja vezana sa uvozom....333
POGLAVLJE X - OSLOBADJANJA U UVOZIMA....339
Član 31 - Oslobadjanja u izvozima....339
POGLAVLJE XI - OSLOBADJANJA POVEZANA SA MEDJUNARODNIM TRANSPORTOM .341
Član 32 - Oslobadjanja povezana sa medjunarodnim transportom....341
POGLAVLJE XII - OSLOBADJANJA U VEZI ODREĐENIH TRANSAKCIJATRTIRANIH KAO IZVOZ, OSLOBADJANJA ZA PRUŢANJE USLUGA OD STRANE POSREDNIKA, I OSLABADJANJA U VEZI CARNSKIH SLIČNIH ARANŢMANA....342
Član 33 - Oslobadjanja u vezi odredjenih transakcija tretirane kao izvoz....342
Član 34 - Oslobadjanja za pruţanje usluga posrednika....343
Član 35 - Carinki magacini i slični aranţmani....343
POGLAVLJE XIII - UMANJENJA....344
Član 36 - Pravo na umanjenje PDV....344
Član 37 - Pravo na umanjenje....346
Član 38 - Način uţivanja prava na umanjenje PDV....350
Član 39 - Obračunavanje umanjenog dela umanjivog PDV koji se odobrava kao umanjenje....350
Član 40 - Zahtevi za refundiranje PDV....352
Član 41 - Podešavanja umanjenja....357
Član 42 - Umanjena umanjivog PDV na početku privredne delatnosti kao oporezivo lice registrovano kao obveznik PDV....362
POGLAVLJE XIV - LOŠI DUGOVI....364
Član 43 - Loš dug za potrebe PDV-a....364
POGLAVLJE XV - FAKTURISANJE I IZDAVANJE DRUGIH PORESKIH DOKUMENATA....366
Član 44 - Izdavanje faktura i drugih dokumenata koja sluţe kao fakture oporezivih lica....366
Član 45 - Sadrţaj faktura izdatih od strane oporezivog lica za oporezivano lice....366
Član 46 - Sadrţaj fakture izdate od strane od oporezivog lica za drugo lice....367
Član 47 - Duţnička i poverilačka nota....368
Član 48 - Faktura lošeg duga....368
Član 49 - Zahtev za pruţanje uprošćene fakture i fiskalne kupone....369
Član 50 - Izdavanje i dostavljanje faktura elektronskim putem i dokumenata koja sluţe kao fakture....371
Član 51 - Posebne odredbe....371
POGLAVLJE XVI - OBVEZNICI PDV....373
Član 52 - Obaveznici PDV....373
POGLAVLJE XVII - PORESKI PERIODI I DEKLARACIJE PDV-a....380
Član 53 - Poreski periodi....380
Član 54 - Deklaraje PDV-a, dostava i isplata....381

POGLAVLJE XVIII - VODJENJE I ČUVANJE KNJIGA PDV, BELEŠKI DRUGE DOKUMENTACIJE 383

Član 55 - Zahtevi za registraciju informacija, vodjenje beleški i obezbedjivanje pristupa.....383
Član 56 - Čuvanje faktura, faktura lošeg duga, notu kredita i notu debita, uprošćene fakture, kupona i dokumenata koja sluţe kao fakture, knjige i evidencije 384
Član 57 - Period čuvanja knjiga i svih registracija za PDV.....385
POGLAVLJE XIX - SPECIJALNE ŠEME.....387

Član 58 - Specijalne šeme za agente putovanja 387
Član 59 - Specialna aranţiranja sprovodjene za robu druge kategorije, umetničkog rada, artikle kolekcionara i antikiteta: šema dobitne marţe i specijalni aranţmani za prodaje na javnoj prodaji 388
Član 60 - Šema fiksne poreske stope za pljoprivrednike.....390
Član 61 - Specijalna šema za isporučene elektronske usluge.....391
Član 62 - Specijalne šeme za investirano zlato.....392
POGLAVLJE XX - ZAVRŠNE ODREDBE 394

Član 63 - Primenjivi zakon i poreski autoritet 394
Član 64 - Prelazni period – prelazne odredbe 394
Član 65 - Primena.....395
Član 66 - Stupanje na snagu.....396
Zakon br. 03/L- 161 O POREZU NA LIČNI DOHODAK 403

POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE.....404

Član 1 - Cilj 404
Član 2 - Definicije 404
Neni 3 - Poreski obaveznici 410
Član 4 - Predmet oporezivanja.....410
Član 5 - Oporezivani prihodi 411
Član 6 - Poresko stope 411
Član 7 - Bruto prihodi.....412
Član 8 - Izuzeti prihodi 415
POGLAVLJE II - PRIHODI OD ZAPOŠLJAVANJA 420

Član 9 - Prihodi od plata.....420
POGLAVLJE III - DRUGI PRIHODI OD ONIH OD ZAPOSLJAVANJA 423

Član 10 - Prihodi od ekonomskih aktivnosti.....423
Član 11 - Prihodi od zakupa 429
Član 12 - Prihodi od neopipljive imovine 429
Član 13 - Prihodi od kamata.....430
Član 14 - Ostali prihodi obuhvatajući i poklone 431
POGLAVLJE IV - ODOBRENI POSLOVNI TROŠKOVI 432

Član 15 - Opšte odredbe o rashodima 432
Član 16 - Troškovi reprezentacije.....433
Član 17 - Troškovi lošeg duga 434
Član 18 - Poslovni putni troškovi 436
Član 19 - Uplate za povezane osobe 436
Član 20 - Devalviranje 437

Član 21 - Devalviranje stoke....441
Član 22 - Posebna sniţenja za novu imovinu....442
Član 23 - Opravke i popravke....443
Član 24 - Amortizacija....444
Član 25 - Istraţni i razvojni troškovi....444
Član 26 - Poreski gubici....446
Član 27 - Rashodi kirije....447
Član 28 - Odobrena sniţenja za dobrotvorne doprinose....447
Član 29 - Vaspitno/obrazovni i rashodi za obuku....449
POGLAVLJE V - NEODOBRENI RASHODI....450
Član 30 - Neodobreni rashodi....450
POGLAVLJE VI - KAPITALNI DOBITAK I GUBITAK....453
Član 31 - Prihodi od kapitalnih dobitaka....453
Član 32 - Računovodstvena metoda trenutno gotovog novca....456
POGLAVLJE VII - KNJIGE I REGISTROVANJA....457
Član 33 - Zahtevi za knjige i registrovanja....457
Član 34 - Zahtevi za knjige i popis za male biznise....459
POGLAVLJE VIII - MEDUNARODNE ODREDBE....460
Član 35 - Stalna jedinica....460
Član 36 - Cene transfera....462
Član 37 - Izbegavanje duplih poreza....466
POGLAVLJE IX - ODREDBE DRŢANJA U IZVORU....467
Član 38 - Zadrţavanje poreza na plate....467
Član 39 - Drţani porez u izvor u interesu i vlasnička prava....470
Član 40 - Zarţani porez u izvoru na dobitke od lutrije....471
Član 41 - Drţanje u izvoru u odreĎenim uplatama za nerezidente....472
POGLAVLJE X - ORTAKLUCI I GRUPISANJE LICA....477
Član 42 - Ortakluci i grupisanje lica....477
POGLAVLJE XI - UPLATE, KREDITIRANJA I IZJAVE....478
Član 43 - Uplate poreza za ekonomsku delatnost....478
Član 44 - Plaćanje poreza na kiriju....482
Član 45 - Plaćanje poreza na neopipljivu imovinu....483
Član 46 - Uplate od poreza za druge oporezovane prihode, obuhvatajući kapitalne dobitke....483
Član 47 - Kreditiranje po prema porezu....485
Član 48 - Poreske izjave i uplate....485
Član 49 - Prigovori i privremene i prelazne mere....486
Član 50 - SprovoĎenje....487
Član 51 - Primenjivi zakon....487
Član 52 - Stupanje na snagu....488
Zakon br. 03/L- 162 O POREZU NA PRIHODE KORPORACIJA....489
POGLOVLJE I - OPŠTE ODREDBE....490
Član 1 - Cilj....490
Član 2 - Definicije....490
Član 3 - Poreski obveznici....495

Član 4 - Predmet oporezivanja....495
Član 5 - Oporezivi prihod....495
Član 6 - Poreska stopa....504
POGLAVLJE II - PRIHOD IZUZET OD OPOREZIVANJA....505
Član 7 - Izuzeti prihod....505
POGLAVLJE III - TROŠKOVI....507
Član 8 - Nedopušteni troškovi....507
Član 9 - Odobrivi troškovi....508
Član 10 - Dopušteni umanjenja....510
Član 11 - Troškovi reprezentacije....512
Član 12 - Loši dugovi....513
Član 13 - Rezervni fondovi....515
Član 14 - Plaćanje povezanim licima....515
Član15 - Amortizacija....516
Član 16 - Amortizacija stoke....520
Član 17 - Naročiti popusti za novu imovinu....520
Član 18 - Popravke i poboljšanja....521
Član 19 - Amortizacija....523
Član 20 - Troškovi istraţivanja i razvoja....523
POGLAVLJE IV - KAPITALNE DOBITI I GUBICI, POSLOVNI GUBICI....525
Član 21 - Kapitalne dobiti i gubici....525
Član 22 - Nedobrovoljne konverzije....528
Član 23 - Poreski gubici....528
POGLAVLJE V - LIKVIDACIJA I REORGANIZACIJA....530
Člani 24 - Raspodela imovine....530
Član 25 - Likvidacija....530
Član 26 - Reorganizacija....530
POGLAVLJE VI - CENE TRANSFERA I IZBEGAVANJE DUPLIH POREZA....533
Član 27 - Cene prenosa....533
Član 28 - Izbegavanje dvostrukog oporezivanja....537
Član 29 - Stalna jednica....537
POGLAVLJE VII - ZADRŢAVANJE POREZA....540
Član 30 - Porez zadrţan na izvoru u interesu vlasničkh prava (royalties), zakupa, lutrijskih dobitaka i igrara na sreću....540
Član 31 - Drţanje u izvor u odreĐenim uplatama za nerezidente....543
POGLAVLJE VIII - POSEBNE ODREDBE....549
Član 32 - Tretman osigurajućih kompanija....549
Član 33 - Tretman komercijalnog prihoda nevladinih organizacija....549
POGLAVLJE IX - ADMINISTRATIVNE ODREDBE....552
Član 34 - Deklarisanje poreza....552
Član 35 - Plačanje poreza....553
Neni 36 - Zahtev za knjige i evidencije....558
Član 37 - Zahtevi za knjige i evidencije za male biznise....560
Član 38 - Prelazne odredbe....560

POGLAVLJE X - ZAVRŠNE ODREDBE 562
Član 39 - Sprovodjenje.....562
Član 40 - Ţalbe 562
Član 41 - Vaţeći zakon.....562
Član 42 - Stupanje na snagu.....563

UVOD

Poštovanje poreskih zakona je suštinska gradjanska odgovornost. U jednoj modernoj državi, za koju Kosovo opredeljena, od gradjana se traži naplata poreza i druge obaveze, od kojih finansiraju vladini programi, radi pružanje javnih usluga i visoke standarde obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite, odbrane, sprovodjenje zakona, i opšte infrastrukture. Sve ove mogu da se obezbede i omogučavaju samo uz potrebnog ubiranja poreza.

To čvrsto naglašava i **Ustav Republike Kosova**, naglašavamo:

"Svako lice je obavezna da vrši naplatu poreza i drugih doprinosa utvrdjene zakonom" – Član 119

Zadatak je i obaveza svakog poreskog obveznika da poštuje i primenjuje propise važečeg poreskog zakonodavstva.

"Javni troškovi i ubiranje javnih prihoda treba da se zasnivaju u načelima polaganje računa, efektivnosti, efikasnosti i transparense" – Član 120

Odgovornost Poreske Administracije, kao Izvršna Agencija sa punom autonomijom, je administriranje sprovodljivosti svake vrste poreza poreskim zakonodavstvom u Republiku Kosova.

Poreska Administracija, da bi realizovala odgovornost poveren zakonom, sve napore fokusirala na dobrovoljnu naplatu poreskih obaveza od strane poreskih obveznika . Dobrovoljna naplata znaći deklarisanje i naplatu poreske obaveze od strane poreskog obveznika, poštovanjem zakonskih propisa oko iznosa poreza koji treba da se naplati i poštovanje roka naplate ovog iznosa, bez posredovanje PAK - a.

Radi ostvarivanje ovog objektiva, PAK stalno je na raspolaganju poreskim obveznicima. PAK, u svakom trenutku pokušava da stvara što povoljnije uslove za poreskog obveznika i što lakšije i jednostavnije procedure da bi poreskom obvezniku omogučuje dobrovoljnu naplatu poreza. Dakle, misija PAK-a je razvoj u najvećem nivou dobrovoljne naplate u skladu sa važećim zakonima i uredbama kao i pružanje stručnih, transparentnih i efektivnih usluga.

Poreska Administracija je obavezna po zakonu da pruža **podjednako sprovodjenje zakonskih propisa za sve poreske obveznike za iste situacije.**

Zbog toga, PAK štampao ovaj svezak ove knjige radi obaveštenje poreskih obveznika sa važećom poreskom zakonodavstvu, sa pravima i obavezama Poreske Admnistracija prema poreskim obveznicima. Radi boljeg obrazloženja sprovodjenje zakona, u ovaj svezak ove knjige uradjeno je povezanost Zakona sa Administrativnim Uputstvima za sprovodjenje Zakona.

Svaki poreski obveznik ima pravo da na vremne bude obavešten, pomognut i slušan. PAK pokušaće da vama tretira lepim ponašanjem i u normalnim okolnostima vama pruža uputstva, donošenjem javnih i individualnih objašnjavajućih odluka kako da obaveštavate i primenjujete poreske zakonske propise.

Od poreskog obveznika tražimo da plati ne više od korektnog iznosa poreza. PAK, ovom prilikom, delovaće sa integritetom i nepristrasnosti u svim slućajevima, u odnosima sa vama, tako da vi platite samo odgovarajući porez i da se proveri da svi krediti, dobitke, kompenzacije i druge, dobro sprovodjene.

Pravo je poreskog obveznika i pravo PAK-a da podaci poreskog obveznika čuvaju poverljivo i konfidencijalno. Poreski obveznik može da oslobadja PAK-a od konfidencialnosti i samo tada PAK ima pravo da te podatke poreskog obveznika daje u javnosti.

Zasnivajući se u poreskom zakonodavstvu, PAK ima pravo na procenu oko vaših deklarisanja. Ali, pravo je svakog poreskog obveznika da podnese žalbu u takvim procenama. Postoje sveobuhvatne procedure nezadovoljstva i otvorenih žalbi za sve poreske obveznike, i mi vas podržavamo da to upotrebite, ako ste nezadovoljni procenom / odlukom i službenom utvrdjivanju od PAK-a. Mi, takodje, pokušaćamo da potpuno objašnjavamo vaša prava oko razmatranja, prigovora i žalbe, ako oko toga niste sigurni ili potrebna su vam obrazloženja.

Svaki poreski obveznik je obavezan da vodi dokumentaciju *(knjige, dokumentaciju, fakture, ugovore, itd.)* onako kako se predvidja onim propisima poreskih zakona kojima poreski obveznik podleže. Svaki poreski obveznik je obavezan da saradjuje i pošteno pružanjem tačnih i poverljivih podataka, službenicima PAK –a u procedurama kontrola i prilikom provere te dokumentacije. Takodje, od vas se traži, da ove dokumente pružate u traženo vreme od PAK-a da nam omogučavate da obavljamo naša proveravanja u optimalno vreme.

Od vas tražimo da poreze platite na vreme, jer kao posledica neisplate poreza na vreme, slede kazne utvrdjene posebnim zakonskim propisima. S druge strane, PAK nije zainteresovana da puni Budžet Kosova kaznama, nego naš glavni cilj je da napunimo Budžet Kosova dobrovoljnim naplatama poreskih obaveza od strane poreskih obveznika. Ali, ako vi ne izvršite naplatu vaših poreskih obaveza u pravom iznosu i u pravo vreme, treba da znate da poresko zakonodavstvo predvidja sankcije, kazne i /ili primenjuje kamatu. Poresko zakonodavstvo dala PAK-u instrumente za ubiranje neispisanih poreza prema PAK-u. Poreska evazija i prekršaji mogu implicirati kriminalne prestupke i kod ozbiljnih slučajeva mogu pokrenuti krvićne procedure predvidjene zakonskim propisima.

Za sve ove, gore naglašeno, o procedurama predvidjene zakonodavstvom, vi možete da se obaveštavate u nastavku u zakonima i Administrativnim Uputstvima za sprovodjenje ovih zakona gde svaki član zakona povezan sa odgovarajućim članom Administrativnog Uputstva, i iste možete da ih nadjite elektronski u službenu Web stranicu PAK - a www.atk-ks.org.

Poreska Administracija Kosova,
Departament Naplate

ZAKON BR. 03/L- 222 O PORESKOJ ADMINISTRACIJI I POSTUPCI

Skupština Republike Kosovo;

U skladu sa članom 65 (1) Ustava Republike Kosovo,
Usvaja

ZAKON O PORESKOJ ADMINISTRACIJI I POSTUPCIMA

Član 1 - Definicije

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

1.1**.** **Privredna aktivnost** - bilo kakva aktivnost proizvodjača, trgovaca ili lica koji snabdevaju robu ili usluge, uključujući i poljoprivredno rudarskih aktivnosti i aktivnosti profesija. Eksploatacije materijalna ili nematerijalna imovina u cilju dobijanja prihoda od toga u kontinuitetu će posebno biti smatrati ekonomske aktivnosti.

1.2.**PAK** - Poreska Administracija Republike Kosovo.

1.3 **Javni autoritet** - centralni, regionalni, opštinski, ili lokalni autoritet, javni organ, ministarstvo, odeljenje ili drugi organ koji obavlja javnu izvršnu, zakonodavnu, regulatornu, administrativnu ili sudsku vlast.

1.4. **Zaloga**- pravo Poreske uprave Kosova da se i drţite imovine poreskog obveznika kao garancija za plaćanje bilo kog poreza i pravo da proda takve imovine i primene sredstava od prodaje tog poreza.

1**.5. Zatvaranje bilans stanja** - finansijski izvještaj za obustavu komercijalnih aktivnosti.

1.6. **Nezavisni pregled odbor** - odbor uspostavljen prema ovom Zakonu da čuju ţalbe poreza od poreskih obveznika.

1.7. **CBK** - Centralna banka Republike Kosovo osnovana na osnovu Zakona 3/L-074,

1.8. **Pregled informacija**- znači:

1.8.1. porez po odbitku godišnji pomirenja izjavu;
1.8.2. kvartalno ili godišnja izjavu penzija doprinosa zadrţano i platio;
1.8.3. godišnji izveštaj o kupovini više od 500 evra od jednog dobavljača;
1.8.4. formular da odobri upotrebu odredjenog fiskalnog elektronskih uredjaja;
1.8.5. priznanicu izdaje fiskalne elektronski uredjaj;
1.8.6. poresku fakturu zahteva prema Kosovu zakona koje se odnose na PDV;
1.8.7. ručno pripremio (ne završi preko fiskalne elektronski uredjaj) prodaje fakturu / prijema;
1.8.8. periodični izveštaj treba da se prenosi na poreske administracije fiskalne elektronski uredjaj, kao i
1.8.9. bilo kom obliku imenovani od strane generalnog direktora u svrhu

lica podnošenja poreskih identifikacionih brojeva i da je registrovan za porez.

1.9. **Poreska deklaracija**- znači:

1.9.1.lični dohodak poreske prijave;
1.9.2.poreza na dobit izjavu;
1.9.3.paušalnom poreske prijave;
1.9.4.PDV izjavu;
1.9.5.hotela, hrane i pića servis poreske prijave;
1.9.6.penzijskog doprinosa deklaraciju i
1.9.7.porez na dobit preduzeća izjavu.

1.10. **Poreski dokumenta**- ispravu izdatu od PUK da vrši aktivnosti kao što je definisano zakonom.

1.11. **Isporuka**- uslugu relevantnih dokumenata o poreskom obvezniku:

1.11.1. predaje dokumenta za poreskog obveznika, poreski obveznik predstavnik, član domaćinstva poreskog obveznika, odnosno sluţbenik, direktor ili radnik poreskog obveznika (takav postupak se smatra potpuno da li osoba se obavezuje da preuzme dokument ili ne);
1.11.2. ostavljajući dokumenta na poreskog obveznika stana Ili uobičajeno mesto poslovanja ili
1.11.3.slanja dokumenata poštom na poreskog obveznika poslednje poznatu adresu.

1.12.**Generalni direktor**- generalnog direktora Poreske uprave Kosova.

1.13. **Entiteta** - ima isto značenje kao i taj izraz definisan u Zakonu 03/L-161 o porezu na dohodak gradjana.

1.14. **Nerezident**- bilo koje lice koje nije rezident.

1.15. **Poreski savetnik**- lice koje daje savet u vezi poreza poreskom obvezniku u toku poreskog postupka.

1.16. **Nedokumentovana roba** - robu u vlasništvu osoba za koje postoji odgovarajuća dokumenta koja moţe dokazati da pokaţe kako osoba dobije robu (od koga lica kupljene robe, odnosno od koga lica primio robu u zamenu za drugu robu ili usluge, ili od koga lica uvezene robe).

1.17. **Mera oduzimanje imovine**- zaplenu ili oduzimanje imovine za plaćanje bilo kog poreza zbog Poreska uprava Kosova.

1.18. **Ministar** - ministar Ministarstva Ekonomije i Finansija (MEF).

1.19. **Lično poslovno preduzeće**- fizičko lice angaţovane u ekonomskim

aktivnostima koji nije agent ili radnik druge ekonomske aktivnosti.

1.20. **Stalna jedinica**- ima isto značenje kao i taj izraz definisan u Zakonu 03/L-162 o porezu na dobit.
1.21. **Partnerstvo** - opšte partnerstvo, ograničeno partnerstvo ili sličan pass-through aranţman koje nije pravno lice na osnovu zakona 02/L-123 "o poslovnim organizacijama", i da srazmerno deli stavke kapitala, prihoda, profita i gubitka medju svojim partnerima.

1.22. **Fiskalna Elektronska Oprema**, takodje poznat kao PEF(FED) ili fiskalne kase, sredstvima elektronske kompjuterski uredjaj ili sistem koji se koristi za sigurno snimanje i izdavanje potvrda prihoda za stanovništvo transakcije na veliko transakcije u kojima račun ne mora biti izdata u skladu sa vaţećim zakonodavstvom uredjaja. Termin "Fiskalna Elektronska Oprema" obuhvata uredjaje kao što su elektronski fiskalne elektronske registar kase, fiskalni štampači, fiskalne elektronski potpis uredjajima i sličnim uredjajima.

1.23. **Opšta priznata načela Računovodstva**- priznati sporazum konsenzusom ili istinsku merodavnu podršku jedne zemlje u odredjenom trenutku u kojem ekonomske resurse i obaveze treba da se registruju kao aktive i pasive, koje promene u imovini i obavezama treba da bude snimljen, kako se sredstva i obaveze i promene u njima treba da se mere, koje informacije bi trebalo da bude obelodanjeno i kako bi trebalo da bude obelodanjeno, a koji finansijski izveštaji treba da bude pripremljen;

1.24.**Poreski period** - vremenski period na koji odredjene poreska obaveza odnosi se osnovano prema propisima koji vaţe na Kosovu.

1.25. **Nepokretna imovina**- patenti, autorska prava, licenci, franšiza i druga imovina koja se sastoji samo od prava, ali nema fizičku formu.

1.26. **Lice**- u smislu ovog zakona obuhvataju sledeće:

1.26.1. fizičko lice;
1.26.2. pravno lice, koje je opšti naziv koji označava bilo organizacije, uključujući bilo koje poslovno društvo koje je, kao što je pitanje zakona, pravnog identiteta koja je odvojena i različita od svojih članova, vlasnici ili akcionari, kao što su, ali ne ograničavajući se na, akcionarskog društva i društva sa ograničenom odgovornošću ;
1.26.3. partnerstvo, što znači opšte partnerstvo, ograničeno partnerstvo ili sličan pass-through aranzman koje nije pravno lice i da je srazmerno deli stavke kapitala, prihoda i gubitak medju partnerima i
1.26.4. grupe ili udruţenja lica, uključujući i konzorcijume, ali isključujući partnerstvo, podešen za zajednički cilj odredjene ekonomske aktivnosti. udruţivanja dva ili više pojedinaca, preduzeća, organizacije ili vlade, ili bilo koju kombinaciju ovih lica u cilju učestvovanje u

zajedničkim aktivnostima ili ujedinjavanje svoje resurse za postizanje zajedničkog cilja učesnika. Svaki učesnik ima svoje zasebne pravni status i udruţenja kontrolu nad svakim uglavnom ograničena na aktivnosti u vezi zajedničkog poduhvata, posebno podele profita. Udruţenje je formirana po ugovoru, koji opisuje prava i obaveze svakog člana;

1.27. **Povezana lica**- lica koja imaju poseban odnos koji moţe materijalno da utiče na ekonomske rezultate transakcije izmedju njih uključuju. Specijalne veze:

1.27.1. lica su sluţbenici ili direktori jedni drugima poslovanja;
1.27.2. lica koja su partneri u poslu;
1.27.3. lica koja su u odnosu poslodavac-zaposleni;
1.27.4. jedna osoba drţi ili kontroliše 50% ili više deonica ili glasačkih prava u drugom pravnom licu;
1.27.5. jedna osoba direktno ili indirektno kontroliše drugo lice;
1.27.6. oba lica direktno ili indirektno pod kontrolom trećeg lica; ili
1.27.7. lica muţa ili ţenu, ili srodnika do trećeg stepena zaključno, ili u zakonu do drugog stepena zaključno.

1.28. **Privatnici lice**- bilo koje fizičko lice koji radi za ličnu dobit, u gotovini ili u naturi, koji nije obuhvaćen definicijom zaposlenog na osnovu ovog zakona. Samozaposlenih lica obuhvata lično poslovno preduzeće i partnera angaţovana u ekonomskim aktivnostima.

1.29.**Pravno lice** - korporaciju ili druge poslovne organizacije koja ima status pravnog lica prema Zakonu 02/L-123 "o poslovnim organizacijama" i drugim propisima koji vaţe na Kosovu.

1.30.**Poresko lice**- ima isto značenje kao i taj izraz definisan u Zakonu 03/L-146, porezu na dodatu vrednost.

1.31. **Fiskalni predstavnik**- drţavljanin Republike Kosovo, odredjen da postupa u ime nerezidentnog lica oporezivi Republike Kosovo, koji nema poslovnu ili drugu stalno mesto poslovanja u Republici Kosovo.

1.32. **MCP**- medjunarodni civilni predstavnik.

1.33. **Poslodavac**- ima isto značenje kao i taj izraz definisan u Zakonu 03/L-161 o porezu na dohodak gradjana.

1.34. **Zaposleni**- fizičko lice koje obavlja posao za platu pod upravom i kontrolom poslodavca, bez obzira da li posao obavlja na osnovu ugovora, ili bilo koji drugi oblik sporazuma, bilo u pisanoj formi ili ne javnosti. Zaposlenih obuhvata sve funkcioneri i članovi izvršne vlasti, predstavnika i pravosudnih organa.

1.35. **Vlasnik korisnik**- fizičko ili pravno lice, koji uţiva koristi od posedovanja imovine (pokretne ili nepokretne imovine), bez obzira na čije ime glasi naslov na imovinu je, fizičko ili pravno lice, koja ima vlast i kontrolu nad imovinom.

1.36. **Predstavnik poreskog obveznika**- svako lice koje zastupa poreskog obveznika u toku poreskog postupka u smislu pisano ovlašćenje.

1.37. **Glavna Rezidencija**- ima isto značenje kao što je taj izraz definisan u Zakonu 03/L-161 o porezu na lična primanja

1.38. **Rezident** -znači:

1.38.1. Fizičko lice koje ima glavni prebivalište na Kosovu, ili je fizički prisutan na Kosovu 183 dana ili više u svakom od dvanaest meseci vremenskog perioda, ili
1.38.2. entiteta, lična poslovna preduzeća, partnerstva, ili udruţenja lica koja je osnovana na Kosovu, ili ima sedište stvarne uprave na Kosovu.

1.39. **SIGTAS** - Standardni Integrisani Vlada Poreska uprava sistem, koji je administracije za obradu podataka poreskog sistema.

1.40. **Porez** - obuhvata bilo koji porez, doprinos ili drugi iznos koji plaća PUK po propisima koji vaţe na Kosovu.

1.41. **Poreski obveznik**- bilo koje lice koje je potrebno da ispuni poreske obaveze nametnute prema propisima koji vaţe na Kosovu, i uključuje oporezive osobe.

1.42. **Transfer sredstava**- bilo koju transakciju u kojoj vlasništvo pokretne ili nepokretne imovine je izmenjen, ili prenose iz jedne osobe na drugu osobu.

1.43. **Krivični poreske prekršaje**- su oni kao što je pomenuto u članu 63.

1.44. **Procena**- utvrdjivanje obveznika odgovornost za odredjeni porez i specifičan poreski period. U slučaju samo-proceni povratak podnosi poreski obveznik, procena znači ulazak u poreske administracije evidencije činjenica podnošenja prijave, uključujući i poreskog duga, ako je primjenjivo.

1.45. **Tržišna vrednost**- cenu po kojoj slična roba ili usluge sličnog kvaliteta i količine će biti prodat u ruke duţine transakcija.

2. U smislu ovog zakona, osim ako kontekst drugačije zahteva, jednina uključuje mnoţinu a mnoţina uključuje jedninu.

3. Reference na delove i članove u ovom zakonu su reference na one u ovom zakonu, osim ako nije drugačije izričito navedeno

Član 1
Svrha i područje primjene

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

Svrha ovog administrativnog uputstva je da se utvrde procedure i zahtevi za sprovođenje odredaba Zakona br.03/L-222 "*o poreznoj upravi i procedurama*" (u daljnjem tekstu Zakon).

Član 2
Definicije

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

"**MEF"**, podrazumijeva Ministarstvo ekonomije i finansija;

"Ministar", podrazumijeva Ministar ministarstva ekonomije i finansija (MEF)

"Fiskalni broj"- je broj, kojim PUK osigurava svakog poreznog obveznika i koji se koristi samo za porezne svrhe.

"**MTI"** - podrazumijeva Ministarstvo trgovine i industrije;

"**ARPK**" - podrazumijeva Agenciju za registraciju poslovanja na Kosovu u okviru MTI;

"**Registracijski broj poslovanja**" - podrazumijeva broj registracije kojim je poslovna organizacija opremljena od ARPK;

"**Poslovna organizacija**" – je opšta terminologija koja obuhvaća svaku vrstu trgovinskih društava osnovanih na Kosovu prema Zakonu koji je trenutno na snazi; osobno poslovno preduzeće; opće partnerstvo, ograničeno partnerstvo, društvo sa ograničenim odgovornostima; i dioničko društvo.

"**NVO"** - podrazumijeva Nevladinu organizacijukao što je definirano zakonodavstvom za nevladine organizacije;

*"***Posjeta na lokaciju***"*- podrazumijeva izravnu komunikaciju koju PUK čini sa poreznim obveznicima u sjedištu ili mjestu gdje se vrši gospodarska aktivnost

*"***CBK***"* – podrazumijeva Centralnu banku Kosova

"**PAK**", podrazumijeva Poreznu administraciju Kosova

"**FK**", podrazumijeva fiskalnu kasu

"**FPRN"**, podrazumijeva fiskalni printer

"**EPM"**, podrazumijeva svaku ekletroničko prodavno mesto

"**PT"**, podrazumijeva porezni terminal

"**EFUIP",** podrazumijeva elektroničke fiskalne uređaje za izračunavanje poreza. EFUIP treba biti opremljen sa Poreznim terminalom (PT) ugrađenim ili vanjskim. Svrha ovog vanjskog terminala je da prijenosi izvješća sa fiskalne memorije na server Porezne uprave preko interneta koristeći GPRS sistem komunikacije mobilnih telefonskih operatora;

"**PEF**", podrazumijeva samo fiskalnu kasu (FK) i fiskalne printere (FP). Jedan PEF sadrži fiskalnu memoriju, dnevnu radnu memoriju, kontrolnu jedinicu procesora i firmware (verzija softwara), sat u realnom vremenu, mehnizam printera i druge ostale module kao ekran, tastaturu, interfejs (operativni sistemi) za prijenos ulaznih i izlaznih podataka. Ako se zatraži, tehnički i funksionalni zahtevi PEF-a će se definirati u pojedinačnom dokumentu objavljenog od PUK;

"**Komisija"**, podrazumijeva tjelo osnovano od Ministarstva ekonomije i finansija sa zadatkom pregledavanja i odobrenja PEF-a, distributore PEF-a i autorizirane tehničare PEF-a;

"**Mreža fiskalnih podataka**", podrazumijeva mrežu komunikacije povezanim sa PEF-om i PUK-om, koji se povezuje putem prijenosa fiskalnih podataka.

Član 2 - Poreska Administracija Kosova

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Poreska Administracija Kosova (u daljem tekstu "PAK"), kako je utvrdjeno, ima status Izvršna Agencija, koja će funkcionisati pun operativnu autonomiju u okviru Ministarstva Ekonomije i Finansija.

2. PAK je odgovoran za primenu odredaba ovog zakona, Zakon o porezu na dohodak gradjana, Zakon o porezu na dobit preduzeća, Zakon o porezu na dodatu vrednost i drugih propisa koji vaţi na Kosovu, koja zahteva da upravljaju.

3. Na sastanku svoje odgovornosti na osnovu stava 2. ovog člana biće zadatak PUK skupljati vremenom najveći prihod koji je moguće u okviru zakona imajući u vidu:

3.1. resursa na raspolaganju PAK;

3.2. značaj promovisanja poštovanja, naročito dobrovoljne saglasnosti, od strane svih poreskih obveznika sa poreskim propisima Kosova; i

3.3. skladu troškovi poreskih obveznika.

Član 3
Porezna administracija Kosova (PAK)

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 1. člana 2. Zakona određuje da PUK ima status jedne izvršne agencije koja također pridonosi PUK "*potpunu operacionalnu autonomiju*" unutar MEF-a. To podrazumijeva da će MEF nastaviti imati ovu izvršnu ulogu u formuliranju opštih prihoda i poreznih politika za državu te će PUK nastaviti pružati podatke i pomoć potrebnu za ovu formulaciju. Upravljanje poreza iz operacionalnog aspekta biti će potpuno autonoman i izvan kontrole Ministra MEF ili osobe izvan MEF-a sa određenim izuzetcima koji su određeni Zakonom, kao što su:

1.1 uključenost u imenovanju direktora PAK,

1.2 odobrenje i publikacija stepena interesa za plaćanje i otplatu dospjelih i neisplaćenih obveza.

Član 3 - Generalni direktor PAK-a

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. PAK mora da bude na čelu Generalni direktor, koji imenuje MCP na osnovu preporuka je podneo ministar za privredu i finansije preko Vlade preporuku. Takav će se nakon završetka procesa zapošljavanja inicijativu ministra ekonomije i finansija obavljaju u skladu sa odredbama zakona i propisa na snazi u odnosu na civilnoj sluţbi Kosova.

2. Generalni direktor moţe biti razrešen od strane MCP u konsultaciji sa Vladom isključivo na osnovu profesionalne nekompetentnosti ili nedoličnog ponašanja, ili nakon što je osudjen za krivično delo i osudjen da sluţi zatvorsku kaznu od šest meseci ili više.

3. Generalni direktor ima:

3.1.obavezu da sprovodi odredbe ovog zakona;

3.2.obavezu da se prikupe svi porez prema propisima koji vaţe na Kosovu, koji ovlašćuje PUK da upravlja takav porez;

3.3.obavezu da pripremi reklama, obaveštenja, i druge komunikacije kako bi se obezbedilo da sva lica shvate svoje obaveze i prava prema ovom zakonu;

3.4.obavezu da obezbedi jednoobraznu primenu poreskih zakona na Kosovu;

3.5.ovlašćenje da imenuje takve osobe koje mogu biti potrebne za izvršenje odredaba ovog zakona u skladu sa Javnim Sluţbama na Kosovu pravilima;

3.6.moć da se uspostavi organizacionu strukturu unutar PUK-a odgovaraju za svoje funkcije;

3.7.obavezu da sprovodi bilo koja druga vlast ili dol `nost imenovanog od strane Ministarstva privrede i finansija, koji su u skladu sa zakonom na snazi;

3.8.ovlašćenje da sklapaju sporazume sa centralnim i lokalnim javnim preduzećima, pod uslovima da se utvrdi podzakonskim aktom, kojim je poreska uprava će odgoditi primenu naplatu poreza, od javnih preduzeća, kako bi bilo procesu privatizacije da se krene napred u uredan način, ili u cilju obezbedjivanja za redovan rad tih preduzeća dali svoj strateški značaj za dobrobit Republike Kosovo;

3.9.ovlašćenje da zahteva sve, ili neke, zaposleni, menaџeri, odnosno viši rukovodioci poreske uprave da obezbedi objavljivanje finansijskih izveštaja u obliku i formatu razvijen od strane poreske uprave koji su predmet verifikacije od strane Kancelarije za profesionalne standarde poreske uprave informacije. date na obrascu moraju biti istinite i tačne u najboljem uverenju i znanju preparer informacija. Odredba su laţne, obmanjujuće, ili namerno nepotpuna je osnov za otpuštanje iz poreske uprave, i

3.10.ovlašćenje da angaţuje stručnjaka po potrebi, predmet na poverljivost odredbama ovog zakona, da obezbedi tehničku pomoć u sloţenim oblastima utiče poreskoj administraciji za koje je poreska uprava nema stručnosti.

Član 4
Generalni direktor PAK

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 1. člana 3. Zakona predviđa da se PAK rukovodi od generalnog direktora određenog od Premijera Kosova na osnovi preporuke Ministra. Treba slijediti proces zapošljavanja prema postojećem zakonodavstvu koje uređuje imenovanja viših vladinih službenika kao dio procesa imenovanja. Zapošljavanje generalnog direktora će započeti

samo kada se pozicija oslobodi ili kada trenutni generalni direktor predaje neopozivu ostavku ili se iznjela kakva preporuka za otklanjanje potojećeg generalnog direktora te su se dostavili dovoljni dokazi u skladu sa stavom 2. ovoga člana.

2. Opšti se direkor PAK može otkloniti samo od Premijera ili Vlade Kosova. Kao što je predviđeno u stavu 2. člana 3. Zakona, takvo je otklanjanje ovlašćeno samo ako se pronašla neprofesionalna sposobnost ili nedolično ponašanje, ili ako se generalni direktor proglasio krivim za krivično djelo i osuđen zatvorom u roku od šest mjeseci ili više.

3. Do kraja međunarodnog nadzora za implementaciju sveobuhvatnog predloga rješenja statusa Kosova, dana 26. marta 2007, imenovanje i otklanjanje generalnog direktora biti će u skladu sa uredbama člana 88. ovog Zakona.

Član 5
Sporazumi sa javnim preduzećima

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Podstav 3.8 člana 3. Zakona, određuje da je generalni direktor Porezne administracije Kosova (u daljenjem tekstu PAK) ovlašten sklapati sporazume sa javnim centralnim i lokalnim poduzećima (JP), kako bi produljio obvezno prikupljanje poreza u svrhu privatizacije JP ili pružio nastavak aktivnosti JP. Ovo je ovlaštenje dano kako bi se razumjela strateška važnost centralnog i lokalnog JP.

2. Prema podstavu 3.8 člana 3. Zakona, ovlaštenje generalnog direktora o sporazumima sa JP, o produljenju prikupljanja obaveznih poreza, sprovodi se samo pod sledećim uvjetima:

2.1. pomoć za privatizaciju:

2.1.1. JP treba planirati privatizaciju unutar 12 narednih mjeseci poslije Vladine odluke Republike Kosova da bi se mogla poduzeti takva aktivnost;

2.1.2. JP treba dostaviti pismeni zahtev kod generalnog direktora, gde se napominju:

2.1.2.1. Porezi za koje se zatražuje produljenje;

2.1.2.2. Pravnu osnovu za zahtev;

2.1.2.3. Proces privatizacije koji se poduzima (uključujući izjavu gde se napominje kako će produljenje poreznih dugova uticati na

prikupljanje poreznog duga) i datumi kada će se poduzeti aktivnosti; i

2.1.2.4. Predlog za riješenje poreznog duga ako se prihvati odgoda.

2.1.3. Prihvaćanjem zahteva za produljenje aktivnosti prikupljanja, generalni direktor naređuje prestanak svake aktivnosti obveznog prikupljanja, paniranog ili već započetog dok je zahtjev u postupku pregledavanja. Osim toga, generalni direktor će:

2.1.3.1 Pregledati pisani zahtjev JP te će odrediti (odlučiti) unutar 15 dana;

2.1.3.2 Odobriti zahtjev, osim ako postoji razlog za neodobrenje čime se JP obavješćuje u pisanom obliku:

2.1.3.3 Registrirati porezno otepređenje na svim primjenjivim mjestima ako se već nije registriralo tako nešto unaprijed;

2.1.3.4 Sklopi sporazum sa JP (putem SR ili u nekom drugom obliku sporazuma), koja određuje uvjete odgode ili rokove kada se porezni dug treba otplatiti. Sporazum treba obuhvatiti uvjet gde JP treba ispuniti ostale porezne zahteve tijekom sporazuma.

2.2. Osigurati mogućnost za nastavak aktivnosti JP:

2.2.1. JP treba dostaviti zahjtev u pisanom obliku generalnom direktoru gde su opisani:

2.2.1.1 Porezi za koje se traži odgoda;

2.2.1.2 Pravnu osnovu zahtjeva;

2.2.1.3 Uticaj na nastavak aktivnosti ako se odgoda ne prihvati; i

2.2.1.4 Prijedlog za otplatu poreznog duga ako se odgoda prihvati.

2.2.2. Prihvaćanjem vrijednog zahtjeva za odgodu aktivnosti prikupljanja, generalni direktor naređuje prestanak aktivnosti obveznog prikupljanja, planiranog ili u nastavku dok je zahtjev u postupku pregleda. Osim toga, generalni direktor:

2.2.2.1 Pregledava zahtjev u pisanom obliku JP te će odlučiti u roku od 15 dana;

2.2.2.2 Odobrava zahtjev, osim ako postoji nedovoljan razlog za koje će se JP obavjestiti u pisanom obliku:

2.2.2.3 Registracija poreznog opterećenja na svim primjenjivim mjestima ako se već nije evidentiralo tako nešto unaprijed;

2.2.2.4 Kada je obveza u vezi s porezom na dodanu vrednost (nadalje PDV), generalni direktor može zmanjiti poreznu obvezu kada JP nije u stanju prikupiti PDV od iznosa fakturiranih kupcima. U tom slučaju, generalni direktor prihvaća sklopiti sporazum samo u razdoblju od 18 meseci na kraju kojega je JP obvezno sprovesti odredbe lošega duga (predviđeno Zakonom za PDV, s obzirom na promene za svrhu ovoga zakona), da bi smanjio svoju odgovornost PDV-a u onim slučajima u kojima kupci ne plaćaju svoje račune;

2.2.2.5 Sklapa sporazum sa JP (bilo to putem SR ili u nekom drugom obliku) , koja određuje uvjete odgode i rokove kada se porezni dug treba otplatiti.

3. Odredbe ovog člana nemaju učinak na pravo poreznog obveznika u sklapljanju sporazuma za plaćanje poreznih dugova u ratama. JP drži pravo na sklapljanje takvog sporazuma u skladu sa normalnim postupcima PAK.

Član 4 - Zamenici Generalnog direktora

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor će pomagati zamenika generalnog direktora, zamenika generalnog direktora (a) i / ili direktora. Zamenik generalnog direktora (a), zamenika generalnog direktora i direktora predlaze izbor panela formirana u skladu sa relevantnim zakonima na snazi na Kosovu civilnoj sluzbi kojim je predsedavao generalni direktor. Generalni direktor donosi konačnu odluku o imenovanjima na osnovu rezultata intervjua i civilnoj sluţbi Kosova postupak imenovanja.

2. Zamenici generalnog direktora i direktori su odgovoran za funkcije koje su dodeljene im i pomoći će generalni direktor sa ovim funkcijama. Generalnog direktora utvrdjuje nivo saradnje efikasno svakog ove pozicije u skladu sa vaţećim zakonom i podzakonskim aktom.

3. Zamenici generalnog direktora i direktori mogu biti razrešeni samo zbog korupcije, malverzacija ili nesposobnosti uklanjanja. Da biste uklonili zamenik generalnog direktora, zamenika generalnog direktora ili direktora, predlog za moraju biti predstavljeni na disciplinske komisije koju imenuje generalni direktor. Generalni direktor donosi konačnu odluku o uklanjanju, u skladu sa postupkom sproveden u Civilnoj sluţbi Kosova.

Član 5 - Viši menadžeri

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Sedište i regionalnog menaџera imenuje panel formirana u skladu sa relevantnim zakonima na snazi na Kosovu civilnoj sluţbi menaџera. Generalni direktor donosi konačnu odluku o imenovanju Glavnog štaba i regionalnih.

2. Sedište i regionalnog menadjdjera će biti odgovoran za funkcije koje su dodeljene im i pomoći će generalnom direktoru i zamenicima generalnog direktora ili direktore u vezi sa ovim funkcijama.

3. Sedište i regionalnog menadjera moţe biti razrešen samo na osnovu korupcije, malverzacija ili nesposobnosti. Da biste uklonili Sedište ili Regionalni menadjer, predlog za razrešenje mora biti predstavljena disciplinske komisije koju imenuje generalni direktor. Generalni direktor donosi konačnu odluku o uklanjanju.

Član 6 - Zvaničnici poreza

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. U okviru pravila uspostavljena od strane relevantnog zakonodavstva na snazi na Civilnu sluţbu Kosova, Generalni direktor:

1.1.ima ovlašćenje da zapošljavaju takva lica koji se mogu razumno potrebno, uzimajući u obzir budjetska ograničenja PUK;

1.2.razviju procedure na osnovu koje poreski sluţbenici će biti promovisana isključivo na osnovu zasluga usluga i sposobnost za vršenje rada pozicije na kojima se promovišu;

1.3.zahteva poreskih sluţbenika da nose ili nose zvaničnu identifikacionu karticu PUK-a poslovanja i da proizvedu karticu na zahtev.

2. Sa ciljem otkrivanja i sprečavanja krivičnih dela poreza, generalni direktor je ovlašćen

da uspostavi poreske istrage jedinice.

3. Bez obzira na referencu iz stava 1. ovog člana u zakonima na snazi na civilnu sluţbu Kosova, Ministar moţe, kroz podzakonska akta:

3.1. uspostavljanje minimalne regrutovanje standardima koji moraju biti ispunjeni od strane svih potencijalnih poreskih sluţbenika kako bi se osiguralo da se razvija i zadrţava PUK stručno osoblje sa visokim standardima integriteta standarda utvrdjenih mora da obezbedi da proces selekcije nije transparentan I bira se na osnovu objektivnih kriterijuma, uključujući i testiranje kandidata smatra primerenim.

3.2. uspostaviti raspon plata koja je odvojena i različita od Raspon plata formirane na osnovu odgovarajućih zakona na snagu za civilnu sluţbu Kosova, koji prepoznaje kompleksnost i strategijski značaj posla koji se zahteva od PUK blisko paralele plate ponudio privatni zaposlenih u sličnim zanimanjima, a prepoznaje potrebu da zadrţi visoko obučenim, profesionalnim osobljem.

3.3. procedure. Utvrditi da otpusti zvaničnike poreza koji ne obavljaju svoj posao na neophodne standardni ili neki drugi nepravilno izvršavanje duţnosti.

3.4. razviti procedure za poreskih sluţbenika da traţe obeštećenje za ţalbe u vezi promocije, otpuštanja i srodnim pitanjima.

Član 6
Jedinica za porezne istrage

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

Stav 2. člana 6. Zakona ovlašćuje generalnog direktora za osnivanje Jedinice za porezne strage (JPI) za potrebe istraživanja mogućih kaznenih djela na poreznom području. Ovlasti, odgovornosti i primenjivi postupci se uređuju posebnim administrativnim uputstvom.

Član 7 - Delegiranje ovlašćenja

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor moţe preneti na bilo koji sluţbenik PAK bilo koje vlasti ili duţnost ili nametnuta na generalnog direktora na osnovu ovog zakona osim ove moć delegacije.

2. Generalni direktor moţe poveriti ovlašćenja, kao što smatra potrebnim za efikasno poreskoj administraciji, pripadnika Kosovske carinske sluţbe kao što je dogovoreno

izmedju generalnog direktora PAK i generalni direktor Carine.

3. Generalni direktor moţe da opozove bilo koje vlasti ili duţnost delegiranih iz stava 1 i 2. ovog člana, u bilo kom trenutku.

Član 7
Delegacija ovlasti

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

Član 7. Zakona predviđa da opšti direktor PAK može delegirati svaku ovlast ili zadatak prema Zakonu svakome službeniku PAK osim posebne ovlasti za delegaciju.

Član 8 - Izveštavanje

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor dostavlja periodične izveštaje o poslovanju PUK-a i performanse ministra ekonomije i finansija.

2. Generalni direktor godišnji izveštaj o poslovanju PAK-a i dostavlja izveštaj ministra ekonomije i finansija, Vlada Kosova, Skupština i MCP-u roku od tri (3) meseca po isteku svake kalendarske godine.

3. Godišnji izveštaj o PAK treba da sadrţi:

3.1.detalji budjeta PAK;

3.2.podatke o broju i nivo osoblja PAK

3.3.detalji prihod od PAK prikazuje podatke o visini prihoda od svake vrste poreza i svaki region i druge takve detalje kao što se moţe zahtevati od Ministra Ekonomije i Finansija;

3.4. procene troškova naplate za svaku vrstu poreskih prihoda prikupljenih;

3.5.detalje svih poreskih obaveza poništena na osnovu člana 36, uključujući imena lica čija odgovornost je otkazan, a iznos otkazana;

3.6.detalje svih inicijacija postupka za krivična dela poreske, gde je počela istraga od strane poreske uprave. Ime svakog lica koje je osudjen, kazna izdao, i iznosi poreza koji su uključeni će biti uključen samo ako uverenje postala pravosnaţna i

zalbe su više nije moguć;

3.7.informacije o upotrebi sile od strane ovlašćenog člana 14. ovog zakona, uključujući broj i prirodu bilo koje ţalbe na korišćenje tih ovlašćenja, ali ne uključujući i imena lica koji su uključeni.

Član 9 - Javne odluke

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor moţe da izda javno odluke da objasni kako se PUK tumači i primenjuje odredbe zakona da se upravlja u cilju da se daju smernice za lica treba da plati porez ili da zadrţi porez.

2. Javni odluke će biti dostupne javnosti i skrenuta paţnja od lica na koje utiče odluka.

3. Javna vladajuće doneta na osnovu ovog člana obavezuje direktora za bilo poreske obaveze nastale u poreskom periodu pre vremena takva presuda ukinuta od strane PUK.

4. Javna presuda ne obavezuje lice je obavezno da plaća porez po propisima koji vaţe na Kosovu.

Član 10 - Individualne javne odluke

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor moţe da izda rešenje za odredjenu osobu objašnjava kako PUK tumači i primenjuje se odredbe poreskog zakona koji se upravlja kao što se odnosi na odredjenu transakciju ili aranţman planira lice koje traţi rešenje.

2. Ako poreski obveznik je napravio potpuno i istinito otkrivanje prirode svih aspekata transakcije od značaja za odluku, a transakcija odvija u svim materijalnim pogledima kao što je opisano u obveznik zahtev za rešenje, rešenje će biti obavezujući za PUK i poreskog obveznika u vezi sa primenom zakona kao što je stajao u vreme vladajuće.

3. Ministar će doneti podzakonski akt da propiše uslove za zahtev pojedinih vladajućih, uključujući i dokumente koji su potrebni, informacije koje treba uključiti u zahtev, rokovi za podnošenje i izdavanje rešenja, kao i takse koje je neophodna za zahtev pojedinca Vladajuća.

Član 8
Individualno riješenje odluke
(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Kao što je predviđeno članom 10. Zakona, generalni direktor može izdati riješenje odluke za određenu osobu koji zahtjeva riješenje odluke, kako bi se objasnio način kako PAK razumijeva i primjenjuje odredbe poreznog zakonodavstva u vezi tranzakcije ili određenog aranžiranja. Riješenja odluke se mogu također izdati na zahtjev poreznog obveznika za vođenje evidencije ili plaćanja poreza kao što je predviđeno poreznim zakonima upravljenim od strane PAK. Zahtjevi za riješenje odluke se trebaju popratiti jednom uplatom kao što je opisano stavom 10. ovoga Zakona.

2. Riješenje individualne odluke je jedno utvrđenje u pisanom obliku izdano od osobe iz PAK kao odgovor na pitanje u pisanom obliku, osobi u vezi njegovog stanja za potrebe poreza ili poreznog učinka ili njegovih tranzakcija, kao npr. sledeće:

2.1. Zahtjev za individualno riješenje odluke se odnosi na porezna razdoblja za koju nije još potrebna porezna izjava ili dokument. Zahtjev za individualno rješenje odluke se primjenjuje samo za porezno razdoblje za koju je zatražena i za naredno porezno razdoblje, ukoliko su činjenice i okolnosti iste u kasnijim poreznim razdobljima kao što su bili za porezna razdoblja za koje je izdano individualno rješenje odluke.

2.2. Ako se ne može izdati individualno rješenje odluke kada je tvrdnja obavezna, PAK će izdati rješenje odluke što prije moguće. U tom slučaju, osobi kojoj se izdaje rješenje odluke može se predati i korektivna izjava (ako se primjenjuje) kao što je predviđeno Zakonom. Jedno individualno rješenje odluke tumači porezne zakone i primjenjuje ih u grupi specifikacija činjenica poreznog obveznika. Jedno individualno rješenje odluke se izdaje kada je to potrebno i u interesu zdravog poreznog upravljanja.

2.3. Kada se izdaje individualno rješenje odluke, može se i opozvati ili modificirati kako se smatra najbolje od generalnog direktora. Ukidanje ili modifikacija jednog individualnog rješenja odluke neće imati retroaktivni učinak ako se generalan direktor i pogođena osoba pristane na primjenu ukidanja ili retroaktivnu modifikaciju.

3. Pitanja za koja se može izdati individualno riješenje odluke:

3.1. Zahtjev za reorganizaciju prema članu 26. Zakona na dobit;

3.2. Pitanja poreza na prihod (poduzeća i osobna) u vezi sa tranzakcijama na čekanju ili završene sa uvjetom da se zahtjev predaje prije primjenjivanja obvezne izjave ili poreznog dokumenta;

3.3. Podnošen zahtjev u skladu sa podstavom 3.2 člana 5. Zakona o porezu na dobit na osnovi sveobuhvatnog računovodstva za prihode i rashode;

3.4. Podnošeni zahtjevi u skladu sa podstavom 4. člana 35. Zakona o porezu na dobit za povratak izračunatog poreza i vršenjem isplata na osnovi jednog postotka prometa kao što je predviđeno sa podstavom 2.1 člana 35. Zakona o porezu na dobit;

3.5. Podnošeni zahtjev u skladu sa podstavom 3.2 člana 33. Zakona o porezu na dobit u vezi sa izmenom održavanja knjiga i registracije prema članu 33. Zakona o porezu na dobit o održavanju knjiga i registraciji kao što je predviđeno članom 34. Zakonom o porezu na sopstvene prihode;

3.6. Podnošeni zahtjevi u skladu sa podstavkom 2.2 člana 43. o povratku izvješća prihoda i plaćanja poreza u skladu sa podstavom 2.1. člana 43. Zakona o porezu na sopstvene prihode;

3.7. Podnošeni zahtjevi u skladu sa podstavom 5. člana 10. Zakona o porezu na sopstveni prihod kako bi se promenila metoda održavanja zaliha;

3.8. Zahtjevi za održavanje centraliziranih registracije prema postavu 8. člana 17. ovog administrativnog uputstva;

3.9. Potvrda PDV i pitanja koeficijenta kreditiranja;

3.10.Ostala pitanja za koje osoba traži individualno rješenje odluke koja nisu u suprotnosti sa odredbama stava 4. ovoga člana i za koje generalni direktor može prihvatiti da su u skladu sa zahtjevom rješenja odluke.

4. Individualna riješenja odluke se neće uopšte izdati u sledećim okolnostima;

4.1. Zahtjev koji obuhvaća pitanje pod kontrolom, pod žalbom, ili koje je sudsko pitanje;

4.2. Zahtjev koji je izražen za interes jednog udruženja ili poslovne grupe u vezi pitanja interesa za članove udruženja ili grupe. Jedno individualno rješenje odluke

se može izdati ako je udruženje ili poslovna grupa osoba izravno pogođena riješenjem odluke;

4.3. Zahtjev u vezi s posljedicama predloženog zakonodavstva;

4.4. Zahtjev koji se odnosi na pitanja kojem se sudi kao bezvrijedna od strane PAK zbog toga što se pitanje ne bazira na činjenici ili zakonu;

4.5. Zahtjev koji se odnosi na pitanje koje je jasno riješeno zakonom ili uputstvima za implementaciju;

4.6. Zahtjev koji se odnosi na tranzakciju ili pitanje u kojem osoba koja je podnjela zahtjev nije izravno utjecana;

4.7. Zahtjev koji se odnosi na hipotetsku situaciju; ili

4.8. Svako drugo pitanje, koje generalni direktor prema njegovom suđenju odbaci izdati jedno individualno rješenje odluke.

5. Zahtjev za individualno rješenje odluke treba sadržavati sljedeće (jedan primjer je dan u Aneksu A ovog administrativnog uputstva):

5.1. Ime, adresa i fiskalni broj osobe koja podnosi zahtjev, uključujući ime, broj telefona i poziciju osobe za kontaktiranje u slučaju kada PAK ima pitanja ili potrebu za dodatnim informacijama;

5.2. Priroda zahtjeva, uključujući specifičnu tačku u stavu 3. ovog člana prema kojem je napisan zahtjev;

5.3. Opis subjekta ili tranzakcije za koje se zahtjeva riješenje odluke, uključujući potpuni odraz činjenica i ostalih podataka koji su povezani sa tranzakcijom ili pitanjem za koje se zahjteva rješenje odluke;

5.4. Preslikani ugovori i ostali primjenjivi dokumenti koji su relevantni za pitanje za koje se zahtjeva rješenje odluke. Ako je koji ugovor, sporazum ili dokumenat na jeziku koji se ne smatra službenim jezikom Kosova, takvom se ugovoru, sporazumu ili dokumentu treba pridodati službeni prevod na jednom od službenih jezika Kosova;

5.5. Analizu činjenica i okolnosti povezanim sa pitanjem ili tranzakcijom za koju se traži rješenje odluke, uključujući zaključak podnosioca zahtjeva u vezi očekivanja načina poreznog tretiranja pitanja ili transakcije. Zaključak podnosioca treba biti baziran na zakonskoj ovlasti, kao što je jedan specifičan član poreznog zakona

koji se citira u analizi. Svako određenje u suprotnosti sa zaključkom podnositelja koji se treba uključiti u analizi, ukoliko je podnositelj zahtjeva upoznat ili svjestan negativnih određenja. Ako uključeni dokumenti podržavaju donošeni zaključak, razloge za što su oni primjenjivi trebali bi biti uključeni u prijavljenoj analizi;

5.6. Ako se zahtjev odnosi na raspodjelu poduzeća ili reorganizaciju onda zahtjev treba sadržavati, osim gore navedenih točaka, finansijski pregled zadnjih poreznih razdoblja uključujući mesec prije podnošenja zahtjeva za riješenje odluke. Finansijski pregledi uključuju one revidirane od vanjskog revizora, ako se zakonom takvi pregledi traže i svaku belešku s objašnjenjem skupa sa fiansijskim pregledima;

5.7. Pregled u vezi za svakim prijašnjim zahtjevom za rješenje odluke i rezultate takvog zahtjeva uključujući pregled ukoliko je isto pitanje ili slično imalo riješenje odluke ili ako zahtjev koji to uključuje podnošena je ranije ili je trenutno na čekanju;

5.8. Izjavu o tome da li će rješenje biti pod utjecajem bilo kakve izjave osobe koja traži rješenje odluke;

5.9. Kopiju potvrde uplate od banke za potrebe zahtjeva riješenja odluke; i

5.10. Svaku drugu informaciju koja se smatra potrebnom za izdavanje zatraženog individualnog riješenja odluke.

6. Osim traženih informacija, stavom 5 ovoga člana traže se sledeće informacije:

6.1. Za riješenje odluke u vezi sa podstavom 3.3. do 3.6 ovog člana:

6.1.1. Izjava koja se odnosi na aktivnost i očekivane ekonomske rezultate za tekuću i sljedeću kalendarsku godinu i popratnu dokumentaciju koja objašnjava aktivnosti i ekonomske predviđene rezultate;

6.1.2. Finansijska izvješća, kao što su opisana u podstavu 5.5 ovog člana, za tri prve kalendarske godine za koja su tražene promene;

6.1.3. Kopije svih izvješća predanih tokom prvih tri kalendarskih godina za koje je zatražena promena;

6.2. Za zahtjeve podnjete propisanim podstavom 3.7 ovog člana:

6.2.1. Tražene informacije propisanim podstavom 6.1 gore;

6.2.2. Potpunu i detaljiziranu registraciju zaliha koji je aktualan do kraja meseca prije podnošenja zahtjeva;

6.2.3. Kompletan opis i točne metode registracije zaliha za koju se traži autorizacija;

6.2.4. Poslovni razlog zbog kojeg je promjena u metodi registracije zaliha tražena i utjecaj ove promjene u kasnijem određivanju poreza ; i

6.2.5. Ako se metoda vrednovanja zaliha promjenila u smislu promjene metode registracije zaliha, kompletan opis preporučene metode vrednovanja registracije zaliha i razlozi za njezino odbrenje te utjecaj promjene na kasnije određivanje poreza.

6.3. Za zahtjeve podnjete propisanim podstavom 3.8 ovog člana:

6.3.1. Identifikaciju centralnog mjesta gde će se održati registracije;

6.3.2. Detaljan opis kako će se prikupljati informacije iz svakog individualnog mjesta pa do centralnog mjesta (ako se podaci ne prikupljaju elektronički na centralnom mjestu, potreban je opis o načinu kako se podaci prebacuju iz svakog mjesta do centralnog mjesta i metoda koja osigurava ulaz prenjetih podataka u pravo vrijeme i točno);

6.3.3. Učestalost prijenosa podataka i kompletan opis datoteke koji će se držati na centralnom mjestu, uključujući jedan opis o načinu kako će podaci individualnog mjesta biti uključeni u jednu centralnu datoteku;

6.3.4. Opis registracije/zapisa koji će se voditi na lokalnom nivou, ako takvi postoje; i

6.3.5. Opis načina kako će se podaci iz individualnih mjesta indetificirati u centralnom sistemu.

7. Općenito govoreći, zahtjev za riješenje odluke se treba predati najmanje 90 dana prije početka poreznog razdoblja na koju se nadovezuje riješenje. Zahtjevi riješenja odluka sukladno podstavu 3.3 do 3.6 ovoga člana se trebaju izvršiti do 1. marta poreznog razdoblja za koje se traži riješenje odluke.

8. PAK će izdati svoj odgovor o traženom riješenju odluke prema podstavima 3.1, 3.2, 3.7, 3.8, 3.9 i 3.10 ovoga člana unutar 60 dana primanja svih potrebnih informacija za izdavanje jednog riješenja odluke. PAK će izdati svoj odgovor o riješenju odluke prema

podstavima 3.3 do 3.6 ovog člana unutar 30 dana primanja svih potrebnih informacija za izdavanje riješenja odluke.

9. Ako zbog nedostatka pravovremenog primitka zatraženih informacija ili dostavljanja neadekvatnih informacija PAK nije u mogućnosti odgovoriti u vezi traženih riješenja odluka prema podstavima 3.3 do 3.6 ovog člana prije 31. marta za koje je takvo objašnjenje potrebno, PAK će izdati podnositelju zahtjeva negativnu odluku. U takvim slučajima, podnositelj zahtjeva može podnjeti novi zahtjev za riješenje odluke sredinom 1. januara do 1. marta naredne godine ako podnositelj još želi promjeniti metodu određivanja ili plaćanja poreza.

10. Zahtjev za riješenje odluke treba biti popraćen uplatnicom administrativne pristojbe na osnovi tražene vrste riješenja odluke.

10.1. Riješenja odluke prema podstavima 3.3 do 3.6 ovog Zakona zahtjevaju plaćanje administrativne pristojbe od 150€;

10.2. Riješenja odluke zahtjevanim prema podstavu 3.7 ovoga Zakona zahtjevaju plaćanje administrativne pristojbe od 250€;

10.3. Svi ostali zahtjevi za individualna riješenja odluke zahtjevaju plaćanje administrativne pristojbe od 1,000€.

10.4 Generalni direktor će odlučiti kada će PAK biti spreman za plaćanje administracije, administrativnih pristojba opisanim ovim članom i kada će izdati javno obaveštenje u kojem će napomenuti datum od kojeg će se naplaćivati administrativna pristojba zatražena od PAK.

11. Bez obzira na to ako se individualno riješenje odluke povuklo ili modificiralo, kao što je predviđeno stavom 1 ovog članka, individualno riješenje odluke ostaje na snazi samo ako činjenice i okolnosti pod kojima je izdano ostanu nepromenjene. Promena u činjenicama i okolnostima rezultira u neposrednom prekidu individulanog riješejna odluke bez prethodne najave. Promena Zakona na kojem je riješenje odluke osnovano je promena zakonskih okolnosti i stoga će rezultirati kao riješenje odluke koje više nema učinka od datuma kada Zakon stupi na snagu. Ako jedna osoba želi potvrditi porezni tretman posle promene zakona ili neke druge činjenice i okolnosti potreban je novi zahtjev za drugo individualno riješenje odluke.

12. Unatoč odredbama člana 77. Zakona, individualno riješenje odluke čiji je predmet procedure Zakona o žalbama, se neće smatrati opredeljenje generalnog direktora. Ako se primatelj riješenja odluke slaže sa sprovođenjem zakona zbog jednog nesporazuma o činjenicama ili okolnostima, može predati generalnom direktoru jedan pismeni zahtjev za

ponovno smatranje navodeći činjenice i okolnosti koje se nisu uzele u obzir i utjecaj takvoga nesporazuma u izdanom riješenju odluke. Takvo se pismo treba predati unutar 30 dana od dana izdavanja riješenja odluke. Svaki zahtjev predan nakon 30 dana od dana izdatka riješenja odluke će se smatrati kao novi zahtjev za riješenje odluke, podliježajući se uplati administrativne pristojbe kao što je opisano u stavu 10. gore. Nakon uzimanja u obzir svih dodatnih informacija, generalni direktor može informisati podnositelja zahtjeva pismeno da riješenje odluke ostaje neizmenjeno, ili generalni direktor može izdati promenjeno riješenje odluke koji zamenjuje prethodno riješenje odluke. Očekuje se da će generalni direktor ili njegov izaslanik biti u redovitoj komunikaciji sa osobom koji je podneo zahtjev za individualno riješenje odluke sa ciljem minimiziranja bilo kakvog nesporazuma.

Član 11 - Fiskalni Broj i dobijanje fiskalnog sertifikata

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Svako lice podleţe bilo kakvog poreza upravlja PUK mora registrovati kod PUK i dobiti fiskalni broj pre angaţovanja u bilo kojoj ekonomske aktivnosti.

2. Procedure i kriterijume koje treba slediti, uključujući i oblike koji će se koristiti i informacije treba da obezbedi, od strane poreskog obveznika i PUK za izdavanje fiskalnih broj će biti regulisana podzakonskim aktom koje će doneti ministar MPF-a. Se podzakonskim aktom će obuhvatiti uslove pod kojima poreska uprava moţe da odbije da izda fiskalni broj, ili pod kojim poreska uprava ima pravo da deregister poreskog obveznika koji su uključeni u ekonomske aktivnosti od aktivnog registra gde je loše istorije saglasnosti ili postoji osnovana sumnja za krivično djelo poreske i gde se moţe razumno očekivati na osnovu činjenice slučaju da poreski obveznik, odnosno odgovorno lice ne namerava ili ne biti u mogućnosti da u skladu sa svojim poreske saradnje duţnosti.

3. PAK moţe da uskrati registracija bilo kog entiteta koji uključuje u svoj spisak sluţbenika ili direktora (uključujući i generalnog direktora) odgovorni predstavnik kao što je opisano u članu 16. ovog zakona koje ima istoriju nepoštovanja (bez podnošenja deklaracije ili ne-plaćanje poreskih obaveza) u bilo koje prethodne lice za koje on ili ona je partner, vlasnik, generalni direktor ili drugi odgovorni predstavnik. Ministar će doneti podzakonski akt za opisivanje osnovu za utvrdjivanje da lice ima istoriju nepridrţavanja i osnov po kome moţe da bude odbijen registraciju.

4. Bilo koja rezident lice koje će da posluju ili sprovode projekte ili programe u Republici Kosovo, preko nerezidentnog lica duţni su da pruţaju informacije o PUK izjavu pre nerezidentnog lica početka bilo kakve aktivnosti u Republici Kosovo. Obrazac izjave informacije i kriterijume za podnošenje informacija izjavu propisuje podzakonskim aktom koje će doneti po stavu 2. ovog člana.

5. Bilo nerezidentnih osoba koja je predmet oporezivanja u skladu sa poreskim

zakonodavstvom Republike Kosovo će fiskalne predstavnika imenuje pre početka bilo kakve se ekonomska aktivnost u Republici Kosovo. Fiskalna predstavnik će registrujete PUK u roku od pet (5) dana od kad je imenovan. Obrazac za registraciju i registracija procedure biće propisane podzakonskim aktom na koji će biti izdat iz stava 2. ovog člana.

6. Bilo koja osoba koja menja oblik poslovanja, što rezultira u promeni pravnog statusa poslovanja, kao što su, ali ne ograničavajući se na, promenu od pojedinačnih preduzeća u društvo sa ograničenom odgovornošću, mora da dobije fiskalni broj za novi posao Ukoliko. promena reorganizacije ili spajanja, kao što je propisano u korporativnom i porezu na dohodak gradjana zakonima Kosova, reorganizacije i spajanja moraju biti popunjeni u skladu sa vaţećim odredbama tih zakona. Svaki prenos poslovanja, ili promena u vidu poslovanja, nije u skladu sa odredbama ovog stava, ili nije podrţan vaţećim ugovorima ili drugim prihvatljivim dokaz stvarne prodaje, smatra da je nastavak prethodnog poslovanja, sa svim posledicama istih.

Član 9
Fiskalni brojevi

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Sve poslovne organizacije trebaju osigurati fiskalni broj od porezne administracije prije nego započnu nekakav ekonomski aktivitet. Kazne, koje su opisane u članu 50 ovoga Zakona primenjuju se kod osoba koje vrše ekonomski aktivitet bez dobijanja fiskalnog broja. Fiskalni broj treba biti 8 znamenki, plus 1 ispitna znamenka, uglavnom izabrana koristeći formulu algoritma koja pruža sigurnost protiv lažnih brojeva i dvostručenju brojeva.

2. Osim ako se drugačije predviđa ovim članom, aplikacija za fiskalne brojeve se treba predati u regionalnom uredu PAK gde se i nalazi podnositelj zahtjeva. Uglavnom se poslovne organizacije trebaju prvo registrirati u ARBK pa onda unutar 15 dana podnjeti zahtjev za dobijanje fiskalnog broja.

3. Svaka NVO, posle registracije u Uredu za registraciju NVO-a unutar 15 dana treba podnjeti zahtjev PAK za dobijanje fiskalnog broja prema predviđenim pravilima u stavu 1. ovoga Zakona.

4. Sve budžetske organizacije centralnih i lokalnih institucija trebaju dobiti *"fiskalni broj*". Sve lokalne i centralne institucije trebaju dobiti fiskalni broj, u svrhe izveštavanja plata i mirovinskih doprinosa radnika. Budžetske organizacije trebaju predati zahtjeve za fiskalne brojeve u regionalnom uredu PAK.

5. Unatoč broju osobnog poslovnog preduzeća koje je registrirao pojedinac u ARBK, on će dobiti samo jedan *"fiskalni broj"*. Prihodi stvoreni od nekoliko preduzeća istoga vlasnika, će se konsolidirati za svrhu određivanja obveza i izračunavanja PDV, poreza na dohodak.

U zahtjevu za fiskalni broj, pojedinac treba zapisati svoj lični broj i informisati PAK o svim preduzećima koje posjeduje uključujući ime preduzeća, adresu i broj registracije svakog poslovanja koje ima u vlasništvu. Ako pojedinac osnuje jedno novo poslovno preduzeće nakon primanja fiskalnog broja, pojedinac treba registrirati to osobno preduzeće u PAK pre nego što započnu ekonomske aktivnosti tog osobnog poslovnog preduzeća. Niti jedno poslovno preduzeće se neće registrirati dok pojedinac nije osigurao lični broj i dati ga PAK.

6. Svako partnerstvo će dobiti samo jedan *"fiskalni broj"*, bez obzira na broj partnera uključenih u partnerstvo. Fiskalni broj partnerstva treba biti jedan odvojeni broj i razlikovati se od bilo kojeg fiskalnog broja partnera u partnerstvu.

7. Svaki pojedinac koji želi ili je dužan podnjeti poreznu izjavu treba aplikovati i dobiti jedan *"fiskalni broj"* od PAK, pre predaje izjave. Pojedinac treba dati PAK svoj lični broj sa ciljem osiguravanja jednog fiskalnog broja.

8. PAK može posjetiti lokaciju poslovne organizacije pre izdavanja *"fiskalnog broja"*. Posjeta se treba uraditi unutar 3 radnih dana nakon primanja aplikacije za fiskalni broj. PAK treba donjeti/odlučiti da li će izdati ili odbiti davanje *" fiskalnog broja"*, unutar 5 radnih dana nakon primanja aplikacije. Ako PAK nije u stanju naći lokaciju poslovne organizacije nakon dva pokušaja unutar perioda od 3 dana, dokazano sa aktivnostima na terenu, neće izdati fiskalni broj i informirati poslovnu organizaciju i u skladu sa time također informirati ARBK.

9. Svaka poslovna organizacija koja zahtjeva ubrzani postupak dobijanja *"fiskalnog broja"* , treba predati aplikaciju za fiskalni broj u PAK. Pre aplikacije PAK , pojedinac treba dobiti broj registracije poslovanja od ARBK. Uglavnom se aplikacije za *"fiskalni broj"* trebaju predati u regionalnom uredu koja će biti odgovorna za porezna pitanja poslovanja. Službenici regionalne jedinice poreznih obveznika će pregledati aplikaciju, izvršiti odgovarajuće provjere, uključujući moguće posjete lokaciji poslovanja i odlučiti za izdavanje fiskalnog broja unutar 5 radnih dana nakon predaje aplikacije.

10. Nakon odluke PAK za izdavanje fiskalnog broja poreznom obvezniku, PAK će opremiti poreznog obveznika sa dokumentom. Takav dokument mora sadržavati:

10.1. Fiskalni broj za poreznog obveznika,

10.2. Podsjetnik za poreznog obveznika da treba ispuniti sve zahtjeve za deklaraciju i plaćanje poreza sa ciljem održavanja fiskalnog broja,

10.3. Zahtjev da se takav dokument drži u prostrijama poreznog obveznika,

10.4. Zahtjev da budu spremni za provjeru od PAK,

10.5. Podsjetnik da se izdani fiskalni broj za poreznog obveznika mora zapisati na svakom predanom računu i svakom donešenom ugovoru sklopljen sa jednom drugom osobom.

11. PAK može odbiti izdati *"fiskalni broj"* ukoliko porezni obveznik ima lošu istoriju izvršavanja poreznih obveza. Svako ne-izdavanje *"fiskalnog broja"* će se objaviti za dobrobit drugih poreznih obveznika. Takva objava je opisana u članu 16. ovoga administrativnog uputstva.

12. PAK može odbiti izdati *"fiskalni broj"* za poreznog obveznika kada pojedinac:

12.1. Nije dao tačne informacije o adresi u aplikaciji za "*fiskalni broj*";

12.2. Nakon dva pokušaja od PAK ne pronađe danu adresu u ARBK;

12.3. Ne pruža informacije o vlasniku(cima) službenim osobama PAK nakon zahtjeva

12.4. Ne pruža ostale informacije zatražene od PAK.

13. PAK također može odbiti izdati *"fiskalni broj"* ako vlasnik(ci) novog poslovanja ima(ju) istoriju neizvršavanja izvješća poreza i plaćanja poreznih obveza. Istorija neizvršavanja sadrži:

13.1 kada je imao/imala u vlasništvu jedno poslovanje, koji za dva ili više meseci nije izvršio obveze PDV-a;

13.2 prepustio informisati sve zaposlene o mesečnoj izjavi poreza po odbitku;

13.3 prepustio izjaviti svim zaposlenima o jednom od formulara za mesečnu izjavu mirovinskog doprinosa i nije održavao ili plaćao u potpunosti za jedan ili više meseci mesečnu izjavu poreza po odbitku na plaću ili mirovisnki doprinos;

13.4 prepustio izjaviti ili platiti jednu ili više godišnjih izjava za porez na dohodak (osobnog ili poslovnog);

13.5 prepustio održavati porez po odbitku ili platiti u potpunosti, jednu ili više mesečnih zahteva za porez po odbitku za iznajmljivanje, dividende, kamatu ili druge zahteve poreza po odbitku;

13.6 prepustio da dostavi ili plati dva ili više tromesečna plaćanja poreza i doprinosa na pojedina mala ili velika poslovanja;

13.7 prepustio da dostavi ili plati dvije ili više tromesečne akontacije za mala ili velika preduzeća.

14. Porezni obveznici koji nisu dali tačne informacije o svojim *"fiskalnim brojevima"* ili nisu dali informacije po zahtjevu PAK, mogu ponovno predati aplikaciju za *"fiskalni broj"* u regionalnom uredu PAK. PAK će pregledati ponovno svaku dostavljenu aplikaciju kao da je to nova aplikacija.

15. Ako PAK odluči neizdati "fiskalni broj", unutar dana ona treba informirati pismeno poreznog obveznika, na adresi poslovanja zapisanoj na aplikaciji, naglašavajući razloge neizdavanja fiskalnog broja, dana nakon što je utvrđeno. Obaveštenje treba uključiti informacije o poslovanju s obrazloženjem ako je ona u mogućnosti dobiti fiskalni broj, s priloženjem bankarske garancije kao što je predviđeno paragrafom 16. ovoga člana. Za svaku negativnu odluku može se uložiti žalba u skladu sa članom 77. Zakona.

16. Novim poslovanjima kojima se odbilo izdavanje *"fiskalnog broja"* zbog istorije neizvršavanja poreznih obveza, ili porezni obveznici koji su dobili drugo po redu pismo koje predlaže otkazivanje njihovog fiskalnog broja po stavu 4. člana 14. ovog administrativnog uputstva, mogu sklopiti sporazum sa PAK o uspostavljanju nepovratne bankovne garancije, ili jedne druge garancije primenjivu za PAK u vrednosti određenoj na osnovi prihoda poslovanja ili predviđenim poreznim obvezama poslovanja ali nikako manje od 5,000€. PAK će držati takvu bankovnu garanciju ili neku drugu primenjivu finansijsku garanciju u periodu od tri godine. Ako je tokom perioda od 3 godine porezni obveznik izvještavao pošteno i plaćao sve porezne obveze, PAK će vratiti bankovnu garanciju poreznom obvezniku. Bankovna garancija ili druga finansijska garancija treba uključiti jedan uvjet čime PAK može ostvariti svoja prava na temelju bankovne garancije ili nekoj drugoj finansijskoj garanciji ako porezni obveznik kasnije propusti platiti porezni dug nakon obaveštenja ili zahtjeva da to uradi i kada se ne može postići sporazum za plaćanje dugova. Kada je jedna prihvatljiva bankovna garancija ili finansijska garancija dana i prihvaćena od PAK, porezni obveznik može priložiti zahtjev za fiskalni broj. Ako je aplikacija kompletna i sve informacije dane u potpunosti PAK, PAK će izdati fiskalni broj unutar 5 radnih dana.

17. Ukoliko se poslovna organizacija angažira u poslovanje bez prethodnog osiguravanja fiskalnog broja, pojedinac ili poslovna organizacija (osim pojedinačnog poslovanja) smatrat će se da radi sa neregistriranim osobnim poslovnim preduzećem, neregistriranom poslovnom organizacijom ili tvrtkom sa neograničenim odgovornostima ili opšte partnerstvo. Takva preduzeća bit će predmet svih poreznih obveza koje proizlaze iz primenjivog poreznog zakonodavstva i primjenjivim kaznama.

Član 10
Nerezidentne osobe i fiskalni predstavnici

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. U skladu sa stavom 4. člana 11. Zakona, svaka rezident osoba koja će poslovati ili vršiti poslovanje ili vršiti projekte ili programe u Republici Kosova preko jedne nerezidentne osobe će priložiti PAK izjavu informacija prije nego nerezident osoba počinje kakvu aktivnost u Republici Kosovu. Izjava (izvješće) informacija treba sadržavati ime i adresu nerezidentne osobe, strani lični broj poreznog obveznika nerezidentne osobe, prirodu posla koja će se vršiti od nerezidentne osobe, vremenski period boravljenja nerezidentne osobe na Kosovu, iznos naknade koju će dobiti nerezidentna osoba za posao koji će raditi i svaku drugu informaciju koja se smatra važnom.

2. Zatraženo izvješće prema stavu 2. ovoga člana se treba predati diviziji za edukaciju poreznih obveznika u centralnom uredu PAK. Kopije svakog ugovora se trebaju priložiti izvješću. Predaja se vrši najmanje 10 dana prije nego je nerezidentna osoba planirala početak posla na Kosovu. Ukoliko je datum 10tog dana prije početka posla kraj nedjelje ili praznik, onda se predaja vrši na zadnjem radnom danu prije završetka nedjelje ili praznika.

3. Izvješće se mora podnjeti s obzirom na bilo koju nerezidentnu osobu angažirana u ekonomskim aktivnostima, ili koji očekuje angažiranje u ekonomskoj aktivnosti u periodu od više nego dva dana tijekom kalendarske godine. Ukoliko je ugovorena aktivnost ugovor za duže razdoblje od jedne godine, traži se samo jedno izvješće koje jasno daje pregled perioda ekonomske aktivnosti koja se očekuje u nastavku. Skupa sa izvješćem pridodaje se kopija svakog pismenog ugovora. U nastavku su primeri koji pokazuju cilj ovog stava, te stav 1. i 2. ovoga člana.

Primjer:
Preduzeće A angažira Makedonija d.o.o. za održavanje njihove kompjuterske mreže, prema uvjetima ugovora, očekujemo posjetu predstavnika Makedonija d.o.o. na Kosovu najmanje jedanput svakih tri mjeseca (ili četiri tijekom kalendarske godine). Ugovor je sklopljen u periodu od tri godine počevši od 1. januara 2010. Preduzeće Kosova A treba podnjeti izvješće kao što je predviđeno stavom 1. ovoga člana PAK do 22. decembra 2009. Ukoliko je 22. decembar vikend ili praznik izvješće se predaje zadnjeg dana prije vikenda ili praznika. Budući da ugovor osigurava nastavak aktivnosti, Preduzeće Kosova A treba podnjeti samo jedno izvješće koje će biti prihvaćeno od PAK-a 22. decembra 2009 ili prije.

Primjer:
Preduzeće Kosova B angažira Preduzeće Turske C u pomaganju sklapljanja građevinskog ugovora koja se očekuje trajati 3 mjeseca. Početak ugovora počinje 1. aprila 2009 i završava 30. juna 2009. Nakon završetka ugovora, Preduzeće Kosova B angažira

Preduzeće Turske C za pamaganje u drugom građevinskom projektu koji počinje 1. januara 2010 u periodu od 4 mjeseci. Preduzeće Kosova B treba predati izvješće kao što je opisano u stavu 1. ovoga člana koji će prihvatiti PUK do 22. marta 2009 u vezi sa prvim ugovorom. Budući da je ugovor nastavak aktivnosti, Preduzeće Kosova B treba podnjeti jedan izvještaj za drugi ugovor koji će prihvatiti PAK do 22. decembra 2009.

Primjer:
Preduzeće Kosova B angažira pojedinca iz Crne Gore za poboljšanje kompjuterskog problema samo jednom. Posao zahtjeva da pojedinac putuje u Kosovo i radi dva dana. Budući da će posao potrajati samo dva dana, nije zahtjeva se izvješće.

4. Kao što je predviđeno u stavu 5. člana 5. Zakona, svaka nerezidentna osoba Kosova koja se podloži bilo kojem porezu na Kosovu u skladu sa poreznim zakonodavstvom Kosova, će odrediti jednog fisklanog predstavnika prije početka ekonomske aktivnosti na Kosovu. Određeni fiskalni predstavnik mora biti rezident Kosova koji je kvalifikovan za vršenje dužnosti fiskalnog predstavnika. Fiskalni predstavnik može biti fizična ili pravna osoba.

5. Unutar 5 dana nakon utvrđivanja, fiskalni predstavnik treba podnjeti svoju aplikaciju za registraciju u centrlanom uredu PAK, diviziji sa edukaciju poreznih obveznika. PAK ima pravo odbiti utvrđivanje fiskalnog predstavnika ako se smatra da on /ona nije kvalifikovan/a za vršenje dužnosti fiskalnog predstavnika. Aplikaciji se pridodaje potpisano pismo imenovanja od odgovorne nerezidentne osobe koji je odredio fiskalnog predstavnika. U pismu imenovanja trebaju biti zapisani aktovi za koje je fiskalni predstavnik ovlašten obavljati u ime nerezidenta.

6. Fiskalni predstavnik treba njajmanje biti ovlašten da:

6.1. osoba s Kosova podnese račune u ime nerezident osobe za one tranzakcije za koje je ovlašten,

6.2. osoba s Kosova prima račune u ime nerezident osobe za one tranzakcije za koje je fiskalni predstavnik ovlašten,

6.3. podnese PDV izvješća na Kosovu u ime nerezident osobe i one poreza na dohodak ukoliko su primenjive,

6.4. plaća porezne obveze i da prima porezne naknade u ime nerezident osobe,

6.5. vodi evidenciju tranzakcija za koje je fiskalni predstavnik zadužen i imati dostupnost po zahtjevu PAK,

6.6. djeluje u ime nerezident osobe na Kosovu i predstavlja nerezident osobu u mogućim kontrolama od PAK,

6.7. ispuni sve obveze u odnosu na obveze PVD za uvoze, izvoze i carinske obveze.

7. Uz zahtjev za registraciju, opisanom u stavu 5. ovoga člana, podnositelj zahtjeva za fiskalno predstavljanje će pridodati provjerenu kopiju ugovora za fiskalno predstavljanje sklopljenog između podnositelja zahtjeva za fiskalno predstavljanje i nerezident osobe te provjerenu kopiju dokaza za poreznu registraciju nerezident osobe u mjestu prebivališta. Potrebno je jasno naglasiti u ugovoru sve aktivnosti, koje može ostvariti fiskalni predstavnik.

8. PAK će obavijestiti pismeno o primitku ili odbijanju podnositelja zahtjeva - fiskalnog predstavnika unutar dva (2) radnih dana nakon određivanja za prihvaćanje ili odbijanje fiskalnog predstavljanja od strane podnositelja zahtjeva.

9. Odbijanje PAK za prihvatanje fiskalnog predstavnika će se dogoditi kada:

9.1. podnositelj ili fiskalni predstavnik ne ispuni svoje porezne obveze ili je prethodno imao ili počinio kazneno djelo koje su se smatrale od strane PAK kao porezna evazija ili izbegavanje plaćanja poreza,

9.2. podnositelj ima istoriju nezakonitih poreznih sporova,

9.3. fiskalni predstavnik se nije rehabilitirao od stečaja ili nakon kakve druge procedure prema čemu je podnositelj pod nadzorom.

10. PAK može otkazati pravo djelovanja fiskalnog predstavnika od fiskalnog predstavnika.

10.1. PAK može otkazati pravo delovanja jednoj osobi kao fiskalni predstavnik ukoliko:

10.1.1. se dao lažan iskaz od predstavnika, od predstavljenog ili u ime predstavljenog u vezi podnošenja zahtjeva za ovlaštenje kao fiskalni predstavnik,

10.1.2. fiskalni predstavnik nije izjavio ili ne plaća porezne obveze do roka plaćanja,

10.1.3. je neophodno za zaštitu prihoda.

10.2. PAK će obavijestiti fiskalnog predstavnika i nerezident osobu o otkazivanju predstavništva. U takvim slučajima, treba se odrediti jedan novi fiskalni

predstavnik u roku od 5 dana nakon informiranja nerezident osobe u skladu sa istim principima shodno ovim članom.

10.3. Svaka osoba koja je registrirana kao fiskalni predstavnik u roku od 5 dana za bilo kakvu napravljenu promjenu u njegovo ime, bilo to uspostavljanje ili vlasništvo njegovog poslovanja ili kakva druga izmjena koja se desila koja zahtjeva promenu registracije, treba obavijestiti odjel za edukaciju poreznih obveznika o izmjeni, prestanku ili sličnih događaja i dati sve podatke o izmenama.

11. Obveza fiskalnog predstavnika:

11.1. Fiskalni zastupnik se smatra zakonskim zastupnikom kao što je opisano u članu 16. Zakona

11.2. Fiskalni predstavnik se obvezuje u cjelini te pogotovo poreznim dugovima nerezident osobe za koju je on dodijeljen. Kako bi se osigurala izvedba ove obveze, od fiskalnog predstavnika se može zatražiti polaganje jedne garancije od jedne finansijske institucije odobrene od CBK sa lokacijom na Kosovu ili pružanje garancije nekog drugog oblika u dogovoru sa PAK. PAK će odrediti jednu garanciju ako se to traži i obavijestit će fiskalnog predstavnika i nerezident osobu o takvom zahtjevu. PAK će dati rok od 30 dana za prihvaćanje garancija.

11.3. Ukoliko fiskalni predstavnik koji zastupa nerezident osobu ne plati koju poreznu obvezu u Republici Kosovu koja je obračunata za svaki porezni period tijekom koje je djelovao kao fiskalni predstavnik, PAK će izdati jednu procenu u ime fiskalnog predstavnika kao što je opisano stavom 13. ovoga člana i predviđeno članom 25. Zakona. PAK će sakupiti takvu procenu na isti način kao što je svaki porez u skladu sa odredbama Zakona. Kako je propisano u podstavu 14.3 ovoga člana, obveza fiskalnog predstavnika može postojani i ako je on ili ona prestala biti fiskalni predstavnik.

12. Bez obzira na odredbe stava 11. ovoga člana, fiskalni predstavnik neće biti kriv za kazne određene od strane PAK u vezi sa nerezident osobom za koju on/a djeluje, osim ako:

12.1. se prekršaj sastoji od protivljenja fiskalnog predstavnika za obvezu za koju je zbog ovog podstava postavljen kao fiskalni predstavnik ili nerezident osoba,

12.2. se fiskalni predstavnik složio ili urotio u prekršaju nerezidentne osobe; ili

12.3. se izvedba prekršaja nerezidentne osobe pripisuje svako zanemarivanje od strane fiskalnog predstavnika.

13. Iako fiskalni predstavnik može imati fiskalni broj i Potvrdu PDV-a on/a treba imati jedan novi fiskalni broj i novi broj registracije PDV, u ime nereizdent osobe za kojeg on/a djeluje. U ovom slučaju treba se registrirati na svoje ime ili svoje ime nasuprot imena nerezident osobe i sa adresom fiskalnog predstavnika:

Primjer: Geosearch Austria, Arben Krasniqi fiskalni predstavnik
c/o Arben Krasniqi
Agim Ramadani, 42
Priština
Ovo će biti izmenjeno svojom registracijom
Z. Arben Krasniqi
Agim Ramadani, 42
Priština

Na ovaj način će se izdati fiskalni brojevi (sa imenom fiskalnog predstavnika) koji djeluje u ime (nerezident osobe). Kada fiskalni predstavnik preda aplikaciju opisanu stavom 5. ovoga člana, on se prijavljuje za fiskalni broj i za Potvrdu PDV.

14. Prestanak fiskalne reprezentacije.

14.1. Reprezentacija fiskalnog predstavnika će prestati u slučajima kada:

14.1.1. sporazumu reprezentacije sa nerezident osobom istekne rok ili kada on/a prestane sa aktivnostima reprezentacije tijekom perioda reprezentacije,

14.1.2. fiskalni predstavnik umre,

14.1.3. fiskalni predstavnik bankrotira, postane insolventan ili nesposoban.

14.1.4. kada nerezident osoba utemelji stalnu jedinicu na Kosovu

14.2. Fiskalni predstavnik treba obavijestiti pismeno PAK da više neće djelovati kao fiskalni predstavnik. Obavijest se treba podnjeti unutar 10 radnih dana o prestanku reprezentacije za jednu nerezident osobu. Fiskalni predstavnik treba također obavijestitit nerezident osobu o prestanku reprezentacije. Ukoliko nerezident osoba nastavlja sa svojim aktivnostima u Republici Kosovu, fiskalni predstavnik treba naglasiti tu činjenicu u pismenoj obavijesti PAK. Takve se informacije trebaju podnjeti u centralnom uredu PAK, u Diviziji za edukaciju poreznih obveznika.

14.3. Fiskalna osoba se ne može osloboditi od svoje osobne obveze zbog prestanka djelovanja kao fiskalni predstavnik. Fiskalni predstavnik je osobno dužan za sve

porezne obveze koje proizlaze iz poreznih perioda tijekom kojih je djelovao kao predstavnik. Ako bi se uradila dodatna procjena poreza od PAK za porezni period tijekom koje je fiskalni predstavnik djelovao u ime nerezident osobe, fiskalni predstavnik će biti dužan platiti naknadnu poreznu procjenu.

14.4. Kada fiskalni predstavnik prestane djelovati u ime nerezident osobe koji nastavlja biti angažiran sa ekonomskim aktivnostima na Kosovu, nerezident osoba treba odrediti novog fiskalnog predstavnika unutar 5 dana nakon što se dosadašnji fiskalni predstavnik povuče. Fiskalni predstavnik se neće osloboditi svoje osobne dužnosti zbog prestanka rada kao fiskalni predstavnik.

15. Bez obzira na stav 4. do 14. ovog člana nerezident osoba nije dužna imenovati fiskalnog predstavnika osim:

15.1. ukoliko nerezident osoba vrši tranzaksiju u vrednosti manjoj od 5,000 € unutar 12 meseca,

15.2. ukoliko osoba sa Kosova koja je angažovana od nerezident osobe za ekonomske aktivnosti dužna platiti PDV preko mehanizma suprotne aplikacije, nerezident osoba neće imati pravo na pravo na odbitak ulaznog PDV,

15.3 nerezident osoba vrši ekonomsku aktivnost na Kosovu preko stalne jedinice.

Član 11
Izmjene u formularu za poslovanje i ostale informacije o registraciji

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Bilo koja izmena u informacijama o registraciji treba se podnjeti PAK najmanje 15 radnih dana prije dana stupanja na snagu izmjene. PAK može zatražiti novi fiskalni broj radi nekoliko izmjena informacija o registraciji. Izmjene u informacijama o registraciji trebaju se napisati u formularu za aplikaciju fiskalnog broja sa znakom koji pokazuje da je podnešen za izmjene informacija o registraciji. Sve se izmene trebaju podnjeti regionalnom uredu PAK, koji je odgovoran za pitanja poreza poreznih obveznika.

2. Izmjena u informacijama registracije koje se traže u PAK sadrže:

2.1. Izmjena imena poslovanja;

2.2. Izmjena adrese poslovanja ili dodatak novog poslovanja;

2.3. Izmjena vlasnika poslovanja (pravne osobe), koji ne izmenjuje pravni oblik poslovanja;

2.4. Svaka izmjena oblika poslovanja (privatno poslovanje d.o.o; d.o.o u dioničkom društvu; opšti partneri u ograničenom partnerstvu; partnerstvo u preduzeću; svaka pravna osoba u privatnom preduzeću; i sva druga izmjena slična u obliku poslovanja);

2.5. Svako spajanje poslovnog preduzeća sa drugim preduzećem;

2.6. Svaka izmjena u dioničarima koji imaju interes 10% ili više u jednoj pravnoj osobi;

2.7. Svaka izmjena bilo to u opštem partnerstvu ili ograničenom partnerstvu;

2.8. Svaka izmjena adrese glavnog ureda poslovanja;

2.9. Svaka izmjena imena ili adrese kontakt osobe poslovanja

2.10. Svaka izmjena imena ili adrese odgovornih osoba preduzeća, i

2.11. Svaki sporazum koji predviđa saradnju između dvije ili više poslovnih organizacija.

3. Svaka izmjena oblika poslovanja (privatno poslovanje d.o.o; d.o.o u dioničkom društvu; opšti partneri u ograničenom partnerstvu; partnerstvo u preduzeću; svaka pravna osoba u privatnom preduzeću; i sva druga izmjena slična u obliku poslovanja) rezultirat će u izdavanju novog fiskalnog broja prema procedurama opisanim u članu 9. ovoga administrativnog uputstva. Staro poslovanje treba zatražiti poništenje u skladu sa procedurama opisanim u članu 12. ovoga administrativnog uputstva. Ukoliko će novo poslovanje biti obveznik PDV i dobiti Potvrdu PDV kao što je predviđeno članom 15. ovoga administrativnog uputstva. U nastavku su dani nekoliko primjera primjene ovog stava:

Primjer:
Preduzeće A odluči da će privatnom poslovnom preduzeću izmjeniti oblik poslovanja u preduzeće sa ograničenim odgovornostima, preduzeće B d.o.o treba podnjeti zahtjev za fiskalni broj u skladu sa propisima člana 9. ovog administrativnog uputstva. Preduzeće A treba podnjeti zahtjev za poništenje u skladu sa članom 12. ovoga administrativnog uputstva. Ukoliko preduzeće A ima neplaćeni porezni dug ili nije podnjela sve zatražena izvješća neće se poništiti ali će se zapisati u registru kao neaktivan porezni obveznik prema članu 13. ovoga administrativnog uputstva. PAK će

nastaviti primjenjivati sakupljanje poreznog duga i predaju izjava od pojedinaca koji su imali u vlasništvu osobno poslovno preduzeće. Ukoliko je preduzeće A obveznik PDV, treba predati svoju Potvrdu PDV PAKu kao što je predviđeno članom 12. ovoga administrativnog uputstva i primjenjivim zakonodavstvom za porez na dodanu vrednost. Ukoliko će preduzeće B postati porezni obveznik PDV treba se registrirati za PDV u skladu sa članom 15. ovoga administrativnog uputstva i primjenjivog zakonodavstva za porez na dodanu vrednost. Vlasnik preduzeća A će izvjestiti u svojoj izjavi prihode na osobni dohodak za deo godine u kojoj je poslovanje djelovalo kao osobno privatno preduzeće. Kao službenik preduzeća B d.o.o pojedinac će dobiti naknadu od d.o.o u obliku plate koje je predmet poreza po odbitku. Pošto će pojedinac imati prihode od osobno privatnog prduzeća i svoju platu, obadva izvora prihoda će se izjaviti u izjavi za porez na dohodak za godinu u pitanju. Ako narednih godina pojedinac dobija samo platu od preduzeća B d.o.o neće se tražiti od njega predaja godišnje izjave poreza na osobni dohodak.

Primjer:
Preduzeće C je d.o.o i odobrava odluku izmjene svojeg imena u preduzeće Y d.o.o. Budući da izmjena imena ne izmjenjuje oblik poslovanja, preduzeću Y nije potreban novi fiskalni broj ali se zahtjeva predaja izmjene imena kod PAK prema stavu 1. ovoga člana.

Primjer:
Kosova Partners je opšte partnerstvo sklopljeno od tri generalnih partnera. Generalni partneri su se složili za izmjenu oblika svojega poslovanja u ograničeno partnerstvo. Kosova Partners d.o.o ograničeno partnerstvo. Budući da je ova izmjena oblika poslovanja, Kosova Partners treba zatražiti poništenje i Kosova Partners d.o.o treba podnjeti zahtjev za novi fiskalni broj. Ukoliko je Kosova Partners porezni obveznik PDV treba predati svoju Potvrdu PDV u regionalnom uredu PAK, koja je odgovorna za porezna pitanja. Ukoliko će Kosova Partners d.o.o postati porezni obveznik PDV treba se registrirati za PDV u regionalnom uredu PAK, koja je odgovoran za porezna pitanja.

4. Svaki sporazum između dvije ili više poslovnih organizacija za angažovanje u zajedničkoj ekonomskoj djelatnosti je jednaka sa uspostavljanjem novog poslovanja za ciljeve PAK. Prema tome, svaki konzorcijum, grupe osobe, društvo planova, partnerstvo itd. trebaju podnjeti zahtjev za novi fiskalni broj od PAK kao što je predviđeno članom 5. iako su pojedine poslovne organizacije registrirane za porezne ciljeve. Ako zajednička ekonomska djelatnost rezultira sa obvezama PDV, zajednička djelatnost se treba također registrirati za PDV u PAK.

5. U trenutku spajanja jedne poslovne organizacije sa drugom, pogođena preduzeća trebaju odrediti koje će poslovanje biti ono pod kojima će se vršti naknadna djelatnost. Poslovanje pod kojim će se vršiti naknadna djelatnost će nastaviti koristiti svoj fiskalni broj. Preduzeće koje neće nastaviti treba poništiti svoju djelatnost u skladu sa članom 12. ovoga administrativnog uputstva. Bilo koja reorganizacija uključujući spajanja trebaju također ispuniti zahtjeve za reorganizaciju odlučenim primenjivim Zakonom za porezu na dohodak preduzeća i Zakonu za porez na osobni dohodak.

6. Po propisu stava 6. člana 11. Zakona, svaki transfer poslovanja koji nije u skladu sa odredbama ovoga člana će se smatrati nastavkom prethodnog poslovanja i pretrpjeti sve posljedice. To podrazumjeva da, neprijavljivanje za novi fiskalni broj novog poslovanja i neuspjeh u odjavljivanju prethodnog poslovanja će se tretirati kao da preduzeće nije postojalo i svi porezni dugovi će se prenjeti na novo poslovanje i obveza PDV (ako je prethodno poslovanje bilo registrovano za PDV) će se nastaviti. Ukoliko prethodno poslovanje nije imalo PDV obveza, količina prometa realizova od prethodnog partnera se treba uzeti u obzir pri određivanju postizanja praga PDV-a.

7. Stav 6. člana 11. Zakona predviđa da svaki transfer koji nije urađen na osnovi primenjivih ugovora ili primenjivim dokazima o činu prodaje će se smatrati nastavak prethodnog poslovanja. U svrhi primenjivajanja stava 6. člana 11. Zakona ‚terminologjia "prodaja" tumačit će se kao prenos poslovanja.

Član 15
Potvrde PDV i uvoz/ izvoz

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. **Registracija za PDV –** Svaka osoba koja zahtjeva registraciju za PDV (Porez na dodanu vrijednost) treba se registrirati za PDV i dobiti potvrdu PDV unutar 15 kalendarskih dana nakon ispunjavanja uvjeta za registraciju. Član 58. Zakona predviđa kazne za one porezne obveznike koji čine oporezive isporuke bez registracije PDV. U svrhu ovog člana, pojam "oporeziva osoba" će se smatrati svaka osoba koja je ili zahtjeva registraciju PDV i koja na Kosovu nezavisno radi ekonomske aktivnosti redovito ili neredovito, bez obzira na cilj ili rezultate te ekonomske aktivnosti.

2. Sve osobe koje rade nabave od 50,000€ ili više u neprekidnom periodu od 12 mjeseci (ili slični zahtjevi utvrđeni zakonodavstvom o PDV) trebaju se registrirati za PDV.

3. Ukoliko, promet osoba koje rade nabave u neprekidnom periodu od 12 mjeseci ne prelazi potreban prag za registraciju PDV onda ne možemo naplatiti PDV za njihovu nabavu prema zakonodavstvu o PDV. Osobe koje vrše ove nabave se ne moraju registrirati prema zakonodavstvu PDV-a ali trebaju platiti svoje uvoze i platiti PDV za izvršene nabave za one oporezive osobe. Oni nemaju pravo naplatiti PDV za nabave koje vrše i nemaju pravo kreditirati naplaćeni ulazni PDV na uvoz zaliha izvršene za njih.

4. Porezni obveznici koji su registrirani za PDV shodno PDV primenjenom zakonodavstvu trebaju podnjeti tromjesečnu poreznu izjavu.

5. Osobe koje žele postati porezni obveznici PDV mogu dobrovoljno podnjeti zahtjev za registraciju na PDV bez obzira na njihov promet. Kada porezni obveznik postane dobrovoljni porezni obveznik, izbor se može opozvati samo u skladu sa uredbama Zakona o PDV.

6. Svaka osoba koja se nije registrirala, kao što je predviđeno stavom 2. i 3. ovoga člana će se registrirati prisilno od PAK i retroaktivno računajući od datuma kada se takva registracija zatražila.

7. Porezni obveznici registrirani dobrovoljno i prisilno se podliježu svim zahtjevima PDV na isti način kao i oni porezni obveznici koji su registrirani nakon što su postigli prag registracije.

8. Svi formulari za registraciju PDV trebaju se podnjeti osobno, ili od ovlaščene osobe u poslovanju, u regionalnom uredu PAK odgovorne za porezna pitanja. Formulari za registraciju PDV trebaju biti popraćeni sa kopijom dokumenata za registraciju preduzeća, potvrdu fiskalnog broja i službenu identifikaciju sa fotografijom (pasoš, lična karta, itd.).

9. Ukoliko jedno preduzeće ima jednu ili više podružnica ili lokacija, preduzeće treba izjaviti glavne lokacije poslovanja u PAK u vrijeme registracije za PDV. Svaka druga lokacija poslovanja poreznog obveznika treba se također napomenuti kako bi se izdala ispravna Potvrda PDV i uvjerena kopija potvrde koja se treba objaviti na svakoj lokaciji poslovanja davajući tako mogućnost javnošču za informiranje. Bilo koja promjena u lokaciji poslovanja ili promjena glavne lokacije poslovanja ili podružnice poslovanja treba se obavijestiti PAK unutar 15 kalendarskih dana nakon promjene.

10. Po primitku formulara za Registraciju za PDV, PAK će osigurati da su informacije u formularu za registraciju točne i da je porezni obveznik završio sve porezne obveze. Osim toga, PAK će posjetiti svaku lokaciju poslovanja koje je porezni obveznik zapisao na formularu za registraciju kako bi se osigurao u vjerodostojnost podataka. PAK će onda potvrditi izdavanje Potvrde za PDV, ukoliko neće izdati obavijestit će poreznog obveznika unutar 10 radnih dana nakon primanja formulara za registraciju za PDV.

11. Ukoliko PAK utvrdi da porezni obveznik ima pravo na Potvrdu za PDV obavijestit će poreznog obveznika o odluci, najkasnije sljedećeg radnog dana nakon donošenja odluke. Poreznom obvezniku će se dati mogućnost da posjeti ovlaščeni ured PAK ili će mu se poslati Potvrda PDV.

12. Svaka Potvrda PDV će imati jedinstveni serijski broj na svojoj stranici. Taj serijski broj, koji je istodobno registracijski broj poreznog obveznika za PDV treba biti zapisan zajedno sa fiskalnim brojem poreznog obveznika na svakom računu izdanog od poreznog obveznika.

13. Ukoliko PAK otkrije da porezni obveznik nije redovit u svim poreznim obvezama ili da su informacije na formularu za registraciju netočne, PAK će poslati pismenu obavijest poreznom obvezniku da se Potvrda PDV ne može izdati. Pismena obavijest će obavijestiti poreznog obveznika o razlozima ne izdavanja Potvrde PDV i podsjetiti poreznog obveznika o kaznama za angažiranju u tranzakcije PDV bez dobijanja Potvrde PDV. Obavijest će također pružiti poreznom obvezniku informacije u vezi za pravo na žalbu. PAK će poslati poreznom obvezniku pismenu obavijest u roku od 2 dana nakon utvrđivanja da se Potvrda PDV neće izdati.

14. **Potvrde uvoza/izvoza.** Sve osobe koje trebaju dobiti Potvrdu uvoza/izvoza prije nego poduzmu takvu aktivnost uvoza ili izvoza, su dužni ako:

14.1. uvoze robu na Kosovu, ukoliko nije registrirana za porezne svrhe, ili

14.2. izvoze robu iz Kosova, ukoliko nije registrirana za porezne svrhe.

15. Svi formulari za registraciju uvoza/izvoza trebaju se podnjeti osobno, ili od ovlaščene osobe preduzeća u regionalnom uredu PAK, koja je odgovorna za porezna pitanja poslovanja. Formulari za registraciju uvoza/izvoza trebaju biti popraćeni kopijama dokumenata za registraciju poslovanja, Potvrdom fiskalnog broja i službenom identifikacijom sa fotografijom (pasoš, lična karta, itd.).

16. Po primitku formulara za registraciju uvoza/izvoza, PAK će osigurati da su informacije u formularu za registraciju vjerodostojne i da je porezni obveznik izvršio sve porezne obveze. Ukoliko PAK utvrdi da porezni obveznik ima pravo na Potvrdu za uvoz/izvoz ispisat će potvrdu i predati poreznom obvezniku. Ukoliko porezni obveznik nije aktuelan sa svim izjavama naplate poreza neće mu se izdati Potvrda uvoza/izvoza dok porezni obveznik ne postane redovit u svim poreznim pitanjima ili dok se ne sklopi službeni sporazum za plaćanje svakog neplaćenog poreza.

17. Svaka Potvrda uvoza/izvoza će imati svoj jedinstveni serijski broj.

18. **Otkazivanje i opoziv potvrde.** Kao što je predviđeno članom 23. Zakona, generalni direktor PAK-a može otkazati i opozvati Potvrdu PDV ukoliko PAK utvrdi da je osoba

kojem se potvrda izdala prekršila Zakon. Prekršaj Zakona može rezultirati sa otkazivanjem ili u opozivu potvrde PDV koja uključuje ali se ne ograničava na sljedeće:

18.1. Davanje Potvrde PDV na korištenje druge osobe,

18.2. Izdavanje lažnih računa ili lažnih koristeći Potvrdu PDV,

18.3. Neuspeh da pravovremno izjavi dve ili više izjava PDV

18.4. Neuspeh da pravovremeno plati jednu ili više obveza PDV

18.5. Ne podnošenje i neplaćanje pravodobno dviju ili više poreznih izjava koje je porezni obveznik dužan predati; ili

18.6. Ne postavljanje FK, nakon što se tri ili više puta kaznio novčanom kaznom.

19. PAK treba poslati poreznom obvezniku pismenu obavijest o opozivu ili otkazivanju Potvrde PDV 10 dana prije dana povlačenja. Takva obavijest će sadržati:

19.1. opis razloga predloga povlačenja ili otkazivanja Potvrde PDV.

19.2. izjavu koja informira ukoliko se Potvrda PDV opozvala ili otkazala, porezni obveznik neće moći nastaviti vršiti poslovanje i ako porezni obveznik nastavi sa vršenjem poslovnih aktivnosti nakon što je povlačena ili otkazana potvrda on će biti predmet kazne predviđenom Zakonom.

19.3. pravo poreznog obveznika na žalbu o otkazivanju ili opozivu unutar 10 dana predavanja pismene žalbe kod regionalnog menadžera koji je izdao obavijest.

20. Žalba poreznog obveznika se treba osnovati na činjenici da je PAK pogriješio, na činjenicama opisanim shodno stavu 18. ovoga člana. Porezni obveznik treba napisati izjavu ističući jasno činjenice PAK kako je opoziv i otkazivanje Potvrde PDV-a bio netočan.

21. Ukoliko se porezni obveznik žalio, prema stavu 20. ovoga člana, i ako se regionalni mendžer složio sa podnjetim činjenicama u žalbi poreznog obveznika, regionalni menadžer treba izdati dopis poreznom obvezniku u kojem se ističe da je otkazan prijedlog za povlačenje ili otkazivanje Potvrde PDV.

22. Nakon prolaska perioda od 10 dana i ako se porezni obveznik nije žalio ili je, međutim regionalni voditelj ne prihvaća nikakvu promjenu na osnovi žalbe poreznog obveznika, regionalni menadžer treba pripremiti dopis za poreznog obveznika i obavijestiti ga da je

Potvrda PDV povučena ili otkazana. Dopis treba jasno istaknuti osnovu na kojoj je donjeta odluka uključujući razlog zašto žalba nije utjecala na odluku.

23. Dopis koji savjetuje poreznog obveznika da je Potvrda PDV otkazana ili povučena, treba se se osobno predati od službenika PAK poreznom obvezniku. Službenik PAK treba predati dopis odgovornoj osobi poreznog obveznika (ako je u pitanju pravna osoba) ili poreznom obvezniku (ako je u pitanju privatno poslovanje) i objasniti da je Potvrda PDV povučena. Po mogućnosti, pismo treba biti poslano poreznom obvezniku na kraju dana kako bi se izbjegao nepotreban poremećaj poslovanja. Službenik PAK treba uzeti Potvrdu PDV i obavijestiti poreznog obveznika da će djelovanje poslovanja bez potvrde PDV rezultirati kaznom i mogućim kaznenim progonom.

24. Potvrda PDV će se otkazati bez mogućnosti obnavljanja, ako:

24.1. je porezni obveznik dopustio da se njegova potvrda koristi od druge osobe i osoba koja je koristila potvrdu će biti predmet kazne shodno Zakonu;

24.2. je porezni obveznik izdavao lažne račune ili izmišljene;

24.3. osim otkazanja Potvrde PDV, regionalni voditelj će pripremiti izvještaj koji zahtjeva kazneni postupak kao što je predviđeno stavom 4. člana 58. Zakona.

25. Potvrda PDV koja je povučena zbog neplaćenog poreza ili nepredanih izjava se može obnoviti pismenim zahtjevom od poreznog obveznika kada porezni obveznik postane redovit u predavanju izjava ili ako je sklopio zadovoljavajuć sporazum za plaćanje dugova. Pismeni zahtjev treba se podnjeti kod regionalnog voditelja koji je povukao Potvrdu PDV. Zahtjev treba obuhvaćati fiskalni broj poreznog obveznika i identificirati potvrdu koju želi obnoviti (ime potvrde, serijski broj, adresa poslovanja). Skupa za zahtjevom za obnavljanje potvrde, porezni obveznik treba izjaviti da je svjestan podnjetog zahtjeva i izjave za naplatu kako bi održao Potvrdu PDV. Porezni obveznik mora potvrditi svoj cilj kako bi ostao redovit u predavanju izjava i vršenju uplate na vrijeme.

26. Primanjem pismenog zahtjeva za obnavljanje Potvrde PDV i potvrde poreznog obveznika o ispunjavanju zahtjeve za njeno obnavljanje, regionalni menadžer će obnoviti Potvrdu PDV unutar 2 radnih dana. Regionalni menadžer se treba potruditi kako bi obnovio Potvrdu PDV na isti dan primitka zahtjeva kako bi porezni obveznik započeo poslovnu djelatnost.

27. Ako je prošlo 30 dana od kada je potvrda otkazana ili povučena, otkazana potvrda se neće obnoviti nego će se poreznom obvezniku izdati nova Potvrda PDV koja će biti na snazi za tranzakcije od tog datuma pa nadalje.

28. Ukoliko generalni direktor smatra potrebnim, PAK može započeti program zamjene svih postojećih Potvrda PDV nakon obavještenja sa ciljem obavljanja postupaka i savjetovanja poreznog obveznika o procedurama za dobijanje zamjenjene potvrde PDV. Porezna administracija može odbiti izdavanje zamjene potvrde PDV svakom poreznom obvezniku koji ispunjavaju uvjete za odbijanje, povlačenje ili otkazivanje fiskalnog broja ili Potvrde PDV na osnovi ovog administrativnog uputstva.

29. Kada se porezni obveznik PDV više ne smatra poreznim obveznikom PDV prema uredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, porezni obveznik PDV treba predati svoju Potvrdu PDV u regionalnom uredu PAK, koja je odgovorna za porezna pitanja poreznih obveznika. PAK će primiti (priznati) podjetu Potvrdu PDV.

30. Potvrde PDV se trebaju predati unutar 15 dana nakon što porezni obveznik prestane biti porezni obveznik PDV ili nakon prestanka poslovne aktivnosti. PAK će objaviti imena svih poreznih obveznika koji su podnjeli svoje Potvrde PDV kao što je opisano u članu 16. ovoga administrativnog uputstva.

31. PAK će održavati popis svih poreznih obveznika sa aktivnim Potvrdama PDV i objavit će ih na svojoj ueb stranici (www.atk-ks.org). Popis će biti u alfabetskom redu na osnovi imena poreznih obveznika. Cilj objavljivanja je informiranje javnosti o poreznom obvezniku koji posjeduje valjanu Potvrdu PDV. PAK mora pružiti javnosti upute za pristup informacijama. PAK također treba postaviti popis nevaljanih Potvrda PDV i datum od kada one više nisu na snazi.

Član 12 - Deregistracija poreskih obveznika

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Poreski obveznici imaju pravo da deregister samo ako su platili sve neplaćene poreske obaveze i nakon podnošenja zatvaranja bilansa stanja.

2. PAK, u roku od šesdeset (60) dana nakon prijema obaveštenja, duţan je da proveri stanje porez i kad je potrebno da se izvrši revizija je aktivnost poreskog obveznika.

3. U roku od šesdeset (60) dana od dana prijema pismenog obaveštenja od deregistration od poreskog obveznika, ako PAK smatra da poreski obveznik nije ispunila uslove za deregistration kao što je navedeno u stavu 1 ovog člana, ona će pripremiti pisano obaveštenje da će biti isporučen poreskom obvezniku.

4. PAK je duţna da povuče sporu samo ako je poreski obveznik platio sve neizmirene obaveze za koje je bio napismeno obavešten od PAK.

5. Ukoliko u roku od šesdeset (60) dana nakon prijema obaveštenja od poreskog obveznika zahteva deregistration, PUK ne obavesti poreski obveznik iz stava 3. ovog člana, poreski obveznik će se smatrati da se izbriše.

6. PAK ima pravo da deregister iz aktivne registrujemo kada poreski obveznik dokaţe da je on / ona nije sprovedena aktivnost u toku prošle fiskalne godine. U ovom slučaju, poreski obveznici će biti smešten u poseban registar neaktivnih poreskih obveznika u kom trenutku PAK će informisati Agencije za privredne registre.

7. Deregistration u stavovima 1 i 5. ovog člana i deregistration iz aktivnog registra kao što je definisano u stavu 6. ovog člana ne eliminišu poreske obaveze. U takvim slučajevima, PAK obezbedjuje naplata poreza u skladu sa svim relevantnim sredstvima kolekcija koja se moţe primeniti na poreskog obveznika po zakonu.

Član 12
Odjavljivanje poslovanja

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Kao što je predviđeno članom 12. Zakona ukoliko porezni obveznik odluči odjaviti svoju djelatnost (uključujući izmjenu oblika poslovanja ili izmjenu vrste pravne osobe) treba informirati PAK pismeno o odluci koji je poduzeo najmanje 60 dana prije planiranja odjavljivanja preduzeća. U nastavku informacije u pismenoj obavijesti za PAK trebaju sadržavati:

1.1. ime i adresu poreznog obveznika;

1.2. fiskalni broj poreznog obveznika;

1.3. lični broj vlasnika ukoliko je osobno poslovno preduzeće;

1.4. količinu ostatka poreznog duga ukoliko ga ima;

1.5. izjavu o odjavljivanju poslovanja i zahtjev za odjavljivanje u skladu sa primenjivim zakonskim odredbama;

1.6. očekivani datum prestanka poslovne djelatnosti;

1.7. kopiju odluke upravnog tijela (ukoliko je dioničko društvo ili društvo sa ograničenim odgovornostima) koja ovlaščuje prestanak djelatnosti potpisanu od ovlaščenih službenika;

1.8. kopiju sporazuma partnerstva (ukoliko je partnerstvo, društvo osoba ili konzorcium) potpisanu od svih partnera, osoba članova društva ili članova

konzorciuma, što odražava sporazum za prestanak poslovnih aktivnosti partnerstva, društvo osoba ili konzorciuma;

1.9. kopiju predviđenog konačnog stanja bilansa i ostali pregledi u vezi s tim; i

1.10. ovlaštenje poreznog obveznika za predaju takvih dokumenata.

2. PAK nakon 60 dana primanja obavijesti o prestanku djelatnosti, provjerava porezno stanje poreznog obveznika, ukoliko se treba obaviti kontrola poreznih izjava preduzeća. Ukoliko je prezni obveznik platio sve porezne obveze PAK će izdati potvrdu da je porezni obveznik ispunio sve zahtjeve za odjavljivanje. Ta potvrda se treba postati ARBK unutar perioda od 60 dana. Potvrda treba sadržavati ime i adresu poreznog obveznika, broj registracije poslovanja, fiskalni broj PAK i izjavu koja izjavljuje da je poslovanje ispunilo sve zahtjeve za odjavljivanje.

3. Ukoliko PAK odredi da preduzeće ima porezne dugove (bilo prije ili poslije kontrole), nije predalo sve porezne izjave koje su zatražene, ili ima nekakvu preostalu zalihu, PAK će obavijestiti poreznog obveznika da ne ispunjava zahtjeve za odjavljivanje/poništenje. Također kopija obaveštenja će se poslati ARBK. Obavještenje će sadržavati:

3.1. ime, adresu i fiskalni broj poreznog obveznika;

3.2. izjavu poreznog obveznika da ne ispunjava zahtjeve odjavljivanja i datum kada se donjela odluka;

3.3. izjavu obrazloženja, zašto nisu ispunjeni zahtjevi za odjavljivanje koji uključuje opis:

3.3.1. svih neplaćenih poreznih dugova uključujući kopiju izvješća kontrole ukoliko je bila primenjena;

3.3.2. sve nepredane porezne izjave;

3.3.3. pravo poreznog obveznika na žalbu, i

3.3.4. djelovanja koje treba poduzeti porezni obveznik ako želi odjaviti poslovanje.

4. Nakon obavještenja za ispunjavanje zahtjeva za odjavljivanje, PAK će poduzeti mjere za postavljanje poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika u skladu sa stavom 6. člana 8. ovoga administrativnog uputstva. PAK će također započeti primenjivanje odredba insolventnosti odlučenim Zakonom 2003/4 o likvidaciji i reorganizaciji pravnih osoba u stečaju ili svojim nasljednicima.

5. Ako porezni obveznik podnese kasnije sve zatražene izjave i isplati sve porezne dugove, onda može predati novi zahtjev za odjavljivanje koji će obuhvaćati zatražene elemente stavom 1. ovog člana. Primanjem pismenog zahtjeva opisanog gore i nakon utvrđivanja da poslovanje ispunjava zahtjeve za odjavljivanje PAK će poduzeti opisane korake u stavu 2. ovoga člana.

6. Nakon odluke za odjavljivanje poreznog obveznika PAK će ukloniti poreznog obveznika iz svoje baze podataka.

7. PAK će najaviti imena svih odjavljenih preduzeća, uključujući broj registracije poslovanja i fiskalni broj u skladu sa odredbama člana 14. ovog administrativnog uputstva.

8. Postavljanje poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika od PAK, ne oslobađa poreznog obveznika od obveze plaćanja svakog poreznog duga koji može biti obvezan. Porezni obveznici zapisani i registar neaktivnih poreznih obveznika se mogu vratiti u bazu podataka PAK aktivnih poreznih obveznika, ukoliko PAK posjeduje informacije koje pokazuju da je porezni obveznik aktivan. Ukoliko se porezni obveznik vrati u bazu podataka aktivnih poreznih obveznika PAK treba objaviti tu činjenicu tako da druga preduzeća postanu svjesna da su tranzakcije tog poreznog obveznika sada poznata.

9. Postavljanjem poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika PAK će obavijestiti ARBK za tu akciju i razloge za poduzimanje takve akcije. Obavijest treba sadržavati ime i adresu poreznog obveznika; broj registracije poslovanja; fiskalni broj poreznog obveznika; i izjavu da je PAK postavio poreznog obveznika u registar naktivnih poreznih obveznika.

10. Ukoliko se porezni obveznik kasnije vrati u bazu podataka aktivnih poreznih obveznika PAK će obavijestiti ARBK da je poslovanje ponovno aktivno. Takva obavijest treba sadržavati ime, adresu poreznog obveznika; broj registracije poslovanja; fiskalni broj PAK, i izjavu da je PAK odlučio postaviti poreznog obveznika u registar baze podataka aktivnih poreznih obveznika.

11. Ukoliko je porezni obveznik obavijestio PAK da namjerava odjaviti poslovnu djelatnost kao što je predviđeno ovim članom, i PAK odredi da poslovanje ne ispunjava kriterije za odjavljivanje zbog toga što ima porezne dugove jer nije predao sve izjave ili ima nekakave preostale zalihe, PAK će poduzeti mjere kako bi osigurao sve izjave koje se traže prema stavu 5. i 6. člana 13. ovoga administrativnog uputstva. PAK će također poduzeti sve moguće mjere za prikupljanje, prema stavu 3. i 4. člana 13. ovoga administrativnog uputstva. Kada su sve mjere poduzete PAK može postaviti poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika i pratiti procedure odjavljivanja predviđene u ovom članu. PAK će također započeti primenjivanje odredba insolvencije

određenim Zakonom 2003/4 o likvidaciji i reorganizaciji pravnih osoba u stečaju ili njegovih nasljednika.

Član 13
Poništenje registracije preduzeća

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Kao što je ovlašteno članom 12.6 Zakona, PAK može postaviti poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika onda ako je radio tijekom prethodne fiskalne godine. Ova odredba se primenjuje u slučajima kada porezni obveznik nema poreznog duga i kada je PAK odlučio da ne zatraži poreznu izjavu koju je mogao biti dužan predati.

2. Kao što je predviđeno stavom 1. člana 43. Zakona, porezni obveznik koji ima preostali porezni dug ili nepredane izjave može se postaviti u registar neaktivnih poreznih obveznika onda kada PAK utvrdi da se dug ne može isplatiti zbog toga što se porezni obveznik ne nalazi ili nije više aktivan i nema imovinu koje se mogu pokupiti umjesto duga. Ako se kasnije utvrdi da je porezni obveznik još angažiran aktivno u ekonomskoj djelatnosti onda će se porezni obveznik vratiti u aktivno stanje.

3. Ukoliko kao rezultat napora za naplate neisplaćenog poreznog duga PAK utvrdi da se porezni obveznik ne može pronaći ili više nije angažiran aktivno u ekonomskoj djelatnosti PAK može odlučiti postaviti poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika kada su se poduzele sve mjere za pronalazak poreznog obveznika ili za isplatu poreznog duga. Prije postavljanja poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika (ako nisu do sada registrirani) kako bi zaštitili prava i udjela bilo koje imovine koje porezni obveznik ima. Uglavnom, PAK treba zaplijeniti svaku dodatnu imovinu poreznog obveznika prije postavljanja poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika. Ukoliko PAK utvrdi da zaplijena i prodaja imovine nije u najboljem interesu države, razlozi za ne oduzimanje imovine i prodaju trebaju biti jasnoobrazloženi.

4. Kao što je navedeno u stavu 3. ovog člana, pojam "u najboljem interesu države" podrazumijeva odlučenost za ne poduzimanje specifične aktivnosti, kao zaplijena i prodaja imovine preduzeća zbog toga što očekivani prihodi od takve aktivnosti su manje ili samo malo više od troškova ativnosti preduzeća. Na primjer uzimajući referentnu točku, preduzeće koje ima imovinu u vrednosti od samo 300€, troškovi objavljivanja imovine na prodaju i potrošeno vrijeme službenika PAK u aktivnosti oduzimanja preduzeća i prodaje imovine su veća nego iznos koji se može ostvariti od djelatnosti zaplijene i prodaje, te poduzimanje akcije nije u najboljem interesu države.

5. Ako kao rezultat napora za osiguranje porezne izjave koje još nisu predane, PAK utvrdi sa se porezni obveznik ne nalazi ili više nije angažiran aktivno u ekonomskoj aktivnosti, PAK može prenjeti poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika kada se

sve provjere i kontrole obave i dokumentira ispravno. Prije transfera poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika, PAK treba utvrditi, na osnovi potencijala prikupljanja da li je u interesu države poduzimanje takvih aktivnosti potrebno za obezbeđenje izjava. Općenito, PAK treba osigurati svaku izjavu u vezi sa prikupljenim porezom na izvoru budući da se prikupljanje takvog poreza može obaviti od imovine odgovornih osoba preduzeća kao i imovine preduzeća.

U slučajima poreza na izvoru ili prikupljenih, PAK treba obaviti procenu protiv odgovornih osoba shodno stavu 4. i 5. Zakona prije transfera poreznog obveznika u registar neaktivnih poreznih obveznika. Ukoliko se utvrdilo da je sakupljanje poreznih dugova od odgovornih osoba nemoguće obaviti i potvrđeno, porezni obveznik se može transferirati u registar neaktivnih poreznih obveznika bez osiguranja delikventne izjave te mu se obaviti procjena od odgovornog služenika. Svaki slučaj koji je utvrđen i za koji se traži delikventna izjava, zbog toga što nije u interesu države ili je određeno da se ne uradi procjena odgovorne osobe zbog toga što takva procjena ne bi bila naplativa, potrebno je odobrenje Zamenika generalnog direktora (operacija) ili višeg službenika PAK.

6. Shodno stavu 5. ovoga člana pojam "interes države" podrazumjeva da se utvrdilo da su troškovi veći za zahtjev izjave poslovanja koji više nije aktivan nego iznos prihoda koji se mogu sakupiti ako su izjave osigurane i obrađene. Na primjer, kao referentna točka, ako jedno d.o.o nije više aktivno i nema imovine koja se može sakupiti u vrednosti poreznog duga, postoji manji dobitak koji se može dobiti od države Kosova putem zahtjeva izjave poreza na dobit preduzeća koji ima 500 € porezne obveze.

Član 13 - Stvaranje i zadržavanje dokumentacije

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Poreski obveznici su duţni da vodi knjige i registre u skladu sa poreskim propisima. Lice koje je duţan da plati ili zadrţi porez mora stvoriti evidenciju naloga u pisanoj ili elektronskoj formi koje utvrdi njihova odgovornost da plati ili zadrţi porez. Posebne knjige i evidencije mora da bude pripremljen i biće zadrţane onih istaknutih u relevantnim zakonima i administrativnim uputstvima. PUK moţe da zahteva poreskog obveznika da prevede bilo podataka koji nisu u jednom od zvaničnih jezika na Kosovu.

2. Bez obzira zapisa uslove propisane u drugim poreskim propisima i administrativnim uputstvima:

> 2.1. Lice koje treba da napravite zapise na osnovu ovog zakona će zadrţati one zapise za period od najmanje šest godina nakon završetka poreskog perioda u kojem poreske obaveze na koje se odnose dţe;

2.2. PAK moţe da dozvoli poreskim obveznicima, koji to zatraţe, za čuvanje originalnih ploča na mikrofilm ili neki drugi medijum za skladištenje i takvi zapisnici moraju biti tretirani kao originali na osnovu uslova utvrdjenim PAK;

2.3. Evidencija treba da se stvori, i ostao je na osnovu ovog člana odnose se na poreske periode navedene u vaţećim zakonima na Kosovu. Generalni direktor moţe da dozvoli poreskim obveznicima da vodi evidenciju za različite poreske periode kada on ili ona smatra da je neophodno za njihovo efikasno funkcionisanje da to učini, i u tom slučaju on ili ona će odrediti kako ti zakoni treba da se primenjuju u onim slučajevima kako bi se obezbedilo da ni PAK niti Kosova Penzije štednje Poverenje je negativno uticati.

3. Knjiga i evidencija za preduzeća sa godišnjim prometom od pedesethiljade (50.000) evra treba da se čuvaju u skladu sa opšte prihvaćenim računovodstvenim principima Kosova kao dopunjuju Medjunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

4. Svaki poreski obveznik, bez obzira na godišnji promet, pored vodjenja knjiga i evidencija utvrdjenih zakonom, takodje je potrebno za završetak i odrţavanje zaliha robe na skladištu kao i na kraju kalendarske godine. Evidencije predvidjene u ovom stavu mora biti spremna na dan ili pre 10. januara naredne godine.

5. Roba u posedu poreskog obveznika mora da bude dokumentovana kao poreklo.

6. PAK moţe da zahteva da sve zalihe od strane svih ili pojedinih vrsta lica koja se registruju elektronskim putem (fiskalne elektronski uredjaj) i moţe da osnuje specifikacije vrste elektronske mašine koje će se koristiti za što su snimanje. U slučaju dobara od strane pojedinih lica u vezi oporezuje transakcije koje se ne evidentiraju elektronskim putem, PAK moţe da zahteva što oporezivog lica da izdaju priznanice na način koji propiše PAK. Sve firme angaţovane u ekonomskim aktivnostima koji su obavezni da koriste fiskalne elektronskih uredjaja za snimanje transakcije vezane za njihove ekonomske aktivnosti treba da izda potvrdu da se korisnik koji je u skladu sa tehničkim specifikacijama za primanja kao što je opisano u vaţećim administrativnim uputstvom.

7. Svaka transakcija više od pet stotina (500) evra, izmedju lica uključenih u ekonomske aktivnosti, posle 1. januara 2009 je potrebno da se vrši preko bankovnog računa.

8. podzakonskim aktom izdaje se za dodatne detalje u vezi sa sprovodjenjem ovog člana.

Član 17
Zahtjev za knjige i registracije

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 1. člana 13. Zakona, zahtjeva da osoba koja je dužna platiti ili održati porez na izvoru, stvoriti ili voditi registar računa koji su u skladu sa poreznim zakonodavstvom. Knjige i registracije se u pisanom ili elektroničkom obliku dostatna, da bi se utvrdila obveza poreza koja se treba platiti ili održati na izvoru. Registracije računa su evidencije koje su dovoljne da bi pokazale ili dokazale tranzakciju poslovanja i otkrile (s opravdanom točnošću) svoju financijsku poziciju u svakom vremenu. Registracije računa omogućavaju pripremu računa u skladu sa zahtjevima prava.

2. Knjige i minimalne registracije koje treba voditi poslovanje sa godišnjim prometom do 50,000€ ili manje su:

2.1. Knjiga primitka, u kojoj se trebaju registrirati sve kupovine i izjave;

2.2. Knjiga izdataka, u kojoj se trebaju registrirati sve prodaje i izjave;

2.3. Knjiga prometa, koja je povezana sa knjigom primitka i izdataka gdje su svi unosi i izlazi blagajne registrirani;

2.4. Financijski izvještaji, uključujući evidenciju depozita i podizanja;

2.5. Kopije popratnih dokumenata za unose u knjige, trebaju se voditi i popratiti sa prihvatljivom knjigom.

2.6. Registracija robe treba se voditi zajedno sa ostalim evidencijama robe primljene tijekom godine.

2.7. Knjiga zaposlenih u kojoj će se registrirati zaposleni, ako ima takvih.

2.8. Poslovanje treba uraditi registraciju godišnje robe kao što je predviđeno članom 18. administrativnog uputstva i ta registracija robe mora se držati zajedno sa ostalim evidencijama robe primljene tijekom ove godine.

3. Izdani računi kupovine trebaju biti upisani u knjigu primitka unutar 5 dana primitka računa kupovine. Izdani računi prodaje trebaju biti upisani u knjigu izdataka unutar 5 dana nakon izdavanja računa prodaje. Kupovine sa gotovim novcem (kešom) i prodaje u gotovom novcu trebaju se evidentirati u knjigama ili odgovarajućim dnevnicima na dnevnoj bazi, ali najkasnije do sljedećeg dana. Osim toga, početni i završni broj kupona dnevne prodaje treba se upisati i knjigu izdataka.

4. Društva sa godišnjim prometom bruto više od 50,000 € i ona koja odaberu svoje porezne obveze na osnovi održavanja evidencije knjiga i odgovarajućih registracija, trebaju voditi knjige i registracije u skladu sa standardima računovodstva na Kosovu. Vođene knjige i registracije trebaju biti dostatno točne kako bi se omogučile potpuno i točno računodovstvo svim točkama dodhodka i trošaka primjenjenim u određenom poreznom razdoblju. Takve knjige i registracije trebaju sadržavati najmanje:

4.1 Knjigu primitka, u kojoj se registriraju sve kupovine i povratci;

4.2 Knjigu izdataka, u kojoj se registriraju sve prodaje i povratci;

4.3 Knjigu gotovog novca, u kojoj se registriraju svi priljevi i odljevi blagajne;

4.4 Glavni račun, ako se primenjuje, koji uključuje početno stanje, dodatatke na kapital, troškovi koji se trebaju kapitalizirati, stopa amortizacije, iznos amortizacije, prodaje i zatvorene bilanse;

4.5 Financijska izvješča, uključujući registracije depozita i podizanja;

4.6 Financijska izvješča i stanja bilansa po zahtjevu za postavljanje početne točke, za pripremu godišnjih izvješča poreza na dohodak i izračun obveze godišnjeg poreza.

4.7 Kopije popratnih dokumenata za evidenciju u odgovarajuću knjigu, treba se popratiti sa primjenjivom knjigom.

4.8 Pored toga, treba se registrirati roba u preduzeću kao što je opisano članom 18. ovoga administrativnog uputstva i ta se registracija treba držati zajedno sa registracijom primitka robe tijekom godine.

4.9 Knjiga zaposlenih gdje se registriraju zaposleni ako ima takvih.

4.10 Trebaju se držati kopije ugovora i drugih relevantnh komunikacija iz poslovanja.

5.U skladu sa odredbama stava 6. ovoga člana i podstava 2.2 člana 13. Zakona, poslovanja mogu voditi spisak registracije ekonomske aktivnosti u elektroničkom obliku pod uvjetom da vode sve knjige, dnevnike i potrebne registracije. Takve registracije moraju točno izračunavati odgovarajuće prihode i rashode poslovanja tijekom poreznog perioda uključujući sve potrebne pomoćne registracije. Elektroničke registracije čuvaju se u obnovljivom i dostupnom obliku za PAK. Uz razuman zahtjev PAK, poslovna organizacija treba istiskati te posebno održane registracije elektroničkog oblika zatražene od PAK.

6. Poslovanja koja koriste fiskalne registratore gotovih novaca i druge fiskalne elektronike uređaje te izdaju fiskalne kupone trebaju držati kopiju koluta papira iz printer uređaja u periodu od 6 godina. Umjesto toga, može se koristiti elektronička knjiga koja se ispunjava prema tehničkim specifikacijama objavljenim obrazloženom odlukom od generalnog direktora PAK. U minimumu, svi originalni podaci tranzakcija trebaju biti obnovljivi; originalni podaci trebaju obuhvaćati sve tranzakcije fiskalnog elektroničkog uređaja; podaci trebaju biti očuvani i nepromenjivi; podaci trebaju biti čitljivi ili obnoviti ih da bi mogli biti čitljivi, trebaju biti na raspolaganju PAK na zahtjev u elektroničke knjige na način koji omogućuje PAK preuzimanje i čitanje podataka u obliku koji se može pregledati i testirati od strane PAK.

7. Poslovanja mogu koristiti sistem izdavanja i primitka elektroničkih računa koji ispunjava uvjete za papirnu naplatu prema Zakonu o PDV. Ako su se obezbedila zatražena individualna riješenja odobrenja/odluke, podaci elektroničkog računa trebaju se pohraniti i držati na način koje poslovanje odobrava:

7.1. Pohraniti sve originalne podatke računa;

7.2. Spriječiti da se originalni podaci pokvare ili izgube;

7.3. Obnoviti originalne račune i popratne poruke u svako vrijeme u čitljivom obliku, posebice na zahtjev PAK;

7.4. Tražiti svake detalje računa smjesta i jednostavno;

7.5. Pohrana svake elektroničke poruke poslane ili primljene u vezi sa elektroničkim računima i uputiti ih na odgovarajuće račune.

8. Ukoliko poslovna organizacija ima više djelatnosti na više mjesta (podružnica) onda treba pohraniti svaku registraciju svojih tranzakcija kako bi pokazala primljenu robu (dokumente primitka ili dokumente transfera, itd). Svaka se podružnica treba prepoznati po izdanim računima. Najmanje jednom mjesečno podružnica treba transferirati podatke u sjedište kako bi svaka tranzakcija podružnice mogla sakupiti sve u jedan računovodstveni sistem za pripremu poreznih izjava i konsolidiranih financijskih registracija. Prikupljene registracije trebaju identificirati prihode u svakoj podružnici, pojedinačno.

9. Osim evidencije održane u drugim podružnicama. Registracije se trebaju pohraniti u skladištima ili centrima za raspodjelu kako bi se pokazao primitak robe u skladište ili u centru raspodjele koje se prenose kod podružnica poslovanja.

10. Centralno izdavanje računa za sve podružnice je dopušteno ukoliko se podružnica kojoj tranzakcije pripadaju, može jednostavno prepoznati po izdanom računu od centralnog sjedišta i ukoliko su potrebne registracije povezane sa tranzakcijama održavaju u podružnici. Ukoliko poslovanje s više podružnica želi centralizirati sve aktivnosti održavanja knjiga i pohrane podataka koje nije u skladu sa odredbama ovog podstava, poslovna organizacija treba zatražiti individualno riješenje od PAK kako bi ovlastila izbjegavanje iz tih odredbi.

11. Sve potrebne knjige i registracije opisane u stavu 1. do 5. ovoga člana trebaju se čuvati u periodu od 6 godina. Registracije koji se odnose na amortizaciju imovine tijekom perioda od šest godina, trebaju se čuvati u roku amortizacije imovine plus naknadnih godinu dana. Registracije vezane sa imovinu koja zahtjeva utvrđivanje osnove za tretiranje kapitalnih prihoda ili utvrđivanje prihoda njihovom prodajom trebaju se čuvati do prodaje takve imovine ili izložiti plus dodatnih šest godina. Knjige i registracije trebaju se voditi na pravilan način koji pomaže njihovoj kompilaciji u pisanju sažetaka izvješća kako bi pomogle PAK u pregledu i ispitivanju.

12. Posebni naknadni uvjet za aktivnosti vezane sa dobavljače goriva:

12.1. Pored ostalih zahtjeva za čuvanje registracija koji se nalaze u ovom članu, malih dobavljača naftnih derivata, koji se izračunavaju mjerenjem (metar) u vrijeme isporuke crpkom će registrirati čitanja sprave za mjerenje za svaku pumpu postavljenu na svakom objektu poslovanja na početku svakog dana. Takvi prodavači u maloprodaji trebaju također voditi registracije o kupovini naftnih derivata koji će obuhvaćati količinu kupovine naftnih derivata i cijenu plaćenu za svaku kupovinu.

12.2. Pored ostalih zahtjeva za vođenje registracija koji se nalaze u ovom članku, veliki dobavljači i uvoznici naftnih derivata trebaju voditi odvojene registracije za svakog klijenta kojem se prodavalo ili dobavljalo. Registracije trebaju sadržavati količinu isporučenih proizvoda i cijenu po jedinici opterećena svakom isporučenom proizvodu.

13. Posebni dodatni uvjet za aktivnosti vezane uz dugoročne ugovore, pored ostalih zahtjeva za čuvanje registracija koji se nalaze u ovom članu, angažirana preduzeća sa dugoročnim ugovorima kao što su građevinski ili montažni projekti koji traju 12 mjeseci za redom ili više trebaju voditi specijalno računovodstvo za svaki projekt. Ukoliko postoje puno ugovora u okviru projekta treba se voditi računovodstvo za svaki ugovor u okviru projekta. Za svaki ugovor treba postojani posebno računovodstvo za sve troškove i prihode (avans plaćanja, plaćanja naknada, i sl.).

Član 18
Registracija robe

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 4. člana 13. Zakona određuje da svaki porezni obveznik, bez obzira na godišnji promet pored vođenja knjiga i registracije kako je predviđeno zakonom, zahtjeva se i obavljanje registracije robe u inventaru zaliha na kraju kalendarske godine. Takva se registracija treba završiti na ili prije 10 januara sledeće godine i biti na raspolaganju za inspekciju zahtjevom PAK.

Bilješke registracije robe, sadrže sledeće pokazatelje:

1.1. Imenovanje robe;

1.2. Mjernu jedinicu,

1.3. Količinu,

1.4. Cijenu, i

1.5. Vrijednost.

2. Registracija robe treba se držati cijene koštanja.

2.1. Cijena koštanja za kupljenu robu, sadrži:

2.1.1. Cijenu kupnje;

2.1.2. Prenos i rukovanje robe do vođenja na mjesto sa određenim uslovima;

2.1.3. Carinska plaćanja od uvoza i ostalih poreza koje nisu nadoknadiva;

2.1.4. Ostali troškovi koji se pripisuju izravno proizvodima, materijalima i gotovim uslugama;

2.1.5. Trgovački popusti, sniženja i ostale slične točke su neoporezive sa svrhom utvrđivanja cijene koštanja.

2.2. Cijena koštanja za proizvedenu robu ili obrađenu, sadrži:

2.2.1. Cijenu koštanja sirovine;

2.2.2. Troškovi vezani direktno sa jedinicama proizvodnje, kao troškovi radne snage;

2.2.3. Sistematična raspodjela neizravnih fiksnih troškova i neizravnih izmjenjenih trokova za proizvodnju koja proizlazi tijekom razmjene materijala u gotovoj proizvodnji;

2.2.4. Ostali troškovi koji se mogu dodati cijeni koštanja.

3. Porezni obveznici koji obavljaju poslovne djelatnosti trgovine na veliko ili malo trebaju registrirati svoju robu koji se nalaze u invetaru zaliha. Takva se roba treba registrirati u knjizi ili dnevniku uglavnom pod naslovom " Roba u inventaru do 31 decembra (godina) ". Ostale se knjige mogu voditi za registraciju raznovrsne robe koja se nalazi u opštem inventaru zaliha.

4. Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost prozivodnje općenito imaju tri vrste inventara zaliha:

4.1. Sirovina – kupljena roba koja će se koristiti u proizvodnji i pretvoriti u gotovi prozivod;

4.2. Proces rada – ona roba koja je u procesu proizvodnje i obrađuje za gotovi prozivod;

4.3. Gotovi proizvod – gotovi proizvodi koji nisu na prodaju.

5. Posjedovanje robe se upisuje u registar zaliha. Roba će biti uključiti u zalihu kupca i isključiti iz zalihe prodavača kada se pravo na imovinu prebaci s prodavača na kupca. Međutim, mogu proizaći nekoliko problematična pitanja:

5.1. Roba tijekom prijevoza od prodavača do kupca, poštujući zakone i lokalne carine treba se uključiti u financijske zalihe osobe odgovorne za troškove prijevoza. U cestovnom prijevozu, pojam "FOB destinacija" se koristi međunarodno za prijenos vlasničkih prava. Na primjer, pojam "FOB destinacija" na računu prodavača znači da je kupac odgovoran za vlasništvo robe dok stigne. Dakle bilo koja roba tijekom prijevoza , na datum izvješća bilansa, treba se uključiti u zalihe prodavača, suprotno vrijedi ukoliko bilježi na računu "FOB u trenutku ukrcaja".

5.2. Prodaja pošiljke je marketinška metoda koja se koristi vrlo često. Vlasnik (pošiljatelj) isporučuje robu " pošiljku" agentu (primatelj robe) koji će se brinuti za robu i probati prodati. Vlasnička prava ne prelaze sa pošiljatelja robe na primatelja robe što znači da roba "pošiljka" ostaje u izvješću bilansa pošiljatelja dok se ne prodaje. Kada primatelj robe prodaje robu vlasnička prava se prebacuju na kupca. Primatelj robe obaviješčuje vlasnika (pošiljatelja) u vezi sa prodajom i pošalje vrijednost prodaje od koje oduzme komisiju za prodaju.

Roba “ pošiljka” treba se registrirati u inventaru zaliha pošiljatelja do tada kada se ona uistinu prodaje. Istovremeno, primatelj također treba registrirati robu koja je primljena za prodaju pošiljke bilježeći da je to roba u pošiljci sa sadržjem imena, adrese i informacije za identifikaciju primatelja.

5.3. Roba prodana kupcu, ne treba biti zapisana u godišnjem registru inventara zaliha i onda kada se takva roba može vratiti garancijom ili sa pravom na povraktak, ukoliko roba ne postigne suglasnost poreznog obveznika. Ukoliko se takva roba vrati, treba se ispraviti registracija inventara zaliha u skladu sa bilješkama da je roba vraćena i zapisati datum povratka.

6. Sa ciljem jednakosti fizičkog inventara sa računovodstvenim registrima zaliha, neophodno je uzeti u obzir predmete koji se trebaju uključiti u brojanju zaliha iako se ti predmeti ne nalaze fizički zajedno sa robom koja se izbrojava.

Spisak ravnopravnosti zaliha, u nastavku, predstavlja situacije koju su uzete u obzir tijekom ravnopravnosti stanja zaliha, pomaže u procesu ravnopravnosti i asistira u izračunu puzdanih stanja zaliha.

Predmeti koji se trebaju uzeti u obzir u zalihama

Opis	Iznos
Sve fizičke zalihe kad se vrši fiziko izbrajanje	
+ kupljena roba koja je u tranzitu skupa sa pravom koja se prenosi na vlasnika od trenutka prijevoza	
- prodana roba koja nije povučena i izbrojena je u okviru fizičkih zaliha	
+ prodana roba koja je u tranzitu zajedno sa pravom koja se prenosi na vlasnika u trenutku primanja od strane vlasnika	
+ roba u pošiljci u drugim lokacijama koja je još vlasništvo preduzeća koja izbrojava zalihe	
- roba uključena u fizike zalihe koje pripadaju drugom preduzeću ali se drže u pošiljci	
- uništena roba ili povučena iz zaliha zbog toga što isteknutog roka ili je istrunula	
Sveukupna zaliha	
Stanje zaliha na osnovi knjiga	
Ispravke zaliha na osnovi knjiga	

Primjer spiska ravnopravnosti zaliha

Predmeti koji se trebaju uzeti u obzir u zalihama

Opis	Iznos
Sve fizičke zalihe kad se vrši fiziko izbrajanje	250,000

+ kupljena roba koja je u tranzitu skupa sa pravom koja se prenosi na vlasnika od trenutka prijevoza	
- prodana roba koja nije povučena i izborjena je u okviru fizičkih zaliha	5,000
+ prodana roba koja je u tranzitu zajedno sa pravom koja se prenosi na vlasnika u trenutku primanja od strane vlasnika	
+ roba u pošiljci u drugim lokacijama koja je još vlasništvo preduzeća koja izbrojava zalihe	30,000
- roba uključena u fizike zalihe koje pripadaju drugom preduzeću ali se drže u pošiljci	
- uništena roba ili povučena iz zaliha zbog toga što isteknutog roka ili je istrunula	
Sveukupna zaliha	275,000
Stanje zaliha na osnovi knjiga	279,000
Ispravke zaliha na osnovi knjiga	(4,000)

Član 19
Podrijetlo robe

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Kako se koristi u ovom članku, pojam "Roba" se odnosi na komercijalnu robu – ona koju osoba cilja prodati ili njome opskrbiti drugu osobu. Pored robe koja se koristi od jedne osobe u poslovnoj organizaciji, pojam "roba" ne obuhvaća osobne stvari pojedinca. Stav 5. člana 13. Zakona predviđa da se roba u vlasništvu poreznog obveznika dokumentira podrijetlo. To podrazumijeva da porezni obveznik treba biti u stanju osigurati popratne dokumente koji opravdavaju podrijetlo robe kako na mjestu nalaženja tako i na mjestu nalaženja poreznog obveznika, također vrijedi za robu u prometu (van mjesta nalaženja poreznog obveznika). Porezni obveznici trebaju biti u stanju osigurati popratne dokumente koji opravdavaju svu robu od vremena primanja (bilo to kroz uvoz, kupnju ili razmjenu ili drugim načinima) dok se ne prodaje ili dok se sistematiziraju uključujući dokumentaciju prodaje ili drugog sistema. Potencijalna dokumentacija treba sadržavati:

1.1. Carinsku dokumentaciju – Jedinstvena carinska isprava (u nastavku JCI) – carinska dokumentacija koja sadržava sve dokumente potrebne za Carine Kosova (nadalje CK) za uvoz robe na Kosovu. Glavni dokument za svrhe PAK je JCI koji je prihvatljiv dokaz za robu koja je prošla kroz granicu i prošla procedure carine.

1.1.1. JCI se primjenjuje na sljedeći način:

1.1.1.1. JCI, može biti na ime druge osobe, različitog od kupca koji uvozi predmet;

1.1.1.2. JCI, može biti na ime osobe koja je kupila i uvozi robu;

1.1.1.3. JCI, može biti na ime primatelja uvozne robe;

1.1.1.4. JCI može biti na ime osobe kojoj je roba u konačnici preodređena.

1.1.2. JCI, se može koristiti kao dokaz da je roba uvozena, ali ne može biti dokaz vlasništva uvozne robe. Prema zakonodavstvu CK, destinacija i put uvozne robe trebaju se zapisati u CJI i bez tih informacija ili popratne dokumentacije vezano za vlasništvo (kao recimo račun) nije prihvatljiva kao konačni dokaz o podrijetlu uvozne robe.

1.1.3. Ukoliko se uvozna roba nalazi na jednom drugom mjestu od onog zabeleženog u CJI ili se prevozi smjeru koji nije u sukladnsoti sa zabilježenom destinacijom na CJI ili ostalom popratnom dokumentacijom, takva roba se smatra roba bez podrijetla i podložena je prijemui kazne i administrativnih postupaka. Ova odredba se primenjuje samo za uvoznu robu koja se prevozi na destinaciju na Kosovu. Ne primenjuje se za uvoznu robu koja se prevozi na svojoj destinaciji podrijetla i koja nije raspodjeljena na Kosovu. Drugi dokaz podrijetla (kao računi ili dokumenti prevoza) trebaju se osigurati u vezi sa takvom robom.

Primjer:
U slučajima kada preduzeća voze robu na Kosovu i kada ih tijekom lokalnog prijevoza zaustavi Policija Kosova (nadalje PK) za pregled dokumentacije, prijevoznici trebaju predati CJI koji dokazuje da je roba prošla preko granice te da se podlegla procedurama carine. Važno je potvrditi primatelja robe koji je opisan u CJI. U slučaju kada je roba licencirana na graničnoj točki u Mitrovici i CJI dokazuje da je primatelj Preduzeće "X" u Prištini, roba se treba prevesti u Prištinu kod opisanog Preduzeća "X". Postoje slučaji gdje se uvozna roba može prodati bez stavljanja u skladište primatelja, na primjer, Preduzeće "X" prodaje robu Preduzeću "Y" i prijevoznik se provjerio od strane PK, ali se CJI treba osigurati kako bi se dokazao primatelj – Uvoznik je Preduzeće "X" i spisak pošiljke (dokument prijevoza) izdan od Preduzeća "X" za Preduzeće "Y", koja pokazuje da je roba prodana i da se prijevozi istim vozilom.Ako vozač vozila stane u Peći i zahtjevom službene osobe on pokaže CJI koji specificira jasno da je roba prošla procedure carine na graničnoj točki u Mitrovici i primatelj robe je Preduzeće "X" u Prištini i vozač nije imao nikakv račun ili spisak pošiljke za daljnju prodaju robe, podrazumiijeva se da se smatralo da je to "roba bez podrijetla" te se podliježe kaznama i adminstrativnim pristojbama predviđenim Zakonom. Slučaj kada se roba stavi u skladište uvoznika "X"

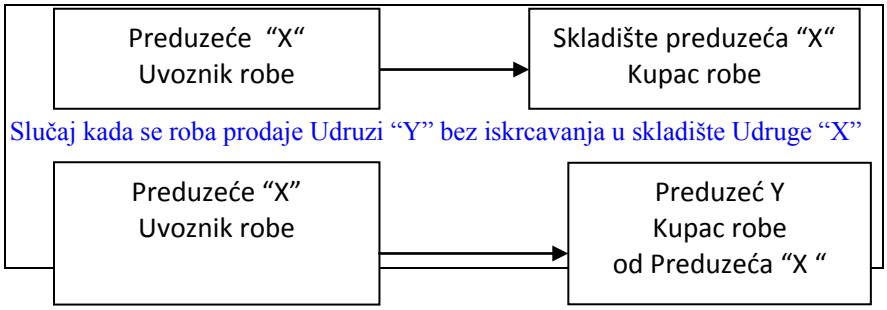

1.2. Dokumentacije prijevoza / Spisak prijevoza je popratni dokument za robu koja se prevozi u zemlji i destinirana ka specifičnoj destinaciji – kupac, primatelj, mjesto iskrcavanja, i sl. čitavi prijevoz robe na cesti se treba popratiti dokumentacijom za prijevoz robe (Dokumentacija za prijevoz) koje trebaju biti u dvije kopije. Dokumenat prijevoza treba imati broj i sadržavati sljedeće:

1.2.1. Ime i adresa prijevoznika

1.2.2. Ime i adresa primatelja robe

1.2.3. Opis robe, uključujući količinu svakog proizvoda

1.2.4. Mjesto gdje će roba biti poslana

1.2.5. Bilo koji drugi relevantni podaci.

Na mjesto destinacije, primatelj treba primiti robu i vratiti kopiju prijevozniku zadržavajući drugu kopiju za svoje registracije. Po primitku računa robe ukoliko je primatelj kupac robe, primatelj treba priložiti kopiju računa prodaje u relevantnom dokumentu prijevoza. U slučaju prijevoza robe za samoga sebe, prijevoznik treba nositi dvije kopije/primjerka dokumenta za prijevoz.

1.3. Račun sa PDV;
1.4. Račun bez PDV;
1.5. Porezne potvrde/Kupone/ Prijepise

Odredbe vezane za račune u podstavima 1.3; 1.4 i 1.5 ovoga člana se nalaze u članu 20. ove Upute.

2. Pored redovitih prodaja na određenom fiksnom mjestu, postoji također ambulantna prodaja ili prodaja na mjestu kupca. Ukoliko jedan zaposlenik preduzeća prodaje robu na mjestu kupca (prodaja od vrata do vrata ili na cesti fiskno mjesto), svako vozilo korišteno za prijevoz robe koje će se prodavati na mjestu kupca mora sadržati evidenciju robe u vozilu prijevoza uključujući dokument za polazak koji dokazuje da je roba iskrcana iz skladišta preduzeća i određena su za prijevozno vozilo, potpisan od dispečera i vozača

prijevoznog cestovnog vozila. Roba najmenjena za specijalno mjesto treba se popratiti prijevoznim dokumentacijom kako je opisano u stavu 1.2 ovoga člana. Vozač vozila ili njegov suvozač treba biti u stanju voditi račune svake robe koja se prevozi, uključujući kupone ili račune za sve prodane ili poslane proizvode. Planirane tranzakcije kroz ambulante prodaje će se rukovati kao prodaja od podružnice poslovanja i davat će se odgovornost i za to. Evidencije se trebaju voditi kako je predviđeno članom 17. ovoga administrativnog uputstva.

3. Ako je roba prodana od distributora preduzeća i distributor nije njegov zaposlenik, nego je nezavisna osoba distributor treba voditi evidenciju kako je predviđeno članom 17. ovoga administrativnog uputstva. Distributor treba biti u stanju voditi sve račune za svu robu u prijevoznom vozitu od trenutka primanja uključujući vrijeme sistemiranja. Distributor treba biti u stanju izdati račune kako bi održavao račune za svaku robu koja je bila u evidenciji prijevoznog vozila a sada više nije. Kao nezavisan distributor, on treba biti u stanju izdati prijevozni dokument koji je važan za sve račune namjenjene svim proizvodima u prijevoznom vozilu.

4. Svaka roba u zemlji poreznog obveznika ili u prometu izvan zemlje poreznog obveznika koji nema relevantnu dokumentaciju za provjeru vlasništva ili destinacije će se smatrati kao roba bez podrijetla i podliježe se kaznama i administrativnim postupcima kako je opisano Zakonom, posebice predviđeni postupci u članu 59. Zakona.

Član 20
Računi i kuponi za evidenciju keša

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Zahtjevi za izadavanje računa za tranzakcije između oporezivih osoba: Račun sa PDV poznat kao oporezivi račun, mora biti izdan od svih poreznih obveznika koji su dužni platiti PDV za svaku tranzakciju koja uključuje nabavu robe ili usluga za drugog poreznog obveznika (osoba koja je registrirana za PDV ili se mora registrirati za PDV), bila ta osoba trgovačka udruga koja će prenjeti usluge ili robu na drugu osobu ili je konačni potrošač. Račun se mora izdati u najmanje dva originalna primjerka, jedan za prodavača i drugi za klijenta ili kupca.

1.1. Porezni račun mora sadržavati naredne elemente:

1.1.1. Serijski broj, koji mora biti sekvencijalni broj koji omogućuje identifikaciju računa;

1.1.2. Datum/Mjesec/Godinu kada je račun izdan;

1.1.3. Ime i adresu prodavača (osoba koja plaća porez za svrhe PDV);

1.1.4. Identifikacijski fiskalni broj izdan od PAK za prodavača;

1.1.5. Registracijski broj PDV koji je izdan od PAK za prodavača;

1.1.6. Ime i puna adresa prodavača;

1.1.7. Identifikacijski fiskalni broj izdan od PAK za klijenta ili kupca;

1.1.8. Ime i puna adresa klijenta ili kupca;

1.1.9. Registracijski broj PDV koji je izdan od PAK, za klijenta ili kupca, čak i ako on nije dužan PDV za nabavu, kao u slučaju oslobođene nabave;

1.1.10. Količina i priroda nabavljene robe (po proizvodu tako da vrsta i količina svake robe može biti identificirana); ili stepen i prirodu nabavljene usluge. Ukoliko je roba u prijevozu, količina i vrsta robe u prijevozu treba se uskladiti sa količinom i vrstom robe na računu osim ako postoji dokumentacija koja drži odgovornost za promjenu. Ukoliko nema dokumentacije koja nosi odgovornost za promjene na računima u usporedbi sa robom koja je u stvarnosti (bilo to u tranzitu ili na fiksnom mjestu), višak robe za koje ne postoji račun će se smatrati "roba bez podrijetla" kako je opisano u članu 19. ovoga administrativnog uputstva;

1.1.11. Datum kada se nabava robe ili usluge izvršila ili kompletirala, ili datum isplate na računu, do te mjere kada se ona može odrediti ili izmjeniti od datuma izdanom na računu;

1.1.12. Cijena po jedinici svakog dobra ili usluge isporučene sa PDV-om (osim onih roba ili usluga oslobođenih od PDV, u tom slučaju se cijena po jedinici neće uključivati PDV); cijena po jedinici bez PDV za robu ili usluge; i cijena po jedinici nakon sniženja cijene ili smanjenja cijena koja nije uključena u cijeni po jedinici;

1.1.13. Stepen primjenjenog PDV;

1.1.14. Iznos PDV se treba zapisati na računu, ukoliko zbog posebnog sporazuma između Vlade Kosova nema obveznog PDV u nabavi robe ili usluga s obzirom na posebni ugovor;

1.1.15. Ako se nabava robe i usluga na osnovi snižene nabave i u skladu sa odredbama Zakona o PDV, račun se treba pozivati na odredbe zakona koji daje sniženje;

1.1.16. Ukoliko porezni obveznik nabavljuje robu ili usluge gdje je klient obvezan platiti PDV, upućivanje na mjerodavne odredbe Zakona o

PDV ili bilo koji drugo upućivanje koje pokazuje da se nabava podlaže primjenjenim procedurama povratka koji treba biti zabilježen na računu;

1.1.17. Račun treba biti barem potpisan od prodavača ukoliko nije klijentela ili kupac na raspolaganju da potpiše inače ta osoba mora također potpisati porezni račun.

1.2. Sve informacije na računu moraju biti točne i ispravne te je vrlo važno da se provjere sve informacije prije izdavanja računa. U praksi, može biti raznovrsnih oblika računa, bez obzira na to, računi moraju sadržavati elemente spomenute gore, posebice: ime kupca, ime prodavača, njihove identifikacijske fiskalne brojeve, adresa kupca, adresa prodavača, njihovi registracijski brojevi PDV, opis robe, iznos računa i iznos PDV.

1.3. Porezni račun se moraju izdati prije 15. dana mjeseca koji slijedi za mjesec u kojem se od sljdećih može desiti (Zakonu o PDV- poznat kao vrijeme porezne obveze):

1.1.1. Nabava robe i usluga oporezive osobe;

1.1.2. Isplata na računu se izvršila prije nabave robe ili usluga;

1.1.3. Konstantna nabava robe (kao što je struja) ili usluga (kao što je fiksna telefonska linija), u tom slučaju konstantna nabava se smatra obaviti u mjesečnim intervalima.

2. Zahtjevi računa za nabavu od oporezive osobe za neoporezivu osobu.

2.1 Kada porezni obveznik izvrši nabavu robe ili usluga za osobu koja je angažirana u ekonomskoj djelatnosti i koji nije porezni obveznik (kako je opisano u stavu 1. ovoga člana), porezni obveznik mora izdati račun. Izdani račun od poreznog obveznika za osobu koja nije registrirana za PDV i niti se čak zahtjeva njegova registracija za PDV mora najmanje sadržati sljedeće elemente:

2.1.1. Serijski broj računa;

2.1.2. Datum/Mjesec/Godina izdanog računa;

2.1.3. Ime i adresa prodavača (koji je porezni obveznik u svrhu PDV);

2.1.4. Ime i adresa kupca i identifikacijski fiskalni broj izdan od PAK;

2.1.5. Identifikacijski fiskalni broj izdan od PAK za prodavača;

2.1.6. Registracijski broj za PDV koji je izdan od PAK za prodavača;

2.1.7. Ime i puna adresa za prodavača;

2.1.8. Količina i priroda nabavljene robe (po proizvodu tako da vesta i količina svakog proizvoda može biti indetificirana) ili stepen i priroda nabavljenih usluga;

2.1.9. Datum kada se nabava robe ili usluge izvršila ili kompletirala, ili datum isplate na računu, do te mjere kada se ona može odrediti ili izmjeniti od datuma izdanom na računu;

2.1.10. Cijena po jedinici svakog dobra ili usluge isporučene sa PDV-om (osim onih roba ili usluga oslobođenih od PDV, u tom slučaju se cijena po jedinici neće uključivati PDV); cijena po jedinici bez PDV za robu ili usluge; i cijena po jedinici nakon sniženja cijene ili smanjenja cijena koja nije uključena u cijeni po jedinici;

2.1.11. Stepen primjenjenog PDV;

2.1.12. Iznos PDV se treba zapisati na računu, ukoliko zbog posebnog sporazuma između Vlade Kosova nema obveznog PDV u nabavi robe ili usluga s obzirom na posebni ugovor;

2.1.13. Ako se nabava robe i usluga na osnovi snižene nabave i u skladu sa odredbama Zakona o PDV, račun se treba pozivati na odredbe zakona koji daje sniženje;

2.2. Porezni račun mora se izdati prije 15. dana mjeseca koji slijedi za mjesec u kojem se od sljedećih može desiti (Zakonu o PDV- poznat kao vrijeme porezne obveze):

2.2.1. Nabava robe i usluga oporezive osobe;

2.2.2. Isplata na računu se izvršila prije nabave robe ili usluga;

2.2.3. Konstantna nabava robe (kao što je struja) ili usluga (kao što je fiksna telefonska linija), u tom slučaju konstantna nabava se smatra obaviti u mjesečnim intervalima.

3. Računi za tranzakciju neoporezivih osoba. Račun bez PDV se izdaje od poslovanja koja nemaju obveze PDV (poslovanja koja nisu registrirana za PDV, niti se čak zahtjeva registracija za PDV). Takva poslovanja nemaju pravo na koristi od PDV ili namentnuti

PDV na svoje račune. Račun bez PDV mora sadržavati osnovne elemente računa kao što su:

3.1. Ime kupca,

3.2. Ime prodavača;

3.3. Identifikacijski fiskalni broj prodavača;

3.4. Adresa prodavača;

3.5. Adresa kupca;

3.6. Opis robe i količine, ili stepen ili priroda danik usluga;

3.7. Cijena po jedinici;

3.8. Ukupna vrijednost nabavljenih robe ili usluga;

3.9. Ostale informacije koje se mogu zatražiti od kupca.

4. Kupon za evidenciju keša. Svaka osoba angažirana u maloprodaji (prodaja za konačnog klijenta) treba zapisati tu tranzakciju u fiskalni registrator gotovog novca ili drugi odgovarajući uređaj kako je opisano u ovom administrativnom uputstvu vezano za fiskalnim registratorima keša ili elektroničkim fiskalnim uređajima. Uzimajuću obzir zahtjeve za dokazivanje podrijetla robe, osoba koja vrši kupovinu u maloprodaji mora posjedovati kupon fiskalnog registratora keša koji osigurava dokaz o podrijetlu robe koju posjeduje. Međutim, u kupovini na maloprodaju prema zahtjevu evidencije o troškovima u Izjavi za porez na dohodak preduzeća (nadalje IPDP) ili Izjavi o porezu na osobni dohodak (nadalje IPOD), kupon registratora keša treba biti popraćen računom kako je opisano u stavu 1,2 i 3 ovoga člana, ovisno o statusu prodavača ili kupca. Izdani kupon iz registratora keša treba sadržati najmanje sljedeće elemente (naredne tehničke specifikacije za fiskalne kase i fiskalne elektronike sprave mogu zatrebati druge dodatne elemente u posebnom obliku, u tom slučaju kupon fiskalnog registratora keša treba ispuniti dodatne elemente kako bi se izbjegle kazne):

4.1. Glava kupona:

4.1.1. Ime, adresa i fiskalni broj nabavljača, plus registracijski broj PDV ukoliko se primjenjuje;

4.1.2. Broj telefona/ mobilnog telefona nabavljača;

4.1.3. Identifikacijski broj registratora keša;

4.1.4. Identifikacija u mreži, takva postoji u velikim supermarketima;

4.1.5. Datum i vrijeme nabave/ izdavanje kupona;

4.1.6. Operator koji je služio.

4.2. Detalji proizvoda u kuponu:

4.2.1. Oznaka broja po proizvodima nabavljene robe ili usluga ili druga oznaka proizvoda po odobrenju PAK;

4.2.2. Kratki opis svakog proizvoda nabavljene robe ili usluga popraćen kodom referencije;

4.2.3. Količina i priroda nabavljene robe ili stepen i priroda danih usluga pomnožena sa cijenom po jedinici;

4.2.4. Iznos popusta zabilježeno znakom minus i iznosom;

4.2.5. Stepen PDV specifičnim kodom za svaki stepen i za proizvod;

4.2.6. Cijena sa PDV za prodani proizvod iste kvalitete sa PDV ukoliko primjenjivo (znači ukupna cijena za prodani proizvod iste kvalitete);

4.2.7. Cijena PDV za prodani proizvod iste kvalitete ali bez PDV za svaki nivo proizvoda;

4.2.8. Sveukupno, sa PDV za nabavljanje tranzakcija prema stepenu za klijenta;

4.2.9. Ukupan PDV prema stepenu ukoliko se primjenjuje

4.3. Kraj kupona, mora sadržati fiskalni logo koji je opisan u tehničkim i funkcionalnim specifikacijama izdanim u vezi sa fiskalnim registratorom keša (fiskalne kase)/ fiskalni elektronički uređaji.

5. Svi računi i kuponi, bili oni izdani od fiskalne kase ili sl. izdane tijekom ekonomike djelatnosti osobe nakon 18. augusta 2010 moraju sadržavati fiskalni broj osobe koja izdaje račun ili kupon. Račun ili kupon koji ne sadržava fiskalni broj osobe će biti podložen kaznama kako je opisano u stavu 2. člana 53. Zakona. Pored toga, računi izdani nakon 1. oktobra 2010 koji nemaju valjani fiskalni broj se neće priznati kao valjani računi prema stavu 12. člana 23. ovoga administrativnog uputstva.

Član 21
Fiskalni uređaji
(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Održavanje bez promjene u korištenju

1.1. Sve osobe kje vrše nabavljanja robe i/ili pružaju usluge u zgradama, jedinicama ili mjestima sa pristupom za javnost, trgovanje u maloprodaji ili velikoprodaji kada se ne treba izdati račun u skladu sa primjenjivim zakonodavstvom, plaćenim bankarskim transferom, dužni su koristiti FK, FRK ili FP i ostale obvezne uređaje prema ovome administrativo uputstvu.

1.2. Tiskanje i izdavanje fiskalnih kupona kupcu je obvezno u trenutku registracije nabave u FK.

1.3. Niti jedna izmjena u korišćenju FK se ne može zbaviti bez prethodnog odobrenja od PAK.

1.4. Generalni direktor PAK izdaje odluku za određivanje vremenskih rokova do kada porezne obveznici trebaju postaviti i započeti korišćenje ovlašćenih FK.

2. Općeniti opis FK

2.1. Sprovođenje FK uključuje elektroničke registratore kasa, ERK o elektroničke sisteme prodajnih točaka, vezani uređaji, uređaji transmetiranja podataka i sistemi gdje se uključuju:

2.1.1. Registratori fiskalnih kasa (vrsta neprijenosni "*stand-alone*" ili nezavisan ili prijenosno-nezavisan) i sistemi Elektroničkih prodajnih točaka za registraciju i održavanje podataka u skladu sa odlukom generalnog direktora PAK.

2.1.2 Registrator fiskalnih kasa ima nedodirljivu fiskalnu memoriju zajedno sa radnom memorijom;

2.1.3 Podaci koji će se registrirati i čuvati u memoriji, radhoj memoriji i fiskalnoj memoriji vezani su za prodanu robu i pružene usluge za kupce tiskajući fiskalni izvještaj po zahtjevu zakona na snazi.

2.2. Fiskalni printer je fiskalna memoria i sastavni je dio fiskalnih kasa ili kao komponent sistema:

2.2.1. POS na osnovi osobnog kompjutera PC;

2.2.2. Posebni elektronički sistem za prodajne točke tekućeg griva (ulje, plin) pumpe ili stranice.

2.3. Elektronički fiskalni uređaj za Potpis (PEFN) i bilo koji fiskalni uređaj odobren od Komisije prema stavu 11. ovoga člana sa uslovom da PAK odobri. FK, ima poseban parametar koji regulira raznoliki status jezika. Parametar treba imati 3 mogućnosti jezika i raditi na albanskom jeziku, engleskom i srpskom.

2.4. Postoje četiri vesta fiskalnih sistema koje su klasificirane po sljedećem:

2.4.1. Prijenosni registrator "*stand alone*" ili zavisan od fiskalnih kasa;

2.4.2. Ne prijenosni registrator fiskalnih kasa "*stand alone*";

2.4.3. Fiskalni sistemi prodajnih točaka sa printerom za tiskanje potvrda plaćanja;

2.4.4. Elektronički fiskalni uređaj za Potpis (PEFN).

Samo tri prve po redu, koju su određene u stavu 3. i 4. ovoga člana su ovlašćene za korišćenje na Kosovu.

3. Registratori ne prijenosnih i prijenosnih *"stand alone"* fiskalnih kasa

3.1. Prijenosni registrator, "*stand alone*"; FRK treba imati odgovarajuće dimenzije i instalirati punjive baterije, koje dopuštaju tisa od najmanje 10 000 crta bez ponovnog punjenja bateriaja. Takav FRK nema potrebe imati monitor/ekran za kupce.

3.2. Ne prijenosni registratori fiskalnih kasa *"stand alone"* , tebaju imati monitor/ ekran za kupce, interfejs za pregled podizanog gotovog novca i najmanje jedan interfejs za vezu sa skanerom bar koda.

3.3. Prijenosna fiskalna kasa, "*stand alone*" i registratori fiskalne kase imaju inkorporirani TT ili interfejs za vezu i korištenje vanjskog TT.

3.4. Svaki FRK treba imati poseban serijski broj koj registriran u PAK.

3.5. Kasa za registraciju se može povezati sa jepnim kompjuterom bilo to direktno ili kroz mrežu. Niti jedan kompjuterski softuer ne odobrava izmejnu podataka u fiskalnoj memoriji.

4. Sistem prodajne točke sa fiskalnim printerom za printer račun

4.1. Fiskalni sistemi prodajnih točaka trebaju koristiti samo fiskalni printer. U takvom sistemu, FP se treba povezati sa jedinicom kontrole. Sistemet fiskale të pikave të shitjes duhet të përdorin vetëm Printerin Fiskal. Obično je puno fleksibilnije da je jedinica kontrole jedan kompjuter koji se vodi programa softvera.

4.2. Svaka FP u sistemu teba imati jedan jedinstveni serijski broj koji je registriran u PAK.

4.3. Sistemi POS su različiti, tehničke i fukncionalne specifikacije će predvidjeti iste obveze i dužnosti kojima će se tereziti korisnici registratora fiskalnih kasa ali neće mandatirati način kako će se izvršiti te obveze.

5. Ugrađeni softuer i harduer

5.1. Ugrađeni harduer uključuje mikroprocesor, i ostale komponente. Ugrađeni softuer takozvani "*firmware*", djeluje kao sistem rukovođenja fiskalnih podataka i također djeluje kao program za kontrolu samoga primjenjivanja.

5.2. Hardver i softuer koji se koristi od korisnika FK je u stanju prenjeti na server PAK fiskalne podatke korisnika u zatraženom obliku kroz TT, za daljne porezno obrađivanje.

5.3. Instaliranje svake FK od ovlašćene osobe, se radi na takav način da se onemoguće bilo kakve izmjene u programu i originalnom ovlašćenom hardveru. Kada se instaliraju softveri i harduer svaka modifikacija se radi kroz ovlašćenu osobu, odobrene od Komisije.

6. Vanjski aplikativni softuer uključen u fiskalne sisteme POS

6.1. Vanjski aplikativni softuer uključen u fiskalne sisteme POS podržava drugi dio sistematske funkcije za rukovođenje podataka (računovodstva i sl.)

6.2. U slučajima kada je aplikativni softuer povezan sa sadržajem fiskalnih računa ovlašćena osoba koja obavlja instaliranje zajedno sa korisnikom trebaju pružiti pismenu potvrdu PAK da softuer funksionira kako treba u skladu sa specifikacijama i uslovima za sigurnost podataka. Potvrda, koja se treba uraditi prije nego se FK postavi u djelo, treba posvjedočiti ako softuer koji generira

fiskalne račune radi potpuno u skladu sa zakonskim zahtjevima poreznim knjiga i evidencoja, zahtjevima ovog administrativnog uputstva, tehničkim i fukncionalnim specifikacijama danim od generalnog direktora PAK i ne krši na nikakv način cjelovitost financijskih podataka FK.

6.3. Pismena potvrda koja testira normalno funkcioniranje softvera uključuje:

6.3.1. Pune detalje o proizvođaču aplikativnog softvera;

6.3.2. Puno ime distributora i broj aktualne verzije softvera;

6.3.3. Kopija demo verzije specifičnog softvera očuvanog u odgovarajućem formatu videa ili magnetski;

6.3.4. Puni podaci o zahtjevima softvera i operativnim uslovima kompjutera;

6.3.5. Funkcioniranje elektroničkog fiskalnog uređaja sa vezanim sistemom koji koristi neovlašćeni aplikativni softuer za izdavanje fisklanog računa je strogo zabranjeno i podliježe se kaznama kako je predviđeno poreznim zakonodavstvom;

6.3.6. Za funkcionalne i tehničke specifikacije softvera, izdaje se odluka od generalnog direktora PAK.

7. Mreža komunikacije

7.1. Za elektronički prijenos fiskalnih podatka u određenim intervalima stvara se mreža komunikacije između FK i PAK.

7.2. Mreže fiskalnih podataka, MFP, komunikacije između FK iPAK trebaju biti:

7.2.1. **Sigurne.** Sve veze moraju operirati kroz Virtualne privatne mreže VPM, između TT i pasivne mreže tipa FTP PAK-a vezane internetom. Pružitelji telekomunikacijskih usluga su odgovorni za sprovođenje i održavanje topologije i operacije VPM tehnologijom GPRS. Oni podržavaju svaki TT sa karticom podataka SIM sa dinamićnom adresom. TT treba biti konfigurirana da bi radial samo sa jednom FK.

7.2.2. **Izravne.** Transmetiranje fiskalnih podataka treba biti of FK na serveru PAK kroz TT. Inicijativa za za povezivanje se vrši od operatora fiskalnog sistema. Prenošeni podaci se provjeravaju kroz procesa MD5 check sum (kontroll irnosa). Ova kontroll irnosa se stiska u izvješću transfera sa FK nakon što server PM primi transferiranu datoteku

podataka. MD5 je uključen u transferiranoj datoteci kako bi se omogućila provjera datoteke u sljedećim koracima.

7.2.3**. Učinkovite.** Nije dopušteno nepotrebno kretanje ukoliko nije utvrđeno od PAK. Promet mreže se određuje tako da bi se smanjili troškovi za poreznog obveznika, a istodobno ispunjava sve specificirane zahtjeve.

7.3. Pružatelji telekomunikacije trebaju biti ovlašćeni od PAK kako bi pružili usluge MFP.

8. Integrirani kompjuterizirani sistem PAK

Sistem informativne tehnologije PAK treba priznati fiskalne podatke i ostale periodične podatke prenošene iz fiskalne memorije elektroničkih uređaja svih poreznih obveznika vezano sa sistemom PAK. Sistem IT unosi informacije u jedan posebnu elektroničku datoteku koju obrađuje automatski za svakog poreznog obveznika. Frekvencija prijenosa podataka će se odrediti odlukom generalnog direktora PAK.

9. Uspostava komisije

9.1. Ministar uspostavlja u okviru MF odgovornu Komisiju, čije su odgovornosti:

9.1.1. Razvoj i sprovođenje procedura testiranja i usvajanja FK i drugih uređaja uključujući sve modele i vrste FK koje će biti ovlašćene za korištenje u Republici Kosova., na osnovi pregleda specifikacija proizvođača kako bi odredili ako ispunjavaju tehničke i funkcionalne zahtjeve određene za FK;

9.1.2. Pregled mogućih prodavača (trgovaca) FK, kako bi se osigurali da ispunjavaju razvijene kriterije od Komisije za prodaju FK;

9.1.3. Testiranje preporučenih modela FK, kako bi se osigurali da ispunjavaju tehničke i funkcionalne specifikacije;

9.1.4. Razvoj i sprovođenje dužnosti osiguranja i načina nadgledavanja tehničkih mreža za popravljanje FK;

9.1.5. Ministar može odrediti Komisiji bilo koju drugu dužnost koju on smatra potrebnom za bolje funkcioniranje sistema FK.

9.2. Komisija se samtoji od pet članova. Dva člana su d PAK, dva druga člana su od Ministarstva za finansije i jedan nezavisni tehnički stručnjak koji je upoznat ovom području (od Vlade, Akademije ili privatnih profesora ali nije povezan sa proizvođačima ili distrubutorima FK ili je sastavni dio). Predsedavajući komisije se određuje od Ministra.

9.3. Procedure za zahtjev odobrenja za prodaju, instaliranje ili popravljane FK, unutarnje procedure i funkcioniranje komisije će se odrediti od Komisije i usvojiti od generalnog direktora PAK u ugovoru sa Ministrom.

9.4. Djelatnost Komisije, se vrši sa posebnim odredbama odobrenim i usvojenim od Ministra.

10. Aplikacija za autorizaciju

10.1. Svaki proizvođač, uvoznik ili montažer FK može postati autorizirani prodavač FK za jedan ili više specifičnih modela unutar rokova objavljenih od Komisije prije prodaje FK na Kosovu.

10.2. Zahtjev za autorizaciju distributoru se predaje u svako vrijeme sa uvjetom da trgovac nije ovlašten za prodaju FK dok ne dobije odobrenje i autorizaciju od Komisije. Komisija će provjeravati jedanput svakih šest mjeseci zahtjeve, nakon autorizacije prvih distributora FK.

10.3. Instaliranje i održavanje odobrenih FK se radi samo od jednog imenovanog ovlaštenog zaposlenika/tehničara koji je prodavao FK.

10.4. Komisija je odgovorna potražiti i provjeravati svaku danu informaciju u može tražihi informacije kao: dokaz o iskustvu, solventnost, vjerodostojnost, tehničko osoblje, popravak problema i sl.

10.5. Komisija odlučuje o izdavanju licence za podnositelja zahtjeva unutar 60 dana od primanja zahtjeva.

10.6. Komisija je odgovorna za povlačenje i otkazivanje licence izdane u slučaju kada:

10.6.1. se korisnici suočavaju sa ozbiljnim problemima;

10.6.2. je trgovac prekršio odredbe ovoga ili nekog drugog izdanog podzakonskog akta vezanog za FK;

10.6.3. trgovac nije predao porezne izjave ili ne vrši na vrijeme isplate i porezne obveze;

10.6.4. u slučaju velikih promjena uslova na osnovi čega je dana licenca.

10.7. U slučaju žalbe, u odnosu na negativnu odluku Komisije, Nezavisni Odbor za razmatranje žalbi je jedino ovlašćeno tijelo gdje se može ona podnjeti. Nezavisni Odbor za razmatranje može zatražiti savjetodavno mišljenje na osnovi pregledanih činjenica i spoznaja o elektroničkim fiskalnim uređajima od nezavisnog stručnjaka TI.

10.8. Redoviti periodični testovi: kontrola za pravilan rad opreme vrši se od Komisije, ili od ovlaštenih od Komisije, institucija, laboratorija ili odgovarajućih organizacija kako bi se osigurale, i nakon početnog odobrenja, elektronički fiskalni uređaji i da sistemi nastavljaju raditi pravilno nakon instaliranja po zgradama.

10.9. PAK ima pravo na pregled svakog instalirane FK svakog prodavača, kako bi se osigurala ako ona radi u skladu sa odlučeninim specifikacijama. Pored toga, PAK zadržava pravo pregleda registracije svakog prodavača kako bi se osigurala da on ispunjava sve zahtjeve odlučene u vezi za njihovom autorizacijom za djelovanje kao prodavač FK.

10.10. Komisija pomoću Ministra izdaje upute koje opisuje dokumente i informacije koje se trebaju podnjeti prilikom zahtjeva za autorizaciju prodaje i instaliranja FK. Pored ostalih zahtjeva koje Komisija može odlučiti u puti, treba i zatražiti da:

10.10.1. Distributor osigura rad sa bankovnom garancijom ili u drugačijem prihvatljivom obliku garancije. Trgovac treba pružiti naknadu u slučaju kada se konstatiralo da prodani i instalirani uređaj ne ispunjava tehničke i funkcionalne specifikacije utvrđene aktima na snazi u vrijeme instaliranja;

10.10.2. Distributor publikuje priručnik za PAK o pristupu Fk i izvlačenju informacija iz FK da bi se pomoglo PAK u kontroliranju;

10.10.3. Distributor, treba osigurati telekomunikaciju između kupca uređaja i PAK putem PAK ovlaštenog telekomunikacijskog operatora;

10.10.4. Ugovor između ovlaštenog distributora i telekomunikacijskog operatora sadržava odgovarajuću garanciju o mogućnosti za nastavak

telekomunikacije između kupca uređaja i PAK i u slučaju ako preduzeće telekomunikcije prestane djelovati ili odluči nastaviti pružanjem svojih usluga;

10.10.5. Ugovor između ovlaštenog distributora i preduzeća telekomunikacije predviđa zamjenu ili garantira popravak uređaja komunikacije (modem i sl.) unutar 48 sati nakon izještavanja o problemu uređaja.

10.10.6. Ugovor između ovlaštenog distributora i operatora telekomunikacije sadrži naknadu i zamjenu u slučaju ako se dokazalo da telekomunikacijski uređaj ne ispunjava tehničke i funkcionalne specifikacije u vrijeme kada se instaliranja uređaja.

10.11. Nakon donošenja odluke od generalnog direktora PAK, koja definira tehničke i funkcionalne specifikacije i upute Komisije, koja utvrđuje određene informacije koje se trebaju predati sa zahtjevom za autorizaciju, Ministar donosi Zahtjev za izražavanje interesa putem kojeg se pozivaju svi prodavači FK na Kosovu da podnesu zahtjeve za autorizaciju svih specifičnih modela i vrsta FK.

11. Izdavanje specifičnog broja dozvole

Komisija daje podnositelju, nakon uspješno položenih testova za određeni model uređaja jedan poseban broj dozvole. Ta dozvola jamči da FK ipsunjava sve specifikacije i uslove za korištenje FK. Komisija na osnovi rezultata tijekom tesiranja treba donjeti odluku o potvrdi odgvarajućeg uređaja u najdaljenjem roku od 15 dana nakon podnjošenja zahtjeva autoriziranog distrubutora za ovjeru odgovarajućeg uređaja.

12. Evidencija podataka u vezi sa autoriziranim distributorima, instaliranje FK i korisnici

12.1. PAK drži elektroničku evidenciju podataka za sve instalirane FK gdje se uključuje:

12.1.1. identifikacija inastaliranog uređaja, vesta uređaja FK, serijski broj, proizvođač i model FK;

12.1.2. datum kada je uređaj instaliran i kada je odobren od PAK;

12.1.3. ime, adresa i fiskalni broj korisnika;

12.1.4. mjesto gdje se uređaj instalirao;

12.1.5. ime autoriziranog distrubutora, vjegova adresa, fiskalni broj i broj PDV autorizirane osobe;

12.1.6. broj izdane dozvole poslovanja za određenu vrstu FK;

12.1.7. podaci o autoriziranim osobama koje prodavaju i instaliraju FK;

12.1.8. autorizirane osobe koje popravljaju FK, gdje se uključuju i vrste FK koje je osoba autorizirana za poporavljanje, ime i vjegova adresa, identifikacijski broj kartice, lični identifikacijski broj i datum steka roka autorizacije;

12.1.9. broj izdane dozvole za svaku odgovarajuću FK;

12.2. PAK održava i ažurira bazu podataka elektronike evidencije.

13. Autorizirani tehničari

13.1. Autorizirani distributor ovlaščuje tehničare, imenuje tehničare za instaliranje i popravak FK za koje je autoriziran prodavati. Instaliranje odborenih FK se vrši samo od određenih tehničara. Autorizirani distributor može imenovati osobe koje su zaposlene za popravak FK međutim, određivanjem jednog zaposlenika ne oslobađa distributora od odgovornosti osiguranja za pravilan popravak i u skladu sa utvrđenim procedurama.

13.2. Autorizirani distributor treba predati Komisiji imena, adrese i lične identifikacijske brojeve tehničara prije autorizacije za instaliranje i popravak FK. Autorizirani distributor treba uključiti sve potrebne podatke preduzeća i osobne (uključujući i tehničke kvalifikacije) i putovnicu sa fotografijom veličine lica.

13.3. Komisija pregledava predane podatke od autoriziranog distributora. Komisija može tražiti dodatna objašnjenja prije izdavanja autorizacije ili uskraćivanja autorizacije za tehničare koji bi instalirali ili poporavljali FK. Komisija autorizira tehničara imenovanog od autoriziranog distributora.

13.4. Nakon odobrenja tehničara, Komisija će tražiti od PAK da osigura indetifikacijske kartice sa fotografijom koja će identificirati tog pojedinca kao tehničar za popravak ili instaliranje ili obadvije istodobno, po potrebi. Tehničar se opremljuje jedinstvenim osobnim identifikacijskim brojem koji će se

usporediti sa osobnim identifikacijskim brojem na bazi podataka PAK, kako je opisano u stavu 12. ovoga člana.

13.5. Identifikacijska kartica sadrži:

13.5.1. ime tehničara;

13.5.2. jedinstveni identifikacijski broj;

13.5.3. izjavu koja tvidi da je pojedinac autoriziran i licenciran za instaliranje (ili popravljanje, ili obadvoje) odgovarajuće FK;

13.5.4. spicak vesta FK, koje će autorizirani tehničar instalirati ili popravljati;

13.5.5. datum vrijednosti identifikacijske kartice.

13.6. Komisija može autorizirati i druge tehničare za popravljanje FK. Osoba koja traži autorizaciju kao tehničar za popravljanje, treba podnjeti zahtjev Komisiji rije nego se obavljanja popravka FK. Zahtjev za autorizaciju sadrži: ime, adresa, lični identifikacijski broj, povijest zapošljavanja, tehničko iskustvo i fotografiju sa sličnim dimenzijama kao putovnice, veličine lica. Skupa sa zahtjevom pridodaje se potvrda autoriziranog distributora koja potvrđuje tehničku sposobnost za obavljanje popravka FK, kopiju diplome i potvrde o tehničkoj obuci o FK.

13.7. Komisija pregledava zahtjeve i donori odluke. Podnositelj zahtjeva se pismeno obavještava o razlozima uskraćivanja zahtjeva. Zahtjevi se odbijaju samo ako zahjtev nije potpun, ukoliko tehničar očito nije spreman da postan autorizirani tehničar za popravak. Ukoliko je podnositelj prihvaćen kao tehničar za popravak, Komisija sprovodi procedure podstava 13.4 ovoga člana.

13.8. Autorizirani tehničari za instaliranje ili popravak se trebaju ponovno autorizirati svake naredne godine. Tehničari za popravak i instaliranje podnose zahtjev za obnovu autorizacije najmanje 45 dana prije steka roka aktuelne autorizacije. Zahtjev za obnovu sadrži iste podatke kao i potvrde koje su tražene i prvoga puta. Obnove će se odobriti od Komisije osim ako postoje dorazi da tehničar nije pripremljen za ponovnu autorizaciju instaliranja ili popravka FK.

13.9. Ukoliko autorizirani tehničar odluči prekinuti rad instaliranja ili popravljanja FK prije steka roka licence onda treba vratiti licencu unutar 30 dana nakon prestanka djelatnosti instaliranja ili popravljanja FK.

14. Siguran pristup unutrašnjosti FK

14.1. Pristup unutar FK se štiti specijalnom dadom koja povezuje gornje dijelove FK sa doljnjim djelom. Ovaj dado je postavljen na vidljivom dijelu pokrivača FK kako bi fizički ulazak u FK bio nemoguć bez otklanjanja zaštitnog dadoa.

14.2. Olovni pečat se koristi za utisak dadoe koja ne podnosi ogrebotine i napravljen je tako da je nemoguće skinuti ga bez oštećenja.

14.3. Ukoliko tehničar ili autorizirani distributor otkrije da se pečat plombe razbio na FK, tehničar smjesta treba kontaktirati odgovarajućeg zaposlenika u PAK. Tehničar ne smije nikako intervenirati ukoliko nije autoriziran od PAK.

14.4. Ukoliko zaposlenik PAK potvrdi da je pečat razbijen smjesta treba javiti odgovarajućoj osobi u PAK kako bi isključili FK iz struje i kako se ne bi koristio dok se ne ispita i odredi da li funkcionira ispravno.

15. Autorizirani tehničari – pristupni kod za kontrolu

15.1. Otvaranje i obnova plombe FK se obavlja samo od autoriziranog tehničara od Komisije u skladu sa stavom 13. ovoga člana.

15.2. Autorizirani tehničar FK- kontrolira specijalnu memoriju programa softvera elektroničkog fiskalnog uređaja koristeći poseban algortam – pristupni kod – lozinku (pasword).

16. Dnevnik za instalaciju, popravak, održavanje i servis

16.1. Svaka FK treba biti popraćena “dnevnikom za instalaciju, popravak, odražavanje i servisa” danom od pružitelja usluga.

16.2. Vlasnik FK dužan je voditi dnevnik i dostaviti ga u svako vrijeme na zahtjev PAK.

16.3. Prije instaliranja FK, autorizirani distributor treba savjetovati PAK o kupcu FK, fiskalnom broju kupca, serijskom broju FK koji će biti instaliran, vritu FK koja će biti instalirana i datum kada se očekuje instaliranje. Nakon instaliranja autorizirani distributor predaje PAK kopiju prodajnog računai potvrdu tehničara o instalaciji FK koja također potvrđuje da je uređaj u pravilnom stanju i datum instaliranja. Tijekom instaliranja, tehničar razvija test komunikacije kako bi osigurao da je u stanju uspostaviti vezu komunikacije sa sistemom TT PAK-a.

16.4. Nakon popravka kvara FK, tehničar za popravak treba dostaviti PAK izvještaj sa opisom kvara, datum i vrijeme kada se dogodio kvar i datum i vrijeme kada je FK popravljen.

16.5. Korisnik FK treba zatražiti od autoriziranog distributora da zaposleni tehničar uradi godišnju kontroll i održavanje FK. Kopija izvješća se dostavlja Komisiji.

16.6. Nakon instalacije, popravka kvara ili godišnjeg održavanja, autorizirani tehničar treba zapisati detalje u dnevniktj. osobne informacije svoje identifikacijske kartice skupa sa podacima i vrijeme početka i završetka procesa instaliranja i popravka.

16.7. Prije odlaska iz zgrade nakon popravka, instalacije ili održavanja, tehničar treba provjeriti da li FK radi pravilno.

16.8. PAK ima pravo razmotriti svaki popravak ili održavanje FK urađen od autoriziranog tehničara kako bi osigurao da su popravci ili održavanja u skladu sa zahtjevima i određenim uslovima. Pored toga, PAK ima pravo razmotriti registracije svakog popravka ili održavanja kako bi osigurao da pružatelj održavanja ili popravka ispunjava sve postavljene zahtjeve u vezi sa njihovom zutorizacijom za djelovanje kao tehničar za popravljanje FK.

17. Korištenje poreznog kupona

U slučaju privremenog kvara FK, korisnik je dužan izdati pismeni porezni kupon za svaku prodaju. Porezni kuponi, koji sadrže serijske brojeve će se fikalizirati od PAK. Trebaju se voditi evidencije o svakom izdanom prodajnom kuponu koji proizlazi kao rezultat kvara FK. Nakon popravka FK, korisnik smjesta mora vratiti u radno stanje. Detalji vezani za porezni kupon će biti utvrđeni od PAK.

18. Čitanje (X)

Svaki sistem elektroničkih fiskalnih uređaja mora omogućiti čitanje i tiskanje registriranih podataka snimljenih u fiskalnoj memoriji preko tastature za razne statistike izvještaje koje su isključivo za statistike svrhe, a ne za porezne svrhe. Uslovi za čitanje će biti utvrđeni odlukom od generalnog direktora PAK.

19. Zatvaranje (Z)

Svaki sistem elektroničkih fiskalnih uređaja sadržava uvjete utvrđene odlukom generalnog direktora PAK. Odluka sadrži:

19.1. pripremu fiskalnog zatvaranja dnevnog prometa, tisak dnevnog poreznog izvještaja i podatke koje se prenose PAK;

19.2. mogućnost čitanja sadržaja fiskalne memorije redovitih izještaja poreza u skladu sa objavljenim specifikacijama;

19.3. osiguravanje uvjeta za obavljanje provjere svakog dnevnog izvještaja u svrhe kontrole točnosti funkcioniranja fiskalne memorije;

19.1.4. osigurati dnevne i druge periodične porezne izvještaje koji se odlikuju naslovom izvještaja popraćeni znakom "Z" i sadrži na dnu kupona fiskalni logo u boldu i ime "POREZNI IZVJEŠTAJ".

20. Modul programiranja (P)

Svaki sistem elektroničkih fiskalnih uređaja sadrži također:

20.1.1. mogućnost registracije fiskalne memorije podataka poreznog obveznika koji se prikazuju u poreznom kuponu;

20.1.2. mogućnost programiranja najmanje pet (5) poreznih stopa. Porezne stope su zapisane u fiskalnoj memoriji. To je omogućeno u trenutku instaliranja ili nakon zatvaranja dnevnog poreznog izvješća i prijenosa podataka Z, PAK-u. Treba se stvori mogućnost prikaza različitih poreznih stopa počevši od slova A do E. A podrazumijeva oslobođenje od porezne stope, dok od slova B do E trebaju prikazati različiti oblike poreznih stopa predviđenim zakonor. Izmjena porezne stope se desi samo nakon finalizacije dnevnog poreznog izvještaja i nakon prenosa podataka u odgovarajuću fiskalnu memoriju. Izmjene u fiskalnoj memoriji se rade najviše pet (5) puta. Izmjene fiskalne stope se vrše od tehničara za održavanje na osnovi posebnog priručnika za izmjene poreznih stopa.

Član 22
Tranzakcije preko petsto eura

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 7. člana 13. Zakona utvrđuje da sve osobe koje vrše tranzakcije tijekom njihovih ekonomskih djelatnosti u vezi nabave robe ili usluga između osoba, preko 500 (petsto) eura, onda se isplata tranzakcije mora raditi preko bankovnog računa.

2. Za tranzakcije izvršene od 1. januara 2009 do 17. augusta 2010, stav 1. ovoga člana se primjenjuje za porezne obveznike koji se trebaju registrirati ili su u već registrirani za PDV. Dok za tranzakcije izvršene do 18. augusta 2010, stav 1. ovoga člana se primjenjuje za sve osobe.

3. Za svrhe oboga člana pojam "osoba" podrazumijeva osobu koja je definirana u stavu 1.26. člana 1. Zakona i koji su uključeni u ekonomskoj djelatnosti..

4. U svrhe ovoga administrativnog uputstva "Tranzakcija" se smatra cjelovita cijena određene nabave ili ugovorena obveza gdje je iznos nabave ili ugovorene obveze veći od 500 (petsto) eura. Svaka isplata u vezi sa tranzakcijom, po definiciji u ovom administrativnom uputstvu, će se izvršiti preko bankonvnog računa bez obzira na iznos uplate.

Primjer:

Osoba "A" kupuje robu za prodaju na svojem tržistu. Ukupna cijena kupovine je 700 eura. Osoba "A" mora uplatiti preko bankovnog računa tranzakciju iako on može izvršiti uplatu za kupljenu robu u dva ili više djela.

5. *"Razmjena tranzakcije"* u vrijednosti većoj od 500 eura, izvršen prema predviđenom stavu 47. ovoga Zakona je oslobođen od zahtjeva za trazakciju za razmjenjenu robu ili usluge; međutim ukoliko se uplata zahjteva za ramzjenu tranzakcije takva uplata se treba izvršiti preko bankovnog računa iako je iznos manji od 500 eura.

Primjer:

Osoba "B" kupuje vozilo od osobe "C". Ukupna cijena tranzakcije je 2,000 €. Osoba "B" će dati osobi "C" njegovo upotrebljeno vozilo kao djelomičnu uplatu za ovu tranzakciju. Osoba "C" će dati osobi "B" svoje upotrebljeno vozilo u vrijednosti od 1.700 eura, tražeći od osobe "B" da plati razliku od 300€. Razlika od 300€ se uplati od osobe "B" bankovnom tranzakcijom.

6. Ukoliko osoba ne izvrši potrebne uplate bankovnom tranzakcijom predviđene ovim članom, ta osoba će biti podložena kazni prema članu 53. Zakona za neuspješno održavanje registracije svake tranzakcije.

Član 14 - Pristup knjigama, zapisima, kompjuteri i slični uredjaji za skladištenje zapisa

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. U skladu sa ograničenjima iz ovog člana, generalni direktor ili sluţbenik ovlašćen od strane generalnog direktora u pisanom obliku za ovu specifičnu namenu treba da ima, u svako doba i sa prethodne najave, osim u mišljenju generalnog direktora izuzetnim okolnostima naloga na drugi način, pun i slobodan pristup na bilo koji prostor gde se obavlja posao, ili gde je knjiga, zapisa, kompjutera ili slične uredjaje za skladištenje zapisa nalaze kada postoji opravdan osnov za zaključivanje da se pristup moţe da obezbedi generalnog direktora sa materijalima relevantnim za bilo koju poresku obavezu. Bez obzira na prethodnoj rečenici, generalni direktor, ili bilo koji sluţbenik ovlašćen od strane generalnog direktora moţe da posete, ne uključujući provere, da potvrdi skladu sa poreskim zakonima na snazi, da dobiju informacije koje se odnose na naredne aktivnosti revizije, i prikupi prošlosti, zbog poreskih dugova kao što smatra potrebnim bez prethodnog obaveštenja poreskog obveznika. Propust da se obezbedi pristup u skladu sa članovima 14 i 15 ovog zakona predmet osoba odbija pristup odredbama stava 5 člana 53.

2. Informacije iz stava jedan (1) ovog člana biće dostupni bez obzira da li pripada poreskom obvezniku, licu koje je finansijski poslovi sa poreskom obvezniku, poslodavac, zaposleni, samozaposleni lice, ili bilo koja druga osoba koja sadrţi informacije koje mogu dovesti do verifikaciju poreskog obveznika, OSL odgovornost. 3. Generalni direktor ili sluţbenik ovlašćen od strane generalnog direktora u pisanoj formi na osnovu ovog člana moţe:

3.1. da ekstrakt ili kopirati iz neke knjige, snimanje, računar ili sličnim zapis uredjaj za skladištenje informacija na koje se dobija pristup;

3.2. zahtevaju prenos u posed neke knjige ili zapisa koji, po mišljenju generalnog direktora ili ovlašćenog sluţbenika, pruţa dokaz koji moţe da bude materijalan za odredjivanje obaveze lica prema poreskim propisima Kosova;

3.3. zadrzati takve knjige ili zapis za onoliko dugo koliko to moţe biti potrebna za utvrdjivanje lice, OSL odgovornost ili za bilo koje postupka na osnovu ovog zakona;

3.4. zahtevaju obezbedjenje bilo koja lozinka štiti podatke na računaru ili sličnim zapis uredjaju za skladištenje podataka;

3.5. gde je na papiru, flopi disk ili sličnim zapis uredjaj za čuvanje podataka, informacija nije obezbedjena, neophodan je premeštaj na posedovanje i zadrţi računar ili sličnim zapis uredjaj za skladištenje onoliko dugo koliko je potrebno da kopirate informacije potrebne;

3.6. da provere na licu, OSL sredstava i obaveza, gde takvih provera, po mišljenju generalnog direktora ili ovlašćenog sluţbenika, pruţiti dokaz koji moţe da bude materijalan

za odredjivanje obaveze lica prema poreskim propisima Kosova.

4 Ovlašćenja iz ovog člana ostvaruje se samo u toku poreskog obveznika, OSL obične radnog vremena, osim generalnog direktora utvrdi da je naplata poreza u opasnosti i da takva ovlašćenja da se upravlja van tih običnih radnog vremena kako bi se zaštitili kolekciju poreza.

5. Policajac koji pokušava da vrši vlast na osnovu ovog člana nema pravo da udje ili ostati na bilo kom prostoru da li, posle zahteva od stanara, oficir ne daje ovlašćenje u pisanoj formi od generalnog direktora koji pokazuju da je sluţbenik je ovlašćen da koristi ta vlast na osnovu ovog člana.

6. Predmet pravo da zadrţe dokument kao dokaz za krivično delo, generalnog direktora ili ovlašćenog sluţbenika, koji uklanja i zadrţava evidencije na osnovu ovog člana donosi kopiju zapisnika i vratiti originalna u najkraćem izvodljivo.
7. Ako poreski obveznik ne dostavi traţene informacije u roku od vremenskih rokova osnovana prema stavu l. člana 15., on / ona moţe učiniti do datuma na koji je konačna procena izveštaj podnosi ako je on / ona nije u stanju da pokaţe da traţenih dokumenata ili informacija nije mogla da biti blagovremeno podnet zbog uzroka koji su izvan njegove kontrole.

8. Svaki dokument pod uslovom van roka iz stava 7. ovog člana ne smatra se od strane Zalbenog odeljenje u bilo kakve naknadne zalbe podnosi poreski obveznik, ili dokument koji je bio u momkentu postojaanja konteta. ili na bilo kom nivou zalbe na raspolaganju poreskog obveznika, kao što su Nezavisni pregled Odbora ili nadleţnog suda, ako pismenog zahteva za informacije je dostavljena poreskom obvezniku koji opisuje sa razumnom sigurnošću informacija i dokumenata traţili i obaveštenje sadrţi upozorenje da se poreskom obvezniku u vezi sa odredbama ovog stava.

9. Bilo koja revizija koju je sproveo PUK pod ovlascenja u ovom članu će se zasnivati na metod slučaju izbora da smanjuje mogućnost zloupotrebe ovlašćenja poreskih administracija. Revizija treba da prethodi obaveštenje poreskom obvezniku u toku revizije kao što je navedeno u stavu 1. ovog člana, koja treba da obuhvati izjavu o pravima i obavezama poreskog obveznika u odnosu na reviziju. Ministar će doneti podzakonski akt da se opiše postupke koje treba pratiti u iniciranje, sprovodjenje, kao i završetak revizije. Podzakonski akt opisuju, izmedju ostalog: ko moţe biti predmet revizije, obim revizije (porezi i godina), obaveštavanja i sadrţinu obaveštenja, razlike izmedju punog revizije, delimične revizije, u skladu čekove, informativne posete, vanredne kontrole, i kasa kontrole; mesto revizije, duţnosti i obaveze revizije osoblja tokom revizije, prava, uključujući pravo da bude saslušan pre donošenja konačne odluke, kao i obaveze poreskog obveznika; uslovi pod kojima drugih subjekata ili lica mogu biti dodati ili uključiti u, revizija; mere koje treba preduzeti pre donošenja konačnog izveštaja za poreskog obveznika, sadrţaj i završni izveštaj i obaveštenje o završnom izveštaju poreskom obvezniku.

Član 27
Pristup u poslovne zgrade/ kontrola poreznih obveznika

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Član 14. Zakona sadrži odredbe prema kojima generalni direktor ili njegov delegirani će imati potpun slobodan pristup objektima gdje se razvija poslovanje ili gdje se nalaze knjige, registratori, kompjuteri ili slični uređaji za očuvanje registratora ukoliko postoje razumne činjenice za zaključak da se pristup može pružiti generalnom direktoru ili njegovom delegiranom u vezi dokumenata poreznih obveza. Generalni direktor ili njegov delegirani će imati pristup u takve objekte ili pristup u knjige i registratore koji pripadaju poreznom obvezniku ili drugoj osobi koja drži relevantne informacije za porezne obveze. Pristup se može zatražiti u svrhe prikupljanja poreza ili za istraživanja mogućih krivičnih djela na poreznom području, te istrage navoda o nedoličnom ponašanju zaposlenika PAK i prijetnju za sigurnost PAK ili zaposlenika PAK. Takav pristup se može zatražiti u slučaju kontrole, recimo kontrole knjiga i registratora poreznih obveznika kako bi odredili ako se izvjestio točan iznos poreza ili kako bi potvrdili točnost zahtjeva poreznog obveznika za nadoknadu.

2. Kao opće pravilo, PAK će poslati pismenu obavijest poreznom obvezniku, obavještavajući ga o cilju PAK za pristup objektima poslovanja poreznog obveznika sa svrhom početka kontrole. Takva obavijest će se poslati najmanje tri dana prije početka kontrole, osim ako, po mišljenju generalnog direktora postoje izvanredne okolnosti koje opravdavaju pristup objektima poreznog obveznika bez prethodnog obavještenja kao što je predviđeno članom 21. Zakona, izvanredne okolnosti su:

2.1. PAK posjeduje informacije da porezni obveznik cilja skrivati, manipulirati, uništiti poreznu evidenciju ili sličnu financijsku evidenciju kao recimo knjige, registracije, zalihe roba, itd;

2.2. PAK posjeduje informacije koje daju PAK razuman razlog za povjerovati da zalihe robe držane od poreznog obveznika nisu točne ili da porezni obveznik ima zalihe robe koje nisu popraćene evidencijom o njihovoj kunji;

2.3. PAK upućuje da porezni obveznik nastoji napustiti Kosovo ostavljajući za sobom porezne dugove. Takva evidencija može sadržati zahtjev za vizu u stranoj ambasadi, podizanje novaca ili slični bankovni transferi novaca izvan zemlje, itd;

2.4. ATK posjeduje informacije izvještene od poreznog obveznika da su netočne i lažne – tako izravan pristup objektu, knjigama i registracijama poreznog

obveznika mogu rezultirati do materijalnih dokaza o potpunoj rialokaciji poreznog stanja i točnijem utvrđivanju porezne obveze.

3. Prethodno pismeno obavještenje nije potrebno kada porezni obveznik pozove odnosno dopusti PAK da posjeti objekt poslovanja npr. edukacijska posjeta.

4. Posjete u objekte poreznih obveznika od strane službenika PAK, za sljedeće svrhe kada nije kontrola i ne zahtjeva prethodno obavještenje:

4.1. posjete podnositelja zahtjeva za fiskalni broj kako bi se potvrdile informacije zahtjeva o fiskalnom broju i kako bi se dale edukacijske porezne informacije poreznom obvezniku;

4.2. prikupljanje porezne obveze koja nije plaćena na vrijeme;

4.3. zahtjev za predaju porezne izjave koja se nije izjavila na vrijeme;

4.4. posjete kod podnositelja zahtjeva za licencu za rad u igrama sreće, loto, kazino, itd sa ciljem provjeravanja informacija u zahtjevu za licencu i podobnost podnositelja za rad takve djelatnosti;

4.5. provjeru stanja o ispunjavanju od strane poreznog obveznika uključujući ispunjavanje zahtjeva za fiskalne kase;

4.6. pružanje informacija u vezi sa kasnijim aktivnostima kontrole, kao što su provjere tijekom i nakon vremena rada kako bi se utvrdila procjena količine kupaca na lokaciji poslovanja;

4.7. slične provjere kako bi se potvrdilo usklađivanje poreznog obveznika sa poreznim zakonima ili igrama sreće;

4.8. posjete službenika Jedinice za porezne istrage u skladu sa istragom vezanom za krivična djela poreznog područja ili mogućih krivičnih djela.

5. Stav 9. člana 14. Zakona zahtjeva da se kontrola započeta od PAK osnuje na selektivnoj metodi slučaja što smanjuje zloupotrebu nadležnosti PAK. Svaki neriješeni slučaj kontrole, bio u regionalnom uredu ili centralnom uredu PAK mora imati dobar razlog za takav odabir. Opšta metoda odabira koji će se koristit, osniva se na sistemu PAK o odabiru rizičnih slučaja koji je određen za identifikaciju tih poreznih obveznika sa visokim rizikom koji su izjavili prihode ili svoj promet ili su izjavili veći iznos za naknadu. Ostale metode odabira slučaja objektivne kontrole se mogu koristit ukoliko su informacije

poznate PAK koji ukazuju razlog za vjerovanje da je porezna izjava ili naknada netočna. Nedostatak porezne izjave poreznog obveznika ili otkrivena osoba angažirana u ekonomskoj djelatnosti bez registracije su također valjana osnova za početak kontrole po utvrđenom rizičnom stanju prema članu 21. Zakona.

6. PAK ima pravo na kontrolu svake osobe koji imaju poreznu obvezu prema državi Kosova, kao što je određeno Zakonom. Kao što je određeno stavom 5. ovoga člana, uglavnom osobe koje će biti kontrolirane će biti izabrane na osnovi informacija koje čine da PAK vjeruje osobi koja je nepotpuno izjavila ili nije platila poreznu obvezu ili je izjavila lažnu izjavu o iznosu naknade. Ovisno o okolnostima, djelokrug kontrole može se razlikovati od kontrole svih poreznih izjava za sva porezna razdoblja koja pokrivaju vremensko razdoblje (do najviše šest godina u prošlosti), također poznata kao puna kontrola jedne ili više poreznih razdoblja ili jedne ili više vrsta poreza također poznato kao djelomična kontrola ili kratka kontrola. Uglavnom, osim slučaja rizika prema članu 21. Zakona, PAK mora obavijestiti osobu koja će biti kontrolirana tijekom prvog sastanka sa tom osobom, iako okolnosti koje se ravijaju tijekom kontrole mogu rezultirati na porast ili smanjenje djelokruga. Porezni inspektor PAK će obavijestiti osobu koja se kontrolira o promjenama djelokruga što prije moguće nakon promjena djelokruga. Po potrebi, PAK može angažirati ostale osobe za kontroll djelokruga, ukoliko PAK vjeruje da su njihove tranzakcije povezane sa vršenjem kontrole ili ukoliko PAK vjeruje na osnovi osiguranih informacija tijekom aktuelne kontrole da je osoba izjavila nepotpune prihode ili izjavila nepotpune troškove. Uključenost drugih poreznih obveznika u djelokrug kontrole, PAK treba pratiti procedure obavještenja kao što je opisano u stavu 2. ovoga člana, osim ako se nije utvrdila opasnost prema članu 2. Zakona.

7. Izuzev situacije opasnosti prema članu 21. Zakona, nakon odabira slučaja, općenita kontrola počinje izdavanjem pismenog obavještenja poreznom obvezniku sa ciljem da će započeti kontrola/revizija kao što je opisano stavom 1. ovoga člana. Takva obavijest mora sadržavati:

7.1. Očekivani datum početka kontrole i mjesto gdje će kontroll biti obavljena;

7.2. Zahtjev za prvi sastanak početka kontrole na predloženom mjestu ,danu i vremenu;

7.3. Vrstu(e) poreza i porezno razdoblje (a) koje će biti kontrolirane;

7.4. Zahtjev za registracije koja će se razmatrati tijekom kontrole, koja identificira sa razumnom točnošću informacije ili dokumente koja će biti zatražena i biti dovoljno specifična za poreznog obveznika kako bi razumio koju registraciju treba pružiti, i ako je potrebno napraviti drugi zahtjev za registraciju. Izjava koja zahtjeva sve knjige i registracije nije dovoljno specifična za potrebe kontrole. Dok kontrola napreduje i postaje jasna potreba za dodatne informacije i registracije, treba se izdati pismeni zahtjev za informacije i dodatne registracije koja će idetificirati sa razumnom točnošću zatražene informacije i dokumente;

7.5. Izjava da se evidencija treba predati inspektoru unutar 7 dana predaje obavještenja za zahtjev evidencije (30 dana ukoliko se evidencija nalazi izvan Kosova), i adresu mjesta gdje se evidencija može poslati ili postaviti na raspolaganju PAK-a;

7.6. Izjava posljedica kao što je opisano članom 28. ovoga administrativnog uputstva o neuspjehu predaje evidencije unutar roka vremena zapisanom u obavještenju osim ako se stranke pristanu na produljenje roka kao što je opisano u stavu 3. člana 28. ovoga administrativnog uputstva;

7.7. Pregled prava poreznog obveznika, uključujući:

7.7.1. Pravo na privatnosti i povjerljivost;

7.7.2. Pravo na profesionalne i ljudske usluge;

7.7.3. Pravo da bude obaviješten o protoku kontrole i dobijanja jasne komunikacije od PAK;

7.7.4. Pravo da bude saslušan od inspektora kontrole o informacijama vezanim za razdoblje(ima) pod kontrolom, posebice pravo na saslušan prije konačnog izdavanja izveštaja kontrole;

7.7.5. Pravo na dobijanje jasne komunikacije od PAK, uključujući izvještaj kontrole koji jasno objašnjava rezultate kontrole i pravnu osnovu na kojoj su donošeni zaključci; i

7.7.6. Pravo na žalbu kako je predviđeno članom 77. Zakona.

7.8. Pregled obveza poreznog obveznika, uključujući:

7.8.1. Obveza davanja punog pristupa knjigama i evidencijama, uključujući one već istaknute u stavu 3. člana 14. Zakona;

7.8.2. Obveza davanja jasnih informacija i dokumenata na vrijeme;

7.8.3. Obveza potpunog surađivanja sa službenikom(cima) PAK tijekom protoka kontrole; i

7.8.4. Obveza pomaganja okončanja kontrole i prihvaćanja nalaza osim ako porezni obveznik ima valjanu osnovu za koju se ne slaže sa nalazima.

8. Kontrola se može obaviti na mjestu koje odredi PAK koje je zapisano u obavještenju u stavu 6. ovoga člana. Dok se uglavnom kontrola radi na mjestu poslovanja poreznog obveznika ona se također može izvršiti u uredu PAK, mjesto predstavljanja poreznog obveznika ili na jednom drugom mjestu koje odredi PAK.

9. Dužnost službenika PAK je da zaključi kontrolu u što kraćem mogućem vremenu, međutim moraju se pridržavati svim procedurama kontrole i vratiti svaki dokument poreznom obvezniku što prije moguće.

10. Tijekom kontrole, službenici PAK imaju dužnost da:

10.1. Komuniciraju sa poreznim obveznikom što jasnije;

10.2. Izvrše kontrolu kako bi smanjili zabrinutost poslovanju poreznog obveznika;

10.3. Budu povjerljivi o poreznim evidencijama i kativnostima poslovanja poreznog obveznika;

10.4. Tretiraju sa ljubaznošću i poštovanjem poreznog obveznika, njegovog predstavnika i klijente;

10.5. Vrše kontrole profesionalno i odrede jasno poreznu obvezu u skladu sa odredbama poreznog zakonodavstva.

11. Procedure u ovome stavu se ne primjenjuju u slučaju opasnosti prema članu 21. Zakona. Nakon izdavanja konačnog pismenog izvješća kontrole, PAK će izdati preliminarni pismeni izvještaj o nalazima i mogućim poreznim popravcima najmanje 5 radnih dana prije izdavanja konačnog izvještaja kontrole. Preliminarni pismeni izvještaj će obavjestiti poreznog obveznika o pravu savjetovanja sa Voditeljom ekipe kontrole i o vremenskom razdoblju unutar kojeg se mora zatražiti takvo savjetovanje. Ukoliko porezni obveznik osporava nalaze i zahtjeva savjetovanje sa odgovornim Voditeljom ekipe kontrole za kontrolu, porezni obveznik treba podnjeti pismeni zahtjev Voditelju ekipe kontrole, koja se moraju biti primljene u uredu PAK unutar specificiranog vremena u preliminarnom izvještaju kontrole. Zahtjev poreznog obveznika treba sadržavati pregled pitanja koja se osporavaju i osnovu spora. Voditelj ekipe će planirati savjetovanje unutar 5 radnih dana nakon primanja zahtjeva za savjetovanje. Voditelj ekipe mora na službeni način obavjestiti poreznog obveznika u vezi dana savjetovanja. Kao što je predviđeno stavom 3. člana 28 ovoga administrativnog uputstva, jedine informacije ili dodatni dokumenti koji se mogu pružiti tijekom savjetovanja su informacije ili dokumenti koji zbog razumnog razloga nisu mogli biti dostavljeni unutar opisanog roka vremena za dostavu informacija ili dokumenata koji nisu bili pismeno zatraženi ranije.

12. Konačni izvještaj kontrole će biti izdan poreznom obvezniku i dostavit će mu se na adresu poslovanja po pregledu registracije PAK, ili na drugu adresu poslovanja po zahjtevu poreznog obveznika i sadržavat će sljedeće:

12.1. ime, adresu i fiskalni broj poreznog obveznika;
12.2. Vrstu poreza i razdoblje poreza uključenih u kontrolu i obraćenim u izvještaju; i
12.3. Sveobuhvatni pregled koji opisuje iznos primjenjivih popravka za svako kontrolirano porezno razdoblje, popravci koji su rezultirali na primjenjivo oporezivanje u svakom kontroliranom poreznom razdoblju i pravnu osnovu za popravak. Ukoliko je kontrola rezultat utvrđivanja opasnosti, sveobuhvatni pregled treba sadržavati osnovu za potvrdu opasnosti;
12.4.1. Poslovanje poreznog obveznika;

12.4.2. Knjige i vođene evidencije poreznog obveznika;
12.4.3. Djelokrug kontrole i pitanja koja su obrađena tijekom kontrole;
12.4.4. Nalazi kontrole u vezi pitanja koja su kontrolirana;
12.4.5. Rezultati savjetovanja, ukoliko je održano savjetovanje prema stavu 11. ovoga člana;
12.4.6. Razmatranje zakona i primjeni u nalazima i pitanjima;
12.4.7. Svaka činjenica ili nalaz koji su osporeni od poreznog obveznika i osnovu o postavljenoj poziciji PAK u vezi sa tim činjenicama ili osporenim nalazima;
12.4.8. Sveobuhvatni pregled u vezi popravka i rezultiranim poreznim obvezama, uključujući kazne i primjenjive kamate. Ukoliko su izračunate kazne, pregled mora uključivati opis kazne i pravnu osnovu o postavljanju kazne.
12.4.9. Pregled prava poreznog obveznika na žalbu odluke, gdje i kako se treba podnjeti žalba i rok vremena unutar kojeg se žalba treba podnjeti.
12.4.10. U slučaju procjene opasnosti prema članu 21. Zakona, PAK će procjeniti poreznu obvezu odmah nakon poslanog konačnog izvještaja kontrole, bez obizra na normalno razdoblje između pošiljke konačnog izvještaja i procjene.

12.5. Datoteka slučaja kotnrole će sadržavati kopije svih zahtjeva za izdana obavještenja poreznom obvezniku i poslovne papire inspektorijata i ostalu dokumentaciju o slučaju, uključujući kopije evidencije poreznog obveznika.

Član 23
Troškovi i dopuštena kreditiranja

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Kao što je previđeno relevantnim poreznim zakonodavstvom, poreznom obvezniku je dozvoljen odbitak od bruto prihoda takvih izdataka plaćenih ili nastalih tijekom poreznog perioda vezanim za ekonomskom djelatnošću u to vrijeme ukoliko su takvi troškovi u cjelovitosti ili djelomično u vezi sa obavljanjem ekonomske djelatnosti tijekom poreznog perioda. Slično tome, poreznom obvezniku se dozvoljava kreditacija u poreznom izvješću u skladu sa zakonodavstvom na snazi PDV. Kako bi se dopustili troškovi/ takva kreditiranja moraju biti potkrijepljene dokazima uključujući, ali ne ograničavajući se na sljedeće:

1.1. Račune na kojima treba biti prikazan fiskalni broj prodavača/pružatelja;
1.2. Ugovore;
1.3. Izjave carine ukoliko su popraćene dokumentima koji dokazuju trošak i vlasništvo uvoznih proizvoda;
1.4. Kupone na kojima se treba prikazati fiskalni broj prodavača/ pružatelja;

1.5. Dokumentacija uplate;
1.6. Bankovna dokumentacija;
1.7. Registracije spiska plaća;
1.8. Karte;
1.9. Potvrde;
1.10. Nalozi za prijenos;
1.11. Druga relevantna dokumentacija.

2. Takvi dokumenti moraju biti spremni za ispitivanje po zahtjevu PAK kako je predviđeno članom 14. Zakona. Stav 5. člana 17. Zakona ovlašćuje PAK da ne dozvoli bilo kakvo kreditiranje sa neoporezivanim PDV koji nije potkrijepljen stvarnim i točnim računom. Slično, taj stav autorizira PAK da ne dopusti troškove za svrhu poreza na prihode koji nije potkrijepljen stvarnim i točnim računom ili ugovorom. Traženi sadržaj računa ili kupona je opisan u članu 20. ovoga administrativnog uputstva. U izdanim računima nakon 1. januara 2010, potreban je zapis fiskalnog broja izdan od PAK za prodavača. Računi izdani nakon toga datuma se neće smatrati kao stvarni i točni računi. PAK će sprovoditi ovu odredbu samo u vezi izdanih računa nakon 1. oktobra 2010 pošto nije bilo dovoljnog publiciteta u vezi sa ovim pitanjima prije tog datuma.

3. Ne dopušta se neoporezivanje za svaki tekući trošak u vezi sa prihodima koji se podliježu zadržanom porezu na izvoru (na plaće, dividende, kamate, vlasnička prava, iznajmljivanje, loto dobitak, i sl.) osim ako su takvi troškovi plaćeni na dan ili prije 31. marta sljedećeg poreznog perioda. Bilo koji nedopušteni trošak spomenut u ovom podstavu biti će neoporeziv u poreznom periodu u kojem se ustvari platio. Obveza zadržavanja poreza na izvor se temelji na principu da se obveza poreza na izvor sprovodi samo kada je glavni iznos (plaće, kamate, i sl.) u stvarnosti plaćen. Dakle, datum kada poslodavac isplati plaće zaposlenika gdje se porez na izvoru pojavljuje bez obzira na period spiska-plaće za koju je isplaćen. Isplata plaća (ili druge isplate koje je podlegnuta porezu na izvor) prije očekivanog datuma je isplata plaće za tu svrhu i predmet je zadržavanja na izvoru u isplate plaća.

4. Kako je predviđeno stavom 8. člana 19. kada se trošak napravi van Kosova treba biti neoporeziv i dopušten za porezne svrhe, treba biti potkrijepljen u cjelovitosti odgovarajućim dokumentima. Takvi troškovi se ekskluzivno rade za ekonomiku djelatnost poslodavca poreznog perioda kojoj se adresira. Takvi troškovi su dopušteni samo na Kosovu ukoliko nisu korišteni za sniženje troškova u drugoj zemlji. Odgovarajuća dokumentacija podrazumijeva:
4.1. ugovore
4.2. račune
4.3. kupone
4.4. platne dokumente
4.5. karte za putovanja

4.6. putne naloge
4.7. odobrenja i sl.

5. Ovisno o vrsti troška, popratni dokumenti trebaju biti potkrijepljeni za takav trošak npr. za troškovi autorizirane osobe za putovanje izvan zemlje, trebaju biti:

5.1. Autorizacije za osobu koja putuje (zaposlenik)
5.2. nalog (dozvola) putovanja
5.3. karta za putovanje
5.4. računi za troškove urađene izvan Kosova
5.5. platn dokumenti
5.6. kuponi za troškove hrane, i
5.7. ostale popratne dokumente koji dokazuju da su troškovi putovanja urađeni ekskluzivno za ekonomsku djelatnost.

6. Kako je predviđeno stavom 9. člana 19. Zakona, ne oriznaje se nikakv trošak za svrhe poreza na dohodak, ili za svrhe kreditacije PDV, kao rezultat tranzakcije:

6.1. poreznog obveznika, koji nikad nije registriran u PAK i nema fiskalni broj;
6.2. poreznog obveznika, koji nisu registrirani u skladu sa odredbama člana 12. ovoga administrativnog uputstva;
6.3. poreznog obveznika, koji su poništili registraciju u skladu sa članom 13. ovoga administrativnog uputstva;
6.4. poslovanja koja su registrirana u ARBK, ali se ne mogu pronaći u registru, ili bilo koji dokument registracije pruženom od PAK koji je rezultirao u odbitku davaja fiskalnog broja; ili
6.5. poreznog obveznika, kojemu je otkazana ili povučena Potvrda PDV (u vezi sa kreditacijom PDV).

7. Troškovi se neće priznati od datuma, za svrhu prihoda na dohodak ili za svrhe kreditacije PDV, će biti ona koju će PAK odrediti i postaviti javno na ueb stranici i naglasiti činjenicu za tranzakcije troškova za porez na dohodak ili u svrhe kreditacije PAK. Javna objava će sadržati izjavu da se tranzakcije neće priznati nakon specificiranog datuma.

8. Iako druga relvantna zakonodavstva specificiraju dopuštene troškove koji nisu zapisani u ovom članu i uključuje zahtjeve za primanje takvih troškova, drugo porezno zakonodavstvo će regulirati primanje troškova od PAK.

Član 15 - Prikupljanje informacija ili dokaza

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. U skladu sa stavom 4. ovog člana, generalni direktor moţe, na osnovu pismeno obaveštenje, neophodno je da osoba bez obzira da li osoba je duzan da plati porez ili ne, na:

1.1. proizvoditi odredjene dokumente koji su potrebni po obaveštenju u roku od sedam dana od dana dostavljanja obaveštenja, ili su duţi period kao što moţe biti dogovoreno izmedju PAK i lice od koga se traţi dokumenata. Ukoliko su dokumenti zatraţio od lokacije van Kosova, rok za dostavu dokumenata shodno se produţiti za period od trideset (30) kalendarskih dana, koji se moţe produţiti na osnovu okolnosti sadašnjeg slučaja;

1.2. prisustvuju na vreme i mesto odredjenog u obaveštenju (koji mora biti najmanje četrdeset i osam (48) sati nakon isporuke obaveštenje) za koji se pregleda na zakletvu pred generalnog direktora ili bilo koji sluţbenik ovlašćen od strane generalnog direktora za ovu namenu, u vezi poreske obaveze tog lica ili bilo kog drugog lica ili neke knjige, snimanje, kompjuterski uskladištene informacije pod kontrolom tog lica.

2. Gde obaveštenje zahteva dostavljanje dokumenata i druge evidencije, kao što su dokumenti i evidencije moraju biti opisane sa razumnom sigurnošću.

3. Bilo koje lice koje ne dodje na vreme i mesto navedene, ili da obezbedi informacije, kao odgovor na zahteve za informacijama iz stava 1. ovog člana, bice kaznjen od petsto (500) evra.

4. Ovog člana ne primenjuje se na informacije koje se nalaze u komunikacijama koje mogu biti povlašćeni prema vaţećem zakonu

5. Stava 4. ovog člana, ili bilo koje druge odredbe u vezi sa banci tajnosti, ne vaţi za banke i druge finansijske institucije koje treba da obavesti PUK-u vezi sa bankovnim računima i u vezi otvaranja dokumenata, bankarskih transakcija, uključujući i bankovne transfere, odstupanja, i depozita, kredita dokumenata; interes razgraničenja se odnose na depozite drţe banke u ime svojih klijenata, kao i ostale navedene bankarske informacije, na zahtev PAK.

Član 28
Prikupljanje informacija i dokaza

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Kao što je predviđeno članom 15. Zakona, generalni direktor PAK može zatražiti od svake osobe, bilo to osoba dužna otplatiti porez ili ne, osoba koja priprema registracije/dokuemte ili pruža dokumente, za koje generalni direktor vjeruje da su primjenjive u utvrđivanju porezne obveze, zahtjev za nadoknadu ili slična pitanja koja spadaju pod nadležnošću PAK.

2. Zahtjev za prikazanje registracija/dokumenata ili pružanja informacija, trebaju biti u pismenom formularu i poslani osobi od koje se traže registracije/ dokumenti ili informacije. Pismeno obavještenje treba razumno opisati registracije/dokumente ili informacije. Podstav 7.4, 7.5,i 7.6 člana 27. ovoga administrativnog uputstva opisuju temeljne zahtjeve o pismenom obavještenju. Drugi zahtjevi su opisani u stavu 101. člana 43. ovoga administrativnog uputstva.

3. Član 15. Zakona, opisuje proceduru koja se mora slijediti od generalnog direktora tijekom sastanka prikupljanja infromacija ili evidencija u vezi sa utvrđivanjem porezne obveze. Između ostalog, podstav 1.1 člana 15. Zakona zahtjeva da osobe trebaju same pružati registraciju/evidenciju unutar 7 dana nakon primitka pismenog obavještenja koji na razuman način opisuje zatražene registracije/dokumente. Za evidenciju koja se nalazi izvan Kosova, razdoblje za pošiljku dokumentacije se produžava za najmanje 30 dana ili više ovisno od okolnosti. Kao što je predviđeno u stavu 8. člana 14. Zakona, registracije ili dokumentacija koja se ne dostavi unutar roka vremena utvrđenog u pismenom obavještenju se neće uzeti u obzir tijekom istraživanja ili bilo koja žalba naknadno izuzev kako je predviđeno stavom 7. i 8. člana 14. Zakona. Pismeno obavještenje treba također sadržavati adresu na kojoj će se poslati ili biti na rapsolaganju registracije/dokumenti, te opozorenje u vezi posljedica u slučaju uskraćivanja dokumenata na vrijeme.

3.1. Stav 7. Zakona predviđa iznimku od pravila potavljenog u članu 14 u vezi sa zahtjevom za pružanje evidencije/dokumenata unutar 7 dana (30 dana, ili više, za registracije koje se nalaze izvan Kosova) nakon primitka pismenog obavještenja. Stav 7. člana 14. Zakona pokazuje da pojedinac može pružiti novu evidenciju PAK do trenutka predaje konačnog izvještaja procjene ukoliko porezni obveznik najprije nije bio u stanju prikazati tu evidenciju/ dokumente radi razloga koje su izvan njegove kontrole. Za svrhu ovoga stava, konačni izvještaj kontrole je pismeni izvještaj predloženih popravaka, danik poreznom obvezniku na kraju revizije. Osim u slučaju opasnosti prema članu 21. Zakona prije izdavanja konačnog izvještaja procjene, PAK mora izdati poreznom obvezniku jedan pismeni nacrt izvještaja dajući njemu tako vreme da u roku od 5 dana može zatražiti savjetovanje sa Voditeljom ekipe kontrole gdje će odgovaranti na dodatna pitanja i pružiti naknadnu dokumentaciju. Jedina naknadna dokumentacija koja se može pružiti tijekom ovoga razdoblja od pet dana je onaj koji ispunjava uvjete postavljene u stavu 7. i 8 .člana 14. ili dokumentacija koja nije ranije zatražena pismeno od PAK.

3.2. U tom slučaju kada porezni obveznik nije u stanju pružiti tražene dokumente zbog okolnosti izvan njegove kontrole, porezni obveznik treba biti u stanju pokazati razumne napore kako bi odgovorio zahtjevu nastalih problema. Razlozi koji su izvan kontrole poreznog obveznika mogu obuhvaćati, ali se ne ograničuje na njih:

3.2.1. Bolest odgovorne osobe koja treba podnjeti tražene dokumente, ako je bolest bila ta koja onemogućuje osobi odlazak na radno mjesto u

razdoblju koja počinje prije primitka pismenog zahtjeva i nastavila nakon perioda od 7 dana (30 dana ili više za registracije koje se nalaze izvan Kosova) dane pismeno. Takva bolest se treba dokumentirati potvrdom od doktora popraćena kopijom računa za dane usluge. Osoba od koje se traže dokumenti treba biti u stanju prikazati da niti jedna druga osoba nije bila u mogućnosti pružiti zatražene dokumente.

3.2.2. Smrt jednog člana obitelji (žene/muža, sina, kćerke, unuka, unuke, mladoženja, snaha, svekrva, svekar, tata, mama, sestra, zaova, brat, ili dever) osobe odgovorne za pružanje traženih dokumenata, ukoliko se smrt dogodila unutar razdoblja od 7 dana (30 dana ili više za registracije koje se nalaze izvan Kosova) dprednae pismenim zahtjevom i ako je porezni obveznik obavjestio PAK da će kasniti dokumentacija i razloge kašnjenja. U takvim slučajima porezni obveznik i PAK se trebaju složiti u vezi produljenja vremena za predaju dokumenata.

3.2.3. Vatra, poplave, loše vrijeme ili slični vremenski razlozi su spriječili poreznog obveznika za pružanje evidencije u roku vremena, sa uvjetom da porzni obveznik obavjesti PAK da će predaja dokumenata kasniti i objasniti razloge kašnjenja. U tkvim slučajima, porezni obveznik i PAK trebaju se složiti u vezi produljenja vremena za predaju dokumenata.

3.2.4. Zatraženi dokumenti je opsežan kako bi ga mogao donjeti po zahjtevu iako je porezni obveznik napravio izniman vapor. U takvim slučajima treba obavjestiti PAK o razlozima kašnjenja i složiti se o produljenom vremenskom roku unutar kojeg će se dokumenti predati. U tom slučaju, teret je na poreznom obvezniku kako bi trebao predati evidencije unutar dogovorenog vremenskog roka.

3.3. Ukoliko pojedinac želi predati tražene dokumente u skladu sa odredbama stava 7. člana 14. Zakona, ta osoba treba prenjeti traženu dokumentaciju službeniku PAK ednim obavještenjem. Pismom, u kojem su rezimirane napravljeni napori kako bi osigurali zatražene dokumente unutar vremenskog roka. Pismo također traba opisati one razloge izvan kontrole koje spriječavaju predaju zatražene dokumentacije od PAK. Zajedno sa pismom se treba dodati o prateća dokumentacija napravljenih izjava, i dokumentacija koja dokazuje da je bilo okolnosti izvan njegove kontrole koje su spriječile predaju zatraženih dokumenata ili informacija u dogovorenom vremenu.

3.4. Kao opće pravilo, PAK će prihvatiti dokumente ili naknadne informacije poreznog obveznika ukoliko zahtjev poreznog obveznika ispunjava uvjete postavljene u stavu 3.2 ovoga člana.

4. Stav 1. Člana 15. Zakona također predviđa za PAK autorizaciju za zahtjev od bilo koje osobe, bilo ta osoba dužna platiti porez ili ne, da sudjeluje na vrijeme ili mesto određeno u pismenom obavještenju kako bi svjedočili ili dali informacije u vezi sa pitanjima opisanim u postav 1.2 člana 15. Zakona. U slučaju zahjteva prisutnosti osobe, takva obavjest se treba predati izravno osobi od strane službenika PAK ili ostaviti na mjestu poslovanja ili na zadnjoj poznatoj adresi od strane službenika PAK najmanje 48 sati prije zahtjeva osobne prisutnosti. Pismena obavijest treba sadržavati:

4.1. Vrijeme i mjest na kojem se osoba treba pojaviti;
4.2. Opis pitanja u vezi za koje je potrebno svjedočenje koja je adekvatna kako bi omogućila osobi da se spremi za davanje iskaza;
4.3. Upozorenje u vezi sa nepojavljivanjem na vreme i određenom mjestu;
4.4. U slučaju zahjteva za iskaz i također zathjeva za predaju evidencije/dokumenata, pismena obavijest se mora podnjeti, ili ostaviti na mjestu poslovanja 7 dana prije nego su iskaz i evidencija/ dokumenti zatraženi.

5. Ukoliko postoji potreba za dopunom informacija ili dokumenata, prema stavu 7. i 8. člana 14. Zakona, PAK mora predstaviti pismeni zahtjev. Stav 2. člana 15. Zakona određuje da, " kada se u obavijesti traži stvaranje dokumenata ili registracija, takvi dokumenti ili registracije se opisati sa razumnom sigurnošću". Opća izjava koja zahtjeva " sve knjige i evidenciju" ne opisuju sa razumnom sigurnošću dokumente i evidenciju i nije dovoljan za ciljeve primjenjivanja odredaba stava 7. i 8. člana 14. Zakona. Pored toga, kao što je predviđeno stavom 8. člana 14. Zakona, dokument pismenog zahtjeva treba sadržavati upozorenje za poreznog obveznika da se zatražene informacije neće prihvatiti na svakoj razini žalbe ukoliko se ne predaju unutar danog roka vremena. Upozorenje će sadržavati pravo poreznog obveznika na zahtjev izuzeća u slučaju razumnog razloga u neuspjehu pravovremene predaje informacija kao što je opisano u stavu 3.1 ovoga člana.

6. Kao što je predviđeno stavom 5. člana 15. Zakona, od banaka i financijskih institucija se zahtjeva pružanje bankovnih informacija oli financijskih po zahjtevu PAK. Takve informacije nisu zaštićene kakvom bankovnom odredbom povjerljivosti ili bankovnom tajnom. Dane informacije PAK sadrže: ali se ne ograničavaju na:
6.1. Predani dokumenti banci ili financijskoj instituciji za otvaranje žiro računa uključujući karticu sa bankovnim potpisom ili drugi dokumenti koji predstavlja osobu ovlaštenu za vršenje depozita ili podizanje sa računa;
6.2. Kopije bankovnih izvješća ili pregled financijskih računa;
6.3. Kopije depozitnih dokumenata, uključujući dokumente vezane za depozite urađene preko elektroničkih uređaja;
6.4. Kopije bankovnih podizanja ili financijskih računa, uključujući podizanja putem elektroničkih načina;
6.5. Kopije svakog elektroničkog transfera fondova, uključujući informacije vezane uz račun na kojem su fondovi prebačeni ili račun na kojem su fondovi deponiraju;
6.6. Kopije aplikacija o zajmu, sporazumi o zajmu, sporazumi o financiranju, sporazumi o prekoračenju i slični dokumenti; i
6.7. Svaki drugi bankovni ili financijski dokument specificiran u pismenom zahtjevu ovlaštenog službenika PAK.

7. Lica koja se ne pojave na vreme i na mestu koje zahteva stav 4. ovog člana podležu kazni od petsto (500) evra. Lica koja su obavezna da dostave zatražene podatke/documentaciju prema stavu 3. ovog člana i ne odgovaraju na ovaj zahtev, takođe će biti kažnjeni novčanom kaznom od petsto (500) evra.

8. Pored odredbi ovog člana, poreski obveznici koji se ne pojavljuju da pruže informacije ili dokaze ili da obezbede blagovremeni pristup knjigama i evidenciji podležu kazni predviđene stavom 5 člana 53 Zakona onako kako je opisano u stavu 99 do 101 člana 43 ovog Administrativnog uputsva, koji isto tako opisuje i sledeće korake izvan onih koje traži ovaj član a koje treba preduzeti da se procene ove kazne.

Član 16 - Obaveze pravnih predstavnika i imovine menadjera

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Odgovorni predstavnici fizičkih, pravnih lica i partnerstva i menadjeri ili direktori udruţenja ili organizacija unincorporated treba da ispune obavezu poreza za lica, partnerstva i udruţenja ili organizacija koje oni predstavljaju i upravljaju. Do te mere da unincorporated udruţenja ili organizacije nemaju menadjer ili direktor svoje članove ili partnere morati da ispuni obaveze prema rečenici 1 ovog stava. Konkretno, oni će se postarati da su porezi tačno i blagovremeno prijavili i uplatili iz fondova kojima upravljaju.

2. Obaveza iz stava 1. ovog člana vaţi i za svako lice koje ima vlast i / ili operativnu kontrolu nad biznis ili sredstvo i zaista ima ovlašćenja odgovornog predstavnika pomenutih u stavu 1 ovog člana.

3. Prestanak ovlašćenja da zastupa ili za upravljanje i prestanak dominacije i / ili operativnu kontrolu kao što je definisano u stavu 2 ovog člana ne utiču na obaveze u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana, do te mere da te obaveze odnose na periode u kojima je ovlašćen da zastupa ili da upravljaju bio vaţeći ili vlast i kontrolu vršio je.

4. Obaveze derište zakonskih zastupnika i imovine menadjera nameće ovog člana ne oslobadja fizičkih lica, partneri partnerstva, ili članovi udruţenja iz svoju obavezu da tačno i blagovremeno prijave i plate tačan iznos poreza

Član 40
Procena protiv odgovornih osoba

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Član 16 Zakona predviđa da odgovorni predstavnici tih fizičkih lica, pravnih, partnerstva i direktori udruženja ili nekorporativnih organizacija (konzorciumi, poljoprivredne zadruge i dr.) traži se da ispune svoje poreske obaveze za lica,

partnerstva, i udruženja ili organizacije kojima oni upravljaju ili ih predstavljaju. Odgovorni predstavnici obuhvataju, ali se ne ograničavaju, lica koja su imenovana kao upravni direktori ili upravni partneri, određena lica i davanje ovlaščenja da deluju za i u ime jedne osobe u vezi poreskih zaduženja te osobe i drugih sličnih lica. Ako jedno udruženje ili nekorporativna organizacija nema upravnika ili direktora, svaki član ili partner ima odgovornost da ispuni poreske obaveze udruženja ili nekorporativne organizacije. Termin odgovorna osoba isto tako obuhvata svaku osobu koja ima dominaciju i/ili operativnu kontrolu nad jendim biznisom ili nad sredstvima i ima nadležnost odgovorne osobe, bilo da je određen na specifičannačin ili ne.

2. Dužnost da se izmiri poresko zaduženje obuhvata tačnu predaju i na vreme svih poreskih izjava koje se traže kao i isplate na vreme svakog poreskog zaduženja koji proizlazi od predaje izjave ili korigovane izjave ili kao posledica prilgođavanja PAK. Obaveza da se izmire poreske obaveze primenjuje se nad svim vrstama poreza.

3. Kao što je predviđeno članom 25 Zakona, svaka odgovorna osoba, član ili partner jedne nekorporativnog udruženja ili partnerstva, koji ne postupa i ne ispunjava poreske obaveze prema stavu 2 ovog člana zbog namernog kršenja ili zanemarivanja dužnosti, biće zajedno ili pojedinačno obavezni za svaki neizmireni poreski dug. Zajednička i pojedina obaveza takođe postoji u onim slučajevima u kojima je zahtev za povraćaj isplačen ili poreski krediti su preko-izjavljeni bez zakonskih činjenica. Za potrebe ovog člana, postupa se kao u nastavku:

3.1 **Velika nemarnost** je svesno i dobrovoljno ignorisanje potrebe da se koristi razumna briga, što će verovatno izazvati predvidljivu štetu ili druga loša oštećenja za Kosovski budžet;
3.2 **Obična nemarnost** je običan neuspeh da se ostvari razumna briga.
3.3 **Namerno kršenje dužnosti** je prekršaj koji je rezultat lošeg cilja i lošeg verovanja u poređenju sa prekršajem u kome svesni predstavnik ne uspe u svom zadatku zbog okolnosti koje nisu u njegovoj kontroli.

4. Član 26 Zakona ovlaščuje PAK da uradi procenu odgovornih osoba određenih stavom 1 ovgo člana na osnovu njihovog velikog nemara ili namerno kršenje dužnosti kao što je opisano u stavu 3. ovog člana. Međutim, kao što je određeno stavom 3 člana 26 Zakona, takve procene ne mogu da se urade ako izmirenje poreskog duga nije bilo uspešno putem prinude na pokretnu ili nepokretnu imovinu poreskog obveznika. U obavljanju procene pratiće se procedure opisane u članu 19 do 22 Zakona.

5. Stav 4 člana 26 Zakona predviđa:
Kada jedan pravni entitet, ili organizacija drugačija od jednog ličnog poslovnog preduzeća, nije zadržao na izvoru, nije prikupio, ili nije platio zadržani porez ili prikupljeni porez, svaka odgovorna osoba zazadržani porez, prikupljanje ili sipaltu takvog

poreza, koji namerno ne zadržava, ne prikuplja, ili ne plača taj porez, biće lično obavezan svojim sredstvima njegovim ili njenim za iznos ne-zadržanog, ne-prikupljenog ili neispalčenog. U cilju ovog stava, cilj (predumišljaj) odrediće se ako se proceni da osoba-be) je odgovorna da plati, ovlaščena da plati, naređeno je da plati, ili je dozvoljeno da plati druge kreditore kada ta osoba zna, ili je trebalo da zna da zadržavanje poreza ili prikupljeni porez nije prikupljen, zadržan ili isplačen.

6. Termin zadržani porez ili prikupljeni porez obuhvata PDV, zadržani porez na plate, zadržani porez za najamnine, zadržani porez na kamate, zadržani porez na dividende, zadržani porez na imovinska prava i svaki drugi zadržani porez koji je trenutno utvrđen, ili može ubuduće da se utvrdi.

7. Ako neka forma poslovanja, drugačija od individualnih trgovinskih udruženja, ne plati jedan prikupljeni porez ili zadržani porez, Poreska administracija je ovlaščena da odredi osobu, ili osobe, koje su bile odgovorne (osoba(e)odgovorne) zbog neuspeha biznisa da plati prikupljeni porez ili zadržani porez (osoba (e) odgovorna).

8. Jedna procena odgovornih osoba prema stavu 4 člana 26 Zakona razlikuje se od procene odgovornih predstavnika prema članu 25 stava 1 člana 26 Zakona. Dok procedure odgovornih predstvanika po članu 25 Zakona mogu da se primene za zadržani porez i prikupljeni porez, standard za obavljanje takve procene traži veći teret dokazivanja. Jedna procena na osnovu člana 25 Zakona traži utvrđivanje velike nemarnosti i predumišljaja kao što je opisano u stavu 3 ovog člana. Kao što je opisano u pratećem stavu ovog člana standard procene za odgovrnu osobu za odgovornost i predumišljaj je niži. Osim toga, kriterijumi za odgovornu osobu su širi u oblasti u vezi potencijalnih osoba koje će se oceniti.

9. Ovlaščena procena iz ovog člana ima za cilj da pomogne prikupljanje poreza i da poveća dobrovoljnu naplatu. Služi, kao jedan alternativan način prikupljanja neisplačenih poreskih dugova koji su u vezi sa zadržanim porezima ili prikupljenim porezima, kada ti porezi ne mogu da se naplate u potpunosti od poreskog obveznika ili kada poreski obveznik nije platio osnovne poreze. Pre pokretanja akcije protvi odgovornih osoba, PAK treba da uradi opravdan napor da prikupi poreski dug od poreskog obveznika. Zvaničnici PAK treba da imaju u vidu konfiskaciju i prodaju imovine poreskog obveznika pre utvrđivanja lične obaveze odgovornih osoba, međutim, takva radnja nije preduslov za procenu odgovorne osobe prema stavu 4 člana 26 Zakona. Ako ima adekvatnih akcija/interesa na tu imovinu poreskog obveznika da u potpunosti izmiri poreski dug, konfiskacija i prodaja sredstava uopšte treba da se uradi umesto obavljanja procene odgovorne osobe.

10. Postoje dva osnovna uslova koji moraju biti definisani u cilju da se napravi procena u skladu sa odredbama stava 4 člana 26. Zakona: Odgovornost i cilj. Osoba (e) protiv koji

je procena doneta na osnovu stava 4 člana 26. Zakona podleže kao što je opisano u ovom članu i ima za cilj (namerno) neuspeh na zadržani porez, ne-prikupljanje ili ne-plačanje sakupljenog poreza ili zadržanog na izvoru.

11. **Utvrđivanje odgovornosti.** Odgovornost je pitanje statusa, zadatka i ovlaščenja. utvrđivanje odgovornosti zavisi od činjenica i okolnosti svakog konkretnog slučaja. Odgovorna lica mogu biti:

11.1. Jedan zvaničnik ili zaposleni u nekoj korporaciji (predsednik, upravnik ili direktor nekog pravnog entiteta, rukovodeći partner nekog partnerstva, direktor trezora, šef finansijski zvaničnik, šef operativni zvaničnik);
11.2. Direktor korporacije ili deoničar;
11.3. Partner;
11.4. Drugo udruženje;
11.5. Računovođa ili poreski predstavnik;
11.6. Svaka druga osoba koja ima ovlaščenje da odluči koji poverioci treba da budu plačeni i imaju to ovlaščenje.

12. Jedna odsgovorna osoba ima:

12.1. Zadatak da ispuni;
12.2. Moć da rukovodi akcijom naplate poreza ili prikupljenih poreza i da ih isplati u PAK;
12.3. Pružanje odgovornosti i ovlaščenja da isplati prikupljene ili zadržane poreze;
12.4. Ovlaščenje da odluči koji poverioci će biti isplačeniu ili ne.

13. Da se utvrdi dali jedna soba ima status, zadatak i ovlaščenje da biste bili sigurni da su zadržani porezi i prikupljeni porezi isplačeni, treba imati u vidu zadatke zvaničnika kao što je predviđeno Zakonom o korpopracijama kao i mogućnost za pojedinca (e) da ovlasti bankarske transfero ili isplate. Osim toga, utvrditi identitet lica koji:

13.1. Dali su zvaničnici, direktori, ili deoničari korporacije;
13.2. Zapošljavaju i udaljavaju sa posla zaposlene;
13.3. Imaju autoritet da odrede koje poverioce treba platiti;
13.4. Potpisuju i predaju izjave o PDV ili poreza zadržanog na izvoru;
13.5. Kontrolišu listu isplata/isplate;
13.6. Kontrolišu akcije sa pravom glasa.

14. Pun delokrug ovlaščenja i odgovornosti je moguć ako se zna dali odgovorna osoba ima mogućnost da vrši nezavisnu procenu o finansijskim pitanjima biznisa. Na primer, jedan računovođa u kompaniji može biti ovlaščen da isplati kreditore i da isplati poreske izjave. Međutim, ako računovođa nije u stanju da donese odluke oko toga koje kreditore treba isplatiti i preduzima mere samo nakon instrukcija od neke više osobe u biznisu, onda računovođa ne može da se smatra kao odgovorna osoba pošto nije imao ovlaščenje da odluči koje kreditore treba isplatiti. Činjenica da je osoba službenik ili poseduje akcije u firmi ne mora nužno da znači da je ta osoba odgovorna za potrebe ovog uputstva. Ostali faktori, kao što je naglašeno u stavu 11 do 13 ovog člana, treba isto tako da budu prisutni.

15. Osobe sa konačnim autoritetom nad finansijskim poslovanjem kompanije obično ne mogu da izbegnu odgovornost ako delegiraju ovlašćenja nekome drugom.

16. Lica koja služe kao volonteri samo u svojstvu počasnog direktora ili poverenici NVO sa statusom Javnog korisnika uglavnom se neće smatrati odgovornim jer nisu učestvovali u dnevnim i finansijskim operacijama organizacije, i nisu imali istinsko znanje o zadržanom porezu ili naplati i plaćanju poreza zadržanog ili prikupljenog.

Primer:

Jedna zaposlena koja radi kao sekretarica u Kancelariji udruženja. Ona obavlja novčani depozit i redovne isplate kompanije pod kontrolom i naredbom Glavnog finansijskog službenika društva. Njoj je naređeno da plati snabdevanje iako društvo nije platilo svoju obavezu PDV. Zaposlena nije odgovorno lice za neplaćanje poreza zadržanog ili prikupljenog jer nema mogućnost da ostvari nezavisnu procenu koje beleške da plati i koje poreze da plati.

Primer:

Dugoročni kontroler kompanije nikada nije akcionar, službenik, odnosno direktor, ali je bio odgovoran za nadgledanje finansija kompanije, uključujući pripremu platne liste i podnošenje izveštaja društva za PDV i zadržane poreze. Kada kompanija nije imala dovoljno novca da plati bruto spisak plata za zaposlene, on je isplatio neto platnu listu, ali nije platio poreza zadržan na izvoru. Pošto je imao ovlašćenje da plati poreze i znao je da postoji poreski dug, kontrolor se može smatrati kao odgovorno lice.

17. **Predumišljaj.** Sa predumišljajem podrazumevamo u svrhu, namerno, svesno, sa ciljem, drugačije od onih slučajnih. Za razliku od namernog kršenja dužnosti kao što je opisano u stavu 3. ovog člana ne zahteva lošu svrhu ili zao motiv.

18. Da bi dokazali predumišljaj, mora se pokazati da je odgovorna osoba znala ili je morala da zna, za neiplsčaene poreze i namerno je zanemario zakon ili je jasno bio ravnodušan prema svojim zahtevima. Neuspeh odgovornog lica da da istraži ili poboljša loše upravljanje obaveštenja, ili da se stavi na znanje, da zadržani porez ili prikupljeni porez nije isplačen i ispunjava uslove predumišljaja.

Primer:

Ako je rukovodilac pravnog lica predao izjavu o PDV bez izvršenja potpune isplate, on ima saznanja da je porez obaveza. Ako on preda tu izjavu bez potpune isplate, i kasnije plati ostale dugove bez plačanja poreza, on je postupio sa predumišljajem i može da se utvrdi da je odgovoran za administrativne mere za ne-prikupljanje ili ne-plačanje zadržanog poreza ili prikupljenog poreza.

19. **Procena administrativne kazne.** Kada je jedna osoba određena da bude odgovorna osoba koja je postupila sa predumišljajem u ne-prikupljanju, ne-zadržavanju poreza, i ne-isplatu sakupljenog poreza ili zadržanog na izvoru, Poreska administracija će imati ovlašćenje da donese procenu protiv odgovornog lica. Mada okolnosti i činjenice mogu biti teške da se dokažu, odgovorno lice može biti drugo pravno lice, prema stavu 4, člana 26 Zakona.

19.1 PAK, će pripremiti pismeni izveštaj opisujući neizmireni poreski dug i učinjene napore da se prikupi porez od biznisa koji je stvorio poreski dug.

19.2 Pismeni izveštaj opisan u gornjem stavu 1, obuhvata jedan pismeni opis upotrebljenih činjenica da bi odredili da lice protiv koga je preporučena procena smatra se kao odgovorna osoba i takva osoba je delovala sa predumišljajem u smislu ovog Zakona.

19.3 Pismeni izveštaj treba da se pošalje poreskom obvezniku kao jedno Obaveštenje o predloženoj proceni i ouhvata iznos procenjenog poreza za ne-prikupljanje, ne-zadržan porez, ili neisplatu sakupljenog poreza i zadržanog poreza. Obaveštenje o predloženoj proceni treba poslati odgovornoj osobi putem direktnog kontakta sa ciljem da se razgovara o izveštaju i da se odradi putem koga se određuje odgovornost.

19.4 Iznos poreza koji će se proceniti protiv odgovorne osobe je iznos poreza koji će se zadržati ili prikupiti a koji nije isplačen. Procenjeni iznos ne obuhvata neku kaznu ili kamatu koja je procenjena ili je proistekla u vezi neisplačene poreske obaveze. Ako je neisplačeni iznos PDV, na primer, iznos koji će se proceniti protiv odgovorne osobe iznos PDV koji je ostao neisplačen u vreme kada je urađena procena, ne obuhvativši kaznu ili kmatu kojamože biti procenjena ili je proistekla.

Primer:

Poreski obveznik A ima dug PDV za mesec januar, februar, mart i april. Ukupan porez za izjave kada su one predate bio je 2,000 €. Poreski obveznik, isplatio je jedan deo koji je smanjio iznos poreza na 1,750 €. Bilans kazne i kamate obuhvata iznos od 700 €. Iznos procene protiv odgovornog zvaničnika je 1,750 €.

Primer: Društvo B ima jedan poreski dug od 2,000 € obuhvativši kaznu i kamatu za ne-plačanje interesa jedne obaveze za držanje na izvoru. Iznos zadržanog poreza je 1,200 € i bilanc procene je kazna i interes. Iznos procene koja će se uraditi protiv odgovornog zvaničnika je 1,200 €.

Primer: Društvo C ima poreski dug za zadržani porez na platama od 2,500 € obuhvativši kaznu i interes, 1,800 € porez, kazna 300 € i interes 400 €. PAK naplačuje 750 € sa Merama za zaplenu imovine na bankovskom računu društva B. Pošto Pak, može da primeni isplate koje rezultiraju od prisilnog prikupljanja interesa u korsit države, isplata Mera o zapleni imovine je primenjena u kazni i nteresu (700 €) i 50 € je primenjeno u porezu. Iznos koji će se primeniti protiv odgovrne osobe je 1,750€ (preostali iznos poreske obaveze).

19.5 Poreskom obvezniku treba dati 15 dana da odgovori predloženoj proceni sa dodatnim informacijama da se odredi zašto predložena procena nije u redu. Svaki odgovor u roku od 15 dana treba se uzeti u obzir od strane Zvaničnika PAK, odgovornog za preporuku i usvajanje procene. Ako dodatne informacije pokažu da predložena preporuka ne treba da se obavi, Zvaničnik PAK, koji je odredio to opredeljenje treba da pripremi jedan izveštaj koji objašnjava da neće biti procene protiv pojedinca.

19.6 Nakon isteka perioda od 15 dana, PAK će izdati Obaveštenje – procenu poreskom obvezniku kao što je određeno članom 31 ovog Administrativnog uputstva (prema članu 22 Zakona). Obaveštenje – procena izdaće se "Poreskom obvezniku A kao odgovorno lice Društva B". Obaveštenje će obuhvatiti jedan kratak opis osnove za procenu, kao što je: "Vi ste određeni kao odgovorno lice (ime društva) u skladu sa odredbama stava 4 člana 26 Zakona. Obaveštenje će sadržati žalbeno pravo za poreskog obveznika, kao što se traži članom 22 Zakona.

19.7 Kada se uradi procena protiv jednog odgovornog lica, procenjen iznos se prikupljuje istim proceduram kao bilo koji drugi porez. Pošto je procenjeni iznos poreza, kazna i kamata za kasniju isplatu kazne i kamate za zakasnele uplate će teći u obavezujućem iznosu orvog početkom meseca nakon obavljene procene.

20. U skladu sa stavom 4 člana 26 Zakona, iznos zadržanog poreza ili prikupljenog može se naplatiti samo jednom. Procena protiv odgovorne osobe je jednostavno sredstvo za prikupljanje poreskog duga i ne namerava da bude sredstvo dodatnih sredstava. Ako pravno lice (ili drugo trgovačko društvo) koje duguje osnovne poreze plača svoj celokupni poreski dug, procenjeni iznos protiv odgovorne osobe će se ukinuti.

21. PAK, vodi poseban račun za procenjne iznose protiv odgovornih lica kako bi se osiguralo da inventar dužnika PAK nije previše procenjen. Svaki iznos prikupljen od odgovornog lica, će biti primenjen na osnovne poreske obaveze pravnih lica i podsetnicu na registar posebnog računa koji drži odgovorna osoba. Svaka uplata od strane pravnog lica, koja se primenjuje u njenom iznosu, takođe će biti zabeležena u posebnom računu odgovornog lica. Kada ukupan procenjeni iznos protiv odgovorne osobe bude prikupljen, obuhvativši kaznu i interes i svaki iznos prikupljen od pravnog lica (ili drugo trgovačko društvo) i primenjeno je protiv njegovog poreza, dovoljan iznos da se ukine poreski dug se uplačuje na račun odgovornog lica. Kada se poreski dug ukine, svaki registrovani zalog protiv odgovorne osobe se ukida.

22. Ako je procenjeno više od jedne osobe odgovorne za neke dugove, PAK treba da uspostavi jedan proces koji obezbeđuje da samo jedan isti iznos sa ne-prikupljenim porezom ili ne-zadržanim porezom od pravnog lica (ili drugo trgovačko društvo) je prikupljen i nije prikupljeno suviše.

23. Stav 5 člana 26 Zakona, određuje da kada jedno pravno lice ili trgovačko društvo, osim individualnog trgovačkog društva, ne zadržava ili ne plača penzijske doprinose zadržane na izvoru, osoba (ili osobe) odgovorne za taj neuspeh mogu da se procene jednim istim iznosom doprinosa koji nije zadržan, nije prikupljen ili nije isplačen.

24. Procedure za primenu stava 5, člana 26 Zakona, si iste kao one o primeni stava 4 člana 26 Zakona, kao što je opisano u ovom članu, osim onoga kao što je opisano u stavu 25 ovog člana.

25. Zakon "O penzijama na Kosovu", traži da poslodavac zadrži jedan poseban iznos od plata zaposlenih i da ga izjednače svojim sredstvima poslodavca. Iznos poreza koji podleže proceni protiv jedne odgovorne osobe (ili osoba) je iznos penzija koji se traži da poslodavac zadrži na izvoru od plata zaposlenih (obuhvativši svaki dodatni iznos penzija koje zaposleni prihvata da zadrži na izvoru kao penzijski doprinos). Ne obuhvata iznos doprinosa koji se plača od dela poslodavca.

Primer:

Društvo A je isplatilo svoje zaposlene od liste-plata i traženo je da zadrži ukupno 2,000 € za penzijske doprinose. Trebalo je da se taj iznos izjednači sa ukupnim poreskim zaduženjem od 4,000 €. Društvo A ne plača neke od svojih obaveza za penzijske doprinose. Iznos koji će se proceniti protiv odgovorne osobe (ili osoba) je 2,000 € pošto je to iznos doprinosa koji se traži da bude zadržan i iznos koji je zadržan, treba da se isplati u Trust penzijskih ušteđevina Republike Kosova.

Član 17 - Poreske Deklaracije

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Svaka osoba podleţu porezu po propisima koji vaţe na Kosovu mora da podnese PUK ili njegov zastupnik završena poreske prijave zahteva takvog zakona.

2. Gde okolnosti ukazuju da osoba podnese poresku prijavu, ali nije učinila, PAK ima ovlašćenje da zahteva da to lice podnese poresku prijavu. Gde takav zahtev nije ispunjen, PAK moţe vršiti vlast je predvidjeno u članu 19.ovog zakona.

3. Poreske prijave se podnosi na obrascu razvio PAK, koji ne sme biti preterano opterećuje poreskog obveznika i koji je uz odgovarajuće instrukcije.

4. Poreske prijave treba da sadrţi poreski obveznik, OSL identifikacioni broj (fiskalne broj), izračunavanje poreske zbog, i sve ostale informacije koje zahtevaju vaţećim zakonskim propisima ili administrativnim uputstvima donetim na osnovu tih zakona.

5. Poreske prijave će biti potpisan od strane poreskog obveznika ili poreskog obveznika predstavnik pod kaznu krivičnom odgovornošću za pruţanje njoj laţne informacije. Ako poreske prijave je pripremio poreski savetnik, poreski savetnik će takodje potpisati deklaraciju i obezbedi njihov broj poreski identifikacioni (fiskalne broj). Pored potencijalne krivično gonjenje za pruţanje laţnih informacija o poreske prijave, PUK moţe da zanemaruju sve kredite ulaznog PDV koji nisu podrţani od strane prave i tačne fakture. Slično tome, PAK moţe da ignorisanje, za potrebe poreza na prihod, bilo kupovine troškove povezane sa robom ili uslugama koji ne moţe biti podrţan od istinite i tačne fakture ili ugovora.

6. Rok za podnošenje poreske prijave propisuje u zakonodavstvu nametanja poreza. 7. Ako datum podnošenja propisanim u zakonu nije radni dan na Kosovu, datum prijave smatraće se prvi radni dan nakon toga.

Član 18 - Samoprocena

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. lice podnosi poreske prijave potrebna prema vaţećem zakonu, porez i zbog izjavio je, ako postoji, na poreski obrazac treba da se tretira kao poreski obveznik, OSL samo procena poreza i pravilno zbog.

2. Poreski obveznik moţe da podnese izmijenjenu poresku prijavu, ako on ili ona naknadno utvrdi greška u poreske prijave koja je već dostavljena. Krajnji rok za podnošenje izmena izjava šest godina nakon datuma proglašenja bude dopunjen.

3. Gde poreski obveznik naknadno realizuje pre nego što rok za procenu da je proteklo povratak podneti njega ili nju, ili za njega ili nju je netačna ili nepotpuna i da to moţe da

dovede ili je već dovelo do nepotpuno poreza ili pretjerivanje na povraćaj poreza i kredita, on ili ona je duţan da ukaţe ovom bez odlaganja i da utiče na neophodne korekcije. Ova obaveza se odnose na obveznika, OSL univerzalni naslednik i lica koja deluju za univerzalni naslednik ili poreskog obveznika u skladu sa članom 16 ovog zakona. Obaveštenje obaveza dalje primenjuju gde se uslovi za oslobadjanje od poreza, smanjenju poreza i drugih poreskih privilegija kasnije prestaje da postoji, bilo u celosti ili delimično.

4. Izmena poreske prijave moraju da sadrţe dodatne porez, ili, ako je moguće, zahtev za kredit protiv druge obaveze (trenutne ili buduće), ili povraćaj viška poreza.

5. Osim kako je predvidjeno u stavu 1 člana 62. ovog zakona, za potrebe utvrdjivanja sankcija prema ovom zakonu, bez izmena poreza deklaracija za poreski period neće imati efekat nakon Generalni direktor ili sluţbenik ovlašćen je generalni direktor vrši bilo kakve vlasti iz člana 14. ili 15 ovog zakona i počela istragu poreza u odnosu na koje poreski period.

6. U slučajevima kada poslodavac nije obavezan da zadrţi porez ili penzijskih doprinosa, zatim zaposleni moraju da podnesu prijave i plate na kraju godine.

Član 19 - Generalni direktor, OSL Procena poreza

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Gde Generalni direktor veruje da informacije koje lice na poreske prijave nije ispravno otkriju svoje poreske obaveze, ili kada poreski obveznik nije podneo izjavu trazi prema ovom zakonu, generalni direktor moze da proceni svoje poreske obaveze , uključujući, ali ne ograničavajući se na, procena nastale korišćenjem laţnih faktura ili transakcije. Osim za slučajeve koji uključuju krivična dela poreske ili gde iznos poreza moze biti odredjena u razumnom sigurnošću, procena na osnovu ovog stava se nakon pokretanja revizorskih procedura kao što je opisano u članu 14 ovog zakona, ako se takve procedure su obavezna. Ograničenja nametnuta ovog stava ne primenjuju se odredbe člana 21.ovog zakona.

2. Generalni direktor, OSL procena treba da bude na svoje najbolje presudu i treba da se zasniva na dokazima na raspolaganju njemu ili njoj, uključujući:

2.1. knjiga, zapisa, priznanice, fakture ili druge relevantne informacije od poreskog obveznika;

2.2. knjiga, zapisa, priznanice, fakture ili druge relevantne informacije od trećih lica;

2.3. informacije od lica koja mogu potvrditi tačnost poreskog obveznika, OSL deklaracije, knjiga i evidencija;

2.4. druge objektivne informacije o poreskom obvezniku, OSL prihod ili transakcijama od značaja za svoju obavezu;

2.5. informacija dobijenih tokom posete poreskim obveznicima kao što je

propisano u stavu 1. člana 14;

2.6. primene ovog zakona i / ili vaţećim poreza na prihod ili PDV zakonima Kosova.

3. Ako poreski obveznik, OSL knjige ili evidencije su izgubljene ili uništene ili postoje druge okolnosti koje čine utvrdjivanje poreske obaveze nemoguć, generalni direktor će napraviti procenu na osnovu procene. Procena mora biti zasnovana na imovinu, promet, troškove proizvodnje, uporedne cene, kao i drugih neposrednih i posrednih metoda koji su relevantni za obračun poreske obaveze.

4. Ako evidencije poslodavca ili samostalno zaposleni su izgubljena ili uništena ili postoje okolnosti koje čine odredjivanje iznosa obavezne penzijskog doprinosa nemoguće, generalni direktor moţe da proceni penzijskih doprinosa jednak nivo doprinosa duguju za prethodni mesec ili tromesečni period.

5. Procena za zadrţavanje poreza se izvodi na isti način i pod istim odredbama i ograničenja koja se odnose na poreze koji nisu zadrţani na izvoru.

6. Teret dokazivanja da je pravljenje bilo kakve procene od strane generalnog direktora je pogrešna i teret dokazivanja da je iznos bilo koje takve procene netačan biće na poreskog obveznika.

7. Gde PUK podataka sadrţi dovoljno informacija o unfiled odgovornost za poreski period, PUK moţe da odmah procene na osnovu ovih podataka. Postupke koje treba sprovesti u pogledu primene ovog člana uredjuje se podzakonskim aktom. Gde pojedinac objavljuje iznos prihoda koji je dovoljan da podrţi svoje troškove za ličnu potrošnju, PUK moţe preračunati dohodak pojedinca na osnovu troškova od strane pojedinca, uzimajući u obzir prihod od prethodnog perioda.

8. Za utvrdjivanje oporezivog prihoda, poreski obveznik je dozvoljeno smanjenje bruto prihod iz za troškove plaćene u ili van zemlje, ako se ovi troškovi u celosti ili delimično je u vezi sa ekonomskim delatnost u tom poreskom periodu, a ako tih troškova su podrţani od dokaza da se dokaze troškove i uplate.
9. Gde je poreski obveznik je de-registrovan (dobrovoljno ili drugačije), za registraciju je odbijen od strane PUK jer je poreski obveznik nije mogao da bude lociran, odnosno poreskog obveznika, registracija je otkazan u skladu sa odredbama člana 23, što je de-registracija, registracija odbijanje ili poništenje registracije objavljuje se po PUK slanjem obaveštenja u štampanim medijima opšte promet na Kosovu i na PUK sajtu. Bilo rashodi odnose na porez na dohodak, odnosno PDV unos kredita, moze pripisati transakcije korišćenjem fiskalne broj onih preduzeća koji su de-registrovan, registracija je odbijeno ili registracija je otkazan neće biti priznata od strane PUK i poreske deklaracije će biti prilagodjen u skladu sa tim nakon revizije ili otkriće PUK.

10. Za utvrdjivanje poreza, u slučaju oštećenja, uništenja ili gori od robe koja se prihvaćena kao privredne delatnosti troškove, poreski obveznik je duţan da dokumenta nedostatak robe sa ubedljivom dokumenta koja su izdata od strane nadleţnih organa. Ako poreski obveznik

ne isprave nedostatak robe posle odgovarajući zahtev PUK, onda takva roba smatra se roba koja je prodata.

11. Poreska uprava neće ponovo revizija poreski period koji uključuje isti porez tip koji je ranije bio revizija za koju obaveštenje ocenjivanja je izdat od strane poreske uprave, gde su ponovo revizije će rezultirati nepovoljnim rezultat poreskom obvezniku, osim u sledećim slučajevima:

11.1. nove činjenice su otkrivene od strane poreske uprave koji nisu bili poznati, a nije mogao razumno je poznato, u vreme revizije i neuspeh da ponovo otvori slučaj će biti ozbiljan administrativni propust;

11.2. postoje dokazi prevara, malverzacija, tajne sporazume, skrivanje ili lažno materijala činjenica;

11.3. zatvoren slučaj uključeni jasno definisane, značajne greške na osnovu osnivanja poziciju poreske uprave koji je postojao u vreme revizije. Bilo ponovno otvaranje zatvorenih revizije podleže odobrenju generalnog direktora PAK na osnovu dokumentovanih dokaza kojima se potkrepljuju osnova za ponovno otvaranje.

12. U kontekstu procene poreske obaveze, uslove i zahtjeve za prihvatanje troškova iz stava 8. i 9. ovog člana, kao i uslove za izmenu generalnog direktora ocena i ponovno otvaranje zatvorenih revizije, uredjuju se podzakonskim aktom.

Član 24
Kvarenje robe zbog isteka roka, razbijanja, starenja ili sličnih kvarenja

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Ukoliko porezni obveznik, koji izračunava svoje prihode na realnoj osnovi (izračunavajući prihode i troškove i godišnjoj izjavi prihoda) uništi jedan dio ili čitave zalihe zbog isteka roka korištenja proizvoda ili zalihe proizvode, razbijanja proizvoda ili zalihe proizvoda, starenja ili oštećenja zalihe proizvoda, takvo kvarenje se smatra kao trošenje ekonomske djelatnosti kako je predviđeno stavom 10. člana 10. Zakona. Takvi troškovi su dopušteni u određenom poreznom razdoblju pod sljedećim uvjetima:

1.1. Porezni obveznik obavješćuje pismeno regionalnog direktora o svojem poreznom računu sa namjerom uništavanja zalihe proizvoda istaknutih gore, najmanje 10 radnih dana prije datuma uništavanja. Takva pismena obavijest treba sadržati:

1.1.1. Izjavu o namjeri uništavanja zalihe proizvoda;

1.1.2. Spisak zaliha proizvoda koje će uništiti sa odgovarajućim opisom proizvoda što će omogućiti razumnoj osobi identifikaciju proizvoda;

1.1.3. Broj jedinica ili količine obuhvaćene u proizvodima koji će se uništiti;

1.1.4. Povijesnu cijenu proizvoda (kupljena cijena) svake zalihe proizvoda koji će se uništiti.

1.2 Zahtjevom PAK, porezni obveznik treba biti u stanju pružiti odgovarajuću dokumentaciju, uključujući:

1.2.1. Kopiju svih obavještenja za PAK, u kojima su zapisane zalihe proizvoda za uništenje, po podstavu 1.1 ovoga člana;
1.2.2. Spisak svih uništenih zaliha proizvoda, koja sadrži imena proizvoda, broj (ili količinu) uništenih zaliha proizvoda;
1.2.3. Evidencija o kupovini zaliha proizvoda.
1.2.4. Cijena kupovine za jedinici uništenih zaliha proizvoda;
1.2.5. Dokumente relevantnih institucija koje će provjeriti uništenje robe, kao što su opštinske sanitarne institucije (ukoliko se primjenjuju) ili druga dokumentacija za provjeru uništenja zalihe proizvoda uključujući dokumentaciju PAK u vezi sa uništenjem robe i ukoliko je službenik PAK bio prisutan tijekom uništenja robe.

2. Ukoliko porezni obveznik, po stavu 1. ovoga člana uništi zalihe proizvoda, zbog kvara zaliha proizvoda (roba koja se pokvari kao recimo voće i povrće), takvo uništenje se smatra dopušteni trošak ekonomske djelatnosti odgovarajućeg poreznog razdoblja, pruži PAK zahtjev koji sadrži:

2.1. Spisak zaliha proizvoda koji će se uništiti sa odgovarajućim opisom proizvoda što će omogućiti razumnoj osobi idetifikaciju proizvoda;
2.2. Broj jedinica ili količine obuhvaćene u proizvodima koji će se uništiti;
2.3. Povijesnu cijenu proizvoda (kupljena cijena) svake zalihe proizvoda koji će se uništiti;
2.4. Evidencija o kupovini zaliha proizvoda;
2.5. Cijena kupovine za jedinici uništenih zaliha proizvoda;
2.6. Dokumente relevantnih institucija koje će provjeriti uništenje robe, kao što su opštinske sanitarne institucije (ukoliko se primjenjuju) ili druga dokumentacija za provjeru uništenja zalihe proizvoda uključujući dokumentaciju PAK u vezi sa uništenjem robe i ukoliko je službenik PAK bio prisutan tijekom uništenja robe.

3. Iznos troškova dopuštene ekonomske djelatnosti će se ograničiti po cijeni kupovine uništene robe snižena na prihvatljiv iznos kao naknada i rezultat uništenja (osiguranje, naknada od proizvođača, itd).

4. Kako je predviđeno stavom 10. člana 19. Zakona, roba koja nema prihvatljivu dokumentaciju kako bi se izvršilo provjera uništenja prema ovome članku, neće se smatrati kao prodana roba u skladu sa tim može biti oporezivana. Opisana dokumentacija u ovome članku će se smatrati prihvatljivom ukoliko PAK posjeduje dokumentiranu evidenciju da je jedan ili su čitavi pruženi dokumenti lažni.

Član 25
Uništena ili oštećena roba od nesreće ili izgubljena radi krađe

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Kako je predviđeno u stavu 10. člana 19. Zakona, cijena koštanja oštećene robe je prihvaćena po sniženoj cijeni za svrhe poreza u slučaju uništene ili oštećene robe zbog nesreće ili izgubljene zbog krađe.

2. Za svrhu ovoga člana, nesreća znači uništenje zbog prirodnih nepogoda ili nezgoda kao što su vatra, vjetar, voda (uključujući poplave), potresi, civilni neredi, vulkansko djelovanje, automobilska nesreća ili slične nesreće koje su provjerljive i dokumentirane od relevantne javne institucije.

2.1. Kada je roba oštećena ilio uništena od nesreće ili je ukrađena, poreznom obvezniku se dopušta sniženi cijena u vezi sa oštećenom ili uništenom robom ukoliko porezni obveznik pruži po zahtjevu PAK sljedeće:

2.1.1. Opis oštećene robe, uništene ili ukrađene uključujući broj jedinice svake vrste robe ili količinu svake vrste robe;
2.1.2. Evidenciju kupljene robe i cijenu koštanja robe;
2.1.3. Evidenciju robe za koju se traži sniženje cijene koja je oštećena, uništena ili ukrađena;
2.1.4. Datum kad je roba oštećena, uništena ili ukrađena;
2.1.5. Način na koji se roba ošteitla ili uništila ili nesreća koja je prouzrokovala oštećenje ili uništenje robe;
2.1.6. Izjava ili izvještaj od nadležnog relevantnog tijela koji potvrđuje da je roba oštećena, uništena ili ukrađena; nadležno tijelo se samtoji od policije, vatrogasaca, opštinski zdravstveni službenici, regulatori osiguranja i ostali pojedinci u profesiji službenika čije dužnosti sadrže istraživačka izvješća nesreće ili krađe;
2.1.7. Izjava dokaza nesreće;
2.1.8. Slična razumna evidencoja koja se može zatražiti od PAK.

2.2. Sniženje cijene za oštećenu robu ili ukrađenu je ograničena na cijenu koštanja oštećene robe od nesreće ili izgubljene zbog krađe, reguliran je svaki prihvatljiv iznos u naknadnoj vrijednosti plus svaki prihvatljiv iznos od osiguranja za oštećenu imovinu ili ukrađenu.

2.3. Kada je roba oštećena u nesreći, poreznom obvezniku se dopušta ravnopravno sniženje cijena sa razlikom vrijednosti između cijene koštanja robe i cijene

nadoknađenja kroz prodaju oštećene robe. Ukoliko je roba osigurana, snižena cijena će biti ravnopravna sa razlikom između cijene koštanja i cijene nadoknade od osiguranja za oštećenu robu.

2.4. Oštećena roba, uništena ili ukrađena tijekom poreznog razdoblja se može sniziti ukoliko se oštećenje, uništenje ili krađa dogodila. Iznos sniženja cijene će se sniziti nadoknadom od osiguranja i slični nadoknadama za oštetu po opisu stava 2.2 i 2.3 ovoga člana. U sutprotnom, ukoliko je nadoknada od osiguranja predviđena u narednom poreznom razdoblju, sniženje se može odgoditi do sljedeće godin, i utom slučaju sniženi iznos će biti cijena koštanja minus nadoknada od osiguranja i svaki drugi nadoknadljivi iznos. Ukoliko se odlučilo za olakšicu tijekom jedne porezne godine i dobijanje nadoknadae od osiguranja naredne godine, sniženje se smanjuje od svakog nadoknadivog irnosa u vezi sa oštećenom ili uništenom robot zbog nesreće koja se desia. Ukupan iznos nadoknade osiguranja u narednoj godini mora biti uključena u prihode one godine kada se prihvatila nadoknada osiguranja.

3. Neće se dopustiti sniženje za oštetu ili uništenje koje je prouzrokovano najmernim djelom od strane poreznog obveznika ili nekoga tko djeluje za interes poreznog obveznika, kao npr kada porezni obveznik najmerno zapari svoju robu.

4. Ukoliko naknada od osiguranja pređe cijenu koštanja oštećene, uništene ili ukrađene robe, nadoknađeni iznos cijene koštanja će se smatrati kao prihod za poreznog obveznika u istoj godini njihovog primanja.

Član 26
Prodaja sa popustima
(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Prodaja sa popustom se razlikuje od prodaje kada se roba prodaje sa sniženom cijenom, kao dio marketinškog plana, kako bi privlačili kupce ili je prijedlog proizvođača kako bi prodali svoje proizvode. Cijene prodaje se trebaju dokumentirati od poslovanja kako bi provjerili robu, koja se u stvarnosti prodala sa nižom cijenom u usporedbi sa normalnom cijenom prodaje. Takva dokumentacija treba sadržavati kopije publikacija sa novina, kopije televizijskih reklama ili sličnih materijala marketinga uključujući dokumentaciju datuma prodaje. Svaka olakšica (poticaj) od proizvođača ili slične olakšice dobijenih od poslovanja u vezi sa prodanom robom sa popustom se treba uključiti u prihode poslovanja.

2. Prodaje sa popustom normalno rezultiraju u gubitku za poslovanje, zbog toga što svaka cijena sa popustom je razumljivo manja od cijene koštanja. Takvi gubitci su dopušteni u godini nastanka, pod uvjetom da porezni obveznik dokumentira razloge prodaje proizvoda sa gubitkom i pruži po zahtjevu PAK. Svaki nastali gubitak je ograničen u razlici između kupljene cijene i prodajne cijene robe, snižene od neke naknade osiguranja u vezi sa oštećenom robot ili dobijenoj naknadi u vezi sa starom robom. Porezni obveznik mora biti u stanju pružiti dokumentaciju koja dokazuje datum kupovine i cijenu koštanja robe, i datum prodaje i cijenu sa popustom u prodaji robe.

Član 29
Procena Generalnog direktora za porez
(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 1 člana 17 Zakona zahteva da svako lice koje podleže oporezivanju prema važećem zakonu na Kosovu dostavi PAK-u popunjenu poresku izjavu prema zahtevima tog zakonodavstva. Kada jedno lice od kojeg se traži jedna izjava ne učini to, PAK ima ovlašćenje da zahteva da lice podnese prijavu kako je predviđeno u stavu 2 člana 17. Kada lice ne ispuni svoju obavezu, PAK može da ostvari svoja prava na osnovu člana 19 Zakona.

2. Član 19 Zakona, daje ovlašćenje za Generalnog direktora, da se proceni porez kada on/ona smatra da informacije koje je izjavila jedna osoba u jednom poreskom bilansu, ne predstavljaju precizno svoju poresku obavezu, ili kada osoba nije dostavila izjavu u skladu sa zakonom. Uopšte, jedna procena koja se radi zbog toga jer jedna poreska izjava nije

izmela tačnu poresku obavezu, kao u slučaju kada jedno lice koje koristi fiktivne račune ili jedan fiktivni entitet, biće doneta posle revizije od strane PAK-a kao što je predviđeno u članu 27 ovog Administrativnog uputstva. U takvim situacijama kada je odlučeno da je neiznjašnjeni porez u opasnosti, kako je predviđeno u članu 21 Zakona, slediće se odredbe člana 27 ovog Administrativnog uputstva, osim ako nije naveden neki izuzetak koji se odnosi na utvrđivanje rizika.

3. Kako je predviđeno u stavu 7 člana 19 Zakona, u slučaju da se neki poreski bilans ne preda do obaveznog datuma izjave, Generalni direktor, ili njegov predstavnik, mogu da obave utvrđivanje poreza bez procedure kontrole ako se ispravna poreska obaveza može utvrditi bez neke razumne preciznosti zasnovane na informacijama raspoloživim za PAK. Jedan zvaničnik PAK-a treba da zahteva podnošenje delikventne poreske deklaracije iz stava 5 ovog člana. Takav zahtev na osnovu ovog stava mora da sadrži upozorenje za poreskog obveznika da će PAK pripremiti izjavu i dostaviti za procenu ako se izjava ne podnese u propisanom roku. Ako poreski obveznik ne odgovori u predviđeno vreme, PAK će pripremiti jednu rezervnu izjavu koja predstavlja iznos prihoda i rashoda obuhvaćenih u utvrđivanu poreskog zaduženja za poreskog obveznika. Poreski obveznici će dobiti konačan izveštaj procene uključujući rezervnu izjavu kao što je predviđeno u stavu 12 člana 27 ovog Administrativnog uputstva i proceni izvršenoj u skladu sa operativnim procedurama PAK-a.

4 U slučaju kada se poreska obaveza utvrđuje istražujući neki krivični postupak u oblasti poreza od strane Jedinice za poresku istragu PAK, Generalni direktor može da izvrši procenu poreza na osnovu rezultata istrage krivičnog dela na području oporezivanja, bez potrebe za kontrolnim postupkom.

5. Generalni direktor, ili njegov delegirani, pripremiće jednu rezervnu izjavu onim slučajevima kada jedan poreski obveznik zapostavlja ili je odbio da podnese poresku prijavu u skladu sa zakonom i iznos poreza se ne može razumno utvrditi na osnovu informacija dostupnih za PAK. Postupak rezervne izjave može se pokrenuti tek nakon što je rok za predaju izjave istekao, i ako se odredi da je porez u opasnosti onako kako je predviđeno članom 19 Zakona. PAK će preduzeti sledeće korake:

5.1. Pre pripremanja jedne rezervne izjave, poreski zvaničnik, treba da traži, pismeno, da poreski obveznik preda zatraženi poreski bilans i da odredi jedan specifičan vremenski period tokom kojeg poreski obvenznik mora predati izjavu(e).

5.2. Ako poreski obveznik ne preda zatraženu izjavu (e) tokom određenog vremenskog perioda, PAK-a, treba inicira i izvrši reviziju u skladu sa standardnim procedurama za početak obavljanja kontrole, uključujući i one odredbe stava 6 do 12 člana 27 ovog Administrativnog uputstva.

5.3. Izjava pripremljena od PAK-a, zasniva se na podacima poreskog obveznika, i sve dok su verifikovani podaci dostupni za PAK, takođe, koristiće najbolje

informacije dostupne PAK-u, uključujući i one obezbeđene od trećih lica, kao što su banke, snabdevači, klienti idr.

5.4. Ako nema dovoljno evidencije na raspolaganju da bi mogli zasnovati razumnu procenu prihoda, PAK, može da koristi indirektne metode kao što je propisano u članu 30 ovog uputstva.

5.5. Prilikom određivanja visine poreza koji treba izračunati, PAK će vršiti svoju najbolju presudu, povećavajući do maksimuma iznos prihoda u razumnoj meri sa manjom pažnjom u određivanju rashoda. Kako je predviđeno članom 28 ovog Administrativnog uputstva, svaka evidencija, ili informacija, koja nije dostavljena od strane poreskog obveznika u određenom roku tokom ovog ispitivanja neće biti uzeti u obzir u ispitivanju ili naknadnoj žalbi od strane poreskog obveznika.

5.6. Kada se poreskom obvezniku šalje konačna ocena izveštaja PAK će obuhvatiti jednu kopiju zamenske izjave i zahtev da poreski obveznik potpiše deklaraciju kao znak da je saglasan sa revizorskim izveštajem.

6. Bez obzira na stav 2 člana 18, sledeća ograničenja važe za dostavljanje korigovanih (ispravljenih) izjava nakon procene od strane PAK-a.

6.1. Revidirana izjava ne može biti isporučena da se poboljša procena koju je donela PAK-a u skladu sa odredbama stava 2. i 4. ovog člana, koji je podržan od strane Departmana za žalbe, ili bilo kog drugog nivoa za žalbe, ili ako je rok za žalbe istekao, i

6.2. Revidirana izjava ne može biti isporučena da se poboljša procena koju je donela PAK-a u skladu sa doredbama člana 27 ovog Administrativnog uputstva, koji je podržan od strane Departmana za žalbe, ili bilo kog drugog nivoa za žalbe, ili ako je rok za žalbe istekao, osim u slučaju novih informacija ili dokumenata koji su dostupni a koji nisu traženi u pisanom obliku u toku inspekcije ili nekog kasnijeg nivoa žalbi. U takvoj situaciji, jedna izmenjena izjava može se uzeti u obzir od strane Generalnog direktora ako bi propust da se to ne uradi uticao ili rezultirao velikom nepravdom ili velikom nepravilnošću, ili netačnom primenom zakona koji bi doveo do nepravedne poreske obaveze. Informacije, ili dokumenti, koje je poreski obveznik morao da zna i bile su važne da se izdaju ali nisu ponuđene da se razmotre tokom kontrole ili žalbe, neće biti razmotrene prema ovoj odredbi, iako ih možda PAK- nije tražila na poseban psimeni način tokom kontrole ili žalbe; osim ako su takve informacije pružene i nisu uzete u obzir tokom procedure kontrole ili žalbe i nije bilo komunikacije sa poreskim obveznikom o razlozima zašto nisu razmotrene informacije ili dokumenti,

7. Generalno, PAK može da kontroliše poreskog obveznika samo jednom za istu vrstu poreza i poreskog perioda. Na primer, ako PAK kontroliše izjavu PDV za Jun 2008 godine

i izdaje jedan konačan izveštaj kontrole i obavi jednu procenu poreza na osnovu te kontrole, PAK-a nije ovlaščen da obavi kontrolu za isti poreski period za PDV po drugi put. Ako u toku žalbe, u svakom nivou žalbe su potrebne informacije ili dodatni dokumenti, koji nisu metani da se razmotre zbog odredbi stava 3 člana 28 ovog Adminstrativnog uputstva, može se tražiti da PAK pošalje jedan pismeni zahtev poreskom obvezniku, ili svaka druga osoba koja raspolaže neophodnim informacijama ili dokumentima. Takav zahtev za dodatne informacije nije druga kontrola prema shvatanju ovog člana, ili prema značenju stava 11 člana 19 Zakona.

8. Stav 11 člana 19 Zakona predviđa 3 izuzetka u ograničenju mogućnosti PAK-a da bi obavio reviziju jednog poreskog obveznika bez ovlaščenja Generalnog direktora, kada bi jedna takva revizija imala nepovoljan rezultat za poreskog obveznika:

8.1. Ako se obznane činjenice za PAK a koje nisu bile znane, i koje su zbog opravdanog razloga bile nepoznate, u vreme kontrole, i u slučaju da se ne ponovi revizija to bi rezultovalo težom povredom dužnosti PAK-a u prikupljanju tačnog iznosa poreza.

Primer:
PAK je izvršila reviziju deklaracije PDV-a za Avgust 2009 Kompanije A.
Tokom kontrole kompanije B, Poreska Administracija Kosova otkriva račune koje su povezane sa transakcijama sa kompanijom A, koje nisu prijavljene u knjigama kompanije A. Računi obuhvataju ukupan iznos od 150,000 evra. Ako PAK ne otvori ponovo izjavu PDV za Avgust 2009 kompanije A, izvršiće povredu svoje službene dužnosti da prikupi tačan iznos poreza. Za Generalnog direktora je prikladno da ovlasti drugu proveru izjave PDV za Avgust 2009.

8.2. Ako činjenice otkrivaju da je poreski obveznik izostavio određenu imovinu ili druge važne informacije koje dovode do prevare ili radnje za osudu, Genralni direktor može da odredi jedno ovlaščenje za PAK-a da se obrati za drugu kontrolu.

Primer:
Kao rezultat pitanja od strane drugih državnih istražitelja, PAK-a postaje svesna da jedan poreski obveznik koji ima bankarski račun u Nemačkoj sa depozitima sa više od 100,000 evra u 2008 i prekršaja u oblasti oporezivanja koje nije mogao da se dokaže. Prema opštem pravilu, PAK ne bi bila u stanju da kontroliše deklaraciju 2008 za Porez na prihode korporacija ako je ranije već obavljena kontrola. Da bi dozvolili da takvo ponašanje ide bez istrage od strane PAK-a bio bi to ozbiljan prekršaj službene dužnosti PAK-a. U takvoj situaciji, Generalni direktor PAK može da naredi jednu drugu kontrolu za poreski period 2008, pošto je proeski obveznik prikrio Nemački bankarski račun.

8.3. Ako revizija jednog zatvorenog slučaja pokazuje da PAK je napravila jednu materijalnu grešku u sprovođenju Zakona o porezu, Generalni direktor može da izda pismeno ovlaščenje da se započne kontrola.

Primer:
PAK-a je pogrešno dozvolila račune u vrednosti iznad 100,000 evra koje nisu imale adekvatnu dokumentaciju. Rezultat je kontrola sa nepravilnom materijalnom primenom zakona i politika PAK-a. U takvoj situaciji, Generalni direktor može da naredi jednu ponovnu kontroli ili reviziju poreskog perioda.

9. Odredbe stava 8 i 9 Zakona koje su povezane sa dozvoljenim i nedozvoljenim troškovima i kreditiranjem PDV uređene su članom 23 ovog Administrativnog uputstva.

Član 30
Indirektne metode
(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Onako kako je propisano u stavu 3, člana 19 Zakona, kada postoje okolnosti koje otežavaju da se utvrdi poreska obaveza zbog nedostatka evidencije, lažne evidencije ili zbog sličnih razloga, PAK može da koristi indirektne metode, koje su pogodne za izračunavanje poreske obaveze poreskog obveznika. Ove metode se mogu koristiti u slučajevima kada nisu dostavljene izjave, kao i u slučajevima u kojima postoje nekakve sumnje u tačnost izjavljene poreske obaveze.

2. Pre korišćenja te indirektne metode, PAK, treba da odredi tačnu poresku obavezu, koristeći direktne metode kontrole knjiga i evidencije poreskog obveznika.

3. Indirektne metode provere i ponovnog izračunavanja profita, su osnovna sredstva da bi doveli kontrolu do jednog ispravnog i tačnog zaključka, u nedostatku odgovarajućih knjiga i evidencija. Koristi se nekoliko vrsta indirektnih metoda. Neki od njihovih primera su: Indirektne metode verifikcije. Neki od primera, su:

3.1. Metoda izvora i primena fondova (u daljem tekstu MIPF) (takođe poznat kao T–metoda obračuna).

Opis metode.
MIPF u rekonstrukciji prihoda kako bi se utvrdila prava poreska obaveza je jedna analiza novčanog toka poreskog obveznika i poređenje znane potrošnje sa svim primanjima iz tog perioda. Povećanje i smanjenje neto aktive i pasive uzeti su u obzir zajedno sa neumanjivim troškovima i neoporeziva primanja. Višak rashoda nad prijavljenim i neoporezivim prihodima su oporezivi prihod koji nije prijavljen.

3.2. Metoda bankarskih depozita i troškova keša-gotovog novca (u nastavku MBDTK).

Opis metode

MBDTK, izračunava prihode pokazujući šta se desilo sa fondovima poreskog obveznika. Zasniva se na teoriji da, ako poreski obveznik prima novac, može da dođe samo do dve stvari: oni mogu ili da se deponuju ili potroše. Ova metoda se zasniva na:

3.2.1 Utvrđivanje bankarskih depozita, nakon određenih korekcija koje su urađene za neoporeziva primanja, predstavlja dokaz poreskih prihoda.

3.2.2. Rashodi, kao što je opisano u izjavi, gde su izvršeni. Ovi troškovi su mogli da se isplate samo kreditnom karticom, čekom ili gotovim novcem. Ako su troškovi isplaćeni u gotovom novcu, onda njegov izvor mora biti iz jednog oporezivog izvora, osim ako nisu drugačije izračunati. Obaveza je poreskog obveznika da potvrdi neoporezivi izvor za ovaj keš. MBDTK, može da se koristi u potvrđivanju izjave biznisa i onih koje nisu od biznisa. Može da, snabdevanje vodi do dodatnih neizjavljenih prihoda, ne samo po količini i učestalosti depozita, već takođe identifikujući izvore tih depozita. Utvrđivanje koliko je deponovanih sredstava raspodeleno ili akumulirano (kome i u kom cilju) takođe može dati uputstva ka drugim izvorima prihoda. Ako MBDTK pokaže jedno pod-izveštavanje prihoda, može biti zbog ne-izveštavanja o bruto prihodima ili povećanja broja troškova, ili kombinacija oba.

3.3. Marža metoda (u nastavku MM)

Opis metode

MM, pokazuju rekonstrukciju prihoda na osnovu korišćenja procenata, odnosno znatnih stopa tipičnih za društvo, u okviru verifikacije radi utvrđivanja prave poreske obaveze, Sastoji se od analize prodaje, odnosno troškovi prodaje i primene odgovarajućeg procenta marže do postizanja bruto prihoda poreskog obveznika. Upučujući na, trgovačke slične i uporedive delatnosti, kalkulacija procenta određuje prodaju, troškove prodaje, bruto dobitak ili neto dobitak. Koristeći poznate osnove i primenljive procente kao model, mogu se definisati stavke prihoda ili rashoda. Ovi procenti, preuzeti iz analize relevantnih stavki
izjavljenih u poreskim prijavama, službenim podacima državnih statističkih organa, ili izdanjima o industriji. Međutim, poželjno je da se koriste stvarne marže poreskih obveznika ako je to moguće.

MM je jedna indirektna metoda koja može da pokrije slabosti MBDTK, MIPF i Metode neto vrednosti, koje ne rekonstruišu na efektivan način prihode kada se gotovina ne deponuje i ukupna potrošnja gotovine ne može se utvrditi osim ako se dobrovoljno daje od strane poreskog obveznika.
Ako lično bogaćenje ne može da se identifikuje, efikasnost ovih metoda je ograničena. Na primer, postoji mogućnost da su kupovina ili veći lični troškovi isplačeni gotovinom i nisu evidentni. MM, isto tako može da se koristi kada se obavljaju kontrole za indirektne poreze. Troškovi prodate robe su verifikovani i rezultat bruto primanja se određuju na osnovu trenutnih marži. Ova metoda je najefikasnija kada se primenjuje na preduzeća čije zalihe su regulisane ili kupovina može lako biti podeljena u grupe po istom procentu marže. Jedan efektivan početni intervju sa poreskim obveznikom je ključan u određivanju određenih činjenica koje su specifične za ispitani biznis.

3.4. Metoda Jedinice zapremine ili obima

Opis metode
U mnogim slučajevima bruto primanja mogu da se utvrde ili potvrde primenjujući prodajnu cenu i obim obavljenih poslova od strane preskog obveznika. Broj jedinica ili obim obavljenog posla od strane poreskog obveznika može se odrediti knjigama poreskog obveznika pošto evidencije po ispitivanju mogu biti adekvatne za nabavne vrednosti prodate robe ili troškove. U drugim slučajevima, određivanje izvršene jedinice ili obima može doći sa izvora trećih strana.

3.5. Metoda neto vrednosti (u nastavku MNV)

Opis metode
MNV, za utvrđivanje prave poreske obaveze zasniva se na teoriji da povećava neto vrednost poreskog obveznika u toku poreske godine, dopunjen za neumanjive troškove i neoporezive prihode, treba da rezultira od oporezivih primanja. Ova metoda zahteva kompletnu rekonstrukciju finansijske istorije poreskog obveznika, jer država mora da uzme u obzir sva sredstva, obaveze, neumanjive troškove i izvore neoporezivih sredstava tokom relevantnog perioda. Teorija MNV se zasniva na činjenici da za svaku datu godinu, prihodi poreskog obveznika se primenjuju ili proširuju stavkama koje su ili umanjene ili neumanjene, uključujući povećanje u neto vrednosti poreskog obveznika kroz sticanje imovine i / ili smanjenje obaveza. Neto vrednost poreskog obveznika (ukupna imovina minus ukupne obaveze) se određuje na početku i na kraju oporezive godine. Razlika između ova dva iznosa će povećati ili smanjiti neto vrednost. Deo oporezivog prihoda može se rekonstruisati izračunavanjem povećanja neto vrednosti tokom godine, dodajući opet neumanjive stavke, i oduzimajući onaj deo dohotka koji je delimično ili potpuno oslobođen. Svrha MNV je da se utvrdi, kroz

promene u neto vrednosti, čak i ako poreski obveznik kupi imovinu, smanjenjujući obaveze, ili trošeći neprijavljena sredstva kao oporezivi prihod.

Član 20 - Vremenski rokovi za procenu

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Prema stavu 2. ovog člana, svi porezi moraju biti ocenjeni u roku od šest godina od dana poreske prijave na koju se odnosi procena je zbog, ili datum deklaracije je podnet, šta god je kasnije.

2. Generalni direktor moţe da proceni u svakom trenutku gde je:
2.1. lice je propustio da dostavi poresku prijavu;
2.2. osoba je isporučio poreski obrazac sa namerom da se izbegne porez, ili
2.3. nepoštenog ponašanja trećeg lica je dovelo do netačnog izveštavanja poreza, odnosno kreditiranja..

Član 21 - Procene opasnosti

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor moţe da proceni opasnosti od poreza ili kazni, gde generalni direktor smatra da je naplata poreza i kazne koje će biti zbog je u opasnosti, jer je čovek o tome da se izbegne oporezivanje beţanjem Kosova, prenos sredstava, prestanak poslovanja ili uzimanje druge akcije koje će ugroziti prikupljanje poreza, osim ako ugroţena procena je napravljena. Procena ugrozenosti moţe se u slučaju zaplene robe bez porekla, kao što je predvidjeno u članu 59. ovog zakona, moze se zaliti moţe se direktno apelovao na nezavisne pregled odbora.

2. je zakonski se pretpostavlja da je prikupljanje poreza koji će dospeva je ugroţena, ako postoji osnovana sumnja da je porez, ili će biti, izbjegao i ako okolnosti ukazuju da je izbegavanje poreske obaveze neće biti rešeno.

3. Protiv generalnog direktora, OSL ugroţena procena ne odlaţe izvršenje procene u skladu stavom 4. člana 22 ovog zakona.

Član 22 - Procena obaveštenje

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ukoliko generalni direktor donosi procenu poreza, ili samo-procena koju poreski obveznik nije u pratnjipun iznos poreza, generalni direktor dostavlja procenu Obaveštenje za lice odgovorno za porez.

2. Procena Obaveštenje treba da sadrţi sledeće informacije:

2.1. ime poreskog obveznika;
2.2. poreskog obveznika identifikacioni broj;
2.3. datum obaveštenju;
2.4. predmet i poreski period ili periode na koje se odnosi obaveštenje;
2.5. iznos procenjenih poreza, sankcija i interesa;
2.6. kratko objašnjenje o proceni;
2.7. zahtev za isplatu iznosa zbog;
2.8. mesto i način uplate iznosa, zbog, i
2.9. proceduralne ţalbe.

3. Poreski obveznik, u roku od deset (10) dana od dana obaveštenja isporučuje, plati iznos duga na mesto navedeno u obaveštenju. Iznos plaća obuhvata porez, sankcija i obračunatu kamatu do i uključujući dan uplate.

4. U slučaju opasnosti procene na osnovu člana 21. ovog zakona, generalni direktor moţe zahtevati odmah plaćanja poreza i da prinudne naplate odmah da bi obezbedila naplatu poreza zbog.

Član 31
Obaveštenje – Procena

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Član 22 Zakona, Obaveštenje - procena, opisuje zahteve za izdavanje jednog obaveštenja procene o porezu. Termin ‘procena’ je definisan Zakonom.

2. Izdavanje Obaveštenje - procene

2.1. Direktor mora izdati jedno Obaveštenje – procenu i da ga preda poreskom obvezniku u roku od 5 radnih dana nakon izdavanja Obaveštenje - procene. Obaveštenje – procena treba da obuhvati informacije koje sadrži član 22.2 Zakona. Poreska obaveza se neće smatrati važećim ili primenljivim sve dok se Obaveštenje - procene ne objave i pošalje. Stav 3 ovog člana opisuje zahteve obaveštenja za procenu rizika.

2.2. Obaveštenje – procena treba da obuhvati jedan zahtev za isplatu poreskog duga tokom 10 dana od dana Obaveštenja - procene. Iznos za isplatu na obaveštenju treba da sadrži porez, kaznu i kamatu, i obuhvativši, kraj perioda od 10 dana koji su dati u obaveštenju. Obaveštenje – procena dana 10 novembra i poslato istog dana, treba da obuhvati porez, kaznu i kamatu do 20 Novembra. Da bi obezbedili zakonsko ispunjenje ovog zahteva, poreska adminstracija treba da obezebedi da datum na obaveštenju bude isti sa datumom kada je obaveštenje odneto u pošti ili je lično predato prema stavu 2.3.1 i 2.3.2 u nastavku.

2.3. Onako kako je predviđeno Zakonom, "Pošiljka" podrazumeva uslugu jednog odgovarajućeg dokumenta za poreskog obveznika, tako što će:

2.3.1. predati dokumenta poreskom obvezniku, predstavniku poreskog obveznika, jednom članu porodice poreskog obveznika, ili jednom zvaničniku, direktoru ili zaposlenom poreskog obveznika (takav postupak se smatra završenim bez obzira da li se osoba slaže da primi ili ne dokumenat);

2.3.2. ostaviti dokumenat u mestu stanovanja poreskog obveznika ili u mestu poslovanja;

2.3.3. poslati dokumenat poštom na poslednju adresu poreskog onveznika koja je poznata.

3. U slučaju procene rizika izvršen u skladu sa odredbama člana 21. Zakona, PAK izdaje Obaveštenje - procenu kao što je predviđeno u stavu 2. ovog člana. Međutim, izdato Obaveštenje-procena će imati referencu na 10 dana da se ukloni i zameni reč **"odmah"**. U slučajevima ugroženosti PAK je ovlaščen da inicira trenutnu akciju za prikupljanje poreza, bez obzira na 10 dana obaveštavanija potrebnog za redovnu procenu poreza. Tako je, odmah nakon izdavanja obaveštenja -procene i slanja poreskom obvezniku, PAK može da zabeleži poreski zalog i pokrene akciju za prikupljanje neizmirenog ostatka procene.

4. Datum procene u cilju određivanja šestogodišnjeg perioda za prikupljanje treba da bude datum kada je poslato Obaveštenje – procena od PAK onako kako je predviđeno u stavu 12.8 člana 33 Zakona.

Član 23 - Opoziv Poreske dokumenata

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor moţe da otkaţe bilo koji dokument poreza izdaje PAK ako se utvrdibilo kršenje poreskih propisa.

2. Generalni direktor moţe da objavi obaveštenje u novinama opšte cirkulacije i na sajtu poreske uprave kada je poreski obveznik sertifikat je toliko povučen da druge firme mogu da postanu svesni povlačenja i njen uticaj na njihovu sposobnost da učestvuju u pravnom prometu sa tom poslu . Sposobnost da se objavi takva obaveštenja će takodje uključiti ovlašćenje da objavi obaveštenje o ne-izdavanje fiskalnog broja kao što je predvidjeno u članu 11 ovog zakona, ukoliko Poreska uprava nije bila u mogućnosti da potvrdi postojanje ili adresu lica koje je podneo za registraciju dokumente Agencije za privredne registre.

3. Za sprovodjenje stava 1. ovog člana, Ministar Ekonomije i Finansija će doneti podzakonski akt za definisanje uslova i način raskida poreskih dokumenata i izdavanje javnih obaveštenja.

Član 14
Otkazivanje dokumenata uključujući fiskalni broj

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Ovlaščenje za otkazivanje poreznog dokumenta predviđeno članom 23. Zakona obuhvaća mogućnost povlačenja fiskalnog broja poreznog obveznika, ukoliko porezni obveznik ne zadovoljava zahtjeve ispunjavanja izvješča i otplaćivanja. PAK može otkazati fiksalni broj svakoga poreznog obveznika koji ne uradi na vrijeme: podnjeti porezne izjave, plaćanje poreznih obveza, podnjeti informacije, izvješča pomirenja ili godišnje potvrde.

1.1. Porezni obveznik koji ne predaje kontinuirano izjave je onaj koji ako:

1.1.1. tijekom perioda od 12 mjeseci nije predao dve ili više PDV izjave;

1.1.2. tijekom perioda od 12 mjeseci nije predao dve ili više formulara poreza na izvoru po dohodku ili mirovinske doprinose;

1.1.3. tijekom perioda od 36 mjeseci nije predao jednu ili više izjava poreza na dohodak (osobne ili od preduzeća);

1.1.4. tijekom perioda od 12 mjeseci nije predao dve ili više mjesečnih izjava o odbitku poreza na iznajmljivanje, dividende, interesa ili drugih mjesečnih zahtjeva poreza na izvor;

1.1.5. tijekom perioda od 12 mjeseci nije predao dve ili više tromjesečnih izvješča plaćanja avans za mala poslovanja ili velika (individualna poslovanja ili preduzeća);

1.1.6. tijekom perioda od 12 mjeseci nije predao dve ili više tromjesečnih izvješča poreza na iznajmljivanje ili nematerijalnu imovinu.

1.1.7. tijekom perioda od 36 mjeseci nije predao na vrijeme jednu od izvješča informacija ili pomirenja kao što su: godišnje izvješče o pomirenju poreza na dohodak, potvrda mirovinskih doprinosa i poreza na izvoru, godišnji sažetak poreza po odbitku na kamate, dividende, prava na vlasništvo, iznajmljivanje i loto dobitak, godišnje informacije o izvješču naplata od 500 € i više, itd.

1.2. Porezni obveznik će se smatrati da nije plaćao kontinuirano na vrijeme porezne obveze, ako:

1.2.1. tijekom perioda od 12 mjeseci nije platio poreznu obvezu PDV za tri ili više perioda;

1.2.2. tijekom perioda od 12 mjeseci nije platio na vrijeme poreznu obvezu za tri ili više formulara poreza na izvoru po dohodku ili mirovinske doprinose;

1.2.3. tijekom perioda od 36 mjeseci nije platio na vrijeme poreznu obvezu za jedno ili više izvješča poreza na dohodak (osobno ili od preduzeća);

1.2.4. tijekom perioda od 12 mjeseci nije platio na vrijeme poreznu obvezu za tri ili više mjesečnih izvješća poreza na izvoru za iznajmljivanje, dividende, kamate ili drugih mjesečnih zahtjeva na izvoru;

1.2.5. tijekom perioda od 12 mjeseci nije platio na vrijeme poreznu obvezu za tri ili više tromjesečnih izvješća plaćanja anavsa za mala poslovanja ili velika (individualja poslovanja ili preduzeća);

1.2.6. tijekom perioda od 12 mjeseci nije platio na vrijeme poreznu obvezu za tri ili više tromjesečnih izvješća za porez na iznajmljivanje ili nematerijalnu imovinu.

2. Sa ciljem otkazivanja fiskalnog broja poreznog obveznika, regionalni ured PAK za porezne obveznike treba poslati poreznom obvezniku obavijest o otkazivanju predloženog fiskalnog broja najmanje 30 dana prije njegovog početka djelovanja.

3. Tijekom predviđenog perioda od 30 dana, porezni obveznik mora kontaktirati PAK i zatražiti da postane redoviti porezni obveznik za svaku poreznu obvezu za koju se on smatra delikuent. Ako je porezni obveznik dobio samo jednu obavijest putem kojeg mu se predložilo otkazivanje fiskalnog broja te zatraži zahtjev za plaćanje obveza kako bi postao redoviti porezni obveznik za sve porezne obveze PAK će uzeti u obzir ovaj zahtjev skupa sa svim informacijama istorije u vezi sa poreznim obveznikom i utvrditi da li se treba otkazati fiskalni broj. Ukoliko porezni obveznik postane opet kasnije delikuent PAK će poslati drugu obavijest poreznom obvezniku informirajući ga da će se njegov fiskalni broj otkazati u periodu od 30 dana. Druga obavijest treba zabeležiti činjenicu da je ova druga obavijest koja je poslana poreznom obvezniku i u njoj opisati mogućnosti poreznog obveznika shodno ovome stavu i stavu 4. i 5. ovoga člana. Porezni obveznik ima pravo na žalbu kako bi PAK utvrdio otkazivanje njegovog fiskalnog broja. Predaja žalbe neće spriječiti otkazivanje fiskalnog broja.

4. Porezni obveznik koji je dobio drugu obavijest/upozorenje koje predlaže otkazivanje fiskalnog broja može sklopiti sporazum bankovne garancije za PAK shodno stavu 6. člana 9. ovoga administrativnog uputstva. Svaka bankovna garancija treba imati dovoljan iznos kako bi se pokrilo 150% svih neplaćenih poreznih obveza, ili neriješenih, u vremenu kada je druga obavijest izdana/upozorenje bez obzira na prethodne iznose prometa.

5. Ukoliko porezni obveznik koji je istodobno i pravna osoba, ne daje bankaovnu garanciju shodno stavu 16. članu 9. ovog administrativnog uputstva, nakon druge izdane obavijesti/upozorenja predlagajući otkazivanje fiskalnog broja poreznog obveznika i PAK odluči otkazati fiskalni broj, PAK treba aplikovati na nadležnom sulu o odluci za postavljanje poreznog obveznika u postupak nedobrovoljne insolvencije. Odlučene procedure zakonodavstvom o likvidaciji i reorganizaciji pravnih osoba pod stečajem ili njegovog nasljednika će uslijediti za pokretanje ovog procesa.

Član 16
Objavljivanje imena i brojeva poreznih obveznika

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. U skladu sa članom 23. Zakona, PAK je ovlaščen objaviti imena, fiskalne brojeve i registracijske brojeve PDV svih poreznih obveznika koji ispunjavaju uvjete primjenjivih uredba člana 9; 12; 13; 14. i 15. ovoga administrativnog uputstva.

2. PAK ć objaviti imena, fiskalne brojeve, registracijske brojeve PDV onih poslovanja na popisu po stavu 1. ovoga člana unutar 5 radnih dana nakon što je donjeta odluka o poduzimanju određenih koraka po članu 23. Zakona. PAK će objaviti informacije na svojoj ueb stranici i izdati objavijest u dnevnim novinama o objavljenom popisu.

3. Pored informacija koje će se objaviti po stavu 2. ovoga člana, PAK treba sadržati izjavu u kojoj izjavljuje da neće priznati nikakve tranzakcije troškova, uključujući kreditiranje PDV ukoliko se primjenjuje, u vezi sa onim objavljenim poslovanjima od dana objave.

4. Ukoliko se poslovanje obnovilo, PAK će objaviti informacije predviđene stavu 2. ovoga člana, kojom se potvrđuje da se poslovanje obnovilo i da će se priznati svaka tranzakcija troškova, kreditiranje PDV od dana kada je obnova na snazi. Objava će sadržati informacije postavljene na ueb stranici PAK-a.

5. PAK će objaviti imena svih poreznih obveznika koji su vratili svoje Potvrde PDV zbog toga što više nisu porezni obveznici. Informacije koje će se objaviti su one koje su predviđene stavom 2. i 3. ovoga člana.

6. Nakon objave predviđene stavom 1; 2; 3. i 5. ovoga člana, tranzakcije objavljenih poreznih obveznika se neće priznati zbog zahtjeva za odbitak troškova porezne izjave na dohodak ili zahtjeva za odbitak kreditiranja izjave PDV prema stavu 9. člana 19. Zakona i stavu 6. i 7. člana 23. ovoga administrativnog uputstva.

Član 24 - Odgovornost u slučaju krivičnog dela poreske

(Zakon Br. 03/L- 222)

Ko učini krivično djelo poreske, ili učestvuje u takvom načinu saradnje izvršenje, izazivanje ili pomoć će solidarno odgovorni za izbjegao poreze. Odgovornost obuhvata i interesa u skladu sa članom 28 ovog zakona.

Član 25 - Odgovornost odgovornog lica

(Zakon Br. 03/L- 222)

Lica iz stava 1. i 2. člana 16 ovog zakona, treba da solidarno odgovorni u odnosu na one poreske obaveze koje nije ispunio zbog namerno ili iz nehata bruto kršenje duţnosti nametnuo im je rezultiralo poreza, koji se ne ocenjuje i nisu plaćeni ili nisu pravo vrednovale ili troškovi plaćaju na vreme. Isto vaţi u slučajevima kada su poreske olakšice i naknade plaća, bez pravnog osnova u uslovima kazne 1. ovog člana. Odgovornost obuhvata i interesa u skladu sa članom 28 ovog zakona.

Član 26 - Procena treće lice, OSL odgovornost

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor moţe da proceni trećeg lica, OSL odgovornost prema članu 24. i 25. ovog zakona, kao i protiv odgovornih lica opisanih u paragrafima 4 i 5 ovog člana. Članovima 19, 20, 21 i 22 ovog zakona primenjuju se mutatis mutandis.
2. Teret dokazivanja za ispravne procene i mišljenja treće lice, OSL odgovornost će biti na generalnog direktora.
3. Plaćanje iznosa od trećeg lica, OSL odgovornost moţe se zahtevati u kojoj izvršenje protiv poreskog obveznika, OSL pokretnu ili nepokretnu imovinu nije bila uspešna, ili gde se moţe razumno pretpostaviti da za sprovodjenje protiv poreskog obveznika, OSL pokretnom i nepokretnom imovinom bi ne dovede do rešenja poreske obaveze. Ovo ograničenje se ne primenjuje gde je obaveza zasniva se na lice, OSL izvršenje krivičnog dela poreza, ili ako lice, OSL poreske obaveze prema rezultatima iz poreskog obveznika, OSL neuspeh za prikupljanje, zadrţi ili plati više takvih poreza kako je utvrdjeno u stav, OSL 4 i 5 ovog člana.
4. Gde pravno lice, ili bilo koje organizacije, osim ličnog poslovnog preduzeća, nije uspeo da zadrţi, prikupi, ili plati više poreza po odbitku ili prikupljaju porez, svako lice koje je odgovorno za zadrţavanje, prikupljanje i plaćanje preko takav porez, i koji namerno ne zadrţi, prikupi, ili plati više od tog poreza, biće lično odgovorni iz sopstvene imovine za iznos poreza nije uskratio, prikupljeni ili ne plaća više. Za potrebe ovog stava, villfulness utvrdjuje da li je lice (a) smatra odgovornim plaćeni, ovlašćen da se plati, usmereni da se plati, ili je dozvoljeno da se plati ostalih poverilaca, kada je to lice znao, ili trebalo da zna, da je porez po odbitku ili prikupljaju porez nisu prikupljeni, uskratio, ili plaća preko.
5. Gde pravno lice, ili bilo koje organizacije, osim ličnog poslovnog preduzeća, nije uspeo da zadrţi, prikupi, ili plati više doprinos penzija, svako lice odgovorno za zadrţavanje i plaćanje za Kosovo Trust penzione štednje što doprinosi penzija, a koji namerno ne da zadrţi sve što je doprinos ili koji namerno ne uplati bilo koji zadrţani doprinos će biti lično odgovorni iz sopstvene imovine za iznos doprinosa nije zadrţan ili nije platio preko poverenja. Za potrebe ovog stava, utvrdjuje da li je lice (a) smatra odgovornim plaćeni, ovlašćen da se plati, usmereni da se plati, ili je dozvoljeno da se plati ostalih poverilaca, kada je to lice znao, ili trebalo da zna da penzijskog doprinosa nije su prikupljeni, uskratio, ili plaćene preko.
6. Iznos obaveze predvidjeno u paragrafima 4 i 5 ovog člana ograničena na iznos poreza

koji nisu naplaćeni, uskratio, ili plaća preko. Ako, nakon procene ove odgovornosti protiv odgovornih lica, pravnog lica ili organizacije osim lična poslovna preduzeća, plaća porez koji je trebalo da bude prikupljena, uskratio, ili plaćene preko, iznos procenjene protiv odgovornog lica biće izleči i bilo liens podneo će biti objavljeni. Kako je definisano u ovom zakonu, termin "poreski" obuhvata poreza i doprinosa plaća PUK.
7. Odgovornost je propisano u stavovima 4. i 5. ovog člana moţe biti procenjeno protiv jedne ili više osoba smatra da je odgovoran za propust pravnog lica ili druge organizacije da zadrţi, prikupi ili plati više po odbitku ili prikupljaju porez. Medjutim, ukupan iznos poreza nije uskratio, prikupljeni ili plaćene preko moţe se preuzeti lično samo jedan put. Kada je pun porez je iznos plaćen od strane bilo kog lica, organizacije, odgovorno lice, ili njihova kombinacija, preostale porez iznosi od odgovornih lica zbog biće izleči i bilo koje liens podnio će biti objavljeni. Kako je definisano u ovom zakonu, termin "poreski" obuhvata poreza i doprinosa plaća PUK.
8. Ministar će doneti podzakonski akt da opiše primenu ovog člana i postupke koje treba sprovesti u uspostavljanju trećeg lica odgovornosti.

Član 27 - Isplate

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo kojeg poreza koji je zbog i plaća PUK je dug zbog PUK.

2. Svako lice treba da plati bilo koji porez PUK po propisima koji vaţe na Kosovu mora da, bez prethodnog obaveštenja ili zahteva iz PUK-a, mora da plati takav porez u vreme i mesto iz takvog zakona ili pravila o izvršenju.

3. Svako lice koje je odgovorno je poreski obveznik da zadrţi, za račun i da plati više od bilo kojeg poreza na ime poreskih obveznika da po propisima koji vaţe na Kosovu mora da, bez prethodnog obaveštenja ili zahteva iz PUK-a, mora da plati takav porez u vreme i na mestu odredjenom u tom zakona ili pravila o izvršenju.

4. ach poslodavca koji je obavezan da doprinosi penziju na ime svojih zaposlenih i obustavu obračunatih doprinosa penziju od svojih zaposlenih u skladu sa zakonima na snazi u vezi sa penzijama na Kosovu mora da plati ove doprinose u vreme navedeno u te zakone ili pravila o izvršenju.

5. Samozaposlenih lica koja se zahteva da doprinose penzija u skladu sa zakonima na snazi u vezi sa penzijama na Kosovu plaća i doprinos poslodavca i zaposlenog doprinos u svoje ime u vreme navedeno u te zakone ili pravila o izvršenju.

6. Osim ako je drugačije navedeno u administrativnim uputstvom, svi porezi će biti plaćeni za banke ili druge finansijske institucije, licenciran od strane Centralne banke Republike Kosova (CBK)..

7. Bez obzira na bilo koju drugu odredbu ovog člana ili u ovom zakonu, gde je iznos poreza prema poreskoj izjavi tri (3) evra ili je manje, ili druge male količine, kao odredjuje

generalni direktor, PUK mora tretirati kao nula poreza.

8. Osim ako nije odredjen to u pisanoj formi od strane generalnog direktora, poreski sluţbenici su zabranjeni prima neku isplatu u pogledu bilo kojeg poreza.

Član 28 - Interes

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ako bilo koji iznos bilo kojeg poreza administrira PUK po propisima koji vaţe na Kosovu ne plaća do poslednjeg dana propisanog za uplatu, poreski obveznik će biti odgovoran za kamate.

2. Kamata moţe se izračunati na one kazne iznose koji su zasnovani na osnovi poreza iznosu pod uslovima da bude opisano u podzakonskim aktom koje izdaje ministar. Interes da se obračunava neće početi sve dok najmanje stodvadeset (120) dana posle poreza na kojoj kazne vaţe je ocenio i poreski obveznik je obavešten da će početi da raste interesovanje za kazne ako je poreski bilans ostaje neisplaćena. Su kamate će se nastaviti od prvog dana u mesecu po stodvadeset (120) dana, a prvi dan svakog meseca, posle toga, sve dok kazne na koje se kamate odnosi se plaćaju.

3. Kamata se obračunava mesečno za svaki mesec ili del od mesec dana od dana kada je porez zbog do i uključujući datum porez se plaća.

4. Kamatna stopa zasniva se na, ali je neznatno veća od, komercijalne banke kamatne stope na pozajmljivanje na Kosovu, i utvrdjuje od strane Ministarstva Ekonomije i Finansija, najmanje jednom u kalendarskoj godini i objavljuje se od strane PUK.

5. Interes da se isplate se mogu prikupljati na isti način i sa istim merama prinude kao i porez na kojem je zasnovana.

6. Izuzetno od stava 1. ovog člana, kada poreski obveznici podnesu zahtev PUK za plaćanje poreza u ratama ugovora, kamate neće ostvariti od meseca koji sledi mesecu u kome je sporazum zaključen sve dok ne bude potpuno zadovoljan.

7. Nepoštovanje sporazum će dovesti do vraćanje na posao od interesa zbog. Ako poreski obveznik zahteva naknadne ugovor za istu odgovornost, odredbe stava 6. ovog člana ne primenjuju se. Procedure i duţina ugovora iz stava 6. ovog člana uredjuje se podzakonskim aktom.

Član 33
Kamata

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Član 28 Zakona, određuje da kamata teče u nekom delu poreskog duga koji nije isplačen do poslednjeg datuma za isplatu. Kamata se izračunava za svaki mesec ili deo meseca za koji nije isplačen porez od datuma od kada je porez obavezan. Kamata nastavlja da teče do / i obuhvata datum kada je poreski dug isplačen, osim onoga šta je predviđeno u stavu 5 ovog člana.

2. Stav 2 člana 28 Zakona predviđa da kamata može da se doda onim iznosima za kazne koje su izračunate kao procenat glavnog poreza a ne na one koje se zasnivaju na fiksnom iznosu. U cilju jednostavnosti sistema IT u PAK, jedine kazne na koje se primenjuju kamate su kazne predviđene članom 51, 54 i 60 Zakona. Kamata će se staviti na važeće kazne koje su procenjene nakon konačnog obaveštenja koje je izdato poreskom obvezniku obaveštavajući ga da će kamata početi da teče na specifičnim iznosima kazne počevši od prvog dana meseca nakon onog meseca kada je izdato konačno obaveštenje. Kamata će početi da teče samo na iznos procenjene kazne od datuma kada je završni izveštaj opisan u ovom stavu izdat. Završno obaveštenje će biti izdato 120 dana nakon datuma na koji je procenjen porez za koji se primenjuje kazna.
Konačno obaveštenje obuhvata:

2.1. ime poreskog obveznika;
2.2. fiskalni broj poreskog obveznika
2.3. porez ili poreski period, za koji je vezano obaveštenje;
2.4. iznos poreza, kazne i procenjenu kaznu;
2.5. jedan zahtev za plačanje obaveznog iznosa;
2.6. mesto i način obaveznog iznosa; i
2.7. obaveštenje da prvog dana meseca nakon datuma obaveštenja kada počinje da teče kamata za specifične kazne, uporedo kamate koja već teče na porez.

Datum na koji će se primeniti kamata na važeće kazne odrediće se od PAK na osnovu sistema obrade podataka u PAK da bi primenili izračunavanje takve kamate. PAK će izdati jedno javno obaveštenje inofrmirajući o datumu od kada počinje da teče kamata na kazne. Odmah nakon javnog obaveštenja, PAK će izdati konačno obaveštenje predviđeno u ovom stavu za sve aktivne poreske obveznike koji imaju postojeće dugove u PAK više od 120 dana.

3. Kamatna stopa biće zasnovana na osnovu aktivnih kamatnih stopa komercijalnih banaka na Kosovu, ali bi trebalo da bude najmanje 0,5 % veća od tog nivoa. Ministar će odrediti jednom godišnje, ne kasnije od 1 decembra, izmene u kamatnoj stopi za narednu godinu. Promena kamatne stope, ako postoji, stupiće na snagu počev od 1. januara naredne godine.

Ministar, može promeniti više nego jednom godišnje kamatne stope poreza, u ovom slučaju izmena i dopuna stupa na snagu od prvog dana sledećeg meseca nakon utvrđivanja od strane ministra. PAK je odgovorna za objavljivanje kamatne stope, uključujući objavljivanje na internet stranici PAK.

4. Kao što je predviđeno u stavu 5 člana 28 Zakona, procenjena ili tekuća kamata može se prikupiti na isti način i sa istim važećim ovlašćenjima kao da je porez.
5. PAK, može da sklopi sporazum o ratama sa poreskim obveznikom, kojima obveznik može da plati poreski dug u skladu sa rokovima i uslovima tog sporazuma. Prema stavu 6 člana 28 Zakona, počevši od meseca u kome je potpisan sporazum o ratama, dok se ne izmiri poreski dug, neće teči kamata na poreski dug. Kada poreski obveznik želi sporazum o periodu dužem od 12 meseci, kamata će nastaviti da teče sve vreme trajanja sporazuma.

   Sporazum prema odredbama stava 6 člana 28 treba da ispuni sledeće uslove:

   5.1. sporazum ne može biti za period duži od 12 meseci , počevši od datuma kada je on potpisan;
   5.2. prva uplata u okviru sporazuma mora biti najmanje ili 20 % od ukupnog duga uključena u sporazumu;
   5.3. Poreski obveznik mora se složiti da ostane redovan u svim ostalim poreskim obavezama, uključujući i tačno izvršenje na vreme isplate troćesečnih avansa (ako je primenljivo), evidencije za PDV, kada se traži (ako je primenljivo), kao i dostavljanje izjava koje se traže koje se plačaju u potpunosti na tačan datum ili pre tog datuma koji je opisan;
   5.4. poreski obveznik treba da izvrši sve isplate na tačan datum ili pre tog datuma koji je opisan u sporazumu. Sporazum određuje datum kada se obavlja periodična isplatat;
   5.5. sporazumi može da dozvoli isplate raznih iznosa plaća od datuma propisanog za periodične isplate;
   5.6. periodične isplate ne mora da se planiraju na mesečnoj osnovi, ali mora biti planirana bar jedna u svaka tri meseca.

Primer: Poreski obveznik A duguje PAK 2,000€ (obuhvativši kaznu i tekuću kamatu) za PAK za poresku 2007 godinu. PAK za 2007, mora da se isplatit do 1 aprila 2008. Kamata na poreski dug počinje 1 aprilal 2008 i nastavlja da teče svakog 1 narednog meseca u stopi od 1.5% mesečno (sadašnja stopa kamate na poreski dug). 10 juna 2009 poreski obveznik potpisuje jedan sporazum na rate sa PAK i slaže se da plati porez na mesečne rate tokom sledećih 6 meeci (počevši 10 decembra 2009). Pošto kamata teče od 1 juna 2009, kamata za mesec juni smatraće se kao deo obaveznog iznosa u sporazumu na rate. Na osnovu stava 6 člana 28 Zakona, neće teči druga kamata na poreski dug nakon 10 juna 2009, pretpostavljajući da poreski obveznik je ispoštovao rokove sporazuma. Prva isplata poreskog obveznika mora biti minimum od 20%. Nakon prve isplate, sporazum zahteva isplatu od 300 € da se isplati 1 jula 2009 i 1 avgusta 2009; isplate od 400 € da se isplate 15 septembra i 15 oktobra; i jedan konačan iznos od 400 € da se isplati 9 decembra 2009. Ako su ove isplate izvršene na vreme i svi rokovi isplate su ispoštovani, neće teči kamata na poreski dug nakon juna 2009.

6. Kao što je predviđeno u stavu 2 člana 62 Zakona, kada jedan poreski obveznik koji ima poreski dug sklapa sporazum kao što je opisano u stavu 5 ovog Člana i ispunjava sve odredbe ovog sporazuma, kazne predviđene stavom 1 i 2 Člana 51 ovog Zakona za kasno podnošenje poreske prijave i kašnjenje isplate poreskog duga smanjiće za 2% poreski dug. Ova odredba će se primeniti kao što sledi:

6.1. kazne za kasno podnošenje poreske prijave potpuno će se smanjiti; i

6.2. kazna za kasniju isplatu poreza smanjiće se do maksimuma od 2% poreskog zaduženja kao što je izjavljeno do poreskog obveznika u njegovoj izjavi o samo ocenjivanju, ili onako kako kasnije može srediti PAK.

Primer:
Poreski obveznik je predao izjavu 9 meseci sa kašnenjem sa poreskim dugom od 1,000€. Zbog toga što je izjava kasnila i sa zakašnenjem je predata bez isplate, Pak je procenila kaznu o kasnijoj izjavi sa 250€ (25% poreskog zaduženja) i kaznu za kašnenje isplate sa 40€ (4% poreskog zaduženja, (pošto kazna za kasnije plačanje ne može da se proceni tokom istih meseci za koje je procenjena kazna izjavu o kašnenju). Poreski obveznik sklapa sporazum na rate sa PAK u skladu sa odredbama stava 5 ovog člana i u potpunosti ispunjava uslove sporazuma. Kada se sporazum realizuje u potpunosti, zvaničnici PAK treba da preduzmu sledeće mere:

- ukidanje kazne za kasniju izjavu od 250€
- smanjenje kazne za isplatu sa kašnenjem od 40€ u 20€
- vraćanje sredstava poreskog obveznika o svakom preko plačanju ako ga bude, u skladu sa određenim procedurama.

6. U skladu sa stavom 7 člana 28 Zakona, ako jedan poreski obveznik želi jedan sporazum na rate kamata će se doneti na retroaktivan način do dana kada je potpisan sporazum. Ako jedan poreski obveznik ne uspe u sporazumu na rate i želi da ponovo uspostavi j edan sporazum na rate, sporazum o naknadnim ratama neće obuhvatiti uklanjanje kamate. Kamata će nastaviti da teče u svakom narednom ugovoru na rate sve vreme trajanja ugovora.

Ova odredba se odnosi samo na obaveze koje su bile uključene u prvom sporazumu koji je uništen, plus svaka naknadna obaveza nastala dok se preostali porez ne plaća. Kada ta obaveza, plus svaka naknadna obaveza izjave i izmirenje poreza, bude u potpunosti isplačeno i poreski obveznik ponovo stvori jedan poreski dug, on ima pravo na jedan sporazum na rate koji obuhvata ukidanje kamate od dana kada jeugovor potpisan onako kako je opisano u stavu 5 ovog člana. Treba napomenuti da svaki sporazum na rate traži da poreski obveznik ostane redovan ili aktuelan na sve poreze koji su obavezni tokom trajanja sporazuma. Prema tome, ako poreski obveznik stvori poreski dug dok prva obaveza ostaje neisplačena, svaki sporazum sklopljen dok je prva obaveza neisplačena treba da obuhvtai sve neisplačene dodatne poreske dugove.

Primer:

Trgovačko udruženje B ima poreski dug od 3,000 € koji obuhvata Decembar 2007 za PDV (2,000 €) PPK za 2007 (1,000 €). Oni sklapaju ugovor na rate 5 marta 2009. Oni ne plačaju ili ne predaju izjavu o PDV za april 2009 (2,500 €) i predaju izjavu PPK bez isplate (4,000 €). Zbog toga što B, ne ispoštuje rokove sporazuma na rate, sporazum je uništen i uspostavljena je kamata na poreski dug koji je obuhvaćen u sporazumu. Svaki dalji sporazum treba da obuhvati preostali poreski dug u decembru 2007 za PDV i PPK za 2007, plus obaveze PDV za april 2007 i PPK. Kamata će teči na ove obaveze tokom trajanja sporazuma. Pretpostavimo da B, redovno izmiruje sve poreske obaveze u nstavku, do 31 marta 2010, on ima pravo anjedan sporazum koji obuhvata ukidanje kamate prema stavu 5 ovog člana ako stvori novi poreski dug nakon 31 marta 2010.

Član 29 - Nalog za plaćanje

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Iznos svih poreza u skladu sa ovim zakonom će biti distribuiran u sledećim redosledom:
   1.1. prikupljanje troškova;
   1.2. iznos bilo kojeg poreza zbog;
   1.3. sankcije i novčane kazne; kao i
   1.4. kamate.

2. Ako poreski obveznik ne odredi posebne poreske i odredjeni poreski period na koji se uplata odnosi, plaćanje će biti distribuiran najranije odgovornost prvo, gde je to potrebno, u cilju iz stava 1. ovog člana.

3. Bilo primljene uplate od sredstava prinudne naplate aktivnosti (kao što su taksa na bankovnom računu, prodaja oduzete imovine, itd), mogu se primeniti u cilju smatraju najboljim prednost Vlade Kosova, bez obzira na odredbe stava 1. ili 2. ovog člana.

Član 34
Redosled plačanja

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. U skladu sa članom 29 Zakona, isplate na početku, se primenjuju na prikupljanje troškova (oni troškovi koji proizlaze od troškova zaplene i prodaje, troškovi registracije zaloga u raznim registrima, sudski troškovi, ostali troškovi PAK pri

prikupljanju poreskog duga, (ali ne obuhvata troškove za plate zvaničnika PAK). Isplate u nastavku primejuju se na porez, onda na troškove i na kraju na kamatu. Primena isplate u ovom redu odnosi se na način na koji se primenjuje na plaćanje svakog poreskog modula posebno, a ne na ceo poreski dug poreskog obveznika.

2. Osima ako postoje posebni i dokumentovani razlozi, isplate će se obaviti početno na stariji poreski period onda na drugi raniji porez, idr. Jedan individualni poreski period isplatiče se u potpunosti pre nego počne primena drugog poreskog perioda. Na primer, ako jedan poreski obveznik duguje za 2005, 2006 i 2007 na porez na lične dohotke (u nastavku PLD), isplate u PAK, prvo će se primeniti za poreski period 2005 (obuhvativši sve troškove prikupljanja, porez, kazna i kamata) pre nego se primene naknadne isplate za poresku 2006 godinu. Ovo pravilo se primenjuje u svim vrstama poreza i poreske periode, a ne samo na PLD, kao što je opisano u primeru.

3. Uglavnom, isplate će se primeniti na početku za poreski period koji ima najstariji datum procene, nezavisno od obuhvaćenog poreskog perioda. Kada počnu da se primenjuju na posebne poreske periode, ceo iznos tog poreskog perioda, obuhvativši i kaznu i kamatu, isplatiće se pre početka plačanja nekog narednog poreskog perioda. Princip plaćanja svih preostalih obaveza u poreskom periodu važi čak i ako može biti naknadne procene u tom poreskom periodu poslednjeg datuma procene od dana procene date u neisplačenom poreskom periodu.

Primer: Ako jedan poreski obveznik ima poreski dug za porez na prihode korporacija, i u samoproceni i proceni kontrole, isplačuje 7,000 € na dan 10 januar 2010, isplate će se primeniti

Porez na prihod korporacija 2004*		Porez na prihod korporacija 2005*		
Samoocenjeni porez datuma		Samoocenjeni porez datuma		
procena 8 april 2005:	1,000	procena 9 april 2006:		1,000
kazna	240	kazna		288
kamata	690	kamata		612
Procena ontrole				
dana 10 januar 2008	2,500	izvršena isplata	270	
kazna	800	stanje		
kamata	1,500	porez		730
izvršena isplata:	6,730	kazna		288
stanje	-0-	kamata		612

* Brojke su samo u cilju ilustracije i ne predstavlaju istinito izračunavanje kazne i kamate.

Prvo se plača bilans (ostatak) ukupnog poreskog duga za 2004, mada pokazuje iznos poreza koji je kasnije procenjen nakon dana poreske procene za 2005. Ako ne postoji prepreka za prikupljanje poreskog perioda 2005 pre datuma isteka statuta naplate, pošto ta procena ističe 8 aprila 2012, PAK može odlučiti da manuelno sprovede isplate da bi prvo izvršila isplatu starijih dugova pošto procena kontrole za 2004 godinu ne ističe 9 januara 2014, ali to je izuzetak od opšteg pravila samo kada postoje valjani razlozi zabrinutosti zbog zakonskog datuma prikupljnaj anaplate.

4. Nezavisno od stava 1 i 2 ovog člana, jedan poreski obveznik može da odredi kada će se obaviti isplata PAK, izvršiće isplatu na način kako traži poreski obveznik. Međutim, bilo koji iznos prikupljen putem prinudne naplate, uključujući i sporazum na rate, primeniće se na način koji najbolje predstavlja interese PAK i neće podelči želji poreskog obveznika, osim ako su se obostrano sporazumeli poreski obveznik i PAK. PAK, može da odbije da prihvati opredeljenje poreskog obveznika za plaćanje ako je takvo opredeljenje namenjeno oštećenja Budžeta Republike Kosovo.

Član 30 - Krediti i povraćaj

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo koji iznos bilo kojeg poreza veći od iznosa zbog primenjuju se i poreskom obvezniku, trenutni OSL odgovornost za bilo koje druge poreske ili penzijskog doprinosa dug. PUK dostavlja poreskom obvezniku pismeno obaveštenje kada se takav višak uplatu je primenjen na druge odgovornost, savetovanje poreskog obveznika za iznos kredita primenjuju, poreza i poreski period.

2. Kada poreski obveznik nema drugih neizmirene poreske dugove zbog PUK, ili gde ostaje iznos poreza plaćenog nakon nanošenja višak iz stava 1. ovog člana, poreski obveznik ima pravo da zahteva povraćaj sredstava iz PUK-a za preostali iznos preplaćeni.

3. Zahtev za kredit i povrat bilo preplaćeni bilo koje vrste poreza moţe se podneti u roku od šest (6) godina od datuma što je porez plaćen. Mesto i postupak za sticanje povraćaj poreza i odredjivanje prilagodjavanja takvog povraćaj će se regulisati podzakonskim aktom.

4. PUK će akcije dozvoljena zahtev za povraćaj novca u roku od šesdeset (60) dana od dana PUK primi zahtev od poreskog obveznika, tako što na detalje iznos biti vraćen su blagovremeno upućen Ministarstvu Ekonomije i Finansija, ili u slučaju penzijskog doprinosa, na Kosovu penzione štednje Trust.

5. U slučaju kada poreski obveznik ima pravo na povraćaj iz stava 2. ovog člana i da povraćaj nije primenjen u roku propisano u stavu 4. ovog člana, PUK mora da plati poreskom obvezniku, pored visini utvrdjenoj PUK da bude vraćen, kamatu po stopi propisan od strane Ministarstva Ekonomije i Finansija. Kad PUK utvrdi da je povraćaj ne

bi trebalo da bude izdata, ili bi to trebalo biti zadrţano u administrativnih razloga u skladu sa vaţećim zakonom, kamata neće biti zbog na iznos nije izdata ili zadrţano.

6. Kamata iz stava 5. ovog člana počinje da raste na šesdeset i jedan (61) dana od dana prijema zahteva za povraćaj.

Član 41
Krediti i povraćaj

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 1, član 30 Zakona, ovlaščuje PAK da primeni svako preko-plačanje koje rezultira od procene PAK ili prijavljen u jednoj poreskoj izjavi podnetoj od strane poreskog obveznika za trenutni poreski dug, bez obzira na vrstu poreza koji je stvorio nad-isplatu ili neisplačenu poresku obavezu. Osim kao što je predviđeno u stavu 3 ovog člana, svaka nad-isplata može da se primeni na trenutnu poresku obavezu.

2. Kada je primenjena jedna nad-isplata na jednu poresku obavezu, PAK će poslati obaveštenje poreskom obvezniku i informisati ga o nad-isplati. Obaveštenje treba da sadrži informacije i da pokaže iznos nad-isplate i vrstu poreza i poreski period kome se pripisuje preko-plačanje, kao i iznos i vrstu poreza za poreski period kada je nad-isplata primenjena.

3. Nezavisno od stava 1. ovog člana, PAK neće kreditirati kredit PDV naspram poreskog duga dok je takav kredit prenet na tri meseca. Ako jedan poreski obveznik sa jednim prenesenim kreditom PDV za tri meseca sa više od 5,000 €, PAK može da obavesti poreskog obveznika da će započeti kontrolu za kreditiranje PDV i ako se kredit utvrdi važećim, jedan iznos kredita do iznosa poreskog duga primeniće se na poreski dug a ostatak će se vratiti. U takvim sluačjevima, poreski obveznik nema mogućnosti da zadrži kredit da se prijavi za naredne poreske dugove PDV.

4. Kao što je predviđeno u stavu 2 člana 30 Zakona, poreski obveznik koji ima nad-plačanje na jednu poresku izjavu ima pravo da traži povraćaj tog iznosa, ako se nad-plaćanje kvalifikuje za povraćaj (kao u slučaju kredita PDV).

5. Da biste dobili povraćaj troškova za preko-plaćanje poreza, ili kreditnog bilansa na koje poreski obveznik može tražiti povraćaj, poreski obveznik mora da podnese prijavu u Poreskoj administraciji u propisanom obliku kako zahteva PAK. Formular za zahtev predaće se Regionalnoj kancelariji, ili Kancelariji velikih poreskih obveznika, odgovornih za poreska pitanja poreskog obveznika. Formular za zahtev mora da sadrži:

5.1. Ime poreskog obveznika;
5.2. Fizičku adresu poreskog obveznika;

5.3. Fiskalni broj poreskog obveznika i, ako se sprovede, broj registarcije PDV;
5.4. Adresa na koju poreski obveznik želi da mu se pošalju obaveštenja o povraćaju;
5.5. Ako poreski obveznik želi da se povraćaj direktno deponuje na jedan bankarski račun, potrebni su detalji banke gde povraćaj treba da se obavi;
5.6. Vrsta poreza, poreski period iiznos traženog povraćaja;
5.7. Razlog nad-isplate ili kreditiranja, ili kako je došlo do nad-plačanja ili kreditiranja;
5.8. Zatražena dokumentacija da podrži zahtev nad-plačanja

6. U slučaju zahteva za povraćaj u slučaju PDV, tražena dokumentacija da podrži zahtev, osim opisnih zahteva u stavu 5, ovog člana, treba da obuhvati:
6.1. Izjavu biznisa u vezi razloga preko-plačanja PDV, kao što su investicije, neuobičajeno velike kupovine, idr;
6.2. Ako je više od 50% e transakcija kandidata sa jednom kompanijom, ime društva, adresa, odnos sa kandidatom, fisklani broj, broj registarcije PDV kompanije.

7. Sledeći dokumenti moraju biti dostupni ukoliko je to potrebno za verifikaciju od strane poreske uprave

7.1. Sve računi od kupovine za tri meseca pre meseca stvaranja potrebnog kredita, računi kupovine za mesec u kome se stvorio traženi kredit, računi kupovine za naredne mesece pre meseca kada je podnet zahtev za povraćaj PDV;
7.2. Sve računi od prodaje za tri meseca pre meseca stvaranja traženog kredita, faktura prodaje za mesec kada je traženi kredit stvoren, plus računi prodaje za naredne mesece pre meseca zahteva za povraćaj PDV;
7.3. Svi realizovani ugovori tokom perioda za koji je zatražen povraćaj, ili u procesu za to vreme;
7.4. Sva carinska dokumentacija, plus prateće potvrde o kupovini, za sve uvoze na Kosovu tokom tri meseci pre onog meseca kada je zatraženi kredit nastao, svu carinsku dokumentaciju i prateće potvrde o kupovini za mesec kada je zatraženi kredit nastao, plus carinska dokumentacija i prateće računi kupovina za naredni mesec pre meseca zahteva o povraćaju PDV;
7.5. Svaka druga dokumentacija ili zahtev osnovan Zakonom o PDV;
7.6. Svaka druga dokumentacija zatražena od PAK tokom obrade zahteva.

8.Kao izuzetak od stava 5. ovog člana, preko-plaćanje Poreza na prihod korporacija (PPK) ili porezu na lični dohodak (PLD), sa manje od 500 evra neće biti u obavezi da podnese zahtev za povraćaj. Takve naknade, može se zahtevati u odgovarajućoj izjavi PPK ili izjavi PLD, kada obveznik želi da dobije povraćaj preko-plaćanja prikazan u izjavi.

Poreski obveznik treba da nevde potrebne bankarske informacijekako bi se preko-plačanje isplatilo direktno na određeni bankarski račun. Pak će obraditi takve zahteve povraćaja

odmah nakon primanja prateći ih jednom revizijom podataka PAK koji pokazuju da je povraćaj u redu.

9. Naknada ili povraćaj neće biti odobren sve dok poreski obveznik nije podneo sve obavezne poreske prijave. Poreski obveznik koji nije dostavio sve izjave smatraće se da nije dostavio važeći zahtev za povraćaj. Svaki zahtev za povraćaj koji je podnet, kada poreski obveznik nije dostavio sve potrebne izjave biće odbijen.

10. Uprokos činjenici da je PAK odobrila povraćaj u skladu sa stavom 8. ovog člana, PAK ima pravo na kontrolu bilo kakve izjave podnete u roku propisanom važećem zakonodavstvu na snazi.

11. Zahtev za povraćaj može se podneti u bilo kom trenutku nakon isteka roka za podnošenje važeće izjave do 6 godina od dana kada je plaćen porez. Za potrebe utvrđivanja datuma plaćanja poreza, avansi Poreza na prihod korporacija (PPK) ili Porez na lični dohodak (PLD), smatraće se da su isplaćeni datuma kada je obavezno da se predaju takve izjave u PAK.

12. Ako je jedan zahtev predat pogrešno, zahtevi za povraćaj takve isplate mogu se predati u PAK, u skladu sa ovim članom, pre roka poreske izjave za koju je obavljena pogrešna isplata. Ako ima neizmirenih poreskih dugova, PAK će primeniti isplatu na svako trenutno zaduženje, kao što je predviđeno u stavu 1 ovog člana, pre izvršenja isplate povraćaja.

13. PAK mora da obradi važeći zahtev za naknadu ili povraćaj tokom 60 dana od dana kada zahtev primljen u PAK. Zhatevi koji en sadrže informacije zatražene prema ovom članu, neće se smatrati kao važeći zahtevi i neće se prihvatiti od Prijemne kancelarijeu PAK. Tokom pregleda zahteva za povraćaj, PAK, može da traži dodatne informacije od podnosioca zahteva u skaldu sa članom 15 Zakona. Ako takve informacije, nisu date tokom opisanog vremenskog perioda na pismenom zatevu, odgovorna kancelarija PAK, neće odobriti zahtev nadoknada ili povraćaj i obaveštava poreskog obveznika o razlozima neodobravanja.

14. Ako PAK, ne obradi jedan važeći zahtev tokom 60 dana nakon primanja tog zahteva, mora da plati kamatu na zahtev sa kamatnom stopom koju odredi ministar. Kamata se izračunava na iznos zahteva koji je usvojen za nadoknadu poreskog obveznika počevši od 61 dana nakon što je primljen važeći zahtev za povraćaj. Neće biti obavezne kamate na odbijeni zahtev za povraćaj. Ako je zahtev odbijen nakon perioda od 60 dana zbog razloga opisanih u stavu 13 ovog člana, nema obaveze za kamatu.

15.Kamata nije obavezna ni na jedan iznos povraćaja PDV, koji se drži iz administrativnih razloga kao što je predviđeno u Zakonu o PDV, ili podzakonskim aktom donetim u skladu sa odredbama tog zakona.

16. Ako PAK kasnije proveri neku izjavu za koju je povraćaj odobren i utvrdi da poreskom obevzniku ne pripada iznos povraćaja, ili je trebalo da mu se odobri manji iznos povraćaja od onoga koji je odobren, uradiće se usklađivanje poreza i mogu da se izračunaju važeća kazna i kamata u tom poreskom usklađivanju.

Član 31 - Koristite banaka i drugih finansijskih institucija Licencirani

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Uz saglasnost Ministarstva privrede i finansija trezora podeli, PUK moţe da sklapa sporazume sa CBK i drugih banaka ili finansijskih institucija licencirana od strane CBK za banke ili druge licencirane finansijske institucije, da prima poreske prijave i plaćanje poreza.

2. Iz jednog takvog sporazuma, banke ili druge finansijske institucije, duţni su:

2.1. poslati uplate poreza na CBK u odredjenom vremenskom periodu;

2.2. da biste poslali poreske prijave i drugih dokumenata PUK u odredjenom vremenskom periodu;

2.3. u grupu dokumenata u paketima sa pregledom prikazuje za svaku uvezenu seriju broj dokumenata sadrţi i novčani iznos od prihoda prikupljenih;

2.4. da se uspostavi ravnoteţa svakodnevno zbirki sa dokumentom balans kontrole.

Član 32 - Porez koji je da se isplate

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Poreza koji nije plaćen kada je da se isplate, moţe biti tuţen za oporavio i na nadleţnog suda od strane generalnog direktora u njegovom ili njenom sluţbeni naziv, gde se to zahteva od okolnosti slučaja.

2. U bilo kom postupku iz ovog člana, proizvodnju potvrda potpisana od strane generalnog direktora daje ime i adresu okrivljenog i iznos poreza, kao i sankcije i interes, ako postoje, usled će biti dovoljno dokaza da je iznos poreza, kazni i interesa za sud da proceni za taj iznos.

Član 33 - Liens

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ako lice koje je dužno da plati bilo koji porez PUK-u prema propisima koji važe na Kosovu zanemari ili odbije da plati porez u roku od (10) dana od dana dostave obaveštenja procene, kao što je predvidjeno u članu 22, zaloga će se dići na svu imovinu, ili prava na imovinu, koja pripada tom licu (bilo da pokretnu, nepokretnu, materijalnu ili nematerijalnu) u iznosu koji je jednak neplaćenog poreza, plus kamate, sankcije i troškove naplate.

2. Založno pravo iz stava 1. ovog člana će se dići u 17,00 časova na dan kada je porez ocenjuje i traje do odgovornosti zadovoljan ili postaje neprimenljiv.

3. Založno pravo iz stava 1. ovog člana mora biti registrovan sa opštinskim katastarskim knjigama u Kosovska katastarska agencija u vezi sa nepokretnom imovinom i druge kancelarije nadležne za upis vlasništva ili bezbednosni interesi u imovini, na Kosovu kako bi se založno pravo na imaju prioritet u odnosu na sve kasnije snimio liens ili bezbednosne interese u vezi sa ovom imovinom. Za potrebe ovog zakona, akt snimanja založno pravo ne može se smatrati da se sprovede akcija naplate poreza.

4. Lice može da uloži žalbu PUK za oslobadjanje zaloge navodeći greške u podnošenje takve zaloge. Ako PUK utvrdi da je podnošenja založno je pogrešno, odmah donosi uverenje o oslobadjanje takvih zaloge.

5. Generalni direktor može podneti tužbu u nadležnom sudu da se sprovede bilo koje pravo zaloge koje nameće ovog člana.

6. U slučaju plaćanja duga PUK je zaloga će biti objavljeni.

7. The zaloga opisana u stavu 1 ovog člana, takodje pridaje sve imovine na treće lice, koje se smatra da je korisno vlasnik poslovnog koji je nastali poreske obaveze, iako je posao registrovan je u drugo ime i poreske obaveze nastali u toj drugoj ime. U takvim okolnostima, zaloga će uključiti jezik da pokaže da je ona ne samo da pridaje na imovinu poreskog obveznika u čije ime je registrovano poslovanje, ali i vezuje se za imovinu (ime) kao koristan vlasnik poslovnog u kojoj poreskog duga je nastali.

8. The zaloga opisana u stavu 1 ovog člana takodje pridaje svu imovinu poreskog obveznika koji se održava od strane trećeg lica koje se utvrdi da je drži na imovinu, kao kandidat za poreskog obveznika. U takvim okolnostima, zaloga će uključiti jezik da pokaže da pridaje ne samo na imovinu poreskog obveznika, ali i vezuje se za specifične imovine u posedu drugog lica, kao kandidat poreskog obveznika.

9. Bilo založno pravo na osnovu paragrafa 7 i 8 ovog člana, tako da će biti zabeležena izvršne na isti način kao i svaki drugi zaloga je propisano u stavu 1 ovog člana. Podzakonskim aktom izdaje se uspostavi procedura koja se primenjuje, a osnovni kriterijumi za odredjivanje lica pomenuta u paragrafima 7 i 8 ovog člana.

10. PUK moţe da izda potvrdu o otpustu bilo kog dela imovine koja podleţe porezu zaloge, ako:

10.1. tu se plaća preko Poreske uprave u delimično zadovoljstvo obaveze obezbedjena zaloge iznos odredjen od strane poreske uprave, koja neće biti manja od vrednosti, kao što je odredjeno od strane PUK.

10.2. onog dela imovine je prodan i, prema dogovoru sa Poreske uprave, prihoda od takve prodaje treba da se odrţe, kao fonda u skladu sa liens i potraţivanja Poreske uprave, na isti način i sa istim prioritet, kao što su liens i potraţivanja je u vezi sa imovinom prazna. Za potrebe ovog člana, likvidacije fonda Agencije za privatizaciju na Kosovu treba da se smatra da se fond što taj izraz se koristi u ovoj tački.

10.3. sve razumne i neophodne troškove nastale u vezi sa prodajom imovine prema podstavu 2 ovog stava i administraciju prodaje prihoda snosi podnosilac zahteva ili od prihoda od prodaje pre nego zadovoljstvo bilo zalogu ili tvrdnja PUK. Pored toga, bilo obavezno da se isplate su od likvidacije fonda Agencije za privatizaciju Kosova, koje po zakonu imaju prioritet nad potraţivanja razlučnih poverilaca se isplaćuju iz prihoda od prodaje pre na zadovoljstvo svih zaloţno pravo ili potraţivanje PUK.

11. Što se tiče poreskih dugova društvenih preduzeća:

11.1. To je posebno pod uslovom da, u vezi sa poreskim dugom dug društvenim preduzećima koja su pod administrativnom aktivnosti Agencije za privatizaciju Kosova (PAK), poreske uprave zapis liens u odnosu na one poreske dugove kao što je propisano u stavu 3. ovog člana.

11.2. PUK će preduzeti nikakve radnje izvršenja, osim usluga Obaveštenje o masi treća lica, u odnosu na poreske dugove DP-a, niti će se preduzeti mere da se sprovede na drugi način zabeleţen liens, bez obzira na ostale odredbe ovog zakona. PUK ima pravo da potvrdi svoje obezbedjeno potraţivanje za osnovnu poreskog duga u odnosu na sredstva primljena od strane KAP nakon prodaje DP imovine KAP. U slučajevima u kojima je zabeleţila PUK zaloţno pravo koje sprečava prodaja imovine DP, PUK mora koristiti procedure je propisano u stavu 10 ovog člana da izvrši imovine od zaloga u cilju da odbrani svoje obezbedjeno potraţivanje prema sredstva primljena od strane KAP nakon prodaje DP imovine KAP. PUK zaloga će pridaju prihoda od prodaje imovine koja je u prilogu sa istim prioritetom jer je u vlasništvu, sama, u skladu sa pravilima koji su utvrdjeni u Zakonu 03/L-067 o privatizaciji, ili njegov naslednik, koji upravljaju prioritet potraţivanja u tim likvidacije.

11.3. Gde DP duguje poreskog duga, zabrana PUK sprovodjenje svoje zaloţno pravo na potraţivanje sredstava koja DP istekuva od ponoći 31. decembra 2010. Nakon tog datuma, PUK će imati ovlašćenja da zapleni bilo koje imovine društvenog preduzeća koja nisu prodata je KAP.

12. Zaloţno pravo iz stava 1. ovog člana prestaje da vaţi šest (6) godina od datuma procene i porez, neće imati collectible posle tog datuma, osim u sledećim slučajevima:

12.1. poreski obveznik podnosi ţalbu na razrez poreza, u kom slučaju je od šest

godina produţiti za vremenski period od dana prijema predmeta u PUK ţalbeno do PUK Ţalbeno doneo svoju konačnu odluku, ili period dozvoljen za ţalbe razmatranje je istekao, plus dodatnih šest meseci;
12.2. poreskog duga ili procene je stavljen pod nadleţnost nadleţnog suda ili Nezavisni odbor za pregled iz bilo kog razloga, u kom slučaju je od šest godina produţiti za vremenski period od dana prijema predmeta u sudu (ili Nezavisni odbor za pregled) dok sud ili odbor, odluku je doneo, plus dodatnih šest (6) meseci;
12.3. Poreski obveznik je društveno preduzeće (DP) predmet privatizacije, Agencija za privatizaciju Kosova (PAK), u kom slučaju šest godina je na neodredjeno vreme proširena i zaloţno pravo ne ističe do šest (6) meseci nakon konačnog računovodstvo za raspodele prihoda rezultat od privatizacije je odobren od strane nadleţnog organa;
12.4. Poreski obveznik je Centralna javnih preduzeća, ili lokalnih javnih preduzeća, u kom slučaju šest godina je na neodredjeno vreme proširena i zaloţno pravo ne ističe do obaveze JP su u potpunosti zadovoljni;
12.5. poreski obveznik je van Republike Kosova za vremenski period u veći od tri meseca, u kom slučaju je od šest godina produţiti za vremenski period je poreski obveznik van Republike Kosova i za dodatnih šest (6) meseci posle njegovog povratak u Republiku Kosova;
12.6. Poreski obveznik je budjetska organizacija centralne ili opštinske vlasti, u kom slučaju šest godina je na neodredjeno vreme proširena i zaloţno pravo ne ističe do obaveze budjetske organizacije se plaćaju;
12.7. poreski obveznik i PUK medjusobno slaţu da produţi vreme za naplatu putem pismenog ugovora, duţine od kojih će se razlikovati prema poreskom obvezniku okolnostima, ali generalno ne bi trebalo da predje još dvadeseet i četiri (24) meseci, ili
12.8. procena datum za izračunavanje šest (6) godina zbirci periodu biće datum procene obaveštenja izdaje po članu 22. ovog zakona.

Član 32
Poreski zalog

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Jedno opterećenje (zalog) je prepreka koju jedna osoba ima na imovinu drugog kao osiguranje za jedan kredit ili zaduženje. U slučaju poreza koji nije isplačen u roku koji je opisan u Zakonu za isplate, član 33 Zakona predviđa da će se jedan zalog pojaviti u korist Poreske administracije Kosova. Stav 1 člana 33 Zakona:

"Ako lice koje je obavezno da plati bilo koji porez PAK-u prema propisima koji važe na Kosovu zanemari ili odbije da plati dug u roku od 10 dana od dana dostavljanja obaveštenja o proceni kako je predviđeno u članu 22. ovog Zakona, nad celokupnom imovinom koja pripada njemu,(bilo da je pokretna,nepokretna,materijalna ili

nematerijalna)biće postavljeno založnopravo u iznosu koji je jednak neplaćenom porezu, plus kamate, kazna i troškovi naplate."

Ovo zakonsko založno pravo je jedan širi teret i daje PAK-a bezbednosne interese u svim imovinama (pokretne i nepokretne), uključujući stečenu imovinu poreskog dužnika posle založnog prava poreskog obveznika, u cilju da se obezbedi poreski dug. Uopšte, nije neophodno da navedete koja imovina je priložena kao zalog pošto je zamišljena kao široka i opšta celokupna imovina ili pravo na imovinu poreskog obveznika. Izuzeci uključuju teret naimenovanog i teret evidentiran u registar vozila.

2. Založno pravo nastaje (i završava se) kada PAK-a ispuni zahteve prema stavu 1 člana 33 Zakona: Obaveštenje-procena; obaveštenje i zahtev za poreskog obveznika za isplatu; i zanemarivanje ili odbijanje da se plati porez u roku od 10 dana koliko je dato u obaveštenju. Ako su ova tri zahteva ispunjena, zalog PAK je važeći i smatra se da nastaje u 5 časova posle podne na dan procene. Uopšte, obaveštenje i zahtev treba da budu u pisanoj formi, međutim, jedan usmeni zahtev koji je dobro dokumentovan može se uraditi umesto pismenog zahteva. Poresko založno pravo se odnosi na sve poreske obveznike svojine kao što je opisano u stavu 1. ovog člana.

3. Poresko založno pravo se evidentira u javnim evidencijama, u svrhu uspostavljanja prioriteta za ATK u vezi određenih transakcija i drugim zainteresovanim stranama. Založno pravo može biti evidentirano u bilo koje vreme nakon isteka 10 dana roka datih u Obaveštenju – proceni osim što može da se evidentira odmah nakon slanja Obaveštenja – procene u slučaju procene rizika. Založno pravo ne štiti interese PAK u nekretnine, osim ako je pravilno registrovan u javnu knjigu. Ako jedno lice kupuje imovinu poreskog obveznika koji duguje poreze, kupac može da kupi imovinu bez zaloga ako zalog nije pravilno evidentiran u javni registar, dok je kupac obavešten o postojanju založnog prava. Neregistrovani zalog će imati prioritet u imovini poreskog obveznika ili prava na imovinu u vezi neobezbeđenih kreditora poreskog obveznika.

3.1. Ako jedan snabdevač pruži robu jednom poreskom obvezniku prema jednom kreditnom prilagođenom sporazumu, snabdevač može da nastavi da pruža robu poreskom obvezniku bez uticaja zaloga za period od 30 dana nakon dobijanja obaveštenja o postojanju založnog prava. Nakon 30 dana, svaka roba snabdevanja za poreskog obveznika je snabdevanje koje podleže poreskom opterećenju i može da se konfiskuje i proda od PAK-a bez ograničenja od nekog zahteva snabdevaća.

Primer:
Prodavač na veliko 'X' pruža povrće za market 'Z'. Kada X dostavlja povrće, on ne dobija isplatu za povrće na osnovu sporazuma koji ima sa Z. Prema tom sporazumu, X obračunava Z za pošiljke, ali isplata od Z nije obavezna do prvog sledećeg meseca. X je registrovao hipoteku u Registar za hipoteku gde on traži interes u osiguranju

rezervne zalihe Z u visini duga koje X duguje Z.
Z izaziva poreski dug od 1.000 evra. PAP šalje jedno Obaveštenje-procenu i Z ne plača u predviđenom roku od 10 dana. Dan procene PAK je 10 Juni. PAK evidentira svoje opterećenje u Registru zaloga 20. Avgusta. Prodavač na veliko X nastavlja snabdevanje povrćem za market Z, koji nastavlja da ignoriše ili odbije da plati poreski dug, iako je Z informisan o posledicama neisplate. 1 Oktobra, jedan zvaničnik PAK-a posećuje X i informiše ga o poreskom zaduženju i o činjenici da je registrovano založno pravo u Registar zaloga i daje X jednu kopiju registrovanog zaloga. X se informiše da sva roba koja se šalje Z nakon 30 Oktobra podleže poreskoj obavezi i PAK može da konfiskuje i proda tu robu kako bi isplatila poreski dug bez obzira na interes osigurača (garancije) koju je X registrovao. Svaka roba dostavljena pre 30 Oktobra nastavlja da podleže interesu osiguranja registrovanog kod Z. X šalje robu Z 15 Novembra. 18 Novembra, PAK primenjuje svoje pravo na zalog na imovinu Z i zaplenuje rezerve. Sve rezerve (zalihe) poslate nakon 30 Oktobra prodaju se na javnu aukciju i sva oprema se primenjuje u poreskom dugu Z, obuhvativši i troškove prikupljanja.

3.2. Ako je poverilac obezbedio kredit ili finansijski aranžman za poreskog obveznika koji je osiguran od strane određenih sredstava poreskog obveznika kao što su ona evidentirana u Registar o zalogu, poverilac nastavlja da ima prioritetnu poziciju u vezi priloženog, iako je poresko opterećenje predato. Prioritet će se nastaviti u vezi sa napretkom jer kreditoru je dato obaveštenje o činjenici postojanja poreskog založnog prava i za 30 dana nakon toga.

Primer:
Banka A ulazi u finansijske aranžmane sa biznisom B, putem kojeg A daje novac avans za B u zamenu za jednu kamatu osiguranja u neisplačenim računima B. Sporazum finansiranja je pravilno evidentiran u Registar o zalogu pre nego što PAK registruje poresko pravo na zalog. 10 Juna PAK procenjuje poreski dug od 5,000€ koji je zaduženje od B. PAK šalje B jedno obaveštenje - procenu tražeći da B isplati preostali deo poreza tokom 10 dana. B odbija ili zanemaruje da plati poreski dug u roku od 10 dana. 5 jula, PAK registruje svoje opterećenje u registar zaloga. 15 jula, A daje predujam B u skladu sa njihovim finanisjkim aranžmanom. A daje drugi predujam B dana 10 Avgusta prema finansijskom aranžmanu.
Dana 20 avgusta, PAK još nije dobila isplatu poreskog duga i B nije uradio nikakav aranžman da isplati dug. Tog datuma, jedan zvaničnik PAK posećuje A i obaveštava ga da B ima jedno poresko zaduženje od 5,000€ plus kazna i interes koji se nastavlja. Poreski zvaničnik predaje jednu kopiju poreskog opterećenja A i informiše ga da A može dati drugi avans ili predujam B za jedan period od 30 dana, ali nakon 30 dana, poresko opterećenje imaće prioriteta u svakom iznosu neisplačenog računa koji dolazi

u korist B nakon tog dana.
Dana 22 Septembra, PAK predstavlja Obaveštenje o Merama za zaplenu imovine na svim računima potraživanja koje su zaduženje za B. Obaveštenje o Merama za prinudnu naplatu povezano je sa svim iznosima koji su zaduženje za B nakon 19 Septembra.

3.3 Sa izuzetkom gorepomenutih 3.1 i 3.2, jedno poresko opterećenje ili založno pravo, registrovano kako treba, ima prioriteta nad svakim ima prioriteta nad svakim osiguranim kreditorom ili poveriocem koji daje kredit bilo koje vrste, poreskom obvezniku, nakon što je registrovan zalog.

Primer:
Poreski obveznik D duguje PAK iznos od 50,000 €. On ima u valsništvu 10 hektara imovine koja je slobodna i bez ikakve prepreke (nem nikakve hipoteke u njegovo ime) PAK zabeleži založno pravo u katastar i u druge neophodne registre 10 juna 2009. Dana 15 jula, jedna lokalna banka daje kredit od 80,000€ poreskom obvezniku D i uzima hipoteku od 10 hektara da osigura svoju pozajmicu – kredit. Poreski obveznik D ne plača poresko opterećenje, već koristi kredit u druge svrhe. Zato što je zalog pravilno zabeležen pre hipotekarnog bankarstva, poreski zalog ima prioritet nad imovinom hipotekarnog bankarstva. Ako PAK oduzme zemljište i prodaje ga za 100.000 evra, PAK će dobiti punu uplatu svog poreskog duga od 50.000 evra (plus troškovi i tok prodaje nakon 10. juna 2009). Kupac zemljišta, dobija jasan naslov za zemlju jer je bankarski dug bio mlađi od poreskog opterećenja. Banka ima pravo da podnese zahtev PAK za bilo koja sredstva prodaje koje prekoračuju iznos poreskog duga, plus troškovi i tok prodaje.
Ako poreski obveznik uzme kredit, koristeći zemlju kao osiguranje a banka je zabeležila svoj zalog 1 juna 2009, bankarski zalog bi imao prioriteta nad poreskim opterećenjem. jer je registrovan pre upisivanja poreskog opterećenja. Ako poreski obveznik nije isplatio svoj zalog i banka uklanja svoja prava nad njegovim kreditom, sredstva bi prvo primenili u zalog, plus tok troškova. Ako postoji višak sredstava, PAK ima pravo da traži viška sredstava iz banke da otplati svoj dug, pod pretpostavkom da nema drugih kreditora da interveniše.
Ako PAK oduzme zemljište i bankarska hipoteka ima prioritet nad poreskim zalogom, PAK bi prodao imovinu koja podleže bankarskoj hipoteci. PAK ima pravo da oduzme samo interes poreskog obveznika u imovini i može prodati samo pravo poreskog obveznika na imovinu. Pošto je poresko opterećenje novo za bankarsko založno pravo, PAK u vreme prodaje treba da objavi da se prodaje samo interes poreskog obveznika i da je prodaja izvršena podležući svakom interesu zaloga koji ima visoku poziciju za poresko opterećenje. Pak treba da pruži mogućnost za nosioce velikih zaloga da objave psotojanje zaloga ili njihovog velikog opterećenja u vreme prodaje.

4. Prema stavu 3 člana 33 Zakona, jedan zalog u cilju povezivanja sa nekretninama mora biti registrovan u opštini u kojoj se pokretna imovina nalazi. Mesto registracije takvih zaduženja je Opštinska katastarska kancelarija Kosovske agencije za katastar. U cilju povezivanja sa ličnom imovinom poreskog obveznika i postavljanjem prioriteta PAK nad ličnu imovinu, zalog treba da se registruje u Registar koji se nalazi unutar Ministarstva trgovine i industrije.
Založno pravo mora biti evidentirano u bilo kojoj drugoj kancelariji nadležnoj za registraciju imovine u Republici Kosova. Zalog treba da se registruje u svakoj drugoj nadležnoj kancelariji za popis imovine u Republici Kosova. U zavisnosti od daljeg razvoja Registra zaloga koji se nalazi u Ministarstvu trgovine i industrije, zalog na vozila mora biti registrovan u registar vozila. Zavisno od daljeg razvoja Registra za zalog koji se nalazi u Ministarstvu trgovine i industrije, zalog na vozila mora da se registruje u Registar za vozila.

5. Jedan zabeleženi zalog se ne povezuje (prilaže) imovini koja je prodata tokom normalnog toka poslovanja poreskog obveznika. Prodaja nepokretne imovine, koja pripada poreskom obvezniku ne smatra se da je prodata tokom normalne trgovinske delatnosti. Prodaja u većoj količini zaliha, ne smatra se prodajom tokom normalnog toka. Prodaja je uobičajena, ako je kupovina od prodavca koji se redovno bavi prodajom imovine tipa koji kupac obično kupuje i ako oboje, kupac i prodavac, nisu u vezi i postupaju u poverenju. Kupac i prodavac nisu povezani, ako su njihovi interesi nezavisni jedni od drugih, ako je cena koju kupac plaća prodavcu fer i razumna u datim okolnostima i ako primarni cilj njihove transakcije nije trik ili prevara, kašnjenje, ili prepreka napora za prikupljanje obaveze hipoteke ili nosioca kreditora zaloga.

Primer:
Market Z redovno prodaje povrće svojim potrošaćima, zajedno sa drugim prehrambenim artiklima. Mušterije mogu da nastave da kupuju njihovo povrće i ostale prehrambene artikle, iako X ima osguravajući interes u povrću i PAK ima poreski teret koji je pravilno zabeležen u Registru zaloga. Ipak, ako market Z pokuša da proda njegove zalihe putem veće prodaje jednom kupcu, kupac mora da uradi jednu punu kontrolu evidencija da bi bio siguran da nema prepreke (zaloga) protiv zaliha (rezervi). U ovom slučaju, kupac kupuje zalihe koje su pod osiguravajući interes Z i poreski teret.

6. **Založno pravo i vlasnici korisnici.** Založno pravo je takođe priloženo imovini trećeg lica, koji se smatra da je stvarni vlasnik biznisa. Stav 7. člana 33. Zakona , glasi:
Založno pravo opisano u stavu 1. člana 27. ovog Zakona, takođe, prisvaja sve imovine koje pripadaju trećem licu koje se smatra stvarni vlasnik korisnik biznisa koji je stvorio poresku obavezu, iako je biznis registrovan u drugo ime i poreska obaveza nastaje na drugo ime. U takvim okolnostima, zalog sadrži opis koji će pokazati da ne samo da

prisvaja imovinu poreskog obveznika u čije ime je registrovan biznis, već i prisvaja imovinu stvarnog vlasnika biznisa u kome je kreiran poreski dug.

6.1. Vlasnik korisnik definiše se Zakonom kao *pojedinac ili pravno lice koje uživa prednosti posedovanja sredstava (pokretne ili nepokretne imovine), bez obzira na čije ime je naslov; pojedinac ili pravno lice koje ima vlast i kontrolu nad sredstvima* ili *imovinom*. Definicija stvarnog vlasnika zahteva duboku istragu o činjenicama i okolnostima slučaja. Činjenice koje treba zanemariti u odlučivanju uključuju:

6.1.1. ko donosi dnevne odluke poslovanja i kako se donose te odluke;
6.1.2. ko plača računi;
6.1.3. ko je nadležan da stavlja pod zalog imovinu biznisa za kredite;
6.1.4. ko je vlasnik imovine biznisa;
6.1.5. koji su odnosi između registrovanog vlasnika i lica za koje se sumnja da vlasnik korisnik;
6.1.6. ko kontroliše poslovni bankarski račun;
6.1.7. bilo koji drugi dokaz da registrovani vlasnik nije istiniti, stvarni vlasnik (registrovani vlasnik priznaje da je isplačen da registrujebiznis u njegovo ime, itd.);
6.1.8. očigledna činjenica da jedna osoba upravlja biznisom umesto nekog drugog, samo po sebi, ne pretvra tu osobu vlasnikom korisnikom tog biznisa.

6.2. Kada se odredi da registrovani vlasnik nije stvarni vlasnik (vlasni dobitnik), zvaničnik PAK, priprema pismeni izveštaj, objašnjavajući osnovu za to opredeljenje. Izveštaj treba da je usvojen od Šefa zvaničnika PAK. Nakon što izveštaj bude usvojen, PAK priprema i šalje obaveštenje osobi koja se smatra vlasnikom korisnikom. Obaveštenje treba da sadrži:

6.2.1. ime, adresu i lični broj/fiskalni broj osobe koja se smatra da je vlasnik korisnik;
6.2.2. činjeničnu osnovu za utvrđivanje da je lice stvarni vlasnik korisnik;
6.2.3. iznos poreza, kaznu i interes koji se smtra kao obaveza poreskog obveznika;
6.2.4. zahtev da se obaveza isplati u roku od 10 dana od dana obaveštenja;
6.2.5. izjava o pravima na žalbu koje su na raspolaganju.

Datum obaveštenja je datum od kada se obračunava 6 godišnji statut prikupljanja sredstava po članu 33.12.

6.3. PAK će uspostaviti poseban račun u svom sistemu za obradu da odražava dug vlasnika korisnika u cilju praćenja i nadglednaja. Zbog toga što već postoji dug (dug poreskog obveznika) na računu PAK-a, dug vlasnika dobitnika neće biti obuhvaćen u obračunavanju dugova prema PAK. Prikupljeni iznos od vlasnika dobitnika za dug poreskog obveznika primeniće se na dug poreskog obveznika, kako bi se obezbedilo da se ukupna poreska obaveza prikuplja samo – bilo u potpunosti od vlasnika korisnika, poreski obveznik, ili od njih obojice.

6.4. Kada prođe 10 dnevni period za ispaltu poreskog zaduženja, PAK može da zabeleži svoje založno pravo protiv vlasnika korisnika, iako vlasnik korisnik može još uvek da se žali za tu odluku. Založno pravo obuhvata: Ramadan X, Br. Lične karte/fiskalni broj, kao vlasnik dobitnik kompanije ABC (adresa, grad, idr).zalog treba da se dostavi svim važećim primenljivim registrima sa podacima. U vezi sa stvarnim vlasnikom korisnikom zalog nosi ista prava i ovlašćenja kao normalno poresko zaduženje.

Primer:
Biznis XYZ je na ime Xheme. Biznis je stvorio poresko zaduženje od 3,000 €. Kada zvaničnik PAK posećuje biznes, Xhema nije tu. On razgovara sa Ramadanom, koji kaže da upravlja biznisom za Xhemu i ne zna gde je on. Zvaničnik pita Ramadana za finansijske informacije – ime bankarskog računa, ime najmodavca, svaki dug ili kredit koji ima biznes, imovina biznisa, dugove koje ima biznis, mesečne računi komunalija, i ime bilo kod nosioca zaloga. Putem ovog istraživanja, zvaničnik utvrđuje da, iako je biznes registrovan na ime Xheme, Ramadan je stvarni vlasnik korisnik biznisa. Poslovni profiti su deponovani u njegov lični bankarski račun, zalog evidentiran u u registar zaloga potpisani su od njegove strane kao vlansik biznisa, Ramadan plača sve račune biznisa iz njegovog ličnog bankarskog računa, Ramadan prima i udaljava radnike bez konsultacije sa Xhemom, vozila koje koristi biznes su u njegovo ime dakle ime Ramadana – Ramadan uživa sve povlastice i dobitak imovine, čak iako nije upisana na njegovo ime.
Zvaničnik PAK-a, priprema svoj izveštaj objašnjavajući osnovu za svoju odluku da je Ramadan vlasnik korisnik biznisa i predaje je na usvajanje. Kada dobije odobrenje i usvajanje, Zvaničnik za prikupljanje traži da se pošalje obaveštenje Ramadanu i da se informiše da se on smatra kao stavrni vlasnik korisnik biznisa XYZ. Nakon 10 dana, zvaničnik sastanka traži da se podnese založno pravo na sledeći način:

Ramadan X, Lični broj (ili fisklani broj), 0000000000, kao vlasnik korisnik biznisa XYZ

123 Majka Tereza, Priština

7. **Založno pravo i imenovani.** Zalog će takođe biti priložen posebnoj imovini imenovanog kandidata u skladu sa stavom 8 člana 33 Zakona, koji kaže:
Založno pravo opisano u stavu 1 ovog člana isto tako prisvaja bilo koju imovinu poreskog obveznika koju održava treća osoba za koju se ustanovilo da drži imovinu kao naimenovani poreskog obveznikat. U takvim okolnostima, zalog mora da sadrži informacije da ona obuhvata ne samo imovinu poreskog obveznika, već takože prisvaja i posebnu imovinu koji drži treće lice kao naimenovani poreskog obveznika.

7.1. Naimenovani je neko ko je imenovan da deluje za drugoga. Kao što se koristi u smislu poreskog opterećenja, imenovani pojedinac je, treća stranka koja ima vlasničko pravo imovine poreskog obveznika, dok poreski obveznik ima punu korist od koristi i imovine.

Tako, zalog se proteže na "stvarnu" imovinu koju ima poreski obveznik iako treća strana ima naslov "legalan" za imovinu imenovanog.. Uopšteno, treća strana, u slučaju imenovanog kandidata će biti još jedna osoba, ali to nije uvek slučaj, jer imenovani ili kandidat takođe može da bude pravno lice ili druga vrsta organizacije.

7.2. Slučaj imenovanog uglavnom podrazumeva prenos ili lažni prenos imovine poreskih obveznika da izbegnu svoje zakonske obaveze. Da se uspostavi predmet zaloga za imenovanog, mora se pokazati da dok treća strana može da ima pravnu titulu na imovinu, poreski obveznik je zapravo onaj koji ima vlasništvo nad imovinom i uživa njeno puno korišćenje i prednosti.. Ne postoji samo jedan faktor koji može da utvrdi da postoji slučaj

imenovanog, već to mogu niz faktora uzetih zajedno. Slučaj imenovanog obuhvata, kao u nastavku:

7.2.1. poreski obveznik je ranije imao vlasništvo nad imovinom;
7.2.2. imenovani je platio malo ili nije uopšte platio za imovinu;
7.2.3. poreski obveznik zadržava posedovanje ili kontrolu nad imovinom;
7.2.4. poreski obveznik nastavlja da koristi i upotrebljava prenesenu imovinu, kao što je koristio pre prenosa;
7.2.5. poreski obveznik plaća sve ili većinu troškova imovine;
7.2.6. prenos se radi zbog utaje poreza (nije uslov da osnujete / uspostavljate zalog imenovanog).

7.3 Jedno određivanje imenovanog traži analizu činjenica i okolnosti slučaja. Činjenice koje treba imati u vidu pri određivanju, obuhvataju gorepomenute tačke kao u 2.7.

Ako se pokaže da postoji slučaj imenovanog, zaposleni PAK-a, treba da pripremi pismeni izveštaj, sa opisom činjenica na koje se zasniva opredeljenje Izveštaj, uključuje određivanje visine procenjenog poreza protiv imenovanog. Iznos koji će se proceniti protiv imenovanog je manji od poreza koji ima poreski obveznik ili vrednost imovine ili vrednost imovine na kojoj je zasnovana odluka za imenovanog. Pismeni izveštaj treba da se usvoji od strane Višeg zvaničnika PAK-a.

7.4. Nakon usvajanja pismenog izveštaja, PAK-a priprema i šalje oabveštenje osobi koja se smatra da je imenovana. Datum obaveštenja je datum od kada se izračunava 6 godišnji statut prikupljanja predviđen stavom 12 člana 33 Zakona. Obaveštenje treba da sadrži:

7.4.1. ime, adresu i lični broj / fiskalni broj osobe koja se smatra da je imenovana;
7.4.2. činjneično stanje da li je to dominirajuća osoba poreskog obveznika;

7.4.3. iznos poreza, kazna i kamata koji se smatra kao zaduženje od imenovanog (iznos treba da bude manji od iznosa poreza, kazne ili kamate ili vrednosti imovine koja se smatra u utvrđivanju da naimenovani postoji);

7.4.4. jedan zahtev da se obavezan iznos plati u roku od 10 dana od dana obaveštenja;

7.4.5. izjava žalbenih prava koja su na raspolaganju.

7.5. Pak će uspostaviti poseban račun u svom sistemu za obradu da pokazuje dug imenovanog u cilju praćenja. Pošto već postoji dug (dug poreskog obveznika) na računima PAK, dug stvarnog vlasnika korisnika neće biti obuhvaćen u izračunavanju duga prema PAK-a. Prikupljeni iznos imenovanog za dug poreskog obveznika odnosiće se na dug poreskog obveznika, u cilju osiguranja da opšti iznos poreske obaveze je prikupljen samo jednom – bilo u potpunosti od vlasnika korisnika, poreskog obveznika ili od njih obojice.

7.6. Kada se završava 10 dnevni rok za isplatu poreske obaveze, PAK može da zabeleži svoje založno pravo nad naimenovanim kandidatom iako još uvek kandidat može uložiti žalbu na odluku. Zalog, treba da bude zabeležen u svim važećim registrima. U vezi sa naimenovanim, zalog ima ista prava i ovlašćenja kao normalno poresko opterećenja.

7.7. Zalog u slučaju naimenovanog, isti je sa normalnim poreskim opterćenjem, osim što je imenovani identifikovan ka ime poreskog obveznika i zalog se prilaže samo posebnoj imovini imenovanog.

Primer 1:
Poreski obveznik D ima poreski dug prema PAK. Poreski obveznik E je naimenovani poreskog obveznika D. Ime na zalogu bilo bi poreski obveznik E kao imenovani poreskog obevznika D. Zalog će identifikovati specifičnu imovinu Poreskog obveznika E (imenovani) kome se prilaže zalog.

Primer 2:
Poreski obveznik D ima nekoliko kamiona u Uroševcu i deluje kao individualno trgovinsko udruženje. On je počeo delatnost u junu 2008. U julu 2008, kupuje dva kamiona za svoju delatnost i jedan treći kamion uzimajući kredit od banke. U oktobru 2008, on prenosi titulu kamiona u ime svog brata, poreski obveznik E. U Januaru 2009, on nije bio u stanju da plati Decembarski izveštaj za PDV za 2008 (rok do 31 Januara 2009), stvarajući jedan poreski dug od 700€. Poreska administracija mu šalje jedno obaveštenje – procenu 10 Februara. On nije bio u stanju da plati izjavu PDV za januar (rok do 29 februara 2009) i dobio je obaveštnje – procenu dana 8 marta 2009 u iznosu od 800 €.

Jedan zvaničnik za prinudno prikupljanje PAK-a kontaktira poreskog obveznika D dana 12 marta da bi razgovarao o poreskom dugu i zahtevu za isplatu. Pošto je poreski obveznik D prebacio naziv kamiona na svog brata (poreski obveznik), njegova kompanija nema imovinu iz kamiona da mogu napraviti naplate poreza i posao nema dovoljno novca na bankovni račun da biznis otplati dug. Nakon kontrole, zvaničnik odlučuje da poreski obevznik D nastavlja da koristi kamione u svojoj delatnosti i nije platio nadoknadu svom bratu za njihovo korišćenje. Osim toga, zvaničnik odlučuje da je poreski obveznik nastavio da plača dug za kamion. Na osnovu tih činjenica, zvaničnik je ustanovio da je poreski obveznik E naimenovani poreskog obveznika D.
Zvaničnik priprema izveštaj, koji ispituje činjenicu da je poreski obveznik E imenovani poreskog obveznika D. Regionalni menadžer je usvojio izveštaj. Zvaničnik za prikupljanje je onda pripremio jedno obaveštenje - procenu ispunjavajući zahteve gore pomenutog podstava 7.4. i poslao ga poreskom obvezniku E. Obaveštenje je bilo datuma 20 Mart 2009. iznos procene protiv poreskog obveznika je manji od iznosa poreske obaveze ili vrednosti sredstava da se iskoriste kao osnovu za određivanje imenovanog. U ovom slučaju, kamioni su procenjeni sa 7,500 € svaki (ukupno 15,000 €), tako da je iznos procene jednak sa iznosom poreza, kazne i kamate koja je zaduženje (1,500 €, plus kazna i tekuća kamata).
Dana 31 marta 2009, zvaničnik PAK je zabeležio zalog, koji obuhvata sledeće informacije:
Ime: Poreski obveznik E (Lični broj/fiskalni broj) kao naimenovani poreskog obveznika D (fiskalni broj), ograničen samo na opisanu imovinu za ovaj zalog.
Adresa : (Adresa poreskog obveznika E)
U samom zalogu bila je sledeća izjava: Ovaj zaloga je priložen svim pravima, naslova i kamate samo imovini u nastavku u ime poreskog obveznika E.
Jedan kamion (boja kamiona) (proizvođać i model), Registarski broj 111-11-1111
Identifikacioni broj vozila 7GJQ123JH674VIN
Jedan kamion (boja kamiona) (proizvođać i model), Registarski broj 222-22-2222, Identifikacioni broj vozila 6KLJ456PL875VIN.
Ovo obaveštenje se dostavlja da bi pokazao interes poreskog zaloga na gore opisanu imovinu a ne na neku drugu imovinu.

Zato što su kamioni zalog za osiguranje kredita od banke i osiguranje je pred poreski zalog, poreski zalog se prilaže onom delu kapitala na kamionima koji je višak iznosa koji pripada banci.

8. Zalog registrovan bilo u ime imenovanog ili stvarnog vlasnika korisnika, oslobađa se kada naimenovani ili stvarni vlasnik korisnik, isplati svoj deo poreskog duga mada poreski zalog osteje na snazi u vezi ostalih iznosa koji su još uvek obaveza poreskog obveznika.

9**. Posednički zalog.** Za potrebe ovog člana "založno pravo, je zalog gde imovina jednog dužnika je u posedovanju ili vlasništvu trećeg lica da bi osigurao dug.

9.1 Jedno zabeleženo poresko založno pravo ima, ima prednosti nad jednim naknadnim posedničkim zalogom, osim sledećih slučajeva:

9.1.1 popravka-reparacija od strane jednog automehaničara;

9.1.2 i poravke od strane stolara, vodoinstalatera, električara, molera idr.;

9.1.3 jedan najmodavac u vezi robe najamnika;

9.1.4 jedna objekat deponije pod kirijom;

9.1.5 svaka slična situacija u kojoj treća strana ostaje u posedovanju lične opipljive imovine koja je predmet založnog prava koja obezbeđuje razumnu cenu popravke. ili poboljšanja imovine .

9.2 Imovina koja je data pod zakupno pravo, ako što je ona opisana u gornjem podstavu 9.1.1 i 9.1.5 zasniva se na činjenici da se zaštiti najmodavac, osobe deponiranja i osobe popravki iz potrebe da se utvrdi postojanje zaloga, ili odsustvo zaloga pre preduzimanja postova popravke, sastavljanje ugovora o iznajmljivanju idr. ili nedostatak zaloga, pre preduzimanja poslova popravki, sklapanja sporazuma o kiriji idr. To bi bio ogroman teret nad tim licima da imaju takve evidencije zaloga pre nego se sporazumeju o poravnim poslovima, sklapanju jednog sporazuma o kiriji idr.

Primer:

Poreski obveznik A, jedno individualno trgovačko društvo, ima jedan poreski dug od 1,000 €. PAK je registrovao jedno založno pravo u registar zaloga i ostale važeće evidencije. Poreskom obvezniku A, potreban je jedan motor za njegovo vozilo. On šalje vozilo za popravku. Auto mehaničar obavlja popravku za cenu od 500 €. Lokal za porpavku, ima posedovno pravo za 500 € tako da može posedovati vozilo. Taj posedovni zalog ima priioroteta nad poreskim zalogom, mada je poreska obaveza postojala pre nego je stvoren dug lokala za popravke.

Primer:

Poreskom obvezniku B, pravnom licu, potreban je objekt deponije da skladišti neku svoju robu. Poreski obveznik B duguje PAK 2,500 €. Poreski obveznik B sklapa ugovor sa Kompanijom deponije da skaldišti robu. Ugovor o deponiji predviđa isplate od 300 € mesečno. Poreski obveznik B ne plača tri mesečne isplate i kompania deponije počinje napore da udalji poreskog obveznika B. U cilju pokrivanja delikventne (neisplačene) kirije Kompanija deponije može da proda robu da pokrije dug. Poresko zaduženje neće biti priloženo robi poreskog obveznika B koju je prodala Kompanija deponije, iako je registrovana pre nastajanja duga. PAK ima pravo da preda zahtev za svaki višak sredstava od te prodaje.

9.3 Ako jedan kreditor stavi posedovni zalog pre nego što PAK utvrdi poreski dug ili zahtev za zalog, kreditor može da napreduje protiv datog osiguranja za posedovni zalog sve dok PAK registruje svoj zalog u Registar zaloga, katastarsku kancelariju ili druga mesta prikladna za evidentiranje. Isplate avansa mogu da se nastave nakon registrovanja zaloga Ako PAK daje trenutno obaveštenje kreditoru o postojanju zaloga, kreditor može nastaviti da plača avans za 30 dana od dana dostavljanja obaveštenja i taj predujam ili avans ima prednost nad poreskim zalogom, slično primeru u podstavu 3.2 ovog člana.

10. **Oslobađanje imovine**. Stav 10 člana 33 Zakona predviđa da PAK može da oslobodi posebnu imovinu od uticaja jednog zaloga u određenim slučajevime. Iako posebna imovina može biti izuzeta od uticaja na zaloge, sve preostale imovine poreskog obveznika se i dalje smatraju zalogom

10.1. Podstav 10.1 iz člana 33. Zakona omogućava oslobađanje određenog dela imovine poreskog obveznika nakon delimičnog izmirenja obaveze u iznosu jednakom vrednosti državnog interesa. Kako bi se prihvatilo oslobađanje prema ovoj odredbi, poreski obveznik mora da podnese zahtev za oslobađanje imovine od založnog prava na osnovu stava 10.1 člana 33. Zakona. Uz zahtev treba da bude ugovor o prodaji koji odražava iznos koji se plaća za imovinu, predložene raspodele sredstava, i pokazatelj da je poreski obveznik potpuno uklonjeni iz njegovog interesa u imovini. Zahtev treba da sadrži procenu imovine od strane dva različita specijalizovana procenitelja za imovinu. Nakon pregleda i provere zahteva, dali je po pravilu, Generalni direktor ili njegov delegirani, izdaje obaveštenje poreskom obvezniku da se slažu da se oslobodi imovina u zamenu za plaćanje u visini utvrđenoj da se raspodeli od prodate imovine, pod uslovom da PAK dobije detaljan račun o raspodeli sredstava od prodaje. PAK, ATK, izdaje uverenje o oslobađanju za kupca imovine u zamenu za plaćanje. Sertifikat pokazuje da je imovina izuzeta iz uticaja zaloga protiv poreskog obveznika u zamenu za iznos i teret nije vezan za taj određeni deo imovine.

Primer:
Poreski obveznik ima poresku obavezu od 10.000 evra, PAK, je zabeležio svoj zalog u Registru zaloga i katastarske kancelarije. Imovina poreskog obveznika obuhvata zgrade, procenjene na 50,000 € i parcele zemljišta procenjene na 12,000 €.
Zgrada je opterećena (zadužena) hipotekom kod banke za 45.000 evra, koja ima prioritet u odnosu na poresko opterećenje (poreski zalog zabeležen je 20. juna 2008; hipoteka od banke od 10. marta 2008).
Zemljište jeopterećeno hipotekom iz banke za 4,500 €, koja ima prioriteta nad

poreskim opterećenjem (Hipoteka datuma 20 novembar 2006).
Poreski obveznik nije mogao da dobije zajam (kredit) kako bi platio svoju poresku obavezu i sklopio je sporazum na rate sa PAK-a tražeći isplatu od 1,000 €/mesečno. Poreski obveznik je pristao da proda svoju zemlju i da traži sredstva poreskog duga.
Poreski obveznik dobija uslovnu ponudu za kupovinu zemljišta za 12.500€. Poreski obveznik podnosi zahtev za oslobađanje imovine, tako da on može da prenese titulu bez problema na potencijalnog kupca. Aplikacija uključuje kopiju prodajnog ugovora, dve nezavisne procene od licenciranih procenitelja (onaj koji određuje vrednost zemljišta od € 11.750, a drugi koji određuje vrednost zemljišta na € 12.500). Osim toga, aplikacija uključuje kopiju poreza na imovinu iz katastarske kancelarije koja pokazuje da se zemljište ocenjuje za poreske svrhe u iznosu od 10000 Evra za poresku 2008 godinu. Raspored predložene otplate od sredstava prodaje obuhvata isplatu bankarske hipoteke (4,500 €), zakonske takse za pripremu dokumentacije i registraciju (500 €), taksa procene (400 €) i ostatak (7,100 €) da se ispalti PAK-a, naspram poreskog duga poreskog obveznika.

PAK prima zahtev i utvrđuje da je u njenom interesu da prihvati i da izda Sertifikat za oslobađanje. PAK priprema pismo za poreskog obveznika, obaveštavajući ga da će izdati potvrdu za oslobađanje nakon završetka prodaje, šta uklanja poreskog obveznika od svih prava i interesa na zemlju, i prima isplatu od 7,100 €. Zvaničnik PAK prati poreskog obveznika u banku i posmatra poreskog obveznika isplačujući 7,100 € u bankovski račun PAK. Dalje zvaničnik PAK prima kopiju isplate sa pečatom banke. Zvaničnik PAK mu daje Sertifikat oslobađanja, potpisan od Generalnog direktora ili njegovog određenog.

Kao rezultat izdavanja Sertifikata o oslobađanju, koju poreski obveznik mora registrovati u Katastarsku parcelu, poreski obveznik je mogao da proda njegovo zemljište bez poreskog zaloga. Ipak, zalog nije uklonjen i ostaje vezan za zgrade koje poreski obveznik i dalje poseduje. Poreska administracija Kosova je dobila jednu veliku isplatu za svoj poreski dug, koji će se ispaltiti u potpunosti za tokom tri meseca na osnovu sporazuma na rate po 1,000 € mesečno.

10.2.Podstav 10.2 člana 33 Zakona, omogućava oslobađanje jedne posebne parcele od efekata poreskog zaloga pod uslovom da je založno pravo u prilogu prihoda od prodaje sa istim pravima koje ima u odnosu na imovinu koja se prodaje. Da bi se dobio nalog za oslobađanje, poreski obveznik mora da podnese zahtev za otpust imovine iz založnog prava na osnovu stava 10.2 člana 33. Zakona. Uz zahtev treba da bude ugovor o prodaji koji pokazuje iznos koji se plaća za imovinu, predloženu raspodelu sredstava, i pokazatelj poreskog obveznika da je u celini lišen interesa u imovini. Zahtev, obuhvata procenu dva licencirana procenitelja imovine, plus jednu kopiju poreske procene nepokretne imovine od Opštinske

kancelarije za porez. Zahtev, isto tako, pokazuje uslove prema kojima je određen jedan fond koji će biti predmet državnih zaduženja i zahteva na isti način i prednosti kao što je bila imovina (vlasništvo) koja je bila oslobođena. Nakon pregleda i provere zahteva, da je sve u redu, Generalni direktor ili njegov delegirani, obaveštava poreskog obveznika da se slaže da oslobodi imovinu koja podleže sredstvima od odlučene prodaje u jedan fond koji podleže opterćenju i zahtevima države na isti način kao i prioriteti kao što je bila oslobođena imovina. Pre izdavanja sertifikata o oslobađanju, PAK, treba da uzme jedan detaljan račun o očekivanoj raspodeli sredstava. Poreska administracija Kosova ima pravo da pita o prednostima vezanim za nju, kao i prednosti ostalih kreditora. PAK, daje potvrdu o oslobađanju imovine za kupca u zamenu za dokaz da su sredstva od prodaje smeštena u jedan određeni fond koji podleže opterećenju i zahtevima države na isti način i prioritet kao imovina kojaje oslobođena. Razumni i neophodni rashodi nastali u vezi sa prodajom imovine ili upravljanjem biće isplaćeni od prihoda od prodaje pre izmirenja nekog zahteva. Svi zahtevi o sredstvima prodaje biće obrađeni u roku od 60 dana nakon prodaje, osim ako se zahtev podnosi sudu na razmatranje, u kom slučaju će sredstva biti raspodelena u najkraćem mogućem roku posle odluke suda.

Primer: Uzmimo u obzir iste osnovne činjenice kao u primeru gornjeg podstava 10.1, osim što tamo ima jedan spor između titule i prava poreskog obveznika da proda zemlju. Kao rezultat toga, sud je naredio da se prodata zemlja i sredstva da se stave na jedan račun garancije budući da su u očekivanju utvrđivanja pravog vlasnika zemljišta. Jedina razlika između ove situacije i one u stavu 10.1 je ta da Poreska administracija neće preduzeti odmah isplatu od sredstava prodaje. Kada sud donese odluku o stavrnom vlasniku zemlje, sredstva će se raspodeliti. U međuvremenu, kupac će imati jasnu titulu zemlje i moćiće da uživa njeno korišćenje. Poreska administracija će dobiti isplatu podnošenjem preostalog stanja nakon troškova sudskog prenosa i hipotekarnog bankarstva i pojedinih zakonskih taksi. Zbog troškova suđenja, Poreska uprava će dobiti mnogo manji iznos nego što je primer u stavu 10.1.

11. **Posebne odredbe za DP.** Podstav 10.3 i stav 11 člana 33 Zakona, obuhvata posebne odredbe za Društvena preduzeća (u nastavku DP), koje zabranjuju PAK da preduzme prinudne mere naplate protiv DP. DP su u nadležnosti Agencije za privatizaciju (u daljem tekstu KAP) Zakon o KAP utvrđuje da je KAP jedini organ ovlašćen za prodaju DP ili njihove imovine. Podstav 11.1 člana 33 Zakona predviđa da KAP može da registruje založno pravo protiv imovine jednog DP koje ima poresko zaduženje. Generalno, to je jedina mera koju PAK može da preduzme protiv DP ili njihove imovine. Međutim, ukoliko DP propusti da na vreme plati poreski dug ili sklopi dogovor za plaćanje poreskog duga i ne uspe u tom sporazumu, PAK je nadležan da nastavi prikupljanje tog poreskog

duga preko jednog Obaveštenja za Mere o uzimanju imovine na bankovskom računu DP ili preko jednog obaveštenja o Merama za uzimanje imovine u ostalim fondovima koji duguju DP obuhvativši i fondove duga DP iz Kosovskog budžeta. Podstav 11.2 člana 33 Zakona predviđa da PAK-a, registrujući pravilno svoj teret protiv imovine DP, ima pravo da traži sigurnost za sredstva prodaje kada imovian bude prodata od KAP. Zabrana da se preduzmu akcije prinudnog prikupljanja protiv DP ističe u ponoć 31 decembra 2010. Svaka imovina DP, nakon ovog datuma može se oduzeti i prodati od PAK da izmiri poreski dug DP. Očekuje se. Da KAP ima dovoljno vremena da proda svu imovinu DP do tada, i ako ona nisu imala, KAP treba da ima pravo da sprovede svoje zahteve protiv preostalih sredstava . Vidi stav 13 ovog člana za odredbe koje su vezane za period prikupljanja poreskog duga od DP.

11.1. Da bi osigurali svoj osigurani zahtev protiv sredstava prodaje jednog DP, oslobađanje od založnih odredbi stava 10 će biti proces u kome PAK obezbeđuje svoj zahtev naspram sredstava. Ako KAP ima založno pravo na imovinu koja će biti likvidirana po odredbama tog zakona, KAP mora podneti zahtev za oslobađanje od poreza na imovinu od strane administracije posledica poreskog opterećenja kao što je propisano u stavu 10.2 ovog zakona. Međutim, nije neophodno za KAP, da dostavi ocene drugih lica u vezi sa utvrđivanjem vrednosti imovine. PAK, prihvatiće cenu prodaje imovine kao što je odredila KAP pošto predstavlja vrednost imovine.

11.2. Založno pravo PAK primeniće se u sredstvima prodaje u skladu sa Zakonom 03/L-067, priznajući da Zakon 03/L-067 ima specifične odredbe u vezi sa formiranje Fonda i raspodelu prihoda od prodaje imovine društvenog preduzeća, uključujući i obavezne uplate iz tačke 10.3 ovog člana. Cilj ove odredbe je da, usled oslobađanja imovine od efekata zaloga, zalog PAK se prenosi na sredstva od prodaje imovine i prilaže se onim sredstvima sa prioritetom iste kao što imala sama imovina.

11.3. PAK će izdati Sertifikat oslobaćanja od uticaja zaloga koji podleže zalogu PAK održavajući istu prednost sredstava plasiranih u fond stečaja kao što je imao u imovini koja je prodata. Pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi, PAK će izdati svoje oslobađanje imovine u roku od 5 dana od dana prijema prodajnog ugovora i dokaze da se prodaja stvarno desila.

12. **Statutarni period založnog prava i zahtev za ponovno podnošenje**. Kao što je predviđeno u stavu 12 člana 33 Zakona, zalog je na snazi za 6 godina od dana procene i porez nije naplativ, kada zalog prestaje da važi. Ipak, ima izuzetka u zakonu, koja omogućuju da zalog važi za jedan duži vrmenski period. Takođe, neophodno je da zalog treba ponovo podneti u cilju da zadrži svoju validnost i prioritet nad.

Primer:
Poreski obveznik C predaje izjavu PDV za poreski period septembar 2004 i 25 oktobar 2004 koji sadrži neisplačeni poreski bilans od 1000 evra i to je uvedeno u izjavi za obradu podataka PAK 31. oktobra 2004 . Tog datuma PAK izdaje Obaveštenje-procenu za poreskog obveznika i nastaje poresko zaduženje. Prema stavu 12 člana 33 Zakona, PAK ima 6 godina da prikupi taj porez jer je to vremneski period za koji važi poreska obaveza. Osim neke akcije koja može da produži 6 godišnji period prikupljanja, ovlašćenje PAK-a da prikupi taj poreski dug ističe 30 oktobra 2010. Ako PAK kasnije utvrdi preko jedne revizije poreskog obvezika da Poreski obveznik C je izjavio svoj poreski dug i radi dodatnu procenu 10 Jula 2007, u iznosu od 5,000€ i izdaje Obaveštenje – procenu tog datuma, nastaje novo poresko opterećenje 10 jula 2007 za poreski iznos procenjen tog datuma, 5,000€. PAK do 9 jula 2013 može da prikupi tu dodatnu poresku procenu, osim ako nije bilo nekog akta da se produži 6 godišnji statut prikupljanja kao što je potpisano u podstavu 12 člana 33.

13. Izuzeci od statuta šestogodišnje naplate (period naplate), su slučajevi:

13.1. ako poreski obveznik podnese žalbu PAK, periad prikupljanja se odlaže za vremenski period od dana kada je slučaj primljen u žalbe PAK sve dok PAK ne izda konačnu odluku na žalbu, plus šest meseci. Kao što je predviđeno članom 82 Zakona, zabranjuje se PAK da preduzme mere oduzimanja imovine sve dok je slučaj u Žalbama, mada može da registruje poreski zalog, i da preduzme ostale akcije naplate, kada je to potrebno.

Primer:
Zahtev žalbe poreskog obveznika primljen je u Žalbe PAK 1 jula. PAK donosi konačnu odluku o slučaju 15 septembra. Slučaj je bio u Žalbama za 77 dana. Statut je odložen za 77 dana, plus dodatnih 183 dana, ili ukupno 260 dana. Ako statut ističe 20 oktobra 2010, odložio bi se do 6 jula 2011 (260 dana od prvog dana isticanja statuta);

13.2. Ako se poreski obveznik žali na neku odluku PAK Nezavisnom odboru za razmatranje (u nastavku NOR), period za prikupljanje naplate odlaže se za vremenski period od dana kada kada je slučaj primljen u NOR, sve dok NOR donese konačnu odluku, plus šest meseci. Kao što je predviđeno članom 82 Zakona, zabranjeno je PAK da preduzme mere za oduzimanje imovine dok je slučaj u NOR, mada može da registruje zalog i da preduzme druge postupke napalte, kada je to potrebno. Izračunavanje odlaganja statuta je isto kao izračunavanje odlaganja statuta za slučaj koji je predat Žalbama PAK kao što je opisano u gorenavedenom slučaju;

13.3. Ako je jedan dug poreskog obveznika predat nadležnom sudu, period naplate se odlaže za vremenski period od dana kada je slučaj primljen na sudu (obuhvativši, ali nije ograničeno, suđenje po žalbenom postupki, stečajni sud, krivični sud i privredni sud o pitanju koje je posebno vezano za poreski dug)

dok važeći sud donese konačnu odluku, plus šest meseci (dodatnih). Izračunavanje odlaganja statuta je isto kao izračunavanje odlaganja statuta za slučaj kojiej predat Žalbama PAK kao što je opisano u gorenavedenom slučaju. Osim onih slučajeva kada jedan poreski obveznik je preporučen za krivičnop delo u oblasti poreza, uopšte PAK neće preduzeti mere prinudne naplate slučaj je u razmatranju od strane suda bez posebnog ovlašćenja glavnog suda. Prinudna akcija naplate može se nastaviti u odnosu na one poreske obveznike koji su navedeni za krivično gonjenje na osnovu dela u oblasti oporezivanja , osim ako postoji saglasnost u okviru PAK-a ili na drugi način od strane organa sledbenika.

13.4. ako je poreski obveznik DP i podleže privatizaciji od strane PAK-a, šestogodišnji period naplate poreza odlaže se neograničeno. Založno pravo protiv DP ne ističe do 6 meseci nakon raspodele sredstava od privatizacije koju je usvojio nadležni organ;

13.5. ako je poreski obveznik DP, u centralnom ili lokalnom vlasništvu, nema šestogodišnjeg perioda ograničenja za dugove. Period naplate za DP ne ističe sve dok se poreski dug DP ne izmiri u potpunosti.

Primer:

Ako jedno DP, ima poreski dug za zadržani porez na izvoru za radnike tokom perioda januar 2004 i poreski dug je procenjen u isstemu PAK 15 marta 2004, prema normalnim okolnostima, period prikupljanja ovog poreskog duga ističe 14 marta 2010. Od vremena nastajanja duga od DP, period prikupljanja ne ističe sve dok DP ne isplati poreski dug koji ima za period januar 2004.

13.6. Ako jedan poreski obveznik , koji ima poreski dug, se nalazi van Republike Kosova za jedan period za više od 3 kalendarskih meseci, šestomesečni period odlaže se za vrmeneski period koliko vremena je poreski obveznik van Kosova i za još šest meseci nakon vraćanja poreskog obveznika. Odsustvo od tri meseca izračunava se počevši u prvom mesecu nakon meseca udaljavanja i za dva naredna kalendarska meseca. Ako se jedan poreski obveznik udalji sa Kosova 20 marta 2009 i vraća se 21 juna 2009, taj poreski obveznik se smatra da nije bio van Republike Kosova po ovoj odredbi jer on/ona nije bila van Kosova za tri puna kalendarska meseca nakon meseca udaljavanja sa Kosova.

13.7. Kao što je predviđeno u stavu 12.7 člana 33, nema šestogodišnjeg perioda za poreski dug jedne budžetske organizacije. Poreski dugovi jedne budžetske organizacije ostaju sve do vremena dok se ne isplati poreski dug.

13.8. PAK i poreski obveznik mogu da se slože o odlaganju statuta naplate ili prikupljanja potpisujući pismeni sporazum prema podstavu 12.7 člana 33 Zakona. Sporazum se potpisuje od strane poreskog obveznika (ako je pravno lice, potpis ovlašćenog zvaničnika pravnog lica) i od ovlaščenog delegiranog zvaničnika da potpiše u interesu GD PAK. Sporazum, opisuje poreski dug koji postoji (svaki podeljeni period koji ističe treba da se zabeleži), datum kada završava period naplate i datum kada je period naplate produžen.

Period naplate je do 24 meseci. Bilo kakvo odricanje mora biti potpisano od obe strane najmanje 15 dana pre isteka perioda naplate. Statut naplate će se produžiti samo jednom prema ovoj odredbi.

14. Ako je period naplate produžen zbog nekog razloga koji je opisan u stavu 13 ovog člana, poreski zalog sa kojim su povezani periodi produženja prikupljanja treba ponovo da se predaju u važeće evidencije u cilju održavanja prednosti PAK. Takva ponovna procedura, mora da se desi tokom 90 dana pre nego se završi prvi period prinudnog prikupljanja ili naplate.

Primer:
Trgovačko udruženje A, ima poreski dug za mesec Januar, Februar i Mart 2003 za PDV kao i za poresku godinu 2005 za Porez na prihod korporacija (u nastavku PPK). Porez PDV, procenjeni su 5 Marta 2003, 7 Aprila 2003 i 6 Maja 2003. Dug PAK procenjen je 2 Maja 2006. Period prikupljanja PDV, očekuje se da ističe 4 Marta 2009, 6 Aprila 2009 i 5 Maja 2009. PAK, je registrovala zalog u katastar i evidencije zaloga za sve obavezne poreze od Udruženja A (PDV i PAK) dana 6 Jula 2006. i 25 Novembra 2008, PAK i udruženje A, slažu se o produženju perioda naplate za obaveze PDV, do 31 Decembra 2010. Do 4 Decembra 2008, PAK mora da podnese soj zalog u katastar i u evidencije zaloga da bi pokazali da period naplate za obaveze PDV, se produžuje do 31 Decembra 2010 i zalog za PDV, važi do tog dana. Ponovo podneto opterećenje, treba da obuhvati opis poreskog zaduženja koje pokriva zalog (vrsta poreza, poreski period i iznos obaveza za svaki poreski period), dan kada je evidentiran prvi zalog, broj dokumenta prvog opterećenja, činjenicu da je ponovo predato opterećenje produženje prvog opterećenja i prioritet od prvog opterećenja ostaje na snazi do određenog datuma ponovo predatog opterećenja. Prvo založno pravo je obuhvatilo obavezu prema PAK. Međutim, pošto rok naplate za PAK ne ističe do 5 Jula 2012, nije pod uticaj zahteva za ponovnu predaju i nema potrebe da se obuhvati onaj poreski period na ponovo predati zalog. Zalog se posebno upućuje obavezama prema PDV.

Član 34 - Dažbina

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ako lice koje je dutno da plati bilo koji porez zanemari ili odbije da plati u roku od deset (10) dana od dana dostave obaveštenja procene, ona će biti dozvoljeno za generalnog direktora ili slutbeno lice u pisanom obliku od strane generalnog direktora, da prikupe što je iznos (i takve dalje iznosu će biti dovoljan da pokrije troškove taksa) od taksa na imovinu koja pripada tom licu (bilo da je u fizičkom posedu poreskog obveznika ili trećeg lica).

2. Da bi se ubirati na imovinu, ovlašćeni slutbenik dostavlja obaveštenje o zapleni bilo kom licu (uključujući, ali ne ograničavajući se na, za poslodavce, banke, druge finansijske institucije, ili javne vlasti) u kontroli ili posedovanja imovine poreskog obveznika (da li

pokretnu, nepokretnu, materijalnu ili nematerijalnu) ili koji ima obavezu da poreskom obvezniku u vreme kulučarima je napravljen. Nametnuti bio pod nadletnošću ovog stava smatra se neprekidno regrutovati ako je u to vreme to je bio, to je uz kopiju poreskih zaloţno pravo na snimljena Registra zaloga, ili što je registar koji se mogu naslednik u Registar zaloga, a prijemnik na kulučarima se preporučuje u pisanoj formi da taksa mora da se smatra da se neprekidno regrutovati protetę od datuma kulučarima je prvo sluţio sve do dana kada je porez, i sve dodatke i aktivna vremenska razgraničenja, nije u potpunosti plaćenu, odnosno kulučarima je objavljena, šta god da je ranije.

3. U slučaju imovine koja se sastoji od ostvarene zarade ili plate, ovlašćeni sluţbenik dostavlja obaveštenje o zapleni na sluţbenika ili zaposlenog koji ima obavezu isplate plata ili plata.

4. Zaplena obaveštenje će navesti:

4.1. Poreski obveznik čija je imovina zaplenjena se;
4.2.lokacija imovine;
4.3.vrstu odgovornosti;
4.4. poreski period za koji je odgovornost nastala; i
4.5.iznos poreza.

5. U skladu sa podstavovima 2 i 3 člana 82 ovog zakona, bilo koja imovina koja je predmet obaveštenje o zapleni moţe da bude zaplenjena od strane ovlašćenog sluţbenika, odnosno prava koja te imovine moţe da se koristi bilo koje lice posle toga mogu biti ograničena (tako da ta osoba moţe da koristi imovinu pod nadzorom PUK-a, ali ne moţe raspolagati imovinom), pod uslovom da u svakom slučaju ta imovina ne moţe (osim gde je imovina kvarljiva) da bude prodata ili odstraniti u roku od trideset (30) dana od dana obaveštenja o zapleni. Ovaj rok vaţi od datuma oduzete imovine do prodaje oduzete imovine.

6. Ukoliko ovlašćeni sluţbenik čini odlučnost da prikupljanje poreza ugroţena, obaveštenje i zahtev za neposredno plaćanje poreza moţe da napravi takav oficir i, o neuspehu ili odbijanju da plati porez, prikupljanje istih od strane taksa biće zakonito bez obzira na deset (10) dana iz stava 1. ovog člana, trideset (30) dana u stavu 5. ovog člana i rokove iz podstavova 2 i 3 člana 82 ovog zakona

7. Bez obzira na odredbe stava 2. ovog člana, taksa na plate ili plate plaća ili prima poreski obveznik će se kontinuirano i produţiti od datuma takva taksa je prvi napravio dok obaveze od kojih su nastala taksa je zadovoljan ili postaje neprimenljiv.

8. Kad god bilo koja imovina na kulučarima je napravljen nije dovoljan da zadovolji zahtev za koje je taksa je, ovlašćeni sluţbenik moţe, posle toga, pa često mogu biti potrebne, nastavite da uteruje druge imovine koja podletę Ubirati dok iznos duga od tog lica, zajedno sa svim troškovima, je u potpunosti plaćeno.

Član 35-Postupci pred prinudnu naplatu poreskog duga

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Ako poreski obveznik zanemari ili odbije da plati poreske obaveze u roku od 10 dana od dana predaje obaveštenja procene kao što je opisano u članu 31. Administrativnog uputstva, PAK je ovlašćena da prikupi poresko zaduženje, plus tekuće, sa merom oduzimanja imovine poreskog obveznika ili pravo na njegovu imovinu. Pre preduzimanja postupka prinudnog prikupljanja protiv nečije imovine, ili prava na imovinu, poreskog obveznika, PAK će registrovati svoje založno pravo u važeće evidencije prema opisu člana 32, ovog Administrativnog uputstva.

2. Da bi pružili poslednju mogućnost da dobrovoljno izvrši uplatu i da se osiguraju da je poreski obveznik svestan o poreskom dugu i posledicama neisplate tog duga ili ako ne sklopi sporazum o isplati, PAK šalje "Konačno obaveštenje" poreskom obvezniku i upozorava ga o merama zaplene ili o drugim merama, u roku od 10 dana, ako ukupan poreski dug nije isplačen, ili aranžmani za plaćanje nisu izvršeni, pre isteka vremena. Konačno obaveštenje, treba jasno da kaže da je to konačno obaveštenje i ako nema odgovora, mere prinudne naplate, obuhvativši i zaplenu imovine koja je založno pravo PAK ili neke treće strane, počeće bez nekog drugog upozorenja. Obaveštenje, poslati na adresu poslednjeg poznatog prebivališta, ili sedištu udruženja poreskog obveznika, preporučenom poštom ili predati ručno. Obaveštenje treba da sadrži:

2.1. ime poreskog obveznika;
2.2. identifikacioni broj poreskog obveznika;
2.3. daum obaveštenja;
2.4. predmet i period ili poreski periodi za koje je povezano obaveštenje;
2.5. iznos procenjenog poreza, kazne i kamate;
2.6. jedan zahtev za isplatu iznosa; i
2.7. mesto i način isplate iznosa.

3. Ako, nakon 10 dana od dana kada je Konačna odluka poslata poreskom obvezniku, ne isplati poreski dug, PAK odlučuje o Merama zaplene imovine u imovini koja pripada poreskom obvezniku, bilo u fizičkom posedovanju poreskog obveznika ili nekog trećeg lica. Međutim, kako je predviđeno članom 82 Zakona, zabranjuje se PAK da preduzme prinudne mere protiv nepokretne imovine sve dok poreski obveznik ima pravo da se žali Žalbama PAK ili Nezavisnom odboru za razmatranje (u nastavku NOR), ili dok je žalba u toku čekanja u Žalbama PAK ili NOR.

4. Kao što je predviđeno u stavu 6 člana 34 Zakona, jedno Konačno obaveštenje nije potrebno u slučaju odlučivanja da je prikupljanje poreza ugroženo. Kao što je opisano u stavu 3 člana 31 ovog Administrativnog uputstva, registracija jednog poreskog založnog prava i prinudna naplata može da se preduzme nakon slanja Obaveštenja-procene.

Član 36
Mere za zaplenu imovine držane od strane trećeg lica

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Mera za zaplenu imovine je jedan instrument zaplene preko koga se imovina (bilo pokretna ili nepokretna, dodirljiva ili nedodirljiva), jednog poreskog duga prelazi u PAK. Kao što se koristi u ovom članu, termin 'imovina' obuhvata svaku formu prava, sadašnje ili kasnije, u imovini; interesi i učešće u imovini; i prihodi. Kao što se koristi u ovom članu, osim ako nije drugačije naznačeno , termin 'mere za zaplenu imovine' odnosi se samo na oduzimanje imovine poreskog dužnika održana od strane trećeg lica.

2. Nakon isteka perioda od 10 dana koji je dat u Konačnom obaveštenju gorenavedenog člana 35, PAK može da preduzme mere u imovini u posedovanju trećeg lica šaljući mu Obaveštenje o merama za zaplenu imovine kod treće stranke. Osobe koje se smatraju trećim strankama su banke; poslodavci; dužnisi poreskog obveznika, obuhvativši, ali se ne ograničavajući samo na, isplate ugovora, tekuće račune, kirije ili lizing; javne organe; ostale finaisjske institucije; i svako drugo lice koje poseduje imovinu koja pripada poreskom obvezniku (bilo da je pokretna, nepokretna, materijalna ili nematerijalna), ili kojiima oabvezu prema poreskom obvezniku u vreme kada je preduzeta mera za zaplenu imovine. Za pojašnjenje člana 28 Zakona, termin "lice" obuhvata i "javni autoritet' kao što je Trezor, kao što je definisano u Zakonu.

3. Da bi konfiskovao imovinu u vlasništvu treće stranke, jedan ovlaščeni zvaničnik PAK-a, mora poslati Obaveštenje o merama za zaplenu imovine (isto tako poznat i kao Naredba o blokiranju i transferima) kod osobe koja poseduje imovinu poreskog obveznika. Osim toga, PAK treba da pošalje poreskom obvezniku jednu kopiju Obaveštenja o merama za zaplenu imovine treba da se adresuje osobi koja poseduje imovinu, i obuhvata:

- 3.1. Ime i adresu poreskog obveznika čija je imovina konfiskovana, obuhvativši fiskalni broj poreskog obveznika;
- 3.2. Identifikacija poreskog zaduženja, obuhvata vrstu poreza, poreske period (e), obavezni iznos za svaki poreski period i ukupan obavezni iznos;
- 3.3. Zakonsku osnovu za PAK da izda Obaveštenje o merama za zaplenu imovine;
- 3.4. Dužnost lica koje prima Obaveštenje o merama zaplene imovine da sprovede Obaveštenje o merama za zaplenu imovine, koje obuhvata prenos svakog fonda na posebnim računima od PAK, ili da bi blokirali svaku imovinu koju drži primalac;
- 3.5. Identifikacija svakog bankarskog računa na koji će se preneti sva sredstva i rok tokom kojeg sredstva moraju da se transferiču;
- 3.6. Uputstvo kako da se sprovede Obaveštenje o merama za zaplenu imovine, obuhvata broj računa na koji će se izvršiti svaka isplata; i
- 3.7. Opis mogućih sankcija da bi se pridržali zakonskih zahteva o preradi i odgovor o Obaveštenju o merama za zaplenu imovine.

4. Obaveštenje o merama za zaplenu imovine nije jedini dokumenta putem kojeg PAK, konfiskuje imovinu u posedovanju trećeg lica (bilo da je fizička ili je to iznos za koji osoba u posedovanju je obavezan prema poreskom obvezniku), i isto tako je dokumenat koji traži da imovina pod merama zaplene imovine da se preda i, ako je imovina u formi novca koji duguje, pripada, ili se drži u ime poreskog obveznika, takav novac treba da se isplati u PAK na navedenom računu za mere o zapleni imovine. Iznos koji podleže Merama za zaplenu imovine, je puni iznos imovine držane od strane trećeg lica, do ukupnog iznosa poreza i obaveznih tokova kao što je pokazano u Obaveštenju o merama za zaplenu imovine; ili iznos koji treće lice mora da plati poreskom obvezniku, do ukupnog iznosa poreskog zaduženja kao što pokazuje Obaveštenje o merama zaplene imovine.

5. kao što je predviđeno u stavu 2 člana 34 Zakona, Obaveštenje o merama za zaplenu imovine prilaže se samo imovini koju drži treće lice (ili iznosu za koji je teće lice dužan poreskom obvezniku) u vreme kada se Obaveštenje o merama za zaplenu imovine pojavilo. Međutim, taj stav predviđa da Mere za zaplenu imovine važe prema sledećim okolnostima:

5.1. Obaveštenje o merama za zaplenu imovine prati i kopija poreskog založnog prava registrovane u Registar o zalogu i Obaveštenju o merama zazaplenu imovine; i

5.2. Obaveštenje o merama za zaplenu imovine sadrži izjavu da je mera o zapleni imovine stalna i prilaže se celoj celokupnoj imovini koja je trenutno u posedovanju trećeg lica, kao i svaka druga imovina poreskog obveznika koja može da bude u posedovanju trećeg lica sve do vremena kada poreski dug, obuhvativši sve tokove i dodatke isplačene u potpunosti, ili dok PAK izda obaveštenje o o ukidanju mera zazaplenu imovine, bilo koja da je ranija.

6. Primanjem Obaveštenja o merama za zaplenu imovine, osoba koja posedoje imovinu, koja pripada poreskom obvezniku, ne namerava da uništi Mere za zaplenu imovine prenoseći imovinu, ili izvršavajući isplatu, kod neke druge osobe (obuhvativši poreskog obveznika) za svaki iznos koji podleže merama za zaplenu imovine. Svaka osoba koja poseduje novac, ili prava na novac, treba da ispalti iznos obaveze da isplati ili drži na računu PAK, određene u Obaveštenju o merama za zaplenu imovine.

7. Osim stava 1 do 6 ovog člana, poseban tretman je potreban da se pošalje Obaveštenje o merama za zaplenu imovine u bankama i finansijskim institucijama. Jedno obaveštenje ili Mera o zapleni imovine poslato jednoj banci ili finansijskoj instituciji je mera za zaplenu imovine produžena pod uslovima opisanim u stavu 5 ovog člana. Banka može da odredi jedno isto mesto za slanje svih Obaveštenja za mere o zapleni imovine PAK, u tom slučaju datum i vreme prijema od strane banke u svom određenom mestu biće važeće vreme i datum za sve filijale banaka u vezi ispunjenja Obaveštenja o merama za zaplenu imovine Banke će ispoštovati sledeće procedure:

7.1. Odmah da blokiraju sve račune koje pripadaju poreskom obvezniku čije je ime u Obaveštenju o zapleni imovine;

7.2. Da odgovori PAK u roku od 5 dana od dana primarja Obaveštenja o merama za zaplenu imovine da bi obavestili banku PAK dali banka ima neko zaduženje prema poreskom obvezniku (obuhvativši, ali se ne ograničavajući na, račun (e) koji pripada poreskom obvezniku, rakun (e) koje drži jedna treća osoba u ime poreskog obveznika,
ili svako drugo zaduženje koje banka ima prema poreskom obvezniku) i iznose (e) za koje banka je dužna u trenutku slanja u banci obaveštenja o merama oduzimanja imovine;

7.3. Platiti na račun koji odredi PAK iznos svake blokirane obaveze, do iznosa poreske obaveze i tokova iz PAK od strane poreskog obveznika;

7.4. Da izvrši isplatu koja se traži u gornjem podstavu 7.3. u roku od 10 dana nakon što je u banci poslato Obaveštenje o merama oduzimanja imovine;

7.5. Ako Obaveštenje o merama za oduzimanje imovine koje je poslato banci ispunjava sve zahteve za jednu meru za oduzimanje imovine neprekidno, kao što je opisano u stavu ovog člana, obaveza banke u vezi tog obaveštenja o merama za oduzimanje imovine nastavlja se sve dok se ne izmiri poreski dug, uključujući sve tokove;

7.6. Ukoliko banka ima sporazm o prekoračenju sa poreskim obveznikom koji nije registrovan u registar zaloga, banka nema pravo da nadoknadi jedan iznos duga na jednom prekoračenju kada PAK predstavi jednu banku za Obaveštenje o merama za oduzimanje imovine, do vremena kada se Obaveštenje o merama za oduzimanje imovine isplati u potpunosti;

7.7. Ako PAK sazna da da više od jedne banke ima zaduženje u vezi poreskog obveznika, PAK može da pošalje Obaveštenje o merama za oduzimanje imovine svakoj od tih banaka. Na osnovu odgovora iz svake banke na iznos koji su dužni, PAK će podeliti iznose koje svaka banka treba da isplati za isplatu Obaveštenja o merama o oduzimanju imovine. To bi značilo da će sredstva od svake banke biti preneta i nijedna banka neće biti oštećena u pošiljci ukupnog iznosa od svojih sredstava, dok se traži da druga banka snosi mnogo manji iznos. Ako jedna banka ne odgovori, PAK neće imati osnovu za proporcionalnu podelu iznosa te banke i naplatiće pun iznos zaduženja održanog u toj banci, i da proporcioanlno podeli svaki preostali iznos u drugim bankama koje su odgovorile.

7.8. Kada banka primi Obaveštenje o merama o oduzimanju imovine od PAK i naredbu o izvršenju od suda, primeniće se prvo načelo o vremenu, prvo o pravu. Prema ovom načelu, ako je Obaveštenje o zapleni imovine PAK primljeno pre naredbe suda o izvršenju, banka će ispoštovati Obaveštenje o merama za zaplenu imovine PAK pre naredbe suda; ako je naredba suda primljena pre Obaveštenja o

merama za zaplenu imovine PAK-a, banka će ispoštovati odluku suda pre Obaveštenja o merama za zaplenu imovine. Stav 1 člana 35 Zakona predviđa da , "*svako lice u posedovnju (ili zadužen da) imovine koja je predmet mere oduzimanja imovine kada je jedna mera oduzimanja imovine urađena, zahtevom ovlaščenog zvaničnika, predaće takvu imovinu (ili izmiriti svoj dug) ovlaščenom zvaničniku, asim ako takav deo imovine, u vreme takvog zahteva, podleže izvršenju nekog sudskog procesa*".

7.9. Bez obzira na dalji tok Obaveštenja o merama za oduzimanje imovine, ako je jedno Obevštenje o merama za zaplenu imovine dostavljeno banci koja nema zaduženje prema poreskom obvezniku, to Obaveštenje o merama za zaplenu imovine nije Obaveštenje o merama stalne zaplene imovine i banka će biti oslobođena obaveze u vezi tog Obaveštenja o oduzimanju imovine čim odgovori PAK da nema zaduženja od poreskog obveznika. Ako se to kasnije pokaže netačnim, zaduženja banke prema PAK u vezi Obaveštenja o merama za zaplenu imovine biće efektivne od dana kada Obaveštenje o merama za zaplenu imovine je poslato banci na početku.

8. Osim odredbi stava 1 do 6 ovog člana Obaveštenje o merama za oduzimanje imovine Depratmana trezora Kosova traži da se tretira na poseban način kao što sledi:

8.1. PAK je ovlaščen da na elektronski način obavesti Departman trezora o računima koje treba da blokira, sve dok obe strane sklope sporazum o takvom elektronskom informisanju i da identifikuje poreskog dužnika PAK, njegov fisklani broj i ukupan dug, nezavisno od zahteva o Obaveštenju o merama za zaplenu imovine kao što je opisano u stavu 3 ovog člana;

8.2. Jedan takav elektronski prenos informacija, da mere za zaplenu imovine se nastavlja u Trezoru sve dok PAK informiše Trezor da zalog o preskom dugu koji podleže meri o zapleni imovine je evidentiran pravilno u Registar zaloga, nezavisno od zahteva u stavu 5 ovog člana;

8.3. Ako se jedno Obaveštenje o merama za zaplenu imovine pošalje na neki drugi način a ne na elektronski način, to Obaveštenje treba da ispuni sve zahteve iz stava 3 ovog Administrativnog uputstva. Ovo Obaveštenje o merama za zaplenu imovine biće kontinuelno ako ispuni zahteve iz stava 5 ovog Administrativnog uputstva;

8.4. Zvaničnici PAK i Departmana trezora doneće neophodne procedure da bi osigurali odredbe ovog Admiinistrativnog uputstva.

9. Ako izos koji podleže merama za zaplenu imovine nije predat u PAK u roku od 10 dana kako je predviđeno stavom 6 ovog člana, PAK će podneti Konačni zahtev osobi kojoj je poslato Obaveštenje o merama za zaplenu imovine. Konačni zahtev pružiće drugi rok od 10 dana za osobu kojoj je poslat zahtev za zaplenu imovine gde se traži da ispuni zahteve mere za zaplenu imovine. Konačni zahtev će se predati lično odgovornom licu treće stranke i obavestiti ga od strane odgovornog lica da potvrdi prijem zahteva. Potvrda će

sadržati datum i vreme kada je predato Konačno obaveštenje. U vreme dostavljanja Konačnog obaveštenja, ovlaščeni zvaničnik Pak obaveštava odgovornu osobu o mogućim posledicama ako ne ispuni zahtev Obaveštenja o merama zaplene imovine i Konačnog obaveštenja. Ako soba kojoj je dostavljeno Obaveštenje o merama zaplene imovine nema mogućnosti da plati celokupan iznos mere za zaplenu imovine, PAK može da ovlasti plačanje obaveznog iznosa u ratama, koji neće biti duži od 6 meseci.

10. Stav 2 člana 35 Zakona predviđa, "*svako lice, koje ne predaje ili odbija da predaje svaku imovinu koja podleže merama za zaplenu imovine na zahtev određenog zvaničnika, lino će biti dužan državi za jedan iznos koji je jednak imovini koja nije predata,ali ne prekoračuje iznos poreza za čije prikupljanje je uspostavljena mera za zaplenu imovine (zajedno sa kamatom, sankcijama i troškovima) kao da je podizjava poreza*. "U svrhe ovog stava, termin lice, osim značenja datog u Zakonu, sadrži banku, finansijsku instituciju, poslodavca, najmodavca/lizingodavca, ili druge a mesta gde je Obaveštenje o merama za zaplenu imovine dostavljeno. U njemu, nakon donošenja Obaveštenja o merama za zaplenu imovine , osobi kojoj je predato Obaveštenje o merama za zaplenu imovine zanemari ili ne ispuni plača PAK iznos koji podleže meri za zaplenu imovine, PAK izdaje Obaveštenje o proceni toj osobi. Obaveštenje o proceni sadržiće iste infornacije kao što traži član 31 ovog Administrativnog uputstva. Osim toga, treba da naglasi da je obaveštenje izdato pod ovlaščenjem stava 2 člana 35 Zakona 03/L-222 o poreskoj administraciji i procedurama, nakon (ime osobe protiv koje je urađena procena) neisplate spomenutog iznosa Obaveštenja o proceni, madaje konačan zahtev predat za tu isplatu. Iznos koji će se izračunati biće jednak imovini koja nije predata, ali neće prekoračiti ukupan iznos poreza za koji je urađen Konačan zahtev, plus svaka kamata, primenljiva kazna i troškovi kao što je predviđeno u stavu 2 člana 35 Zakona. Jedna procent na osnovu odredbi stava 2 člana 35 Zakona prikupiće se na isti način kao porez. Isplata procenjenog iznosa prema stavu 2 člana 35 Zakona ne oslobađa osobu kojoj je predato Obaveštenje o merama za zaplenu imovine i Konačana zahtev od odgovornosti da plati PAK celokupan iznos imovine koja se drži od trećeg lica, do celokupnog obaveznog poreza kao što je pokazano u Obaveštenju o merama za zaplenu imovine; ili iznos koji treće lice pokazano u Obaveštenju o merama za zaplenu imovine.

11. Stav 3 člana 35 Zakona predviđa da svaka osoba opisana u stavu stavu 10 ovog člana podleže sankcijama kao što je predviđeno u stavu 1 člana 55 Zakona. Iznos sankcija se utvrđuje prema ovom stavu (prema stavu 3 člana 35 Zakona) ograničeno je u jednakom iznosu od 50% pokrivenog iznosa kao rezultat izdavanja Obaveštenja o merama za zaplenu imovine (iznos dužan od strane trećeg lica, do ukupnog iznosa obaveznog poreza kao što je pokazano u Obaveštenju o merama za zaplenu imovine; ili iznos koji treće lice je obavezno da isplati poreskom obvezniku, sve do ukupnog iznosa obaveznog poreza kao što je pokazano u Obaveštenju o merama zaplene imovine).

Primer:
Poreski obveznik A duguje PAK 5,000 € poreza plus kazna i kamata. On ima račun u banci X sa ukupno 3,000€ i ABC d.o.o. ima 7,000€ njegov dug za vreme delovanja njegovog biznisa. Poreska administracija podnosi Obaveštenje o merama za zaplenu imovine u banci X dana 15 Septembra i banka X isplačuje 3,000€ koje su bile za poreskog obveznika A račun određen od PAK 22 Februara. 10 Marta, PAK podnosi Obaveštenje o merama za zaplenu imovine u ABC u iznosu od 3,000€ obuhvativši i kaznu i kamatu. Do 25 Marta, ABC d.o.o. ne odgovara na Obaveštenje o merama za zaplenu imovine. Pošto ABC d.o.o. ne odgovara na Oabveštenje o merama za zaplenu imovine, ovlaščeni zvaničnik PAK, podnosi Konačni zahtev u ABC d.o.o. šalječi lično Konačni zahtev kod Opšteg upravnika ABC d.o.o. i dobivši potvrdu da je ABC d.o.o. dobilo Konačni zahtev, obuhvatuivši datum i vreme kada je podnet Konačni zahtev. Opšti upravnik priznaje da nema spora u vezi iznosa poreskog duga za poreskog obveznika A. Ovalščeni zvaničnik PAK, informiše Opšteg upravnika o posledicama neispunjenja zahteva Obaveštenja o merama za zaplenu imovine i Konačnog zahteva.

8 Aprila, ABC d-.o.o. još nije odgovorilo na Obaveštenje o merama za zaplenu imovine Konačnog zahteva. Zvaničnik PAK, priprema Obaveštenje-procenu, kao što je opisano u stavu 10 ovog člana. Obaveštenje-procena pokazuje kao porez ukupan iznos isplate koju PAK treba da primi od ABC d.o.o. (3,000 € plus kazna i kamata koja je počela od kada je podent Konačan zahtev); osim toga, Obaveštenje o proceni obuhvatiće sankcije u iznosu od 1,500 € (ili jedan iznos koji je jednak sa 50% pokrivenog iznosa–u cilju ovog primera izvršeno je potpuno izračunavanje). Ukupan iznos procene protiv ABC d.o.o. biće 4,500€, plus kamata za procenjeni iznos poreza. PAK je ovlaščen da prikupi ovaj procenat kao da je to porez.

Donošenje ove odluke protiv ABC d.o.o. ne oslobađa ga od obaveze, da ispuni Obaveštenje o merama za zaplenu imovine i Konačan zahtev. Ako je potrebno, PAK je ovlaščena da optuži PAK d.o.o. za neispunjenje Obaveštenja o merama za zaplenu imovine i Konačnog zahteva u skladu sa odredbama člana 32 Zakona.

Kao d.o.o. ABC može da se žali na procen. Međutim, osnova za žalbu je mala, jer Opšti upravnik je bio obavešten direktno da nema spora u vezi iznosa obaveze za poreskog obveznika A.

12. Ako treće lice drži imovinu poreskog obveznika, drugačije od gotovog novca ili druge forme imovine, kao što je deo neke opreme, vozilo idr. Zvaničnik PAK, dostavlja Obaveštenje o merama za zaplenu imovine, osobi koja drži imovinu poreskog obveznika. U isto vreme, Zvaničnik predaje trećoj stranci kopiju Obaveštenja o konfiskaciji, prema opisu stava 3 člana 37 ovog Administrativnog uputstva, koji obuhvata puni opis konfskovane ili zaplenjene imovine. Original i Obaveštenje o konfiskaciji, predaju se

poreskom obvezniku. Zvaničnik PAK, treba da presudi o slučajevima kada treće lice koristi imovinu poreskog obveznika i uklanjanje imovine od posedovanja trećeg lica dali će oštetiti treće lice. PAK, treba da ohrabri poreskog obveznika da sklopi jedan službeni sporazum koji ovlaščuje treće lice da drži posedovanje konfiskovane imovine, tako da je PAK ne ošteti u smislu gubitka vrednosti koje bi moglo da nanese treće lece koje poseduje imovinu. Kada se imovina konfiskuje, PAK, treba da nastavi da prodaje imovinu na taj način, kao svaka druga konfiskovana imovina.

13. Ako Obaveštenje o merama za zaplenu imovine se dostavi jednom poslodavcu da se stavi na plate i koje su dug poreskog obveznika, Obaveštenje o merama zapleni takve imovine jedna mera za zaplenu imovine je kontinuelna prema stavu 7 člana 34 Zakona. Obaveštenje o merama zaplene imovine na taj način se stavlja kao dug na plate ili budućim platama koje će se dobijati (obuhvativši i vaki bonus ili druge forme nadoknade) od vremena kada je dostavljeno poslodavcu pa sve do vremena kada poreski dug za koji je podneta mera za zaplenu imovine je izmiren. Obaveštenje o merama za zaplenu imovine stavlja se na obavezne iznose za preskog obveznika pošto iznosi koji podležu zadržavanju na izvoru za penzije i porezu budu ukinutu sa plata. Osim toga, iznos od 20 € nedeljno biće osolobođen mere za zaplenu imovine da bi dozvolili poreskom obvezniku da ispuni osnovne potrebe za hranom kao što je predviđeno u stavu 2 člana 37 Zakona.

Član 35 - Sprovodjenje Levi

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo koje lice u posedu (ili obavezi u vezi sa) imovina koja je predmet ubirati na kojoj taksa učinjen će, na zahtev ovlašćenog sluţbenika, predaju te imovine (ili praţnjenje te obaveze) ovlašćenom sluţbeniku, osim onog dela imovine kao što je, u vreme takvih zahteva, predmet izvršenja u bilo kom sudskom procesu.

2. Bilo koje lice koje ne izvrši ili odbije da preda bilo koju imovinu predmet ubirati na zahtev odredjenog sluţbenika neće biti lično odgovoran za vladu u sumu jednaku vrednost imovine koja nije predao, ali ne prelazi iznos poreza za prikupljanje Nametnuti koji je napravljen (zajedno sa kamatom, sankcije i troškove), kao da je nepotpuno poreza. Nametanje sankcija ovoj ne oslobadja osobu na kome je taksa je sluţio na njihovu obavezu da se preda imovina koja je predmet ubirati koji je sluţio na tom licu u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Pored lične odgovornosti nametnute u stavu 5 ovog člana, ako propust ili odbijanje da se preda bez opravdanog razloga, to lice neće biti odgovorna za sankcije prema stavu 1. člana 55 ovog zakona.

Član 37
Mere za oduzimanje imovine u posedovanju poreskog obveznika

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. **Imovina u posedovanju poreskog obveznika.** Kao što je predviđeno u stavu 1 člana 35 Zakona, "*Ako jedna osoba koja je dužna da plati nekiu vritu poreza ne plati ili odbije da plati u roku od 10 dana nakon predaje obaveštenja o proceni, Direktor ili zvaničnik kojeg je pismeno ovlastio Direktor ima zakonsko pravo da prikupi takve iznose (i druge zrnose koji su dovoljni da pokriju troškove Mera za oduzimanje imovine) merama za oduzimanje imovine koja pripada takvoj osobi (bilo u fizičkom vlasništvu poreskog obveznika ili trećeg lica).*

2. U većini slučajeva, imovina u posedovanju poreskog obveznika je imovina koja se koristi od poreskog obveznika tokom ekonomske delatnosti (imovina biznisa). Pre konfiskacije imovine poreskog obveznika, PAK, treba da preduzme postupke opisane u članu 35 Administrativnog uputstva (ili da obezbedi da su ti postupci preduzeti), osim pregleda registara i beleški koje se primenjuju da bi odredili prava i interes poreskog obveznika na imovinu. Kao što je naglašeno ranije u ovom Administrativnom uputstvu, PAK je ovlaščen da konfiskuje i proda samo prava i interes poreskog obveznika na svaku imovinu.

2.1 U razmatranju imovine, PAK treba da identifikoje sve prepreke (kreditore) protiv imovine (zalog na Registar zaloga, hipoteku u katastar, idr.). Ime kreditora koje stoji u evidencijama treba da bude naglašen u beleške PAK, datum kada je nastala prepreka i sprečena imovina.

2.2 Pak treba da kontaktira svakog kreditora i da odredi iznos neizmirenog duga i statut duga (sadašnjeg, spornog idr.). Sve obezbeđene informacije treba pismeno dokumentovati (evidencije) PAK.

2.3 Svaki spor vezan za vlasništvo imovine poreskog obveznika treba da se navede.

2.4 Na osnovu obezbeđanih informacija, PAK treba da odredi akcize poreskog obveznika (prava i interesi) u imovini i da utvrdi dali ima akcije (imovinei) dovoljne da opravda konfiskaciju i prodaju.

2.5 Ako ima prava i manjih interesa na imovinu poreskog obveznika, Upravnik regionalne kancelarije, odgovoran za prikupljanje poreskog duga, treba da uzme pismeno ovlašćenje od Zamenika direktora za akcije, pre nego nastave sa konfiskacijom. Uopšte, konfiskacija imovine na koju ima minimalno pravo i interes ne treba da se oduzme osim ako poreski obveznik nije stalni delikuent i ne nastavi da poveća poreski dug ako takav postupak nije preduzet. Konfiskacija će se konfiskovati samo ako su uzete u obzir sve ostale alternative.

2.6 Ako nema interesa i prava na imovinu poreskog obveznika, Poreska administracija nema ovlaščenja da konfiskoje neku imovinu. Zalog Poreske administracije povezan je samo sa pravima i interesima poreskog obveznika na imovinu. Ako poreski obveznik nema prava i interese, zalog poreske administracije ne može se uspostaviti i nema pravne osnove za PAK, da konfiskuje imovinu poreskog obveznika. U slučaju kada poreski obveznik nastavlja da stvara poreski dug, ali ne na prava i na kamatu imovine, poreska administracija treba da ima u potpunosti u vidu da pošalje peticiju nadležnom sudu o prinudnom raspuštanju u stečaju.

3. Da bi konfiskovali imovinu poreskog obveznika, ovlaščeni Zvaničnik PAK, nakon preduzimanja svih prethodnih mera zatraženih kao što je opisano u ovom članu, potrudiće se da kontaktira poreskogo obveznika ili predstavnik poreskog obveznika i da traži isplatu poreskog duga. Odgovorni Zvaničnik PAK, treba da bude u društvu drugog zvaničnika PAK, ako se predviđa konfiskacija imovine od poreskog obveznika, ili neke treće stranke. Ako poreski obveznik nije u stanju da plati dug, ili odbije da to učini i Zvaničnik PAK, odredi da treba da se izvrši konfiskacija imovine, Zvaničnik PAK, treba da informiše poreskog obveznika da će se izvršiti konfiskacija vjegove imovines. Ovlaščeni Zvaničnik PAK, treba da dostavi poreskom obvezniku Obaveštenje o merama za zaplenu imovine kao što je opisano u stavu 5 ovog člana. Zvaničnici PAK, u nastvaku, treba da registruju konfiskovanu imovinu i da predaju poreskom obvezniku Obaveštenje o konfiskaciji, koji sadrži:

3.1. ime i adresu poreskog obveznika;

3.2. adresu gde se nalazi imovina, ako se razlikuje od adrese poreskog obveznika;

3.3. opis neizmirenog poreskog zaduženja (vrsta poreza i poreski period);

3.4. iznos procenjenog poreskog zaduženja plus troškovi do datuma konfiskacije;

3.5. jedan puni opis imovine koja je konfiskovana.

4. U skladu sa stavom 1, člana 37 Zakona, konfiskaciji podleže toliko imovine poreskog obveznika koliko je potrebno da se izmiri poreski dug poreskog obveznika. PAK, će učiniti zajedničke napore da se identifikuje sredstva za oduzimanje koja mogu zadovoljiti ovaj uslov i da se oduzme samo ta imovina. Ako nije mohuće podeliti imovinu poreskog obveznika samo za konfiskaciju bez da se ošteti ukupna vrednost imovine poreskog obveznika, ovlaščena je konfiskacija primenljive imovine. Ako je jedina imovina poreskog obveznika koja podelže konfiskaciji pokretna imovina i kapital poreskog obveznika prekoračuje porerski dug za više od 100%, i PAK, je zabeležila založno pravo nad imovinom, normalno ne traži se konfiskacija od PAK, da bi prikupila soj dug. Međutim, ako statut naplate je tokom godine koja ističe, konfiskacija nepokretne imovine je ovlaščena, iako vrednost može biti nejednaka sa neizmirenim poreskim dugom.

5. Ako poreski obveznik nije tu za vreme konfiskacije, jedna kopija Obaveštenja o merama za zaplenu imovine ostavlja se predstavniku poreskog obveznika na mestu biznisa, osim slanja jene kopije na adresu predstavnika poreskog obveznika. Ako je poreski obveznik jedno lino poslovno preduzeće, jedna kopija Obaveštenja o merama za zaplenu imovine predaće se lično na kućnu adresu poreskog obveznika. Primerak Obaveštenja o merama za zaplenu imovine sa svime dostaviće se ili poslati u isto vreme i na isti način.

6. Ako ne može da se izvrši popis imovine u vreme konfiskacije, Zvaničnik PAK uradiće opšti opis konfiskovane imovine koji je urađen u vreme konfiskacije. Tokom 3 radna dana, nakon što je urađena konfiskacija, PAK, daje Obaveštenje za dodatnu konfiskaciju koja obuhvata jedan puni opis konfiskovane imovine. Dodatno obaveštenje konfiskacije, treba dostaviti poreskom obvezniku ili njegovom određenom predstavniku odmah nakon završetka popisa njegove imovine. Jedan primerak o dodatnoj konfiskaciji, predaće se poreskomo obvezniku. Pošiljka poštom mora da sadrži zahtev da poštanska služba mora da verifikuje dokumenat koji je poslat na traženu adresu i da napiše datum i vreme isporuke.

6.1. Nakon slanja Obaveštenja o konfiskaciji kod poreskog obveznika, PAK mora da odredi jedan otvoreni tržišni iznos za svaki artikal konfiskovane imovine i da zabeleži tu vrednost u primerak (kopiju) PAK Obaveštenje o konfiskaciji. Da bi odredili otovrenu tržišnu vrednost treba imati u vidu starost, uslove i upotrebu;

6.2. Otvorena tržišna vrednost odrediće se bez osvrta na bilo koji iznos koji može biti dug protiv imovine;

6.3. Određena otvorena tržišna vrednost biće polazna tačka za određivanej minimalne cene ponude kada se imovina pruži na prodaju.

7. Kada se imovina konfiskuje, PAK, ima obavezu da brani imovinu do stepena zaštite kao ona urađena od poreskog obveznika. Ako je ostavljena imovina, objekti (prostori) poreskog obveznika, onda treba da bude utvrđeno vlasništvo tih objekata. Ako su objekti u vlasništvu poreskog obveznika, poreski obveznik mora biti obavešten, u vezi sankcija ako namerava da udalji neku imovinu iz objekata. Treba uzeti u obzir promenu mera bezbednosti (brave, ključevi idr.) da bi sprečili pristup poreskom obvezniku i povećanoj bezbednosti konfiskovane imovine.

7.1. Ako su objekti pod vlansištvom neke treće stranke, PAK, preuzima obaveze poreskog obveznika u vezi vlasnika objekata. To podrazumeva, da PAK, je obavezan da raspravlja o prihvatljivoj ceni najamnine sa vlasnikom, koja ne treba da bude veća nego cena koju plača poreski obveznik. Ako je poreski obveznik platio kiriju za jedan određeni vremenski period, PAK, nema obaveza da plati kiriju dok ovaj vremenski rok ne prođe, ali treba da plati kiriju od tog datuma pa na dalje. Pak treba da dobije odobrenje vlasnika da prometi mere bezbednosti u prostoru (troškovi će biti na teret poreskog obveznika kao

troškovi prikupljanja u sistemu obrade podataka PAK) Ako PAK ne može da postigne prihvatljiv sporazum sa vlasnikom objekata, treba da udalji konfiskovanu imovinu iz objekata koji su konfiskovani kad se pojavi prva mogućnost, ali ne više od 5 radnih dana nakon što je izvršena konfiskacija.

7.2. Ako u trgovinskim objektiva poreskog obveznika, ima id elatnosti drugih društava, PAK, treba da pruži obezbeđenje za konfiskovanu impovinu poreskog obveznika bez upadanja u normalno delovanje drugog udruženja, kako bi onamogla da obavlja svoju delatnost. Uopšte u takvim okolnostima, imovina poreskog obveznika treba da s eudalji iz objekata. Međutim, Pak, može da sklopi prihvatljiv sporazum bilo za drugo udruženje ili za vlansika objekata (ako je vlansik neko drugi a ne poreski obveznik).

8. Pre proglašenja imovine za prodaju, Poreska administracija treba da odredi minimalnu cenu ponude pod kojom će se prodati imovina. Minimalna ponuda namerava da zaštiti poreskog obveznika i d aobezbedi da se imovinane proda pod jednom veomaniskom cenom koja je niža od vrednosti prinudne prodaje interesa na imovinu poreskog obveznika. Cena minimalne ponude treba tano da se odredi u cilju pružanja zaštite prava i interesa poreskog obveznika i interesa države na imovinu. Minimalna ponuda nikada ne može biti veća od interesa založnog prava države na imovinu (iznos poreskog zaduženja).

8.1 Polazna tačka za određivanje cene minimalne ponude biće otvorena vrednost određena u stavu 8 ovog člana.

8.2 PAK treba da ima u vidu iznose prepreka (obuhvativši izračunate tokove do dana prodaje) koji imaju prioriteta nad poreskim zaduženjem i da ukine te iznose od otvorene tržišne vrednosti. Kada se proda, imovina podleže zahtevima poverilaca koji imaju prioriteta nad poreskim zalogom, tako da iznos minimalne ponude treba uzeti u obzir te iznose.

8.3 Nakon smanjenja otvorene tržišne cene sa iznosom prepreka naspram imovine, koje imaju prioriteta nad poreskim dugom, PAK treba i dalje da smanji vrednost imovine oslanjanjući se na činjenice da je prodaja imovine prinudna – i ne dešava se između jednog dobrovoljnog prodavca i dobrovoljnog kupca. Poteškoće povezane naročito sa prinudnom prodajom države (ne postoji garancija jasnog naslova, bez garancije za imovinu, imovina se prodaje "kao što jeste" idr.) treba se uzeti u obzir u određivanju prinudne prodajne vrednosti imovine. Smanjenje koje će se koristiti u određivanju vrednosti prinudne prodaje (minimalja ponuda) imovine neće niti manje od 25% i veća od 50% ostale vrednosti nakon smanjenja otovrene tržišne vrednosti sa iznosom prepreka naspram imovine. Na primer, Poreska adminsitracija je konfiskovala jedan kamion i odredila da otvorena vrednos trržišta kamiona je 10,000€, koja je i predstavljena vrednost u primerku Obaveštenja o konfiskaciji Poreske administracije. Poreski obveznik je kupio kamion uzimajući kredit od banke, a to je bilo pre poreskog prava na zalog. Poreski obveznik još uvek duguje

4,000€ duga, ostavljajući 6,000€ kao interes poreskog obveznika na kamion (i isto tako interes kome s eprilaže poreska obaveza). Na osnovu tekućih ekonomskih uslova, zvaničnik za prunudnu naplatu utvrđuje da cena minimalne ponude treba das e odredi smanjujući vrednost interesa obveznika unakamionu za 40%. Cena minimalne ponude za kamion je 3,600€ (6,000 minus 2,400€). Svaki kupac u prodaji PAK treba da iam u vidu činjenicu da kamionima jedna postojeni bankarski zalog od 4,000€ za koji treba da se sporazumeju (saglase) dodatno-otkupljujćem, osim izvršenja isplate od 3,600€ (ili bilo kojeg većeg irnosa koji je pružen na javnoj prodaji) u poresksoj administraciji.

9. Kada bude konfiskovana imovina poreskog obveznika, treba da se proda u jednom periodu koji počinje 30 dana od dana konfiskacije (stav 5 člana 34 Zakona) i ističe 60 dana od datuma konfiskacije. Period za prodaju imovine može da se proguži ako to okolnosti traže, kao što je odlaganje prodaje, koja traži ponovno objavljivanje prodaje. Ovlaščuje se PAK da počne proglašenje prodaje konfiskovane imovine, pre nego istekne rok od 30 dana, pod uslovom da datum prodaje nije manje od 30 dana od dana konfiskacije. U cilju ovog člana, dan konfiskacije je datum kada je Poreska administracija dobila u posedovanju imovinu donoseći jedno Obaveštenje o merama za zaplenu imovine i Obaveštenje o konfiskaciji.

9.1 u cilju prodaje imovine, PAK treba da priremi Obaveštenje o prodaji, koje treba da sadrži:

9.1.1 ime poreskog obveznika;

9.1.2 pokazatelj da je prodaja javnom aukcijom ili prodaja zatvorenim ponudama. Ako je u pitanju prodaja sa zatvorenim ponuadama, procedure kako će se predati zatvorena ponuda u PAK;

9.1.3 datum prodaje;

9.1.4 mesto prodaje;

9.1.5 izjava da se samo interesi poreskog obveznika na imovinu prodaju i da se imovina prodaje "onako kako jeste" bez neke garancije o usklađenosti, upotrebu, vrednost ili imovinu (zbog toga, PAK, ne treba da objavi vrednost koja je stavljena na imovinu tako da nije u poziciji da može da preporuči vrednost koja može stvoriti konflikt bilo sa kupcem ili sa poreskim obveznikom);

9.1.6 puni opis prodate imovine pogodne da pruži jednom kupcu da uradi procenu vrednosti imovine;

9.1.7 mesto gde može da se proda imovina i datum i mesto gde može da se uradi to;

9.1.8 rokovi isplate, koje treba da ispuni uspešni ponudilac ako se isplata obavi u potpunosti primanjem najviše ponude ili na rate kao što se određuje Obaveštenjem o prodaji;

9.1.9 kvalifikacije koje omogući ponudilac mora da ispuni u cilju da može ponuditi za imovinu (ako je utvrđena kvalifikacija); U cilju ponude za nepokretnu imovinu, ponudioc treba da ima evidenciju da je uradio bankarsku garanciju za minimum 10% neizmirenog poreskog duga;

9.1.10 forma iznos kojim se obavlja isplata (putem bankarskog transfera) i kako se obavlja isplata od strane uspešnog ponudioca;

9.1.11 izjavu ovlaščenja PAK, da se izvrši prodaja.

9.2 Primerak Obaveštenja o prodaji treba da se pošalje poreskom obvezniku pre nego se objavi prodaja imovine. Treba učiniti napore da se lično dostavi obaveštenje poreskom
obvezniku ili njegovom predstavniku, ako to nije moguće, jedan primerak ili kopija treba da se pošalej na poslednju poznatu adresu poreskog obveznika.

9.3 po jedan primerak Obaveštenja za prodaju treba postati svakom kreditoru, koja ima registrovan zalog na imovinu tako da oni budu obavešteni da je imovina na prodaju i da mogu prisustvovati prodaji kako bi branili svoje interese.

9.4 Imovina koja je konfiskovana treba da se proglasi za prodaju najmanje 10 dana od pre planiranog datuma za prodaju.

9.5 Jedna kopija Obaveštenja o prodaji treba da se objavi barem u jepnim novinam sa velikim tiražom na Kosovu, kao i na jednim novinama sa velikim tiražom koje se objavljuju u regji gde se prodaje imovina. Iste novine ne mogu poslužiti u dva cilja. Ako nema novina sa velikim tiražom u regiji, Obaveštenje treba objaviti u drugim novinama sa velikim tiražom na Kosovu.

9.6 Po jedan primerak Obaveštenja o prodaji treba treba staviti barem na tri vidna java mesta u opštini ili lokalnoj zajednici gde će se nalazi imovina koja će se prodati. Osim toga ako se prodaja održava na nekom drugom mestu, Obaveštenje o prodaji treba staviti na tri vidna java mesta u opštini ili lokalnoj ztajednici gde će se održati prodaja.

9.7 Primerak Obaveštenja o prodaji, treba poštom postati svim zainteresovanim mogućim kupcima za koje se zna – mogućim kupcima koji često učestvuju na prodajama PAK i svim mogućim kupcima koji traže kopiju Obaveštenja o prodaji.

9.8 Ako je potrebno da se odloži jedna prodaja nakon što je objavljena, prodaja treba ponovo da se planira za vreme ne duže od 90 dana od dana konfiskacije. Prodaja treba da se proglasi u skladu sa odredbama ovog stava i njegovih pod-stavova.

10. Kada se imovina nudi na prodaju javnom aukcijom ili zatvorenim ponudama, PAK treba da pruži vreme mogućim kupcima da vide i razgledaju imovinu. Ako ima prepreka (zaloga) protiv imovine koja ima prioriteta nad poreskim založnim pravom, Poreska administracija treba da pruži važeće informacije mogućim kupcima, da bi obuhvatili ime

kreditora (poverioca), vrstu prepreke (hipoteku, dug, sudsku odluku idr.), mesto gde je registrovana prepreka/zalog, datum kada je registrovana prepreka/zalog, i obavezan iznos.

11. Ako se prodaja obavlja javnom aukcijom , uglavnom treba da se izvrši na mestu gde se nalazi imovina za prodaju.

11.1 PAK, obezbeđuje da su zainteresovani ponudioci registrovani i da ispunjavaju sve kvalifikacije opisane u Obaveštenju o prodaji (ako se traži, svi ponudioci treba da donesu evidenciju da imaju bankarsku garanciju), i da mu se daje jedan broj ponudioca;

11.2 U vreme objavljivanja, Zvaničnik PAK, koji će izvršiti prodaju treba da proglasi da PAK pruža na prodaju imovinu koja je opisana u Obaveštenju o prodaji za najveću ponudu, Zvaničnik PAK objaviće kao u nastavku: PAK *nudi na prodaju imovinu opisanu u Obaveštenju o prpodaji* (dali ima jedan ili dva artikla za prodaju, poželjno je da se pročita njihov opis; ako je lista duža, potrebno je da se preporuči samo mogućim ponudiocima Obaveštenja o prodaji i imovini koja je tu predstavljena). *Prodaja će se izvršiti uz konkurenciju otovrenih ponuda. Ponuđena imovina prodaje se tamo gde se nalazi i u svom trenutnom stanju. PAK, prodaje samo pravo, naziv i interes* (ime poreskog obveznika) *na imovinu. Imovina se prodaje podležući svakoj prepreci/zalogu koja je veća od založnog prava poreske administracije. PAK, je svestan o naknadnim preprekama protiv imovine koje su veće zaloga PAK* (imena osoba koje drže prepreke i obavezan iznos za svaku prepreku – ako samo određena imovina podeleže preprekama, identifikujte specifičnu imovinu kojoj je priložen zalog (povezana). (Pružite predstavniku (-cima) nosiocu (-cima) većeg zaloga jednu mogućnost da uradi jedno proglašenje ili objavljivanje u vezi zaloga koji oni traže i iznos koji treba platiti da bi izmirili taj zahtev). *PAK, ne daje nikakvo ovlaščenje ili garanciju, ne izražava ili ne podrazumeva, u vezi vrednosti naziva imovine ili kvaliteta, količine, težine, veličini ili uslovima neke imovine, o načinu neke upotrebe ili cilja. Rokovi prodaje naglašenbi su u Obaveštenju o prodaji – to su* (Opišite rokove prodaje). *Dali ima neko pitanje u vezi procedura ponude ili rokova prodaje? Dali razumeju svi uslove ove prodaje i uslove pod kojima se nudi prodaja?* (Dali će se imovina prodati kao celina ili u gomili (paketu), objasnite ponudiocima da će se imovina na početku prodati za prodaju u paketu ili gomili a kasnije u individualnoj celini). *Ponude treba početi minimalnom cenom ponuđivanja. Ako nema ponuda koje ispunjavaju ove cene, prodaja će se odložiti i ponovo objaviti ponovo drugi put. Kada pružate ponudu, molimo vas drite vaš broj ponudioca tako da se vaša ponuda registruej kako treba u registar prodaje.Minimalna ponuda za ovu imovinu određuje se da bude _____ € (zavisno od slučaja). Aukcija je otvorena za vaše ponude.*

11.3 Dok se nastavlja pružanje ponuda, treba da se evidentira broj ponudioca svake ponude i ponuđene cene, registar evidencije treba držati u dosije prodaje.

11.4 Ako je imovina podeljena u razne celine, PAK, je odredio da će se imovina prodati u paketu i u podeljene celine, Zvaničnik koji obavlja prodaju objaviće da se prodaja obavlja u dve faze.

11.4.1 U prvoj fazi, imovina će biti ponuđena na prodaju na gomilu ili u paketu pod najnižom cenom određenom za prodaju. Nakon što se ponude za prodaju imovine u gomili okončaju, treba proglasiti i objaviti ime uspešnog ponudioca i iznos ponude. Uspešni ponudilac treba da bude informisan da će se njegova ponuda držati u rezervi zavisno od rezultata prodaje individualnih grupa.

11.4.2 U drugoj fazi, imovina će se prodati u određene grupe pre nego se objavi prodaja. Ponuda u svakoj grupi nastaviće se stavljajući na tabelu evidenciju ponuda u jedan registar ponuda. Uspešni ponudioc za svaku grupu objaviće se kada ponuda za svaku grupu bude završena i uspešni ponudioc će se informisati da je primanje ponude jedno privremeno primanje zavisno od rezultata ponude u preostalim grupama imovine.

11.4.3 Kada ponuda za podeljenu imovinu je prkoračila iznos ponude za naplatu, recimo da je iznos prekoraëio ponudu hajniže ponude, prodaja može da se nastavi sve dok se dobije iznos ponude koji je isti sa poreskim dugom. Ako nakon primanja dovoljno ponuda da se izmiri poreski dug, ostane još grupa imovine, PAK, može da oslobodi preostale grupe poreskih obveznika.

11.4.4 Ako ponuda sa ukupnim iznosom o individualnim grupama imovine je ista ili manja od iznosa ponude za imovinu u paketu, imovina će biti deklarisana za ponudioca sa najvećom ponudom kada se imovina ponudi na prodaju u paketu.

11.5 Odgovorno lice za prodaju sastaće se sa uspešnim ponudiocem odmah nakon prodaje da bi uskladili završnu isplatu i da bi oslobodili konfiskovanu imovinu.

11.6 Kada svi uslovi budu ispunjeni i obavi se celokupna isplata, PAK će pripremiti Priznanicu o prodaji koja prenosi sva prava, naziv i interes poreskog obvazenika na prodatu imovinu kod uspešnog ponudioca.

12. PAK može isto tako da pruži imovinu za prodaju putem prodaje sa zatvorenim ponudama. Kada se obvalja prodaja sa zatvorenim ponudama, imovina se nudi samo u paketu (gomili). Jedna prodaja sa zatvorenim ponudama može da se desi samo na jednom mestu koje se prati za takve prodaje, obuhvativši i Regionalnu kancelariju PAK.

12.1. PAK, obezbeđuje da mogući ponudioci budu registrovani i da ispunjavaju kvalifikacije opisane u Obaveštenju o prodaji, ako se traži, ponudioci će podneti potvrdu da imaju bankarsku garanciju, kao i daće im se jedna kuverta sa brojem i formular zatvorene ponude.

12.2. U vreme proglašenja, Zvaničnik PAK, koji obavlja prodaju, treba da objavi da PAK, nudi imovinu opisanu u Obaveštenju o prodaji za najvišeg ponudioca. Zvaničnik PAK, objavljuje sledeće: PAK *nudi na prodaju imovinu opisanu u Obaveštenju o prodaji* (ako ima jedan ili dva artikla na prodaju, poželjno je da se pročita njihov opis; ako je lista duža, treba da se preporuči samo mogućim ponudiocima Obaveštenja o prodaji i imovini koja je navedena na listi). *Prodaja će se obaviti zatvorenim ponudama. Imovina koja se nudi na prodaju prodaje se tu gde se nalazi i u svom trenutnom stanju. Poreska administracija prodaje samo pravo, naziv i interes* (ime poreskog obveznika) *u imovini. Imovina se prodaje i podleže svakoj prepreci/zalogu koji je veći od založnog prava PAK.* (imena osoba koji imaju prepreke i obavezni iznos za svaku prepreku – ako samo određena imovina podleže prepreci, identifikujte specifičnu imovinu kojoj je priložena (povezana) prepreka. (pružite) predstavniku (-cima) nosiocu (-cima) većeg založnog prava jednu mogućnost da objave u vezi zaloga koji oni traže i iznos koji treba platiti da bi izmirili taj zahtev.) *PAK, ne pruža nikakva ovlaščenja ili garancije, ne izražava ili podrazumeva, u vezi vrednosti naziva imovine ili kvaliteta, količine, težine, veličine ili uslova neke imovine, ili forme za neku upotrebu ili cilj. Rokovi isplate su naglašeni u Obaveštenju o prodaji – a to su* (Opišite rokove prodaje). *Dali ima neko pitanje u vezi procedura ponude ili rokove prodaje? Dali razumeju svi uslove ove prodaje iliuslove po kojima se nudi imovina? Minimalna ponuda za ovu imovinu određeno je da bude _____ € (zavisno od slučaja). Predate ponude sa nižim iznosom od ovog naglašenog neće se prihvatiti i diskvalifikovaće se tokom otvaranja. Aukcija je otvorena za vaše ponude.*

12.3 Nakon završetka uvodne izjave, pružiće se neko vreme da se omogući ponudiocima da pripreme i predaju njihove ponude, stavljajući svoje ponude u koverat sa brojem koji im je dat, zatvarajući koverat i stavljajući ga u jednoj kutiji za prijem ponuda. Ponudioce treba obavestiti kada ostane samo pet minuta da predaju ponude.

12.4 Kada prođe vreme za predaju zatvorenih ponuda, odgovorna osoba za prodaju proglasiće pred prisutnim ljudima da se ponude otvaraju. Svaki koverat će se izvući iz kutije posebno, otvoriće se i objaviti ponuda (obaveštenje) svim prisutnima, nakon čega će se ubaciti u službene evidencije prodaje. Ako je neka ponuda predata sa manje od minimalnog, prisutni će se obavestiti o imenu i broju ponudioca, da se obaveste da je ponuda manje od minimalnog i zbog toga se diskvalifikuje. Ubačene informacije sadrže: broj ponudioca, ime ponudioca, imovina za koju j e predata ponuda i iznos predate ponude.

12.5 Kada se otvore sve ponude, da se pročitaju, i potvrdi se da ispunjavaju minimalne uslove i da se ubace u službeni registar prodaje, odgovorna osoba prodaje objaviće prisutnima dobitnu ponudu i izjaviće da je imovina prodata (ime dobitne ponude) za (iznos dobitne ponude).

12.6 Odgovorna osoba za prodaju sastaće se sa uspešnim ponudiocem odmah nakon prodaje da se dogovore o završnoj isplati i da bi oslobodili konfiskovanu imovinu.

12.7 Kada se ispune svi uslovi i primljena je ukupna isplata, PAK će pripremiti Priznanicu o prodaji koja prenosi sva prava, naziv i interes poreskog obveznika na prodatu imovinu kod uspešnog ponudioca.

13. Ako nema predatih ponuda, bilo usmeno ili zatvorenom ponudom, bilo koja da ispunjava kriteriume najniže ponude, odgovorna osoba za prodaju objaviće da je prodaja odložena u nedostatku minimalne ponude i odrediće se ponovo na neki drugi datum.

14. Kada se prodaja odloži u nedostatku minimalne ponude, treba doneti odluku dali treba da se smanji iznos minimalne ponude, ili da se ponovo objavi prodaja imovine sa minimalnom ponudom, ili da ostavi prodaju i da vrati imovinu poreskom obvezniku pošto nema dovoljno vrednosti za prodaju.

14.1 Ako je doneta odluka da se smanji minimalna ponuda, iznos nove minimalne ponude biće u iznosu ne manjem od 40% preostale vrednosti nakon smanjenja otvorene tržišne vrednosti u odnosu na iznos prepreke-zaloga naspram imovine. To predstavlja smanjenje od 10% dodatnog smanjenja ovlaščenog iznosa u pod-stavu 8.3 ovog člana.

14.2 Ako se imovina nudi na prodaju po drugi put, treba da se pirpremi novo Obaveštenje o prodaji na novi datum prodaje. Obaveštenje o prodaji treba de pripremi u skladu sa odredbama stava 9 ovog člana. Imovina treba da se objavi za prodaju tokom 10 dana nakon što se prva prodaja odloži za prodaju ne kasnije od 30 dana nakon datuma prve prodaje. Novo obaveštenje o prodaji treba da se objavi i da se postavi na isti način kao što je opisano u stavu 9 ovog člana.

15. Prodaja konfiskovane imovine može da se povuče i konfiskovana imovina da se vrati poreskom obvezniku pod dole navedneim uslovima:

15.1 Namera je bila da se obavi početna prodaja ali nisu dobijene ponude koje ispunjavaju kriteriume minimalne ponude i utvrđeno je da nema dovoljno prava i akcija u imovini da se ona nudi po drugi pun na prodaju; ili

15.2 Imovina se nudi na prodaju po drugi put sa jednom nižom minimalnom ponudom i nije bilo prihvatljivih ponuda koje ispunjavaju kriteriume minimalne ponude.

15.3 Ako je povučena prodaja konfiskovane imovine, Poreska administracija, predaje zahtev nadležnom sudu za početak prinudnog stečajnog postupka u cilju sprečavanja poreskog obveznika da stvori nove poreske obaveze i da bi

omogučili sudu da proda bilo koju imovinu poreskog obveznika preko svojih procedura prodaje (Vidi član 39 ovog Administrativnog uputstva).

16. Prodaja može da se obustavi pre nego se završi prodaja, ako se utvrdi od PAK o greškama i o kršenju zakonskih zahteva ili procedura konfiskacije i prodaje od PAK. Generalni direktor, ima ovlaščenje da pregleda i proceni činjenice i da odluči o obustavi prodaje, Odluka sadrži pravnu osnovu za obustavu prodaje. PAK treba da koriguje zakonske i proceduralne nedostatke i ponovo objavi prodaju. Svaka dalja prodaja, treba da se ponovo objavi i odredi, ne dalje od 30 dana od dana kada je obustavljena prodaja.

17. Jedna prodaja može da se obustavi primanjem jedne naredbe od suda, koji ima potrebnu nadležnost. Ako odluka suda sadrži uputstvo da se vrati imovina sudu, PAK treba to da učini, osim ako veruje da ima valjanog razloga da se žali na tu odluku. Ako se od PAK traži da se vrati imovina sudu, treba to da uradi pod uslovom da PAK zadrži prioritet nad sredstvima koje bi uživala kao kad bi sama prodala imovinu. Ako je nalog o otkazivanju za potrebe rasprave za utvrđivanje prava na imovinu, PAK će držati u posedovanju imovinu ali zaviseći od suda. Ako se kasnije PAK ovlasti da proda imovinu, objaviće prodaju i odrediće da se prodaja održi ne kasnije od 30 dana od dana primanja ovlaščenja da se nastavi sa prodajom.

18. Ako jedan uspešan ponudilac ne ispuni sve uslove prodaje, svaki iznos koji je isplačen ili zagarantovan od strane ponudioca zadržaće PAK, kao ogštetu za neuspeh uspešnog ponudioca da izvrši svoju obavezu, prema njegovom ugovoru i da nadoknadi svaki trošak koji je povezan sa procesom prodaje.

19. Ako konfiskovanoj imovini preti opasnost da se pokvari (ošteti, raspadne) ili da izgubi vrednost ili troškovi o držanju konfiskovane imovine su nesrazmerni sa iznosom poreskog zaduženja, Poreska administracija može da obavi brzu prodaju konfiskovane imovine. Takve okolnosti moguće su ako je u konfiskovanoj robi i sveže voće i povrće. Na isti način, troškovi držanja žive stoke mogu biti takvi da troškovi mogu biti u srazmeri sa njihovom vrednošču ili poreskim dugom i jedna brza prodaja bi spasila vrednost za poreskog obveznika i da maksimalizuje napore naplate za PAK.

19.1 Generalni direktor može pismeno da ovlasti brzu prodaju kada su okolnosti stava 19 ovog člana prihvatljive, u skladu sa pismenom preporukom Regionalnog upravnika, koji je odgovoran za prodaju i konfiskaciju. Takva pismena preporuka treba da obuhvati razloge zašto je neophodna jedna brza prodaja i posledice ako se ne održi jedna brza prodaja. Pismena preporuka treba isto tako da pruži cenu minimalne ponude za artikle koji su na prodaju. Minimalna ponuda treba da se odredi na osnovu otvorene tržišne vrednosti za artile koji će se prodati, minus svaka znana prepreka za artikle koji se prodaju i onda se ukida i maksimum od 50% kako bi imali u vidu potrebnu prirodu prodaje.

19.2 Poreskom obvezniku, ili njegovom ovlaščenom predstavniku, treba dati jednu kopiju Obaveštenja o prodaji (ako poreski obveznik ne može da se nađe, napori da se nađe poreski obveznik moraju da se dokumentuju) i da mu se pruži mogućnost da ispalti iznos minimalne ponude u cilju da ponovo kupi konfiskovanu robu i da izbegne njihovu prodaju pod niskim cenama. Ako poreski obveznik plati cenu minimalne ponude, artikli za prodaju ili brzu prodaju oslobodiće se konfiskacije i vratićese poreskom obvezniku uz evidenciju da je iznos minimalne ponude ispalčen u ovlaščenoj banci. Ponovo kupljena imovina od strane poreskog obveznika na ovaj način ne podleže kasnijoj konfiskaciji od PAK za minimum naredna 30 dana.

19.3 Jedna brza prodaja treba da se objavi što šire je moguće u dozvoljeno vreme. Treba se sastati sa barem 5 mogućih ponudioca (koji nisu povezani sa Zvaničnicima PAK koji obavljaju prodaju ili neko osoblje nadgledanja ili rukovodstvo PAK) i da im se da mogućnost da budu prisutni na prodaji. Obaveštenje o očekivanoj prodaji treba postaviti na tri važna javna mesta barem jedan čas pre planiranog vremena prodaje.

19.4 Jedna brza prodaja mora se izvršiti kao javna aukcija. Cena minimalne ponude treba da se objavi, zajedno sa izjavom da je ovo brza prodaja specifikovane imovine u skladu sa Članom 34 Zakona i odredbama ovog Administrativnog uputstva.

19.5 Rokovi prodaje za prodate artilkle prema proceduri prodaje tražiće od uspešnog ponudioca da pruži evidenciju ovlaščenom Zvaničniku Poreske administracije koji obavlja prodaju da je ispltio puni iznos ponude u određeni bankarski račun, tokom jednog (1) časa nakon proglašenja pobedničke ponude. Uopšte, artikli koji se prodaju brzom prodajom, prodaju se na gomilu ili u paketu (gomili), nego da se prodaju kao podeljeni artikli. Prodati artikli neće se predati ponudiocu dok ne donese evidenciju o isplati.

20. Konfiskovana imovina od poreskog obveznika može se vratiti poreskom obvezniku, u potpunosti ili delimično, pod sledećim okolnostima:

20.1 Ako PAK i poreski obveznik su sklopili sporazum o usklađivanju poreskog duga pre prodaje, konfiskacija može da se skine i imovina može da se vrati poreskom obvezniku dok poreski obvzenik plača sve troškove PAK, u konfiskaciji i očuvanju imovine. Konfiskacija se neće ukinuti sve vreme dok poreski obveznik ne pruži zadovoljavajuću evidenciju o isplati svih troškova koji su proistekli iz konfiskacije očuvanja imovine.

20.2 Utvrđeno je da je konfiskovan jedan deo suvišne imovine i moguće je da se obavi jedna uspešna prodaja da se ispuni poreski dug samo prodajom jednog dela konfiskovane imovine i podela imovine neće stvoriti neravnopravnu situaciju za poreskog obveznika.

20.3 Oslobađanje konfiskacije kao celine, ili delimično, pomoglo bi da se prikupi konačna naplata poreskog duga.

20.4 Utvrđeno je da imovina podleže nadležnosti suda ili pravnom procesu koji ima visoku potražnju na imovinu, osim ako se takvi organi slažu sa konfiskacijom i prodajom imovine od strane Poreske administracije.

20.5 Utvrđeno je da je konfiskacija bila pogrešna ili dug koji je stvorio osnovu za konfiskaciju je pogrešan ili ne postoji više.

20.6 PAK je odlučio povuče prodaju kao što je predviđeno u stavu 15 ovog člana.

Član 36 - Prodaja na javnoj aukciji

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. PUK moţe da proda na javnoj aukciji bilo koju imovinu oduzeta u skladu sa ovim zakonom.

2. Postupci za prodaju na javnoj aukciji biće regulisana podzakonskim aktom.

Član 37 - Ostale odredbe koje se odnose na prinudnu naplatu

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Samo da je imovina potrebna i dovoljna da zadovolji tekuće poreske obaveze poreskog obveznika moţe biti predmet prinudne naplate akcije.

2. Sledeći oblici imovine poreskog obveznika biće oslobodjena od daţbina i zaplene:

2.1.podrške detetu i socijalne pomoći;
2.2.neophodno odeću;
2.3.osnovne hrane;
2.4.osnovni nameštaj;
2.5. osnovne lične stvari, osim luksuznih predmeta i
2.6. bilo koja druga imovina iz administrativnim uputstvom.

3. akcije za prikupljanje dugova poreza mora se uzeti u zakonski roka predvidjenog zakonom, tokom kojeg je zaloţno pravo vaţi na osnovu člana 33. ovog zakona. Ako je zbirka akcija, osim za evidentiranje zaloge, protiv koga je pokrenut odredjene imovine, PUK je ovlašćen da završi tu radnju kolekciju, iako ona moţe proširiti preko šest godina zakonski rok ili statutarni period produţen na stav 12. člana 33 ovog zakona.

4. Bez uticaja na bilo koji drugi odredbama ovog zakona, ovlašćeni sluţbenici Poreske uprave moţe da zahteva poreskog obveznika, odnosno njegovog ovlašćenog predstavnika, da obezbedi izjavu pod zakletvom imovine u vreme i na mestu koje odredi Poreska uprava. Takva izjava sredstava treba da sadrţi sledeće:

4.1. sva sredstva trenutno u vlasništvu poreskog obveznika, bilo direktno ili

indirektno;

4.2. sva sredstva u kojima poreski obveznik ima vlasnički interes;

4.3. sva sredstva raspolaţe poreski obveznik u roku od šest (6) meseci pre datuma izjave, uključujući i lice na koje je prenesena sredstva, odnos prema poreskom obvezniku lica na koje se sredstva prenesena, datum prenosa, kompenzacija iznos za koji je premešten sredstvo;

4.4. opis svih obaveza duguje od sredstva opisanih u izjavi i vreme i mesto za evidentiranje svih bezbednosnih interesa u bilo kojoj od sredstava;

4.5. sve izvore struje prihoda, kao što su poslodavci, bankovnim računima, potraţivanja.

5. Bez uticaja na bilo koji drugi odredbama ovog zakona, ovlašćeni sluţbenici Poreske uprave moţe da zatraţi od bilo kojeg lica se veruje da su informacije relevantne za prikupljanje poreskog duga da obezbedi izjavu pod zakletvom u vezi sa zbirci takvih poreskog duga na vreme i mesto odredjen od strane poreske uprave.

6. Sprovodjenje stav 4 i 5 ovog člana se kroz predstavljanje činjenica i okolnosti u nadleţnom sudu, koji moţe da izda nalog ubedljiv izgled i svedočenja onih osoba opisane u stavu 4. ovog člana. Bilo koje lice koje ne dodje na vreme i mesto navedene, ili da obezbedi informacije, kao odgovor na zahteve za informacije je opisano u paragrafima 5 i 6 ovog člana, biće odgovoran za takve novčane kazne, kazne ili druge sankcije (uključujući i zatvaranje) koje mogu biti propisane od strane nadleţnog suda. Takva kazna, kazna, ili kazna neće biti manja od 500 evra.

Član 38 - Naplaćena taksa od partnera i članova udruţenja unincorporated

(Zakon Br. 03/L- 222)

Generalni direktor moţe da povrati od bilo kog od partnera ortačkog sve takse, zajedno sa kamatom, sankcije i troškove, jer iz partnerstva, kao što je predvidjeno u Zakonu o privrednim organizacijama.

Član 39 - Porudjbine ugroţena

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Gde je generalni direktor smatra da je plaćanje poreza koji će postati usled je u opasnosti jer je osoba treba da ode na Kosovu, da prestane posao ili da prenese imovinu, ili je ugroţena iz drugih razloga, generalni direktor moţe da obavesti svako lice:

1.1. zahvaljujući novac osobi koja će biti odgovoran da plati porez;

1.2. drţi novac za osobe koje će biti odgovoran da plati porez;

1.3. ima ovlašćenje od nekog drugog lica da plati novac licu koje će biti odgovoran da plati porez;

1.4.da izdvoji novac sve dok generalni direktor pitanja obaveštenje iz člana 21. ili

povuče obaveštenje izdate na osnovu ovog člana.

2. Bilo koje lice koje ne izdvajaju novac kao što se zahteva prema stavu 1 ovog člana podleţe sankciju iz stava 2 člana 55 ovog zakona.

Član 40 - Embargo na uvoz i izvoz

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. U svakom slučaju kad osoba, koja je obavezan da plati bilo koji porez zanemari ili odbije da plati u roku od deset (10) dana nakon dostave procenu obaveštenje ili ako generalni direktor smatra da je plaćanje poreza u opasnosti iz člana 39 ovog zakona, biće dozvoljeno Generalni direktor ili slutbenik pisano ovlašćenje od strane generalnog direktora, na zahtev u pismenoj formi od generalnog direktora Carinske sluţbe koje embarga biti postavljena na oslobadjanje od bilo koje uvoz ili izvoz tog lica.

2. Bilo koji zahtev za generalnog direktora Carinske sluţbe iz stava 1. ovog člana ostaju na snazi dok generalni direktor savetuje generalnog direktora Carinske sluţbe u pisanoj formi, odluku o rešavanju zahteva.

Član 41 - Odlazak zabrane

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor PUK moţe da zahteva da Granična policija Kosova ili druge organe preduzme takve korake kao što je potrebno kako bi se sprečilo lice napusti Kosovo pod sledećim uslovima:

1.1. Generalni direktor mora da ima razloga da veruje da je lice o tome da ode Kosovo, a što je odlazak predstavlja neposrednu opasnost za budzet Kosova, jer osoba nije uspela da plati dugove poreza od više od pethiljade (5.000) €, ili je propustio da dostavi jednu ili više potrebne poreske deklaracije predstavlja nepoznat iznos poreske obaveze;

1.2. Generalni direktor mora da podnese pismeni zahtev za šefa pogranične policije koji opravdavaju zahtev da spreči osobe sa Kosova u odlasku i

1.3. Bez nepotrebnog odlaganja, posle zahteva šefa granične policije, generalni direktor PUK-a mora zatraţiti saslušanje pred nadleţnim sudom sa nadleţnošću nad takvim stvarima i zahtev za sudski nalog ovlašćuje Granične policije da spreči odlazak osobe pod uslovima opisanim U sudski nalog.

2. Po prijemu zahteva opisan u tački 1.2 ovog člana, načelnik granične policije će preduzeti korake potrebne za sprečavanje temu osoba iz odlasku Kosova do izdavanja naredbe od nadleţnog suda, kako je predvidjeno u pod- stava 1.3 ovog člana. Ako je takav nalog nije izdat u roku od 48 sata od tema osoba je u početku bio sprečen odlazak Kosova, dozvoljeno da ode na Kosovu, bez daljeg akcije Granična policija.

3. Po prijemu naloga od nadleţnog suda, kojom se ovlašćuje Granične policije da spreči

odlazak osobe, Granična policija će preduzeti korake potrebne za sprečavanje lice iz napuštaju teritoriju Kosova, dok se propisane uslove po redosledu su ispunjeni.

4. Ako pre isteka perioda odobri sudija ili tuţilac za sprečavanje lica od odlaska Kosova, ne moţe biti dozvoljeno da ode na Kosovu ako to lice:

4.1. čini uplatu u celosti, ili

4.2. podnosi sve kašnjenja sa isplatom deklaracije u potpunosti;

4.3. čini aranţman zadovoljavajući za generalnog direktora PUK za plaćanje poreza ili podnošenja i plaćanje svih kašnjenja deklaracije, ili

4.4. pruţa punu izjavu sredstava, pod zakletvom, kao što je propisano u stavu 4. člana 37 ovog zakona, koji ukazuje da osoba nema sposobnost da plati poreski dug,odnosno sredstva iz kojih se porez biti prikupljena ili identifikuje sredstva iz koje zbirke poreskog duga, delimično ili u celosti, moţe biti napravljen.

5. Kada osoba je ispunila uslove za odlazak, kako je predvidjeno u sudske odluke, PUK mora da obavesti pogranične policije, bez nepotrebnog odlaganja.

Član 42 - Transferi sredstava

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. PUK će imati ovlašćenja da prenese procenu poreza na drugom entitetu nakon prenosa imovine (pokretne ili nepokretne) u sledećim slučajevima:

1.1. Poreski obveznik je preneta sredstva drugom entitetu ili u očekivanju stvaranja poreskog duga ili posle nastale poreskog duga,

1.2. Prenos sredstava je za manje od trţišne vrednosti imovine,

1.3. Prenos sredstava je napustio poreski obveznik, bez mogućnosti plaćanja poreza i dugova,

1.4. PUK obavesti poreskog obveznika i drugog entiteta i odlučnost da će prenos sredstava rezultat procene protiv trećih lica i pod uslovom da je treće lice svoje pravo na podnošenje ţalbe.

2. Iznos poreza se ocenjuje u odnosu na drugi entitet će biti manji od poreza od poreskog obveznika, odnosno vrednost imovine prenose.

3. Prenos je u roku od tri (3) meseca od nastanka poreskog duga će se smatrati da je ostvaren u očekivanju stvaranja poreskog duga.

4. Ako se prenos sredstava (pokretnu ili nepokretnu) je napravljen nakon što zaloţno pravo poreske uprave kao što je predvidjeno u članu 27 ovog zakona je zabeleţen u odgovarajući registar ne gi zadovoluvaat poreskog duga na koji je zaloţno pravo se primenjuje, poreska zaloga će se smatrati da priloţite da prenose imovinu i preneta imovina će biti predmet ubirati procedurama predvidjenim u članu 34. ovog zakona.

5. postupke koje treba sprovesti u uspostavljanju procene protiv drugog entiteta primaocu prebačeni sredstava će utvrditi podzakonskim aktom.

Član 38
Prenos imovine (sredstava)

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 1 člana 42 Zakona ovlaščuje PAK da prenese poresku procenu iz jednog entiteta u drugi prateći prenos imovine pod sledećim okolnostima:

1.1. Poreski obveznik je preneo imovinu kod drugog entiteta bilo u predviđanju stvaranja poreskog duga ili nakon stvaranja poreskog duga;

1.2. Prenos imovine je bio manji od otvorene tržišne vrednosti sredstava;

1.3. Prenos sredstava je ostavio poreske obveznike bez sposobnosti da plate poreski dug,

1.4. PAK je obavestila poreske obveznike i drugi entitet, o odluci, da će prenos sredstava rezultirati na procenu o trećoj strani i pružiti trećoj strani pravo da se žali.

Kada PAK otkrije, bilo putem kontrole ili akcije prikupljanja, da se desio prenos sredstava kao što je predviđeno u pod-stavu 1.1 do 1.3 ovgo člana, i u cilju donošenja jedne procene prema članu 42 Zakona, PAK treba da prati opšta načela predviđena članom 19 do 21 Zakona, kao i odredbe ovog člana.

2. Stav 3 člana 42 pokazuje da jedan prenos sredstava koji je izvršen tokom 3 meseci (90 dana) stvaranja poreskog duga smatra se da je urađen u iščekivanju stavranja poreskog duga. Međutim, ako poreski obveznik može da pruži dokaze da je sklopljen dogovor o prodaji za najmanje 30 dana, ali ne više od 90 dana, pre prijema obaveštenja o očekivanoj poreskoj reviziji ili istrazi, prenos sredstava koji se dogodio u skladu sa tim sporazumom neće se smatrati kao prenos sredstava u očekivanju stvaranja poreskog duga, čak i ako se prenos nije stvarno desio dok je poreski obveznik primio obaveštenje poreske revizije ili poresku istragu u očekivanju. Takva transakcija mora da bude transakcija kada se dešava prenos novca, kao što je bankarski transfero idr., ili legitimni kredit obavljen preko neke banke ili organizacije koja je ovlašćeni zajmodavac. Prenos sredstava koji se dogodi duže od 90 dana pre primarja obaveštenja jedne očekivane kontrole ili revizije obično se ne smatra kao prenos u očekivanju stvaranja poreskog duga osim ako ima dokaza da se podrži odluka da je transfero bio u očekivanju stvaranja poreskog duga.

3. Ako jedan poreski obveznik prenese sredstva tokom perioda od 30 dana pre nego poreski obveznik obustavi svoju polovnu delatnost, takav transfero se smatra kao transfer u očekivanju stavranja poreskog duga. Preporučeni period od 30 dana je period koji počinje 30 dana pre datuma kada će se desiti transfer sredstava. Ako se biznes zatvara 31 januara 2009, svaki prenos koji se izvrši nakon 1 januara 2009 smatraće se kao prenos u očekivanju stvaranja poreskog duga.

4. Ako PAK, utvrdi poreski dug protiv jednog poreskog obveznika i imovina poreskog obveznika kasnije se prenese pre nego je PAK registrovala svoj zalog, PAK može imati osnovu da izvrši procent protiv onoga koji je obavio prenos ako su ispunjeni svi uslovi prema Zakonu i važećem Administartivnom uputstvu.

5. Satav 1 čalan 42 predviđa da se jedna situacija prenosioca dešava ako su ispunjeni sledeći uslovi:

5.1. Poreski obveznik je preneo sredstava (imovinu) jednom drugom entitetu bilo u očekivanju stvaranja jednog poreskog duga ili nakon što je poreski dug stvoren (kao što je predviđeno u stavu 2 -4 ovog člana);
5.2. Prenos sredstava je bio manji od otvorene tržišne vrednosti imovine;
5.3. Prenos srestava ostavio je poreskog obveznika u nemogućnosti da plati poreski dug i,

Za potrebe ovog člana, termin 'imovina' koristiće se bilo da je reč o jednini (imovina) ili u množini (imovine). Otvorena tržišna vrednost imovine može da se odredi na bilo koji način, ukoliko je osnova za tu vrednost jasna i doklumentovana i zasnovana na činjenicama. Uglavnom, tržišna vrednost treba da se odredi nakon što je uzeta u obzir procenena starosti i uslova imovine. U procenjivanju vrednosti imovine, evidencije poreskog obveznika treba da se analiziraju da se odrede troškovi imovine kada je bila nova, početnu vrednost kao što je pokazano u tabeli o amortizaciji ili na poslovnim papirima uz dodatak tabele amortizacije. Preostala vrednost imovine kao što je pokazano na tabeli amortizacije treba da se smatra kao otvorena minimalna tržišna vrednost imovine. Treba postavljati pitanja dilerima ili prodavcima koji su upoznati sa tom imovinom ili sličnom. Ako je prenesen gotov novac (keš), otvorena vrednost tržišta biće ista sa vrednošću gotovog novca koji je prenesen. Ako imovina ima prepreku zaloga koji je registrovan u Registar-evidencije zaloga ili u katastarsku kancelariju, određivanje otvorene tržišne vrednosti treba da se odredi imajući u vidu obezbeđene informacije iz registra.

6. Ako je poreski obveznik preneo imovinu kao što je opisano u stavu 5 ovog člana i nije u stanju da plati njegov poreski dug sa preostalom imovinom, smatraće se da prenos imovine je onemogućio poreskom obvezniku da plati svoj poreski dug.

Član 43 - Uncollectible Poreska zaduţenost

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. PUK moţe preneti poreski dug na pasivni fajl da biste ga uklonili iz aktivne baze podataka kada je utvrdjen putem dokumentovala napore da porez nije collectible u vreme odredjivanja. Takva odluka moţe biti napravljen u slučajevima kao što su, ali ne ograničavajući se na, nesposobnost da se pronadje poreski obveznik ili njegov / njen sredstava; poslovanja koji su prestali bez preostalih sredstava; preminulog poreskog obveznika u kojima nema prenosa sredstava iz kojih poreskog duga moţe biti prikupljena, posao koji je presudio u stečaju i sve zbirke mere su preduzete, poreski obveznik koji nema

mogućnost da plati poreski dug na osnovu kompletne analize finansijske situacije obveznika i odredjivanje slične prirode.

2. Postavljanje poreskog duga u pasivne datoteci ne oslobadja poreski dug PUK ili uznemiravaju prioritet zaloge. Ako je nova kolekcija izvora postala poznata, PUK će se vratiti dug poreza na aktivni status kolekciji. U izveštavanju neizmireno poreskog duga iznosi, PUK mora samo izveštaj koji iznos poreskog duga koji je u aktivan zbirci statusa, zadrţavajući mogućnost da prijave u iznosu od pasivnih duga na zahtev ovlašćenog sluţbenika vlade.

3. Gde poreska obaveza je postao uncollectible kao rezultat isteka zbirke statuta kao što je predvidjeno u članu 33, PUK moţe jasno one obaveze iz svojih evidencija, kao i poništi poreski dug, kada su odredbe člana 33. i stava 3 člana 37. ispunjene bez daljeg odobrenja. PUK unosi u svoj godišnji izveštaj Ministru i nadleţni organi iznos dugova otkazan zbog ove odredbe.

Član 39
Zahtevi za prisilni stečaj
(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Zakon Br. 2003/4, "O likvidaciji i re-organizaciji pravnih lica u stečaju" (objavljeni Pravilnikom 2003/7), ili njihovog naslednika, donori odredbe o zahtevima za stečaj, obuhvativši i prisilni stečaj. Prema Zakonu procedure stečaja povezane su sa pravnim licima, ili opštim partnerstvom, ograničenim partnerstvom, akcionarskim društvima i društva sa ograničenom odgovornošću. Tu nisu obuhvašćeni privatni biznisi, osiguravajuća društva, finansijske institucije, penzionerski provajderi ili javna društvena preduzeća koja nisu još uvek pretvorena u pravne entitete.

2. Kao jedan kreditor poreskih obveznika koji imaju poreske dugove, PAK ima pravo da preda jedan zahtev nadležnom sudu, da bi tražili da se imovina jednog poreskog obveznika dužnika, stavi pod nadležnost suda, za pravilnu likvidaciju poreskog obveznika dužnika.

3. PAK, predaje zahtev za prisilni stečaj, kada su sve sledeće stvari prisutne:
   - 3.1. Dug je obaveza najmanje 60 dana;
   - 3.2. Poreski obveznik duguje PAK više od 2,000 €;
   - 3.3. Dug nije uslovljen ili nije predmet pravog spora (poreski obveznik ne može da bude u Žalbama, NOR, ili nekog nadležnog suda da sasluša žalbe poreskih slučajeva, i
   - 3.4. Dužnik obično ne plača svoje dugove kada oni postanu obavezni.

4. Jedan dužnik koji uglavnom ne plača svoje dugove kada PAK, potvrdi da on nije platio jedan ili više poreskih dugova.

5. Sve dok se ne traži, pre predaje zahteva u slučaju jednog partnerstva, PAK treba da preduzme sve moguće postupke da prikupi dug od individualnih partnera. U jednom generalnom partnerstvu, svi partneri su zajednički dužnici i svaki posebno za dugove partnerstva. To podrazumeva da dugovi partnerstva mogu da se naplate bilo od imovine partnerstva i isto tako i od imovine individualnih partnera. Ograničena partnerstva obavezuju se za dugove partnerstva samo za stopu interesa za partnerstvo. Međutim, svako ograničeno partnrstvo mora da ima jednog opšteg partnera koji je lično odgovoran za dugove ograničenog partnerstva.

6. Pravni zvaničnik, ili osoba određena od strane Generalnog direktora PAK, ovlaščen je da preda zahteve o prisilnom raspuštanju u stečaju nadležnom sudu za stečaj i da predstavi Poresku administraciju na sudu.

7. Kada sud primi zahteve, sva imovina poreskog obveznika smatra se da je pod zaštitom suda. PAK, kao i drugi kreditori, su sprečeni sprovođenjem svojih zahteva protiv imovine poreskog dužnika. Tu je predviđeno sklapanje sporazuma na rate sa poreskim obveznikom, ako želi to da uradi, i ako se sud slaže sa tom odlukom.

8. Primanjem zahteva od suda, PAK, objavljuje jedno obaveštenje u novinama sa visokim tiražom i druga pravna izdanja sa velikim tiražom u Republici Kosova, da bi obavestili javnost da poreski obveznik je u proceduri likvidacije i PAK; neće primiti neku dalju transakciju koja je povezana sa tim poreskim obveznikom. Takvo izdanje objaviće se i na elektronskoj stranici Poreske administracije.

9. Kada sud, primi slučaj koji je zatvoren, smatra se da je poreski obveznik raspušten i neće više postojati. Svi obavezni poreski dugovi dužnika, pre datuma zahteva smatraju se, izmirenim i više se ne naplaćuju, osim onoliko koliko takvi dugovi mogu da se prikupe od odgovornih osoba kao što je predviđeno u članu 25 i 26 Zakona.

10. PAK, je ovlaščen da otkaže poreske dugove, koji su stvoreni pre datuma zahteva iz sistema obrade podataka primanjem obaveštenja o zatvorenom slučaju od strane suda.

Član 44 - Nezakonite radnje

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Prihodi podleţe oporezivanju u slučajevima kada je prijem prihoda smatrati nelegalnim po bilo kom zakonu na snazi na Kosovu.

2. Pruţanje podsticaja da dobije i zadrţi posao, ili drugog oblika koristi, i s tim u vezi troškova, neće se tretirati kao dozvoljenih troškova, ako je pruţanje podsticaj ili prednost predstavlja nezakonit čin koji je pokriven odredbe Krivičnog zakona Kosovu.

3. Bilo funkcioner duţan da obavesti PUK javnu funkciju tuţilaštvo putem zvaničnih kanala

Upravnik Poreske istrage Jedinice bez nepotrebnog odlaganja o svim nalazima sumnja da nelegalni akt u skladu sa stavom 2. ovog člana. Medjutim, zvaničnici PUK Kancelarija za profesionalne standarde će pratiti sopstvene kanale za izveštavanje takve informacije javnosti kancelarije tuţilaštva.

4. Javnog tuţilaštva obavestiće PUK o dokazima i ishod krivičnog postupka u slučajevima iz stava 2 ovog člana.

5. Nikakvo zvanično nijedne javne vlasti (centralne ili lokalne), da u toku vršenja svoje sluţbene duţnosti, ima postanu svesni činjenice koje sugerišu da poreski djelo počinjeno je u obavezi da izveštaj te činjenice da PUK vlasti odgovorno za krivično poreskom postupku preko zvaničnih kanala tog javnog autoriteta.

Član 45 - Generalni direktor moţe ponovo karakterišu aranžmana

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Za potrebe utvrdjivanja poreske obaveze prema poreskim propisima koji vaţe na Kosovu, generalni direktor moţe da: 1.1. zanemaruju transakciju koja nema značajan ekonomski efekat;

1.2. ponovo karakterišu transakcije gde je oblik transakcije ne odraţava ekonomsku suštinu, ili,

1.3. ponovo karakterišu element transakcije koja je stupila na kao deo šeme za zbegavanje poreske obaveze.

2. Generalni direktor obaveštava poreskog obveznika o bilo nepoštovanje ili rekarakterizacija iz stava 1 ovog člana ili.

Član 46 - Transakcije izmedju povezanih lica

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. U bilo kojoj transakciji izmedju povezanih lica, direktor moţe prilagoditi ili alocira prihoda ili odbitaka izmedju tih lica kao što je neophodno da se odraţava oporezivi prihod koji bi rezultat transakcije da lica nisu bila povezana.

2. U komercijalnim ili finansijskim transakcijama izmedju povezanih lica, direktor moţe prilagoditi kupoprodajnu cenu izmedju tih lica da odraţava trţišnu vrednost koja bi se dogodila ako ljudi nisu u vezi.

Član 47 - Transakcije razmene i treće strane informacije o izveštavanju

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Barter transakcija smatra se prodaja robe ili rezultat rada ili usluga na trţištu vrednosti.

2. Poreske fakture moraju da se izdaju za Barter transakcije na isti način kao što se izdaju

za gotovinske transakcije. Ako je vrednost Barter transakcija ukazuje na poresku fakturu je smanjena vrednost, generalni direktor moţe da podesite vrednost transakcije da odraţava vrednosti na trţištu.

3. Sva lica koja se bave trgovinom ili biznis, koji porez na prihode realne osnove i kupovinu robe ili usluge (ili prijema robe ili usluge u razmeni transakcija) iz druge oporezive osobe u ukupnom iznosu od petsto (500) evra ili više u bilo kom oporezivog godine, donosi pravu i tačno izveštavanje o povratku takve kupovine za PUK. Kupovine od strane Vlade i opština Republike Kosova su takodje u skladu sa ovim zahtevima izveštavanja. Obavezna godišnje izjave iz ovog člana mora se podneti u Poreskoj upravi najkasnije do 31. marta naredne godine.

4. Kada je to neophodno da bi efikasno odredbama ovog odeljka, naziv, adresu i poreski identifikacioni broj (fiskalne broj) prodavca robe ili usluga će biti opremljeni na zahtev kupca.

5. Svaki entitet, osim za drţavne i opštinske, zatraţeno da dostave podatke daje na osnovu ovog člana, koji ne dostavi povratne informacije, podleţe kazni do pet stotina (500) evra.

6. Ministar će doneti podzakonski akt u kojem će izneti format u kojem gore izveštaja se dostavljaju do PUK, uključujući sposobnost da mandat uslovi pod kojima treba da se podnese u formi prihvatljivi elektronskom formatu.

Član 42
Izveštavanje transakcija iznad 500 €

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Stav 3 člana 47 Zakona, zahteva: *"Sva lica koja se bave trgovinom ili poslovima, koji se oporezuju na osnovu stvarnih prihoda i kupovinom robe ili usluga (ili primaju robu ili usluge u barter transakcije) od strane drugog poreskog obveznika u ukupnom iznosu od petsto (500) evra i više tokom svake oporezive godine, treba da podnesu tačnu i istinitu izjavu da prijave takve kupovine kod PAK. Kupovine od strane Vlade i opština na Kosovu takođe su predmet ovih zahteva za izveštavanjem. Obavezne godišnje izjave po ovom članu predaće se PAK, ne dalje od 31 Marta naredne godine."*

2. U skaldu sa stavom jedan ovog člana, poreski obveznik koji se oporezuju na realne prihode mora da podnese godišnji izveštaj Poreskoj administraciji ako kupuje robu ili nabavke u iznosu od 500 evra ili više od oporezivog lica (dobavljača) svake oporezive godine. Za potrebe ovog člana, termin "oporezivo lice" podrazumeva svaku osobu koja je, ili mora da bude, registrovana u PDV i koja, obavlja na nezavistan način neku privrednu delatnost na Kosovu, na jedan redovan ili neredovan način, bez obzira na rezultate ili svrhu te privredne aktivnosti. Oporeziva godina je period koji počinje od 1 Januara i završava se 31 decembra svake kalendarske godine, ili svaka druga oporeziva godina

predviđena od PAK za jednog posebnog poreskog obveznika. Osobe koje su obuhvaćene, ali ne samo one, od kojih se traži da predaju izveštaje prema ovom članu su:

2.1. Sva lica angažovana u trgovini ili poslovnoj aktivnosti sa nužnim uslovima navedenim u ovom članu;
2.2. Vlada i opštine Republike Kosova;
2.3. NVO, javne institucije i slične institucije;
2.4. Univerziteti, bolnice i slične institucije, javne ili privatne, dužne su da predaju izjavu za sve njihove kupovine prema ovom članu, bilo da su registrovane za PDV ili ne.

3. Izveštaj obuhvata sve robe i usluge od strane bilo koje osobe koja je, ili je potrebno da bude registrovana za PDV i koji, na Kosovu samostalno obavlja bilo kakvu ekonomsku aktivnost na pravilan i nepravilan način, bilo koja da je svrha ili rezultat privredne aktivnosti. Takve kupovine se prijavljuju, bilo da podležu ili ne PDV.

Izuzete nabavke moraju biti obuhvaćene u određivanju dali je kupovina od jednog snabdevača jednaka ili prekoračuje 500€ u jednoj oporezivoj godini. Takva snabdevanja treba da se obuhvataju na godišnjem izveštaju koji mora biti predat PAK. Ostale odredbe u vezi izveštaja obuhvataju:

3.1. Avanse koji su povezani sa kupovinom i koji podležu PDV moraju obavezno da se obuhvate u izjavi da se odredi dali su kupovine od snabdevača prekoračile iznos od 500 Evra;
3.2. Rate isplačene nakon isporuke robe ili usluga ne treba obuhvatiti u vrednost kupljene robe ili usluga, pošto je ta vrednost već obuhvaćena u izjavi;
3.3. Kupovina usluga, koja podleže PDV kao povratni teret na primaoca usluge, kada je mesto isporuke na Kosovu treba da budu uključeni u izjavi.
3.4. Zakup nepokretne imovine treba da budu uključeni u određivanju vrednosti robe i usluga, ali mora biti odvojeno izjavljen.

4. Kao što je opisano u stavu 2 ovog člana, sve Budžetske organizacije Centralne vlade i sve opštine Republike Kosova podležu izveštavanju kupovine i snabdevanja od 500€ ili više od jednog snabdevača tokom jedne kalendarske godine.

5. Izveštaj koji se zahteva na osnovu ovog člana i ovog Administrativnog uputstva će obuhvatiti:

5.1. ime snabdevača;
5.2. adresu snabdevača;
5.3. fiskalni broj snabdevača;
5.4. broj PDV snabdevača;
5.5. ukupan iznos snabdevanja (u Evrima) kupovine od snabdevača tokom kalendarske godine;
5.6. oporezivi iznos zaliha koje je kupio;
5.7. iznos izuzete nabavke koja je kupljena; i

5.8. PDV koji je isplačen za kupljene nabavke.

6. Izveštaji za prošlu oporezivu godinu treba da se predaju u PAK do 31 marta tekuće godine. Izveštaji treba da se predaju u formi koju je opisala PAK, u skladu sa uputstvima datim na formularu.

7. Osobe koje obave godičnju kupovinu u iznosu od 500 € ili više, od 10 ili više snabdevača, zatraženi godišnji izveštaj treba da predaju prema stavu 2 ovog člana, u elektronskoj formi na osnovu Objašnjavajuće javne odluke.

8. Prvi izveštaji iz ovog člana mogu se očekivati na dan ili pre 31 marta 2011.

9. Kao što je predviđeno u stavu 4, člana 47 Zakona, prodavac je dužan da da svoje ime, adresu, fiskalni broj i broj registracije PDV na zahtev kupca.

10. Sa izuzetkom Budžetskih organizacija Centralne vlade republike Kosova, osobe koje ne predaju zatraženi godišnji izveštaj prema ovom članu podleže kazni od 500 € (stav 5 člana 47 Zakona). Uprkos donošenja kazne, osoba ostaje dužna da podnese godišnji izveštaj i može biti predmet dalje kazne ako ne preda izveštaj i nakon zahteva PAK.

Član 48 - Understatements prihoda i primanja preusmereni

(Zakon Br. 03/L- 222)

Gde pojedinac objavljuje iznos prihoda koji je dovoljan da podrţi svoje troškove za ličnu potrošnju, PUK moţe preračunati dohodak pojedinca na osnovu troškova od strane pojedinca, ili bilo koji drugi indirektni način koji odgovara okolnostima, uzimajući u obzir prihod od prethodnog perioda.

Član 49 - Sankcije za nepoštovanje

(Zakon Br. 03/L- 222)

Bilo koja kazna izrečena prema članovima 50 do 61 ovog zakona smatra se kao obaveza na PUK.

Član 50 - Administrativna kazna u odnosu na fiskalnu sertifikaciji

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo koje lice koje obavlja delatnost bez dobijaju sertifikat Fiskalna ili bez registrovani kod PUK, pod kriterijuma definisanih u članu 11. podleţe kazni do pet stotina (500) evra.

2. Kada se utvrdi da poreski obveznik obavlja delatnost bez fiskalnog broja, tada PUK izdaje fiskalne broj i primenjuju kazne kao što je definisano u stavu 1 ovog člana.

3. Pored toga, PUK će obezbediti registar posao detalje o ne-registrovane delatnosti.

Član 51 - Administrativne kazne s obzirom na neuspeh na deklarisajem i sa plaćanjem

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Kada lice koje treba da podnese poresku prijavu prema vaţećim zakonima u Republici Kosovo, to ne uradi do odredjenog dana, to lice podleţe administrativnoj kazni od pet procenata (5%) zbog poreza za svaki mesec ili deo u mesecu koji je kasno, sa maksimalnim administrativna kazna od dvadeset pet procenata (25%) poreske obaveze.

2. Kada lice koje treba da plati porez prema vaţećem zakonodavstvu u Republici Kosovo ne plati puni ili deo tog poreza do odredjenog datuma, to lice podleţe administrativnoj kazni od jedan posto (1%) od poreza za svaki mesec ili del od mesec dana da je isplata kasni, do najviše dvanaest meseci (12).

3. Upravni kazna predvidjena u stavu 2 ovog člana ne primenjuju se za bilo koji mesec ili del od mesec tokom kojeg administrativna kazna je propisano u stavu 1 ovog člana se primenjuje.

Član 52 - Administrativno Kazne vezi sa Understatements poreza i Overstatements poreza Povrata

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Kada lice koje je obavezan da popuni poresku izjavu prema propisima koji vaţe u Republici Kosovo understates tačan iznos poreza, ili overstates tačan iznos za povraćaj poreza na koji imaju pravo, to lice podleţe administrativnoj kaznu od:

1.1. petnaest posto (15%) od razlike izmedju tačan iznos poreza treba da bude proglašen i iznos poreza zapravo proglasio gde su nepotpuno ili pretjerivanje je 10% ili manje, ili

1.2. dvadeset pet procenata (25%) od razlike izmedju tačan iznos poreza treba da bude proglašen i iznos poreza zapravo proglasio gde su nepotpuno ili preterivanje prema podstavu l.1. ovog stava je više od deset procenata (10%) tačan iznos poreza.

2. Za potrebe stava 1 ovog člana, gde je poreski obveznik koji je obavezan da popuni poresku prijavu za poreski period je propustio da dostavi takvu izjavu, da je poreski obveznik će se smatrati da je izjavio da je iznos poreza od njega ili nju za taj poreski period je nula.

Član 53 - Neuspeh na slanje, kreiranje ili dostavite podatke

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Osim ako je drugačije propisano u ovom zakonu, svako lice koje je zatraţeno da dostave izjavu informacija sa PUK i ko to ne uradi do odredjenog datuma ili koji podnese netačne ili nepotpune izjave neće biti odgovoran za kaznu od sto dvadeset pet (125) evra za svaku

izjavu ne dostavi, ili svaki netačne ili nepotpune izjave, do maksimalnih dvehiljade i petsto (2.500) evra.

2. Bilo koja osoba koja je neophodna za stvaranje ili zadrţati dokumenata, uključujući i zahtev za mesto broj fiskalnog poslovanja na svim priznanice i fakture izdate, po propisima koji vaţe u Republici Kosovo, i koji ne učini podleţe administrativnoj kaznu na sledeći način:

2.1. Lica sa godišnjim prihodom u do trideset hiljada (30.000) evra, administrativna kazna od sto dvadeset pet (125) evra;

2.2. Lica sa godišnjim prihodom od trideset hiljada (30.000) evra do dve stotine hiljada (200.000) evra - administrativna kazna od dve stotine pedeset (250) evra;

2.3. Lica sa godišnjim prihodom od dve stotine hiljada (200.000) evra do 500.000 evra - administrativna kazna od pet stotina (500) evra ili

2.4. Lica sa godišnjim prometom od pet stotina hiljada (500.000) evra i gore - administrativna kazna od hiljadu (1.000) evra.

3. Osnova za presmetuvave na administrativne kazna predvidjena u stavu 2. ovog člana je promet u prethodnoj fiskalnoj godini. Za nova preduzeća, baza je pravi promet od tekuće godine.

4. Pravila postupka za utvrdjivanje vremena u kojem treba transakcija da se unese u knjige računa za potrebe kazna predvidjena u stavu 2 ovog člana biće regulisano podzakonskim aktom.

5. Bilo koje lice koje je obavezan da obezbedi pristup knjigama ili evidencije ili na drugi način u skladu sa članovima 14 i 15 ovog zakona, i koji ne učini, podleţe administrativnoj kazni od sto (100) evra za svaki dan neizvršenja posle datuma koji je propisan od strane PUK. U takvim slučajevima, PUK takodje moţe zatraţiti naredbu od sudije odobrava ulazak ili pristup traţe prema članovima 14 ili 15 ovog zakona

6. Svaka osoba koja je potrebna za korišćenje fiskalnih elektronski uredjaj za evidentiranje transakcija je u toku svoje ekonomske aktivnosti, i ko ne izda potvrdu iz takvih fiscalized opreme njihovog klijenta, neće biti odgovorna za fino utvrdjuje u skladu sa odredbama stava 2. ovog člana. U slučaju opreme ili nestanka struje, rukom pisane račune koji su odobreni od strane poreske uprave mora biti izdata u zamenu za potvrdu izdaje fiskalne elektronskih uredjaja, u skladu sa propisanom kaznom u ovom paragrafu.

7. Svi potrošači kupovinu robe ili usluga su duţni da zahtev za potvrdu izdaje fiskalne elektronski uredjaj kao što je opisano u stavu 6. ovog člana. Poreska uprava ima pravo da proveri poštovanja potrošača sa ovog zahteva. Bilo potrošača, koji ostavlja poslovni prostor, nakon kupovine robe ili usluga, bez zahteva potvrdu odraţava kupovinu ovih proizvoda ili usluga će biti predmet novčanom kaznom od dvadeset (20) €.

8. Ministar će doneti podzakonski akt da propiše procedure kroz koje na odredbite od stav 6 i 7 ovog člana će se implementirati. Ministar moţe osnovati takve podsticaje potrošača po potrebi podsticanja potrošača u skladu sa ovim odredbama.

Član 54 - Kazne za neuspeh da zadrži porez

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo koji poreski obveznik koji propusti da zadrţi i da plati porez po odbitku preko, podleţe administrativnoj kazni od dvadeset pet procenata (25%) od razlike izmedju tačan iznos poreza treba da budu plaćeni više i iznos poreza zapravo platio više.

2. Poreski obveznik koji ne plati ili zadrţi preko doprinos penziju, na Kosovu Trust penzione štednje podleţe administrativnoj kazni od dvadeset pet procenata (25%) od razlike izmedju tačan iznos se plaća preko i iznos poreza zapravo plaća više.

Član 55 - Neuspeh da se preda imovina koja je predmet uteruje i izdvajanja novca

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo koje lice koje ne izvrši ili odbije da preda bilo koju imovinu predmet konfiskije bez opravdanog razloga na osnovu stava 3 člana 35 ovog zakona neće biti odgovoran za administrativne kaznu u iznosu od 50 procenata (50%) od iznosa nadoknadive prema stavu 2. člana 35. ovog zakona.

2. Bilo koje lice koje ne izdvajaju novac kao što se zahteva prema stavu 1. člana 39. ovog zakona podleţe administrativnoj kazni jednak iznos novca u pitanju.

Član 56 - Administrativne kazne za greške poreskih obveznika predstavnika, poreskih savetnika, ili druge Lica koja deluju u ime poreskog obveznika

(Zakon Br. 03/L- 222)

Bilo koja osoba koja se prijavljuje poreske prijave u ime neke druge osobe, koja čini greške na toj izjavi, plaća administrativna kazna od sto dvadeset pet (125) evra. Kazna će se izreći samo ako je greška posledica nemara ili villfulness na delu lice koje je potpisalo poreske prijave.

Član 57 - Administrativna kazna za neuspeh da biste instalirali fiskalnoj Elektronički Sprava za snimanje i snimanje transakcija

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Svako lice koje treba da koriste fiskalnu elektronskih uredjaja (Fed) da sve transakcije u toku svoje ekonomske aktivnosti, koji se ne instalira takav elektronski uredjaj, podleţe administrativnoj kazni od hiljadu (1.000) evra za svaki takav propust.

2. Ako lice koje treba da instalirate FED je u više navrata, nakon što je izdata tri ili više novčane kazne za neuspeh da instalirate FED-a, ne da instalirate FED-a, Poreska uprava će biti ovlašćen da preduzme takve korake kao što je potrebno da biste opozvali fiskalne broj poreskog obveznika i PDV sertifikat, ako je to moguće, sledi zahtev Agencije za privredne registre da se odjavi poslovanja.

3. Ako lice iz stava 1. ovog pokušaja da se zaobidju FED, ili tampers sa programiranje FED ili da se podaci uneti u FED, da bi se zapis netačne podatke u FED, to lice podleţe administrativnoj kazna u iznosu od hiljadu (1.000) €.

Član 58 - Administrativne kazne u vezi sa PDV-om

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Poreski obveznik koji čini materijal bez registracije za PDV biće odgovoran za PDV zbog tih zaliha plus administrativna kazna od:

1.1. petnaest posto (15%) od PDV-a zbog tih pomagala, ako je propust da se registrujete usled nemara lice koje oporezivi promet manji od deset hiljada (10.000) evra ili

1.2. dvadeset pet procenata (25%) od PDV-a zbog tih pomagala, ako je propust da se registrujete usled nemara lice koje oporezivi promet od deset hiljada (10.000) evra ili više.

2. Oporezivi lice koje ne izdaje fakturu za PDV, ili neki drugi dokument koji sluţi kao račun, ili ko ne izda račun netačne koja ima za posledicu smanjenje očigledno u iznosu od PDV-a ili zbog očigledno povećanje iznosa kredita claimable podleţe za to smanjenje u iznosu zbog ili da povećanje iznosa kredita claimable u odnosu na račun ili transakciju, kao i administrativna kazna od:

2.1. petnaest (15%) od očigledne smanjenja ili povećanja iznosa poreza na dodatu vrednost, gde zbog neuspeha da se izda PDV račun ili broj netačnih računa je zbog nemara na oporezivi lica, ili

2.2. dvadeset pet procenata (25%) od očigledne smanjenja ili povećanja iznosa poreza na dodatu vrednost, gde zbog neuspeha da se izda PDV račun ili izdavanje netačnih računa je zbog bruto nepaţnje (neuspeh da izda račun za oporezive snabdevanje više od hiljadu (1000) evra ili izdavanje netačne fakture koja je više od pet stotina (500) evra iznad ili ispod iznosa koji treba da su uključena u fakturu) od oporezivog lica.

3. oporezivi lice koje počini bilo koji od sledećih prekršaja u vezi sa PDV-om podleţe administrativnoj kazni od dve stotine pedeset (250) evra za svaki prekršaj:

3.1. Neuspeh da se prijave za PDV registraciju nakon što se dostigne prag po vaţećim PDV zakonom, ili neuspeh da se prijave za brisanje iz registra PDV kada je potrebno da se to uradi prema vaţećem zakonu; ili

3.2. neuspeh da se prikazuje kopiju PDV potvrda o registraciji na način koji ne

zahteva odgovarajući propis.

4. Poreski obveznik registrovan za PDV, koji omogućava drugom licu da koristi jedinstvenu sertifikat PDV podleţe administrativnoj kazni do pet hiljada (5000) evra. Lice koje koristi PDV sertifikat koji pripadaju nekom drugom će biti odgovorni za iste administrativne kazne. Pored administrativne kazne, takvih slučajeva će biti predstavljen od strane poreske istrage Jedinica javnom tuţiocu za krivično gonjenje.

Član 59 - Administrativna kazna za robu bez porekla

(Zakon Br. 03/L- 222)

Kada osoba angaţovane u ekonomskim aktivnostima ima robe bez porekla, ta osoba će biti odgovoran za administrativna kazna od dvadeset pet procenata (25%) od trţišne vrednosti robe. Takva roba moţe biti oduzeta i odveden u pritvor od strane zaštitne PUK za rešavanje kazne obaveze. U takvim slučajevima, procedura za procenu opasnosti iz člana 21 ovog zakona, će se primenjivati, kao i postupke za oduzimanje i prodaju ovih dobara će biti regulisana odredbama člana 34, 35, i 36 ovog zakona. Generalni direktor moţe da izda nalog za ugroţena kao što je predvidjeno u članu 39 ovog zakona.

Član 60 - Kazna za civilnu prevare

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ako javni tuţilac je duţan da pada gonjenja zbog zakonskih ograničenja vremena, PUK, na osnovu procene ovlascenja datih generalnog direktora, moţe oceniti da postaje osnova za administrativnu kaznukazna na lice (a) krivično odgovoran u iznosu od 50% poreza koji je izbjegao. Procena će se tek nakon utvrdjivanja učinjen je Pravna kancelarija PUK da postoji osnova za verovanje da je poreski obveznik je namerno izbegao porez koji je bio predmet upućivanja tuţioca.

2. Odredjivanje pravna služba iz stava 1 ovog člana se dostavlja za reviziju Odeljenje za PUK-a za korišćenje u proceni poreza izbegavala.

Član 61 - Dodatne sankcije

(Zakon Br. 03/L- 222)

Ministarstvo Finansija i Ekonomije moţe da izda administrativna uputstva nameću dodatne sankcije za poreske prekršaje, gde su sankcije ne prelazi ukupno petsto (500) evra, a takve dodatne sankcije ne duple sankcije već je propisano u ovom zakonu. Nametanje dodatnih sankcija moraju biti u pratnji izjava opravdava potrebu za dodatne sankcije(a).

Član 62 - Smanjenje kazne

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Gde poreski obveznik koji je duţan da jedan ili više od sankcija propisane u članu 50 do 61 ovog zakona, dobrovoljno obavesti PUK njihove obaveze pre nego što je poreski obveznik prvi obavešten o toku poreske istrage koju PUK koji bi mogli da su otkrili da odgovornost, maksimalne finansijske sankcija koje se mogu nametnuti se dvadeset i pet odsto (25%) od sankcija koje bi inače primenjuje. Gde poreski obveznik dobrovoljno tako obaveštava PUK nakon što je poreski obveznik prvi obavešten o toku poreske istrage, ali pre nego što počne da PUK istragom, maksimalna finansijska kazna izrečena će biti pedeset od sto (50%) kazne koja bi inače primenjuje.

2. Gde je poreski obveznik sa poreskom obavezom odlične:

2.1. udje u pisani sporazum da plati porez preostalo kroz dve ili više rata;

2.2. ispunjava uslove koji pisanog sporazuma, kao i

2.3. drţi sve druge poreske obaveze do datuma tokom trajanja tog sporazuma; finansijskih sankcija koje bi inače primenjuju u odnosu na pokojnog podnošenja i plaćanje na osnovu člana 51 ovog zakona će biti smanjena na dva procenta (2%) i porez i kamata su nastali na osnovu člana 28 ovog zakona će biti isplativa, osim odredbe stava 6 člana 28 ovog zakona, ako se primenjuje.

3. Ako lice podleţe bilo kojeg poreza dokazuje opravdanog razloga, dobroj veri, nepotrebnih teškoća ili drugih tvrdeći da će se povećati efikasnost PUK, PUK moţe da smanji ili odrekne bilo procenjeno, ili predlog, kazna od slučaja do slučaja.

4. Generalni direktor, ili njegov / njen poslanik (s) treba da razmotri zahtev za smanjenje kazne i izdati odluku na osnovu pregleda o svim činjenicama i okolnostima.

5. Za sprovodjenje ovog člana ministar donosi podzakonskim aktom.

Član 43
Kazne i olakšice od kazni

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Sa mnogim različitim odredbama kazni, moguće je da se razvije pošten pristup, jedinstven i sve obuhvatan u upravljanju kazni. Cilj ovog člana je da pruži uputstva za institucionalni delokrug PAK, za sve donete kazne iz Poreskog zakona Kosova. Ovaj članak je napisan u formi koja objašnjava kazne i osnovne uslove za olakšanje, prateći uputstva o primeni kazne adresirane ovom članu i posebne zahteve za oslobađanje od određenih kazni, kada postoje posebni zahtevi. Iako je ovaj član administrativnog uputstva, napisan kao uputstvo za PAK o upravljanju kaznama, uključen je u celini u

Administrativnom uputstvu za javnost da takođe razume ulogu koju kazne imaju u PAK i način na koji će biti primenjene na Kosovu.

2. Svaka funkcija u PAK ima svoju ulogu u pravilnoj primeni kazni. Neophodno je da svaka funkcija obavlja svoje rad sa akcentom na promovisanju dobrovoljne usaglašenosti. Treba da se obave neophodna razmatranja rada kako bi obezbedili doslednost sa izjavom i kaznenom politikom. Važno je da se osigura da je pristup dosledan i informacije o kaznama se koriste za identifikaciju i odgovor na probleme učinka. Upravnik treba stalno da pregleda informacije situacija, koje mogu dovesti do izmena u programu izvodljivosti, kursevi i treninzi, vaspitni programi, određivanje kazni i upravljanje kaznama.

3. Dok olakšice od kazni, kada je kazna već procenjena, je odgovornost zvaničnika PAK koju je ovlastio Generalni direktor u skladu sa članom 62 Zakona, ili odgovornost Žalbi preko njihove odluke, svi zaposleni treba da zapamte sledeće objektive pri određivanju kazni:

3.1. Slični slučajevi i poreski obveznici koji se nalaze u sličnim situacijama treba da se tretiraju na isti način.

3.2. Svaki poreski obveznik, treba imati mogućnost da se saslušaju njegovi interesi i da se uzmu u obzir.

3.3. Pokušajte da donesete pravilnu odluku u prvom slučaju. Jedna pogrešna odluka, iako je eventualno tačna, ima negativan uticaj na dobrovoljnu saglasnost.

3.4. Obezbedite odgovarajuću mogućnost za korigovanje pogrešne odluke.

3.5. Tretirajte svaki slučaj na objektivan i nepristrasan način (npr. približite se poslu, ne iz perspektive poreskog obveznika ili države, već u interesu pravilne i nepristrasne primene poreskih zakona).

3.6. Iskoristite svaku priliku, kao jednu mogućnost da vaspitavate poreskog obveznika, pomaže poreskom obvezniku da razume svoje obaveze i prava, i pomozite poreskom obevzniku da razume pravo žalbe i, u svakom slučaju, pratite proceduralna prava poreskog obveznika.

3.7. Potrudite se da odmah obradite i da rešite svaki slučaj poreskog obveznika.

3.8. Odredite svaku kaznu na taj način da podstiče dobrovoljno ispunjenje.

4. Upravljanje kaznama od PAK rukovodiće se od ove Izjave politika:

Kazne su važno sredstvo poreske administracije da nastavi svoju misiju u efikasno prikupljanje prihoda za kosovski budžet. Kazne podržavaju tu misiju samo ako povećaju dobrovoljno ispunjenje. Poreska uprava će dizajnirati, upravljati i razvijati programe kazni samo na osnovu toga da li obavljaju posao što je moguće bolje da ohrabre usvajanje ispunjavanja obaveza od strane naših poreskih obveznika. U

interesu efikasnog poreskog sistema, Poreska uprava će koristiti kazne da podstakne dobrovoljno ispunjenje nanačin: (1) pomažući poreskim obveznicima da shvate da je ispunjavanje zaduženja pravilno a enispunjavanje je nepravilno: (2) sprečavanje neispunjavanja kroz primenu dodatnih troškova, i (3) uspostavljanje pravosudnog sistema kroz poštenu kaznu poreskih obveznika ne-ispunjavanja. Nakraju, Poreska administracija upravlja jednim sistemom kazni koji je određen da:

- *Da bi se obezbedila doslednost;*
- *Da bi se osigurala tačnost rezultata u svetlu činjenica i zakona;*
- *Obezbediti metode za poreske obveznike da imaju priliku da budu saslušani i uzeti u obzir njihovi interesi;*
- *Traže pravednost i posvećenost da se postigne ispravna odluka;*
- *Dopusti brzo rešenje početnih opredeljenja (odluka) kada se iznese dovoljno informcija da se pokaže da kazna nije pravilna;*
- *Da obezbedi da kazne služe svojoj svrsi, a ne kao pregovaračke tačke u razvoju ili procesuiranju slučajeva.*

5. Drugi deo ovog člana potpunije će objasniti ovi izjavu politika, olakšice koje će se dati, i sprovođenje posebnih kazni predviđenih Zakonom.

6. Kazne postoje da bi ohrabrili dobrovoljno ispunjavanje podržavajući standarde ponašanja koji se očekuju poreskim zakonima i pod zakonskim aktima Kosova.

7. Za većinu poreskih obveznika, dobrovoljno ispunjavanje znači priprema jedne tačne izjave, njena predaja na vreme, i isplata svakog poreskog duga. Legitimni napori da se ispune ova zaduženja čine napore ispunjavanja. Većina kazni primenjuje se za ponašanje koje ne ispunjava jedno ili sva ova zaduženja.

8. Kazne podstiču dobrovoljno ispunjavanje od strane:

8.1. Definisati standarde ponašanja ispunjavanja;

8.2. Definisati popravne posledice za neispunjenje, i

8.3. Obezbediti novčane sankcije protiv poreskih obveznika koji ne ispunjavaju standarde.

9. Ova tri faktora podržavaju javna uverenja da je poreski sistem pravedan i kazna je srazmerna težini neispunjenja.

10. Poreski obveznici na Kosovu procenjuju svoje poreske obaveze prema sebi i dobrovoljno plaćanje te obaveze. Ovaj sistem procene i isplate je zasnovan na načelu dobrovoljnog ispunjenja. Dobrovoljno ispunjenje postoji kada poreski obveznik podržava zakon bez obavezivanja i pretnje.

11. Samoprocena izvodljivosti, traži da poreski obveznik zna pravila za predaju izjave i isplatu poreza. PAK, je odgovorna za pružanje informacija poreskim obveznicima, koje sačinjavaju:

11.1. Pismene materiale, koji jasno objašnjavaju pravila;

11.2. Obrasci koji dozvoljavaju samo- obračunavanje poreske obaveze .

12. U jednom sistemu dobrovoljnog ispunjavanja/samoprocenjivanja, poreski obveznici imaju odgovornost da odrede koje su njihove poreske obaveze i treba da urade napore da dobiju potrebne informacije, da shvate šta podrazumevaju informacije za njih, i da primene informacije na jedan tačan način. Poreski obveznici koji ne prihvataju svoje odgovornosti imaće poteškoća da dobiju olakšice prema predviđenim kriterijumima ovog člana ili Zakona.

13. Osim stava 11 ovog člana, PAK, treba da pruži sredstva da se očuva i poveća dobrovoljno ispunjavanje jednim pravilnim upravljanjem, neotuđivim i tačnim za jedan sistem kazni.

14. Mada kazne podržavaju i ohrabruju dobrovoljno ispunjenje, one takođe obezbeđuju dodatne prihode za Državu, nameću popravne isplate protiv poreskih obveznika i indirektno finansiraju troškove sprovođenja. Međutim, ovi rezultati nisu razlog za stvaranje ili nametanje kazni.

15. Kazne podržavaju misiju PAK onda kada ohrabruju dobrovoljno ispunjenje. Ispunjavanje se postiže kada poreski obveznik čini verodostojne napore da ispuni poreske obaveze utvrđene poreskim zakonima i podzakonskim aktima. Kazne podržavaju dobrovoljno ispunjavanje da bi obezbedili redovnom poreskom obvezniku da poreski prestupnici su identifikovani i kažnjeni.

16. PAK ima zadatak da osnaži poreski sistem. Kaznene mere, treba da:

16.1. budu stroge da spreče neispunjavanje;

16.2. ohrabre poreske obveznike neizvršioce da isplate poresku obavezu;

16.3. na objektivan način su srazmerne sa prekršajem;

16.4. koriste se kao mogućnost da vaspitavaju poreske obveznike i da ih ohrabre da ispunjavaju obaveze ubuduće.

17. Osoblje PAK može da vaspita poreske obveznike i da ih ohrabri u ispunjavanju ubuduće tako što će:

17.1. Raspravljati razloge za delikvenciju i slušajući razloge i brigu poreskih obveznika o neispunjenju,

17.2. obezbedi da poreski obveznici razumeju svoje obaveze deklaracije i plaćanje, i

17.3. Obezbedi da poreski obveznik shvati njihove mogućnosti da traži oslobađanje od kazne u povoljnim okolnostima.

18. Kazne treba da budu povezane sa standardima ponašanja koje oni ohrabruju. Kazne najbolje pomažu dobrovoljno ispunjavanje ako podržavaju poverenje u pravednost i efektivnost poreskog sistema. Ovo poverenje ohrabruje ispunjenje u oblasti koje se ne postižu putem kontrola ili ostalih programa.

19. Pristup PAK prema upravljanju kaznama treba da obezbedi:

19.1 **Ujednačenost:** PAK treba da primeni kazne na isti način u sličnim situacijama. Poreski obveznici svoje shvatanje baziraju na svom iskustvu svog pravosudnog sistema i informacija koje dobijaju od media i ostalih. Ako PAK ne upravlja kaznama na izjednačen način (kako naređuju pravilnici, statusi i primenljive procedure), ugrožava se opšte poverenje u poreski sistem.

19.2 **Tačnost:** PAK treba da donese tačnu odluku kazni. Tačnost je osnova. Procene sa greškama pri kažnjavanju i ne tačna procena zamagljuje poreske obveznike i predstavlja u lošem svetlu nadležnost PAK.

19.3 **Nepristrasnost: Z**aposelni PAK, su odgovorni za upravljanje odredbi za kazne na jedan pravilan način koji je pravedan i nepristrasan bilo za državu ili za poreskog obveznika.

20. Stav 3, člana 62 Zakona predviđa da jedan poreski obveznik može da traži olakšice od jedne procenjene kazne, ako poreski obveznik smatra da je razlog opravdan, dobra-vera, nepotrebne poteškoće, ili postoje druge činjenice za smanjenje kazne. PAK će razmotriti taj zahtev i utvrdili da li postoji dovoljno dokaza da li zahtev poreskog obveznika mora biti primljen, i tako će se povećati efikasnost PAK-a.

21. Uopšte, olakšice od kazni spadaju u četiri podeljene kategorije. To su:

21.1. Opravdan razlog, obuhvativši napore sa dobrom verom da se sprovede zakon;

21.2. Zakonski izuzeci;

21.3. Pod- administrativne ostavke, kao što su nepotrebne teškoće ili druge činjenice koje će poboljšati efikasnost PAK-a ;

21.4. Poboljšanje greške PAK-a.

22. Da bi tražili olakšice, poreski obveznik treba da preda jednu pismenu izjavu Generalnom direktoru PAK, koji sadrži jedan puni opis procenjene kazne; jedan opis baze na osnovu koje je tražena olakšica i činjenice koje podržavaju zahtev za olakšicu; svaki neophodan dodatni dokumenat; potpis jedne odgovorne osobe koji potvrđuje da su predate informacije istinite i tačne.

23. Generalni direktor može delegirati ovlašćenje da prihvati i razmatra zahteve za smanjenje kazni, kao što sledi:

23.1. Ovlaščeni zvaničnik, kao što je Advokat poreskog obveznika, koji može da daje preporuke Generalnom direktoru. Generalni direktor može da prenese takvo ovlaščenje Zameniku Generalnog direktora ili direktoru, koji su ovlaščeni da usvoje takve preporuke, ili

23.2. Jedna komisija ovlaščena da primi, razmotri i usvoj/odbije zahtev za smanjenje kazne.

23.3. U svakom slučaju, odluka zvaničnika ili komisije sa delegiranim ovlaščenjem sprovešće se od IT Poreske administracije čim primi neki pravilno potpisani dokumenat koji specifikuje zatraženu primenu. Generalni direktor izdaće uputstvo za javnost o procedurama za predaju zahteva za smanjenje kazne, kao i unutrašnje procedure PAK da primi i usvoji/odbije takve zahteve i kasniju obradu zahteva nakon što se oni usvoje/odbiju.

24. Prilikom donošenja odluke za oslobađanje od kazne, zvaničnik ili Komisija za oslobađanje od kazne mora da razmotri činjenice i okolnosti svakog pojedinačnog slučaja. Zvaničnik ili Komisija za oslobađanje od kazne treba uzeti u obzir smernice propisane u ovom članu, u odlučivanju da odobri ili odbije olakšanje od kazne. Zvaničnik ili Komisija može zahtevati saradnju iz Regionalne kancelarije odgovorne da usvoji ili uzme u obzir zahtev za smanjenje ili olakšicu od kazne.

25. Zvaničnik ili Komisija, razmotriće samo zahteve za olakšanje predate pre nego je razmotren zahtev od strane departmana Žalbi u PAK. Za definisanje u vezi oslobađanja od kazne u Žalbama PAk, ali jedna odluka od strane Žalbi PAK ne može da se uzme u obzir kasnije za olakšanje od kazne, osim ako sprovođenje kazne nije bilo uzeto u obzir u žalbu.

26. Svaka kazna procenjena kao rezultat poreske prevare ili drugo krivično delo u oblasti oporezivanja ne ispunjava uslove za oslobađanje.

27. Jedan zahtev za olakšanje, vrši se nakon primanja obaveštenja o proceni. Ipak, jedan poreski obveznik može da traži smanjenje kazne nakon primanja obaveštenja o predloženoj proceni koja proizlazi iz jedne kontrole kod poreskog obveznika, ne dovodeći u pitanje pravo poreskog obveznika za žalbu o validnosti propisa.

28. Kada je zahtev primljen, zvaničnik ili Komisija, analiziraće pažljivo razloge poreskog obveznika da odredi dali je smanjenje kazne opravdano. Teret dokazivanja je uglavnom na poreskog obveznika.

29. Svaki zahtev mora biti ocenjen na osnovu vrednosti, uključujući:

29.1. Događaji ili obuhvaćene stranke, i

29.2. Dali je poreski obveznik radio ozbiljno i sa običnom poslovnom pažnjom ili zbog okolnosti i događaja koje su bile van njegove volje, nije bio u stanju da ispuni poreske zahteve ili da primeni druge kriterijume za smanjenje kazne.

30. Dužnost poreskog obveznika da stalno ispuni zahteve , iako je kasno, uobičajena pažnja i opreznost u poslovanju, traži da poreski obveznik nastavi sa naporima da ispuni zahteve.

31. Odredite dali objašnjenje poreskog obveznika adresira uspostavljenu kaznu:

31.1. Datumi i objašnjenja treba jasno da odgovaraju događajima na kojima se zasnivaju kazne da bi dokazali da poreski obveznik ima pravo na oslobađanje od kazne.

32.2. Tražite dodatne informacije od poreskog obveznika da se razjasni obrazloženje ukoliko datumi i objašnjenja ne odgovaraju događajima na kojima se zasniva kazna.

32. Pregledaju se informacije koje su na raspolaganju PAK u određivanju dali je poreski obveznik bio ozbiljan i poslovno pažljiv. Pregledaju se prethodne poreske godine, (barem dve prethodne godine), evidencija isplata i opšta istorija poreskih izvršenja:

32.1. Iste kazne, ranije ocenjene, mogu da pokažu da poreski obveznik nije bio dovoljno pažljiv i ozbiljan u svom poslovanju.

32.2. Ako je ovo prvi slučaj za tog poreskog obveznika za ne-ispunjenje obaveze, uzimaju se u obzir činjenice i razlozi koje daje poreski obveznik kao olakšica, pošto prvi neuspeh u ispunjavanju nije opravdan razlog, ali će dati visoku vrednost značaja u donošenju odluke. Ostali faktori treba da odražavaju ozbiljno zanemarivanje poreskih zakona

33. Uzima se u obzir vremensko trajanje između pomenutog događaja kao razlog za neispunjenje i naknadnog ispunjenja. Vreme između događaja može da posluži da se otkaže ili smanji efekat događaja. Oslobađanje od kazne ne može biti prikladno, ako, nakon razmatranja svih činjenica i okolnosti, poreski obveznik se nije poboljšao i ne poboljša ponašanje u ispunjavanju.

34. Uzima se u obzir dali je poreski obveznik mogao da predvidi događaj koji je izazvao ne-ispunjavanje.

35. Slede primeri gde olakšavanje kazne ne može biti prikladno:

35.1. Poreski obveznik tvrdi da nije bio u stanju da ispuni zahtev izjave zbog slučaja smrti u porodici. Smrt se desila nekoliko meseci pre roka izjave ili deklaracije. Izjava nije podneta do godinu dana nakon proglašenja roka o izjavi.

35.2. Poreski obveznik tvrdi da nije bio u stanju da ispuni zahtev o izjavi, jer su neophodni podaci za izjavu bili pod kontrolom treće strane, na primer stečajni

upravnik ili računovođa. Beleške su vraćene poreskom obvezniku ranije pre vremena kada je izjava zatražena da se preda. Izjava nije predata nekoliko meseci nakon što su podaci vraćeni.

35.3. U oba primera, vreme događaja može da spreči poreskog obveznika da dobije smanjenje kazne sve dok ostale činjenice ne opravdaju kašnenje izjave.

36. Ako poreski obveznik pruži objašnjenje koje podržava njegov zahtev, smanjuju se važeće kazne. Ako se objašnjenje primeni samo u jednom delu kazni, samo taj deo kazne treba da se smanji.

37. Odgovorni zvaničnici PAK dokumentiraće svaku odluku donetu prema ovom Administrativnom uputstvu, obuhvativši i osnovu na koju je doneta odluka. Svaka primljena informacija koja podržava odluku, priložiće se odluci i držati na jednom službenom dosijeu PAK, koji sa lakoćom može da se nađe, u slučaju potrebe.

38. Ako je olakšica odobrena pre donošenja kazne koja normalno odmah procenjuje od SIGTAS, treba preduzeti neophodne mere da bi sprečili automatsku procenu od SIGTAS. Ako se desi automatska procena, treba da se primene odredbe ovog člana pošto su povezane sa greškama PAK.

39.Ako jedna konačna odluka pokaže da nisu ispunjeni kriterijumi za smanjenje kazne, odluku treba dokumentovati kao u gorenavedenom stavu 37. Svaka dobijena informacija koja podržava odluku, priložiće se i držati u dosije PAK, koja veoma lako može da se nađe ukoliko je to potrebno i u slučaju potrebe.

40. Poreskom obvezniku se šalje jedno pismeno obaveštenje o odluci ne smanjenja kazne. Obaveštenje treba da sadrži:

40.1. Detaljno objašnjenje o odluci PAK i osnovu odbijanja;

40.2. Informacije o procedurama žalbe koje treba pratiti ako poreski obveznik želi da se žali na odluku.

41. Opravdan razlog, podržan činjenicama i okolnostima u posebnim situacijama i omogućuje da PAK pruži olakšice od kazni koje su procenjene. Za razumne olakšice uzrok se obično odobrava kada poreski obveznik ostvaruje uobičajenu brigu i oprez u poslovanju i obavljanju svojih poslova, ali nije u stanju da ispuni te obaveze.

42. U funkciji istog tretiranja poreskog obveznika od PAK, uklanjanje administratvinih kazni na osnovu nekog opravdanog razloga ili drugih olakšavajućih odredbi ovog člana, da se uradi na isti način i treba da bude u skladu sa određenim razlozima ovog Zakona ili Administrativnog uputstva na snazi.

43.Za one kazne kada se primenjuju opravdani razlozi, PAK će uzeti u obzir svaki razlog koji pokazuje da je poreski obveznik bio oprezan i uobičajeno poslovno pažljiv, ali nije bio u stanju da ispuni svoj poreski dug. Prihvatljiva obrazloženja nisu ograničena na objašnjenjima datim u ovom Administrativnom uputstvu.

44. Poreski obveznik ima opravdan razlog kada ponašanje opravdava ukidanje jedne kazne. Svaki slučaj, treba da se pojedinačno ocenjuje na osnovu činjenica i konkretnih okolnosti. Pri donošenju odluke treba uzeti u obzir pitanja kao u nastavku:

44.1 Šta se desilo i kada se desilo?

44.2. Za vreme kada poreski obveznik nije bio redovan, koje činjenice i okolnosti su ga sprečile da preda izjavu, isplatu poreza, ili neko drugo ispunjenje zakona?

44.3. Kako su činjenice i okolnosti sprečile poreskog obveznika od ispunjenja?;

44.4. Kako se bavio poreski obveznik preostalim pitanjima tokom ovog vremena?;

44.5. Kada su izmenjene okolnosti i činjenice, kakve napore je učinio poreski obveznik da bude redovan?

45. Nema opravdanog razloga, dok, činjenice i razlozi koji pokazuju ne-ispunjavanje poreskog obveznika, su prestali postojati i poreski obveznik ne ispunjava ponovo svoje poreske obaveze tokom jednog opravdanog vremenskog perioda:

45.1. učinjeni su opravdani napori i sa dobrom verom da se ispuni zakon, ili

45.2. poreski obveznik nije znao o zahtevu i na opravdan način nije mogao znati o zahtevu.

46. **Obična briga i oprez poslovanja.** Svaki razlog koji odlučuje da je poreski obveznik vršio uobičajenu brigu i oprez na poslovanju, ali nije bio u stanju da ispuni poreski zakon, može se uzeti u vidu za oslobađanje od kazne .

46.1. Obična briga i oprez poslovanja, čini sprovođenje zakona poreskih obaveza i da ih primeni kada se pojave događaji koji su opravdani i predvidljivi. Poreski obveznik može utvrditi razuman uzrok, nudeći činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da je poreski obveznik vršio uobičajenom brigu i oprez poslovanja (imajući u vidu stepen opreza koji bi vršila jedna odmerena i razložna osoba), ali ipak nije bio u stanju da ispuni svoju zakonsku obavezu.

46.2 Pri određivanju dali je poreski obveznik vršio uobičajenom brigu i oprez poslovanja, razmatraju se informacije kao u nastavku:

46.2.1. **Razlog poreskog obveznika.** Razlog poreskog obveznika treba da adresira donetu kaznu. Da bi pokazao opravdan razlog, datumi i objašnjenja treba da odgovaraju u potpunosti događajima i na osnovu kojih je zasnovana kazna. Ako datumi i objašnjenja ne odgovaraju događajima, na osnovu kojih je doneta kazna, traže se, dodatne informacije od poreskog obveznika.

46.2.2. **Istorija ispunjenja.** Proveravaju se ranije poreske godine (najmanje 2 godine) isplata i opšta istorija ispunjenja poreskih obaveza od strane poreskog obveznika. Ista kazna, koja je ranije procenjena ili ukinuta, može pokazati da poreski obveznik nema uobičajenu brigu i oprez poslovanja. Ako je ovo prvi slučaj o ponašanju poreskog obveznika o ne-ispunjenju, uzima se u vidu kao i ostali razlozi koje navodi poreski obveznik kao razlog, pošto samo jedan neuspeh ne čini sam po sebi opravdan razlog.

46.2.3. **Vremensko trajanje.** Razmatra se vremenski period između navedenog događaj kao razlog za neispunjenje i naknadnog ispunjenja. Ima se u vidu:

46.2.3.1. Kada je postupak zatražen zakonom;

46.2.3.2. Vremenski period kada poreski obveznik nije mogao da ispoštuje zakon zbog okolnosti koje su bile van njegove kontrole, i

46.2.3.3. Kada je poreski obveznik ispunio zakon.

46.2.4 **Okolnosti van kontrole poreskog obveznika.** Razmatra se dali je poreski obveznik mogao da predvidi događaje, koji su doveli do ne-ispunjenja. Obično se kao opravdan razlog smatra ako poreski obveznik obično ima uobičajenu brigu i oprez poslovanja, ali zbog okolnosti koje su van njegove kontrole on nije bio u stanju da ispuni obavezu na vreme. Poreski obveznik mora nastaviti napore da ispuni svoje dužnosti, čak i onda kada je kasno da to uradi on/ona. Uobičajena briga i opreznost poslovanja traži da poreski obveznik nastavi sa naporima da ispuni zahteve, tako da se ispune što je brže moguće.

47. **Nepoznavanje zakona.** U nekim slučajevima poreski obveznici ne mogu biti svesni posebnih obaveza da izjave i/ili plate porez. Standard obične brige i oprez poslovanja zahteva da poreski obveznik nastavi sa naporima da odredi poreske obaveze. Može da se smatra kao opravdan razlog ako poreski obveznik pokaže nepoznavanje zakona u vezi drugih činjenica i okolnosti. Opravdan razlog nikada ne može da se predpostavi, čak ni onda kada se nepoznavanje zakona koristi kao osnova zahteva za smanjenje kazne. Na primer, treba uzeti u obzir:

47.1. vaspitanje/obrazovanje poreskog obveznika;

47.2. ukoliko poreski obveznik podleže zakonu;

47.3. dali je poreski obveznik kažnjen, ili

47.4. dali je u poslednje vreme bilo izmena u poreske obrazce ili poreskom zakonodavstvu, za koje poreski obveznik, zbog opravdanih razloga nije mogao da zna.

47.5. Nivo složenosti poreza ili izdavanje saglasnosti jeste još jedan faktor koji treba uzeti u obzir u proceni o opravdanom razlogu zbog nepoznavanja zakona.

48. **Načinjena je greška.** Poreski obveznik može da se potrudi da potvrdi opravdan razlog, tvrdeći da je napravio grešku:

48.1. To nije u skladu sa standardima obične brige i opreza poslovanja i ne pruža osnovu za opravdan razlog.

48.2. Međutim, razlog greške može biti dodatni faktor ako činjenice i okolnosti podržavaju odluku da je poreski obveznik bio oprezan i poslovno pažljiv.

49. **Zaboravnost.** Poreski obveznik može nastojati da iznese opravdane razloge tvrdeći da je zaboravio ili nije bio pažljiv ili je neka treća strana izazvala ne ispunjenje. Uglavnom, to nije u skladu sa standardima o brizi i običnoj poslovnoj pažnji i ne pruža osnovu za opravdan razlog. Informacije koje će se uzeti u obzir kada se procenjuje jedan zahtev o ukidanju ili ne prihvaćanju kazne zasnovane na grešci ili tvrdnji o nepoznavanju zakona, obuhvataju, ali se ne ograničuje na:

49.1. Kada i kako je svestan poreski obveznik o grešci;

49.2. Stepen koliko je poreski obveznik popravio grešku;

49.3. Odnosi između poreskog obveznika i zavisnika;

49.4. Dali je poreski obveznik na vreme preduzeo korake da poboljša neuspeh nakon što je to otkrio;

49.5. Dodatna dokumentacija.

50. **Oslanjanje na drugu osobu.** Oslanjanje na drugu osobu da izvrši jedan zatraženi akt uglavnom nije dovoljno da se odredi opravdan razlog. Dužnost je poreskog obveznika da na vreme preda tačnu izjavu i da izvrši isplate na vreme. Ova odgovornost ne može da se delegira.

51. **Smrt, ozbiljna bolest ili neizbežan izostanak.** Smrt, ozbiljna bolest ili neizbežan izostanak poreskog obveznika može da odredi opravdan razlog za izjavu ili kasniju isplatu, kao u nastavku:

51.1. **Individualno:** Ako je bilo smrti, ozbiljne bolesti ili neizbežnog izostanka poreskog obveznika ili smrti, ozbiljne bolesti u bližoj porodici poreskog obveznika (npr.suprugi(a), sestra/brat, roditelji, ded i baka, deca).

51.2. **Pravno lice:** Ako je bilo smrti, ozbiljne bolesti, ili neizbežnog izostanka odgovrne osobe (ili člana bliže porodice te osobe) i ta osoba je imala jedino ovlaščenje da izvrši izjavu ili isplati porez.

51.3. Ako neko, drugačije od poreskog obveznika ili odgovorne osobe, je ovlaščen da ispuni obaveze, uvažavaju se razlozi o ispunjavanju obaveze, uvažavaju se razlozi zapto nije ispunio obaveze kada se procenjuje zahtev za olakšice. U slučaju jednog biznisa, koji ima sao jednu ovlaščenu osobu, procenjuje se dali je on imao potrebni oprez i poslovnu pažnju.

51.4. Informacija koja mora da se uvaži kada se procenjuje jedan zahtev za smanjenje kazne zasnovan na opravdani razlog zbog smrti, ozbiljne bolesti ili neizbežnog izostanka, obuhvata ali se ne ograničuje na:

51.4.1. Odnos poreskog obveznika sa drugim obuhvaćenim stranama;
51.4.2. Datum smrti;
51.4.3. Datum, vreme trajanja smrti i ozbiljnost bolesti;
51.4.4. Datum i razlozi izostanka;
51.4.5. Kako je događaj sprečio ispunjenje;
51.4.6. Ako su obaveze drugih biznisa bile neizmirene, i
51.4.7. Dali je poreskim obavezama odmah posvećena pažnja kada je bolest prošla, ili tokom jednog opravdanog vremenskog perioda nakon smrti ili izostanka.

52. **Nemogućnost da se obezbede podaci (evidencije).** Objašnjenja u vezi nemogućnosti da se dobiju potrebni podaci, mogu predstavljati opravdan razlog u nekim slučajevima, ali ne i u nekim drugima. Uvažavaju se činjenice i okolnosti koje su povezane sa za vaki slučaj i procenjuje se zahtev za olakšicu od kazni:

52.1. Ako poreski obveznik nije bio u stanju da dobije potrebne podatke da ispuni poresku obavezu, poreski obveznik može ili ne može da bude u stanju da iznese opravdan razlog. Opravdan razlog može da se proceni ako je poreski obveznik vršio oprez i poslovnu pažnju, ali zbog okolnosti van kontrole poreskog obveznika, nije bio u stanju da ispuni obaveze.

52.2. Informacije koje treba imati u vidu kada se procenjuje jedan takav zahtev obuhvata ali se ne ograničuje, kao:

52.2.1. Zašto su evidencije bile neophodne da se ispune obaveze;
52.2.2. Zašto evidencije nisu bile na raspolaganju i koraci koje treba preduzeti da se obezbede oni;
52.2.3. Kada i kako je poreski obveznik saznao da nema potrebne evidencije;
52.2.4. Dali su istraženi drugi načini da se obezbede potrebne evidencije;
52.2.5. Zašto poreski obveznik nije procenio informacije;
52.2.6. Dali je poreski obveznik kontaktirao PAK o uputama šta da uradi u vezi informacija koje nedostaju;
52.2.7. Dali je poreski obveznik odmah ispunio obaveze čim je dobio informacije koje su nedostajale; i
52.2.8. Dodatni dokumenti, kao kopije pisanik papira i odgovori koje je dobio kao rezultat napora kako bi dobio potrebne informacije.

53**. Saveti.** Poreski obveznik može da traži olakšice od kazni zbog opravdanog razloga na osnovu podrške poverenja u savetovanje (informacije) dobijene od PAK. Uglavnom, kako bi dobio olakšicu od kazne, poreski obveznik treba da podrži pismenim i savetima PAK:

53.1. Informacije potrebne da se odredi kako da se proceni jedan zahtev o smanjenju kazne ili olakšice zbog poverenja u pismeni savet, obuhvata, ali nije ograničen, kao u nastavku:

53.1.1. Dali je savet bio odgovor na jedna poseban zahtev i savet koji je dat zasnovan je na činjenicama i sadržaj zahteva?;

53.1.2. Dali se poreski obveznik na opravdan način oslanja na dati savet?

53.1.3. Dali je poreski obveznik pružio prikladne i tačne informacije PAK;

53.1.4. Dali je savet zatražen u prikladno vreme, kako bi opravdano očekivali jedan odgovor na vreme od PAK?

53.2. Slučajevi u nastavku pokazuju situaciju kada se jedan poreski obveznik oslanja na pismeni zahtev koji je PAK napravila na vreme u vezi tačke na predatoj poreskoj izjavi.

53.2.1. Poreski obveznik se nije oslonio na opravdan način na savet u vezi tačke koja je u poreskoj izjavi i dali je savet primljen nakon dana predaje izjave;

53.2.2. Poreski obveznik može se smatrati da ima opravdano poverenje u primljeni savet, pošto je predao izjavu i on je potom predao korigovanu izjavu koja je u skladu sa pismenim savetom;

53.2.3. poreski obveznik može se smatrati da ima opravdano poverenje u pismeni odgovor koji nije povezan sa tačkom u izjavi, kao što je savet o isplati predviđenih poreza, ako je savet dobijen pošto je utvrđena poreska isplata obavezna.

53.3. Dali poreski obveznik ima pravo na smanjenje kazne na osnovu dobijenog pismenog saveta, takva olakšica primeniće se za period koji je podržan u savetu. Period se nastavlja sve dok se poreski obveznik obavesti da savet nije više tačan ili ne predstavlja više pozicije PAK.

53.4. Poreski obveznik je obavešten kao rezultat nekog ranijeg događaja, koji predstavlja suprotnu situaciju i dešava se nakon pružanja pismenog saveta u sledećim okolnostima:

53.4.1. Pismeno obaveštenje PAK da njihov savet nije više tačan ili ne predstavlja više gledište PAK;

53.4.2. Usvajanje zakonodavstva ili ratifikacija jednog poreskog traktata;

53.4.3. Sudska odluka;

53.4.4. Izdavanje jednog podzakonskog akta koji je povezan sa tim pitanjem, ili;

53.4.5. Donošenje jedne objašnjavajuće odluke, ili objavljivanje svake druge izjave na stranici interneta PAK.

53.5. Poreski obveznik treba da preda potrebne dodatne informacije, obuhvativši jednu kopiju korespodencije sa PAK, kao i pismeni odgovor dobijen od PAK sa njihovim zahtevom za smanjenje kazne.

53.6. Mada poreski obveznik može da se ne kvalifikuje za smajenje kazne na osnovu gore navedenih objašnjenih slučajeva u tačci 53.2, poreski obveznik može još uvek biti obuhvaćen u olakšice za neke kazne ako se odredi da je on, vršio uobičajen oprez i poslovnu pažnju u traženju saveta od PAK i verujući u nju dok poreski obveznik nije podržan u savetu.

53.7. **Saveti poreskog obveznika.** Oslanjanje na savete poreskog savetnika, uglavnom povezani sa izuzetkom opravdanog razloga za pod-izjavu prihoda ili nad-izjavu kredita/povraćaj ili sličnim pitanjima tehničke ili složene prirode. Ako je poreski savetnik u stanju da pokaže da stanje prikazano u izjavi poreza na prihode koje je rezultiralo u pod-izjavi ili nad-izjavit kredita / povraćaja, je bilo razumno stanje, i poreski obveznik se opravdano oslonio na tom savetu, pronalaženje razumnog razloga može biti moguće u zavisnosti od činjenica i okolnosti svakog slučaja posebno. Međutim, poreski obveznici se ne mogu osloboditi odgovornosti da prijave i / ili plaćaju porez, oslanjajući se na savete jednog poreskog savjetnika.

54. **Vatra, nesreća, prirodne katastrofe i drugi poremećaji.** Oslobađanje od kazne može se tražiti ako postoji neusklađenost zahteva na vreme da se preda izjava, ili da plati porez kao posledica požara, nesreće, prirodne katastrofe ili drugih poremećaja.

54.1. Oslobađanje od kazne, jer poreski obveznik je pretrpeo štetu od požara, nesreće, prirodne katastrofe ili drugih poremećaja može se uvažiti ako, kao rezultat požara, poreski obveznik nije bio u mogućnosti da pristupi svojim podacima, evidencijama, ili kao rezultat nesreća, odgovorno lice je bilo u bolnici i nije bio u stanju da preda izjavu ili da plati porez.

54.2. Vatra, nesreća, prirodne katastrofe i drugi poremećaji su faktori koji se uzimaju u vidu. Jedna od tih okolnosti sama po sebi ne mora da obezbeđuju osnovu za oslobađanje od kazne ako se ne dokumentuje ili ne potvrdi da je događaj izazvao poreskom obvezniku nemogućnost da ispuni svoje poreske obaveze.

54.3. Oslobađanje od kazne može biti prikladno ako poreski obveznik vrši uobičajeni oprez i poslovnu pažnju, ali zbog okolnosti koje su van kontrole poreskog obveznika, on nije bio u stanju da ispuni zakonske uslove.

54.4. Odluka da se obezbedi olakšanje mora biti zasnovana na činjenicama i okolnostima koje čine zasebno svaki slučaj. Faktori koje treba razmotriti su:

54.4.1. Vreme;
54.4.2. Uticaji na poslovnu delatnost poreskog obveznika;
54.4.3. Preduzeti koraci nastojanja da se ispune zakonski zahtevi;
54.4.4. Dali je poreski obveznik bio redovan onda kada je imao mogućnosti.

55. **Administrativne olakšice**. PAK, može službeno da tumači ili pojansi neku odredbu o administrativnim olakšicama od kazni koja bi se suprotno procenila. Administrativne olakšice, mogu se adresirati bilo na jednu Javnu odluku objašnjenja, Saopštenju za medije ili službenoj komunikaciji, koji izražavaju da politike PAK, služe da bi pružile olakšice od kazni prema posebnim uslovima.

56. Administrativna olakšica je potrebna kada ima zakašnjenja od PAK, u:

56.1. Štampanje ili elektronsko dostavljanje obrazaca.
56.2. Objavljivanje priručnika i drugih objašnjenja, ili
56.3. Ostalih uslova.

57. Kada PAK, odredi da jedan od preduslova stava 56 ovog člana postoji, ovlaščuje se da izda službeno saopštenje u vidu Javne objašnjujuće odluke, koja savetuje javnost da je rok za predaju izjava odložen ili da će se donete kazne ukinuti na određen vrmenenski rok, zbog uputstava ili neprikladnih direktiva, nedovoljnih ili netačnih. Javne objašnjujuće odluke, kao takve, objaviće se svakako u sredstvima javnog informisanja Republike Kosova, kao i na elektronskoj stranici PAK.

58. **Nepotrebne finansijske poteškoće.** Uglavnom, nepotrebna finansijska poteškoća, ne čeka mogućnost osobe da se izjasni tako da neće pružiti osnovu za smanjenje kazne u jednoj takvoj situaciji ne-izjašnjenja. Međutim, svaki zahtev, treba uzeti u obzir, slučaj po slučaj. Nepotrebna finansijska poteškoća može biti opravdan razlog za neke kazne koje nisu povezane sa ne izjavljivanjem ili ne deklaracijom.

59. Termin "nepotrebna finansijska poteškoća' podrazumeva više od zabrinutosti za poreskog obveznika. Poreski obveznik mora biti u stanju da pokaže da on/ona je bio u u jednom znatnom finansijskom gubitku ako je on/ona isplatio poresku obavezu na datum kada je isplata morala da se obavi.

Primer,
Poreski obveznik može pretrpeti gubitak zbog prodaje robe pod nižom cenom nego što je prava tržišna vrednost, kao rezultat nepredviđenih okolnosti. Takav razlog može se smatrati da izaziva nepotrebne finansijske poteškoće. Ako postoji jedno tržište, prodaja imovine pod sadašnjom tržišnom cenom ne smatra se da može rezultovati jednom nepotrebnom poteškoćom.

60. Nepotrebna finansijska poteškoća može podržati olakšicu kod dodatnog poreza za zakasnelu isplatu poreza ako se objašnjenje za neispunjenje oslanja na jednu takvo opredeljenje. Ali, očigledna nemogućnost za redovnu isplatu ne daje osnovu za davanje

olakšice od kazne. Poreski obveznik, treba isto tako da pokaže da je je vršio uobičajenom brigu i oprezne radnje, u obavljanju isplate poreskih obaveza.

61. Prilikom utvrđivanja da li poreski obveznik nije bio u stanju da plaća poreze uprkos vršenju obične brige i opreznim poslovanjem u obavljanju isplate njegove poreske obaveze, uzeće se u obzir sve činjenice i okolnosti finansijske situacije obveznika, uključujući i iznos i prirodu troškova poreskog obveznika, u poređenju sa prihodima (ili drugi iznos) koje je on, u vreme tog

izdataka, moglo razumno očekivati da dobije pre datuma koji je propisan za plaćanje poreza. Poreski obveznik može da tvrdi da je bilo dovoljno novca na njegovom posedu, ali kao rezultat neočekivanih događaja, poreski obveznik nije bio u stanju da plaća porez.

62. Neuspeh poreskog obveznika da plati može biti faktor kada se razmatra olakšanje od kazne ako poreski obveznik pokazuje da je plaćanje obavljeno u roku za plaćanje, i moglo je izazvati nepotrebne finansijske teškoće. U slučajevima kada poreski obveznik podnosi bankrot, razmatra se nemogućnost da plati faktor ako je insolvenca stigla pre datuma plaćanja poreza.

63. Nepotrebna poteškoća ne podržava olakšanje od kazne za kašnenje plaćanja, u slučaju ne- blagovremenog plaćanja poreza zadržanog ili za prikupljanje. Porezi zadržani ili prikupljeni, predstavljaju fondove koji se drže u poverenju od poreskog obveznika za Državu i nisu sredstva poreskog obveznika da ih koristi za svoje troškove, drugačije od plaćanja poreske obaveze koja proizlazi iz obaveze da se zadrži ili prikupi pomenuti porez.

64. Informacije koje treba uzeti u obzir prilikom procene zahteva za oslobađanje od kazne na osnovu neopravdanih finansijskih poteškoća uključuju, ali ne ograničavajući se na sledeće razloge:

64.1. Kada je poreski obveznik znao da ne može da plati?.
64.2. Zašto poreski obveznik nije bio u stanju da plati?.
64.3. Dali je poreski obveznik studirao druge načine da obezbede neophodna sredstva.
64.4. Šta je pružio poreski obveznik kao prateću dokumentaciju, kao što su kopije bankarskih izveštaja?.
64.5. Dali je poreski obveznik platio kada su mu sredstva postala dostupna?.

65. **Greška PAK**. Kao greška od strane PAK smatra se svaka greška od strane PAK u proceni ili izračunavanju poreza, kreditiranje iznosa, idr. Kada jedan zaposleni u PAK primeti da je korišćen neki kompjuterski program, koji izaziva kaznu da bi procenili jednu grešku, on treba da preda pismeni izveštaj za zamenika Generalnog direktora koji je odgovoran za Informativnu tehnologiju, (od sada pa nadalje IT), objašnjavajući

problem kako pogrešno programiranje izaziva netačne procene, kazne i druge probleme, koje utiču na tačnost baze podataka PAK.

66. Zamenik Generalnog direktora (IT), treba da analizira to pitanje zajedno sa odgovarajućim osobljem IT, Ispunjenost i operacije da se odredi neophodan proračun, tako da se greška u programu ukloni i odredi stepen problema koji je izazvan znog te greške.

67. Ako može da se popravi i poboljša programiranje i da na retroaktivan način ukloni problem, treba preduzeti takve mere i svaka kazna ili netačna procena treba da se popravi jednim obaveštenjem za poreskog obveznika informirajući ga o razlozima poboljšanja njegovih poreskih evidencija.

68. Ako ne može da se porpavi programiranje na retroaktivan način, prilagođavanje mora biti fiksirano kako bi se osigurali da se greška neće ponoviti ubuduće. Treba da se napravi jedan štampani spisak sa grešama za poreske obveznike, i da se postigne jedan sporazum kako ih ispraviti – koja funkcija PAK je odgovorna za poboljšanje i procedure putem kojih će se izvršiti ispravke.

69. Akoje greška izolirana greška koja se neće ponoviti, svaka greška treba da se ispravi ručno, od jedne odgovorne osobe nakon primanja odgovarajućeg odobrenja. Takvi slučajevi su:

69.1. Matematička greška kada se ručno izračunava kazna.

69.2. Svaka druga greška, kada može da se dokaže da:

69.2.1 Poreski obveznik u stvari je ispoštovao zakon, i

69.2.2 PAK u početku nije prihvatio tu činjenicu.

69.3. Automatska procena jedne kazne kada nadležni zvaničnik PAK, je utvrdio da treba da se proceni kazna i dokumentacija za tu procenu je dostupna.

70. Usklađivanje prema stavu 69 i više, ne traži da se uzme u obzir dali je odlučeno prema stavu 23 ovog člana, već treba da se dokumentiraju i prilagode i usvoje od Zamneika Generalnog direktora za ispunjenje.

71. **Administrativna kazna za fiskalni sertifikat.** Prema stavu 1 člana 50 Zakona, *" Svako lice koje obavlja svoju delatnost bez Fiskalnog sertifikata ili ne budu registrovan u Poreskoj administraciji u skladu sa kriterijumima definisanim u članu 11 ovog Zakona podleže kazni do petsto (500) evra."*

72. Stav 2, člana 50 Zakona, kaže da će PAK prethodno izdati poreskom obvezniku koji nije registrovan Fiskalni broj i proceniće kaznu predviđenu prema stavu 1 člana 50 Zakona. Kontaktirajući sa ne registrovanim biznisom, zvaničnik PAK, dobija dovoljno informacija za identifikaciju (ime, adresu, lični broj identifikacije, dan početka poslovne

delatnosti, broj zaposlenih, broj telefona, podaci bankarskog računa, svaka ranija ili sadašnja delatnost, idr.) kako bi uveli poreskog obveznika u sistem IT PAK, za izdavanje Fisklanog broja.

73. Prema članu 50 Zakona, PAK se ovlaščuje da donese kaznu od 500 €, kada neka osoba obavlja ekonomsku aktivnost a da nije opremljen Fiskalnim brojem. U cilju sprovođenja ove kazne, svaka osoba angažovana u privrednu aktivnost nakon 1 Oktobra 2010 ako nije opremljena Fiskalnim brojem podleže ovoj kazni.

74. PAK će dati informacije ARKB-a u vezi svih lica obuhvaćenih u privredne aktivnosti bez opremanja sa Fiskalnim brojem i bez da su registrovani u ARKB.

75. Neće biti smanjenja ove kazne na osnovu opravdanog razloga. Odgovornost je poreskog obveznika da zna i da razume zahteve da bi započeo jednu privrednu aktivnost.

76. **Administrativne kazne za ne-izjavljivanje i ne isplatu.** Član 51 Zakona, određuje kaznene mere na osnovu ne-predaje izjave na vreme i ne-isplate porske obaveze na vreme.

77. **Ne-izjavljivanje.** Kazna za ne – izjavljivanje (predaja jedne poreske izjave) do odgovarajućeg datuma za predaju takve izjave je 5% na iznos poreske obaveze u toj izjavi. Kazna se procenjuje do maksimum pet meseci, za svaki mesec ili deo meseca, za koji izjava kasni. Prema ovoj odredbi, maksimalna kazna koja će se proceniti je 25% poreske obaveze u poreskoj izjavi, zanjući da je izjava predata 5 meseci sa zakašnjenjem (5% mesečno za 5 meseci).

Primer:
Izjava PDV za juli 2009 očekuje se do 31 avgusta 2009. Ako postoji jedan iznos poreskog zaduženja (nakon primene odgovarajućih kreditiranja) od 100 €, kazna za ne-izjavu biće 5€ (100x0.5) mesečno 5 prvih meseci koliko je izjava kasnila. Ako je izjava predata 2 septembra, kazna će biti samo 5 €; dok izjava nije predata do aprila 2010, kazna će biti 25 € pošto izjava kasni više od 5 meseci, ali maksimalna kazna je ograničena na 25% poreske obaveze.Slično, jedna izjava PAK očekuje se do 31 marta. Jedna izjava PAK za 2010 godinu, treba da se preda do 31 marta 2011. Ako poreska obaveza za godinu je 1,000 € i poreski obveznik je isplatio avans na vreme tokom 2010 (obuhvativši očekivanu isplatu 15 januara 2011) od 950 €, poreska obaveza u izjavi biće 50€. Ako je izjava predata u avgustu 2010, kazna će biti 25% (5% mesečno za 5 meseci) od 50€, ili 12.50€.

78. Ako PAK, obavi procenu dodatnog poreza kasnije, kazna za ne izjavljivanje primeniće se na dodatni iznos poreza na isti način kao što je primenjeno na poreskoj izjavi koju je predao poreski obveznik.

79. Ako poreski obveznik nikada ne preda izjavu i PAK pripremi izjavu za poreskog obveznika, kazna za ne-izjavljivanje primeniće se na određeni porez PAK u iznosu od 5% mesečno, za svaki mesec, kada izjava nije predata, do maksimuma od 25%.

80. **Ne-isplata.** Ako poreski obveznik ne isplati poresku obavezu, do datuma određenog za takvu ispaltu, PAK, ima ovlaščenje da proceni kaznu od 1% poreske obaveze ne ispalčene na vreme, za svaki mesec ili deo meseca, za koji porez ostaje neisplačen.

81. Ne-isplata kazne (isto tako je poznata kao Kazna za zakasnelu isplatu) zadužuje se za maksimalno 12 meseci, ili maksimalna kazna od 12%.

82.Kao što je predviđeno u stavu 3 člana 51 Zakona, kazna za ne-izjavu i ne-isplatu, ne procenjuje se za isti mesec ili deo meseca. Kazna za ne-izjavu, proceniće se za vremenski period kada izjava ostane ne predata (do maksimuma od 5 meseci ili 25%). Kazna za ne-isplatu, počeće u mesecu koji sledi poslednji mesec za koji je kazna za ne-izjavljivanje procenjena. Ako je izjava predata na vreme bez isplate, kazna za ne-isplatu, počeće od datuma kada je isplata očekivana ali nije izvršena.

Primer:
Izjava PDV za januar 2009 očekivana do 28 februara 2009 predata je bez isplate 10 juna 2009 bez isplate. Obavezan porez na izjavi bio je 1,000 €. Kazna za ne-izjavljivanje proceniće se na 1,000 € za period od 4 meseci (mart, april, maj i juni) za ukupno 20%, ili 200 €.Ako je poreska obavez aostala neisplačena, kazna za ne-isplatu proceniće se sa 1% poreske obaveze (1,000 €) 1 jula 2009 i nastaviće da se priemnjuje svakog prvog kasnijih meseci, dok ne dostigne maksimalnu kaznu od 12% (juni 2010).Ako PDV januara 2009 je predat na vreme do 28 februara ali bez isplate, kazna za ne-isplatu proceniće se od 1 marta i nastaviće se sa 1% mesečno, dok s eporez ne ispalti za jedan maksimalni period od 12 meseci ili 12%.

83. **Oslobađanje od kazne za ne-izjavu i ne-plačanje.** Ako poreski obveznik pruži opravdan razlog za predaju zakasnele izjave, kao što je opisano u ovom članu, PAK, uzima u obzir pružene informacije u odlučivanju dali treba odobriti olakšicu ili ne. Olakšica se neće dodeliti ako je ne predaja izjave zasnovana na nepažnji ili zanemarivanju, kao što je zaboravnost da se preda izjava, ili verovanje da je datum za predaju bio neki drugi datum, od zakonskog datuma koji je određen. Kao što je predviđeno u ovom članu, treba imati u vidu sve činjenice i okolnosti u određivanju dali je smanjenje kazne pravedno.

84. Razuman razlog za neplaćanje je teško utvrditi, jer zahteva od poreskog obveznika da dokaže da je pokušao da plati porez, ali je bilo neočekivanog događaja koji je preuzeo prioritet u odnosu na plaćanje poreza i koji ga je sprečio da blagovremeno isplati

porez. Takođe, može se uspostaviti opravdan razlog, na osnovu nalaza nepotrebne finansijske poteškoće, kao što je opisano u stavu 58 do 64. ovog člana. Treba uzeti u obzir prirodu događaja i koliko je bilo zakonitosti prema plaćanju poreza. Sa nekim mogućim izuzecima, poreski obveznik mora da plati porez pre nego što se uzme u obzir olakšica kazne za neplaćanje, jer kazna se nastavlja sve dok se porez plati ili se dostigne maksimalna kazna. Ako je dostignuta maksimalna kazna i porez ostaje neplaćen, ne može biti opravdanih razloga za neplaćanja poreza za taj period. Razuman razlog za neplaćanje, ne može biti za zadržani porez ili prikupljeni porez, (zadržani porez na plate, PDV, itd.).

85. Prema činjenicama i okolnostima, olakšanje može da se primeni samo za onaj deo kazne, u ovom slučaju, za onaj deo kazne za koji je postojao opravdan razlog. Nema olakšanja za poreskog obveznika, koji je osuđen za krivično delo u oblasti poreza.

86. **Administrativne kazne za pod-izjavu poreza i nad-izjavu povraćaja poreza.** Član 52 Zakona, predviđa kazne za predaju izjave gde se pod-izjavljuje poreska obaveza ili predaja izjave ili zahteva koji nad-izjavljuje iznos povraćaja poreske obaveze. Ova kazna se primenjuje samo u izjavama koje su uređene tokom kontrole izjave ili u okolnostima u kojima PAK određuje obavezne poreske irnose kada poreski obveznik nije predao izjavu.

87. Iznos kazne određen u stavu 86 gore, zavisi od iznosa poreza koji je pod-izjavljen ili nad-izjavi povraćaja kao u nastavku:

87.1. Ako iznos pod-izjavljenog poreza (ili nad-izjavljenog povraćaja) je 10% ili manje (Razlika između izjavljenog poreza (zatraženog povraćaja) i poreske obaveze (obavezan povraćaj) usklađene je 10% ili manje od izjavljenog poreza ili obaveznog povraćaja), kazna je 15% razlike između iznosa tačne poreske obaveze ili obaveznog povraćaja i iznosa izjavljenog poreza, ili zatraženog povraćaja, od poreskog obveznika.

87.2. Ako iznos pod-izjavljenog poreza (ili nad-izjavljenog povraćaja) je više od 10% (razlika između izjavljenog poreza (zatraženog povraćaja) i poreske obaveze (obaveznog povraćaja) usklađenog, je više od 10% izjavljenog poreza ili obaveznog povraćaja), kazna je 25% razlike između tačnog poreskog irnosa ili obaveznog povraćaja i iznosa izjavljenog poreza ili zatraženog povraćaja, od poreskog obveznika.

Primer:

U vezi sprovođenja kazne: Izjava PDV je predata i isplačena na vreme sa iznosom od 500€. PAK je pregledao izjavu i odredio da izjavljeni porez trebao da bude 540€. Pošto razlika između izjavljenog iznosa i irnosa koji je trebalo da bude izjavljen je 10% manje od izjavljenog iznosa, primeniće se kazna od 15% na 40€ pod-izjavljenih.

Proračun:	Izjavljeni porez:	€500
	Određeni porez od PAK	€540
	Razlika	€ 40 (manje od 10% od €500)

Razlika € 6 € (40x0.15)

Predat je jedan zahetv za povraćaj PAK gde se traži povraćaj od 20,000€. PAK, je razmotrila zahtev i odredila da tačan iznos povraćaja treba da bude samo 10,000€. Pošto je iznos određen od PAK više od 10%, manji od zatraženog iznosa poreskog obveznika (zatraženi iznos je više od 10%, veći od iznosa koji je odredila PAK), Kazna koja će se primeniti je 25% razlike između zatraženog iznosa i iznosa koji je odredila PAK.

Proračun: Zatraženi povraćaj: €20,000
Određeni povraćaj od PAK: €10,000
Razlika: €10,000 (më shumë se 10% e €20,000)
Razlika: € 2,500 (€10,000x25%)
Povraćaj za poreskog obveznika €7,500 (€10,000 minus €2,500)

Poreski obveznik nije predao izjavu iako mu je PAK predala pismeno obaveštenje da nije dobila izjavu. PAK nema druge alternative osim da odredi poresku obavezu koristeći indirektne metode i da proceni iznos od 5,000€ poreza. Kazna za pod-izjavljeni porez biće 25% pod-izjavljenog iznosa, u ovom slučaju biće 25% e 5,000€, ili 1,250€. Osim otga, procenat podleže Kazni od 5% za ne-izjavljivanje poreske obaveze za svaki mesec kada izjava nije predata do maksimuma od 25%, smatra se da izjava kasni više od 5 meseci, kazna za neizjavljivanje biće isto tako 25% od 5,000€, ili jedan dodatak od 1,250€.

88. **Olakšica od kazne.** Postoji ograničena osnova za olakšicu od od kazne opisane u stavu 86 (pod-izjava/nad-izjava). Ako je poreski obveznik nad-izjavio troškove ili kupovinu, koji su uticali da se porez nad-izjavi, poreski obveznik treba da dokaže da nad-izjava troškova ili kupovine je izazvana zbog jedne nenamerne greške u izračuvanaju troškova. Ako je poreski obveznik pod-izjavio prihode ili vrednost prodaje na osnovu izračunavanje prihoda ili prodaje koje je pogrešno izračunalo prodajnu cenu prodate robe, od proeskog obveznika tražiće se da dokaže da je prodajna cena bila cena dobronamerne prodaje izračunata za njega i jedna razložna izjava u investicijama i cena koja odražava otvorenu tržišnu vrednost za slične robe u sličnim uslovima spoljneg tržišta. U takvim slučajevima, može biti osnove za olakšicu na osnovu opravdanog razloga i činjenici da poreski obveznik potrudio da sa poverenjem izračuna tačni iznos poreza ili nad-isplatu poreza.

89. Ako se poreski obveznik oslonio na pismeni savet koji je dobio od jednog stručnog poreskog savetnika, koji poznaje poreske zakone i sprovođenje Standarda računovodstva, može dobiti olakšicu od kazne. U takvim slučajevima, poreski obveznik treba da dokaže da mu je stručni poreski savetnik dao savet na osnovu jednog potpunog objavljivanja i i činjenica i okolnosti poreskog obveznika. Da bi dobio olakšicu, savet treba da je povezan sa pomenutim slučajem i poreski obveznik mora izbliza da prati taj savet.

90. Nema olakšanja od kazne za poreskog obveznika koji je osuđen za krivično delo u oblasti oporezivanja za period u kome se traži olakšanje od kazne.

91. **Ne-pružanje izjave informacija ili pružanje izjave informacija sa netačnim informacijama.** Stav 1 člana 53 Zakona 125€ za – ne-podnošenje blagovremenog izveštaja informacija ili za predaju jednog izveštaja sa netačnim finasijskim podacima. Ova kazna se primenjuje za svaku ne-predatu izjavu ili netačnu izjavu do maksimuma 2,500€.

91.1. Stav 3 člana 47 Zakona predviđa jednu kaznu od 500€ za ne-podnošenje pregleda informacija koje su vezane za godišnju kupovinu od 500€ i više od svakog snabdevaća. Ova kazna je opšta kazna za ne-predaju godišnjeg izveštaja ili godišnjeg izveštaja, gde se kazna prema stavu 1 člana 53 Zakona primenjuje na svaku ne-predatu izjavu ili za svaku netačnu izjavu koja se preda.

Primer:
Ako je jedan poreski obveznik dužan da preda samo jedan izveštaj informacija, jedina kazna koja će se primeniti je 500€ kazne za ne-predaju jednog informativnog izveštaja.
Ako se od poreskog obveznika traže dva finansijska izveštaja, kazna će biti 500€, plus 125€ za ne-predaju druge izjave, ili ukupno 625€. Bilo bi moguće da se obuhvati jedna druga kazna prema odredbama stava 2 člana 53 za ne-vođenje evidencije-registra.

91.2 Kazna od 500€ predviđena u stavu 3 člana 47 Zakona ne primenjuje se za netačne preglede-izjave. Kazna od 125€, stav 1 člana 53 Zakona, primenjuje se za svaki predati netačan pregled, do maksimalne kazne od 2,500€.

91.3 U cilju primene kazne u slučaju pružanja jednog izveštaja sa netačnim informacijama, PAK kako bi se smanjio teret poreskog obveznika je ovlastila poreskog obveznika da prijavi sve informacije koje identifikuju kvalifikovanog snabdevaća, u jedan obrazac. Međutim, jedna kazna od 125€ proceniće se za svakog prodavca koji nije uvenden u konsolidovani izveštaj ili za svakog kvalifikovanog prodavca za koga su izjavljeni netačni podaci, iako se izveštava na jedan konsolidovani način, do maksimuma od 2,500€ predviđenih zakonom.

92. Informativne izjave zatražene zakonom, Zakon za porez na lični dohodak, Zakon za porez na prihode korporacija ili Zakon za PDV traži da se predaju primaoci prihoda (kupci ili prodavci robe ili usluga u slučaju PDV) do datuma koji je s pecifikovan određenim zakonodavstvom. Zakon isto tako predviđa da se određeni informativni izveštaji predaju PAK do datuma koji je određen odgovarajućim zakonodavstvom. Kazna se primenjuje za svaku informativnu izjavu predatu nakon zatraženog datuma, ili za svaku informativnu izjavu koja se traži da se preda a nije predata. Kazna se odnosi i na svaku izjavu dostavljenih informacija koje ne odražava tačno informacije koje se zahtevaju zakonom ili podzakonskim aktom.

Kazne mogu da se primeve kao posledica kontrole ili kao posledica praćenja i posmatranja i brze provere.

93. U cilju kazne opisane u ovom članu, izjave ili ostali dokumenti koji se smatraju kao informativni izveštaji za koje se primenjuje ova kazna obuhvataju:,

93.1. Poresku fakturu koja se traži od jednog poreskog obveznika PDV smatra se takođe kao jedan informativni izveštaj koji podleže ovoj kaznii;
93.2. Aplikaciju PAK da ovlasti jednu osobu za instalaciju ili reparaciju fiskalen elektronike instalacije;
93.3. Računi koje se traže (sada ili ubuduće) od svakog biznisa za izvršene transakcije.

94. Tabela 1 u ovom članu sadrži informativne izjave za koje se primenjuju kazne predviđene u ovom pod-stavu.

Tabela 1

Zakon	Izveštaj zatraženih informacija	Rok za predaju izveštaja inofrmacija	Iznos kazne	Izjava informacija predaće se:	
				Primaocu (Poreski obveznik ili klijenat)	Poreskoj adminsitraciji (Primejuje se nakon 1 Januara 2010)
Zakon za porez na lisne dohodke	Izjava zadržanog poreza za plate	1 Mart	€125 za svaki zakasneli ili netačni izveštaj informacija; Maksimum €2,500	Godišnji izveštaj zadržanog poreza za plate isplačen jednom primaocu	Godišnji izveštaj izjednačavanja i kopija svakog izveštaja predata svakom primaocu
	Izveštaj zadržanog poreza za plate	1 Mart	€125 za svaki zakasneli ili netačni izveštaj; Maksimum €2,500	Godišnji izveštaj zadržanog poreza na plate za penzije isplačen jednom primaocu	Godišnji izveštaj izjednačavanja i kopija izveštaja predata svakom primaocu
	Izveštaj zadržanog	1 Mart	€125 za svaki	Godišnji izveštaj	Godišnji izveštaj

	poreza za plate		zakasneli ili netačnii zveštaj; Maksimum €2,500	zadržanog poreza za dobitak an lutriji i plate isplačene jednom primaocu	izjednačavanja i kopija izveštaja data svakom primaocu
Zakon na porez na lični dohodak i Zakon na porez korporacija	Izveštaj zadržanog poreza na najamninu	1 Mart	€125 za svaki zakasneli ili netačnii zveštaj; Maksimum €2,500	Izveštaj zadržanog poreza za najamnine isplačena za najmodavca	Godišnji izveštaj izjednačavanja i kopija izveštaja data svakom primaocu
Zakon o porezu na lični dohodak i Zakon o porezu na prihod korporacija	Pregled zadržanog poreza za kamate	1 Mart	€125 za svaki zakasneli ili netačni izveštaj; Maksimum €2,500	Izveštaj zadržanog poreza od isplačenih kamata primaocu	Godišnji izveštaj Izjednačavanje i kopija izveštaja data svakom primaocu
Zakon o porezu na lični dohodak i Zakon o porezu na prihod korporacija	Izvešztaj zadržanog poreza za imovinska prava (Royalties)	1 Mart	€125 za svaki zakasneli ili netačni izveštaj; Maksimum €2,500	Izveštaj zadržanog poreza od imovinskih prava (Royalties) isplačen primaocu	Godišnji izveštaj Izjednačavanje i kopija izveštaja data svakom primaocu
Zakon o porezu na lični dohodak i Zakon o porezu na prihod korporacija	Izveštaj zadržanog poreza za straga lica	1 Mart	€125 za svaki zakasneli ili netačni izveštaj; Maksimum €2,500	Izveštaj zadržanog poreza od određenih isplata za strana lica	Godišnji izveštaj Izjednačavanje i kopija izveštaja data svakom primaocu
Zakon o poreskoj admisnitraciji i procedure	Izveštaj godišnjih kupovina iznad 500€ od jednog	31 Mart (Primenjuje se za kupovine	500€ za opšti neuspeh da se podnese; 125€ za		Godišnji izveštaj kupovine iznad 500€

	jedinog kupca	nakon 1 Januara 2010 – prvi godišnji izveštaj očekuje se do 31 Marta 2011)	svaki netačni izveštaj i za svaki ne predati izveštaj do maksimuma 2,500€.		
	Aplikacija poreske adminsitraciju da ovlasti tehničara da instalira ili da poprpavi fisklanu elektronsku opremu.	Pre instalacije i pre reparacije fiskalne elektronike opreme	125€ za svaku zakasnelu ili netačnu izjavu		Podnošenje zahteva
Zakon o PDV	Poreski računi	15 dana nakon završetka meseca kada se desia oporeziva transakcija	125€ za svaku zakasnelu ili netačnu izjavu	Poreski računi	

95. **Kazna za ne-sastavljanje i ne-držanje beleški - evidencija.** Član 13 Zakona i član 17 ovog Administrativnog uputstva, opisuje zahtev o stvaranju i držanju zatražene evidencije prema odgovarajućem poreskom zakonodavstvu Kosova. Svaki odgovarajući Zakon o poreskim pitanjima, obuhvativši i Administrativna uputstva povezana sa njima, sadrži posebne zahteve za stvaranje potrebnih evidencija u vezi transakcija, da bi odredili tačnu poresku obavezu.

96. Stav 2 člana 13 Zakona predviđa da se evidencije vode za barem 6 godina od završetka poreskog perioda za koji su povezane.

97. Stav 2 član 53 Zakona predviđa kaznu za ne-držanje zatraženih registara ili ne-držanje onih registara i evidencija o vremenskom trajanju prema zakonodavstvu na snazi. Kazna doneta po ovom članu se zasniva na godišnjem prometu poreskog obveznika za prethodnim poreskim periodima, osim za novi biznis, u kom slučaju kazna treba da se

zasniva na godišnjem prometu od datuma kada poreski obveznik se utvrđuje da nije vodio knjige ili evidencije.

97.1. Poreski obveznici sa godišnjim prometom od nule do 30.000 evra, podležu kazni od 125 evra za ne-stvaranje ili ne-vođenje zatraženih knjiga i evidencija;

97.2. Poreski obveznici sa godišnjim prometom od 30.000 evra do 200.000 evra podležu kazni od 250 evra za ne-stvaranje ili ne-vođenje zatraženih knjiga i evidencija;

97.3. Poreski obveznici sa godišnjim prometom od 200.000 € do 500.000 € podležu kazni od 500 evra za ne stvaranje ili ne-vođenje zatraženih knjiga i evidencija;

97.4. Poreski obveznici sa godišnjim prometom od preko € 500.000 podležu kazni od 1.000 evra za nestvaranje ili ne-vođenje zatraženih knjiga i evidencija.

98. Kazne za ne-stvaranje ili ne-držanje zatraženih knjiga i evidencija primeniće se za svaki slučaj kada se otkrilo da jedan poreski obveznik nema zatražene knjige ili evidencije. Kazna se neće primeniti posebno za svaku knjigu ili evidenciju koja nije održana ili sastavljena, međutim, može da se primeni podeljeno za one tačke gde se smatra da ima ne-stvaranja ili ne-vođenja knjiga i registara.

Primer:
Jedan poreski obveznik koji nije držao knjigu prodaje ili knjigu kupovine kazniće se što nje stvorio ili držao zatražene knjige. Ako uporedo ne-stvaranja ili ne-držanja zatraženih knjiga, poreski obveznik ne koristi fiskalni broj na izdatim kuponima, poreski obveznik takođe podleže kazni za nestvaranje registara evidencije (vidi podstav 98.7 ovog člana).

Slučajevi primene kazne sačinjavaju, ali se ne ograničavaju, na, kao u nastavku:

98.1. Ne-izveštavanju zaposlenih, ili sličnih okolnosti kada se traži zadržavanje ili izveštavanje, i zatražene ne-isplate preko bankarskog tranfera. Ne-izveštavanje zaposlenih ili ne-isplata preko bankarskog transfera je rezultat ne-držanja i ne-stvaranja neophodnih evidencija;

98.2. Ne-obuhvaćanje fiskalnih brojeva u svim fakturama i kuponima (obuhvatajući i kupone fisklanih blagajni) izdati od poreskog obveznika (stav 2 člana 53 Zakona i člana 20 ovog Administrativnog uputstva).

98.3. Tokom procedure jedne kontrole koja pokriva više godina, kazna za ne-stvaranje ili ne- držanje neophodnih knjiga i evidencija kao što je zatraženo članom 13 Zakona može da se primeni za svaku godinu koja je pod kontrolom;

98.4.Tokom izvođenja provere na terenu ili provere ispunjenja, kazna može da se primeni u trenutnoj godini ako je određeno da poreski obveznik nema knjiga ili neophodnih evidencija kao što je opisano u ovom stavu.

98.5. Moguće je da se proceni jedna kazna za ne-stvaranje knjiga i registara evidencije na osnovu stava 2 člana 53 Zakona i u isto vreme, da se proceni jedna kazna za ne-ispunjenje izveštaja informacija na osnovu stava 1 člana 53 Zakona.

Primer:
Ako jedan poreski obveznik nije stvorio neophodne registre za pripremu izveštaja o zadržanom porezu, bilo bi sigurno da poreski obveznik nije predao PAK ili primaocima prihoda neophodne registre za zadržani porez. U tom slučaju, primeniće se tri kazne sa mogućom maksimalnom kaznom od 3,650€ (1,000€ za ne-stvaranje izveštaja, maksimum 2,500€ za ne-predaju individualnih izveštaja za zadržani porez i 125 € za ne-predaju u PAK godišnje izveštaje izjednačavanja).

98.6. Ne-uvođenje transakcija u knjigama i evidencijama tokom rokova predviđenih u stavu 3 člana 17 ovog Administrativnog uputstva isto tako stvara sumnju u stvaranju ili držanju knjiga i evidencija i podleže kazni predviđenoj u stavu 2 člana 53 Zakona.

98.7. Jedna kazna za svaku godinu koja je pod kontrolom može da se primeni za svaki od najmanje 5 akata, ili propusta, kao što su ne-stvaranje knjiga i zatraženih registara, ne-isplata preko bankarskog transfera (primenljiva samo za transakcije nakon 11 Februara 2009) i ne izveštavanje svih zaposlenih u biznisu, i ne obuhvaćanje fiskanog broja u svim kuponima i ili izdatim računima. Pošto se kazna primenjuje u svim slučajevima ne-držanja ili ne-stvaranja knjiga i neophodih evidencija jedan takav biznis kao onaj opisan u stavu 97.4 ovog člana može podleči maksimalnoj kazni od 5,000€ ako nije stvorio knjige i neophodne evidencije, nije prijavio zaposlene, nije izvršio isplate preko banakarskog transfera nakon 11 Februara 2009 i nije uveo transakcije u knjige i evidencije, uporedo sa neobuhvaćanjem fiskalnog broja na fakturam i kuponima izdatim nakon 1 Oktobra 2010.

98.8. Svaki distributer jedne PEF koji ne uspe da pruži PAK informacije, obuhvativši izvorne kodove, jednog softwera instaliranog u jedan PEF, kao i informacije u operacijama svakog PEF raspodelenog od tog distributora podleže sankcijama predviđenim u ovom članu. Distributor isto tako podleže ovoj kazni ako ne uspe da drži neophodne evidencije u vezi instalacije i reparacije PEF koji je instaliran održavan/repariran od svakog distributora ili njegovog ovlaščenog tehničara. Iznos sankcija će se zasnivati na godišnjem prometu distributora, kao što je predviđeno u stavu 2 člana 53 Zakona.

98.9. Osim zatraženih knjiga i evidencija koje treba držati jedan poreski obveznik tokom normalnog toka njegove/njene delatnosti traži se i da instalira jedan PEF (ili više PEF), osobe od kojih se traži da instaliraju jedan PEF (ili više PEF) podležu kaznama koje su predviđene u stavu 2 čalna 53 Zakona, ako ta osoba ne uspe u održavanju i stvaranju jedne evidencije instalacije i reparacije i porpavki svih PEF-a koji su instalirani u njegovom/njenom objektu poslovanja. Ako se izgube takve evidencije smatraće se kao ne-stvaranje evidencije.

99. **Ne-pružanje pristupa knjigama i evidencija.** Stav 5 član 53 Zakona, predviđa kaznu od 100€ dnevno za svaki dan kada ta osoba, od koje se traži da omogući ovlaščenom zvaničniku PAK da ima pristupa knjigama i evidencijama, obuhvativši fiskalnu memoriju jednog PEF ili njegovim elektronskim evidencijama, ne omogući zatraženi pristup. Ova kazna se primejuje za svaku osobu od koje se traži pristup knjigama ili evidencijama, a ne samo na poreskog obveznika ili njegovog predstavnika. Ova kazna je dodatak na kaznu od 500€ predviđenih u stavu 3 člana 15 Zakona.

100. Iako se kazna odnosi na pristup knjigama i evidencijama, kazna važi i za svako lice koje ne poštuje bilo koji zahtev člana 14. i 15. Zakona. Osoba koja se ne javi na određeno vreme i datum da pruži informaicje/dokaze podleže osnovnoj kazni od 500€, plus dodatnoj kazni od 100€ dnevno sve dok osoba ne podnese zatražene informacije/dokaze. Lice koje se pojavi ali ne donese informacije ili dokaze podleže kazni, nezavisno od toga što se lice pojavilo u određeno mesto i određenog datuma. Međutim, PAK može da obustavi kaznu ako osoba nije mogla da pruži informacije ili dokaze na vreme, ali se slaže da to učini u jednom prihvatljivom

vremenskom roku. Ako osoba koja dođe da pruži informacije/dokaze ali odbije da potpiše napisane evidencije dokaza, dokaz pod zakletvom i dr. onda zvaničnik PAK, i jedan svedok PAK, stavlaju ime te osobe na mestu za potpis i na dokumentu će napisati da je ta osoba odbila da potpiše dokument i oba zvaničnika PAK će potpisati taj ugovor.

101. Zahtevi za određivanje ove kazne, obuhvataju:

101.1. Ako PAK želi da izvrši reviziju i želi da to učini u lokalima poreskog obveznika, PAK treba da pošalje pismeno obaveštenje poreskom obvezniku o toj očekivanoj reviziji najmanje tri radna dana pre nego što počne revizija, osim ako ima izuzetnih okolnosti koje prema mišljenju Generalnog direktora opravdavaju drugačije, kao što je opisano u članu 27 ovog Administrativnog uputstva poreski obveznik treba da pruži PAK pristup objektima biznisa (pristup knjigama i evidencijama) u određeno vrememe i datum koji je na obaveštenju, ili da sklope sporazum koji je prihvatljiv za obe strane za jedan drugi datum i drugo vreme;

101.2. Zahtev za knjige ili evidencije, ili pristup knjigama i evidencijam, treba da bude povezan sa:

101.2.1. Istragama koje su u toku u vezi poreskih pitanja a koje obavlja Jedinica za poreska istraživanja PAK;

101.2.2. Poresku kontroll izvršenu od poreskog inspektora, ili drugog ovlaščenog zvaničnika PAK;

101.2.3. Prinudna naplata preduzeta od zvaničnika za prinudnu naplatu, ili drugi ovlaščeni zvaničnik PAK; ili;

101.2.4. Istraživanje izvršeno od poreskog zvaničnika preduzeto od strane Kancelarije profesionalnih standarda PAK.

101.3. Ako nije drugačije predviđeno u ovom članu i kao što je određeno u članu 28 ovog Administrativnog uputstva, PAK treba da izda jedno pismeno obaveštenje onome ko drži knjige i evidencije od koga se traže informacije i daje mu jedan opravdan vremenski period, barem (7) dana (30 dana za knjige i evidencije koje se nalaze van Kosova), za onog ko drži evidencije kako bi izmirio obaveze. Ako onaj ko drži evidencije pruži opravdano objašnjenje zašto je potrebno više od 7 dana, ili 30 dana, Zvaničnik PAK će mu odobriti produženje vremenskog roka da bi ispunio zahtev za pristup knjigama i evidencijama. Takvo produženje potvrdiće se pismeno na novi datum da se ispuni zahtev koji je jasno naveden u jasno napisanoj potvrdi;

101.4. Pismeno obaveštenje koje traži knjige i evidencije treba da opiše zatražene knjige i evidencije koje treba pružiti zvaničniku koji ih traži sa dovoljno specifikacije da se omogući odgovornoj osobi da razume (shvati) zatražene registre. Obaveštenje mora biti specifikovanije od termina, "sve knjige i evidencije", znači treba jasno i razložno da opiše knjige i evidenciej koje se traže;

101.5. Pismeno obaveštenje opisano u 101.3 gore, treba da odredi datum i mesto gde treba dostaviti evidencije. Uglavnom, knjige i evidencije koje treba da se ispitaju treba da se ispitaju na mestu gde se drže evidencije, osim ako su tražene kopije evidencije, u kom slučaju treba da se traži da se dostave na određenom mestu u pisanom obaveštenju;

101.6. Pismeno obaveštenje mora da sadrži preporuku na pravno ovlašćenje da traže pristup knjigama i evidenciji;

101.7. Ako onaj ko drži knjige ne odgovori tokom vremenskog roka koje je dato u pisanom obaveštenju (tražeći knjige, evidencije, pristup knigama ili evidencijama), PAK treba da pošalje jedan konačan zahtev da se izvrši pismeni zahtev za knjige, evidencije ili ne-mogućnost pristupa knjigama ili evidencijama. Ovo obaveštenje treba da pruži poreskom obvezniku 5 kalendarskih dana da ispuni svoje obaveze. Ovo dodatno obaveštenje je za samo jedan prethodni zahtev da se proceni kazna, nema uticaja na odredbe stava 7 i 8 člana 14 Zakona.

101.8. Ako onaj ko drži evidencije ne ispuni konačno obaveštenje, ovlaščeni zvaničnik PAK treba da pripremi obaveštenje za njega i da ga informiše o držanju evidencije obaveštavajući ga da ako nastavi da ne pruža zatražene knjige i evidencije, ili pristup knjigama ili evidencijama, rezultiraće jednom osnovnom kaznom od 500€, plus dnevna kazna od 100€ i odrediće se kazna sa po 100€ za svaki sledeći dan kada ne pruži knjige, evidencije ili pristup knjigama i evidencijama. Kazna će se proceniti protiv nosioca evidencija i prikupiće se od imovine nosioca zahteva na isti način kao porez prema članu 49 Zakona.

101.9. Da bi procenili kaznu protiv jednog nosioca evidencija, PAK treba da pošalje Obaveštenje-procenu kao što je opisano u članu 22 Zakona. Obaveštenje – procena traži se samo za prvi dan kada se kazna sprovodi. Obaveštenje-procena biće u iznosu od 600€ (500€ osnova i 100€ za prvi dan) i treba da pokaže da će se proceniti sa dodatnih 100€ za svaki dan kada nosilac evidencije ne ispuni zahtev za knjige, evidencije ili ne omogući pristup knjigama i evidencijama;

101.10. PAK treba do obezbedi da dodatna procena kazne prestane onog dana kada nosilac evidencije ispuni zahtev PAK. Za taj dan se neće proceniti kazna;

101.11. Nezavisno od gore navedenog i kao što je predviđeno u stavu 4 člana 27 ovog Administrativnog uputstva, od PAK se ne traži da pruži pismeno obaveštenje pre nego obavi jednu posetu za kontaktiranje u vezi prinudnog prikupljanja, poseta nadgledanja, jedno pitanje u vezi sa pitanjem razmatranja od Jedinice za poreska istraživanja, jedna brza ispunjavajuća provera, ili poseta u cilju potvrđivanja predatih informacija u zahtevu za fiskalni broj. U takvim slučajevima, od poreskog obveznika traži se da omogući pristup u objektima biznisa tako da zvaničnik PAK može da obavi svoj posao;

101.12. Ako poreski obveznik odbije da pruži pristup knjigama i evidencijama prema okolnostima opisanim u 101.11 gore, poreski obveznik će se kazniti sa 100€ za prvi dan i predaće mu se pismeno upozorenje da svako dalje ne-omogućavanje pristupa objektima ili knjigama evidencije za pomenute ciljeve u stavu 101.11 gore, rezultiraće kaznom od 500€ plus jedna kazna od 100€ dnevno, počevši sledećeg dana kada pristup nije omogućen. Pismeno obaveštenje obuhvatiće opis pristupa knjigama ili zatarženim evidencijama i pristup ili knjige evidencije mogu da se zatraže sledećeg radnog dana. Ako se uskrati pristup, ili knjige evidencije se ne daju na raspolaganje na vreme sledeće posete, poreskom obvezniku će se predati pismeno obaveštenje kao što je predviđeno u stavu 101.8 ovog člana i obaviće se procena kao što je predviđeno u stavu 101.9 gore. U ovim okolnostima kao što je predviđeno u stavu 101.7 ovog člana ne traži se drugo obaveštenje.

102. Osim kazne od 100€ dnevno, koju određuje ovaj član, stav 5 člana 53 Zakona ovlašćuje Poresku administraciju da traži i dobije naredbu određenog suda gde se traži da nosilac evidencija pružo evidencije ili takve knjige onako kako je zatraženo, ili da traži da nosilac evidencija pruži pristup knjigama i evidencijama. Dalje, kao što je predviđeno u stavu 7 i 8 člana 14 Zakona, evidencije koje se ne izdaju u određenom roku stava 7. Člana 14. Zakona biće uzeti u obzir u nekom daljem postupku žalbi.

103. **Kuponi iz Fiskalnih blagajni.** Stav 6 člana 53 Zakona predviđa kaznu protiv svake osobe od koje se traži da koristi fisklanu elektronsku opremu i koja ne izda poreskom

obvezniku kupon iz te fiskalne opreme. Iznos kazne će se proceniti na osnovu stava 2 člana 53 Zakona:

103.1 U prvom slučaju ne-izdavanja kupona iz fiskalne opreme, poreski obveznik će se kazniti kao da nije izdat samo jedan kupon.

103.2 Međutim, kasnije posete, poreski obveznik podleže kazni za svaki kupon koji nije izdat do maksimuma od 5,000€ (10,000€ u slučaju jednog poreskog obveznika sa prometom od 500,000€ i više). Ista kazna se prumenjuje na isti način u slučaju ne-izdavanja kupona ručno u formi kojaje odobrena od strane PAK u slučaju kvara opreme ili prekida električne energije.

103.3 Izdavanje ne redovnog kupona kao rezultat uznemirenja PEF-a tako što su netačni podaci evidentirani u PEF smatraće se kao ne-izdavanje kupona i podleže kazni opisanoj u ovom stavu.

104. **Obaveze potrošača.** Stav 7 člana 53 Zakona traži da svaki potrošač koji kupuje robu ili usluge, iz biznisa od koga se traži da koristi i instalira fiskalnu elektronsku opremu, da traži kupon na prodajnom mestu. Ako potrošač ne traži takav kupon, podleže kazni od 20€ ako napusti objekte poslovanja bez jednog takvog kupona. U cilju primene ove odredbe, zvaničnici PAK su ovlaščeni da traže od potrošača da pokažu svoje kupone kada napuste objekat poslovanja.

104.1 Ako je jedan kupac nađen bez kupona nakon kupovine, zvaničnik PAK će mu uzeti ime, adresu i lični broj identifikacije potrošača i izdaće obaveštenje o kazni informirajući kupca da kazna treba da se plati putem bankarskog transfera. Ako kazna ostane neisplačena za period od 30 dana, PAK će izdati jedno Obeveštenje – procenu za kupca i prikupiće kaznu koristeći procedure prinudne naplate predviđene Zakonom. PAK će započeti jednu javnu kampanju da bi informisao potrošače o ovoj odredbi pre nego počne sa izdavanjem kazni. PAK može izdati obaveštenje upozorenja za potrošaće tokom javne kampanje pre nego što počne sa izdavanjem kazni.

104.2 Ova odredba se neće primeniti do vremena kada Generalni direktor obezbedi dovoljan publicitet, da uspostavi neophodne unutrašnje kontrole da bi sprečili zloupotrebu i kada PAK izda direktivu da je spremna da pripremi i sprovede ovu odredbu.

Primeri primene kazni:

Primer 1:
Ne-pružanje informativnih izjava: Tokom jedne posete nadgledanja, poreski inspektor utvrđuje da poreski obveznik ne izdaje računi onako kako zakon određuje. Poreski obveznik podleže kazni od 125€ za ne-izdavanje jedne računi. Ako poreski inspektor nađe više od jednog slučaja ne-izdavanja faktura, poreski obveznik podleže kazni sa po 125€ za svaki utvrđeni slučaj kada nije izdata faktura tokom te posete do maskimuma od

2,500€.
Primer 2: **Ne-stvaranje ili ne-držanje evidencija:** Tokom učinka jedne kontrole, poreski inspektor utvrđuje da poreski obveznik, čiji je godišnji promet 20,000€ nije držao knjigu prodaje kako je određeno Zakonom o PAK, poreski obveznik podleže kazni od 125€.
Primer 3: **Ne-pružanje pristupa knjigama i evidencijama**: Jedan zvaničnik prinudne naplate traži informacije od banke u vezi jednog banakarskog računa koje oni drže u ime biznisa koji ima poreske dugove zvaničnik prinudnog prikupljanja dao je banci neophodan pismeni zahtev i nakon prvog obaveštenja predao je konačnu odluku o zatraženim informacijama, i datum kada informacije potrebne i posledice neispunjenja tog zahteva. Banka nije pružila zatražene informacije na osnovu tajne i poverljivosti banke. Zakon na specifičan način predviđa da se banakrska tajna i poverljivost ne primenjuje kada je reč o istrazi PAK-a. PAK šalje banci Obaveštenje-procenu gde informiše banku da ne-pružanje zatraženih informacija ili ne-pristup zatraženim informacijama rezultira sa procenom od 600€ i kazna se nastavlja da teče sa po 100€ za svaki dan dok zatražene informacije nisu date.
Primer 4: **Ne-pružanje pristupa knjigama i evidencijama:** Poreski inspektor posećuje biznis kako bi proverio brzinu učinka. Vlasnik biznisa odbija da omogući poreskom obvezniku pristup knjigama i evidencijama i poreski inspektor nije mogao da obavi proveru brzog učinka. Poreski obveznik podleže kazni od 100€ za ne-pružanje pristupa poreskom inspektoru za knjige i evidencije kako bi obavio proveru brzog učinka. Poreski inspektor daje pismeno upozorenje kao što je predviđeno u stavu 101.12 ovog člana. Ako poreski inspektor obavi posetu biznisu drugog dana i poreski obveznik ponovo odbije da pruži pristup knjigama i evidencijama, poreski obveznik podleže kazni od 600€. Tokom druge posete, poreski inspektor će dati poreskom obvezniku pismeno obaveštenje kao što je predviđeno u stavu 101.8 ovog člana.

105. **Olakšice od kazne.** Olakšice od kazne za ne-pružanje izveštaja informacija može se uvažiti opravdani razlog, ako poreski obveznik kasnije preda izveštaj informacija. Činjenice i okolnosti će se uzeti u obzir onako kako su pružene od poreskog obveznika. U prvoj godini kada su informativni izveštaji obavezni, olakšice mogu da se daju na osnovu znanja o zahtevima dali je poreski obveznik bio potpuno redovan u svim drugim poreskim zaduženjima izveštavanja i isplate. Nakon prve godine kada su informativni izveštaji zatraženi, neće se dati olakšica poreskom obvezniku koji ne preda informativne izveštaje,

osim ako takav neuspeh nije bio zbog okolnosti koje su bile van kontrole poreskog obveznika kao one opisane u stavu 46, 51 ili 54 ovog člana.

106. Kazne za ne-pružanje izveštaja informacija opisanih u stavu 93 ovog člana mogu se ukinuti za prva tri meseca za koje postoje zahtevi za izjave informacija. Nakon početnog objašnjavajućeg perioda (3 meseci), neće se dati olakšica za ne-pružanje zatraženog izveštaja informacija;

107. Olakšica od kazni za ne-stvaranje ili ne-držanje knjiga i evidencija može da se uzme u vidu tokom prvih 6 meseci prvih operacija poslovanja poreskog obveznika. Olakšice će se uzeti u obzir na osnovu činjenica i okolnosti onako kako su date od poreskog obveznika, obuhvativši učinjene napore da se razumeju zahtevi za držanje evidencije:

107.1 Ako se poreski obveznik nije potrudio da razume zahteve, neće dobiti olakšicu.

107.2 Ako je poreski obveznik imao jednu posetu od strane zvaničnika PAK koji je pružio informacije o držanju evidencija i drugih poreskih zaduženja, neće se uzeti u obzir olakšica za ne-stvaranje i ne-držanje evidencija.

108. Olakšica od kazne za ne-pružanje pristupa knjigama i evidencijama može se uzeti u obzir ako poreski obveznik dokaže da je učinio dobronamerne napore da pruži knjige i evidencije na vreme, ali nije bio u stanju da to urani na određen datum i vreme.

108.1 neće biti olakšice ako poreski obveznik odbije da pruži pristup objektima, na zahtev ovlaščenog zvaničnika PAK.

108.2 Neće se dobiti olakšica ako nosilac evidencije odbije da pruži knjige i evidencije zatražene pismenim zahtevom koji definiše zatražene knjige i evidencije.

109. Neće biti olakšice od kazni za ne-izdavanje kupona iz fiskalne elektronske opreme kao što je opisano u stavu 103 ovog člana.

110. Oslobađanje od kazne opisane u stavu 104 ovog člana (ako kupac ne zahteva kupon za kupovinu robe ili usluge) može se dati ako PAK ne preduzme potreban publicitet da informiše potrošaće o zahtevu.

111. **Kazna za ne-zadržavanje i ne-naplatu poreza.** Član 54 Zakona predviđa kaznu za ne-zadržavanje na izvoru i ne-isplatu poreza zadržanog na izvoru. Iznos kazne je 25% razlike između tačnog iznosa poreza koji je trebalo da se zadrži na porezu i iznosa koji je stvarno zadržan. Zakonom kada se traži od jedne osobe da zadržava i da plati porez poverena mu je odgovornost da zadrži poreski iznos u ime države i da plati taj iznos u budžet države. Sistem dobrovoljnog ispunjeja i budžet Kosova traži da se ispuni na poverljiv način.

112. Kazna iz stava 111 ovog člana primeniće se za svaki slučaj gde se traži zadržavanje jednog iznosa, ali nije zadržana na izvoru, kao i za svaki slučaj gde zadržani porez nije isplačen na vreme u državni budžet. Kazna se primenjuje samo ako je izveštaj o zadržanom porezu i primenljive isplate obavezan, i to 15-tog dana sledećeg meseca.

Primer 1:
Kompanija B ima pet radnika i svakog radnika plača po 500€ evra mesečno prvog svakog meseca. Kompanija B traži da se zadrži na izvoru 50€ od svakog zaposlenog svakog meseca za ukupnu mesečnu obavezu zadržavanja od 250€ mesečno. U mesecu Maju, Kompanija B plaća radnicima njihove plate, ali ne zadržava porez zaposlenim i plača bruto plate. Zadržani porezi u svakom mesecu mora da se prijavljuje i plaća do 15. dana u mesecu koji sledi. Pošto kompanija B nije zadržala porez od svojih zaposlenih za period Maj iz liste plata, mada je plačala listu-isplate, obavezuje se na zadržani porez, plus kazna. U ovom slučaju, PAK će predpostavljati da lista isplate je isplačena kao lista-isplata neto i kao posledica smatra se kao lista-isplate bruto 555.50. Tako, iznos koji je trebao da se zadrži na izvoru je jednak sa 55.50 za zaposlene ili jedna ukupna poreska obaveza od 277.50€. Kazna koja će se primeniti je 25% e 277.50€, ili 69.30€.

Primer 2:
Ako je kompanija B u stvari zadržala porez kada je sačinila listu-isplate za mesec maj od 500€ za zaposlene, ali nije isplatila kada je za to bilo obavezno da se uradi znači 15 juna, kazna bi bila 25% od 250€ ili 62.50€. Kazna za ne-isplatu zadržanog poreza proceniće se u isto vreme kao da se procena radi za neisplačeni porez. Ova kazna je uporedo sa kaznom za kasniju isplatu. Kazna za ne-zadržavanje poreza proceniće se tokom kontrole ili onda kada se utvrdi da je osoba plačala plate za drugu osobu, ali nije zadržala porez na lične dohotke kako je zatraženo.

113. **Ne-zadržavanje na izvoru ili ne-isplata penzijskog doprinosa:** Stav 2 člana 54 predviđa kaznu od 25% za ne zadržavanje ili za isplatu dela zaposlenog za penzijski doprinos. Ova kazna će se primeniti na isti način kao što je opisano u stavu 111 i 112 gore.

114. Nema osnove za olakšicu od kazne koja je određena prema stavu 113 ovog člana. Svako ko zaposli jedno lice i plača mesečna primanja dužan je da zna poreske zahteve koji su povezani sa isplatom plata i zaposlenje pojedinaca

115. **Administrativna kazna za greške predstavnika poreskih obveznika, poreske savetnike, ili druge osobe koji deluju u ime poreslog obveznika.** Član 56 Zakona određuje, "Svaka osoba koja potpisuje jednu poresku izjavu u ime jedne druge osobe, koji napravi grešku u toj izjavi, platiče jednu administrativnu kaznu od 125 Evra. Kazna će se izreći samo ako je greška posledica nemara ili predumišljaja od strane osobe koja je potpisala izjavu.

116. Plačeni stručnjaci (bilo da su zaposelni u kompaniji ili određeni od strane jednog spoljneg ugovarača treba da brinu za pripremanje dokumenata koji će se predati PAK pošto se oni plačaju da predaju ispravne dokumente. Ova odredba ima za cilj da kazni ona lica koji potpisuju izjave za druge poreske obveznike, za nemarnost (zanemarivanje) ili sa njihovim predumišljajem (namerno), praveći grešku u izveštaju, kao što je:

116.1. Matematička greška u obračunu;
116.2. Stavljanje netačnog fikalnog broja u izjavi;
116.3. Upotreba pogrešnog formulara (kao što je formular izjave za mart za PDV za predaju izjave za april za PDV);
116.4. Korišćenje netačne adrese;
116.5. Unošenje informacija u pogrešnu kutiju izjave;
116.6. Zaboravnost da se unesu informacije u izjavi, pregled ili drugi dokumenat zatražen od PAK
116.7. Pogrešno da se dupliraju podaci,
116.8. Predaja izjave koja nije preuzeta iz interneta PAK ili nije predata na elektronski načinu skladu sa određenim procedurama idr.

117. Ova kazna se neće primeniti za jednu zaposlenu osobu poreskog obveznika koji potpisuje izjavu u interesu poreskog obveznika ako ta osoba nije bila obuhvaćena u pripremi izjave ili nije odgovoran za grešku. Međutim, ako je zaposleni koji je potpisao izjavu u ime poreskog obveznika, bio je zadužen odgovornošću da obezbedi da predata izjava poreskog obveznika bude korektna i bez grešaka, i takvo zaposleno lice može da se kazni.

118. Ova kazna ne može da se primeni u okolnostima kada jedan predstavnik poreskog obveznika, poreski savetnik, ili druga osoba koja deluje u interesu poreskog obveznika, pruži jedno razumno tumačenje jedne odredbe Zakona i PAK se ne slaže sa tim tumačenjem.

119. Obaveza nametnuta na osnovu člana 56. Zakona, je ograničena samo na odluke o informacijama koje su dostupne od strane poreskog obveznika i trećih lica. Predstavnik / savetnik / drugo lice poreskog obveznika ne podleže kazni, ako se greške u PAK mogu direktno pripisati operacijama poreskog obveznika za koje / poreski savetnik / drugo lice poreskog obveznika nije bio svestan.

120. Ako objašnjenje Poreske adminsitracije postavlja PAK iznad nekog pitanja, ili objavljenih Rešenja suda, odlučuje se o jednom tumačenju neke sudske odredbe, dok predstavnik poreskog obveznika ignoriše to uputstvo i preduzima jedan suprotan stav u izjavi, može da se primeni kazna na njemu.

121. Uglavnom neće se prihvatiti ni jedan opravdan razlog za smanjenje kazne. Međutim, ako je jedna kazna predložena u suprotnosti sa odredbama stav 117, 118 i 119 ovog člana, smanjenje kazne je moguće.

122. **Kazna za neinstaliranje Fisklane elektronske opreme (PEF).** Stav 1 člana 57 Zakona nameće kaznu od 1,000€ za ne-instaliranje PEF. Kazna se primenjuje na ona lica od kojih se traži da instaliraju jedan PEF da bi registrovali transakcije tokom njihove privredne aktivnosti. Kazna se primenjuje na specifične poslovne objekte gde se traži da se instalira oprema. Ako jedna osoba ima više od jednog mesta poslovanja i ne instalira jedan PEF na nekoj od tih lokacija, odrediće mu se kazna od 1,000€ za svako mesto gde nije instaliran PEF.

123. Stav 2 člana 57 Zakona ovlaščuje PAK da povuče Certifikat PDV i Fiskalni broj osobe ako je ta osoba kažnjena tri puta ili više za ne-instaliranje PEF. Tri ili više kazni je komulativno za to lice, tako da osoba sa više biznisa može da dobije samo jednu kaznu za svaki od tri objekata poslovanja, ali je dostigao kriterium da se povuče njegov/njen Certifikat PDV ili njegov Fisklani broj. PAK treba da prati odredbe člana 14 i 15 ovog Administrativnog uputstva sa ciljem da se povuče njegov Certifikat PDV ili Fisklani broj. Kada je povučen Fisklani broj, PAK će tražiti od ARKB da odjavi biznis.

124. PAK je takođe ovlaščena da kazni jedno lice koje pokušava da manipuliše sa PEF, da uznemirava program PEF-a ili podatke koje će staviti u PEF, kako bi evidentirao netačne podatke u PEF. Ovlaščena kazna prema stavu 3 člana 57 je 1,000€. Osim toga, osoba može da podlegne kaznama opisanim u stavu 103 i 129 ovog člana. Ova kazna se takođe primenjuje u slučaju uznemirenja, ili refrakcije pečata PEF bez ovlaščenja.

125. **Administrativna kazna za PDV - Kazna za obavljanje snabdevanja bez registracije.** Stav 1 člana 58 Zakona predviđa kaznu za jednog poreskog obveznika koji obavlja oporezivo snabdevanje bez da je registrovan za PDV. Mada nije naglašeno na poseban način u Zakonu, gde se kazna primenjuje samo na one poreske obveznike koji ispunjavaju zahteve za registraciju za PDV.

126. Iznos kazne koji će se proceniti direktno je povezan sa snabdevanjem koje obavlja jedna oporeziva osoba pošto je ta oporeziva osoba zadužena za PDV. Osim obaveze za PDV na izvršena snabdevanja nakon zahteva da se registruje za PDV, oporeziva osoba se smatra kao zapušten (nije uspeo da se registruje) čini da on podleže administrativnoj kazni od 15% obaveznog PDV na izvršena snabdevanja nakon što je postalo obavezno da se registruje, ako je oporeziva osoba izvršila manje od 10,000 evra oporezivog snabdevanja nakon što je morao da se registruje.

Primer:
Poreski obveznik B prelazi prag godišnjeg prometa 5 maja 2009. Zakon o PDV traži da se

poreski obveznik B registruje za PDV tokom 15 dana nakon prelaska praga. U julu 2009, tokom jedne posete ispunjenja PAK otkriva da poreski obveznik B je prekoračio prag 5 maja 2009, ali još uvek nije registrovan za PDV, mada u vreme posete ispunjenja, poreski obveznik B je izvršio oporezivu prodaju od 8,000 evra pošto je dostigao prag PDV. Oslanjanjući se na ispunjavajuću posetu, PAK registruje poreskog obveznika u ciljeve PDV i obezbeđuje izjave PDV za mesec maj i juni. PAK procenjuje kaznu za zakasnelu izjavu za mesec maj, (izjava za mesec juli smatra se da je predata na vreme) i procenjuje obaveznu kaznu od 15% za PDV sa 8,000 evra za izvršena snabdevanja pošto poreski obveznik B je prekoračio prag registracije.
Izračunavanje kazne:
8,000 / 7.25 =1,103.45 PDV izračunato za snabdevanje;
8,000 – 1,103.45 = 6,896.55€ oporeziva vrednost
1,103.45 x 0.15= 165.51€ – iznos kazne koji će se proceniti za obavljeno snabdevanje koje podleže porezu nakon postignutog uslova za registraciju PDV i ne-registracije.
Kazna predviđena u stavu 3.1 člana 58 Zakona primeniće se isto tako i za ne-registraciju PDV i iznosiće (250€).

127. Ako je poreski obveznik obavio oporezivo snabdevanje od 10,000 evra ili više nakon što je trebalo da se registruje, kazna će biti 25% obaveznog PDV za te oporezivo snabdevanje.

Primer:
Obračun bi bio:
20,000/7.25= 2,758.62€ izračunati PDV za snabdevanje;
20,000 - 2,758.62 = 17241.38 € oporeziva vrednost
2,758.62 x 0.25 = 689.65€ - iznos kazne proceniće se za oporezivo obavljeno snabdevanje nakon postignute potrebe za registraciju PDV i ne-registrovanje.

128. **Kazna za ne-izdavanje računi ili izdavanje netačne računi.** Stav 2 člana 58 Zakona predviđa kaznu za ne-izdavanje računi, ili drugih dokumenata koji služe kao računi, ili izdaje netačne računi koje rezultiraju na vidno smanjenje iznosa obaveznog PDV ili vidno povećanje zatraženih kredita. Kazna predviđena ovim stavom primeniće se samo na poreskog obveznika koji je registrovan za PDV.

129. Osim obveznog zaduženja PDV koje rezultira iz ne-izdavanja faktura ili ne-izdavanje netačne računi, primeniće se administrativna kazna od 15% na vidnom smanjenju ili povećanju obaveznog iznosa PDV, ako je ne-izdavanje računi ili izdavanje netačne računi zbog bilo zbog nemarnosti oporezive osobe. Kao nemarnost u smislu ove kazne smatra se kada oporeziva osoba ne izdaje fakturu za oporezivo snabdevanje od 1,000 evra ili manje ili izda fakturu koja je za 500 evra manje iznad ili ispod iznosa koji je trebalo obuhvatiti na fakturi. Neće se izreći kazna ako je ukupan iznos kazne do 5€.

Primer:
Registrovani poreski obveznik za PDV izvršio je prodaju od 750€ i 600€ i nije izdao računi za tu prodaju. Kazna je izračunata kao u nastavku:
750 X 16% = 121 obaveznog PDV za prodaju; 121 X 15 %= 18.15 Kazna za ne-izdavanje računi
600 X 16% = 96 obaveznog PDV za prodaju; 96 X 15% = 14.40 Kazna za ne-izdavanje računi
Ukupan iznos koji će se primeniti je : 32.55

130. Kazna opisana u stavu 129 ovog člana može da se poveća za 25% ako je ne-izdavanje računi ili izdavanje netačne računi zbog velike nemarnosti. Velika nemarnost je definisana kao ne-izdavanje računi za jednu oporezivu osobu za oporezivo snabdevanje za više od 1,000€ ili za izdavanje netačne računi koja iznosi više od 500€ iznad ili ispod iznosa koji je trebao da se navede u fakturi.

131. Kazna opisana u stavu 129 i 130 ovog člana ne primenjuje se u isto vreme sa predviđenim kaznama iz stava 125 ovog člana.

132. **Ne-prijavljivanje da se registruje za PDV ili ne-neizlaganje certifikata registracije PDV.** Zakon o PDV traži od lica koja prekoračuju jedan definisani prag prometa tokom svih 12

meseci jedan za drugim da se registruju za PDV, tako postaju oporeziva lica u cilju PDV. Zakon o PDV određuje da lica treba da se prijave da se registruju za PDV tokom 15 dana nakon definisanog prekoračenja praga. Zakon o PDV isto tako određuje da oporezive osobe mogu da se prijave da se uklone sa regjistra PDV kada ispune uslove specifikovane Zakonom za PDV.

133. Stav 3 člana 58 Zakona određuje kaznu od 250€ za ne-registraciju za PDV kada se traži da se to uradi i 250€ za ne-izlaganje Certifikata PDV na način predviđen Zakonom.

Primer
Na primeru stava 126 ovog člana, poreski obveznik je kažnjen za obavljanje oporezivih snabdevanja dok nije bio registrovan za PDV. Osim te kazne, poreski obveznik B isto tako podleže kazni od 250€ predviđeno članom o ne-registraciji za PDV. Kombinirane kazne iznose 415.51€ - za obavljanje oporezivih snabdevanja dok nije registrovan i za ne-registraciju.

134. Zakon traži da original, odnosno potvrđenu kopiju Certifikata za registraciju za PDV, da se izloži na svakom mestu poslovanja tako da može da se lako pročita od javnosti.

135. Stav 3 člana 58 Zakona određuje kaznu od 250€ za ne-izlaganje kopije uverenog Certifikata PDV. Kazna od 250€ primeniće se na oporezive osobe koji ne izlože svoj Certifikat za PDV na mestu gde može lako da se pročita od javnosti. To podrazumeva da kopija Certifikata treba da se izloži na javnom delu poslovanja (ne na zidu jene

kancelarije, ako ta kancelarija nema pristupa za javnost). Osim toga, javnost mora biti u stanju da pročita kopiju Certifikata registracije PDV. Izlaganje Certifikata na zidu tako da daljina Certifikata onemogući njeno čitanje, znači prekršaj i podleže ovoj kazni, čak i ako je Certifikat izložen na javnom mestu biznisa.

136. Kazna opisana u stavu 135 ovog člana, primenjuje se samo na one oporezive osobe nakon što su oni registrovani za PDV. Nije takva kazna koja može da se izrekne u isto vreme kao kazna za ne-registraciju PDV predviđena stavom 3.1 člana 58 Zakona.

137. **Kazna za korišćenje Certifikata PDV od druge osobe.** Kao što je predviđeno u stavu 4 člana 58 Zakona, jedna oporeziva osoba koja dozvoljava drugoj osobi da koristi njegov Certifikat registracije PDV podleže kazni od 5,000€. Slično, jedna osoba koja koristi Certifikat registracije PDV koji je izdat jednoj drugoj osobi, podleže kazni od 5,000 evra. Kazna se primenjuje na isti način na osobu koja je dozvolila drugoj osobi da korsiti njegov Certifikat registracije PDV i na osobu koja na ilegalan način koristi Certifikat registracije PDV.

138. Dozvola da se korsiti Certifikat registracije za PDV od strane druge osobe je ozbiljni prekršaj i izdata kazna treba da pokaže ozbiljnost prekršaja.

139. Dozvola za korišćenje Certifikata registracije za PDV od strane druge osobe, ili korišćenje Certifikata registracije za PDV od druge osobe, je osnova da se povuče jedan Certifikat registracije za PDV kao što je predviđeno članom 15 ovog Administrativnog uputstva.

140. Dozvola drugoj osobi da koristi Certifikat registracije za PDV (i korišćenje Certifikata registracije PDV druge osobe) je jedna vrsta prevare i poreske utaje. Svaki otkriveni slučaj od PAK o nepravilnom korišćenju Certifikata registracije PDV, treba da se prijavi Jedinici za poreske istrage za prijave kod Javnog tužioca za moguće krivično gonjenje. Odgovornost je inspektora koji otkrije nepravilno korišćenje jednog Certifikata registracije za PDV i rukovodioca ekipe da pripremi izveštaj obuhvativši činjenice za zakonsku osnovu za krivično gonjenje. Kada je kompletirano, izveštaj treba da se pošalje Jedinici za poreske istrage PAK za istrage i preporuku za krivično gonjenje.

141. **Olakšice od kazne.** Kazne procenjene prema stavu člana 58 Zakona u osnovi su fiksne kazne i uglavnom ne podležu olakšicama. One su zasnovane na činjenicama i okolnostima. Na primer, nedostatak saznanja o dužnosti da se uzme Certifikat registracije za PDV, nije opravdan rarzlog za olakšicu od kazne. Treba da ima osnove za kaznu koja je povezana sa ne-dobijanjem Certifikata registracije za PDV ako poreski obveznik je u stanju da dokaže nemogućnost registracije na specifikovano vreme zbog okolnosti van vjegove kontrole. Međutim, ako poreski obevznik nije načinio napore da i dalje dobije Certifikat PDV, onda se olakšica ne primenjuje.

142. Nema osnove za olakšicu od kazne za izdavanje računi sa netačnim iznosima. Poreski obveznik je znao na vreme da je faktura netačna, ali je nastavio sa izdavanjem

takvih faktura. To delo predstavlja akt sa predumišljajem za nepoštovanje Zakona i podleže kazni kao što je predviđeno Zakonom.

142.1. Ako je kazna izdata zbog izdavanja jedne računi nekorektnog formata, olakšica može biti moguća na osnovu okolnosti i činjenica koje su obuhvaćene.

142.2. Ako su informacije na fakturi u jednoj netačnoj poziciji, treba dati upozorenje poreskom obvezniku za jedan početni prekršaj. Kada i nakon jednog odgovarajućeg vremena format nije promenjen, onda će se primeniti kazna.

143. Postoji minimalna osnova za oslobađanje od kazne koja je povezana sa odgovarajućim izlaganjem Certifikata registracije za PDV. Ako se poreski obveznik dovoljno potrudio da postavi kako treba Certifikat registracije PDV i izloži kako treba, moguće je da mu se pošalje upozorenje o prvom prekršaju. Ako u uzvratnoj poseti nedelju dan kasnije (na primer), poreski obveznik još nije postavio kako treba Certifikat registracije PDV, onda će se primeniti kazna.

144. Ne postoji olakšica od kazne na osnovu toga da se dozvoli drugoj osobi da koristi Certifikat registracije PDV. To je nezakonit akt i poreski obveznik zna da njegov certifikat registracije PDV ne sme da se da drugoj osobi. I osoba koja koristi tuđi Certifikaz za registraciju PDV zna da to nije u redu i nije zakonito.

145. **Administrativne kazne za robu bez porekla.** Član 59 Zakona daje ovlaščenje PAK da preuzme robu u posedovanje od jedne osobe ako za tu robu ne može da se dokumentuje poreklo. Osim toga, Zakon predviđa kaznu od 25% tržišne vrednosti za robu bez porekla.

146. Ovlaščenje dato u članu 59 Zakona dozvoljava PAK da zabrani čuvanje robe bez porekla, zaviseći od procene primenljivog poreza ili primenljive kazne, ili druge neophodne administrativne mere.

147. Stav 5 člana 13 Zakona predviđa da roba "Roba koju posedoje jedan poreski obveznik treba da dokumentuje svoje poreklo. "Član 19 ovog Administrativnog uputstva opisuje dokumente koje treba držati da bi potvrdli poreklo robe u posedovanju jednog poreskog obveznika. Kao što je opisano, takvi dokumenti obuhvaćaju računi sa PDV, fakturu bez PDV, Jedinstveni carinski dokumenat (JCD), Certifikat/ poreske beleške i izvod i teretni list.

148. Ako se, tokom obavljanja određenih aktivnosti, jedan zvaničnik PAK otkrije robu za koju se ne može dokazati njeno poreklo, zvaničnik će tražiti odmah pomoć PAK, policije Kosova ili Carine Kosova. Zvaničnik PAK treba da kontaktira svog pretpostavljenog, da izvesti o situaciji, da traži verbalno ovlaščenje da nastavi sa uzimanjem/čuvanjem robe kada stine neophodna pomoć. Neće se preduzeti nikakvo delo u vezi robe sve dok ne stigne pomoć. Zvaničnik PAK ne treba ni pod kojim okolnostima da se obuhvati u pokretanju robe ili da namerava da se konfiskuje roba pre nego stigne neophodna pomoć.

149. Kada stigne pomoć, Zvaničnik PAK-a treba da pripremi jedno obaveštenje o privremenoj zapleni robe, identifikujući robu koja se smtra bez porekla. Obaveštenje treba da sadrži:

149.1. jednu izjavu zakonskog ovlašćenja da preduzme akciju sakupljanja i da jasno objašnjava razloge za preduzimanje akcije da se zabrani skladištenja;

149.2. da sadrži evidenciju primljene robe, uključujući i opis svakog proizvoda (ili grupa sličnih proizvoda) i broj (ili zapremina) od svake robe (ili grupa robe).

149.3. Original tog obaveštenja treba da se dostavi poreskom obvezniku što je brže moguće nakon izricanja zabrane, dok će jednu kopiju držati zvaničnik PAK. Kada se poreskom obvezniku preda obaveštenje o zabrani, zvaničnik treba da objasni poreskom obvzeniku da je roba pod brigom PAK jer roba nije bila dokumentovana kako treba. Treba informisati poreskog obveznika da:

149.3.1. on ima pravo na žalbu zbog ove akcije kod Departmana žalbi PAK-a;

149.3.2. izvršiće se jedna procena kazne kao što je predviđeno u članu 59 Zakona, na osnovu vrednosti zabranjene robe;

149.3.3. kada se proceni vrednost robe i kada se proceni iznos kazne, neka roba će se osloboditi od PAK, ali će ipak PAK zadržati jedan dovoljan iznos robe da izmiri procenu kazne na jednoj javnoj licitaciji, ako iznos kazne nije isplačen, i

149.3.4. ako drugi organi, kao što je Carina, ima interesa u zapleni imovine koja bi imala mogućnosti da se oslobodi, tim organima će se pružiti mogućnost da konfiskuju preostalu robu.

150. PAK treba odmah da počne da odredi vrednost zabranjene robe u cilju određivanja kazne, koja je obavezna za tu robu. U isto vreme, Poreska adminsitracija treba da utvrdi evidenciju usaglašenosti osobe koja drži robu bez neophodne dokumentacije, i da obezbedi sve izjave koje nisu predate, ili da započne jednu kontrolu da odredi puni nivo poreske obaveze osobe koja poseduje robu bez neophodne dokumentacije. Inspekcija mora da se proširi tako da obuhvati definisanje pravog vlasnika robe (ako lice koje poseduje robu nije pravi vlasnik) i puna kontrola od pravog vlasnika, uključujući i utvrđivanje svake neizmirene poreske obaveze i mogućeg krivičnog upućivanje za izbegavanje napore (utaja) poreza.

151. PAK treba da obavi jednu procenu rizika (prema ovlaščenju iz člana 21 Zakona) obavezne kazne za zabranjenu robu. Određivanjem iznosa oabvezne kazne na osnovu zabranjene robe, PAK treba da izda jedno Obaveštenje o proceni rizika koje sadrži sve detalje jednog Obaveštenja procene kao što je predviđeno u Članu 22 Zakona. Obaveštenje o proceni rizika treba da sadrži jedan zahtev za trenutnu isplatu obaveznog iznosa. Obaveštenje o proceni rizika treba isto tako da sadrži činjenicu da poreskiobveznik može da se žali Nezavisnom odboru za razmatranje. Svaka žalba za

Nezavisni odbor za razmatranje treba da se preda tokom 30 dana od datuma izdavanja Obaveštenja o proceni rizika.

152. Procenom poreza u riziku izdavanje obaveštenja o Proceni ugroženosti, administrativne odgovornosti za slučaj naplate poreza trebalo bi da odmah prođe (najkasnije do kraja dana na koji je sastavljeno obaveštenje rizika) kod Vođe ekipe prinudne naplate u Regionalnoj kancelariji PAK, u kojoj je izvršena zabrana robe u čuvanuju u magacinu. Vođa Ekipe prinudne naplate će odrediti zvaničnika prinudne naplate za taj slučaj, najkasnije do narednog dana od dana prijema predmeta. Akcija naknadne naplate ne sprečava PAK da nastavi svoje aktivnosti kontrole ili krivične istrage koja je neophodna.

153. Odmah nakon primanja procene ugroženosti, Zvaničnik za prinudnu naplatu trebao da evidentira zalog u Kancelariji za registraciju zaloga, kao i na svaki drugi važeči registar.

154. Kada se zalog registruje, Zvaničnik za prinudnu naplatu treba da poseti poreskog obveznika i da traži isplatu obaveznog iznosa za uplatu za procent ugroženosti, plus vaki drugi iznos koi poreski obveznik duguje. Ako poreski obveznik nije u stanju da isplati obavezni iznos, Zvaničnik za prinudnu naplatu treba da jedno Obaveštenje za konfiskaciju poreskom obvezniku u vezi robe koaj se drži pod zabranom čuvanja. Ova konfiskacija je u stvari nastavak zabrane o čuvanju ili skladištenju.
Obaveštenje o konfiskaciji treba da sadrži:

154.1 . ime poreskog obveznika, kome je konfiskovana roba;
154.2 . lokacija-mesto imovine;
154.3 . vrsta obaveze;
154.4 . poreski period za koji je nastala obaveza;
154.5 . irnos poreza/procenjena kazna;
154.6 . detaljan opis zaplenjene robe.

155. Prodaja zaplenjene robe treba da se obavi u skladu sa članom 36 Zakona i odredbe člana 37 ovog Administrativnog uputstva.

156. Svi Zvaničnici PAK obuhvaćeni u akciji za primenu člana 59 Zakona, treba u potpunosti da dokumentiraju preduzete mere i osnovu za preduzimanje tih mera. Osim toga, posedovanje robe bez neophodnih dokumenata podrazumeva poresku utaju i proesku prevaru. Kao rezultat toga, treba da se pripremi jedan izveštaj o svim okolnostima oko zabrane i konfiskacije, historija učinka osobe koja poseduje robu bez prekla, i druge određene činjenice treba da se predaju Jedinici za poreske istrage PAK za neophhodne mere i akciju.

157. **Ostala smanjenja u sankcijama.** Ako jedan poreski obveznik dobrovoljno obavesti PAK za jednu poresku obavezu, bilo putem predaje jedne originalne izjave ili jene izmenjenne izjave, pre nego što PAK-a obavesti poreksog obveznika o jednoj očekivanojkontroli ili druge očekivane istrage, maksimalja finansijska kazna (ili kazna) za koju je ovlaščen je jedan iznos sa 25% finansijske kazne koja bi se drugačije procenila. Sa ciljem da se primeni ovo smanjenje kazne, poreski obveznik treba da preda jedan pismeni zahtev u PAK kako bi zatražio smanjenje kazne. Pismeni zahtev može da se preda sa izjavom ili izmenjenom izjavom koja je predata, ili može da se preda nakon primarja Obaveštenja o proceni gde su procenjen sve ukupne sume ili iznosi kazne. PAK će razmotriti zahtev poreskog obveznika i radiće na jednom smanjenju kazne, osim ako ima činjeničnog spora gde Poreska administarcija može dokazati da je poreski obveznik obevešten o jednoj očekivanoj kontroli ili istrazi pre predaje izjave ili izmene.

158. Kada jedan poreski obveznik dobrovoljno informime PAK o jednoj poreskoj obavezi, bilo preko predaje jedne originalne izjave ili izmenjene izjave, nakon što je PAK obavestila poreskog obveznika o očekivanoj kontroli ili istrazi, ali pre nego što počne kontrola ili istraga, maksimalna finansijska kazna (ili kazne) za koje je ovlaščne iznosi 50% finansijske kazne (kazni) koje bi se inače drugačije procenile.

159. Stav 2 člana 62 Zakona predviđa smanjenje sankcija za naknadnu isplatu poreza ili naknadnu predaju ako poreski obveznik sklopi jedan sporazum za dve ili više rate i ispuni uslove tog sporazuma, obuhvativši i ispoštovanje svih drugih trenutnih poreskih dužnosti tokom trajanja tog sporazuma. Smanjenje sankcija će slediti nakon ispunjenja sporazuma u stavu 6 Člana 33 ovog Administrativnog uputstva.

Član 63 - Krivični poreske prekršaje

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ko, u nameri da on ili ona, ili drugo lice izvrdavati, delimično ili u celosti, plaćanje poreza ili penzijskog doprinosa predvidjenim zakonom ili izbegnu porez sticanjem neopravdanih povraćaj poreza ili poreski kredit, daje lạtne informacije ili izostavlja informacije u vezi svog ili njenom prihoda, ekonomskog bogatstva ili drugih relevantnih činjenica za utvrdjivanje tih obaveza ili daje lạtne informacije relevantne za prikupljanje poreza kazniće se novčanom kaznom i zatvorom do pet (5) godina.

2. U naročito ozbiljnim slučajevima, kazna izmedju šest meseci i deset (10) godina zatvora, kazniće se. Slucaju generalno se smatra da je posebno ozbiljan gde je izvršilac:

2.1. izbjegao zbir prelazi dvadeset hiljade (20.000) evra i obavezu izveštajnog perioda;

2.2. zloupotreba njegovog autoriteta ili njegove ili njene pozicije kao javni funkcioner,

2.3. koristi pomoć javnog funkcionera koji zloupotrebe svoj autoritet ili poloṭaj,

2.4. u više navrata izvrši radnje iz stava 1. ovog člana pomoću falsifikovane, kovani ili izmišljenu dokumenata;
2.5. delovao kao član grupe formirane u svrhu više puta je počinio utaju poreza, ili
2.6. je više puta namerno zaobišla ispravan rad fiskalne elektronski uredjaj.

3. Za krivična dela poreske prema stavovite 1 i 2 ovog člana, opštim odredbama Krivičnog zakona Kosova će se primenjivati.

4. Ova odredba se prednost u odnosu na član 249 Krivičnog zakona Kosova, ili njegov naslednik člana, u odnosu na krivična dela poreske utaje i penzijskog doprinosa.

Član 64 - Dobrovoljni otkrivanje krivičnih dela poreske

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ko u slučajevima iz člana 63 ovog zakona koriguje ili dopuni netačne ili nepotpune informacije ili dostavlja prethodno izostavljene informacije za procenu poreza i penzijskog doprinosa će ukoliko ne bude kaţnjen u vezi sa tim netačne, nepotpune ili izostavljene informacije.

2. Stava 1. ovog člana ne primenjuje kada:
2.1. pre ispravku, dopunu ili kasnije opremanje izostavljene informacije
2.1.1. porez zvanični već pojavio u cilju vršenja revizije poreza ili radi ispitivanja osumnjičenih krivično djelo poreske, odnosno
2.1.2. počinilac ili njegov predstavnik je bio obavešten o početku poreske istrage ili
2.2. izvršenje krivičnog dela poreske već bio u potpunosti ili delimično otkrivena u vreme ispravku, dopunu ili kasnije opremanje izostavljene informacije i učinilac bio svestan ovog ili moglo razumno očekivati to.

3. Odricanje od kaţnjavanja iz stava 1 ovog člana odnosi samo gde poreza i penzijskog doprinosa je izbegao u korist učinioca, kao i kaznu od dvadeset pet procenata (25%) od razlike izmedju tačan iznos poreza i penzijskog doprinosa treba da budu proglašena i iznos poreza i penzijskog doprinosa zapravo proglasili su uplaćena u razumnom roku koji nije duţi od šest (6) meseci od stupanja informacija dobrovoljno otkriti.

4. Odluka o plaćanju period i odustajanje od kaţnjavanja iz stava 1 ovog člana donosi direktor PUK-pravna kancelarija je po dogovoru sa kancelarijom Tuţilaštva. U odsustvu bilo kakvog sporazuma izmedju PUK i Tuţilaštva, odluku donosi Tuţilaštvu.

Član 65 - Propust da prijave krivična djela poreske

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo koji poreski sluţbenik koji ne prijavi krivično djelo poreske što on ili ona je otkrila u vršenju svoje duţnosti podleţe kazni zatvorom do pet godina, u skladu sa vaţećim odredbama Zakonika o krivičnom postupku i Krivični zakonu Kosova.

2. Poreskih sluţbenika, koji nisu sluţbenici Poreske jedinici istraznih organa, smatra se da su u skladu sa svoje obaveze, ako izvestili svoje zaključke bez nepotrebnog odlaganja, u pisanoj formi preko svojih vodja tima ili regionalni menadţer.

Član 66 - Primena Zakonika o krivičnom postupku

(Zakon Br. 03/L- 222)

Osim ako nije drugačije navedeno u ovom zakonu, krivični postupak za krivična dela poreske regulisaće se o krivičnom postupku Kosova.

Član 67 - Obustava krivičnog postupka za krivična dela

(Zakon Br. 03/L- 222)

Javni tuţilac moţe da suspenduje, prekinuti ili se uzdrţe od krivičnog gonjenja za krivična dela poreske skladu sa stavom 1. člana 63 ovog zakona pod uslovima utvrdjenim vaţćim poglavlju o krivičnom postupku Kosova, nakon konsultacija sa ovlašćenim predstavnikom PUK.

Član 68 - Krivični postupak i postupak oporezivanja

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ukoliko informacije dobijene u toku procena oblika oporezivanja postupak osnova za razumne sumnje da je odredjeno lice učinilo krivično djelo poreske, to lice će se tretirati kao okrivljeni i ima pravo na prava optuţenog u krivičnom postupku Kosova , čak i ako formalno istraga još nije formalno pokrenute.

2. Datum i vreme na kojima se takve informacije dobiti upisuje se u zvaničnom PUK datoteke bez nepotrebnog odlaganja.

3. Osumnjičeni će biti informisani o svojim pravima najkasnije kada on ili ona je pozvan da otkrije činjenice ili snabdevanje dokumenta koja se odnose na krivično djelo poreske koje se sumnja da je on.

4. Prava i obaveze poreskih obveznika i PUK-u postupku oporezivanja i u krivičnom postupku utvrdjuje propisima koji se primenjuju na postupak u konkretnom slučaju. Poreskog obveznika saradnju obaveza u postupku oporezivanja nisu suspendovani, ako se vodi krivični postupak pokrenut. Medjutim, prinudne mere protiv poreskog obveznika nedopustivo, gde bi ga silom, ili nju, da se okriviti, ili sama, za krivično djelo poreske koje on ili ona počinio. Ovo će neizbeţno primenjuje kada je počela istraga ili krivični postupak je pokrenut protiv njega za takvo delo šta god je najranije. Poreski obveznik će biti obavešteni da je ovo postaje neophodno.

5. Gde je u toku krivičnog postupka javni tuţilac ili sud primati informacije od poreza datoteka, koje je poreski obveznik otkrila u skladu sa svojim poreskim obavezama pre nego što on ili ona, postala pravo na prava okrivljenog iz stava 1. ovog člana , ova informacija ne sme da se koristi protiv njega, ili nju, za gonjenje za krivično delo koje nije krivično djelo iz člana 63 ovog zakona. Ovo se ne odnosi na krivična dela iz člana stava 2. člana 84 ovog zakona.

Član 69 - Trajanje istraživanje krivičnih dela poreske

(Zakon Br. 03/L- 222)

Rok za završetak istrage krivičnog dela poreza je od godinu dana sa mogućnošću daljeg proširenja takvih dodatno vreme ako je potrebno i opravdano sloţenosti predmeta na osnovu odluke pretpretresni sudija.

Član 70 - Teritorijalna nadleţnost

(Zakon Br. 03/L- 222)

Teritorijalna nadleţost će biti poverena sudu u sa zakonom koji su na snazi.

Član 71 - Učešće PUK-u pretkrivičnom postupku

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Gde je javni tuţilac ili policijski organi sprovode istrage u vezi krivičnih dela poreza, sluţbenici Poreske istrage Jedinica će imati pravo da učestvuju. Šef jedinice treba da budu informisani na vreme i mesto i vreme istraţne radnje. Odredjen funkcioner Poreske istrage Jedinica će biti dozvoljeno da postavljaju pitanja da sumnja lica, svedoka i veštaka.

2. Stava 1. ovog člana primenjuju se mutatis mutandis na sudske rasprave.

3. Ovlašćeni predstavnik PUK će biti obaviješteni o bilo optuţnice i bilo koje aplikacije za kaznene poretka.

4. Gde javni tuţilac smatra da je prekid istrage (član 224, ili vaţećim naslednik, Zakona o krivičnom postupku Kosova) ili obustavu, prestanak ili uzdrţavanje od krivičnog gonjenja prema Poglavlju 26, ili vaţećim naslednik poglavlje o krivičnom postupku Kosovu, on ili ona treba informisati ovlasceni organ PUK.

Član 72 - Učešće PUK u sudskom postupku

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Sud će dati PUK preko ovlašćenog predstavnika priliku da predstave aspekte koji su iz njegove perspektive relevantne za odluku. PUK će biti obaviješteni o datumu glavnog pretresa, a datum vanrednih istraţnih priliku na osnovu člana 238, ili vaţećim naslednik člana Zakona o krivičnom postupku Kosova. Na glavnom pretresu, ovlašćeni predstavnik PUK ima pravo da predlaţe dokaze, da postavljaju pitanja na okrivljenog, svedoka i veštaka, da primedbe i objašnjenja u vezi sa ovom svoje svedočenje i da daju druge izjave i da podnosi predloge. U skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku Kosova, ovlašćeni predstavnik PUK ima pravo na uvid u evidenciju i dokumente i predmete koji sluţe kao dokaz.

2. Overen prepis presude i druge odluke zatvaranja postupka će se uručiti PUK.

Član 73 - Obustavu postupka

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ako javni tuţilac ili sud nadleţan nije u mogućnosti da utvrdi da li akt ispunio cilj pravne zahteve poreskih odredbe relevantne za primenu člana 63 ovog zakona, krivični postupak moţe biti suspendovan dok oporezivanja postupak je zaključen i više ne moţe se uloţiti ţalba.

2. U toku pretpretresnog postupka nadleţni javni tuţilac treba da donese odluku o suspenziji. Ako optuţnica je podnesena od strane javnog tuţioca nadleţni sud donese odluku o suspenziji.

3. Periodu zakonskih ograničenja i period trajanja istrage u skladu sa članom 69 ovog zakona ne kandiduje za vreme za koje su obustavljeni krivični postupak.

Član 74 - Poreska jedinici istraznih

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Poreska istrage Jedinica će biti specijalizovane jedinice u okviru PUK-a odgovoran je za:

1.1. istrage krivičnih dela poreza;
1.2. utvrdjivanja poreske osnovice i obavljanju procene u krivičnim slučajevima poreski prekršaj;
1.3. istraţivanja slučajeva pruţanja pomoći počiniocima posle izvršenog krivičnog dela poreza na osnovu člana 305, ili vaţećim naslednik člana Krivičnog zakona Kosova; i

1.4. otkrivanja i istrage nepoznatim poreza slučajevima pre bilo kakve odlučnost da postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo poreske izvršeno.

2. Pored ovlašćenja na osnovu člana 75, sluţbenici Poreske istrage Jedinica će imati ovlašćenja i odgovornosti da se poreski sluţbenik ovlašćen je generalni direktor u postupku oporezivanja, kao što su

2.1. pristup knjigama, zapisima, kompjuteri i slični uredjaji za skladištenje zapisa kao što je predvidjeno u članu 14 ovog zakona;

2.2. prikupljanje informacija i dokaza kao što je propisano u članu 15 ovog zakona;

2.3. priprema procene ugroţenosti u skladu sa članom 21 ovog zakona;

2.4. pripreme zahteva za embargos na uvoz i izvoz u skladu sa članom 40 ovog zakona;

2.5. pripreme za pismene informacije za pogranične policije za odlazak zabrane svrhe u skladu sa članom 41 ovog zakona;

2.6. koji imaju direktan pristup na Kosovu carinske sluţbe u toku procena-carinjenje robe poreskih obveznika.

3. Člana 68. ovog zakona primenjivaće se.

4. Generalni direktor moţe da odredi ili delegirati druge odgovornosti za poreske istrage Jedinica kao i on moţe ili prenositi nadleţnosti Poreske istrage Jedinica u skladu sa podstavu 1.2 ovog člana poreskih sluţbenika inspekcije jedinica pod nadzorom šefa Jedinice poreske istrage.

Član 75 - Ovlašćenja jedinice poreske istrage u krivičnom postupku

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo kom sluţbenom Poreske istrage Jedinica će imati ista ovlašćenja i odgovornosti koje su policajci koji su ovlašćeni da vrše istrage i funkcije vezane za pod nadzorom javnog tuţioca (sudska policija). Bilo kom sluţbenom Poreske istrage Jedinica postupa u slučajevima sumnjivih krivična dela poreske, u skladu sa krivičnom postupku Kosova. Oni imaju pravo da direktno upućivanje nadleţnom javnom tuţiocu.

2. Traţi kako će se izvršiti od strane poreske istrage jedinice, i kada je to potrebno, uz neophodnu pomoć policijskih sluţbenika, obično u roku od četrdeset osam sati od izdavanja naloga. Medjutim, na zahtev nadleţnog javnog tuţioca pretpretresni sudija moţe da odobri produţenje roka za izvršenje do četiri nedelje, ako je to opravdano sloţenost predmeta.

Član 76 - Odgovornosti poreskih sluţbenika

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ako postoji osnovana sumnja da je izvršeno krivično djelo poreske izvršeno, sve takse zvanični bave slučaju ima obavezu da odmah stupite u kontakt sa porezu jedinici istraznih organa i da preduzme sve potrebne mere za očuvanje tragova i drugih dokaza za krivično djelo poreske i predmeti koji mogu posluţiti kao dokaz. Poreski sluţbenici su duţni da sledite uputstva imenovanim Upravnik Poreske istrage Jedinica u vezi dalje proceduralne korake koje treba preduzeti dok se postupak konačno preuzima Poreska istrage jedinice.

2. U slučaju neposredne opasnosti koja dokumentu ili stavci koja mogu posluţiti kao dokaz u krivičnom postupku naknadne za krivično djelo poreske će biti sakriven, uništene ili neovlašćeno sa na neki način, bilo koji poreski sluţbenici mogu preduzeti bilo koji takav dokument ili stavku privremeno u posjed .

3. U vreme uzimanja u posed dokumenata ili stavki poreski funkcioner je duţan opisuju objekata u zapisnik i potvrdu koja će odrediti dokumentu ili stavci će odmah biti izdata. Obaveštenje tome će odmah biti poslata preko poreske istrage Jedinica za javnog tuţioca, tako da on ili ona mogu da pokrenu krivični postupak. Predmeta koji su u posed moraju se odmah vratiti ako javni tuţilac nadje da nema osnova za krivični postupak.

Član 77 - Žalbe Poreskoj upravi

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Generalni direktor će osnovati u roku od PUK ţalbe divizija odgovorna za razmatranje ţalbi lica koja spor procenu ili odluku direktora prema zakonu upravlja PUK.

2. Lice koje osporava poresku procenu ili zvaničnu odluku PUK-u moţe da uloţi ţalbu ţalbenom Odeljenje za preispitivanje zvanične odluke. Ţalba se podnosi u roku od trideset (30) dana od dana kada poreski obveznik primi obaveštenje o proceni ili drugi zvanični broj odlučnost. Ţalba se u pismenom obliku i mora da sadrţi razloge i dokumenata na kojima poreski obveznik osnove ţalbe. Ministar će doneti podzakonski akt za definisanje onih lica koja mogu da podnesu ţalbu ţalbenom divizije, prava na ţalbu u slučaju nula procene poreza; obavezujuće dejstvo odluke o ostalim obveznicima koji mogu biti pogodjeni odluke, obustavu i prekid postupka, obrazac, sadrţaj i obaveštenja zahtevima podele ţalbi; okolnosti pod kojima je ţalbe podela u obavezi da komunicira sa poreskog obveznika ili poreskog obveznika predstavnika; formatu odluke dokumenta izdata od strane divizije ţalbe na kraju procesa ţalbe i pravo na učešće u procesu ţalbi od strane lica koja nisu neposredno poreski obveznik, ali moţe uticati na ţalbu odluku.

3. Rok za ţalbu protiv bilo kakve zvanične odluke koju PUK navedenih u stava 1. ovog člana moţe se produţiti ako je poreski obveznik pokazuje razumne okolnosti koje su mogle sprečiti ga od poštujući zakonski rok i što su okolnosti van kontrole poreskih obveznika, ili

su takve da se, ako rok nije produţen moţe dovesti do nepravičnosti prema osoba. Odlaganje roka će biti kompatibilan sa Zakonom br 02/L-28 o upravnom postupku.

4. Ţalbeno divizija razmatra ţalbe poreskih obveznika i donosi o tome odluku. Odluka se dostavlja u pisanoj formi osobu koja ţalbu u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od šesdeset (60) dana od dana za ţalbu.

5. Odluka Ţalbenog divizije, izdata u skladu sa svojim delegirane vlasti, će biti konačna odluka generalnog direktora i obavezujuća za PUK. Ako se nove činjenice postala poznata nakon odluke ţalbenog, te činjenice moţe koristiti PUK u izradi procenu dodatnih poreza koji moţe biti dug.

6. Osoba koja se ne slaţe sa odlukom ţalbenog divizija moţe da uloţi ţalbu Nezavisnom pregled odbor u roku od trideset (30) dana od dana prijema obaveštenja o odluci ţalbenog divizije.

7. Ukoliko ţalbeno divizija nije u mogućnosti da donese odluku o predmetu na osnovu informacija koje ni poreski obveznik, odnosno PUK, moţe zatraţiti dodatne informacije od bilo poreski obveznik ili PUK, ili oboje. Vremenski rok u kojem ţalbeno mora da svoju odluku o slučaju će biti suspendovan od datuma dodatne informacije se zahteva do dana prijema dodatnih informacija.

8. Gde ţalbe divizija nije isporučena odluku u roku od šesdeset (60) dana od dana kada je podneta ţalba, poreski obveznik moţe uloţiti ţalbu na procenu ili drugi zvanični odluku direktno Nezavisnom pregled odbora.

Član 44
Žalbe u departmanu za žalbe PAK-a

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Poreske žalbe ili poreske procene ili službene odluke od strane PAK-a isključivo se regulišu odredbama o žalbama predviđene članom 77 Zakona.

2. Osoba koja se ne slaže sa procenom poreza, službenom odlukom ili drugim poreskim dokumentima koje je izdala PAK-a ili zahtev jer njegova prava i dužnosti nisu ispoštovane zbog nedelovanja PAK može da se žali Departamnu žalbi (u nastavku DŽ) u svakom od jedne ili svih činjenica:

2.1. kada su prekršene procedure;

2.2. kada izdati dokumenat predstavlja činjenične ili zakonske greške, bez obzira dali se greška predstavlja na dokumentu ili ne;
2.3. kada ne postoji dokaz ili drugi material koji opravdava procenat u sluačju procene trećeg lica;
2.4. kada je dokumenat o porezu u suprotnosti sa zakonom.

Zakon definiše poreski dokumenat kao dokumenat koji je izdala PAK tokom obavljanja svojih dužnosti koje su određene Zakonom.

3. Partnerstvo (opšte ili ograničeno), grupiranje lica ili prolazni sporazumi, koji nisu pravna lica, mogu da se žale na procenu poreza ili službenu odluku koju je izdala PAK-a samo preko odabranog predstavnika koji deluje na osnovu pismenog ovlaščenja osiguran od svih partnera, učesnika grupacija ili osoba koje su deo. Predstavnik će delovati u njihovo ime u spornim sluačjevima sa PAK-a koji su rezultat:
3.1 povećanja bruto prihoda, ili
3.2 drugih relevantnih pitanja o parnerstvu, grupe lica ili ostalih prolaznih sporazuma.

4. Individualni partneri, članovi grupa ili ostalih prolaznih sporazuma mogu da se žale na njihove lične kapacitete samo na procene PAK koje su relevantne za njihove poreske obaveze za njihov deo prihoda ili gubitka. Svaka naknadna promena koju izvrši PAK kao rezultat kontrole ili kao posledica odluke izdate od strane DŽ imaće u vidu odgovarajuću raspodelu akcija dobitka ili gubitka.

5. Ako kao rezultat kontrole nema promena u porezu koji treba platiti (nula procena), poreski obveznik i dalje ima pravo na žalbu, iako ni jedan dodatni porez nije procenjen, mada ni jedan dodatni porez nije procenjen, ako se u poreskoj izjavi prijavio gubitak i iznos gubitka da bi se preneo dalje je izmenjen.

6. Žalba za poresku procenu PAK ili drugu službenu odluku od strane PAK, treba da se preda DŽ tokom 30 dana od dana kada je poreski obveznik dobio službenu procenu ili obaveštenje za drugu službenu odluku. Zakon definiše predaju kao “usluga jednog određenog dokumenta za jednog poreskog obveznika tako da:
6.1. Ručno preda dokument poreskom obvezniku, predstavniku poreskog obveznika, nekom članu porodice poreskog obveznika, ili nekom zvaničniku, direkotru ili zaposlenom poreskog obveznika (takav postupak se smatra završen bez obzira ako lice odbije da primi dokument u ruci);
6.2. ostavljajući dokument u stan poreskog obveznika ili uobičajenom mestu poslovanja, odnosno
6.3. Poslavši dokumenat poštom na poslednju poznatu adresu poreskog obveznika"

Pošto se dostavljanje definiše kao usluga za poreskog obveznika, datum slanja smatra se da je datum prijema.

7. Period od 30 dana kada poreski obveznik mora da preda žalbu, kao što je predviđeno u stavu 6 ovog člana, počinje od prog dana, nakon dana kada je proeski obveznik dobio službenu odluku. Ako je kraj 30 dnevnog perioda dan odmora (subota, nedelja ili službeni praznik), period od 30 dana će se završiti prvog dana nakon tog dana odmora ili praznika.

8. Prema stavu 3 članu 77 Zakona, vremenski period za predaju žalbe, prema stavu 6 ovog člana može da se produži, u slučaju da poreski obveznik nije mogao da preda žalbu na vreme zbog okolnosti koje su bile van njegove kontrole ili takvih okolnosti kada bi ne-produženje vremenskog perioda načinilo nepravdu poreskom obvezniku. U cilju produženja roka prema ovom stavu, poreski obveznik treba da preda jedan pismeni zahtev u DŽ, koji opisuje okolnosti koje su onemogučile podnošenje žalbe na vreme ili posledicu i nepravdu ako se žalba ne bi saslušala.

Primer:
Jedan poreski obveznik koji je trebao da preda svoju žalbu protiv obaveštenja-procene do 22 marta 2010, koji je bio poslednji datum za predaju žalbe, on je predao svoju žalbu na dan 23 marta 2010. Zajedno sa zahtevom za žalbu za obaveštenje – procene napisana je izjava koja traži da se izjava uvaži čak i ako je kasno, zbog okolnosti van kontrole poreskog obveznika. Na ovom primeru, poreski obveznik je primljen u bolnici poslednji dan kada je trebalo da preda žalbu. Zajedno sa pismenim zahtevom da se uvaži žalba sa zakašnenjem je i dokumentacija koja potvrđuje da je primljen u bolnici (kopija bolničke računi, otpusnica i medicinska izjava od strane lekara). Žalba je predata odmah nakon izlaska iz bolnice.

9. Putovanje van zemlje se ne smatra kao događaj van kontrole poreskog obveznika, osim ako putovanje nije bilo zbog nekog hitnog slučaja, kao što je smrt nekog člana bliže porodice, neki neočekivani hitni slučaj poslovanja, idr.

10. Uglavnom, vreme za predaju žalbe neće se produžiti više od 30 dana od prvog datuma određenog za predaju žalbe. U tom vremenskom periodu, jedan biznis da mora reši ili prilagodi bilo kakav hitni sluačj ili razlog zakašnenja, tako da može da pripremi i preda žalbu.

11. Žalba o obaveštenju-proceni ili službena odluka treba da se preda pismeno. Žalba mora da sadrži:

11.1 ime, adresu i fiskalni broj poreskog obveznika;
11.2. opis problema za koji se žali (obaveštenje-procenu, obuhvativši datum obaveštenja, datum kada je primljeno obaveštenje, vrstu poreza, poreski period i iznos poreza za koji je žalba predata);
11.3. određivanje ili deo određivanja za koji je podneta žalba;
11.4. zakonsku osnovu za žalbu;

11.5. opis razloga zašto obaveštenje – procena ili službena odluka smatra se ne-korektno ili nepravedno, obuhvativši preporuke na zakonskoj osnovi za utvrđivanje da je odluka o određivanju bila ne-korektna ili nepravedna, i

11.6. potpis poreskog obveznika, određenog poreskog zvaničnika, ili ovlaščenog predstavnika poreskog obveznika.

12. Jedna žalba koja ne ispunjava službene zahteve za prijem predviđen stavom 11 ovog člana biće odbijena, ukoliko je osoba koja se žali pravilno i pismeno obaveštena da reguliše nedostatke tokom 7 dana podnošenja obaveštenja i posebno je obavešten da će neusklađivanje nedostataka dovesti do odbijanja te žalbe. Ako podnosilac uređuje nedostatke tokom određenog roka, žalba će se uvažiti kao pravilno dostavljen aod samog početka.

13. Prema stavu 4 člana 77 Zakona, od PAK se traži da izda pismenu odluku za poreskog obveznika tokom 60 dana od dana žalbe. Za potrebe ovog Administrativnog uputstva, datum žalbe smatraće se datum kada je kalba primljne od strane PAK. Ako je žalba dostavljena poštom, datum isporuke će se smatrati datum kada žalba ima poštanski pečat od poštanske službe.

14. Odluka žalbe će sadržati naredne informacije:

14.1. ime poreskog obveznika;

14.2. fisklani broj poreskog obveznika;

14.3. broj evidencije žalbi (referentni broj slučaja);

14.4. datum odluke;

14.5. iznos poreza za vaki porez i poreski period pre izmene;

14.6. iznos poreza za vaki porez i poreski period nakonizmene;

14.7. rezime slučaja obuhvativši i pitanja za koja se podnosi žalba i razloge poreskog obveznika/osnova za žalbu;

14.8. iznos predloženog poreza podržan ili nepodržan odlukom (prema vrsti poreza i poreskog perioda);

14.9. zakonska osnova prema kojoj je doneta odluka;

14.10. činjnenična i pravna analiza slučaja;

14.11. zaključna izjava;

14.12. dalja procedura žalbe i okvir za žalbe;

14.13. preporuka za bilo koje delegiranje nadležnosti za osobu koja je ovlaščena da potpiše odluku;

14.14. potpis odgovorne osobe da potpiše odluku.

15. **Nadležnost DŽ.** Ako je žalba nedozvoljena, van roka ili je predata od strane jedne neovlaščene osobe, DŽ će odbiti tu žalbu i doneće odluku za odbijanje žalbe na proceduralnoj osnovi.

16. DŽ će uzeti u obzir žalbu i doneće jednu pismenu odluku tokom 60 dana nakon predaje žalbe ili, odnosno, tokom 60 dana nakon usklađivanja nedostataka o kojima je obavešten poreski obveznik.

17. DŽ može:

17.1. Da podrži Obaveštenje-procenu, službenu odluku, ili drugi poreski dokumenat, i da odbije žalbu.

17.2. Da modifikuje Obaveštenje-procenu, službenu odluku, ili drugi poreski odkumenat i da delimično podrži žalbu.

17.3. Da otkaže obaveštenje o proceni, službenu odluku, ili drugi poreski dokuemenat i da usvoji žalbu poreskog obveznika;

17.4. Da daje uputstva odgovornom zvaničniku PAK da izda poreski dokumenat koji je ne-zakonski odbio izdavanje poreskog obveznika.

18. Odgovarajućoj Regionalnoj kancelariji, od DŽ, predaje se odluka na razmatranje obavezne instrukcije za sastavljanje jednog novog izveštaja, u slučaju o:

18.1. Nekompletiranim dokazima, gde DŽ ne može da prikupi dokaze tokom procedure žalbi, ili

18.2. Materijalno kršenje proceduralnih pravila koja se javljaju tokom kontrole, koja ne mogu da se poprave tokom procedure žalbi.

18.3. Kada odgovarajuća Regionalna kancelarija izda novi izveštaj, ovaj izveštaj će se predati DŽ koji će izdati novo obaveštenje sa odlukom koja informiše poreskog obveznika o njegovim daljim pravima za žalbu.

18.4. Donošenje odluke o odgovarajućoj Regionalnoj kancelariji za reviziju će obustaviti period za donošenje konačnog rešenja o žalbi kao što je propisano u stavu 7 člana 77 Zakona.

18.5. DŽ će obavestiti poreskog obveznika o zahtevu za reviziju i o vremenu koje će se primenit za jednu konačnu odluku tokom 3 radnih dana nakon slanja odluke odgovarajućoj Regionalno kancelariji. Obaveštenje isto tako treba da obuhvati savet za poreskog obveznika da konačna odluka od DŽ biće doneta tokom 45 dana od dana kada je poreski obveznik obavešten o reviziji.

18.6. Određena Regionalna kancelarija treba da kompletira reviziju i da pošalje izveštaj kod DŽ sa vremenskim rokom koji je odredio DŽ.

Primer:

Poreski obveznik se žalio kod DŽ PAK za jednu poresku odluku. DŽ PAK nije razumeo osnovu na kojoj je izvršena procent za slučaj jer izveštaj kontrole inspektora kontrole nije ispunio proceduralne zahteve i nije bio u stanju da donese odluku na osnovu informacija koje su joj na raspolaganju. DŽ PAK vraća slučajkod Regionalne kancelarije koja je inicirala sa uputstvima i postupcima koje treba preduzeti u isto vreme, DŽ PAK će poslati obaveštenje poreskom obvezniku o obustavi i razlozima obustave kao što je predviđeno u stavu 18.5 ovog člana. Slučaj žalbi nije zatvoren od strane žalbi, već je privremeno obustavljen za maksimalno 15 dana kao što je predviđeno u stavu 43 – 46 ovog člana. Regionalna kancelarija treba da pripremi jedan novi izveštaj kontrole koji ispunjava proceduralne zahteve i vraća ih u DŽ PAK. Kada primi novi izveštaj kontrole, DŽ PAK doneće svoju odluk o slučaju.

19. Neće se dozvoliti drugi slučaj preporučivanja slučaja za kontrolu. Slućajevi preporučeni prema stavu 18 za razmatranje i donošenje nove procene ne treba da se smatraju kao druga kontrola, nova procena ne podrazumeva ponovnu kontrolu poreskog obveznika, već podrazumeva jedno razmatranje na osnovu odluke DŽ.

20. U slučajevima koji su obuvaćenu u stavu 18 procedura o izdavanju nove procene nastaviće se u skladu sa uputstvima DŽ i neće izazvati početak procedure kontrole od samog početka.

21. Kada su pre isteka vremena za odluku DŽ u vezi sa žalbom, predate druge žalbe od drugih lica o zaduženjima koja proizlaze iz procene kontrole na koju se odnose žalbe, DŽ može da spoji dosije slučajeva tako da oni mogu da se razmotre u isto vreme. U jednom takvom slučaju, DŽ može da obavesti sve stranke i period do 60 dana za razmatranje žalbi počeće od datuma kada je predata poslednja žalba.

Primer 2:

PAK je obavila kontrolu jednog partnerstva i ustanovila da je pogrešno izračunala neke troškove. To je dovelo do dodatnih oporezivih prihoda za partnerstvo. Zato što su partneri u partnerstvu odgovorni za svoje akcije poreza na osnovu poreskog prihoda partnerstva, regulisanje kontrola utiče na njihove poreske obaveze. Ako se partnerstvo žali PAK za procenu kontrole, individualni partneri isto tako mogu da se žale za njihovu individualnu obavezu. Pošto su pitanja povezana i postići će se jedna bolja odluka imajući u vidu sve žalbe u isto vreme, DŽ PAK može da spoji sve žalbe u jednu žalbu i da uvaži sve probleme u isto vreme. U ovom slučaju, 60 dnevni period određen da se odgovori na žalbu zasnovan je na žalbu koja je predata poslednja u DŽ PAK.

22. Kada DŽ donese odluku, takva odluka može da se modifikuje samo na zahtev Generalnog direktora PAK kao što je predviđeno u stavu 54 ovog člana. Kada DŽ donese odluku, čin žalbe ne treba da se modifikuje na štetu podnosioca žalbe.

23. **Pravo na saslušanje.** Podnosilac žalbe može da traži od Departmana žalbi da organizuje jednu sesiju saslušanja. Na zahtev DŽ poreski inspektor je dužan da bude prisutan na saslušanju žalbe da pruži razloge podrške procene.

24. Ako se traži održavanje sesije saslušanja, onda jedna takva sesija saslušanja će se održati od DŽ bez odlaganja i, kao što se praktikuje, tokom 20 dana nakon dostavljanja žalbe.

25. Datum određen za sesiju saslušanja ne sme biti ranije od 8 dana od dana podnošenja obaveštenja za sesiju saslušanja. Podnosiocu žalbe će se omogućiti da se pojavi na vreme na saslušanju i bez nekih vanrednih troškova.

26. Na saslušanju podnosilac žalbe daje svoju izjavu usmeno ali isto tako može je dati i pismeno, ako mu se dozvoli ili se upućuje da daje pismenu izjavu. Pisana izjava se može tražiti samo ako je problem složen i ako vam je potrebno više detalja razrađenih od DA za rešavanje slučaja. Ako je podnosilac prijave upućen, ili mu je dozvoljeno da daje pismenu izjavu, zbog tog razloga ne može da mu se uskrati pravo da takođe da svoj usmeni izveštaj. Pre davanja dokaza, podnosilac žalbe ili njegov predstavnik, mora da se zakune da informacije koje će predstaviti su istinite i tačne za toliko koliko on/ona najbolje zna.

27. Podnosilac žalbe ima pravo samo na jednu sesiju saslušanja u vezi sa poreskim periodom za koji je povezan porez pod žalbu.

28. Saslušanje neće biti javno i realizovaće se od zvaničnika za žalbe koji nisu bili obuhvaćeni u proceni poreza.

29. Kao pravilo, usmena rasprava će se održati u centralnim kancelarijama PAK-a. PAK može da odredi neku drugu lokaciju za usmenu sesiju saslušanja uvek kada je to potrebno kako bi smanjili troškove na znatan način i da se problem reši u potpunosti, brzo ili lako.

30. Osoba na saslušanju može da podigne sva činjenična i pravna pitanja povezana sa slučajem na žalbi, obuhvativši:
    - 30.1. prigovor na izvršene procedure koje se primenjuju od strane Poreske administracije;
    - 30.2. prigovor na postojanje ili iznos glavnog poreskog zaduženja za bilo koji poreski period koji je pod sporom;
    - 30.3. prigovor na pravednost akcije prikupljanja, koliko je postupak prikupljanja u skladu sa odredbama Zakona ili procedurama ovog Administrativnog uputstva;
    - 30.4. druga relevantja pitanja.

31. Pitanje ili slučaj ne može da se iznese na sesiji saslušanja ako:
    - 31.1. to pitanje ne ugrožava interese podnosioca žalbe;
    - 31.2. pitanje je odlučeno u ranijoj administrativnoj i pravnoj proceduri.

32. Zapisnik treba da se drži na usmenim sesijama saslušanja ili drugim važnim događajima u proceduri, kao i druge važne verbalne izjave stranaka ili trećih strana u proceduri.

33. Ako se podnosilac žalbe ne pojavi na sesiji verbalnog saslušanja, iako je obavešten na pravi način, DŽ može da nastavi sa rešenjem slučaja.

34. Ako DŽ može da odluči o zahtevu na osnovu iznetih činjenica i ako nema zahteva za sesiju saslušanja od strane poreskog obveznika, razmatranje može da se nastavi bez sesije saslušanja.

Razmatranje žalbe od DŽ izvršiće se imajući u vidu podneti dokaz ili obezbešeni dokaz za DŽ i bez održanja sesije saslušanja.

35. **Povlačenje.** Poreski obveznik može da povuče žalbu jednim pismenim zahtevom koji je predao u PAK.

36. Nakon povlačenja PAK će izdati jednu odluku o okončanju administrativne procedure.

37. Sve dok PAK ne donese odluku o završetku administrativne procedure i da je pošalje poreskom obvezniku poreski obveznik može da povuče svoju žalbu.

38. Povlačenje se ne može opozvati ako rok od 60 dana da se donese odluka o žalbi onako kako je specifikovano u stavu 4 člana 77 Zakona je prošo.

39. **Obustavljanje i odlaganje procedura.** DŽ, na osnovu pismenog zahteva poreskog obveznika, može da obustavi ili odloži sesiju salsušanja žalbe za onoliko vremena koliko se smatra da je neophodno, ako je takvo odlaganje neophodno zbog smrti ili bolesti, ili zbog nekog drugog neizbežnog ili hitnog razloga.

40. Pisanom zahtevu se prilažeu dokumenti koji opravdavaju osnovu za odlaganje.

41. Ako se ne traži obustavljanje ili odlaganje saslušanja i podnosilac zahteva ili njegov predstavnik se ne pojavi na saslušanju, pitanje će se rešiti na osnovu činjenica koje su na raspolaganju.

42. **Komunikacija sa poreskim obveznikom ili predstavnikom poreskog obveznika.** Na razmatranju žalbe poreskog obveznika, PAK treba da obezbedi da poreski obveznik ne pruži nove podatke koji su zabranjeni prema stavu 8 člana 14 Zakona i odredbi člana 28 ovog Administrativnog uputstva.

43. Ako DŽ nije u stanju da donese odluku o tom predmetu zbog nedostatka informacija u dosijeu tog slučaja, može da traži dodatne informacije bilo od PAK ili od poreskog obveznika. U bilo kom slučaju, vremenski period da se donese odluka o tom slučaju obustavlja se od vremena kada DŽ traži dodatne informacije i dok se informacije dobiju u DŽ, prema stavu 7 člana 77 Zakona.

44. DŽ može da uspostavi dodatne činjenice i prikupi nove dokaze oko činjenica koje nisu dostavljane tokom kontrole. Ako novi dokaz nije podnet od strane podnosioca žalbe, kopije ovog dokaza daće se podnosiocu žalbe zajedno sa odlukom.

45. Zvaničnik za žalbe koji vrši proceduru, dobiće dodatne informacije (informacije koje nisu zatražene tokom kontrole) od poreskog obveznika, predstavnik poreskog obveznika, PAK ili treća stranka, obuhvativši jednu drugu državnu agenciju ili instituciju.

46. U slučaju zahteva da se obezbede dodatne informacije poslate kod:

46.1. neke druge jedinice PAK (regionalne kancelarije ili drugi departmani unutar centralnih kancelaria PAK-a), suspenzija će biti za jedan maksimalni period od 15 dodatnih dana;

46.2. druge strane, suspenzija može biti za maksimalno 30 dodatnih dana;

46.3. poreski obveznik, suspenzija će biti maksimalno za 45 dana.

47. Ako poreski obveznik nije u stanju da obezbedi dodatne informacije zatražene specifikovanim okvirom od DŽ, može da se podnese jedna pismeni zahtev o novom određivanju konačnog roka. Svaki takav zahtev treba da se opravda i može da se prihvati od DŽ ako postoje razlozi koji su van kontrole poreskog obveznika i koji sprečavaju obezbeđenje inofrmacija tokom određenog vremenskog roka, ali na opravdan način može da se očekuje da će se informacije obezbediti tokom zatraženg produženja poslednjeg roka.

48. Ako nema zahteva o ponovnom određivanju poslednjeg roka i informacije nisu dobijene tokom vremenskog roka, DŽ će doneti odluku o slučaju na osnovu informacija koje su na raspolaganju.

49. **Izricanje odluke.** Podnosilac zahteva će biti obavešten o pismenoj odluci DŽ. Obaveštenje će se obaviti preko dostavljanja odluke tako što će:

49.1. ručno predati dokumenat poreskom obvezniku, predstavniku poreskog obveznika, jednom članu porodice poreskog obveznika, ili nekom službeniku, direktoru ili zaposlenom poreskog obveznika (jedan takav postupak se smatra završenim nezavisno od toga dali osoba prihvaća da uzme dokumenat ili ne);

49.2. ostavljajući dokumenat na mestu stanovanja poreskog obveznika ili na uobičajenom mestu biznisa; ili

49.3. poslavši dokumenat preko pošte na poslednju znanu adresu poreskog obveznika.

50. Poslata odluka je jasan dokaz (‘prima facie’) o izmeni procene i donošenju obaveštenja za izmenjeni porez, međutim, takvo dostavljanej ne oslobađa PAK od zahteva da donese

jedno Obaveštenje o proceni poreskom obvezniku kao što je predviđeno u članu 31 ovog Administrativnog uputstva.

51. Odluka DŽ biće konačna i zaključna za poreskog obveznika ako se ne podnese neka druga žalba Nezavisnom odboru za razmatranje ili Sudu.

52. Stav 5 člana 77 Zakona predviđa da odluka DŽ predstavlja konačnu odluku Generalnog direktora PAK i biće obavezujuća za PAK, u vezi Obaveštenja o proceni ili službenoj odluci prema kojoj je izdata. Kada bude donešena konačna odluka DŽ, sve funkcije PAK će ispoštovati tu odluku i sprovesti je, uključiti i obavljanje takvih neophodnih prilagođavanja u sistemu IT u PAK-a.

53. Ako Generalni direktor PAK-a odredi da odluka DŽ PAK, treba da bude obavezujuća za PAK za sve slične slučajeve, Generalni direktor PAK će izdati Javnu objašnjavajuću odluku kao što je predviđeno u članu 9 Zakona.

54. Nezavisno od odredbi stava 5 člana 77 Zakona, ako Generalni direktor PAK kasnije sazna da odluka DŽ nije bila ispravna i e-korekcija te odluke bi dovela do nepravde prema poreksom obvezniku, Generalni direktor može da zatraži od DŽ i Pravna kancelaria PAK, zajedno sa drugim mogućim zvaničnicima u PAK, da pregledaju odluku i da odluče dali treba da se izmeni ili se traži da poreski obveznik traži izmenu preko Nezavisnog odbora za razmatranje.

55. Korigovanje odluke žalbi koja sadrži netačnosti ili vidne greške (na primer, tehničke greške) može da se uradi u svako vreme. Takva popravka može da se uradi na presudu Generalnog direktora ili ovlaščneog zvaničnika sa njegove strane ili od takvih ovlaščenih zvaničnika, na zahtev poreskog obveznika. Svaka takva promena ima za cilj da popravi materijalne greške ili vidne greške netačnosti odluke ako se ne izmeni njegov sadržaj.

56. U obradi žalbe poreskog obveznika, stav 8 člana 14 Zakona predviđa da DŽ PAK neće uzeti u obzir neki dokumenat ili informaciju poslatu u PAK, ako:

56.1. PAK je izdao jedan pismeni zahtev gde je na razložan način opisao zatraženi dokumenat ili informaicju;

56.2. zahtev sadrži jedno obaveštenje za poreskog obveznika u vezi posledica neispunjenja zahteva;

56.3. zatražena informacija je poslata nakon roka predviđenog stavom 7 član 14 Zakona; i

56.4. dokumenat je postojao u vreme kada je izdat pismeni zahtev za dokumenat ili informaciju.

Ova podstav ne treba da se tumači da podrazumeva da Žalbe ili dalji nivoi žalbe treba da imaju u vidu materijalne dokumente ili informacije pripremljene nakon isteka vremena za pismeni odgovor. Pravilo za određivanje dozvoljenih troškova traži da se obezbedi,

ili priremi dodatni dokumenat podrške, u isto vreme kada su se desili troškovi ili tokom dozvoljenog vremenskog roka prema primenljivim odredbama poreskih zakona.

57. Odredbe stava 56 ovog člana primenjuju se isto tako i na zakasnele žalbe u Nezavisnom odboru za razmatranje i/ili na Sudu.

58. Kao što je predviđeno u stavu 7 člana 77 Zakona, ako DŽ ne donese svoju odluku tokom perioda od 60 dana (ili produženog vremenskog perioda zbog suspenzije kao što je predviđeno u stavu 7 člana 77 Zakona), poreski obveznik može da preda jednu žalbu Nezavisnom odboru za razmatranje direktno.

Član 78 - Osnivanje Nezavisnog odbora za razmatranje

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Nezavisni odbor za reviziju je osnovan prema ovom Zakonu.

2. Članove Odbora predlaţe Vlada isključivo na osnovu njihove podobnosti da obavljaju tu funkciju, a imenuje ih Skupstina. Mandat svakog člana je dve godine. Polovina članova mora da bude promenjena na kraju svake kalendarske godine.

3. Odbor se sastoji od šefa i još šestnaest članova od kojih su svi nezaivisni od Ministarstva privrede i finansija. Najmanje sedam članova moraju da budu iz kosovske poslovne zajednice.

4. Odbor isplaćuje naknadu za rad članova u zavisnosti od broja dana ili polovine dana koje oni provedu kao članovi na zasedanju Odbora.

5. Skupstina moţe da smeni jednog ili više članova Odbora na predlog Vlade ako zaključi da član nije podoban da obavlja svoju funkciju ili postoji sukob interesa.

6. Odbor je ovlašćen da zaposli stručno osoblje, nabavi opremu koja je potrebna za obavljanje njegovih funkcija i da obezbedi prostorije u kojima će da posluje.

Član 79 - Uloga Upravnog odbora

(Zakon Br. 03/L- 222)

1.The odbor nadleţan da prima ţalbe protiv:

1.1. Odluka ţalbenog divizije;

1.2.procena ugroţenosti na osnovu člana 21 ovog zakona;

1.3. procena ili drugi zvanični utvrdjivanje generalnog direktora gde ţalbe divizija nije dostavljena odluka u roku od šesdeset (60) dana, na osnovu stava 8 člana 77 ovog zakona

1.4. zvanične odluke prema drugim zakonima na Kosovu, koje pruţa za ţalbe na

takvu odbora.

2. Osoba koja je privlačno odbor ima teret dokazivanja da je odluka, procenu ili odluku protiv koje se ţalite je netačna.

3. U razmatranju odluke, procene i odluke iz stava 1 ovog člana, Upravni odbor će, u skladu sa paragrafima 4 i 5 ovog člana, pregled relevantnih svedočenja, dokumenata i drugih izvedenih dokaza od strane lica apelujući na Odboru i PUK. Upravni odbor će zatim napraviti svoj činjenice i zaključke prava.

4. Svedočenja, dokumenata i drugih izvedenih dokaza od strane lica apelujući na Odboru i PUK će biti ograničena na istih dokaza, koja je navedena u odnosu na prethodna odluka, procena ili odluku koja se ţalba iz stava 1 ovog člana. Nema dokaza ili dokumentacija će biti razmotren od strane odbora koji je u suprotnosti sa odredbama stava 8 člana 14. ovog zakona.

5. The Odluka Odbora će biti izdata u pismenoj formi i mora biti obavezujući za obe osobe apelujući na odbor i generalnog direktora, osim ako izmeniti ili poništiti od strane suda. Odluka Nezavisni odbor za pregled se tiče pitanja pod ţalba konačnu odluku. Dalje ţalba se moţe podneti nadleţnom sudu nadleţnosti u roku iz člana 81 ovog zakona. Ako se nove činjenice postala poznata nakon odluke Nezavisni pregled odbora, te činjenice moţe koristiti PUK u izradi procenu dodatne takse koje se mogu zbog.

Član 45
Nezavisni odbor za razmatranje

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Poreski obveznik, koji nije zadovoljan odlukom DŽ, može da preda pismenu žalbu Nezavisnom odboru za razmatranje (u daljem tekstu NOR) tokom 30 dan nakon primanja odluke DŽ.

2. NOR imaće nadležnost da uvaži žalbe kao u nastavku:

- 2.1 Žalbe protiv odluke DŽ;
- 2.2 Žalbe za procenu u slučaju rizika koje su u skladu sa članom 21 Zakona;
- 2.3 Žalbu za koju DŽ nije doneo odluku tokom vremenskog perioda koji je predviđen stavom 8 člana 77 Zakona;
- 2.4 Službene odluke prema drugom zakonodavstvu Kosova koji predviđa žalbe jednom takvom odboru.

3. Kao što je predviđeno u stavu 2 člana 79 Zakona, teret dokazivanja je na poreskog obveznika za bilo koju žalbu pred NOR. To znači da poreski obveznik, ili osoba koja se žali, mora da dokaže da je procena ili rešenje iz stava 2. ovog člana netačno.

4. Poreskom obvezniku se dozvoljava da podnese novu evidenciju, kao što je predviđeno u stavu 8 člana 14 Zakona, na saslušanju pred NOR. Od NOR se traži da iznese svoje opredeljenje na osnovu informacija koje je ranije razmotrio i uvažio DŽ. Kao što je predviđeno u stavu 4 člana 79 Zakona, "dokazi, dokumenti i ostali dokazi podneti od strane jedne osobe koja se žali NOR PAK ograničiće se na istu količinu dokaza koji su obezbeđeni u vezi odluke, procene i ranijeg određivanja protiv kojih je podneta žalba prema stavu 1 člana 79" Zakona. Ovo ograničenje takođe će se primeniti i u onim slučajevima u kojima je DŽ doneo odluku jer poreski obveznik nije doneo dodatne informacije zatražene na određeni vremenski rok.

5. Kao što je predviđeno Članom 81 Zakona, za jednu donet olluku od strane NOR, može da s epodnese žalba odgovarajućem sudu tokom 60 dana nakon primarja obaveštenja NOR.

6. Prema stavu 2 člana 82 Zakona, zabranjuje se PAK-a prikupljanje naplate preko mere za oduzimanje imovine u nekretninama tokom vremena kada poreski obevznik može da preda žalbu u NOR ili tokom vremena kada je zahtev obustavljen pred NOR.

Član 80 - Procedure za Upravni odbor

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ministar ekonomije i finansija moţe, na zahtev Upravnog odbora utvrdi naknadu korisnika za dovodjenje lica ţalbe pred Odborom.

2. Glavni član imenuje panela apel do tri (3) člana da čuju ţalbe pred njega. Slučajevima će biti dodeljena na nasumično, a članovi svakog panela se rotiraju. Svakog panela se sastoji od jednog (1) člana poslovne zajednice, po jednog (1) člana sa pravnim kvalifikacijama, i jedan (1) član sa ekonomskim / računovodstvo /revizije,kvalifikacija.

3. U slučaju da, zbog iscrpljivanja članova, postoje neadekvatna broj članova za uspostavljanje panela ţalbu iz redova ove kategorije članova, načelnik članica će biti ovlašćeno da uspostavi panela ţalbu sa manje od tri (3) člana, ali ne manje od dva (2) člana, od kojih svako mora da bude iz različite kategorije članova.

4. Vremena i mesta za rasprave Odbora odredjuje šef članica sa ciljem da se obezbedi razumna mogućnost za ljude da se pojave pred Odborom uz što manje neugodnosti i troškove moguće.

5. U roku od šesdeset (60) dana od dana prijema ţalbe, ţalbu panela moraju biti imenovani i mora pregledati dokumentaciju kao što je propisano u stavu 3. člana 79 ovog zakona, uključujući i drţanje bilo koje rasprave potrebno razmotriti pitanje pod ţalbu. Ţalbu veće će

doneti svoju odluku najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana bilo pregleda sluha održana, ali ne kasnije od devedeset (90) dana nakon što je žalba primljena od strane Upravnog odbora. Ako odbor odluka nije izvršena u roku od devedeset (90) dana roka predvidjenog ovim stavom, žalilac može da podnese žalbu direktno nadležnom sudu u upravnom sukoba odredbi.

6. Odredbe stava 5 ovog člana primenjuju se samo na slučajeve primljena nakon stupanja na snagu ovog zakona. Slučajevima, postoji u odbor o datumu da je ovaj zakon stupio na snagu, treba da se bavi i zatvoren brže moguće. Svim slučajevima postoji u Odboru o datumu Ovaj zakon stupa na snagu mora da bude rešen najkasnije do 1. septembra 2011.

7. Nijedan član sedeti na žalbu panelu gde postoji verovatnoća sukoba interesa na osnovu porodičnih odnosa, poslovnih veza ili bilo kog drugog faktora.

8. Članovi Odbora treba da čuvaju poverljivost svih poreskih obveznika i informacija dobijenih podataka. Ova obaveza će se nastaviti čak i posle njihovog mandat je istekao.

Član 81 - Sudska pregled

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Odluke Upravnog odbora može se uložiti žalba nadležnom sudu, pod uslovom da su takve žalbe pokrenut u roku od šesdeset (60) dana od dana prijema obaveštenja o odluci Odbora. Odluke nadležnog suda o pitanju pod žalba konačnu odluku. Ako se nove činjenice postala poznata nakon odluke suda, te činjenice može koristiti PUK u izradi procenu dodatne takse koje se mogu zbog.

2. Po nahodjenju suda, ako se čini da je žalba sudu nije razumno, ili ima malo ili nema pravni osnov, sud može da zatraži lice koje apeluju na poruku bankarsku garanciju ili drugog prihvatljivog oblika garancija, pre Sudu je razmatranje žalbe. Ako sud zaključi da je žalba razuman pravni osnov, bez plaćanja ili garancija će biti potrebno.

Član 82 - Obavezu da plati toku postupak za žalbe

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bez obzira da li ili ne osoba je uložila žalbu na žalbe divizije ili Nezavisni odbor za pregled, porez na osnovu ovog zakona će ostati da se isplate.

2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, naplata poreza kroz taksa na nepokretnu imovinu je zabranjena do vremena u kojem poreski obveznik može da uloži žalbu Nezavisnom odbor odboru prema stavu 6. člana 77 ovog zakona, ili dok Nezavisni pregled odbor je doneo odluku na osnovu stava 5 člana 80 ovog zakona, šta god je kasnije. Poreski obveznik koji žele da pre zavladati akcije zbirke za izradu žalbu Nezavisnom pregled odbora, mogu da

podnesu bankarsku garanciju, ili drugi oblik bezbednosti prihvatljivo za poresku administraciju, u iznosu koji je dovoljan da pokrije porez, kazne i kamate na vreme dobijanja potrebnih bezbednosti, kao što su dodatni porez, kazne i kamate koje mogu ostvariti u bilo koje naredne postupka.

3. Osim ako se oduzete stvari je kvarljiva, imovina oduzeta od PUK neće biti prodat ili na drugi način raspolagati sve do isteka roka od trideset (30) dana nakon dostave obaveštenje o zapleni prema članu 34.5, ili do okončanja postupka po ţalbi (osim člana 81 ovog zakona) predvidjene ovim zakonom, u zavisnosti koji je kasnije. Gde je imovina zaplenjena je prodat ili na drugi način raspolaţe, bilo prihoda će se odrţati od PUK za kredit od obveznika do pitanja koje je uloţena ţalba konačno rešen, u to vreme mora da bude vraćena poreskom obvezniku iz stava 4. ovog člana ili odbiti od iznosa preostalo iz stava 5 ovog člana, na odgovarajući način.

4. Ako pitanje koje je uloţena ţalba konačno rešen u korist poreskog obveznika, PUK mora povraćaj viška bilo poreza, zajedno sa kamatom obračunava po stopi propisan od strane Ministarstva privrede i finansija u odnosu na svaku ceo kalendarski mesec od dana uplate poreski obveznik na datum PUK koji se odnose na povraćaj Ministarstvu ekonomije i finansija za plaćanje.

5. Ako pitanje koje je uloţena ţalba konačno rešen u korist PUK, poreski obveznik duţan da plati neizmirene poreske, sankcija i kamata nastali dok stvar je rešena.

Član 83 - Poreski obveznik Predstavnici

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Poreski obveznici mogu da učestvuju u bilo kom aspektu poreza postupka kroz poreski obveznik predstavnika.

2. Za pravna lica, poreski obveznik predstavnici mogu biti vlasnik poslovne aktivnosti, predsednik, direktor, menadjer ili administrator pravnog lica, stečajni predstavnik organizacije u likvidaciji, staratelj robe za nesolventnih poslovanja, upravnik ili naslednici imovine i svako drugo lice koje ima pisano ovlašćenje da predstavlja poreskog obveznika.

3. Za fizička lica, poreski obveznik predstavnici mogu biti advokat, ovlašćeni računovodja ili drugog agenta sa pisano ovlašćenje dalja poreskog obveznika.

4. Ovlašćenja i obaveze poreskog obveznika predstavnik će biti ograničena na uslove pisanog sporazuma.

5. Učešće poreskog obveznika predstavnika u bilo kom postupku poreske neće lišiti poreskog obveznika u svoje lično pravo da učestvuje u tom postupku i ne lišava PUK pristupa poreskog obveznika.

6. Osoba koja je nerezident poreski obveznik prema vaţećim poreskim propisima mora da obavesti PUK o svom poreskom obvezniku predstavnika u roku od tri nedelje nakon što počinje generisanje prihoda ili sticanju imovine na Kosovu.

Član 84 - Poverljivost informacije o porezu

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Bilo koji poreski sluţbenik ili drugo lice koje je, u vršenju svoje sluţbene duţnosti, pristup informacijama poreskom obvezniku zabranjeno je da odavanje te informacije bilo kojoj drugoj osobi, osim kada je to potrebno u poreskom postupku, u krivičnim postupcima u vezi sa krivičnim delima poreza, ili na drugi način predvidjeno u ovom članu. Pored bilo koje druge sankcije koje se mogu nametnuti, to lice, biće kaţnjeno u skladu sa vaţećim odredbama Krivičnog zakona Kosova.

2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, poreski sluţbenik moţe da obelodani informacije o poreskom obvezniku da sledeća lica:

2.1. Ministarstvo finansija i ekonomije, gde je ta informacija potrebna za sluţbene rada Ministarstva. Takvi poreski obveznik informacije podleţe istim zahtevima poverljivosti i sankcije kako je to propisano ovim članom.

2.2. Kosova zavod za statistiku za upotrebu u izradi statističkih podataka ili za druge analitičke svrhe pod uslovom da su informacije objavljene iz poreskom postupku u obliku koji ne identifikovati specifične poreskih obveznika. Ako, po nalogu ministra, informacija je da se obezbedi na Kosovu zavod za statistiku koja sadrţi poreski identifikacioni informacija, Statistički zavod Kosova mora obezbediti pismenu potvrdu da je individualnog identiteta poreskih obveznika neće biti prosledjene u bilo izveštaja izdaje i da informacije o pojedinačnim obveznicima neće se koristiti za bilo koju drugu svrhu nego statistička analiza. Kosova zavod za statistiku morate uključiti sa svojim sertifikacija priznanje da poverljivost uslove i sankcije predvidjene u stavu 1. ovog člana primenjuju se zvaničnicima da je kancelarija u odnosu na poreskog obveznika informacija. Ako se utvrdi da su informacije koje pojedinac na Kosovu zavod za statistiku je bila zlostavljana, PUK moţe da odbije da pruţi takve informacije u narednim godinama.

2.3. Kosovske penzione štednje fond za svrhu ovlašćeni zakonom i propisima na snazi u vezi sa penzijama na Kosovu;

2.4. Institucija ombudsmana formirane na osnovu zakona i propisa na snazi u vezi sa osnivanju institucije Ombudsmana na Kosovu, za upotrebu u rešavanju ţalbi poreskog obveznika;

2.5. Javnoto obvinitelstvo kancelariji ili nadleţnim organima za sprovodjenje zakona za krivično gonjenje i / ili istraţivanja slučajeva sumnja pranja novca i finansiranja terorizma i, osim kako je predvidjeno u pod-stavovima 2.13 i 2.14 ovog člana, za istraţivanje drugih krivičnih dela na Kosovu gde je prethodnog odobrenja Suda je dobijen;

2.6. sudovima za korišćenje u poreskim predmetima;

2.7. registraciju poslovanja Agencije za odrzavanje poslovnog registra. PUK moţe da otkrije pojedinačne podatke za identifikaciju na Kosovu za privredne registre radi brisanja iz registra, ili za potrebe savetovanje Kosova poslovnog registra poreskih obveznika i informacije koje nije mogao biti verifikovan kroz lični pohodjenja. Otkrivanje na Kosovu za privredne registre je takodje ovlašćen je potrebno da biste potvrdili detalje registraciju preduzeća registrovana na Kosovu za privredne registre.
2.8. Ured Kosova za potrebe revizije PUK-a u skladu sa zakonima i propisima na snazi u vezi generalnog revizora na Kosovu;
2.9. drugi posrednici ili zaposleni u PUK-u toku i za potrebe obavljanja njihovih sluţbenih duţnosti;
2.10. poreskih vlasti strane zemlje, u skladu sa medjunarodnim ugovorima ili sporazumima;
2.11. Carinske vlasti, za potrebe upravljanja carinskih propisa;
2.12. svako lice, kada je poreski obveznik osudjen zbog prevare ili kada informacije se sastoji od liste registrovanih lica za PDV da bi lica koja mogu da provere da posluju sa PDV-om registrovana osoba, ili bilo koje lice, gde je informacija se sastoji od spisak lica, uključujući i njihov fiskalni broj, registrovano kod poreske uprave kako bi se sprovede ekonomske aktivnosti.
2.13. javnog tuţilaštva, odnosno nadleţnog organa za sprovodjenje zakona za krivični postupak za krivično djelo, osim krivičnih dela poreza, ako bi takvi podaci dobijeni u toku krivičnog postupka za krivično djelo poreske. Medjutim, ovo se ne odnosi na takve informacije, koje poreski obveznik objavljene pod njegovim poreza saradnji obaveze pre nego što je postao pravo na prava optuţenog na osnovu člana 69 ovog zakona, nezavisno od osumnjičenih zločine kao što je pomenuto u pod-stavovima 2.5 i 2.13 ovog stava.
2.14. javnog tuţilaštva, odnosno nadleţnog organa za sprovodjenje zakona za krivični pstupak za krivično djelo, osim krivičnih poreza delo kaţnjivo zatvorom od najmanje pet (5) godina ili kazna dugotrajnog zatvora ili za privredni krivično djelo koje po načinu izvršenje ili na obim štete je verovatno da će značajno poremeti ekonomski poredak Kosova ili je verovatno da će znatno ugroziti opšte poverenje u integritet poslovanja ili uredno funkcionisanje vlasti i javnih institucija.
2.15. javnog tuţilaštva, odnosno nadleţni organ za sprovodjenje zakona su predstavnici profesionalnih standarda Office kao neophodne za ispunjenje svojih odgovornosti i ovlašćenja kako je utvrdjeno na osnovu člana 85 ovog zakona.
2.16. javnosti, gde otkrivanje je potrebno za ispravljanje javno objavljene netačne činjenice koje su verovatno da će značajno potkopava poverenje u administraciji PUK. Odluka o objavljivanju donosi PUK nakon poreski obveznik je čuo.
2.17. javnosti kada je to neophodno da se obezbedi informacije o de-registracija, uskraćivanje registracije, uklanjanje registracije, odnosno stavljanje u neaktivni status bilo koje poreski obveznik, odnosno bivšeg poreskog obveznika kao što je propisano u ovom zakonu.

3. A obveznik moţe da oslobodi svako lice od obaveze poverljivosti. Objavljivanje mora biti u pisanom obliku i moţe ograničiti oslobadjanje na odredjene informacije ili da

koristite za odredjenu namenu.

Član 85 - Imajući PUK integritet i borbu protiv korupcije

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Kancelarija Profesionalni standardi (OPS) u okviru PUK će imati ovlašćenje da istraţe sve navode o PUK zaposlenih nedolično ponašanje, a sve navode o unutrašnjim i spoljnim pokušajima korumpirane zvaničnike poreza (uključujući i podmićivanje puta), sve navodnog kršenja PUK Kodeks ponašanja i bilo koje druge aktivnosti zaposlenih i gradjana koji ugroţavaju bezbednost ili integritet PAK ili njenih zaposlenih.

2. Za sprovodjenje stava 1. ovog člana KJB će imati tih organa data poreskih sluţbenika prema članovima 14and 15 ovog zakona, pored ovlašćenja da:

2.1. intervju svedoka kako unutar tako i izvan Poreske uprave;
2.2. Intervju bilo kojoj trećoj osobi koje mogu da imaju informacije koje će pomoći u istrazi;
2.3. prisiliti svedočenje ili druge informacije koje će pomoći u ovlašćeni istrage, uključujući proizvodnju banke zapisa;
2.4. priprema izveštaje istraţivanja sa preporukama za krivično gonjenje u odgovarajućim slučajevima i pošaljite one izveštaje preko PUK pravne kancelarije u kancelariju javnog tuţioca;
2.5. utvrdilo da li stvar je pod istragom bi se trebalo baviti administrativnim ili preko krivični postupak;
2.6. pomogne u hapšenju lica smatraju krivim za delo koje pokriva ovaj članak, pošto takav postupak je ovlašćen od strane javnog tuţioca;
2.7. zahtev za informacije od policije, sudova, registara opština i drugih organa za proveru podataka za zapošljavanje prijave, finansijski status i imovinu, kao i druge svrhe u vezi sa za borbu protiv korupcije i unutrašnje bezbednosti istraţivanja PUK;
2.8. sprovede istraga pod nadzorom javnog tuţioca uţiva status i ovlašćenja data na sudsku policiju i da sprovode zajedničke istrage sa policijom i drugim agencijama za sprovodjenje zakona u pitanjima koja se tiču unutrašnje bezbednosti, navode zaposlenih nedoličnog ponašanja, kao i druge aktivnosti zaposlenih i gradjana koji moţe da ugrozi integritet ili bezbednost poreske uprave;
2.9. pomoć policije i drugih organa za sprovodjenje zakona u istragama koje su pokrenuli u vezi sa navodnim krivičnim kršenja kodeksa PUK zaposlenih;
2.10. saradjuje i razmenjuju informacije sa policijom i organima za sprovodjenje zakona u cilju da obezbedi celovitost i bezbednost poreske uprave.

3. U slučaju sprečavanja ili od strane zaposlenih ili bilo koje drugo lice u vršenjuvlasti kao što je odredjeno u stavu 2. ovog člana, KJB moţe da zatraţi dozvolu za pomoć od nadleţnog javnog tuţioca.

4. Bilo koji zvaničnik KJB koji preduzima istragu ili postupak u odnosu na krivično delo na osnovu ovog člana sprovede istragu u skladu sa vaţećim odredbama Zakona o krivičnom postupku zakon Kosova, ili njegov naslednik. Zvaničnici KJB su ovlašćeni da istraţe ta krivična dela navedenih u poglavlju 29 (krivična dela protiv javnog duţnosti) Krivičnog zakona Kosova, ili njegov naslednik.

5. Kancelarija za profesionalne standarde će imati ovlašćenja da sprovode administrativnu istragu u pozadini potencijalnih i sadašnjih zaposlenih u poreskoj upravi da proveri informacije o svojim prijava za posao, kao što su, ali ne ograničavajući se na, njihov obrazovni status, da li oni imaju kriminalni dosije , ili ne, prethodnog iskustva, uključujući kontakt sa prethodnih poslodavaca, drugo zaposlenje ili samozapošljavanju aktivnosti i drugih provera u potrebi. Takve administrativne istrage su ovlašćeni da li postoji sumnja da je zločin što je počinio ili ne. Takva istrage mogu se preduzeti bez ovlašćenja tuţioca, dok istraţitelj razvija sumnje za krivično delo ima dogodilo. Ako istraga utvrdi da zaposleni ima pruţa netačne ili laţne informacije, Kancelarije za profesionalne standarde će izveštaj o činjenicama i okolnostima PUK Disciplinska komisija za akcije, jer smatraju potrebnim.

6. The-OPS ima ovlašćenje da razmatra finansijske izveštaje otkrivanje bilo PUK zaposlenog, osim generalnog direktora, kao i za sprovodjenje takvih pitanja kao što je potrebno da potvrdite informacije o izjavama. Takva pitanja se smatraju administrativne prirode, osim ako KJB ima razloga da veruje da su informacije koje su laţne, ili je namerno bio misstated, u kom slučaju mora da svoje sumnje da se prijavi na javni tuţilac i kasnije je istraga pod vodjstvom javnog tuţioca. Informacije dobijene od strane OPS u toku njihove primene ovog stava će biti poverljive i da ne podleţe obelodanjivanje bilo osobi, osim po potrebi, za disciplinski ili krivično gonjenje svrhe. Neovlašćenog otkrivanja će biti kaţnjivo zatvora ne prelazi pet (5) godina.

7. Procedure i funkcije KJB će se regulisati podzakonskim aktom.

Član 86 - Privremeni medjunarodnih mera

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Tamo gde postojeći poreski zakoni Kosova u odnosu na medjunarodne oporezivanja se ne bave oporezivanja medjunarodnih transakcija, one mogu biti dopunjen primenom principa OECD modela konvencije o porezu na dohodak i na kapital.

2. Tamo gde postojeći poreski zakoni u odnosu na medjunarodne pravne dvostrukog oporezivanja prihoda i kapitala lica u Republici Kosovo se ne bave takvim oporezivanja, principima OECD modela konvencije o porezu na dohodak i kapital će se primenjivati u cilju izbegavanja dvostrukog oporezivanja tih prihoda i kapitala.

3. Gde su pitanja koja se tiču tumačenja Kosovski Zakon o porezu na dodatu vrednost, zakon će se tumačiti u skladu sa principima Evropske unije PDV sistem direktive i presude

Evropskog suda pravde.

4. U skladu sa članom 9 ovog zakona, generalni direktor moţe da izda javno rešenja, bilo u celini ili od slučaja do slučaja, da se dopune odredbe postojećih poreza na dohodak ili PDV zakona u skladu sa stavovima 1. do 3. ovog člana. Po ulasku medjusobne Konvencija o porezima sa jedne drţave ugovornice, rešenja iz ovog člana u odnosu na transakcije izmedju Republike Kosova i tu drţavu ugovornicu da više neće biti odobrena.

Član 87 - Administrativna uputstva

(Zakon Br. 03/L- 222)

Ministar za privredu i finansije je ovlašćen da donosi odgovarajuće pravilnike (podzakonska akta) koje su neophodne za što tačnije tumačenje i adekvatno sprovoĎenje ovog zakona. Primenu ovih pravilnika nadgledaće PAK. Nijedan od ovih primenjivih pravilnika neće imati pravni efekat do objavljivanja u Sluţbenom listu Republike Kosovo, te nakon objavljivanja od strane PAK u skladu sa Zakonom o pristupu sluţbenim dokumentima.

Član 88 - Predlog, imenovanje i usvajanje za izbor Generalnog Direktora PAK sa odobrenje od strane Medunarodni Civilni Presdavnik (MCP)

(Zakon Br. 03/L- 222)

1**.** Procedura imenovanja Generalnog Direktora PAK, do kraja meĎunarodnog nadgledanja i sprovoĎenja Sveopšteg predloga za rešenje statusa Kosova, od dana 26. marta 2007, je kao sto sledi:

2. Generalnog Direktora PAK predlaţe Ministar ekonomije i finansija, na osnovu preporuke komisije, a imenovanje će izvršiti Priemijer Vlada Republike Kosova, sa odobrenje od strane Medunarodni Civilni Presdavnik (MCP)

3. Vlada ima pravo da smenjuje, suspenduje ile vrača na poloţaj Generalnog Direktora, sa odobrenje od strane Medunarodni Civilni Presdavnik (MCP).

Član 89 - Primenjivi zakon

(Zakon Br. 03/L- 222)

1. Ovaj zakon će zameniti 2004/48 Zakon izmenjen i dopunjen Zakonom 03/L-071 o poreskoj upravi i postupcima i zamenjuje bilo koju odredbu vaţećeg zakona koja nije dosledna sa njim.

2. Odredbama Zakona o poreskoj upravi i procedurama imaju prioritet u odnosu na odredbe Zakona o upravnom postupku u meri u kojoj procedura regulisana Zakonom o poreskoj upravi i procedurama.

Član 90 - Stupanje na snagu

(Zakon Br. 03/L- 222)

Ovaj zakon stupa na snagu danom proglašenja od strane predsednika Republike Kosovo.

Zakon br. 03 L- 222
12. jul 2010.godine
Predsednik Skupštine Republike Kosovo

_____
Jakup KRASNIQI

Član 46
Primena i stupanje na snagu
(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Ovo Administrativno uputstvo stavlja van snage Administrativna uputstva Br. 05/2005, Br. 11/2006, Br. 07/2009, Br. 12/2009, Br. 13/2009 i Br. 16/2009, koji su izdati ranije u vezi Zakona Br. 2004/48 o Poreskoj adminsitraciji i procedurama i Zakon Br. 03/L-071 o izmenama i dopunama Zakona Br. 2004/48 za Poresku adminstraciju i procedure.

2. Ovo Administrativno uputstvo stupa na smagu na dan potpisivanja od strane Ministra za privredu i finanisje.

Ahmet SHALA

Ministar Ministarstva za Privredu i Finansije

Datum: 19/11 /2010

PRIMER FORMATA JEDNOG ZAHTEVA INDIVIDUALNE OBJAŠNJAVAJUĆE ODLUKE

(Stavi datum zahteva)

PORESKA ADMINISTRACIJA KOSOVA
Bill Clinton & Dëshmorët e Kombit

10000 Priština, Kosovo

Re: ZAHTEV ZA INDIVIDUALNU OBJAŠNJAVAJUĆU ODLUKU

POŠTOVANI Goospodine ili Gospođo

(Stavi ime poreskog obveznika) traži individualnu objašnjavajuću odluku prema članu 10 Zakona o Poreskoj administraciji i procedurama o specifikovanom dolenavedenom slučaju:

Napišite prirodu zahteva za koji je zatražena inidividualna objašnjavajuća odluka označavajući odgovarajuću rubriku (Vidi stavov 5.2 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.

- Zahtev o reorganizaciji prema članu 26 Zakona o Porezu na prihode korporacija. *Vidi podstav 3.1 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
- Zahtev o pitanju poreza na prihode (Korporacije i Lične) koji je povezan sa izvršenim ili očekivanim transakcijama, pod uslovom da zahtev o objašnjavajućoj odluci bude predat pre izjave ili važečeg poreskog dokumenta koji je obavezan. *Vidi podstav 3.2 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
- Zahtev predat u skladu sa podstavom 3.2 člana 5 Zakona o porezu na prihod korporacija da bi izmenili mogućnost da se isplati porez u potpunosti se zasnivajući na računovodstvenom obuhvatanju za prihode i troškove. *Vidi podstav 3.3 člana 8 Administrativnog uputstva br. 15/2010.*
- Zahtev predat u skladu sa podstavom 4 člana 35 Zakona o porezu na prihode korporacija da se vrati u obračun i uplatu poreza i izvršenje isplate na osnovu procenta prometa kao što je predviđeno u podstavu 2.1. člana 35 Zakona o porezu na prihode korporacija. *Vidi podstav 3.4 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
- Zahtev predat u skladu sa podstavom 3.2 člana 33 Zakona o porezu na lične dohodke koji se odnosi na promene od vođenja knjiga i evidencija prema članu 33 Zakona o porezu na lične dohodke na držanje knjiga i evidencija kao što je određeno članom 34 Zakona o porezu na lične dohodke. *Vidi podstav 3.5 člana 8 Administartivnog uputstva Br. 15/2010.*
- Zahtev predat u skladu sa podstavom 2.2 člana 43 da bi tražili povraćaj prijavljenih prihoda i isplate poreza u skladu sa podstavom 2.1 člana 43 Zakona o

porezu na lične dohodke. *Vidi podstav 3.6 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*

- Zahtev predat u skladu sa podstavom 5 člana 10 Zakona o porezu na lične dohodke u vezi promene metode evidencije zaliha. *Vidi podstav 3.7 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
- Zahtve za držanje centralizovanih evidencija. Vidi član *17, stav 8 i podstav 3.8 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
- Pitanje o Certifikatu PDV i kreditne koeficiente *predviđene podstvaom 3.9 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
- druga pitanja za koje može da se donese jedna individualna objašnjavajuća odluka. *Vidi podstav 3.10 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.* Da znate da Generalni direktor ima mogućnost da odbije donošenje jedne individualne objašnjavajuće odluke u određenim slučajevima.

  Molimo vas opišite na sažet način prirodu zatražene objašnjavajuće odluke:

  _____

  _____

  _____

PRIKAZ ČINJENICA

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

Dajte informacije zatražene podstavom 5.1 člana Administrativnog uputstva Br. 15/2010.

1. Informacije osobe koja podnosi zahtev

Ime:
Adresa:
Fisklani broj:

2. Osoba za kontakt ako PAK ima neko pitanje ili joj trebaju druge informacije

Ime:
Telefon:
Pozicija:

3. Informacije o osobi (osobama) kojih se tiče ova objašnjavajuća odluka.

Ime:
Adresa:
Fiskalni broj:

Dodajte listu ako je potrebnot.

OPIS DRUGIH ČINJNEICA I INFORMACIJA KOJE SU VEZANE ZA TRANSAKCIJU ILI PITANJE ZA KOJE SE TRAŽI OBJAŠNJAVAJUĆA ODLUKA

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

Opšte informacije povezane za sve zahteve. *Vidi podstav 5 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*

Jedno objašnjenje o pitanju problema ili transakcije za koju se traži objašnjavajuća odluka, obuhvativši jednu punu izjavu činjemica i drugih informacija koje su povezane sa transakcijama ili pitanjima za koje je zatražena objašnjavajuća odluka. *Vidi podstav 5.3 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*

Jedna analiza činjenica i okolnosti u vezi tog pitanja ili transakcija za koje se traži objašnjavajuća odluka, obuhvativši zaključak podnosioca da ne očekuje tretiranje pitanja u vezi problema ili transakcije. Zaključak podnosioca treba da se zasniva na pravnom ovlaščenju, takav kao jedan specifičan član poreskog zakona, koji je naveden u analizi. Svako određivanje suprotno od postignuton zaključka od podnosioca treba da se obuhvati u analizi, onoliko koliko je podnosioc u saznanju za takvo suprotno opredeljenje. Ako dokumenti obuhvaćeni u zahtevu podržavaju postignuti zaključak, razlozi zbog kojih su primenljivi treba da se obuhvataju na predatoj analizi. *Vidi podstav 5.5 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*

Specifične informacije povezane sa zahtevom iz stava 3.3 do 3.6 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.

[Uporedo sa opšim informacijama gore zahtev za objašnjavajuću odluku treba da sadrži jednu izjavu u vezi očekivane privredne aktivnosti i rezultatu za sadašnju i kasniju kalendarsku godinu sa izjavom i/ili dodatnom dokumentacijom koja objašnjava osnovu za privrednu aktivnost i očekivane rezultate. *Vidi stav 6.1.1 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*

Specifične informacije koje su povezane sa zahtevima prema stavu 3.7 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.

Uporedo sa opštim informacijama gore zahtev za objašnjavajuću odluku treba da sadrži kao u nastavku:

- Jednu izjavu u vezi očekivanih privrednih aktivnosti i rezultate za sadašnju i kasniju kalendarsku godinu sa izjavom ili dodatnom dokumentacijom koja objašnjava osnovu za privrednu aktivnost i predviđene rezultate. *Vidi podstav 6.2.1 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
- Jedna kompletiran i tačan opis držanja zaliha za koje je traženo ovlaščenje. *Vidi podstav 6.2.3 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
- poslovni razlog zbog kojeg promena metoda održavanja zaliha je neophodna i uticaj naknadne promene poreskih propisa. *Pogledajte podstav* 6.2.4 člana 8. *Administrativnog uputstva Br.* 15/2010, i

- ako je metoda procene zaliha izmenjena u vezi promene metode držanja zaliha, jedan kompletan opis predložene metode za procenu zaliha, razlozi za prilagođavanje metode i uticaj te izmene u kasnijem poreskom određivanju. *Vidi podstav 6.2.5 člana 8 Adminstartivnog uputstva Br. 15/2010.*

Specifične informacije povezane sa zahtevom prema stavu 3.8 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.

Uporedo sa gorenavedenim opštim informacijama zahtev za objašnjavajuću odluku treba da sadrži:

- identifikaciju centralnog mesta gde se drži evidencija. *Vidi podstav 6.3.1 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010;*
- jedan detaljan opis kako će se dobiti informacije od svakog posebnog mesta na centralno mesto (ako podaci nisu dobijeni na centralno mesto na elektronski način, jedan opis kako će se preneti podaci sa svakog mesta na centralno mesto i metoda obezbeđenja da su preneseni podaci ušli u centralni sistem na vreme i tačno). *Vidi podstav 6.3.2 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010;*
- učestalost prenosa podataka i jedan kompletan opis fajlova (datoteke) koji će se držati na centralno mesto, obuhvativši jedan opis kako će se podaci sa individualnih mesta uključiti u centralne fajlove. *Vidi podstav 6.3.3 člana 8 Administrativnog uputstva Nr. 15/2010.; i*

- jedan opis evidencije koje će se držati na loaklnom nivou, ako ih ima. *Vidi podstav 6.3.4 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010; dhe*
- jedan opis kako će se podaci i ndividualna mesta identifikovati ucentralni sistem. *Vidi podstav 6.3.5 člana 8 Adminsitrativnog uputstva BNr. 15/2010.*

PROCEDURALNA PITANJA

(Administrativno Uputstvo Br. 15 /2010)

1. Unesite dolenavedene izjave koje su zatražene:

☐ Da ☐ Ne ☐ N/A Ako se zahtev tiče jedne izvršene transakcije, dali je poreski obveznik predao izjavu za godinu u kojoj je transakcija izvršena? *Vidi stav 2 člana 8 Adminsitrativnog uputstva Br. 15/2010.*

☐ Da ☐ Ne Obuhvata zahteve za jedno pitanje koje je pod inspekcijom (kontrolom), pod žalbom, ili u sudskom procesu ili druga pitanja za koja se generalno ne donose individualne objašnjavajuće odluke? *Vidi podstav 4 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*

☐ Da ☐ Ne Dali ste poslali zahtev ranije (kao poreski obveznik, predstavnik poreskog obveznika, povezanom licu odnosno prethodniku) o istom pitanju ili sličnom za istu osobu? (*Vidi podstav 5.7 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.)*

Ako da, i ako je zhatev trenutno u čekanju, navedite sledeće informacije o broju i datumu isporuke .

_____

Ako da, i ako PAK je ranije donela objašnjavajuću odluku o zahtevu, molimo vas da navedete podatke o broju obrađenih objašnjavajućih odluka i datum izdavanja.

_____

☐ Da ☐ Ne ☐ N/A Dali će to uticati na bilo koju izjavu lica koje traži rešenje objašnjavajuće odluke? Ako da, molimo vas navedite podatke o vrsti izjave i godine sa kojom je povezana, prateći primer: Izjava poreza na prihod korporacija za VF FY 2010 (*Vidi podstav 5.8 člana 8 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.)*

_____

Iskreno vaš,

_____ _____

Potpis Datum

(Stavi ime poeskog obveznika ili ovlaščenog predstavnika poreskog obveznika)

***IZVEŠTAJ*:**

Ova izjava mora biti potpisana od poreskog obveznika, a ne od predstavnika poreskog obveznika.

Izjavljujem da je razmotrio ovaj zahtev, obuhvativši i popratne dokumente i na osnovu znanja i najboljeg poverenja, zahtev sadrži sve relevantne činjenice koej su povezane sa zahtevom i takve činjenice su istinite, tačne i kompletne.

Iskreno vaš,

_____ _____

Potpis Datum

(Stavite ime poreskog obveznika)

PRILOŽENO

1. Pismeno ovlaščenje, dali će predstavnik poreskog obveznika potpisati zahtev o individualnoj objašnjavajućoj odluci ili će izaći pred PAK u vezi zahteva.
2. Istinske kopije svih ugovora, sporazuma i drugih važećih dokumenata koji se odnose na pitanja za koja se traži objašnjavajuća odluka. Ako je neki odkumenat na jeziku koji se smatra da nije službeni jezik Kosova, treba biti popraćen jednim prevodom koji je službeni jezik Kosova.
   Molimo vas navedite broj stranica koje su priložene _____ *Vidi podstav 5.4 Administrativnog uputstva Br. 15/2010.*
3. Istinske kopije finansijskih izveštaja[1] za prošli poreski period i sadašnji poreski period obuhvativši mesec pre zahteva za objašnjavajuću odluku, ako zahtev za individualnu

[1] Finansijski izveštaji predstavljaju evidenciju za plačeni porez onaj revidirani od strane spoljneg revizora (ako se takvi finasijski izveštaji traže), bilans stanja, izjava o dobitku i gubitku i svaki objašnjavajući podatak koji je popraćen finansijskim izveštajima

objašnjavajuću odluku je povezan sa raspodelom ili reorganizacijom korporacije. *Vidi podstav 5.6 Adminsitrativnog uputstva Br. 15/2010.*

4. Za individualne objašnjavajuće odluke koje su povezane sa stavom 3.3. do 3.6 Adminsitrativnog uputstva Br. 15/2010:
   - Istinite finansijske izjave[1] za tri kalendarske godine pre godine za koju je zatražena izmena. *Vidi podstav 6.1.2 Administrativnog uputstva Br. 15/2010..*
   - Kopije svih poreskih izjava predate tokom tri kalendarske godine pre godine za koju je zatražena promena. Molimo vas specifikujte godine za koje je priložena poreska izjava _____, _____, _____ . *Vidi podstav 6.1.3 Administrativnog uputstva Br. 15/2010..*
5. Za individualne objašnjavajuće odluke koje su povezane sa podstavom 3.7 Adminsitrativnog uputstva Br. 15/2010.:
   - istinite finnsijske izjave[1] za tri kalendarske godine pre godine za koju je zatražena izmena. *Vidi podstav 6.2.1 Adminsitrativnog uputstva Br. 15/2010..*
   - kopije svih poreskih izjava predatih tokom tri kaendarske godine pre godine za koju je zatražena izmena. Molimo vas da specifikujete godine za koje je priložena poreska izjava_____, _____, _____ . *Vidi podstav 6.2.1 Administrativnog uputstva Br. 15/2010..*
   - Potpuni detaljan popis zaliha. *Vidi podstav 6.2.2 Administrativnog uputstva Br. 15/2010..*
6. Drugi podaci koji se smatraju važećim za zahtev. *Vidi podstav 5.10 Adminsitrativnog uputstva Br. 15/2010..*
   Molimo vas da specifikujete šta je priloženo u vašem zahtevu uporedo sa gorenavedenim podacima:
   _____
   _____

7. Dokazi o isplačenim taksama. *Vidi podstav 5.9 i stav 10 Adminsitrativnog uputstva Br. 15/2010.*

ZAKON BR. 03/L- 146 - O POREZU NA DODATU VREDNOST

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,
Usvaja

ZAKON O POREZU NA DODATU VREDNOST

POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE

Član 1 – Svrha

(Zakon Br. 03/L-146)

Ovim zakonom ureĎuje se sistem poreza na dodatu vrednost (PDV) na teritoriji Republike Kosovo.

Član 1
Cilj

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

Cilj ovog Administrativnog Uputstva je određivanje procedura i zahteva za izvršenje Zakona br 03/L-146, u Republici Kosovo.

Član 2 - Definicije

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **PAK** - Poreska adminstracija Kosova.

1.2. **PDV**- porez na dodatu vrednost koji obuhvata apliciranje opšti porez u potrošnji za robu i usluge, koji je tano proporcionalan sa cenom robe i usluga. PDV se izračunava sa ovom cenom prema apliciranoj normi, obavezuje se u različitim fazama proizvodnje, raspodele i ţivotnog cikla trgovine robe i usluga i koji se na kraju prenosi se prema zadnjem potrošaču.

1.3. **Direktor** – Generalni direktor Poreske administracije Kosova.

1.4. **Pravo in rem** - pre svega je pravo koje pruţa njegov vlasnik za korišćenje i dobijanje beneficija (dobara) nepokretne imovine. Oblici prava in rem su usufrukt i dugoročni lizing i ostala slična prava definisana u zakonodavstvu Kosova. Hipoteka i teret se ne smatraju prava in rem.

1.5. **Kapitalno dobro** - dobra kao što su oprema ili mašine koja se koriste za proizvodnju drugih roba ili pruţanje usluga obezbedjivanje oporezivim iznosom jednakim ili većim od hiljadu (1.000) €.

1.6. **Opipljiva imovina** - svaka imovina koja nije neopipljiva imovina i uključuje:

1.6.1. kamate na nepokretnu imovinu;

1.6.2. prava koja se daju onome koji raspolaţe tim pravima jedno pravo za upotrebu nepokretne imovine; i

1.6.3. akcije ili kamate jednake akcijama koja daje raspolagaču de jure ili de facto pravo vlasništva ili raspolaganje nepokretnom imovinom, ili deo druge nepokretne imovine.

1.7. **Neopipljiva imovina**- patenti, autorska prava, licence, ekskluzivna prava i druga imovina koju čine samo prava a nemaju fizički oblik.

1.8. **Dobit** - bilo koje plaćanje ili čin izbegavanje u vezi sa isporučivanjem roba ili usluga, i uključivaće plativ iznos ili robu dobijenu barter transakcijom;

1.9. **Barter transakcija** - transakcija koja uključuje dve stranke, s jednom strankom koja pruţa dobar, uslugu ili kapital, osim gotovine na drugoj strani u zamenu za robu, usluge ili kapitala, osim gotovine.

1.10. **Privrena delatnost**- svaka delatnost proizvodjača, trgovaca, odnosno davalaca usluga, uključujući delatnost rudarstva i poljoprivrede kao i delatnosti zanatstva. Stalno korišćenje opipljive i neopipljive imovine posebno radi ostvarivanje prihoda označava privrednu delatnost.

1.11. **Poslodavac** - bilo koje lice koje isplaćuje plate, meĎu kojima spadaju:

1.11.1. javni organ;

1.11.2. poslovna organizacija;

1.11.3. stalna ustanova nedomicilne (strane) organizacije kao što je definisano u zakonodavstvu o porezu na prihode korporacija;

1.11.4. nevladina organizacija;

1.11.5. medjunarodna organizacija;

1.11.6. strana vlada; i

1.11.7. fizičko lice koje isplaćuje plate u toku poslovanja na Kosovo.

1.12. **Zaposleni** - fizičko lice, koje radi za platu pod upravom i kontrolom poslodavca, nezavisno da li posao obavlja prema ugovoru, nekom drugom komercialnom sporazumu, odnosno da li postoji pisani ili nepisani sporazum. U zaposlene spadaju svi članovi izvršnih, predstavničkih i pravosudnih organa.

1.13. **Sa boravištem na Kosovu** – podrazumeva lice koje ima mesto biznisa ili fiksnu jedinicu, ili u nedostaku ovog mesta biznisa ili fiksne jedinice, ima stalno boravište ili gde obično ţivi na Kosovu.

1.14. **Derogacija** - u svrhu primene ovog zakona, derogacija znači ne-primennjivanje ili izuzetak od opšte ili standardne pravile odredbe ovog Zakona.

1.15. **Rabat** – popust ispaćen kupcu nakon što se dogodolo transakcija.
Primeri uključuju ukupne ili delimične ponovo plačanje novca od strane prodavca za vračenu robu ili za neprikladnosti sa kvalitetom robe

1.16. **Popust** - odbitak iz spiska ili oglašenu cenu neke robe ili usluge koja je dostupna korisnicima u specifičnim uslovima.
Primeri uključuju popust u gotovinu, popust za brza plaćanja, popust za volumen, trgovački popust.

1.17. **Fiskalni elektroniski ureĎaj (Fed)** - u smislu ovog zakona, pojam "Fiskalni Electronski ureĎaj " uključuje takve elektronske ureĎaje fiskalnih registar kasa, kao i elektronske ureĎaje prodajnih mesta koji su licencirani i ovlašćeni od strane nadleţnih organa Ministarstva Financije da budu prepoznate kao fiskalizovane. Takvi ureĎaji koriste elektronske razvijene memorije integrirane u registar kase ili u razvijene sisteme osnovane na komjuteru za registrovanje transakcije prodaje, njihovo printiranje putem fiskalnih printera i njihove certificiranje putem fiskalnih ureĎaja za elektronsko potpisivanje i sličnim ureĎajima.

Fiskalni elektronski ureĎaj se koristi za izdavanje fiskalnih faktura prihoda. Takvo izdavanje fakture prihoda ne zavise od načina plaćanja (gotovinsko plaćanje, plaćanje kreditnom karticom ili bilo koji drugi ekvivalentni instrument plaćanja npr. čekovima).

1.18. **Refundacija za vraćenu robu** - u smislu ovog Zakona znači povraćaj ukupne ili delimične prodajne cene jednog artikala (robe), koji se vraća nakon njegova prodajna cena je evidentirana u fiskalni elektronski ureĎaj u skladu sa ovim zakonom.

1.19. **Keš back** - bankarski instrument kojim klijent nakon kupovine robe, iskorištava njegovu debitnu karticu za plaćanje kupljene robe, a istovremeno omogućuje povlačenje gotovine iz njegovog računa kroz kasu.Ove dve operacije se obavljaju jednom Karticom za plaćanje.

120. **Izlazni porez** - PDV u snabdevanjima oporezivog lica odnosno zalihe koja izvozi oporezivo lice.

1.21. **Umanjivi porez**:

1.21.1. obavezu PDV-a ili uplaćeni PDV koji plaća poreski obveznik na nabavljenu oporezivu robu ili usluge od poreskog obveznika; i

1.21.2. obavezu PDV ili PDV koji plaća poreski obveznik na uvezenu robu.

1.22. **Oporeziva isporuka** - isporuke roba i usluga na osnovu svake privredne delatnosti koja se odvija na Kosovu, a koja nije izuzeta isporuka;

1.23. **Izuzeta isporuka** - svaka nabavka robe i usluga na osnovu svake privredne delatnosti koju PDV;

1.24. **Entitet**:

1.24.1. korporacija ili druga poslovna organizacija koja ima status pravnog lica, kako je definisano u zakonodavstvu o poslovnim organizacijama;

1.24.2. poslovna organizacija koja radi sredstvima u društvenoj svojini;

1.24.3. nevladina organizacija; i

1.24.4. stalna jedinicu nerezidentnog lica.

Definicija entitet ne uključuje lično poslovno preduzeće ili partnerstvo;

1.25. **Lice** - bilo koje fizičko, paravno lice ili subjekat a za svrhe PDV-a uključuje partnersvo i grupu lica;

1.26. **Pravno lice –** korporacija, odnosno druga poslovna organizacija sa statusom pravnog lica kako je definisano u Zakonu o poslovnim organizacijama i drugog vaţećeg zakonodavstva na Kosovu;

1.27. **Partnerstvo** - opšte i ograničeno partnersvo koje nije pravno lice prema Zakonu o poslovnim organizacijama i koji, u normalnim uslovima, proporcionalno dele udeo kapitala, prihoda, dobiti i gubitka medju njenim partnerima;

1.28. **Nevladina organizacija** - svaka fondacija, udruţenje ili organizacija koja je registrovana kao nevladina organizacija shodno vaţećem zakonodavstvu o registraciji i funkcionisanju nevladinih organizacija na Kosovu.

1.29. **Grupa lica u vezi sa PDV** - fondaciju osnovanu od strane lica sa čiji je zajednički cilj obavljanje posebne poslovne delatnosti, uključujući i konzorcijum, ali isključujući partnerstvo.

1.30. **Trenutak opterećenja sa PDV** - radnja kojom se ispunjavaju potrebni zakonski uslovi za zaduţivanje PDV.

1.31. **Opterećenje sa PDV** - kada PAK shodno ovom zakonu, u datom trenutku stekne pravo da od poreskog obaveznika traţi isplatu PDV, iako se vreme plaćanja poreza moţe produţiti.

1.32. **Poreska faktura -** faktura ili drugi dokumet koji je zatraţen u Poglavje 15 ovog Zakona, koji izdaje oporezivo ili neoporezivo lice oko nabake robe i usluga.

1.33. **Kreditna nota -** dokument koji je poreski obveznik izdavao primaocu roba ili usluga nakon izdavanja poreske fakture, u cilju namirenja, gde iznos poreza nemetnut tom poreskom fakturom prevazilazi stvarnu obavezu PDV-a za tu oporezivu nabavku.

1.34. **Nota zaduţenja** označava dokument koji je izdavao, zbog namirenja, od oporezivog licaprimaocu roba ili usluga nakon izdavanja poreske fakture, ili drugi dokumenat koji sluzi kao faktura, gde je iznos PDV-a nametnut tom poreskom fakturom je manji nego stvarna obaveza PDV-a za tu oporezivu nabavku.

1.35. **Kupon -** dokument koji ima neka, ali ne i sva obeleţja fakture koje se odnose na poglavlje15 ovog Zakona, prema tome ne moţe da se koristi kao evidencija za pravo umanjenje umanjenog poreza PDV-a koji se odnosi na poglavlje 13 ovog Zakona.

1.36. **Izvoz-** roba koja izlazi sa Kosova.
Za npotrebe ovog zakona izvoz takodje označava skladištenje robe u slobodnoj zoni ili u cariskoj proceduri ili aranţiranja koja imaju isti efekat.

1.37. **Uvoz -** roba koja ulazi na Kosovu.
Za potrebe ovog zakona uvoz takodje označava nameštanje robe u slobodni promet iz slobodne zone na Kosovo ili cariske procedure ili aranţiranja koja imaju isti efekat.

1.38. **Jedinstven carinski dokument-** dokument koji ima oblik utvrdjen carinskim zakonodavstvom koji se koristi unutar strukture trgovine robom sa trećim drţavama uključujući procedure carina povezane sa ovom trgovinom.
Carinska procedura, carinska aranţranja, carinski magacini, i druga carinska terminologija kao n.p. slobodne zone, privremena deponiranja, reţim odbijana, unutrašnja i spoljašna obrada, ponovni uvoz, medjunarodni transport i dugo označava ono što je utvrdjeno u vaţećem carinskom zakonodavstvu.

1.39. **Ukupne isporuke -** isporuke od strane jednog lica i uključuje oporezivu i oslobodjenu nabavku kako je to definisano ovim zakonom.

1.40. **Šema paušalne stope za poljoprivrednike** - šema oporezivanja koja teţi ka kompenzaciji poreza na dodatu vrednost naplaćeno na kupovinu roba i usluga od strane poljoprivrednika paušalne stope dodajući jedan dodatni iznos na cenu nabavke izvršene od strane tih poljoprivrednika za svoje kupce-oporezive lice. Taj dodatni iznos izračunava se kao postotak cene i zove se postotak paušalne norme koji varira u zavisnosti od kategorije poljoprivredne delatnosti. Postoci paušalne norme su definirane na osnovu relevantnih makroekonomskih statističkih podataka koji omogućuju izračunavanje naknade za ulazni PDV na kupovine izvršene od strane poljoprivrednika paušalne stope.

1.41. **Poljoprivrednik paušalne stope** - poloprivrednik koji podleţe šemi paušalne stope kako je navedeno u članu 60. ovog Zakona.

1.42. **Kosovo** – Republika Kosovo.

1.43. **Nezavisni odbor za reviziju** - odbor osnovan na osnovu Zakona o poreskoj administraciji i postupcima, radi razmatranja ţalbi poreskih obveznika.

Član 3 - Predmet oporezivanja

(Zakon Br. 03/L-146)

1. PDV-a treba da se nametne u skladu sa odredbama ovog zakona, na:

1.1 isporuka robe i usluga za dobit unutar Republike Kosovo (dalje samo: Kosovo) od oporezivog lica koji, kao takav, deluje kako je to regulisano u članu 4 ovog zakona; i

1.2 uvoz robe na Kosovu.

2. PDV u uvoze treba da se nametne i bude isplaćena uskladjena podešavanjima za carinske obaveze.

POGLAVLJE II - OPOREZIVA LICA

Član 4 - Oporeziva lica

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Oporezivo lice je svako lice koji je registrovan i traţi da se registruje za PDV, i koji samostalno bavi poslovnom delatnošću u Kosovo, redovno odnosno neredovno, nezavisno rezultata poslovne delatnosti.

Svaka aktivnost proizvodjaća, trgovaca ili lica koja isporućuju usluge, uključujući aktivnosti rudnika ili one iz poljoprivredne delatnosti, smatra se "Privredna aktivnost". Korišćenje opipljive i neopipljive imovine radi ostvarenja prihoda posebno one u redovnoj osnovi, smatraju se privredne delatnosti.

2. U stavu 1. ovog člana značenje izraza "na samostalan način" izuzima iz PDV-a zaposlena ili druga lica ako su povezana sa poslodavcem ugovorom o zaposlenju ili drugim obaveznim zakonskim aktom koji uspostavlja odnose zapoleni poslodavac a koji se odosi na uslove rada, isplatu i odgovornosti poslodavca.

3. Organi centralnog i lokalnog nivoa kao i drugi drţavni organi regulisana zakonom, ne treba tretirati kao oporeziva lica u vezi sa aktivnostima ili transakcijama na koja se angaţuju kao javni autoriteti, i kada ubiraju targe, takse, doprinose ili isplate u vezi sa tim aktivnostima ili tim transakcijama. Ali, kada se angaţiraju u aktivnostima ili transakcijama definisane u Aneksu 1 ovog Zakona, u vezi ovih aktivnosti, oni tretiraju se kao oporeziva lica u vezi s tim aktivnostima, pod uslovom da te aktivnosti ne spadaju na takvom niskom nivou da se ona ne uzimju u obzir, ili ako se razvijaju od fizičkih ili pravnih lica, gde takva lica ne bi bili obavezni da se registruju za PDV, kako je to utvrdjeno u članu 6 ovog Zakona.

4. Organi medjunarodnih orgnizacija, strane drţave i njihove agencije, ne bi trebalo da se tretiraju kao oporeziva lica u vezi sa sličnim aktivnostima ili transakcijama ili identične sa onim spomenutim u stavu 3 ovog člana, i pored primanja isplate u vezi sa tim aktivnostima. Ali, agencije stranih drţava, treba da se tretiraju oporeziva lica u vezi sa tim aktivnostia ili transakcija, kada njihova tretiranja ili transakcija u njihovim drţavma moţe da se dovodi do toga da se te aktivnosti razvijeni od oporezivog lica.

Član 2
Lice koje Treba da se Registruje i Uvede na Zapisima PDV

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Porezničko Lice smatra se svako fizičko ili pravno lice koje je zaduženo da se Registruje za PDV. Jedno lice je obavezno da se Registruje za PDV, kada to lice na nezavisan način izvršava privredne delatnosti na regularan ili neregularan način unutar Republike Kosova, u skladu sa Članom 4 ovog Zakona, i ćiji promet obuhvata (uključujući i promet snabdevanja oslobođenih od PDV) ukupno 12 prethodnih meseca, koje prevazilaze prag od 50.000 eura. Od meseca kada se prag prekoračuje onda će se računati rok od 12 meseca računanja.

2. Porezničko Lice treba imati fiskalni broj koji se treba izdavati od strane ATK (Porezni Autoritet Kosova). Privredne delatnosti navedene pod paragrafom broj 1, u celini trabaju se referisati trajnoj delatnosti koja se izvršava sa ciljem izvršenja delatnosti koja je predmet razmatranje, bez obzira na cilj ili rezultat te privredne delatnosti. ATK može zatražiti od kandidata do dostavi dokaze u vezi njegovog cilja za izvršenje privredne delatnosti.

3**.** Poreznici koji su obavezni da se registruju a koji još uvek nisu registrovani za PDV treba da podnesu svoju zahtev za registraciju pri Kancelariji za Usluge Poreznika u određenoj regiji, u roku od 15 kalendarskih dana, nakon smatranja kao porezničko lice.

4. Prag naveden pod paragrafom 1 ovog Člana ne odnosi se na lica koja nisu osnovljena na Kosovu. Takva su lica obavezna da se ragistruju za PDV na Kosovu u slučaju da oni izvršavaju snabdevanja na Kosovu i treba da imenuju jednog poreznog predstavnika. Poreznici trebaju se registrovati pod njihovim imenom i imenom njihovog poreznog predstavnika pre nego što izvrši neko snabdevanje, time da njihovo mesto snabdevanje bude na Kosovu.

5. Tokom izvršenja procedure za suprotno oporezivanje kao sto je navedeno pod paragraf 1.2, 1.3 i 1.4 Člana 52 ovog zakona, gde stoji da prijemno lice je zaduženo da plati PDV, Snabdevač nije obavezan da se registruju za PDV na Kosovu ili da imenuje jednog porezničkog predstavnika kao što je nevedeno pod Paragrafom 4 ovog Člana.

Član 5 - Certifikat za uvoz i izvoz

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Svako lice uključena u privrednu delatnost, pre nego poćinje prvu uvoznu ili izvoznu aktivnost, treba unapred obaveštavati PAK o takvoj aktivnosti, i da traţi certifikat za ovu aktivnost.

2. PAK utvrdjuje procedure i uslove za dobijanje takvog certifikata.

Član 7
Potvrda o Uvozu/Izvozu

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Lica koja žele da se uključe u delatnosti Uvoza/Izvoza, trebaju obezbediti jednu Potvrdu o Uvozu/Izvozu pre preduzimanja bilo kakvih delatnosti uvoza ili izvoza oni bi :

1.1. izvršili uvoz robe na Kosovu, ukoliko nisu registrovani za porezne svrhe, ili

1.2. izvršili izvoz robe sa Kosova, ukoliko nisu registrovani za porezne svrhe,

2. Svi formulari o registraciji za uvoz/izvoz trebaju se lično dostaviti pri odgovarajučoj regionalnoj kancelariji ATK za porezna pitanja poslodavanja od strane jednog ovlaščenog lica za poslodavanje. Formulari o registraciji uvoza/izvoza trebaju se dostaviti zajedno sa jednom kopijom dokumentacije o registraciju posla, jednu Potvrdu sa Fiskalnim Brojem i službeni dokumenat za identifikaciju sa slikom (pasoš, lična karta, i slično)

3. Primanjem formulara o registraciju za uvoz/izvoz, ATK će se postarati da informacije na registracionom formularu budu tačne i da je poreznik izmirio sve porezne obaveze. Ukoliko ATK utvrdi da lice ima pravo na Potvrdu za uvoz/izvoz, onda će odštampati i predaće je porezniku. Ukoliko poreznik nije ispunio sve zahteve o prijavi i isplate poreza, njemu se neće izdati Potvrda za uvoz/izvoz sve dok poreznik ne bude ispunio sve zahteve u vezi sa svim poreznim pitanjima, ili ukoliko je postignut jedan službeni dogovor za isplatu svih ne naplačenih poreznih dugova.

4. Svaka Potvrda za uvoz/izvoz imaće jedan poseban serijski broj na svojoj stranici.

Član 6 - Opšti propisi u vezi sa zahtevom za registrovanje i izdavanje Uverenja o registraciji

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Svako lice koja ispunjava sve uslove, definisana o oporezivom licu, referisano u Članu 4 ovog Zakona, zahteva se da bude registrovano za PDV, od trenutka kada promet u poslednjih dvanaest (12) meseci prelazi prag od pedesethiljada (50.000) evra. Obračunavanje perioda od dvanaest (12) meseci, počinje od meseca u kome je prekoračen prag. Deo isporuke kao rezultat prekoračenja praga, uzeće se u obzir radi naplativosti PDV-a. Ministar ekonomije i financija odlukom Vlade Kosova i nakon usvajanja u Skupštini, moţe da izda pod-zakonski akt za uvrstavanje u korišćenje niskog praga PDV-a.

2. Kada lice registruje za PDV, PAK, tom oporezivom licu daje Uverenje registracije koja sadrţi ime, njegov fiskalni broj i registarski broj poreskog obveznika registrovan za PDV i adresu/adrese u kojima lice obavlja poslovnu delatnost. Original odnosno uvereni primerak uverenja registracije, objavi se u vidnom mestu biznesa gde javnost uočava i lakše pročita.Uverenje registracije dizajnira PAK.

3. Fizičko lice koja se bavi istom ili drugom poslovnom delatnošću i ima više mesta unutar Kosova, za potrebe ovog Zakona, treba da se identifikuje jednim individualnim i registarskim brojem za PDV. Kada fizičko lice registruje za PDV-e jednim lićnim identifikacionim brojem, PAK treba da izda uvrenje registracije kako je to utvrdjeno stavom 2 ovog ćlana, koja sadrţi ime, fiskalni i registarski broj poreskog obveznika za PDV i adresu ili adrese mesta u kojima razvija biznis.

4. Partnerstvo i grupisanje lica za ciljeve ovog Zakona treba da se identifikuje jedinim registarskim brojem za PDV. Radi naplate obaveza i uţivanje prava utvrdjene ovim Zakonom, partneri ili članovi grupe lica, treba da odredjuju jednog partnera predstavnika odnosno člana predstavnika. Kada partneri i ćlanovi, još nisu registrovani za PDV, tada mogu da izaberu da se registruju za ove ciljeve pre registracije partnerstva ili grupe lica.

5. Lica koja nisu stanoviti na Kosovo, treba da se registruju za PDV od početka poslovne delatnosti na Kosovo, nezavisno od praga koji utvrdjen u stavu 1 ovog člana. Oporezivo lice koji nije stanovit na Kosovo, treba da imenjuje svog poreskog predstavnika kako je referisano u stavu 5 člana 52 ovog Zakona, izuzev slučajeva iz stava 4. člana 52 ovog Zakona. Takvo oporezivo lice treba registrovati u njeno ime i ime njenog poreskog predstavnika u roku od pet (5) dana posle imenovanje poreskog predstavnika i pre početka poslovne delatnosti na Kosovu.

6. ATK treba da ga tretira kao da je bio registrovan za potrebe PDV-a, svako lice koja nastavlja da razvija poslovnu delatnost, oporeyivog lica koji je umreo, bankrotirao ili nije u stanju da razvija poslovnu delatnost, od dana u kojoj nje oporezivo lice umreo, bankrotirao ili nije ustanju da obavlja poslovnun delatnost, dok drugo lice registruje se.

Član 3
Prekoračenje Praga Pogled Nazad (Retrospektiva)
(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Tokom proračunavanja praga, lice treba imati u vidu ukupnu iznos svih njegovih snabdevanja tokom zadnjih 12 meseca. Snabdevanjem smatra se svako snabdevanje bilo kakve robe i usluga sa bilo kakvom normom, uključivši i one koje su oslobođene sa pravom kreditiranja i bez prava na kreditiranje. Lice spada unutar ovog pravila od trenutka kada ukupan iznos snabdevanja koje je on izvršio tokom zadnjih 12 meseca, prekoračuje prag registracije predviđenog članom 6 paragrafom 1 ovog Zakona.

Primer:
Poreznik je izvršio ova snabdevanja tokom dole navedenih rokova:

Vremenski rok		Promet	Ukupni Promet
Decembar	2009	7000	7000
Januar	2010	10000	17000
Februar	2010	10000	27000
Mart	2010	1000	28000
April	2010	5000	33000
Maj	2010	5000	38000
Jun	2010	1000	39000
Jul	2010	1000	40000
Avgust	2010	2000	42000
Septembar	2010	2000	44000
Oktobar	2010	3000	47000
Novembar	2010	4000	51000
Decembar	2010	8000	59000

2. Na gore navedenom primeru, prag za registraciju isteći će u Novembru 2010 godine, zato što u Novembru 2010 godine prevaziđen je promet od 50 000 eura. Za svako snabdevanje izvršeno od strane poreznog lica nakon istecanja praga podleči će PDV. U ovom slučaju, porezničko lice treba se prijaviti za registraciju za PDV u toku od 15 dana nakon prevaziđenja praga.

3. Od trenutka kada je zakon postao punomočan, način računavanja praga će biti način poslednih 12 meseca, kao sto je predviđeno članom 6 paragraf 1, ovog zakona, a ne način kalendarske godine kako je bilo sa prethodnim zakonom o PDV. Ako jedno porezničko lice, na datum kada zakon postaje punomočan, je izvršilo snabdevanje veće od 50 000 eura (unutar zadnjeg 12 mesečnog roka), smatraće se porezničkim licem od dana kada je Zakon stupio u snagu.

4. Prema članu 6 paragraf 1 ovog Zakona, ako jedno lice tokom zadnjem 12 mesečnom roku je imao promet od 49 000 eura a istovremeno je izvršio zadnje snabdevanje u vrednosti od 3 000 eura, porezni deo zadnjeg snabdevanja će biti samo ta vrednost koja je prešla ukupno snabdevanje od 50 000 eura, što u ovom slučaju je iznos od 2 000 eura.

5. Kao sto je predviđeno članom 6 paragraf 1 ovog Zakona, strana lica koja će izvršavati privredne delatnosti na Kosovu, ne podležu pravilima i procedurama koje se tiče praga o registraciji za PDV, ali smatraće se kao porezna lica od trenutka kada počinje njihova privredna delatnost na Kosovu, i dužni su da se registruju sa jednim porezničkim predstavnikom pre izvršenja snabdevanja na Kosovu, izuzev slučajeva kada prijemno lice je obavezno da plati PDV u vezi za snabdevanja u skladu sa podparagrafe 1.2, 1.3, 1.4

Člana 52 ovog Zakona.

Član 6
Potvrda o Registraciji za PDV

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Lice koje je podnelo zahtev za registraciju PDV, treba lično ili preko ovlaščenog predstavnika dostaviti sve formulare za registraciju svog posla, pri određenoj Regionalnoj kancelariji ATK-a. Formulari o registraciji za PDV trebaju se dostaviti zajedno sa jednom kopijom dokumentacije o registraciju posla, jednu Potvrdu sa Fiskalnim Brojem i službeni dokumenat za identifikaciju sa slikom (pasoš, lična karta, i slično)

2. Primanjem formulara o registraciju za PDV, ATK će se postarati da informacije na registracionom formularu budu tačne i da je poreznik izmirio sve porezne obaveze. Osim toga, ATK će na licu mesta posetiti svako produzeće, da bi obezbedila da svaki podatak napisan od strane poreznika bude tačan. ATK će odrediti da li će izdati Potvrdu za PDV, ili ne, i to u toku od 10 radnih dana nakon dostave Formulara o registraciju za PDV.

3. Ukoliko ATK utvrdi da lice ima pravo na Potvrdu PDV, onda će obavestiti lice o tome, ne kasnije od jednog radnog dana nakon donetog utvrđivanja. Lice će imati priliku da poseti kancelariju službe ili da mu se Potvrda za PDV dostavi.

4. Svaka Potvrda PDV imaće jedan poseban serijski broj na svojoj stranici. Ovaj Serijski Broj, koji predstavlja registracioni broj Poreznika za PDV, treba da se uvede, zajedno sa fiskalnim brojem poreznika, na svakoj fakturi izdatoj od strane poreznika.

5. Ako ATK ustanovi da poreznik nije redovan u vezi sa svim poreznim obavezama ili da informacije na upisnomformularu nisu tačne, ATK če dostaviti jedno pismeno obaveštenje porezniku da se Potvrda o PDV ne može izdati. Tim obaveštenjem ATK će obavestiti poreznika o razlozima za ne izdavanje Potvrde, i podsetiti će ga o kaznama za angažovanje u transakcijama sa PDV ako predhodno nije dobio Potvrdu o PDV. Obaveštenje takođe obezbediće porezniku informacije u vezi prava na žalbu. ATK, će dostaviti porezniku pismeno obaveštenje u roku od 2 dana nakon određivanja da Potvrda PDV se neće izdati.

6. Potvrda o Registraciji Poreznika treba se dostaviti u svim mestima gde poreznik izvršava svoju delatnost. Potvrda treba se postaviti na vidljivim mestima sa mogućnošću za čitanje od strane potrošača, u suprotnom će snositi kažnjene mere predviđene Zakonom o Poreznoj Upravi i Procedure.

Član 7 - Obavezna registracija – obaveza za saopštavanje izmene podataka registracije

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Svako lice, osim ako nije drugačije regilisano ovim zakonom, je obvezna da se registruje od momenta prekoraćenje praga, kako je referisano u u stavu 1 člana 6 ovog zakona i treba da saopštava PAK u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od dana kada je stvorena obaveza za regisrovanje. Registracija stupa na snagu od trenutka prekoračenja praga.

2. Svako lice koja nije na vreme saopštilo i nije na vreme registrovano, treba prinudno da se registruje od PAK-a, sa retroaktivnim efektom od dana prekoračenja praga kako je utvrdjeno u stavu 1 člana 6 ovog čakona.

Član 5
Registraciju lica za PDV od strane ATK, ukoliko fizičko lice ne podnese Zahtev za Registraciju

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Svako lice koje ispunjava uslove navedene pod članom 6 ovog Zakona, a nije registrovan za PDV, upisaće se na obavezan način od strane ATK sa retroaktivnim posledicama od datuma kada je takva registracija predviđena kao što je predviđeno članom 7 ovog Zakona, i ATK će izdati potvrdu za registraciju za PDV.
Ako ATK kasnije utvrdi da je porezničko lice trabalo da se registruje u jednom ranijem datumu, on treba platiti PDV za sva snabdevanja izvršena od tog ranijeg datuma. To će lice podleći kazni o kasnom upisu.

Član 8 - Dobrovoljna registracija

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Svako lice koja ispunjava uslove iz člana 4 ovog Zakona, ali ne ispunjava uslove prema članu 6 ovog Zakona, ima pravo da bira za registraciju i za to treba da obaveštava PAK-a.

2. PAK, treba takvo lice efektivno registruje od trenutka podnošenje zahteva, ako lica koja podnosila zahtev, ispunjava uslove iz člana 4 ovog Zakona.

3. Dobrovoljni regisrovani poreski obveznici podleţu istim pravilima oko izmena i

prestanka delatnosti kao oporeziva lica registrovani u skladu sa članom 6 ovog Zakona.

Član 4
Dobrovoljni Izjavitelj

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Svako lice koje ispunjava uslove navedene pod članom 4 ovog Zakona, ali ne ispunjava uslove za upis navedene pod članom 6 ovog Zakona, ima pravo da bira registraciju za PDV kao porezničko lice. On treba da dostavi zahtev službi za Poreznike pored određene regionalne kancelarije, za dobrovoljnu registraciju.

2. ATK (treba registrovati takvo lice efektivno od datuma dostave zahteva pri Kancelariji za Porezničke Službe.

3. Poreznici dobrovoljno registrovani nadležu istim pravilima u vezi sa promenu I prekid delatnosti isto kao porezna lica registrovana u skladu sa članom 6 ovog Zakona.

Primer:
Ako se jedno porezničko lice registruju kao dobrovoljni izjavitelj za PDV, iako njegov promet je manji od praga od 50.000€ svakako treba izjaviti mesečni izveštaj od roka kada se registrovao kao dobrovolnji izjavitelj, što znači da porezničko lice treba izjaviti i platiti PDV za svako snabdevanje izvršeno od njegove strane, nakon datuma registracije.

4. Svako porezničko lice ako nema snabdevanja ili kupovanja tokom jednog roka, porezničko lice treba da izjavi njegovu izjavu sa nula delatnosti, da bi dokazao da je to porezničko lice aktivno, ali nije imao delatnosti tokom tog vremenskog roka.

5. ***Promet koji treba da se uključi u prag.*** Kada se utvdi dali je prekoraćen prag od 50,000 ili ne, promet svih delatnosti svih lica, izvršena u istom mesto ili u nekom drugom mestu, ili izvršena u istoj liniji posla, ili nekoj drugoj liniji posla, treba se uzeti u obzir. To se odnosi na fizička i pravna lica.

Član 9 - Brisanje iz registra

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Svako registrovano oporezivo lice, moţe zatraţiti od PAK-a, anuliranje registracije za ciljeve PDV-a, ako njihov promet u zadnjih dvanaest (12) meseci bio ispod praga referisan u članu 6 ovog zakona. Brisanje iz registra stupa na snagu od dvanaest (12) meseci od dana podnošenja zahteva.

2. Svako registrovano oporezivo lice, obavezno je traţiti brisanje i registra od dana prestanka delatnosti. Ono je duţno obavestiti PAK u roku od petnaest (15) dana od prestanka njegove aktivnosti. Brisanje iz registra stupa na snagu danom prestanka delatnosti.

3. PAK moţe da vrši brisanje iz registra oporezivog lica registrovanog za svrhu PDV, kada to lice ne poštuje propise ovog zakona. PAK je duţno obavestiti lice i da obrazloţi za takvu odluku.

4. Ministar privrede i finansije donosi podzakonski akt radi utvrdjivanja procedure za sprovodjenje čl. 7, 8, i 9 ovog zakona. Ovim podzakonskim aktom se takodje propisuju i posebna pravila za utvrĎivanje praga za kategoriju lica čiji se promet u većini slučajeva sastoji se iz izuzetih isporuka.

Član 8
Otpisivanje Poreznika sa PDV

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Svako porezničko lice registrovano za PDV obavezno ili dobrovoljno, može zatražiti otpisivanje od ATK zbog PDV svrhe, ukoliko u zadnjih 12 meseci njegov promet je imao pad ispod praga predviđenog članom 6 paragraf 1 ovog Zakona. ATK će odrediti otpisivanje sa PDV 12 meseca nakon datuma zahteva za otpisivanje.

2. Ukoliko tokom narednih 12 meseci nakon datuma zahteva za otpisivanje, snabdevanja poreznika budu veća od praga predviđenog članom 6 paragraf 1 ovog Zakona, ovo porezno lice će biti obavešteno od ATK da njegov zahtev za otpisivanje od PDV nije odobreno.

3. Ukoliko tokom narednih 12 meseci nakon datuma zahteva za otpisivanje, snabdevanja poreznika budu ispod praga predviđenog članom 6 paragraf 1 ovog Zakona, ovo porezno lice će biti obavešteno od ATK da njegov zahtev za otpisivanje od PDV je odobren i ovo lice je obavezno da vrati potvrdu za PDV pored ATK.

Član 9
Poreznik koji je Prekinuo svoje Privredno Poslovanje

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Ukoliko se poreznik koji je prekinuo svoje privredno poslovanje, natera da dostavi zahtev za otpisivanje sa PDV, sve do 15 dana nakon prekida privredne delatnosti tokom

dostave zahteva za otpisivanje, ovo lice je obavezno da vrati potvrdu za PDV pored ATK.

2. Ukoliko to lice ima neprodate zalihe, od njega zatražit će se da plati PDV prihvačenu kao sniženu kao što je predviđeno članom 11 i članom 12 Zakona, treba da se smatra kao porezno lice koji je obavezan da plati PDV za ovo snabdevanje. Prema članu 24 pod paragrafa 7.1 ovog Zakona, porezno snabdevanje treba da bude vrednost robe i pomenutih sredstava u trenutku kada porezno lice prekida poslovnu delatnost.

POGLAVLJE III - OPOREZIVE TRANSAKCIJE

Član 10 - Isporučivanje robe

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Isporučivanje robe označava transfer prava raspolaganjem materjalnom imovinom kao vlasnik.

2. Pored transakcija iz stava 1 ovog člana, svaka sledeća smatra se isporučivanje robe:

2.1.Transfer vlasništva imovine u odnosu isplate kompenzacije:

2.1.1.nalogom javnog autoriteta;

2.1.2. u ime javnog autoriteta; ili

2.1.3. u skladu sa zakonskim propisima.

2.2.Aktualan transfer robe po osnovu ugovora o zakupnini na odredjeni rok, ili prodaja robe prema uslovima produţetka, koja po naplatom poslednje rate normalnom kursuslučajeva vlasništvo treba da se vrši transfer najkasnije.

2.3.Tensfer robe prema ugovoru, ispod koje treba vršiti naplatu provizije u kupovinu odnosno prodaju.

3. Transfer odredjenih gradjevinskih poslova kao isporučivanje robe kako se definiše jednim pod-zakonskim aktom donošen od ministra privrede i finansija.

4. Kao opipljiva tretira se sledeća imovina:

4.1. Električna struja, gas, grejanje,pohladjenje i slićne;

4.2. Pravo in rem koje su date nositelju prava korišćenja nad nepokretnom imovinu i akcija u vezi sa nepokretom imovinom koje daje ovom nositelju pravo na vlasništvo ili raspolaganje nepokretnom imovinom ili njenog dela.

Član 11 - Korišćenje poslovnih sredstava za neposlovne namene

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Korišćenje robe od oporezivog lica koja su deo sredstva njegovog biznesa, za privatne svrhe ili njenog osoblja, ili slobodno raspolaganje tim srestvima ili uopšte iskorišćavanje u druge svrhe od biznesa, treba smatrati kao isporučivanje robe za dobit, gde je PDV potpuno ili delimično umanjen na ovu robu ili njenog dela.

2. Korišćenje robe za biznes kao uzorak ili poklon ma vrednosti ne treba smatrati kao isporučivanje robe za dobit.

3 Ministar za privredu i finansije treba da donese podzakonski akt za sprovodjenje ovog člana.

Član 10
Korišćenje Robe Poslovanja za Neposlovne Potrebe

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. U skladu sa članom 11, paragraf 3 Zakona, uzorci biznisa i pokloni sa malom vrednošću na osnovu članom 11, paragraf 2 će se odrediti kao u nastavku:

1.1. Radni uzorci koje se referišu pod paragrafom 2 Člana 11 trebaju se smatrati kao radni uzorci koji direktno imaju veze sa izvršenjem delatnosti poreznih lica, koja se obezbeđuju potrošačima ili mogućim potrošačima u jednoj uobičajnoj količini koje imaju taj cilj, ti uzroci koje se nude ne treba da se uvede na prodaji za potrošače ili moguće potrošače, ili treba da imaju takav oblik koji onemogučava njihovu prodaju. Robe koje se daju kao radne uzorke trebaju se obeležiti kao takve, i ukoliko se obeleže kao radne uzorke, onda svakako trebalo bi da imaju drugačiji oblik ili pakovanje u opoređenje sa onima koje imaju oblik i pakovanje za prodajne svrhe.

1.2. Pokloni sa malom vrednošću, unutar zahteva paragrafa 2 Člana 11 Zakona, treba da se smatraju ona roba koja ima za cilj proširenje poslovne aktivnosti porezne osobe, sa pojedinačnom tržišnom vrednošću manjom od 10 Evra bez PDV, koje porezna osoba povremeno daje potencijalnim potrošačima bez neke zakonske obaveze za takvo delovanje.

Član 12 - Korišćenje robe za potrebe biznisa pod odreĐenim okolnostima odbitaka PDV-a u svrhe biznisa

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Korišćenje od strane oporezivog lica za potrebe njegovog biznesa, proizvodjačke robe, izgradjene, izvedene, preradjene, kupljene, ili uvezene u kursu tog biznisa, gde PDV na tu robu nije potpuno umanjeno, kao da su uzete od drugog oporezovog lica, smatra se kao isporuka robe za dobit.

2. Korišćenje robe od oporezivog lica za potrebe aktivnosti u neoporezive oblasti, gde PDV u toj robi postane celokupno ili delimićno umanjeno prihvatanjem ili iskorišćenjem u skladu sa tačkom 1 ovom članom.

3. Osim slučajeva iz člana 13 ovog Zakona, vodjenje robe od oporezivog lica, ili od njegovog sledbenika, kada je on prestao da obavlja poslovnu oporezivu delatnost, gde PDV

u toj robi postane celokupno ili delimićno umanjeno prihvatanjem ili iskorišćenjem u skladu sa tačkom 1 ovog člana, takodje smatraju se kao isporuka robe za dobit.

Član 13 - Transfer biznisa

(Zakon Br. 03/L-146)

1. U momentu transfera od oporezivog lica bilo za dobit ili nedobit, ili kao doprinos za kompaniju svim srestvima ili deo tih srestava, nema isporućivanje robe.

2. Lice, kome se srestva transferišu, treba da se smatra kao sledbenik transferista i ne treba da se optereti PDV-om u tom transferu, pod uslovom da sledbenik transefista je oporezivo lice koji je registrovan ili je obavezan da se registruje za potrebe PDV-a. Transferista i onaj koji prima transfer, treba da obaveštava PAK za njihoveciljeve za sprovodjenje ovog člana najmanje 30 dana pre transfera.

3. Svaka neisplaćena obaveza i pravo transferista, predvodjena ovim Zakonom pre momenta transfera, postane obaveza ili pravo primaoca transfera.

4. Sve informacije, knjige ili beleška koja se odnosi na biznes koji je transferiran, i traţen da se vodi aktualnim zakonom o PDV-u ili dosadašnjim Zakonom PDV-a, sada u mesto transferista treba da se vodi od primaoca transfera, osim ako Direktor ne naredi drugaćije na zahtev transferista.

5. Ministar Privrede i Finansije treba da donese pod-zakonski akt u kome iznese procedure i pravila za sprovodjenje Člana.

Član 11
Transfer Poslovanja

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. *Snabdevanje robe tokom preokreta Poslovanja.*

1.1. Prema Članu 13, kada se tiće takvog preokreta, ukoliko te robe se prijave sa svim sredstvima ili deo njih, neće biti snabdevanja robe i ne može se uvesti PDV. Robe se preokreću zakonski ako su u skladu sa pravilima civilnog prava kao što je: nepokretne imovine, nekretnine, određivanje vrednosti ili preokret prava intelektualne imovine, kao što su patentna i druga intelektualno imovinska prava. Preokret poslovanja nije pravno muguć po civilnom pravu. Termin "preokret poslovanja" treba se shvatiti u privrednom pogledu i unutar principa PDV. Sva jedina snabdevanja koje se direkto nadovezuju sa preokretom poslovanja shvataju se kao snabdevanja robe koje se dešavaju tokom preokreta poslovanja.

1.2. Obično preokret poslovanja zasnovan je jednim ugovorom. Jedan preokret

poslovanja zasnovan na pravno nasledovanje, kao što su zaveti, ugovori o nasleđu, i pravno nasleđe tokom smrti poreznog lica koje se dešavaju izvan delokruga zakona o PDV i Člana 13 nisu izvodivi za ove slučajeve

2. ***Pokretać kao porezno lice.***

2.1. Primenjivanje Člana 13 zahteva da pokretać bude porezno lice koji je, ili zahteva se da je registrovan za PDV.

2.2. Otvaranjem jedne privredne delatnosti od jednog individualnog poslovanja, pravnog lica ili partnerstva ova trgovinska društva, mugu se prijaviti za dobrovoljnu registraciju po Članu 8, Zakona o PDV, ako se utvrdi – jednim objektivnim dokazom - da ima ozbiljne namere za izvršavanje poreznih snabdevanja. Jedno poslovanje u početom periodu koje je dobrovoljno registrovano za PDV može se smatrati kao porezno lice dozvoljavajući primenjivanje Člana 13, Zakona o PDV.

2.3. Pokretać neće odmah izgubiti status poreznog lica pokretanjem njegovog poslovanja. Njegov status kao porezno lice završava sa zadnjim zatvaranjem ili likuidacijom poslovanja. Snabdevanje ili korišćenje poslovnih stredstava u druge svrhe koje se ne tiču poslovanja, po Članu 11, Zakona o PDV, još uvek se smatraju kao porezna snabdevanja produženjem privrednih delatnosti. on ima pravo da sniži snižljiv PDV, shodno opštih uslova Člana 36 Zakona o PDV, kada bude primio fakture nakon preokreta ili preokreta kao obaveze prema jedne kompanije.

3. ***Primalac preokreta kao porezno lice***

3.1. Primena Člana13 je ograničena preokretom poslovanja jednog Primaoca preokreta kao porezno lice koji izvršava takvo delovanje. u svim drugim slučajevima aplikacije PDV zahtevano je zakonom za finalno ne porezivu potrošnju .

3.2. Primaoc preokreta može se registrovati za PDV tokom preokreta poslovanja ili jednog dela poslovanja, s ciljem primene Člana 13.

3.3. Preokret poslovanja za privatne svrhe ili šire razloge od poslovanja primaoca preokreta ne smatra se kao preokret jedne celine stredstava ili njihovog dela preokret drugom poreznom licu kao takav zahteva da se sredstva koriste na jedan postojeće poslovanje ili na jedno poslovanje koje samo što je započeto od strane primaoca preokreta. to zahteva da se kriščena sredstva koriste objektivno da bi olakšala primaocu preokreta delovanje privrednog poslovanja

3.4. Primaoc preokreta ima za cilj da nastavi delovanje jednog posla. svi preokreti u skladu sa Članom 13 su ti sa kojima primaoc preokreta ima za cilj da izvršava voje poslovanje ili dela primljenog preokreta a ne da jednostavno ide na likvidaciji spomenutog poslovanja i da proda zalihe ako takvih ima. Nije obavezno da primaoc preokreta izvršava isto privredno delovanje što i preokretač. Kupljeno poslovanje takođe se može integrisati na postojeće poslovanje primaoca preokreta ili da se koristi i za druge privredne delatnosti. Preokreti koji nisu predviđene Članom 13 Zakona o PDV su oni gde jedno porezno lice kupuje poslovanje sa ciljem da bi ga odmah prodao ili kada je jedno poslovanje kupljeno od strane jednog konkurenta samo da bi ga rastavio ili likuidirao.

3.5. Ukoliko celina preokretih sredstava se integrišu na jednom postojećem poslovanju primaoca preokreta sa ciljem da nastavi da koristi sredstva za namenjene ekonomske aktivnosti i na kraju shvati da planirane aktivnosti se ne mogu uspešno primenjivati integrisana, onda se neće tražiti nikakvo popravka izvršenja Člana 13 Zakona za PDV. Ista stvar važi, ako primaoc preokreta počne ekonomsku delatnost sa zarađenim novcem i mora prekinuti svoju delatnost zbog okolnosti koja se pojavljuju nakon kupovanja ili zbog nedostatka ekonomskog uspeha.

3.6. Ukoliko primenjena sredstva koja su bila deo preokreta jednog poslovanja kasnije su se koristile za privatne svrhe ili uopšte zbog ciljeva drugačijih od svog poslovanja, PDV se može uvesti za izvršenje poslovne robe za neposlovne potrebe, gdo je PDV bio potpuno ili delovno snižen za one robe preokretača ili njihovih delova, Član 11 paragraf 1 Zakona o PDV.

3.7. Preokretač nema pravo da u slučaj primenjivanja Člana 13, Zakona o PDV, izda fakturu koja ima veze sa PDV. ukoliko on uradi to, on će biti odgovoran za faturisan PDV. U tim slučajevima, primaoc preokreta nema pravo na sniženje PDV.

3.8. Ukoliko različite usluge obezbeđene od strane preokretaća za izvršenje preokret sredstava ili deo njih, direktno i istovremeno ima veze sa jednim jasnim delom ekonomskih delatnosti, tako da troškovi tih usluga saćinjavaju deo dugova tog dela poslovanja, i svih transakcija u vezi sa tim delom i predmet su PDV, onda on može sniziti sve PDV natovarene sa njegovim troškovima tokom primanja tih usluga. isto i tokom preokreta svih sredstava, kada porezno lice ne utiče u transakcijama nakon korišćenja tih usluga, njihove troškove trebaju se smatrati kao deo ekonomske aktivnosti poslovanja kao celina ispred preokreta, ECJ C-408/89.

4. ***Sva sredstva (Celina sredstava).***

4.1. Jedan preokret svih sredstava u skladu sa Članom 13, Zakona o PDV zahteva da sva glavna sredstva jednog poslovanja ili posebne jedinice sačinjene od robe I prava, dodirlive i nedodirljive elemente, se transferišu da bi omogućile primaocu preokreta da nastavi sa poslovanjem bez mnogo dodatnih finansijskih investicija.

4.2. U slučaju jednog preokreta svih sredstava ili jednog posebnog dela poslovanja organizovanog bilo za razmatranje ili ne, nije došlo do nikakvih snabdevanja sa robom, ukoliko nisu preokrenute nekoliko glavnih sredstava. Pravilo ne snabdevanja prema Članu 13 primenjuje se i u slučaju da se radi samo sa jednim glavnim sredstvom, kao objekti poslovanja, koja nisu pravno preokrenuta ali si

date na kiriji primaocu preokreta i ako se obezbedi da to poslovanje izvršava stabilnu i dugotrajnu delatnost. Potrebno je sklopiti jedan dugoročan ugovor za Lizing ili kiriju prostoja poslovanja na nekoliko godina, sa mogučnosti produžetka ugovora

4.3. Preokret jedne celine sredstava može se osnovati na nekoliko uzastopnih ugovora u vezi sa glavnim sredstvima jednog poslovanja, ukoliko se o njima odlučilo u jednom vremenskom kontekstu i uglavnom su povezane jedna sa drugom i ako se preokret jedne celine sredstava poslovanja znatno i bez sumnje

vodi ka zatvaranju poslovanja primaoca preokreta ili zatvaranje jedne posebne jedinice organizovanog poslovanja.

4.4. Da bi se ustanovilo koja sredstva se zahteva da su materialno i klučno potrebne, određuje se shodno faktičnog stanja tokom preokreta sredstva. Čak I jedine objekte mogu biti krajno zahtevane. Objekti poslovanja, zalihe, strojevi I mašine korišćene za proizvodnju obično su smatraju kao najpotrebnija sredstva za jedno proizvodno poslovanje. Ekskluzivna prava isporuke, pravo korišćenja, naziv poslovanja, redovni potrošaći, veze poslovanja i tržišna marka mogu biti glavna sredstva.

4.5. Kada se radi o ne-imovinskih prava, kao pravo na korišćenije i pravo na uživanje preokretne i nepokretne imovine i poslovnih odnosa koja su deo glavnih sredstva jednog poslovanja, oni treba da se preokrene na kupca ukoliko su one neophodne za produženje tog poslovanja.

4.6. Čak i jedine objekte mogu se smatrati glavnim sredstvima, ukoliko jedino sredstvu se može smatrati kao jedna jedinica poslovanja. Ovo je slučaj de jedan vlasnik lokala prodaje lokale jednom drugom poreznom licu zajedno promenama I produženje ugovora kirije. Lokali i ugovori kirije smatraju se kao glavna sredstva.

4.7. Jedan preokret sredstva zahteva da primaoc preokreta postane pravni vlasnik ili privredni vlasnik sredstva. Preokret prava za posodevanje prokretnine kao vlasnik treba se shvatiti kao način preokreta za posodevanje prokretnine kao vlasnik, i ako nema preokreta pravnog posodevanja imovine ECJ C-320/88.

4.8 Jedan preokret jednog dela celine poslovnih sredstava smatra se kao nesnabdevanje roba, gde preokretni deo je ekonomski nezavisan. ovo zahteva da jedan deo preokrenutog poslovanja osniva sam sebi jednu svoju stabilnu ekonomsku jedinicu, koja je u stanju da izvršava poslovne aktivnosti na nezavisan način od drugih aktivnosni poreznog lica. Ako se jedan deo poslovanja može smatrati kao posebnja nezavisna jedinica poslovanja, zavisi od opštih okulnosti I činjenice preokreta tokom preokreta sredstava. Takvi pokazatelji su različite zemlje, organizativna rastrojenja, samo stvorena sredstva, njegovo osoblje, posebne informacije poslovanja i njihova poslovna klientela. Svaki pokazatelj može biti od razlićite važnosti, zavisno od vrste poslovanja, kao snabdevaći usluga, proizvodnih ili tržišni.

4.9. Preokretnik i primaoc preokreta dužni su da obaveste ATK 30 dana pre preokreta ekonomske delatnosti. Tako obaveštenje će biti urađeno pri određenoj regionalnoj kancelariji 30 dana pre tog preokreta , i obuhvatiće sledeće:

4.9.1. Informacije uvezi preokreta i primaoca

4.9.2.Ugovor u vezi uslova preokreta poslovanja

4.9.3.Karakteristike uključujući opis, količinu i vrednost imovine koja se preokreće

4.9.4.Mesto imovine koja se preokreće.

4.10. Jedna izjava, koja naznačava dužnost za popravak svake kapitalne robe, koja treba da se potpiše od strane obe stranke, snabdevaća i primaoca, i ista izjava treba se dostaviti u ATK najkasnije 8 dana nakon preokreta.

4.11. Kupac ima pravo da se obavesti o svim neizmirenim dužnostima preokretnika, tako da kupcu bude jasno koje su obaveze za preokret ovog

poslovanja. Što se tiće delimićnog preokreta poslovanja, posebna pažnja se treba imati o prenošenju obaveza i prava kreditiranja, to treba da se jasno navede od preokretnika na primaoca.

Član 14 - Isporučivanje usluga

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Isporuka usluga označava svaku transakciju koja ne predstavlja isporućivanje robe.

2. Isporuke usluga, pored ostalog, sastoji se i od jednog od sledećih transakcija:

2.1.davanje nematerjalne imovine, bez obzira da li podleţe dokumentu stvaranje titulara vlasništva;

2.2.obaveza da se uzdrţe od nekog akta, ili toleriše akt ili situaciju;

2.3.pruţanje usluga zavisno od:

2.3.1. nalogom javnog autoriteta;

2.3.2. u ime javnog autoriteta; ili

2.3.3. zasnivajući se na pozitivne zakona Kosova.

3. Isporuke usluga kanalizacije, prikupljanje smeće i zemljište uz nadoknadu od strane opštinskih ili javnih organa.

Član 15 - Korišćenje poslovnih sredstava za neposlovne namene

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Korišćenje robe koja je deo sredstva biznesa, od oporezivog lica ili njenog osoblja za ličnu korist, ili uopše za druge namene od onih iz svog biznesa, gde PDV u tu robu bila potpuno ili delimićno umanjena smatraju se kao isporuka robe za dobit.

2. Isporuke usluga bez oduţivanja od oporezivog lica za lićno korišćenje ili njeno osoblje, ili uopšte za druge potrebe od one iz njegovog biznesa, takodje smatraju se kao isporuka robe za dobit.

Član 16 - Korišćenje samo-isporučenih usluga u poslovne svrhe

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Iporuke usluga od oporezivog lica za potrebe njenog biznesa, kao da je isporućivanje od nekog drugog oporezivog lica, gde PDV u toj usluzi neće biti potpuno umanjen, treba da se smatra kao isporučivanje usluga za dobit.

2. Gradjevinski poslovi, remonta, održavanje, oko korišćene nepokretne imovine ili koja će se koristit za postojeću ili buduću privrednu delatnost ili izvršenu bez naknade od oporezivog lica ili njegovog lica za sebe, treba da se tretura kao usluga za dobit.

Član 17 - Usluge u vezi transfera biznisa

(Zakon Br. 03/L-146)

Kod isporuke usluga oko transfera biznesa takodje treba da se sprovode propisi Člana 13 zamenom "isporučivanje robe" sa "isporučivanje usluga".

Član 18 - Korišćenje usluga u njegovo ime ali na račun drugog lica

(Zakon Br. 03/L-146)

Kada oporezivo lice delovanjem u njegovo ime ali u korist drugog lica, ućestvuje u isporučivanje usluga, traţi da primi sam i da sam vrši isporučivanje ovih usluga.

POGLAVLJE IV - MESTO OPOREZIVIH TRANSAKCIJA

Član 19 - Mesto isporučivanje robe

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Isporuke robe bez transporta. Kada je roba otpremljena ili transportovana, mesto isporučivanja smatra se da je mesto gde je roba postavljena u trenutku isporučivanja.

2. Isporučivanje robe sa transportom:

2.1. kada je roba otpremana ili transportovana od snabdevača, potrošaća ili trećeg lica, mesto sporučivanja smatra se da je mesto gde je roba postavljena u trenutku poćetka otpremljenje ili transportovanje robe potrošača;

2.2. kada roba otpremljena ili transportovana od snabdevača, potrošaća ili trećeg lica, instalira ili montira, sa ili bez testiranja, od ili na raćun potrošaća, mesto snabdevanja smatra se da je mesto gde je roba instalirana ili montirana.

3. Isporuka robe u paljubama brodova, aviona ili vozova:

3.1. kada je roba isporučivana u paljubama brodova, aviona ili vozova za vreme transporta putnika unutar teritorije Kosova, mesto snabdevanja treba da je u polaznu tačku transporta putnika;

3.2. prilikom putovanja koja poćinje na Kosovo da se ide u mesto van Kosova, i da se vrati na Kosovo, samo deo putovanja od Kosova do mesta van Kosova, smatra da se dešavalo u polaznu tačku na Kosovu;

3.3. u slučaju povratnog putovanja, faza povratka treba da se smatra posebnim deom transporta.

4. Isporuka prirodnog gasa i struje preko distributivnog sistema:

4.1. u slučaju isporuke gasom preko sistema distribuiranja prirodnog gasa ili elektriciteta za oporezivog trgovca, mesto isporučivanja smatra da je mesto gde trgovac postavljao njen biznes ili mesto gde mu je fiksna jedinica gde se vrši isporučivanje robe, ili u nedostatku tog mesta biznesa ili fiksne jedinice, mesto gde mu je stalno boravište ili gde obićno stanuje.

U smislu ovog stava "**oporezivi trgovac**" podrazumeva oporezivo lice gde njegova glavna aktivnost oko isporučivanja gasa i elektriciteta je preprodavanje ovih proizvoda a potrošnja od njega samog je nezapaţeno.

4.2. u slučaju isporuke gasom sistemom distribuiranja prirodnog gasa i elektriciteta, gde takvo isporučivanje nije uključena u podtačku 4.1 ovog člana, mesto isporučivanja treba da je mesto gde potrošać efektivno potroši i koristi robu.

4.3. kada celokupan ili deo gasa ili elektriciteta nije efektivno potrošen od potrošača, nepotrošena roba smatra se da je potrošena i korišćena na mestu gde potrošač postavljao svoj biznes ili gde mu je fiksna jedinica u kojoj se vrši isporuke robe.U nedostatku takvog mesta biznesa ili fiksne jedinice, smatra se da

potrošač koristi i potroši robu na mesto stalne adrese ili mesto gde obićno stanuje.

Član 20 - Mesto isporučivanja usluga

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Definicija oporezivog lica za potrebe ovog zakona:
U cilju sprovoĎenja pravila u vezi sa mestom pruţanja usluga, definicija oporezujućeg lica će biti:

1.1. oporezujuće lice će biti svako lice koje tokom svoje privredne aktivnosti, kao što je izneto u članu 4 ovog zakona:

1.1.1. obavlja snabdevanje robom i uslugama koje se oporezuju ili koje su osloboĎene poreza, pri čemu promet koji obavlja prelazi vrednost od pedesethiljada (50.000) €;

1.1.2. obavlja snabdevanje robom i uslugama koje se ne terete PDV-om, pri čemu promet koji obavlja ne prelazi vrednost od pedesethiljada (50.000) €.

1.2 Svako lice koje nije obuhvaćeno podstavom 1. stava 1 ovog člana neće se smatrati oporezujućim licem u vezi sa svim uslugama koje mu se pruţaju.

2. Opšte pravilo i posebna pravila u vezi sa pruţanjem usluga oporezujućim licima koja deluju kao takva.

2.1. Opšta pravila:
Mesto pruţanja usluga licu koje deluje kao takvo treba biti mesto gde je ovo lice osnovalo svoje poslovanje. Ali u slučaju da se ove usluge pruţaju nekoj fiksnoj jedinici oporezujućeg lica koje je smešteno na mestu različitom od mesta gde je osnovano poslovanje, mesto pruţanja usluga treba da bude mesto na kome se nalazi ova fiksna jedinica. U nedostatku mesta osnivanja ili mesta fiksne jedinice, mesto pruţanja usluga treba da bude mesto gde oporezujuće lice koje prima ove usluge ili ima stalnu adresu ili obično ţivi.

2.2. Posebna pravila:

2.2.1. pruţanje usluga u vezi sa nepokretnom imovinom: Mesto pruţanja usluga, u vezi sa nepokretnom imovinom, uključujući i usluge stručnjaka i agenata prodaje imovine, obezbeĎivanje hotelskog smeštaja ili smeštaja u sektorima sa sličnim funkcijama kao kampovi za odmor ili mesta formirana za korišćenje kao mesta kampovanja, davanje prava za korišćenje nepokretne imovine i usluge pripreme i koordinacije graĎevinskih poslova, kao usluge arhitekata i firmi koje pruţaju nadgledanje na mestu, je mesto gde je nepokretna imovina smeštena. (član 47).

2.2.2. mesto pruţanja prevoza putnika je mesto gde se obavlja prevoz u odnosu na puteve koje pokriva.

2.2.3. mesto pruţanja usluga će biti mesto gde se zapravo odvijaju dešavanja, kao u nastavku, u vezi sa:

2.2.3.1. usluge u vezi sa ulaznicama za kulturna, umetnička, sportska, naučna, obrazovna ili slična dešavanja, kao sajmovi i izloţbe, i u vezi sa pomoćnim uslugama koje se odnose na ulaznice;

2.2.3.2. usluge u vezi sa kulturnim, umetničkim, sportskim, naučnim, obrazovnim, zabavnim ili sličnim aktivnostima, kao sajmovi i izloţbe, uključujući i pruţanje usluga organizatorima takvih aktivnosti i pomoćnih usluga u vezi sa odgovarajućim uslugama;

2.2.4. mesto pruţanja usluga restorana ili pruţanja usluga ishrane različitih od onih koje se obavljaju fizički na palubama brodova, u avionima ili vozovima tokom dela operacije prevoza putnika na Kosovu, će biti mesto gde se fizički obavljaju usluge;

2.2.5. mesto kratkoročnog davanja u zakup transportnih sredstava će biti mesto gde se zapravo transportna sredstva stavljaju na raspolaganje klijentu;

2.2.6. Mesto započinjanja operacije transporta gde se fizički obavlja pruţanje usluga restorana ili pruţanja usluga ishrane na palubama brodova, u avionima ili vozovima tokom dela operacije transporta putnika obavljenih unutar Kosova.

2.3. Kako bi se izbeglo dvostruko oporezivanje, neoporezivanje ili loša konkurencija, ministar privrede i finansija, u vezi sa uslugama ili nekim od usluga za koje se mesto pruţanja odreĎuje u stavu 2.2. i 2.3.5. ovog člana, moţe:

2.3.1. smatrati da se mesto pruţanja, nekih ili svih ovih usluga koje se obavljaju na teritoriji Kosova, nalazi van Kosova ukoliko se efektivno korišćenje i primanje ovih usluga obavlja van Kosova;

2.3.2. Smatrati da se mesto pruţanja nekih ili svih ovih usluga koje se obavljaju van Kosova, ustvari nalazi unutar njegove teritorije ukoliko se efektivno korišćenje i primanje ovih usluga obavlja na teritoriji Kosova.

2.3.3. Ukoliko ministar privrede i finansija odredi da postoje uslovi, kao što je opisano u stavu 2.3, primena svake promene odredbi podstava

2.3.1. ili 2.3.2. će se obaviti primenom podzakonskog akta izdatog nakon usvajanja od strane Skupštine.

3. Opšta i posebna pravila u vezi sa pruţanjem usluga licima koja se ne oporezuju koja deluju kao takva:

3.1. Opšta pravila:

Mesto pruţanja usluga licima koja se ne oporezuju će biti mesto gde je dobavljač osnovao svoje poslovanje. MeĎutim, ukoliko ove usluge pruţa fiksna jedinica dobavljača koja se nalazi na mestu različitom od mesta gde je dobavljač osnovao svoje poslovanje, mesto pruţanja ovih usluga će biti mesto gde je smeštena ova fiksna jedinica. U nedostatku mesta osnivanja ili mesta fiksne jedinice, mesto pruţanja usluga će biti mesto gde dobavljač ima stalnu adresu ili gde obično stanuje.

3.2. Posebna pravila:

3.2.1. pruţanje usluga u vezi sa nepokretnom imovinom: mesto pruţanja usluga, u vezi sa nepokretnom imovinom, uključujući i usluge stručnjaka i agenata prodaje imovine, obezbeĎivanje hotelskog smeštaja ili smeštaja u sektorima sa sličnim funkcijama kao kampovi za odmor ili mesta osnovana za korišćenje kao mesta kampovanja, davanje prava za korišćenje nepokretne imovine i usluge pripreme i koordinacije graĎevinskih poslova, kao usluge arhitekata i firmi koje pruţaju nadgledanje na mestu, je mesto gde je nepokretna imovina smeštena;

3.2.2. mesto obavljanja prevoza putnika je mesto gde se obavlja prevoz u odnosu na puteve koje pokrova;

3.2.3. mesto pruţanja usluga prevoza robe je mesto gde se obavlja prevoz u odnosu na pokrivene puteve;

3.2.4. mesto pruţanja usluga će biti mesto gde se zapravo odvijaju dešavanja kao u nastavku, u vezi sa:

3.2.4.1 usluge u vezi sa ulaznicama za kulturna, umetnička, sportska, naučna, obrazovna ili slična dešavanja, kao sajmovi i izloţbe, i u vezi sa pomoćnim uslugama koje se odnose na ulaznice;

3.2.4.2. usluge u vezi sa kulturnim, umetničkim, sportskim, naučnim, obrazovnim, zabavnim ili sličnim aktivnostima, kao sajmovi i izloţbe, uključujući i pomoćne usluge u vezi sa odgovarajućim uslugama;

3.2.5 mesto usluge je mesto gde se fizički obavljaju usluge:

3.2.5.1. u vezi sa pruţanjem usluga restorana ili pruţanja usluga ishrane različitih od onih koje se obavljaju fizički na palubama brodova, u avionima ili vozovima tokom dela operacije prevoza putnika na Kosovu;

3.2.5.2. u vezi sa pomoćnim transportnim aktivnostima, kao: utovar, istovar, prenos i slične aktivnosti;

3.2.5.3. u vezi sa poslovima i procenama pokretne imovine;

3.2.6 mesto kratkoročnog davanja u zakup transportnih sredstava će biti

mesto gde se zapravo transportna sredstva stavljaju na raspolaganje klijentima – primaocima. Za potrebe ovog podstava „kratkoročni“ podrazumeva kontinuirano posedovanje ili korišćenje transportinih sredstava u periodu ne duţem od trideset (30) dana, a u slučaju kada je reč o brodovima ne duţem od devedeset (90) dana.

3.2.7 mesto pruţanja usluga restorana ili snabdevanja hranom koja se fizički obavljaju na palubama brodova, u avionima ili vozovima tokom operacije prevoza putnika na teritoriji Kosova će biti na polazištu operacije prevoza putnika;

3.2.8 mesto pruţanja usluga pruţenih na elektronski način, koje su iznete u Aneksu II, a koje se pruţaju licima koja se ne oporezuju na Kosovu ili licima koja imaju stalnu adresu ili obično stanuju na Kosovu od strane oporezujućeg lica koje je zasnovalo svoje poslovanje van teritorije Kosova ili se tamo nalazi njegova stalna poslovna jedinica koja pruţa usluge ili kada u nedostatku mesta poslovanja ili fiksne jedinice ovo lice ima stalnu adresu ili obično stanuje van teritorije Kosova, će biti mesto boravka neoporezujućeg lica ili mesto na kome to lice ima stalnu adresu ili gde obično stanuje.

Kada pruţalac usluga i klijent komuniciraju putem elektronske pošte, ova pruţena usluga se ne treba automatski shvatiti kao usluga koja je pruţena na elektronski način.

3.2.9 Mesto pruţanja usluga u nastavku, neoporezujućem licu koje boravi ili ima stalnu adresu ili obično stanuje van teritorije Kosova će biti mesto boravka lica na kome ono ima stalnu adresu ili gde obično boravi:

3.2.9.1. prenos i odreĎivanje autorskih prava, patenata, licenci, trgovačkih marki i sličnih prava;

3.2.9.2. usluge reklamiranja;

3.2.9.3. usluge savetnika, inţinjera, savetničkih firmi, advokata, knjigovoĎa i ostale slične usluge, kao i obrada podataka i obezbeĎivanje informacija;

3.2.9.4. obaveza potpunog ili delimičnog uzdrţavanja od obavljanja poslovne delatnosti ili prava iznetih u ovom članu;

3.2.9.5. bankarske, finansijske ili osiguravajuće transakcije, uključujući i ponovno osiguranje, isključujući pozajmicu sefova;

3.2.9.6. snabdevanje osoblja;

3.2.9.7. davanje u zakup opipljive pokretne imovine, isključujući sva transportna sredstva;

3.2.9.8. obezbeĎivanje pristupa i transporta ili transmisije preko sistema distribucije prirodnog gasa i električne energije i obezbeĎivanje drugih usluga u direktnoj vezi sa ovim;

3.2.9.9. telekomunikacione usluge;

3.2.9.10. usluge radijskih i televizijskih emisija;

3.2.9.11. usluge pruţene na elektronski način, posebno onih iznetih u Aneksu II. Kada pruţalac usluga i klijent komuniciraju putem elektronske pošte, ova pruţena usluga se ne treba

automatski shvatiti kao usluga koja je pruţena na elektronski način.

3.2.10. Mesto pruţanja usluga u vezi sa telekomunikacionim uslugama i uslugama radijskih emisija na Kosovu, ukoliko se ove usluge pruţaju licima koja se ne oporezuju a koja su osnovana na Kosovu ili licima koja imaju stalnu adresu ili obično stanuju na Kosovu od strane oporezujućeg lica koje je osnovalo svoje poslovanje van teritorije Kosova ili se tamo nalazi njegova stalna poslovna jedinica koja pruţa usluge ili u nedostatku mesta poslovanja ili fiksne jedinice ovo lice ima stalnu adresu ili obično stanuje van Kosova;

3.2.11. mesto pruţanja usluga licima koja se ne oporezuju, od strane posrednika koji deluje u ime i za interes nekog drugog lica će biti mesto gde je obavljena osnovna transakcija prema ovom Zakonu;

3.3. kako bi se izbeglo dvostruko oporezivanje, neoporezivanje ili loša konkurencija, ministar privrede i finansija, u vezi sa uslugama ili nekim od usluga za koje se mesto pruţanja ureĎuje u stavovima 2.1, 3.2.6 i 3.2.9 od 3.2.9.1. do 3.1.9.10, moţe se:

3.3.1. smatrati da se mesto pruţanja neke ili svih ovih usluga koje se obavljaju na teritoriji Kosova, nalazi van Kosova ukoliko se efektivno korišćenje i primanje ovih usluga obavlja van Kosova;

3.3.2. smatrati da se mesto pruţanja nekih ili svih ovih usluga ukoliko se obavljaju van Kosova, nalazi unutar njegove teritorije ukoliko se efektivno korišćenje i primanje ovih usluga obavlja na teritoriji Kosova;

3.3.3. ukoliko ministar privrede i finansija odredi da postoje uslovi, kao što je opisano u paragrafu 3.3, primena svake promene odredbi odeljaka 3.3.1. ili 3.3.2. će se obaviti primenom podzakonskog akta izdatog nakon usvajanja od strane Skupštine.

Član 12
Mesto Snabdevanja Usluga

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Mesto snabdevanja od strane poreznog lica, koji je osnovio poslovanje u nekom mestu izvan territorije Republike Kosova, ili je osnovio nepomernu jedinicu u mesto gde se snabdeva služba, ili koji u neprisutnosti takvog mesta za poslovanje ili nepomernu jedinicu ima svoju stalnu adresu ili stanuje izvan Kosova i pruža:

1.1. Usluge davanja na kiriji transportni sredstava na kratkoročan i dugoročan vremenski period, ili

1.2. usluge nevedene pod Članom 20 paragraf 3.2.9 od 1 do 10, ovog Zakona kod autoritet centralnog ili lokalno nivoa i drugih agencia nadgledanih zakonom dok takvi organi nisu poreznička lica u vezi svojih aktivnosti oni će pristupiti

drugačije prema paragrafu 3.1, 2.2.5, 3.2.6 i 3.2.9 Članom 20 ovog Zakona, ukoliko efektivno korišćenje i posedovanje ovih usluga se bude izvršilo na Kosovu.

2. Mesto snabdevanja od strane poreznog lica, koji je osnovio poslovanje u nekom mestu na Kosovu, ili je osnovio nepomernu jedinicu u mesto gde se snabdeva služba, ili koji u neprisutnosti takvog mesta za poslovanje ili nepomernu jedinicu ima svoju stalnu adresu ili stanuje unutar Kosova i pruža usluge izdavanja na kiriji vozova, autobusa ili vozila napravljenih ekskluzivno za putne prevoze robe kod porezno lica izvan Kosova, će pristupiti drugačije od Člana 20 paragrafa 2.2.5 ovog Zakona, mesto gde primaoc ovih usluga je osnovio svoja poslovanje, ili nepokretnu jedinicu za koju je pružana usluga ukoliko efektivno korišćenje i posedovanje ovih usluga se bude izvršila na Kosovu.

Primer:

Slučaj 1
Opština A (Priština) u svojstvu javnog autoriteta uzima na kiriji 10 putnih vozila od jedne kompanije za izdavanje vozila u Tirani (Albania) za jedan vremenski rok od 12 meseci i 8 drugi vozila za jedan vremenski rok od 28 dana. Ova vozila su data na raspolaganje Opštini A (Priština) iz Skadra (Albania). Opština A (Priština) nije porezno lice kao što je određeno podparagrafom 1.1. Člana 20. Mesto snabdevanja 10 vozila prema podparagrafom 3.1 Člana 20 ovog Zakona o PDV je ono mesto gde se nalazi snabdevač (Albania). Mesto snabdevanja 8 vozila prema podparagrafom 3.2.6 të Nenit 20 Člana 20 ovog Zakona o PDV je Albania (Skadar) mesto odakle su vozila data na raspolaganju klientu. Susdskim pod-aktom menja se mesto stabdevanje sa mestom de se nalazi primaoc usluga ukoliko efektivno korišćenje i posedovanje ovih usluga se bude izvršilo na Kosovu.

Slučaj 2
Opština B (Peje) u svojstvu javnog autoriteta angažuje savetodavnu kompaniju C iz Nemačke za pružanje predloga oko toga koji od novih sistema TI je odgovarajući za kupovanje. Opština B nije porezno lice kao što je određeno podparagrafom 1.1. Člana 20.
Kompanija C iz Nemačke dala je cenu 16, 000 Eura za svoje usluge. Ovo se smatra kao konsultativna usluga predviđena podparagrafom 3.2.9.3 Člana 20. Mesto pružanja usluga od Kompanije C po podparagrafu 3.1 Člana 20 ovog Zakona o PDV je mesto snabdevača (Nemačka) zato što primaoc usluga nije porezno lice. Susdskim pod-aktom menja se mesto snabdevanje sa mestom gde se nalazi primaoc usluga zato što je efektivno korišćenje i posedovanje ovih usluga izvršeno na Kosovu.

Slučaj 3
Jedno fizičko lice iz Mitrovice koje nije porezno lice uzima na kiriji jedno putno vozilo na 6 meseca od jedne kompanije za kiriju iz Skopja. Vozilu je dato na raspolaganju njemu u Prištini. Mesto snabdevanja prema podparagrafom 3.1 Člana 20 je Skopje. Susdskim pod-aktom menja se mesto stabdevanje sa mestom gde se nalazi primaoc usluga zato što je efektivno korišćenje i posedovanje ovih usluga izvršeno na Kosovu.

Slučaj 4
Jedna kompanije za izdavanje kamiona na kiriji iz Peči daje na kiriji 10 kamiona za jedan vremenski rok od 3 nedelje jednoj Hrvatskoj kompanije koja koristi kamione za prevoz između Rijeke i Sarajeva. Kamione dostavljaju klientu u Peči. Prema podparagrafom 2.2.5 Člana 20 mesto snabdevanja usluga je Kosovu (Peči) gde se predaje vozilo. Susdskim pod-aktom menja se mesto stabdevanje sa mestom gde se nalazi primaoc usluga zato što je efektivno korišćenje i posedovanje ovih usluga izvršeno izvan Kosovu.

Član 21 - Mesto uvoza robe

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Opšta pravila:
Mesto uvoza robe je ono mesto gde je uspostavljena roba kada ulazi na Kosovo.

2. Derogiranja:

2.1. preko derogiranja iz stava 1 ovog člana, gde pri ulasku na Kosovo, roba koja nije u slobodnom kretanju uspostavlja se u nekih od aranţmana Carine, kao: carinski magacini ili slićni carinski aranţmani ili pod privremenim aranţmanima uvoza uz potpuno oslobadjanje carinskih obaveza, ili prelaznim aranţmanima, mesto uvoza te robe treba da je na Kosovo, gde prestaje pokriće robe ovim aranţmanima i situacijama;

2.2. slično tome, kada pri ulasku na Kosovu, roba koja je u slobodnom kretanju postavljaju se u nekim od ovih aranţmana ili situacijama referisana u tačku 1 ovog podčlana, mesto uvoza treba da je na Kosovo, gde prestaje pokriće robe ovim aranţmanima i situacijama;

2.3. ministar za privredu i finansije treba da donese podzakonski akt kojim se objašnjava sprovodjenje ovog stava.

Član 13
Mesto Uvoza Robe

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Mesto uvoza robe je mesto de je stavljena roba u ovom slučaju je Kosovo

2. Robe koje se uvoze na Kosovu prepoznaju se po raznim napisima ili se određuju prema narednim carinskih kategorijama:

2.1. ***Redovan uvoz*** – podrazumeva robu koja je ušla na Kosovu i istovremeno ima izmirene carinske obaveze i ova roba smatraju se sa lokalni statusom (znači da je roba sa Kosova). Kategorija iz DUD ove procedure je IM4 – dok kod carinske procedure je 40 00.

2.2.Osim procedura za uvoz robe putem redovnu uvoza postoje i uvozi robe putem procedura sa ekonomskim uticajem (druge aranžmane), kao:

3. ***Uvoz robe putem procedure carinskog istovaranje u carinski magacine*** – to podrazumeva ulazak robe u carinske magacine, da bi se odložile carinske obaveze od trenutka ulazka do prodaje tih roba unutar države. U trenutku propodaje izmire se carinske obaveze, u slučaju da ove robe se ponovno izvoze onda zadužuju sa carinskim obavezama. Da bi se osigurala isplata carinskih obaveza potrebna je bankarska garancija, tako da iznos garancije bude jednak sa iznosom obaveza te robe. Carinska kategorija uvoza robe ovom procedurom je IM7 – kod procedura je 71 00. Da bi se realizovao uvoz putem ove procedure potrebno je unapredno Ovlasčenje izdato od strane carine.

4. ***Privemeni uvoz*** - podrazumeva ulaz robe sa ciljem stajanja za određeni rok na mesto, da bi se kasnije ponovno izvozio. Carinska kategorija je IM5 –dok kod procedura je 53 00. Robe putem ove procedure mogu pridobiti puno i delimično sniženje, u trenutku ponovnog izvoza podležu carinskim obazevama od 3% ne mesec za svo vreme dok su stajale na našem mesto. Uvoz, ulazak putem procedure Unutrašnja Prerada - podrazumeva ulazak/uvoz sirovina ili ne prerađenih proizvoda sa ciljem prerade u državi. Ovaj ulazak realizuje se preko dva sistema.

4.1. ***Sistem sa vračenjem*** **–** tokom uvoza poslovno lice treba izmiriti carinske obaveze i kada ova sirovina bude prerađena i ponovno izvozila kao izrađen proizvod ili polu-izrađen proizvod onda poslovno lice zatražiće povratak sredstva koje je platio tokom ulazka za robu koja je ponovno izvožena dok za deo koji je ostao kao gubitak tokom prerade ili preostao da bi se prodao na lokalno tržištu sredstva mu se neče vratiti. Kategorija ovog uvoza je IM4 kod procedure je 41 00.

4.2. ***Sistem sa suspenzijom*** – prilikom uvoza sirovina ili polu-proizvoda ovoznik ne izmiruje carinske obaveze, smatreći da će isti napustiti mesto u toku određenog vremenskog roka. Za sigurnost izmirenja carinskih obaveza poslvnom lice dostaviće bankarsku garanciju u istom iznosu sa iznosom obaveze. Carinska kategorija za ovu vrstu uvoza je IM5 kod procedure je 51 00.

5. ***Uvoz putem procedure prerađivanja pod carinskom kontrolom*** – podrazumeva uvoz određenih delova proizvoda sa ciljem sastavljenja gotovog proizvoda. Takve slučajave

može biti kada tarifna norma sirovine je veća od uvoznog gotovog proizvoda. Onda se koristi ova procedura da bi se pridobilo olakšenje.

6. Za sve ove procedure ekonomskog uticaja traži se ovlašćenje od Kosovske Carine

POGLAVLJE V - MOMENAT NASTAJANJE OBAVEZE I OPOTRECIVANJE SA PDV

Član 22 - Momenat nastajanja opterećenja i opterećivanje sa PDV za isporuku robe i usluga

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Opšta pravila:
Trenutak opterećenja treba da se dešava i PDV postane opterećeno kada se vrši isporuka robe i usluga.

2. Specifična pravila prilikom uzastopnih pregleda računa i sledećih naplata:

2.1.kada imamo uzastopno preglede račune ili uzastopne naplate, isporuka robe drugačije od one davanje pod kirijom robe za odredjeni period ili od prodaje robe pod uslovima odgadjanja, kako je referisano u podstavu 2. stava 2. člana 10, ili isporuka usluga treba da se smatra da je završeno završetkom perioda za koju se povezuju pregledi računa ili naplata;

2.2.uzastopna isporuka robe i usluga u toku vremenskog perioda treba da se smatra da je završeno u razmaku od mesec dana;

2.3. dugoročne ugovore, uključujući graĎevinske dugoročne ugovore i ugovore o instalacijama treba ih smatrati zaključenim u redovonim intervalima ali namanje na kraju svake kalendarske godine.

3. Naplata na računu pre isporuke robe i usluga:

3.1.kada se vrši isplata ili je izvršena u računu pre isporuke robom i uslugama, PDV treba da postane opterećena u prijemu naplate i iznosa naplate.

3.2.izdavane fakture pre nabavke robe i usluga:

Kada se faktura izdaje pre nabavke robe i usluga, PDV postaje opterećen u trenutku izdavanja fakture.

4.Specijalni slučajevi:

4.1.kod slučaja nabavke robe i usluga referisane u članove 11, 12, 15 i 16 ovog Zakona, PDV postane opterećena u poreskom periodu dešavanja trenutka opterećenja;

4.2.ministar privrede i finansija treba da donese pod-zakonski akt da predvidja da PDV postane opterećena od trenutka opterećenja oko odredjenih stransakcija ili odredjenih kategorija oporezivih lica, gde obavezni rok za dostavljanje fakture kako je referisano u stavu 4 člana 44 ovog zakona nije poštovan.

Član 14
Trenutak Proizlazka Obaveza i Uvoda PDV za Snabdevanje robe i Usluga

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Prema članu 22 paragraf 1 ovog zakona, trenutak proizlazka obaveza i uvoda PDV za snabdevanje robe i usluga. PDV je uvedeno zavisnu od toga koji od naredni trenutka de si se prvi:

1.1. Snabdevanje robe ili usluga,
1.2. Izdavnaje fakture u vezi snabdevanja robe ili usluga, ili,
1.3. Primanje isplate unapred/avans, pre snabdevanja robe ili usluga.

Član 23 - Trenutak opterećenja i opterećivanje sa PDV-om za uvoz robe

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Opšta pravila:
Trenutak opterećenja treba da se desi i PDV treba da postane opterećen kada se roba uvozi.

2. Specijalna pravila:

2.1. roba koja ulazi na Kosovu, koja nije u slobodnom kretanju postavlja se u nekom od aranţmana ili situacijama referisana u članu 35 ovog Zakona, prelazne procedure Carine ili pod privremenim aranţmanima uvoza uz totalnom oslobodjenju od carinskih obaveza, ili pod spoljašnjim prelaznim aranţmanima, momenat opterećenja treba da dešava i PDV postane opterećna samo kada roba prestane da bude pokrivena od ovih aranţmana ili situacija;
2.2. kada uvezena roba podlegnu carinskim obavezama, treba da se dešava trenutak opterećenja i PDV postane opterećivana;
2.3. vaţeći propisi koja regulišu carinske obaveze, sprovode se iz trenuaka utovara i trenuaka i kada PDV postane opterećena za uvezenu robu koja se ne podleţu carinskim obavezama na Kosovu.

POGLAVLJE VI - OPOREZIVI IZNOS

Član 24 - Oporezivi iznos za isporuku robe i usluga

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Opšta pravila:

1.1.U vezi sa isporukama robe i usluga, drugačije od onoga što je referisano u stavove 24.2 i 24.3 ovog člana, oporezivi iznos treba da obuhvata sve što predstavlja dobiveni dobit ili koji se uzima od snabdevaća, u povraćaj snabdevanja od porošaća ili treće lice, uključujući subvencije diretno povezane sa cenom nabavke.

1.2.ako je isporuka za dobit u novcu, njena vrednost treba da bude jednaka iznosu dobiti;

1.3.ako isporuka vrši se za dobit koja nije novca ili ne sastoji potpuno od novca, njena vrednost treba da se uzima prema otvorenoj trţišnoj ceni za snabdevanje.

2. Za potrebe ovog Zakona "otvorena trţišna cena" označava potpun iznos koju treba da plati potrošeć istog stepena marketinga kojem se dešava isporuka robe i usluga, pod jednakim uslovima konkurencije, za snabdevaća koji vlada trzište unutar Kosova gde je vršena isporuka, da bi uzeo robu i usluge u tom trenutku.

3. Kada ne moţe da se vrši uporedjenje za isporuku robe i usluga, "otvorena trţišna cena" podrazumeva sledeće:

3.1.u vezi sa robom, iznos koji nije manji od cene nabavke robe ili slićne robe, ili u nedostatku kupovne cene, cena koštanja utvrdjena u vreme isporuke;

3.2.oko usluga, iznos koji nije manji od pune cene oporezivog lice koji pruţa tu uslugu.

4.Oporezivi iznos uključuje sledeće faktore:

4.1.poreze, obaveze, takse i komisije, isključujući PDV;

4.2.neredovni vanredni troškovi, na primer,one za komisije, paketiranje, transportovanja i troškovi osiguranja, od snabdevaća za potrošača;

4.3.za ciljeve podstava 2. stava 4. ovog zakona, neredovni troškovi mogu se pokrivati posebnim sporazumom.

5. povratni troškovi paketiranja isključeni su oporezivog iznosa ali ovaj iznos treba da se

podešava ako paketirnaje nije vraćen.

6. Oporezivi iznos ne treba da uključi sledeće faktore:

6.1.smanjene cene preko umenjenih ranijih naplata;

6.2.smanjenje cena i datih rabata za potrošaće i dobijenih njih za vreme nabavke;

6.3.primljeni iznosi oporezivih lica potrošaća, kao reisplata troškova prikazanih u ime i u interesu potrošača, i registrovano na njegov privremeni račun.

7. Specijalna pravila:

7.1.kada oporezivo lice sprovodi ili ima na raspolaganju robu koja je sastavni deo srestava njenog biznesa, ili kada je roba vodjena od oporezivog lica, ili od njenog naslednika, kada njegova ekonomska delatnost prestaje, kako je to referisani u članu 11 i 12 ovog zakona, oporeziv iznos treba da je cena kupovine robe ili slićne robe, ili u neostatku kupovne cene, cena koštanja utvrdjen u vremenu kada se sprovodi, raspolaganje ili odrţavanje;

7.2.oko isporuke usluga, kako je referisanu u članu 15, gde je roba deo sredstava biznesa a korišćene su za lićni interes ili usluge su date bez bez kompenzacije i u stavu 2 člana 16 oko odredjenih usluga isporućene za sebe, oporezivi irnos treba da je potpuno kosto oporezivog lica koji pruţa usluge;

7.3.oko isporuke usluga oporezivog lica za ciljeve njenog biznesa, kako je referisano u članu 16, oporeziv iznos treba da je vrednost otvorenog trzišta isporučene usluge.

8. Mere izbegavanja poreske evazije ili izbegavanje poreza:
Da bi izbegli poresku evaziju ili izbegavanje, oporeziv iznos treba da je slobodna trzišna cena u svakom od sledećih slućajeva oko isporuke robe i usluga koja uključuje porodićne veze ili druge bliske veze,veze menadţmenta, vlasništva, članstva ili zakonske veze:

8.1.kada je procena manja nego cena otvorenog slobodnog trzišta i “primalac” isporuke ne snosi pravo umanjenje shodnom članu 36. ovog Zakona;

8.2.kada je procena manja od vrednosti otvorenog trţišta i dobavljač nema puno pravo za odbitak prema stavu 1. člana 27. i stavovima 1. i 3. člana 28. ovog zakona i nabavka je slobodna nabavka;

8.3. kada je procena veća od cene otvorenog slobodnog trzišta i “snabdevač“ nema potpuno pravo umanjenja prema članu 36 ovog Zakona.

9. Ministar privrede i finansija treba da donese podzakonski akt za sprovodjenje ovog člana. Ovaj član posebno obuhvata dokaze koja se traţe od oporezivog lica o aktualnim iznosem troškova ponovne naplate referisana podstavu 3. stava 6. ovog člana.

Član 15
Oporezivi Iznos za Isporuke Roba i Usluga

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Iznos oporezivog snabdevanja na Kosova u odnosu na nabavke robe i usluga obuhvata sve ono što je uzeto u obzir ili će biti primljeno od strane dobavljača koji je predviđen za snabdevanje.

2. Ako snabdevanje je uzeto u obzir putem novca, njegova vrednost se treba uzeti kao jednaka u iznosu naknade, u suprotnom će se primeniti otvorena tržišna vrednost ili bez mogućnosti na vrednost otvorenog tržišta.

3. Oporezivi iznos jedne nabavke robe i usluga mora sadrzati:

3.1. Porezi, carine, i provizije, isključujući PDV;

3.2. Neočekovane iregularne troškove kao provizije, pakovanja, prevozi i troškova osiguranja, koje naplačuje dobavljač za potrošača;

3.3 za potrebe pod-paragrafa 3.2 od ovog članka, neočekivane troškove može se pokriti posebnim sporazumom.

4. Isljučujući ovo imamo povratne troškove paketiranja koje nisu uključene u oporezivi iznos, ako se konstatira da se ovakva paketiranja se nisu vratila, onda ti troškovi paketiranja treba se uključiti u oporezivi iznos.

5. Tiražna pakovanja su pakovanja tipa kontejner, staklo, kutija, kontejnera ili depozicije tečnog gasa i ostale pakovanje ove prirode. Po pravilu tiražna pakovanja isporučuju se zajedno i u istom vremenu sa robom koje one sadrže. Ova vrsta pakovanja izdaje se od prodavca (dobavljača), zajedno sa robom u pravcu kupca (klienta); pakovanja se privremeno čuvaju od strane kupca i onda od ove zadnje
spominjene osobe vrate se u pravcu prodavca.

6. Pakovanja koja su data kupcu, treba se vratiti prodavcu u normalnim rokom u skladu sa delatnostima kojima one pripdaju.

7. Rok povratka varira imajući u obzir prirodu proizvoda koje one sadrže i treba se uključiti u ugovoru sklopjenim između stranka.

8. Tokom ne uvodjenja PDV-a na vrednost prometnih pakovanja treba se ispuniti dva dole navedena uslova:

8.1. Da njihova vrednost ne bude uvedena od strane prodavca u ceni na fakturi.

8.2. Da postoji ugovor postignut između stranke za davanje i vračanje ambalaža.

9. U ugovoru je uveden i rok povratka pakovanja od kupci na prodavca. Pakovanja koja se ne vračaju kupcu smatraju se da su prodate i podležu PDV na njihovoj vrednosti.

10. Troškove utovaranje i istovaranja, prevoz, koje se tiče člana 24 paragraf 6.3.

10.1. Poreznik kao dokaz za izvršeni trošak sa ciljem doplate treba dovesti:

10.2. Faturisanje za troškova potrošača. Ugovor za snabdevanje i usluga, ukoliko takav ugovor postoji

10.3. Troškove garancije

11. Trenutak registracije uvoza u zapis kupovine uvoznog poreznog lica kada se uvoz računa završenim onda taj datum roba se oslobađa od carine. Ona treba biti navedena u izdatom dokumentu carine i dostavlenja uvoznoj carinskoj potvrdi.

12. Porezna vrednost uvoznih roba obuhvata, takođe:

12.1. troškove prevoza, siguranja i druge troškove obuhvačene u uvozu robe I njihovog prevoza do mesta destinacije unutar teritorije Republike Kosova kao i one koje rezultiraju iz prevoza za drugo mesto destinacije unutar Kosova, ako se za to mesto zna kada je izvršen utovar;

12.2. tarife, takse i isplaćene obaveze, kao posledica uvoza ove robe od stranih izvoznih država ili isplaćene kao rezultat njihovog uvoza sem isplate PDV koje nisu uvedene u skladu sa zakonom.

Član 25 - Oporeziv iznos oko uvoza robe - konvertiranje vrednosti stranih valuta u evrima

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Oporeziv iznos u vezi sa uvozom robe:

1.1. u vezi uvozom robe, oporeziv iznos treba da je vrednost za carinske potrebe, utvrdjena u skladu sa vaţećem caarinskim zakonodavstvom Kosova.

1.2. oporezivi iznos treba da obuhvata sledeće faktore, koji do sada nisu obuhvaćeni:

1.2.1. porezi, obaveze, takse i druge obaveze naplata van Kosova, i ona koja su obaveze zbog uvoza, isključujući PDV koji vrši ubiranje;

1.2.2. neredovni vanredni troškovi, kao na primer, one za komisije, paketiranje, transportovanja i troškovi osiguranja, koja su dešavale do prvog mesta destinacije unutar teritorije Kosova i ona koja su rezultirale od transporta za drugo mesto destinacije unutar Kosova ako je to mesto poznat u momentu utovara;

1.2.3.za ciljeve tačke 1.2.2, oovog člana “prvo mesto destinacije” označava mesto napisano u dokumentu otpremnice ili u nekom drugom dokumentu po kome je roba uvezena na Kosovo. Ako nije ništa napisano, prvo mesto destinacije uzima se mesto prvog transfera tereta na Kosovu.

1.3. Oporeziv iznos ne treba da uključi sledeće faktore:

1.3.1 smanjene cene preko umenjenih ranijih naplata;

1.3.2.smanjenje cena odnosno datih rabata za potrošaće i uzetih od njih za vreme uvoza.

1.4. Kada se roba privremeno izvezena sa Kosova, ponovo uveze, nakon popravke, izrade, adaptacije, rada ili prerada van Kosova, oporeziv iznos treba da

je vrednost popravke, izrade, adaptacije, rada ili prerada kako je to utvrdjeno u skladu sa carinskom zakonodavstvu;

2. Konvertiranje vrednosti strane valute u evro:

2.1. kada vrednost i korišćeni faktori za utvrdjivanje oporezivog iznosa na uvozu izraţava se stranom valutom, konvertiranje ovog iznosa na domaču euro valutu vrši se primenjivanjem utvrdjene norme razmene u skladu sa uredbama Carine koja regulišu obraćunavanje vrednosti za carinske potrebe.

2.2. kada vrednost i korišćeni faktori za utvrdjivanje oporezivog iznosa jedne druge transakcije od uvoza robe, izraţava se stranom valutom, konvertiranje ovog iznosa na domaču euro valutu treba da je zadnjikurs prodaje kako je definisano od CentralneBanke Kosova registrovano kada PDV postane opterećen.

POGLAVLJE VII - STOPE

Član 26 - Stopa

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Standardna stopa:

1.1. PDV opterećuje se stopom od 16%.

2. Ministar ekonomije i finansije odlukom Kosovske vlade i koja je usvojena od strane Skupštine, moţe donositi potzakonske akte radu uvoĎenja u upotrebi sniţene norme ne niţe od od pet od sto (5%) za snabdevanje robom i odreĎenim uslugama. Na osnovu iste procedure ukoliko se to pokaţe potrebnnm, Ministar moţe isto tako da uvodi u upotrebi uvečanu privremenu stopu PDV uvečanu ne više od dvadesetijedan od sto (21%) radi sprovoĎenja samo kod odreĎene robe i usluge. Sniţene i povećane norme mogu se primeniti jedino za snabdevanje robom u islugama koje sa nalaze u Aneksu III.

POGLAVLJE VIII - OSLOBADJANJA BEZ PRAVA UNMANJENJA PDV

Član 27 - Oslobadjanja za odredjene aktivnosti od javnog interesa

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Sledeće transakcije su oslobodjena:

1.1. bolničke usluge, briga o zdravlju i uske povezane aktivnosti preduzete od organa odreĎenih vaţećim kosovskim zakonima, posebno na teret uporedivih cena ili socijalnih uslova uporedivih sa ovim primenjivim za organe utvreĎenih vaţećim kosovskim zakonima, od strane bolnica, centara medicinskog tretmana ili diagnostifikaciju ili druge dobre poznate institucije slićne prirode;

1.2. pruţanje lekarske brige na pruţanju lekarske i predlekarske brige kako je to utvrdjeno zakonom javne sluţbe i isporuka lekova, farmaceutskih proizvoda, instrumenata, lekarskih i hirurških aparatura.

1.3. nabavka ljudskih organa, krvi i mleka;

1.4. isporuka uslugama zubara tehničara u njihov stručni kapacitet i isporuka protezama zuba od dentista i dentista tehničara;

1.5. isporuka usluga od samostalnih grupa lica koji obavljaju aktivnost oslobogjen PDV-a ili u relaciji sa kojim nisu oporeziva lica, radi pruţanje usluga od njihovih članova koji su neoposredno potrebni za obavljanje takve aktivnosti, gde ove grupe prosto traţe od njihovih članova tačnu refundiranje za njohov deo zajedničkih troškova, pod uslovom da ova oslobadjanja ne utiću na raspad konkurencije;

1.6. isporuka robe i usluga usko povezane sa blagostanjem i rada socialnog osiguranja uključujući nabavke staraćkog doma, od nadleţnih organa Kosova ili drugih organa poznate od Nadleţnog Autoriteta Kosova posvećena socialnom blagostanju i poduzete u usporedivim cenama;

1.7. isporuka robe i usluga usko povezane sa dećjom zaštitom i zaštitom omladine, od redovnih organa regulisano zakonom o javnoj sluţbi ili od drugih organizacija poznate od Nadleţnog Autoriteta Kosova posvećen socialnom blagostanju i poduzete u usporedivim cenama;

1.8. pruţanje edukacija dece i omladine, školska i univerzitetska edukacija, stručno treniranje i ponovno treniranje, uključujući isporuke robe i usluga usko povezana sa njima, od organa regulisano zakonom o javnoj sluţbi koje

imaju kao svoj cilj ili drugih organizacija poznate nadleţnim Autoritetom Kosova koja imaju sličan objekat i poduzete u usporedivim cenoma;

1.9. pruţanje privatnog školovanja od ućitelja koje pokriju školsku i univerzitetsku edukaciju unutar konteksta škola i univerziteta kako je referisano u članu 8 ovog podčlana;

1.10. regrutovanje stafa iz religioznih i filozofskih institucija za potrebne aktivnostireferisane u ćlanove 1, 6, 7 i 8 i radiduhovnog blagostanja;

1.11. isporuka robe i usluga usko povezanesa njima, za njihove članove u zajednićki interes na povratak za odlućno potpisivanje skladu sa njihovim pravilima od neprofitabilnih organizacija zbog politićke,sindikalne, religiozne, patriotske, filozofske,filantropske ili gradjanske prirode, poduslovom da to oslobadjanje ne uništi konkurenciju;

1.12. isporuka odredjenih usluga usko povezane sa sportskom i fizičkom, gdje svrha tih usluga direktno je neophodno za obrazovanje;

1.13. isporuka odredjenih kulturnih usluga iisporuka robe, usko povezane sa njima od organa upravljenih od zakona o javnim sluţbama ili od drugih kulturnih organa priznate na Kosovu, gde svrha tih usluga je promovisanje kulturnih dogaĎaja i potencijalima Kosova unutar i izvan svog teritorija;

1.14.isporuka robe i usluga od organizacija ćije aktivnosti su oslobodjena prema podstavovima 1, 6, 7, 8, 9, 12 i 13. stava 1. ovog člana, u vezi sa formiranjem fondova organizovane ekskluzivno za njihov dobit, pod uslovom da to oslobadjanje ne uništi konkurenciju. Ali sledećim slućajevima nije dat oslobodjenje isporućene robe:

1.14.1. kada isporuka nije esencialna za oslobodjene transakcija;

1.14.2. kada je glavni cilj isporuke da se dobiju dodatni dobit za spomenute organe preko transakcija koja su u neposrednoj konkurenciju sa one iz komercialnih organizacija koja podleţu PDV-u;

1.15. isporuka usluge transport za bolesna lica ili povredjena motornim vozilima specialno dizajnirana za takav cilj, od redovnih nadleţnih organa;

1.16.druge aktivnosti od one komercialne prirode, razvijene od javnih organa radio i televizije;

1.17. razvijene aktivnosti od institucija verskih zajednica koja kao isključvi cilj imaju ostvarivanje verskoh ubedjenja i vere uključujući i ciljeve dobroćinstvo i blagostanje, seminari i druga organizovanja radi treniranja sluţbenika ili predavača verskog obrazovanja;

1.18. isporuka materijala za Industriju štampe kao što je definirano u daljnjem tekstu u toku maloprodaje, obavljene za zadnji korisnik, pod uslovom da takva nabavka dogodi kod lice bez pravo na odbitak odbitnog PDV-a. Ovi materijali su materijali sa sljedećim kodeksima Carine sa nomenklaturom TARIC:

1.18.1 Kodeks 4901: Štampane knige, brošure, letaka i slične štampane stvari, u jedom listu ili ne;

1.18.2. Kodeks 4903: Dečje slike, crtanje ili knjige u boji;
1.18.3 Kodeks 4904: Muzika, štampana ili u rukopisu, bez obzira da li je vezana ili ilustrovana ili ne.

Za potrebe ovog stava ", isporuka licu bez prava na odbitak" označava isporuku licu koji upotrebljava štampani materijal za privatnu upotrebu ili za primenu u svrhe osim onih poslovanja. Ovo osloboĎenje od poreza ne obuhvača isporuku pornografije ili druge štampane materijale koje se smatraju od pornografijske prirode.

2. Druga oslobodjenja od onih predvidjenih u podčlanovima 1, 6, 7, 8, 9, 12 i 13 stava 1. ovog člana, mogu da se urade drugim organima od one koje su regulisane zakonomima Kosova na snazi. Такve izuzetke mogu biti odobrene od strane pod-zakonskog akta i ne mogu biti odobrene kada isporuka nije bitna za izuzete transakcije i kada je osnovna namena je za dobijanje dodatnog prihoda za imenovanog organa preko transakcija koja su u direktnoj konkurenciji sa onima iz komercialnih preduzeća koja podleţu PDV-u.

3. Minsitar Privrede i Finansije donosi podzakonski akt sa pravilima i uslovima za primenjivanje stavova 1 i 2 ovog člana i moţe ograničiti obim ovih olakšica u toku tranzitnog perioda referisano u članu 64 ovog Zakona. Ministar moţe da naloţi potrebne mere za sprećavanje krive konkurencije u disavantaţu oporezivih lica koja podleţu PDV-u. On takodje takodje treba da definiše nadleţne autoritete i organe Kosova spomenute u ovom članu i način na koji ne javni organi ili organizacije biću obaveštene od javnih autoriteta za nametnute oslobodjene isporuke ili za koja mogu da postanu oslobodjene konkurencije.

Član 16
Oslobađenje za Određene Delatnosti Javnog Interesa

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. ***Bolnične usluge i lekarska nega.*** Treba povezati sa usluge preventive, održavanja I lečenja zdravlja. Oslobađenje treba povezati sa smeštajem, negu i ishranu pacijenta, I takođe druga snabdevanja koja su veoma povezane sa oslobođenim snabdevanjima.

2. Bolnične usluge i lekarsko negovanje oslobađaju se samo kada su ove usluge izvršene od strane jednog lica koji je ovlaščen za snabdevanje bolnične i lekarske usluge na Kosovu.

3. Kada se snabdevanje izvršava od strane privatnih zdravstvenih institucije koja su licencirana od strane odgovornih organa Kosova, usluge da cene snabdevaća budu upoređene sa cenama predviđenim zakonom Kosova. Kao oporedive cene uzimaju se cene koje obično ne prevaziđu cene uvedene od strane Javnih Zdravstvenih Institucija u skladu sa sadašnjim zakonima u snazi Republike Kosova koje nisu prevazišle iznos veči od 30 %.

4. Kada glavni cilj nema u vidu odbranu, održavanje, ili lečenje određenog lica, snabdevanje se neče oslobađati, kao primer uzima se usluga kozmetike ili estetike.

5. Kada je glavni cilj pružanje potrebnog elementa odlučivanja treće stranke, ovo snabdevanje se neče podleči oslobađanju.

6. ***Usluge socijalne pomoči i osiguranja***. Porezno oslobađanje koja se referiše člana 27, podparagraf 1.6 ovog zakona tiče se usluga oko socialne pomoči i osiguranja kao što su usluge medicinske nege, centar dnevne nege, staralački domovi i slično kada se oni snabdevaju od strane odgovornih autoriteta Kosova ili nekog organa koji je prepoznat kao odgovorni autoritet Kosova.

7. Kada snabdevanje je urađenu od nekog drugog sem odgovornih autoriteta Kosova, onda je uslov da se cene opoređuju sa cenama uvedenih od strane odgovornih autoriteta Kosova. Kao oporedive cene uzimaju se cene koje obično ne prevaziđu cene uvedene od strane odgovornih autoriteta Kosova skladu sa sadašnjim zakonima koje nisu prevazišle iznos više od 30 %.

8. Snabdevanje roba i usluga direkno vezanih sa uslugama određena paragrafom 1 ovog člana kao što je slanje hrane, pića, lekova i slično, takođe treba da se oslobode kada su snabdevane od strane snabdevača oslobođenih usluga.

9. ***Usluge vaspitanja***. Oslobođenje od PDV za usluge vaspitanja tiče se dole navedenih pravila:

9.1.vaspitanje dece, mladih, univerzitetska prosveta, profesionalni trening I ponovno treniranje, ako se ovo usluge ponude, ukoliko su akreditirani od odgovornih institucija Kosova;

9.2. snabdevanje usluga navdenim pod paragrafom 1 ovog člana, isto su oslobođena ukoliko se snabdevaju od drugih organizacija koje su prihvatljive od strane odgovornih institucija Kosova koje imaju sličnu delatnost kada su njihove cene oporedive sa cenama koje su uvedene od strane institucija Kosova. Kao oporedive cene uzimaju se cene koje obično ne prevaziđu cene uvedene od strane odgovornih autoriteta Kosova skladu sa sadašnjim zakonima koje nisu prevazišle iznos više od 30 %;

9.3. smeštaj i ishrana učenika i studenta u školskim objektima i studentskim domovima ili sličnih institucija isto su oslobođene od PDV kada su snabdevaju od strane snabdevača oslobođenih usluga vaspitanja. Takođe oslobođene su snabdevanja drugih roba i usluga blisko vezane za vaspitanje koje su oslobođene kada se snabdevaju od strane snabdevaća koji pruži oslobođene usluge vaspitanja.

Član 28 - Oslobadjanja za druge aktivnosti

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Druge sledeće aktivnosti su oslobodjena:

1.1. transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući usluge od brokera osiguranja i agenti osiguranja;
1.2. dodeljivanje, trgovinska rasprava i menadţiranje kredita od lica koja to dodeljuju;
1.3. trgovinska rasprava, ili svaka trgovina u garancijama kredita ili druga sigurnost za pare i menadţiranje garancija kredita od lica
koja dodeljuje kredit;
1.4. transakcije, uključujući trgovaćke rasprave, odgovarajući propisi i ţiroračuni, naplate, transferi, dugovi, čekovi i drugi instrumenti za raspravu, ali isključujući ubiranje dugova;
1.5. transakcije, uključujući trgovačke rasprave, i odgovarajuće valute, banknote, i kovani novac upotrebom kao sluţbeni tender, izuzev artikala kolekcionara što znaći, zlatni metalni novac, srebrni metalni novac ili drugog metalnog novca ili banknote koja normalno nisu korišćene kao zakonska ponuda, ili metalskog novca numizmatičkog interesa;
1.6. transakcije, uključujući trgovaćke rasprave, ali bez menadţiranje i čuvanje, u akcijama, kamate kod kompanija ili asocijacijama ili negarantovanih obećanja naplate i drugi papiri od vrednosti, ali izuzimajući dokumenta koja robi daju naslov i prava i pisma od vrednosti referisana u podstavu 2. stava 4. člana 10. ovog Zakona;
1.7. menadţiranje specialnih investicionih fondova kako se definiraju od Nadleţnih Autoriteta Kosova;
1.8. isporuka vrednošču poštanskih marki vredne za korišćenje poštanskih usluga unutar Kosova, fiskalnim markama i slićnih drugih marki;
1.9. kladionice, lutrije i drugi oblici igre na sreču, zavisno od uslova i postavljenih ograničenja od Nadčeţnog Autoriteta Kosova;
1.10. isporuka zemljištem ili zemljištem gde stoji zgrada ili kuća;
1.11 isporuka kuća, stanova i drugih smeštaja, korišćene uglavnom za szanovanje;
1.12. lizing ili davanje pod kirijom nepokretne imovine.

2. Od oslobadjanja iz podstava 11. stava 1. ovog člana, izuzimaju se:
2.1.usluge akomodiranja, kako su definisane u zakonima zemlje članica, u sektoru ugostiteljstva i sektorima slićnih funkcija uključujći usluge akomodiranja u kampovima odmarališta ili u mestima koja se koriste za kampovanje;
2.2. davanje pod kirijom prostora i mesta za parkiranje motornih vozila;
2.3. davanje pod kirijom opremu i stalnu instaliranu mašineriju;
2.4. zakupnina za metalne blagajne;
2.5. lizing odnosno davanje pod kirijom nepokretne imovine za komercialne svrhe, osim zemljišta.

3. Specijalna olakšanja za Verske Zajednice na Kosovu shodno Zakonu Br.02/L-31 o Verskoj Slobodi na Kosovu i druge vaţeće zakone.

3.1.isporuka robom i uslugama Verskim zajednicama u Kosovo za obavljanje posebne privredne delatnosti za njihovu samoodrţavanje, kao n.p.proizvodnja verskih odela, pripadnika klera i izvezene robe, sveća, slikanje ikona, rezbarenje na drvo, stolara i tradicionalni poljoprivredni proizvodi, trebaju da se oslobadjaju;

3.2. za ciljeve ovog podčlana: "religija" označava Islamsku Zajednicu Kosova, Srpsku Pravoslavnu Crkvu, Katoličku Crkvu, Verska Zajednica Jevreja i Protestantska Crkva;

3.3. "Naslovna Religija" označava religiju koja ima pravo na olakšanja kako je utvrdjeno u ovom podčlanu,

3.4. oslobadjanja takodje uključuju relevantne proizvode, materjale, mašineriju, alate i stoku za obavljanje privredne delatnosti koja koje se referišu podstavu 3 stava 1 ovog člana.

3.5 Ministar Privrede i Finansija, treba za svaku naslovljenu religiju kako je definisano u Zakonu Br.02/L-31 o slobodi veroispovesti, i druge vaţeće zakone, donosi podzakonski akt u kome treba da se definiše vodjenje knjiga i dokumentaciju, ostavljanje godišnjih pregleda za poreske ciljeve i usvojenu proceduru potvrdjenja oko tačke 3.1 i 3.2 ovog člana.

Član 17
Oslobođena za Druge Aktivnosti

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Verske organizacije koje primaju snabdevanja koja su oslobođena od plačanja carine ili vrše oslobođene uvoze, predaja godišnjih izveštaja izvršiće se u skladu sa Zakonom 2004/48, o Poreznim Administrativnim Procedurama dopunjen sa amandamentima Zakona 03/ L – 071. sva snabdevanje za robe i usluge za navedne religije trebaju dokazati da su izvršene za tu svrhu.

2. Ako se robe uvoze od strane verske institucije, ovaj uvoz treba da istakne da je snabdevanje robe i usluga je namenjeno za određene verske svrhe a ne za nešto drugo kao što je predviđeno članom 30 paragraf 3.

3. Oporezovano lice koje vrši snabdevanje oslobođen od poreza u skladu sa članom 28 paragraf 3 kod jedne verske organizacije treba da uzme pisanu potvrdu od strane verske zajednice kojom potvrđuje da ove robe i usluge će se upotrebiti u skladu sa članom 28 pod paragraf 3.1 i 3.4.

POGLAVLJE IX - OSLOBADJANJA NA UVOZU I DRUGA SPECIFIČNA OSLABADJANJE OKO UVOZA

Član 29 - Oslobadjanja na uvozu

(Zakon Br. 03/L-146)

1. PDV-a treba da se oslobadja sledeće:

1.1.puštanje robe na slobodnom kretanju, ako isporuka takve robe vršena je na teritoriji Kosova od oporezivog lica gde u svim okolnostima oslobodjen je od PDV-a;

1.2.roba koja se ponovo uvozi, u neizmenjenim uslova od lica koja je tu robu izvozio, pod uslovom da je ova roba oslobodjena carinskih obaveza u skladu sa carinskom zakonodavstvu;

1.3.uvezena roba oslobodjena carinskih obaveza i namenjena za:

1.3.1.sluţbeno korišćenje od dilomatskihi konzularnih kancelarija i specijalnih misija akreditovana na Kosovo. Za konzularne kancelarije upravljana od poćasnih sluţbnih konzula jedno oslobadjanje u skladu sa ovom podtačkom treba da se primenjuje samo na robu koja dolazi iz zemlje koja otpremila, izuzev od strestva transporta pod uslovom da Mistarstvo odgovorna za spoljne poslove daje dozvolu za ovu robu;

1.3.2. sluţbeno korišćenje od medjinarodnih organizacija, ako je to predvidjeno paktima ili medjunarodnim sporazumima koja se sprovode na Kosovo;

1.3.3. lično korišćenje od stranog osoblja specialnih diplomatskih i konzularnih misija akreditovane na Kosovo, uključujući i njihove članove porodice;

1.3.4. lično korišćenje od stranog osoblja medjunarodnih organizacija, uključujući i njihove članove porodice, ako je to predvidjeno u medjunarodnim paktovima koja se sprovode na Kosovu;

1.3.5.oruţane snage Oranizacije Severoatlanskog pakta uključujući KFOR, za korišćnje od tih snaga ili stranog civilnog osoblja koja ih prate ili za isporuka kuhinja ili njihove klubove;

1.3.6 lično korišćenje stranog osoblja ugovorača meĎunarodne organizacije ili strane vlade i njihove organizacije, uključujući članove njihovih porodica, ako je to potpisano u bilateralnim sporazumima koji se primenjuju na Kosovo.

1.4.Olobadjanja prema podstavovima 1.3.3 i 1.3.4 ovog člana, ne treba da se obavlaju od gradjana Kosova ili stranih gradjana sa stalnom adresom na Kosovo. Oslobadjanja po ovoj tačci treba da se sprovode na osnovu uverenja izdavana od nadleznog Ministarstva Inostraih Poslova. Roba oslobodjena od PDV-a u skladu sa ovim postavom ne moţe se otudjiti. One mogu da se otudjuju samo pod

uslovom da se vrši isplata PDV-a nakon završetka trogodišnjeg perioda od dana uvoza robe.

1.5. ako u skladu sa jednim medjunarodnim paktom, oslobadjanja mogli da se sprovod samo pod uslovima uzajamnosti. Ministarsvo Spoljnih Poslova treba da potvrdi tu uzajamnost.

1.6. uslove u detalje i metode sprovodjenja takvog oslobodjenja PDV-e i utvrdjivanje količinskog ograničenja za odredjenu vrstu roba za koja korisnici naslovljeni prema ovom članu, mogu da traţe oslobodjenje PDV-a, treba da utvrdjuje ministar za privredu i finansije.

1.7. uvoz lova ribarskim brodovima i ribarskikim skapama korišćene za ribarstvo u Luku, pod uslovom da lov bude nepreradjivan ili podleţe samo onim procedurama koja su potrebna za ćuvanje njenog kvaliteta, i to pre uvoza nijedan uvoz da nije obavljen ovim Zakonom;

1.8. usluge koja su povezna sa uvozom robe, pod uslovom da vrednost takvih usluga budu uključene u oporeziv iznos u skladu sa podstavom 2. stava 1. člana 25. ovog Zakona;

1.9. zlato i drugi plemeniti metali, banknote i metalni novac uvezen iz Centralne banke Kosova;

1.10.uvoz gasa preko sistema distribucije prirodno gasa ili uvoz elektriciteta.

2. Uvoz robe navedene u Prilogu IV ovog Zakona izuzet je tokom prelaznog razdoblja iz člana 64. ovog Zakona.

Član 30 - Druga specijalna oslobadjanja vezana sa uvozom

(Zakon Br. 03/L-146)

1. U vezi uvezene robe i puštanje na slobodnom kretanju, u skladu sa uslovima i vremenskim rokovima utvrdjene Carinskom Zakonodavstvu, od PDV-e treba da se oslobadja sledeće:

1.1.otpremanje neznatnih vrednosti donošena iz inostranstva. Ov oslobadjanje ne vaţi za duvan i proizvodima duvana, alkohol i alkoholna pića, parfimeriju i kolonsku vodu.Totalan vrednst u jednom individualnom pošiljku koja se smatra neznatnom ne treba da prelazi iznos utvrdjen od Ministra Ministarstva Privrede i Finansije;

1.2.lična korišćena imovina koja pripada fizičkom licu koji je ţivio u inostratnstvu više od 12 meseci i koji dolazi na Kosovo. Ovo oslobadjanje ne vaţii za duvan i proizvodnjima duvana, motorna vozila, i opremu za obavljanje priredne delatnosti;

1.3.stvari koja pripadaju pojedincu koji je ţivio u inostransvu neprekidno dvanaest (12) meseci i vraća se u Kosovo. Ovo oslobadjanje ne vaţi za duvan i proizvodnjima duvana, motorna vozila, i opremu za obavljanje priredne

delatnosti;

1.4.artikli dobijeni nasledstvom od fizičkog lica koji stalno ţivi na Kosovo. Ovo

oslobadjanje ne treba da se sprovode na duvan i proizvodima duvana, transporna

sredstva, opremu, zalihe sirovine, polufabrikata i finalne proizvode, stoku i poljoprivrednih proizvoda koja prelaze normalne porodićne potrebe;

1.5.pomoć za studije za lićne upotrebe od ućenika i studenata koji dolaze da studiraju na Kosovo;

1.6. roba u lićnoj torbi putnika, koja se uveze u ne komercialne svrhe i koja su

oslobodjena od isplate Carinskih obaveza u skladu sa carinskim uredbama;

1.7. ne komercialna roba u maloj konsignaciju poslata besplatno od strane fizičkog lice koje stanuje u inostranstvu, za fizičko lice na carinskoj teritoriji Kosova do vrednosti, i za duvan i proizvodnjima duvana, alkoholna i nealkoholna pića, parfimeriju i kolonsku vodu do iznosa utvrdjenu od Ministra Ministarstva privrede i finansije;

1.8.počasne nagrade i nagrade ako njihova priroda i pojedinaćna vrednost pokazuju da nisu uvozene u komercialne svrhe; trenutne nagrade priznate Unutar okvira medjunarodnih odnosa, pod uslovom da ne pokazuju komercialne ciljeve; u odnosima reciprociteta, artikli za strane rukovodioce ava odnosno njihove predstvnike, za njihove zahteve prilikom sluţbenih poseta Kosovu. Ovo oslobadjanje ne vaţi za duvan i proizvodima duvana;

1.9.terapeutske substance ljudskog porekla i reagense za odredjivanje krvnih grupa i vrste indova koja se koriste u nekomercialne lekarske ili naućne svrhe; farmaceutićke proizvode za lekarsku negu ili veterinarstvu korišćenje u medjunarodnim sportskim dogadjajima; laboratorska bića, stoćne, biološke i hemiske substance, dostavljene oslobodjenjem od poreza namenjena za naućna istraţivanja, i uzorci referenti sa destinacijom za kontrolu kvaliteta medicinskih proizvoda usvojena od Svetske Organizacije Zdravstva;

1.10. osigurana roba kao slobodna opterećenju od drţavnih organa, dobrotvornih i filantropskih organizacija sa destinacijom na raspodelu ljudima za pomoć, ili roba osobodjena poreza i bez neke komercialne destinacije radi ekskluzivne upotrebe za ispunjenje njegovih radnih potreba i unaprdjenju radnih zadataka. Ovo oslobadjanje ne vaţi za duvan i proizvodnjima duvana, kafu i čaj i motorna vozila (izuzev sredstva za spašavanje). Ova oslobadjanja treba da se sprovode samo za organizacije koja vode potrebu dokumetaciju i omogućuju nadleţnim organima kontrolu njegovih delatnosti, i kada je to potrebno, pruţaju sigurnost u isplati PDV-a;

1.11 uvezena roba od drţavnih organa i organizacija, dobrotvornih i filantropskih

organizacija sa destinacijom za slobodnu raspodelu za ţrtve prirodnih i drugih nesreća i rata, ili roba koja ostaje u vlasnišvu ovih organizacija ali su na raspolaganju za gore pomenute ţrtve. Ovo olakšanje ne treba da se sprovodi za materjale i opremu za popravke regiona ugroţene prirodnim i drugim nepogodama i slično. Ovo olakšanje treba da se sprovodi samo za organizacije koje vode odgovarajuću dokumentaciju i omogućuju da nadleţni organi vrše kontrolu njihove delatnosti i koja, tamo gde je to potrebno, pruţaju sigurnost isplate PDV-a;

1.12. artikli posebno namenjeni za edukaciju, treniranju ili zapošljavanu slepih i gluvih ili drugih fizičko ili mentlno hendikepiranih lica ako su obezbedena kao slobodna od opterećenja i uvezena od institucija ili organizacija ćija j aktivnost edikacija i asistencija za ova lica i pod uslovom da nema znakova komercialnosti od strane donatora;

1.13. oprema koju je koristio vlasnik za obavljanje privredne delatnosti kada se to obavlja u Kosovo. Ova oslobadjanja ne treba da se sprovodi u srestvima transorta, naftnih derivate, zalihe i robu, proizvode i poluproizvode, i stoku u posedi trgovaca;

1.14. biljni i stoćni proizvodi prizvodjene od poljoprivrednika koji su stanvnici Kosova, u imovinu unutar teritorije susedne zemlje i mladja stoka i drigi proizvodi od stoćarstva koja su u njihovoj farmi, pašnjaku ili zimnici; seme, hemisko djubrište ili slićni proizvodi za poboljšanje zemljište poljoprivrednika koji su strani drţavljani u nihvu imovine na Kosovu;

1.15. uzorci robe neznatne vrednosti radi dobijanja naloga za robu iste vrste i koja u vezi sa izgledom i količini, nisu korišćene za neke druge svrhe;

1.16. štampani materjali i materjali reklame dostavlena od lica koji je otvorio biznes na Kosovo;

1.17.roba destinacijom za trzište, izloţbu odnosno sličnih manifesacija. Ovo oslobadjanje ne treba da se sprovode na alkohol, duvan i proizvodima duvana, i derivate;

1.18. roba koja za utvrdjvanj njogovog sastava, kvaliteta ili druge tehničke karakteristike su sa destinacijom za ekzaminaciju, analize i testiranja i koja se u potpunosti koriste ili uništavaju. Ovo oslobadjanje ne treba da se sprovodi na ekzaminaciju, analize i testiranju radi promocije prodaje;

1.19. artikli i prateća dokumentacja koja u cilju prihvatanje i zaštite trgovačke marke, patenata i modela dostavljaju u organizacijama zaštite prava intelektualne imovine;

1.20.turistička informativna dokumeta sa destinacijom slobodne raspodele od opterećenja i čiji je glavni cilj da predstavlja tudje turistićke proizvode i usluga;

1.21. dostavljene dokumente drţavnih organa; publikacija stranih drţavnih i medjunarodnih organa i organizacija; obrasci za izvršenju vlasti drţavih organa; artikli evidencije u sudskim procedurama; štampani dopisi dostavljeni kao normalan deo razmene informacija medju civilnim sluţbama ili bankarskim institucijama; sluţbeni štampani materjali primljeni od Centralne Banke Kosova; dokumenti, arhive i obrasci koja se koriste u medjunarodnim sastankima, konferencijama ili kongresima; skice, tahnićki crtezi, modeli i slićni dokumenti radi učešće u nekom medjunarodnom takmićenju organizovana na Kosovo; štampani obrasci korišćeni u skladu sa medjunarodnim konvencijama kao sluţbena dokumena u medjunarodnu trgovinu motornim vozilima i robom; fotografije i dostavljeni slajdovi štamparskih organizacija i kompanije listova; artikli kolekcionara i umetnički radovi koja nisu distinirana za prodaju koja su uvezena kao slobodna od opterećenja od muzeume, galerije, i druge institucije koja su destinirana slobodnom pregledu od opterećenja; zidne mape, filmovi (drugačije od kinematografskih filmova) i drugi autovizuelni proizvodi edukacione prirode proizvodene od Ujedinjenih Nacija ili njenih specialnih agencija;

1.22. potreban materjal za tovar i osiguranje robe u toku transporta; jedan sloj slame i stočne hrane u toku transporta utovarena u transportnim srestvima, koja je upotrebljena u trensportu stoke od strane zemlje na Kosovu ili preko Kosova;

1.23. karburanti i lubrifikanti motornin vozila u rezervoarima predinstalirane fabrike;

1.24. materjali za izgradnju spomenika, odrţavanje, odnosno dekoraciju groblja ili groblja ţrtava rata dugih zemalja; kovčega koja sadţe posmtrne ostatke i (urne) koja sadrţe prah umrle osobe i artikla funerala koja obično prate kovćega i urne;

1.25 lekovi, farmaceutski proizvodi, isntrumenti, lekarske i hirurške aparature.

2. Specijalna oslobadjanja koja se sprovode za vreme tranzitnog perioda referisana Članu 64 ovog Zakona:

2.1.uvoz robe finansirana od prihoda donacija iz Budţeta ili preko Budţeta Kosova ili pod kontrolom nadleţnih organa ili finansirane direktno iz ugovora za dobrobit Ministarstva, lokalnih autoriteta i drugih organa uredjene zakonom, od meĎunarodnih, meĎuvladinih organizacija i njihove agencije vlada, vladinih agencija, vladinih i nevladinih organizacija zasnivanjem na humanitarne programme, izgradnje i drugih projekata uključene u projekt za evropske integracije na Kosovu;

2.2. uvozi Ujedinjenih nacija odnosno neka od njenih agencija, Svetska banka i

medjunarodne medjuvladine organizacije.

3. Specijalna oslobadjanja koja se sprovode za relegije na Kosovu shodno Zakonu Br.02/L-

31 o Verskim Slobodama na Kosovu i drugih vaţećih zakona:
Propisi stava 3. člana 28. ovog Zakona takodje treba da se sprovode za uvoze oko ovih specijalnih oslobadjanja zamenivanjem "isporuka robe i usluga" sa "uvozi"

Član 18
Druga Posebna Oslobađanja u Vezi Uvoza

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Bilo koja isporuka koja se sastoji od robe jedne ne prevelikog iznosa koja se isporučuje iz jednog stranog mesta van Kosova, jednom primaocu unutar Kosova, biće oslobođeno uvoznih obaveza.

2. Robe male vrednosti – smatraju se opšte vrednosti koje ne prevazilaze iznos od 22 eura za svaku isporuku.

3. Oslobađanje ne važi za
- 3.1. akoholne proizvode
- 3.2. parfum i toaletne vode i
- 3.3. duvan i njegove proizvode

4. Prema Članu 30/1.7. ovog zakona robe koje se isporučuju preko jednog fizičkog lica van Kosova namenjene jednom licu koji živi unutar Kosova oslobađa se od uvoznih obaveza, pod uslovom da.
- 4.1. Roba koja nije komercialne prirode obuhvata:
  - 4.1.1. da je trenutne prirode obuhvataju robe koje se ekskluzivno koriste za lične potrebe primaoca isporuke ili njegove porodice i po prirodi ili količine nisu sumnjive da se mogu koristiti za trgovinske svrhe i
  - 4.1.2. isporučuje se primaocu od strane lica koje isporučuje bez ikakve isplate.
- 4.2. Oslobađanje vredi samo za isporuke iznosa do 45 eura, kao i robe sa ograničene količine kao:
  - 4.2.1. Proizvode duvana:
    50 cigare
    25 cigarillos (tanak puro sa maksimalnom težinom do tri grama svaka)
    10 cigare puro
    50 gram duvan za pušenje
  - 4.2.2. Jednak izbor ovih raznih proizvoda
    - 4.2.2.1. Alkohol i alkoholna pića:
    - 4.2.2.2. destilirana alkoholna pića i alkohol preko 22%; etil alkohol ne prerađen sa obimom od 80% i više, 1 litar ili alkoholna destilirina piča i alkohol, kao I aperitiv sa sadržajem vina ili alkohola. Pića tafia, sake ili slična akoholna pića sa sadržajem alkohola do 22%; vino koje ispušta mehuriče, likerna vina: 1 litar ili proporcionalno mešanje ovih raznih proizvoda i
    - 4.2.2.3. ne gazirano vino – dva litra

4.2.3. Parfumi – 50 grama, ili toaletna voda: 0.25 litra.

5. Kada opšta vrednost je veća od napomenute vrednosti, dok se sastoji od dva ili više proizvoda, onda oslobađanje biće dozvoljeno do tog iznosa kao kada bi oni bili uvozni odvojeno, imajući u vidu da vrednost jednog artikla se ne može izdvojiti.

POGLAVLJE X - OSLOBADJANJA U UVOZIMA

Član 31 - Oslobadjanja u izvozima

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Sledeće transakcije su oslobodjene:

1.1.isporuka robe poslata ili transportovana sa destinacijom van Kosova od ili u interesu prodavca;

1.2.isporuka robe poslata ili transportovana sa destinacijom van Kosova od ili u interesu potrošača koji nije postavljen unutar njihove odredjene teritorije, izuzev transportovane robe od samog potrošača za opremu, isporuka derivatima i obezbedjenje privatnih skafova i privatnih aviona ili svakog drugog sredsva transporta za privatno korišćenje;

1.3.isporuka robe za organe, usvojeno od nadleţne institucije koje uvezu van Kosova kao deo njihove humanitarne, dobrotvorne ili aktivnosti edukcije van Kosova;

1.4.pruţanje usluga koja spadaju u radu pokretne imovine dobijenu ili uvezenu ciljem obavljana tog posla unutar Kosova a poslata ili transportovana van Kosova od snabdevača, od potrošača ako nenalazi unutar svoje odgovarajuće teritorije ili u interesu svakog od njih;

1.5.Pruţanje usluga, ukjučujući transport i pomoćne ransakcije, ali isključivanjem oslobodjene usluge u skladu sa članom 27 oko odredjene aktivnosti javnog dobita i člana 28 vezano za odredjene neke druge aktivnosti, gde ova roba direkto povezana sa izvozom i uvozom robe predvidjeno predviĎeno stavom 2. člana 21. ovog zakona.

2. Roba koja se nosi u ličnoj torbi putnika:

2.1. kada isporuka robe referisana u podstavu 2. stava 1. ovog člana odnosi se na robu koja se nosi u nličnoj torbi putnika, oslobadjanje se sprovodi samo ako se ispune sledeći uslovi:

2.1.1.putnik nije smešten unutar Kosova;

2.1.2. roba je transportovana van Kosova pre kraja trećeg meseca koji sledi posle onog kada se desila isporuka;

2.1.3.totalan vrednost isporuke, uključujući PDV, je veća od stopedeset (175) €. Putnik koji nije smešten unutar Kosova označava putnika gde njegova stalna adresa ili njegovo obićno boravište nije unutar Kosova. U tom slućaju “stalna adresa ili obićna rezidencija” označava mesto registrovana u Pasoš, ličnu kartu ili drugom sluţbenom lićnom dokmentu, kao dokument identifiacije od mesta, unutar teritorije vršena isporuka.

Dokaz izvoza treba da se obavlja preko fakture ili drugog dokumenta u mesto nje, potpisano od carinske kancelarije izlaska sa Kosova.

2.2 refundiranje PDV-a na Kosovu isplaćena prema stavu 2.1 člana 31 ovog

zakona treba da se ureadi kako je utvrdjeno podzakonskim aktom Ministra Ministarstva privrede i finansija koji takodje utvrdjuje datum kada počinje refundiranje.

POGLAVLJE XI - OSLOBADJANJA POVEZANA SA MEDJUNARODNIM TRANSPORTOM

Član 32 - Oslobadjanja povezana sa medjunarodnim transportom

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Sledeće transakcije su oslobodjene:

1.1. isporuka robe za isporuka sa derivatima i sabdevanje brodova plovljenja u velike more ili prenos putnika uz naplatu ili korišćena u komercialne, industriske ili ciljeve ribarstva, ili za spašavanje ili asistencju na more ili za ribarstvo u more, izuzev isporuka brodova;

1.2. isporuka robe za isporuka derivatima i isporuka hranom ratnih brodova, koja spadaju unutar koda kombinovane nominklature(CN) 8906 10 00, koja napuštaju njihovu teritoriju i povezuju se za luke ili usidravaju van Kosova;

1.3.isporuka, modifikacija, popravljanje, odrţavanje, uzimanje pod kirijom (engl.chartering) i davanje pod kirijom brodova referisana u podstavu1. stava 1. ovog člana, isporuka, davanje pod kirijom, popravka i odrţavanje, uključujući opremu ribarenja, inkorporirana ili korišćenjea ovde;

1.4.isporuka pruţanje drugih usluga od one referisane u podstavu 3. stava 1.ovog člana, za ispunjenje direktih potreba brodova referisana u podstavu 1. stava 1. ovog člana ili njegovog tereta;

1.5. isporuka robe za isporuka, derivata za avione koji uglavnom saobraćaju na meĎunarodnim vazdušnim linijama;

1.6.isporuka, modifikacija, opravka, odrţavanje, „chartering“ i davanje pod zakup aviona navedenih u podstavu 5. stava l. ovog člana, kao i isporuka, davanje pod zakup, opravka i odrţavanje opreme, inkorporirana ili korišćena ovde.

2. Isporuka drugih usluga osim one referisana u podstavu 6. stava 1, radi neposrednog ispunjenja aviona referisano u podstavu 5. stava 1. odnosno njenog tereta.

POGLAVLJE XII - OSLOBADJANJA U VEZI ODREĐENIH TRANSAKCIJATRTIRANIH KAO IZVOZ, OSLOBADJANJA ZA PRUŢANJE USLUGA OD STRANE POSREDNIKA, I OSLABADJANJA U VEZI CARNSKIH SLIČNIH ARANŢMANA

Član 33 - Oslobadjanja u vezi odredjenih transakcija tretirane kao izvoz

(Zakon Br. 03/L-146)

1.Sledeće transakcije koja se smatraju kao izvozi oslobogjena su:

1.1.isporuka robe i pruţanje usluga usluga diplomatskog i konzularnog aranţmana;

1.2.isporuka robe i pruţanje usluga za medjunarodne i vladine organe poznate kao takve od javnih autoriteta drţave član domaćin, i za članove takvih organa, unutar limita i postavljenim uslovima medjunarodnih konvenzija koja se odredjuju od organa ili sporazumima nadleţnih autoriteta;

1.3.Isporuka robe ili pruţanje usluga za NATO i KFOR sa destinacijom ili za oruţane snage NATO-a i KFOR-a za korišćenje od ovih snaga ili za civiljno osoblje koja ih prate, za kuhinje i njihove klubove kada ove snage ućestvuju u zajedničkoj odbrani i na ućuvanju mira;

1.4. isporuka zlata za Centralnu banku.

2. Navodnjavanje zemljišta i nabava robe navedena u Aneks IV ovog zakona izuzete su tokom prelaznog razdoblja iz člana 64. ovog Zakona

3. Specijalna oslobadjanja koja nse sprovode u tranzitnom periodu referisano u Članu 64 ovog Zakona;

3.1. isporuka robe i pruţanje usluga finansirana prihodima donacija za Budţet Kosova ili preko Budţeta Kosova ili pod kontrolom nadleţnih organa ili finansirane direktno iz ugovora za Ministarstva, lokalnih autoriteta ili drugih organa predvidjene zakonom, od vlada, vladinih agencija, vladinih i nevladinih organizacija koja se zasnivaju na humanitarne programe i projekte i reizgradnje na Kosovu. i drugih projekata uključene u projekt za Evropske Integracije na Kosovu;

3.2. isporuka robom i pruţanje usluga za Ujedinjene nacije ili neku od njenih agencija, Svetska banka i medjunarodne medjuvladine organizacije.

4. U slučajevima kada je roba otpremljena ili transportovana van Kosova gde je izvršena isporuka i kod pruţanja usluga, moguća su oslobadjaja u obliku refundiranja PDV.

Član 34 - Oslobadjanja za pruţanje usluga posrednika

(Zakon Br. 03/L-146)

Pruţanje usluga posrednika koja rade u ime odnosno u interesu druge osobe, gde oni ućestvuju u transakcijama referisana u poglavljima 10. i 11. i transakcije tretirane kao izvoze u poglavlje 12. ili transakcija izvršene van Kosova.

Član 35 - Carinki magacini i slični aranţmani

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Uvoz dobara treba da se oslobadjaju od PDV-a ako imaju destinaciju da se:
   1.1. predstave Carini, a kada je to dozvoljeno carinskim zakonodavstvom, da se smeste u privremeno skladište;
   1.2. smeste u slobodnoj zoni;
   1.3. postavljaju carinskim aranţmanom deponiranja ili aranţmanima unutrašnje prerade pod reţimom ukidanja;

2. Oslobadjanje takodje je moguće za pruţanje usluga oko isporuke robe po stavu 1 člana 35 i za isporuku robe i pruţanje usluga u slobodnoj zoni, i magacine carine.

3. Transakcije prema stavu 1. ovog člana su oslobadjana od PDV-a pod uslovom da roba ne stavlja u slobodnom prometu ili da nemaju za cilj poslednju potrošnju i iznos obaveze PDV-a prestankom aranţmana u referisanim situacijama u ovom stavu da korespondira sa iznosem PDV-a koji bi bio obaveza kada bi svaka od onih transakcia oporezivale unutar Kosova.

4. Roba destinirana za prodaju u “duty free shops” (prodavnice oslobodjena obavezama) u jednom otvorenom aerodromu za medjunardni vazdušni saobraćaj ili otvorenog Porta za medjunardni saobraćaj pod uslovima da putnici koje nose takvu robu na lićne torbe sa dozvoljenom količinom za drugu drţavu avionom ili brodom takodje su oslobodjena PDV-a.
Putnik referisan u stavu 4 ovog člana smatra se putnik koji ima kartu u kojoj piše destinirani aerodrom odnosno luk druge drţave.

5. Roba namenjena prodaji putnicima u avionu tokom leta je osloboĎena od poreza kada se mesto dolaska nalazi izvan Kosova.

POGLAVLJE XIII - UMANJENJA

Član 36 - Pravo na umanjenje PDV

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Pravo na umanjenje PDV-a nastaje kada PDV postane opterećen.
Opoezivo lice moţe da ne umanji umanjeni PDV pre poreskog perioda u kojoj je on primio fakture za robu i nabavljene usluge za njega ili u kojoj on je priznao deklaraciju Carine za uvezenu robu.

2. Samo ako je drugaëje rešeno ovim zkonom, oporezivo lie moţe da smanji svoje obaveza PDV-a, obavzu PDV-a ili splaćenu PDV u vezi dobara i usluga

(dalje:uanjeni PDV), pod uslovom da je on koristio ilikristiće tu robu i usluge za ciljeve njenih oporezivih transakcia:

2.1.obaveza umanjenog PDV-a ili uplaćena unutar teritorije Kosova oko isporuke dobara i pruţanje usluga ili koja isporućuju za njega od druge oporezive osobe;

2.2.obaveza umanjenog PDV-a ili uplaćen unutar teritorije Kosova u vezi sa uvozom dobara; 2.3.obaveza umanjenog PDV-a u skladu sa stavom 1 člana 12 i članom 16 ovog Zakona.

3. Pored referisanih umanjenja u stavu 2.ovog člana, svako oporezivo lice takodje treba da ima pravo za umanjenje umanjenog PDV-a referian ovde ako se dobara i usluge koriste za sledeće namene:

3.1. transakcije povezane sa aktivnostem drugog pod-stava Člana 4.1 ovog Zakona i razvijena van Kosova, u kojima taj porez je obaveza ili uplaćen, i u vezi toga biće umanjen ako su razvijene van Kosova;

3.2. transakcje koja su oslobadjana prema poglavlju 10, (Izuzeci na izvoz) Poglavlje 11(Izuzeci koji se odnose na meĎunarodni prevoz) i Poglavlje 12 (Izuzeci u vezi sa transakcijama tretirane kao izvoz, nabavke usluga od strane posrednika i izuzeci u vezi s Carinom i slični aranţmani) ovog Zakona;

3.3. svaka od oslobodjenih transakcija u skladu sa podstavovima 1. do 6. stava l. člana 28 ovog Zakona, ako potrošać nalazi se van Kosova ili ako su te transakcije direktno povezane sa dobara namenjena izvozu za zemlju van Kosova.

4. Što se tiče robe i usluga korišćene ili koja će se koristiti od jednog oporezivog lica , obe predvidjene u stavu 2 i 3 Člana 36 ovog zakona, za koja se moţe umanjiti PDV i za transakcija za koja PDV ne reba da se umanji, moţe da se umanji samo onaj deo PDV-a

koji se pripisuje prvoj transakciji. Umanjeni deo PDV-a reba da se utvrdjuje u skladu sa Članom 39 ovog Zakona za sve transakcije razvijena od oporezivog lica.

5. Oporezivo lice ne treba da umanji umanjeni PDV u:

5.1.jahte u skapove namenjene za sport i rekreaciju, privatne avione, lićna motorna vozila i motociklete, derivate i lubrifikante, rezervne delove i usluge vezane za njih, rugaćije od brodova i motorna vozila korišćene za lizing i davanje pod kirijom i rasprodaju, motorna vozila i autoškole na pruţanju programa treniranja za vozaće u skladu sa vazećim uredbama, i kombinovana motorna vozila javnog saobraćaja i specialne linije transporta. Ako motorno vozilo nije korišćen ekskluzivno za razvoj aktivnosti za javni transport i specialne linije transporta, oporezivo lice moţe da traţi umanjenje PDV-a samo za deo koja se povezuje sa razvojem ove aktivnosti;

5.2 ukupne troškove kupnje i tekuće izdatke u vezi s automobilima koje koriste za privatne i poslovne svrhe. U tom slučaju, pravo odbiti ulazni PDV je dozvoljeno samo do pedeset od sto (50%);

5.3.troškovi zastupanja (gde troškovi predstavljanja treba da sadrţe samo troškove za doćek i zabavu u toku društvenih susreta i biznesa), troškovi ishrane (uključujući i piće) i troškovi akomodiranja, izuzev troškova za osoblje ovlašćena za isporuku robe i usluga.

5.4. ministar privrede i finansija donosi podzakonski akt za sprovodjenje i troškovima koja se podreţu ograničenjima.

Član 19
Pravo na Smanjenje PDV

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Jedno porezno lice može snižiti svoju PDV obavezu, obavezno isplatu PDV, I isplačen PDV, u vezi sa robe i usluge ili pružanje korišćenih uvoznih roba ili uvoze I isporuke koje će biti korišćene za svrhe poreznih tranzakcija ili oslobođeni tranzakcija kojima je dato pravo za sniženje.

2. Ako je porezno lice koristilo ili će koristiti kupovinu roba i usluga ili uvoz roba I usluga za izvršavanje oslobođenih snabdevanja u skladu sa članom 27 i 28 ovog zakona to porezno lice nema pravo za smanjenje isplačenog PDV ili obaveznog u vezi sa onim kupovanjima i uvozima. Kada snabdevanje koje prima jedno porezno lice, bilo kad kupuje unutar države ili uvozi, a koja nisu predviđena za ekonomske aktivnosti, prema članu 2 paragraf 1.10 ”ekonomska aktivnost ”, on nema pravo oslobađenja od PDV za ta kupovanja i uvoze.

3. Ako je porezno lice koristilo ili će koristiti kupovino roba i usluga ili uvozne robe za transakcije koje imaju pravo oslobođenja i transakcije koje nemaju pravu izuzeća od PDV koja se odnosi na prvu transakciju. Proporcija biće određeno u skladu sa članom 39 paragraf 2 ovog zakona.

4. Da bi se snižila PDV za putna vozila, poreznik je obavezan da dostavi dokumentaciju koja sledi:

5. Dokumentacija koja se treba dostaviti u ovaj slućaj je sledeča: dokaze o kupovanju vozila (faktura, DUD), i svi troškovi, putna knjiga (treba tačno napisati kilometražu od polaska do zadnje destinacije, razlog putovanja), svaki drugi relevantan dokumenat koja bi opravdala izvršene troškove.

6. Prema članu 36 paragraf 5.2 PDV sniženje za vozila i druge troškove vezanih sa vozilo biće priznate u skladu sa korišćenjem tog vozila za lične i poslovne razloge, ali ne više od 50% od obaveznog ili plačenog PDV u vezi tih troškova.

7. Prema članu 36 paragraf 5.3 nije prihvatljivo sniženo PDV za dole navedene troškove:

7.1. troškove za gostoprimstvo i zabavu i društvene kontakte

7.2. troškove hrane i pića

7.3. troškove smeštaja.

8. Od ovog pravila će biti izuzeti slučajevi kad njihovi troškovi su direkno vezanih sa poslovne aktivnosti i osoblje zaduženo za snabdevanje roba i usluga kao što su radnik, agenti i druga odgovrna poslovna lica. Sniženje će biti prihvatljivo samo kada izvršenje troškovi završava kao porezna snabdevanja roba i usluga.

Član 37 - Pravo na umanjenje

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Pravo na umanjenje nastaje kada umanjeni porez postane opterećen.

2. Da uţiva pravo za umanjenje numanjenog PDV-a, oporezivo lice treba najmanje:

2.1. o svim umanjenjima referisana u poglavlje 13 da ima jednu fakturu ili dokumenat koja sluţi kao faktura s hodno poglavlju 15 ovog Zakona.

2.2.o umanjenjima prema tačku 2.2 člana 36 da ima jedan document uvoza "Jedinstven carinski dokument -DUD" na kome piše da je on ovlašćen da primi isporuku ili uvoznik i na kome piše iznos ili omogućuje obračunavanje poreske obaveze.

3. Ministar privrede i finansija donosi podzakonski akt za utvrdjivanje pravila i dodatnu dokumentaciju radi provere umanjenog PDV, naročito:

3.1.umanjenja prema podstava 3. stava 2. člana 36. ovog Zakona;

3.2. umanjenja prema podstavovima 1 i 2. stava 2. ovog člana 37;

3.3. umanjenja oko transakcija opisana u poglavlju 10, 11, i 12 ovog Zakona;

3.4. referisani slučajevi u članu 53 ovog Zakona kada lice je obavezna da vrši naplatu PDV kao potrošač odnosno kupac;

3.5. umanjenja oko sprovedjenja specijalnih šema, Poglavje 19 ovog Zakona.

Član 20
Izvršenje Prava na Sniženje

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Prema članu 37, podparagrafom 3.1 ovog zakona, porezno lice može izvršiti pravo na sniženje u skladu sa članom 36, paragraf 2.3 ovog zakona koji se objašnjava kao što sledi:

1.1. Što se tiče koriščenje robe prema članu 11 članu 12, paragraf 1 ovog zakona one se trebaju smatrati kao snabdevanja robe za razmatranje kao i snabdevanje usluga, prema članu 15 i članu 16 ovog zakona, da bi se smatrale kao snabdevanja robe za razmatranje, za njih porezno lice treba izdati jednu unutrašnju fakturu prodaje. Unutrašnja faktura prodaje treba da sadrži određene elemente koje treba imati faktura po članu 44 ovog zakona i koji u okviru održavanja i čuvanja knjiga če se smatrati kao faktura.

1.2. Ukoliko se porezno lice pridržava (koristi) robe ili usluge koje prema članu 12, paragraf 1 ili član 16 ovog zakona, treba se smatrati kao snabdevanje za razmatanje, za jednu aktivnost za koje porezno lice ima pravo na delimično sniženje, porezno lice ima pravo na delimično sniženje bazirajući se na unutrašnje fakture prodaje u skladu sa paragrafom 1 ovog člana. Ove unutrašnje fakture prodaje trebaju se razmatrati kao takve u skladu sa paragrafom 2 člana 37 ovog zakona.

Primer:

Kompanija je uključena na snabdevanje oslobođenih finansijske usluge i savetodavne usluge koje su porezne. Privremeno delimično sniženje za godinu 2011 je 14%. U 2011 godini kompanija A je angažovala 8 izgradnjih radnika za renoviranje zgrade te kompanije. Ta zgrada koristi se za dva oslobođena porezna snabdevanja. Ovo prema Članu 16, paragraf 1ovog zakona treba se smatrati kao snabdevanje usluga za razmatranje zato što PDV za ove usluge neće biti potpuno oslobođen ako se snabdeva od strane jednog poreznog lica. Renoviranje počinje u Februaru 2011 godine I završava u Augustu 2011. Porezni iznos za ovo snabdevanje treba se računati u skladu sa članom 24, podparagraf 7.3 kao otvorena vrednost tržišta. Koja prema članu 24, paragraf 2 određuje da se cena obično naplačuje za takvo snabdevanje. Cena koja se obično naplačuje od strane jedne

građevinske kompanije za usluge izvršene od strane 8 građevinskih radnika određeju se na 18,000 Eura u totalu. Kompanija A treba izdati unutrašnju fakturu prodaje koja će izjaviti računljiv iznos PDV od 18,000 Eura. iznos PDV od 2,880 Eura treba izjaviti kao računljiv iznos PDV izvoda koji će biti dostavljen za porezki rok August 2011. Na PDV izjavi za porezki rok August 2011 kompanija A isto vremeno ima pravo na sniženje od 14% od računatog PDV sa pravom sniženja. Unutrašnja faktura prodaje treba se smatrati kao faktura kao što je predviđeno članom 37, podparagrafom 2.1 ovog zakona.

Iznosi koji se nadovezeju sa građevinskim poslom koje treba izjaviti PDV izjavom za August X2:
Računjen PDV 16 % të 18,000 2,880 Eura
Snižljiv PDV 14 % të 2,880 403 Eura
PDV Iznos za isplatu 2,477 Eura

Na PDV izjavi poslate u Januaru 2012 kompanija B treba srediti PDV sniženje u skladu sa finalno računavanje prava za delimično sniženje bazirajuči se na aktualne iznose profita za 2012.

2. Za uvođenje prava sniženog PDV prema članu 37 paragraf 3.2 i 36.2.2 ovog zakona potrebna je ova dokumentacija:

2.1. carinske izijave koje podležu carinskim obavezama tokom prelaza robe na slobodno kretanje, kao:

2.2. carinska izjava: IM4 – 40 00, je regularan uvoz koji podleže carinskim obavezama prema tarifske norme, tokom uvoza robe

2.3. carinska izijava: IM4 – 40 71, je uslobođena roba od carine iz carinskog magacina

2.4. carinska izijava: IM4 – 40 51, uslobođena roba od carine od strane procedure unutrašnje prerade – Sistem za suspenziju.

2.5. carinska izjava: IM4 – 40 53, uslobođena roba od privremenog uvoza

2.6. carinska izijava: IM6 – 61 21, deo je oslobođene robe prilikom uvoza lokalnerobe koja je bila vani zbog prerade i tema je carinskih obaveza samo za prerađen ili popravljen deo.

3. Za pravo sniženja PDV prema članu 37 paragraf 3.2 i 36.2.1 ovog zakona potrebna je sledeča dokumentacija:

3.1. porezna faktura izdata od strane porezna lice registrovan za PDV, koja sadrži sve elemente predviđene članom 45 ovog zakona;

3.2. debitni zapis izdat u skladu sa članom 47 ovog zakona;

3.3. pored napomenutih dokumenta na gore navedenom paragrafu za uvođenje

prava na sniženje PDV potrebna je sledeća dokumentacija;

3.4. ugovor oko kupoprodaji ukoliko ima jedan potpisan ugovor od obe stranke;

3.5. dokaz u vezi sa isplatom ako pređe iznos od preko 500 eura u skladu sa članom 12 ovog zakona, paragraf 7 i članom 11 Uputstva 16/2009;

3.6. u slučaju investicija zahteva se pokazivanje potrebnih dokumenta prema članu 7 paragraf 11 Uputstva 16/2009 datuma 01/12/2009 o izvršenju Zakona Br. 204/48, "O Porezne Administracije i Procedura", promenjen i dopunjen Zakonom Br. 03/L-071, "O promenama i dopunama Zakona Br. 2004/48 o Porezne Administracije i Procedura";

3.7. kao i sva druga potrebna dokumentacija u vezi sa preokretom.

4. Pravo sprovođenja sniženog PDV prema članu 37 paragraf 3.3, i u vezi sa transakcijama koje odnose na Član 31, pod-paragrafi 1.1 ; 1.2 i 1.4 Zakona zahtevaju se ova dokumentacija :

4.1. carinski dokument – u Izvozu za vračanje PDV
4.2. carinski dokument: EX1 – 10 00, podrazumeva redovan izvoz, tada kad se domaća roba izvozi vani.
4.3. carinski dokument: EX2 – 21 00, podrazumeva povremeni izvoz, sa namerom popravke ili prerade van zemlje.
4.4. carinski dokument: EX3 podrazumeva ponovni-izvoz robe, kod ovog carinskog režima imamo nekoliko vrsta:

4.4.1. EX3 – 31 41 – podrazumeva kada roba je bila na preradi– sistem sa vraćanjem, je prešao van zemlje. Ovaj režim podrazumeva da roba u trenutku ulaska je platila carinske obaveze, i tokom izlaska ovim režim ima pravo da zahteva od carine vraćanje tih sredstava, za deo robe koja je izašla van (ponovni izvoz);
4.4.2. EX3 – 31 51, podrazumeva ponovni izvoz robe iz procedure unutrašnje prerade – sistem sa obustavom;
4.4.3. EX3 – 31 53 – podrazumeva ponovni izvoz robe iz procedure privremenog uvoza;
4.4.4. EX3 – 31 71 – podrazumeva ponovni izvoz robe iz procedure carinskog magacioniranja.

5. Oporezivana lica vrše smanjivanje na poreski period na kojem je nastala pravo smanjenja u skladu sa paragrafom 1 člana 37 ovog Zakona. Ako iz bilo kojeg razloga, porezno lice koje priznaje umanjujući PDV kasnije od perioda kada je on imao pravo da prepoznaje, Porezno lice treba da obavesti Menadžera Regionalne Kancelarije u vezi sa slučajem, pružajući dokumente i dokaze kao i svaki relevantni razlog zašto umanjujuća PDV nije prepoznata na period kada je nastalo pravo. Ne zahteva se odobravanje ovog prava od strane Menadžera Regionalne Kancelarije, ali ć čuvati ove dokaze pružene od strane poreznog lica u slučaju kasnije kontrole koje se mogu vršiti nad poreznom licu.

6. Nakon ovog perioda, poreski obveznik nema pravo da kreditira fakturisanu PDV I takvo snabdevanje će se smatrati d je Kupovina sa nesmanjenim PDV.

Član 38 - Način uţivanja prava na umanjenje PDV

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Oporeziva lica vrše umanjenja umanjenjem iz celokupnog iznosa obaveza PDV-a za odredjeni poreski period, celokupan iznos PDV-a u koje se u istom periodu svorilo pravo umanjenje s hodno stavu 1 člana 37 ovog Zakona.

2. Ako oporezivo lice ne umanji njen umanjeni PDV u ovom poreskom periodu, on moţe da umanjuje ovaj iznos umanjenog PDV-a u svako doba nakon ovog poreskog perioda, ali ne kasnije od poslednjeg poreskog perioda kalenarske godine koji se nastvlja posle godine u kojoj je on imao pravo na umanjenje umanjenog PDV-a. Oporeţivo lice unapred treba da ga obaveštava Menadţera poreske regionalne kancelarije za takvu zakasnelu umanjenje.

3. Ako oporezivo lice prima jednu fakturu koja pokazuje PDV, lice koji nema pravo da trazi PDV po ovom Zakonu, on ne teba da umanji PDV prikazano kao umenjeni PDV, bez obzira na to da li je on naplatio taj PDV.

4. Ako oporezivo lice prima jednu fakturu koja pokazuje jdan iznos PDV-a koja prekoraći iznos PDV-a koji je trebalo da se optereti prema ovom Zakonu, oporezivo lice ne treba da umanji prekoraćeni iznos kao umanjeni PDV, iako je PDV uplaćen.

Član 39 - Obračunavanje umanjenog dela umanjivog PDV koji se odobrava kao umanjenje

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Kod robe i usluga korišćena od oporezivog lica za realizaciju transakcija za koje je PDV umanjena za dobara i pruţenih usluga, i za realizaciju transakcija u kojima PDV nije umanjena za dobara i pruţene usluge, umenjeno je samo deo PDV-a koja se pripisuje transakcijama za koja je PDV umanjena. Oporezivo lice, moţe da se ovlaščuje od PAK-a da vrši umanjenje PDV zasnivajuči se na realno korišćenje, ako pruţa podatke iz svog računovodjstva o umanjenom PDV-u z koju on ima pravo i za koju on nema pravo umanjenja za robu i pruţenih usluga.

2. Umanjena proporcija treba a se nadje od podele koja se sastoji od sledećih iznosa:

2.1. na brojnik: totalan iznos, izuzev PDV, godišnjeg prometa koji se odnosi na

transakcije za koja oporezio lice ima pravo da umanji umnjeni PDV;

2.2. na imenilac: iznos obuhvaćen u brojnik i totalan iznos godišnjeg prometa za koju oporezovo lice nema pravo da umanji PDV, uključujući i razne subvencije od one povezane sa onom isporukom dobara i usluga kako je referisano u stavu 1. člana 24.

3. Obračunavanje umanjene proporcije ne treba da sadrţi:

3.1. iznos prometa namenjen isporuke kapitalnih dobara korišćene od oporezivog lica za potrebe njegovog biznesa;

3.2. iznos isporuke finansijskih usluga, kako su referisane u stavu 1. člana 28. ovog Zakona, ako su razvijene u redovnim osnovama.

4. Umanjena proporcija PDV-a treba da se utvrdjuje na godi[njim osnovama kao procenat, i treba da se uokruţuje jednim punim brojem.

5. Privremena umanjena proporcija i aktuelna umanjena proporcija:

5.1. umajena proporcija za aktuelnu godinu treba da se utvrdjuje privremeno zasnivajući se na podatke transakcijama predhodne godine, dalje "privremena umanjena proporcija". U nedostatku podataka o transakcijama iz predhodne godine, ili kada su iznosi bili beznačajni, privremena umanjena proporcija treba da se utvrdi od PAK-a na osnovu planiranja samog oporeyivog lica;

5.2. umanjena proporcija na kraju trba da se utvrdjuje kada aktuelan obim transakcija je poznat za godinu za koju je utvrdjena oporeziva proporcija, dalje "aktuelna umanjena proporcija";

5.3. ako se primeti da je umanjenje umanjenog PDV-a na osnovu privremene umanjene proporcije bila veča ili manja nego ona kakva je trebalo da bude u vezi aktuelnih podataka o obimu transkcija, smanjenje umanjenog PDV-a treba da se podešava prema okolnostima u poreskoj deklaraciji poreskog perioda januara godine koja se teće u kojoj je utvrdjena atualna umanjena proporcija;

6. Bez obzira na stav 2 ovog ćlana, oporezivo lice moţe da utvrdjuje umanjenu proporciju za saku individualnu oblast njene aktivnosti na odvojen način, pod uslovom da on vodi odvojene beleške za svaku individualni oblast i pod uslovom da on obaveštava poreske autoritete o metodi utvrdjivanje umanjene proporcije. Ako PAK primi obaveštenje najmanje petnaest (15) dana pre početka novog poreskog perioda, oporezivo lice moţe da započne da obraćuna umanjenu proporciju prema ovom stavu u prvom poreskom periodu koja sledi posle poreskog perioda u kojoj je on obaveštavao PAK-a oko njegove odluke, ili poćetkom sledečeg poreskog perioda. Oporezivo lice traba da ga obračunava umanjenu proporciju, izabranu prema ovom podčlanu za najmanje 12 meseci. Ako oporezivo lice ţeli da ponovo izmeni metodu obračunavanje umanjene proporcije, on treba da obaveštava PAK za ovu izmenu u roku od petnaest (15) dana pre početka poreskog perioda u kojoj se

upotrebljava nova metoda.

7. PAK moţe da:

7.1. posle obaveštenja u skladu sa podčlanom 39.6, da zabrani oporezivom licu korišćenju izabrane metode za utvrdjivane umanjene proporcije ako izabrana meoda ne omogučava PAK-u adekvatnu kontrolu umanjenju umanjenog PDV-a;

7.2. da ovlasti odnosno traţi oporezivom licu da vrši umanjenje zasnivajući se na realnom korišćenju ućinjeno za celokupnu ili deo dobara i usluga.

Član 40 - Zahtevi za refundiranje PDV

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Oporezivo lice moţe da prenosi prekoraëeno kreditiranje PDV-a u poreskom periodu u nastavku ili da podnese zahtev za refundiranje PDV-a, kada za jedan poreski period, koja je poslednji poreski period tromesećja kalendarske godine, daklaracija PDV-a oporezivog lica iskazuje odredjeni iznos umanjenja koja prelazi iznos obaveza PDV-a.
Višak kreditiranja prenošenog PDV-a moţe da se primenjuje na obaveze PDV-a u sledečom poreskom periodu.

2. Zahtevi za refundiranje PDV-a:
Bez prejudiciranje člana 24 Zakona Br.2004/48 o Poreskoj administraciji i postupcima, radi pravilnog i tačnog primenjivanja ovog člana, o zahtevima refundiranja PDV-a treba da se primenjuj sledeće procedure:

2.1. Oporezivo lice može tražiti rimbursiju PDV-a ako na kraju svakog kalendarskog tromesećja iznos kredita PDV-a prelazi iznos od 5.000 eura i pod uslovom da oporezivo lice bio u stanju kreditiranja na kraju svakog tromesećnog poreskog perioda, i ako su podnete sve poreske deklaracije PDV-a i drugih poreza za sve predhodne poreske periode.

2.2.za izvoze, moţe da se traţi refundiranje posle svakog poreskog perioda, pod slovom da se ispunjavaju sledeći uslovi:

2.2.1.transakcije izvoza predstavljaju najmanje dvadeset i pet (25%) od celokupnih transakcija uz pravo umanjenja umanjenog PDV-a i iznos PDV-kredita premašuje pethiljada (5000) evra krajem porezskog perioda;

2.2.2.da oporezivo lice ispunjava sve vazeće carinske propise i PDV-a; i

2.2.3.da je predao sve deklaracije PDV-a i druge poreske deklaracije za

sve predhodne periode.

3. Svedočnja oko zahteva refundiranja PDV-a:

3.1.u momenu dostavljanja zahteva za refundiranje, oporezivo lice reba a rapolaţe sve evidencije i dokumntaciju referisane podčlanom 40.4 ovog Zakona i utvrdjena podzakonskim aktom koga donosi Ministar za Privredu i Finansije.

3.2.PAK neće da vrši refundiranje ako ne raspolaţe evidencije i dokumentaciju, ili ako ima indikacije da izveštavajući podaci u deklaraciju PDV-a na kojoj je izveštavalo iznos PDV-a i ranije deklaracije PDV-a nisu tačne. Takve indikacije treba dokumentirati u sluţbenom izveštaju – zapisniku sluţbenika PAK-a ili Sluţbenika Carine. Takav poreski Izveštaj obezbedjuuje evidenciju dok oporezivo lice ne dokaţe suprotno. PAK jednom modluikom sa obrazloţenjem, treba da obaveštava oporezivog lica za zadrţavanje rimbursije i dati objašnjenje razloga za zadrţavanje rimbursije;

3.3. refundiranje će biti zadrţana sve dok nadleţna kancelarija PAK-a primi potrebnu evidenciju, dokumntaciju i poreske prijave koje su nedostajale. Ukoliko dokumentacija nije pruţena unutar traţenim rokovima utvrĐenim od strane PAK-a, kontrola zahteva za PDV rimbursiju će biti zatvorena i poreskom obvezniku izdat će se konačni izveštaj koji će objasniti razloge za ne odobravanje rimbursije.

3.4. tokom perioda naknade PDV za zakasnelu naknadu, kao što je navedeno u podstavu 3. stava 3. ovog člana, ne stvara se interes.

4. Ministar Privrede i Finansija donosi podzakonski akt kojim utvrdjuje:

4.1. procedure i uslove oko refundiranje PDV-a koja n se odnose na periodičnih deklaracija PDV-a; i

4.2. alternativne procedure za refundiranje PDV-a, za lica koja nisu obavezna da dostavljaju deklaracije PDV, za lica koja nisu obavezni da dostavljaju prekidaju privrednu delatnot i oporezica lica i potrošači koji nisu nastanjeni na Kosovu.

Član 21
Zahtev za Ponovno Vraćanje Novca PDV.

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. ***Nadoknađivanje poreza na dodatu vrednost***

1.1. U vezi sa Članom 40, paragraf 1 Zakona, ako iznos sniženog poreza za neki poreski period (na primer jedan mesec) je veći od iznosa izračunatog obaveznog poreza za isti poreski period, poreski obveznik ima pravo da prenosi kredit PDV za naredni poreski period. Poreski period treba da upotrebi ovaj kredit poreza kao

isplata poreza za naredni poreski period.

1.2. Ali, na osnovu člana 24 Zakona 2004/48 o Poreskoj administraciji I Procedurama kako su promenjene i dopunjene Zakonom 03/L-071, kao i na osnovu člana 40, paragraf 2 ovog Zakona, porezno lice ima pravo zahteva za vračanje isplate.

1.3. Prema članu 40, paragraf 2.1 Zakona, porezno može da zahteva vračanje novca od PDV ako na kraju svakog kalendarskog tromesečja iznos kredita PDV premašuje iznos od 5,000 evra i sa uslovom da porezno lice bude u stanju kreditiranja na kraju svake poreske periode za tromesečnog PDV. Takođe se zahteva da porezno lice je dostavilo sva izjavljivanja PDV i drugih poreza za sve protekle poreske periode, od vremena kada Poreski obveznike je počelo svoju Ekonomsku aktivnost.

1.4. Ne-iskorišćeni bilans kreditnog viška podrazumeva suvišno kreditiranje preostalo na kraju narednog perioda za tri meseci koji ne može da se iskoristi naspram novih obaveza PDV nastalih za tri naredna poreske meseci (tromesečje).Ovaj ne-iskorišćeni bilans na kraju meseca 3(trećeg), treba da premaši iznos od 5,000 evra da bi se vračao

Primer:

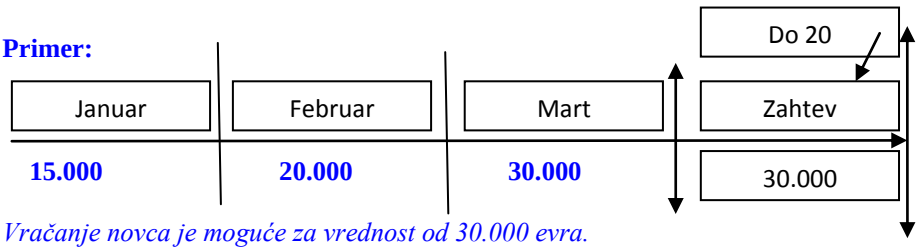

Vračanje novca je moguće za vrednost od 30.000 evra.
Za izvoznik ne vredi ovaj uslov.

1.5. Poreski obveznik ima pravo da zahteva vračanje novca do 20-tog dana meseca nakon kalendarskog tromesečja, koje se poklapa sa rokom izjavljivanja PDV, sa uslovom da dole pomenuti zahtevi su ispunjeni:

1.5.1. iznos umanjujućeg poreza za svaki poreski periode tromesečja je veća od iznosa izračunatog poreza za iste poreske periode tromesečja;

1.5.2. iznos kredita PDV je premašio iznos od 5.000 evra u zadnjoj periodi kalendarskog tromesečja;

1.5.3. poreski obveznik je predao sve izjave PDV i izjave drugih poreza za sve prethodne poreske periode.

1.6. Zahtev pomenut gore, treba da se predaje u Službi Poreskih obveznika u dotičnoj Regionalnoj Kancelariji, zajedno sa izjavama zadnjeg perioda kalendarskog tromesečja

1.6.1. Zahtev vračanja novca od PDV treba da se završi unutar 60 dana nakon uzimanja zahteva za vračanje novca, zahtev koji je podnet u

Kancelariji Službe u dotičnoj regionalnoj kancelariji PAK, nakon ovog datuma ako bude bio neki razlog zakašnjenja, onda će se izračunati kamata nakon 61-prvog dana predviđenog zakonodavstvom PAK, ako bude bilo razloga za zakašnjenje zbog informacija da poreski obveznik nije se pridržao predviđenih rokova zakonodavstvom PAK onda se neće izračunati kamata za kašnjenje.

1.6.2. Lice koje vrši samo oslobođene aktivnosti poslovanja, kao što se ističe Zakonom o PDV 03/L-146, Član 27, bez prava odbijanja popusta PDV koja je umanjujuća nema mogućnosti da se uzima vračanje novca od PDV.

1.6.3. Lica koja prekidaju svoju aktivnost i nalaze se u kreditiranju, na primer kreditiranje poreskog obveznika je 3,000 evra iz raznih razloga, ovaj poreski obveznik ima pravo vračanja novca iako kreditiranje poreskog obveznika je ispod predviđenog praga prema paragrafu 40.2 zakona PDV, u tom slučaju ne vredi uslov da poreski obveznik da ima kreditiranje od 5,000 evra.

2. ***Zahtev vračanja novca od PDV na mesečnim osnovama, kao što su Vračanje novca za izvoze: pod paragraf 2.2 paragrafa 2 člana 40 Zakona o PDV***

2.1. Poreski obveznik čiji glavni biznis ili glavni biznisi su izvoz robe koji obično imaju veći umanjujući porez nego izračunatog poreza iz razloga stope 0% izvoza. Zahtevi vračanja novca izvoza, koja na uspešna nadoknađivanja PDV predstavljaju premašivanje umanjujućeg poreza, treba da se isplaćuju nakon svake poreske periode, ako uslovi pomenuti u nastavku se ispune:

2.2.1. transakcije izvoza učestvuju najmanje sa 25% ukupnih transakcija sa pravom popusta PDV koja je umanjujuća; i vrednost kredita PDV premašuje pet hiljada (5000) evra na kraju poreskog perioda;

2.2.2. porezno lice da ispuni sve sprovodljive carinske zahteve i one PDV;

2.2.3. da su dostavljene sve izjave PDV i druge Poreske izjave za sve prethodne periode;

2.2.4. poreski obveznik treba da poseduje dovoljnu dokumentaciju da bi dokazao zahtev vračanja novca PDV.

3. Dokazi koje treba imati porezno lice u vezi sa zahtevom vračanja novca PDV:

3.1. svi računi kupovine za tri meseci pre meseca stvaranja zahtevanog kreditiranja, računi kupovine za mesec u kojem zahtevano kreditirane je nastalo, plus računi kupovine za naredne mesece zahteva vračanje novca PDV;

3.2. svi računi prodaje za tri meseci pre meseca stvaranja zahtevanog kreditiranje, računi prodaje za mesec u kojem je nastalo zahtevano kreditiranje, plus računi

prodaje za nastupajuće mesece pre meseca zahteva za vračanje novca od PDV;
3.3. celokupna carinska dokumentacija, plus prateći račun kupovina, za sve uvoze na Kosovu tokom tri meseci pre meseca na kojem je zahtevano kreditiranje nastalo;
3.4. vračanja novca neće se dostaviti dok poreski obveznik ne bude predao sve obavezne poreske izjave. Jedan poreski obveznik koji nije dostavio sve izjave smatraće se da nije dostavio važeći zahtev za vračanje novca. Svaki zahtev za vračanje novca dostavljeno kada poreski obveznik nije dostavio sve zahtevane izjave će se odbiti;
3.5. izjavljivanje biznisa u vezi sa razlogom o većoj isplati ili kreditnom bilansu PDV, kao što su investicije, neobične velike kupovine, itd;
3.6. svaki projekat investiranja sa dugoročnim ili kratkoročnim ugovorima, projekti investiranja, druga dokumenta koja argumentiraju investicije u zgradi, osnovna sredstva itd.

4. PAK neće izvršiti vračanje novca ako porezno lice ne poseduje evidencije I dokumenta, ili ako ima indikacija da izveštavani podaci na izjavama o PDV na kojima je izveštavan iznos vračanja novca PDV i prethodne izjave PDV nisu tačne. Takve indikacije treba da se dokumentiraju na službenom izveštaju – Zapisnik službenika PAK ili Službenika Carine. Takav poreski izveštaj osigurava evidenciju dok porezno lice ne bude dokazao protivno. PAK sa jednom opravdanom odlukom treba da obavesti porezno lice za držanje Vračanja novca i da pruža objašnjenje za razloge držanja vračanja novca;

5. ***Aplikacija/formular zahteva za vračanje novca PDV na Kosovu***

5.1. Regionalna kancelarija poreza donosi svoje odluke o nadoknađivanju na osnovu aplikacije poreskog obveznika. Aplikacija dopunjuje nadoknađivanje mesečnog poreza odnoseći se na Zakon o PDV član 54.1 ako aplikacija se predaje datumom 20 drugog meseca nakon dotičnog meseca, kao što se opisuje na Uputstvu o PDV.

5.2. Ova aplikacija za nadoknađivanje PDV je slobodan oblik i treba da predstavlja najmanje informacije pomenute u nastavku:

5.2.1. ime aplikanta (poreski obveznik)
5.2.2. fiskalni broj poreskog obveznika

5.2.3. adresa mesta poreskog obveznika

5.2.4. broj bankarskog računa

5.2.5. kontaktno lice, ime, kontaktna adresa i broj njegovog/njenog telefona

5.2.6. poreski period

5.2.7. vrsta poreza

5.2.8 iznos vračanja novca za period.

5.3. Opis pitanja i osnove

5.3.1. zašto umanjeni porez aplikanta premašuje izračunati porez, ili

5.3.2. dali je bilo ranijih grešaka, kao primer

5.3.3. izračunati porez mogao je da se nametne pogrešno iz razloga nepoznavanja zakona ili matematičkih grešaka

5.3.4. datum

5.3.5. potpis (potpis treba da bude od ovlašćenog lica ili odgovornog lica).

Član 41 - Podešavanja umanjenja

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Početna umanjenja treba da se podešavaju kada je najveća ili najmanja umanjenje nego ona za koju oporezivo lice ima pravo. Posebno, podešavanja treba da se vrše kada:

1.1.kasnije je utvrdjeno umanjenje umanjenog PDV-a obračunato sa više ili manjim iznosom u odnosu na iznos za koju
je oporezivo lice ima pravo;

1.2. nakon dostave deklaracije PDV-a, došlo je do izmena korišćenih činilaca za obraćunavanje umanjenje iznosa umanjenog PDV-a, na primer kod anulirane prodaje ili kada je došlo do smanjenje cena, nakon isporuke.

2. Ako se izmene izrše u roku od pet (5) godina od kalendarske godine početka korišćenja kapitalnih dobara, ili izmene su dešavale u uslovima koja u toku te godine bile su odlučujuće za umanjenje umanjenog PDV-a, treba da sledi jedna ispravka umanjenog PDV-a za period koja prati izmenu.
Za nepokretnu imovinu, treba da se primenjuje period od dvadeset godina u mesto perioda od pet (5) godina.

3. Poreski period u kojoj je izvršena ili nije izvršeno umanjenje umanjenog PDV-a treba da se smatra kao početak korišćenja kapitalnih dobara ili nepokretne imovine prema stavu 2 ovog člana.

4.Godišnje podešavanje, treba da se vrši u variacijama u umanjenjima naslovnicima narednih godina u relaciji sa godinom na kojoj je roba upotrebljena po prvi put, i treba da se izvrši u vezi jedne petine (1/5) odnosno jednu dvadesetu (1/20) u skladu sa vrstama kapitalnih srestava, godišnjeg korespondiranog sprovodjena na početku.
Ali, ako su isporučena u toku podešenog perioda, kapitalna dobara reba da se tretiraju kao da su primenjene za jednu privrednu delatnost oporezivog lica do završetka podešenog perioda.

5. Ne treba da se vrši podešavanje na umanjenje umanjenog PDV-a ako razlika umanjenog PDV-a nije niţe od dvadeset (20) evra.

6. Ministar privrede i finansija treba da utvrdi praktična pravila o podešavanjima umanjenog PDV-a utvrdjivanjem umanjenog PDV-s oko ovih podešavanja.

Član 22
Uređenja Popusta

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Početni popust umanjujućeg PDV se ispravlja onda kada korisnik kapitalne robe nastaje neka promena koja utiče na pravo poreznog lica na smanjenje iznosa koji može da bude manji ili veći. Godišnja ispravka kada korišćenje kapitalne robe ima neku promenu koja utiče na pravo poreznog lica na smanjenje iznosa koji može da bude manja ili veća. Godišnja ispravka treba da se vrši samo za dvadeseti deo (1/20) nepokretne imovine i petinu (1/5) druge kapitalne robe o nametnutom PDV za kapitalnu robu. Ispravka treba da se vrši na osnovu promena prava smanjenja za nastupajuče godine koje se nadovezuju sa godinom kada je primljena kapitalna roba. Porezno lice nije obavezno da ispravlja smanjenje ako razlika umanjujuće PDV je manja od dvadeset evra (20 evra). Ispravka za svaku kalendarsku godinu treba da se vrši kroz poreske izjave najkasnije do Januara nastupajućeg kalendarskog meseca.

2. Ako se kapitalna roba snabdeva tokom periode ispravke, treba da se deluje kao u nastavku:

2.1. ako se snabdevanje oporezuje, kapitalna roba treba da se smatra kao da se koriste potpuno za poreske namene za preostali period ispravke. Ako poreski obveznik nije imao pravo da napravi potpuno smanjenje umanjujućeg PDV, ispravka može da se vrši za preostali period ispravke poreskog perioda kada je snabdevena kapitalna roba. Ispravka ne može da premaši 16% cene prodaje bez PDV;
2.2. ako snabdevanje se ne oporezuje, kapitalna roba treba da se smatra kao da se koriste u svrhe koje se ne oporezuju za preostali period ispravke. Ako poreski obveznik je imao pravo za potpuno smanjenje ili delimično smanjenje umanjujućeg PDV, ispravka treba da se vrši za preostali period ispravke poreskog perioda kada je snabdevena kapitalna roba;
2.3. ako snabdevanje, prema Članu 13 Zakona, ne treba da se smatra kao snabdevanje robe iz obzira, obaveza ispravke dotične kapitalne robe se prenosi primaocu. Jedna izjava, koja specifikuje obavezu za ispravku za svaku kapitalnu robu, koja treba da se potpisuje od obe strane od snabdevača i primaoca i treba da se pošalje pri PAK ne kasnije od 8 dana, obaveza ispravke postaje obavezujući odmah za preostali deo ispravke i primalac i snabdevač su zajednički odgovorni. PAK može da odluči dali ć biti potrebe za jedan posebni formular za upotrebu takve izjave.

3. Ako jedna zgrada ili oprema postaje neupotrebljiva pre nego im prođe rok periode ispravke umanjujuće PDV, onda razlozi za ispravku umanjujuće PDV treba da se zaustavi.

4. Ako naredne investicije ne menjaju u suštini vek upotrebe zgrade ili opreme, onda ispravka umanjujuće PDV za tu investiciju treba da se izvrši u period ispravke umanjujuće PDV za dotičnu kapitalnu robu.

5. Ako se vrši neka naredna investicija koja u suštini menja rok upotrebe ili predstavlja jednu zasebnu jedinicu kao što može biti na primer neki aneks postojeće zgrade, jedan period (poseban) ispravke umanjujućeg PDV treba da se određuje za ovu investiciju.

Primer 1
Ispravka smanjenja umanjujućeg PDV za kapitalnu robu

Kompanija A obavlja dve vrste snabdevanja koja se oporezuje sa oslobođenim PDV. Nakon završetka svake godine, Kompanija izračunava svoj promet kojeg deli na porezno snabdevanje i na snabdevanja oslobođen kao u nastavku:

Godina	Porezno snabdevanje sa PDV	Oslobođena snabdevanja	Ukupni promet	Pravo na delimično smanjenje
2009	160	150	310	52
2010	140	150	290	49
2011	170	140	310	55
2012	130	50	180	73
2013	210	680	890	24
2014	300	80	380	79
2015	150	150	300	50
2016	260	300	560	47
2017	150	150	300	50
2018	0	250	250	0
2019	0	50	50	0
2020	0	300	300	0
2021	150	150	300	50
2022	170	140	310	55
2023	130	50	180	73
2024	210	680	890	24
2025	300	80	380	79
2026	150	150	300	50
2027	260	300	560	47
2028	150	150	300	50
2029	0	250	250	0

Pravo na delimično smanjenje u skladu sa Članom 39, paragraf 4 Zakona treba da se zaokruži sa jednim punim brojem. Kompanija A kupuje jednu komercijalnu zgradu u Septembru 2010 godine. Kupovini se uzima PDV u vrednosti od 250,000 Evra. Kompanija A prima račun u vezi sa kupovinom zgrade u Septembru 2010 godine i počinje da upotrebljava zgradu takođe u Septembru 2010 godine. Kompanija A će koristiti ovu zgradu za obavljanje obeju snabdevanja, i oporezivanih i oslobođenih od poreza. Koliko može imati popusta Kompanija A u Septembru 2009? Izračunavaj iznos koji može da umanjuje Kompanija A kao i godišnje ispravke smanjenja umanjujućeg PDV koje će se izvršiti od strane Kompanije.

Rešenje
U Septembru 2010 Kompanija A može da smanji 130,000 Evra. Razlog za to je delimično smanjenje koje može da se sprovodi prethodno tokom 2010 godine koja je 52 procenta stope delimičnog smanjenja izračunatog za 2009 godinu. U izjavljivanju PDV koja treba da se predaje u Januaru 2010 godine, kompanija treba da ispravi prethodno izvršeno smanjenje u skladu sa sadašnjim stopama smanjenja izračunatog na osnovama iznosa prometa za 2010 godinu koja se izračunava za 49 procenta. Zato, kompanija treba da smanji smanjenje umanjujuće PDV sa 7,500 Evra koja je razlika između prethodnog prava i delimičnog smanjenja i sadašnjeg prava za delimično smanjenje za 2010 godinu.

U nastavku su napisane izvršene ispravke za svaku godinu.

Godina	Moguća smanjenja tokom godine	Izvršena smanjenja ranije tokom godine	P ravo na smanjenje	Godišnja Ispravka
2010	12,500.00	6125	6125	0
2011	12,500.00	6125	6875	750
2012	12,500.00	6125	9125	3000
2013	12,500.00	6125	3000	-3125
2014	12,500.00	6125	9875	3750
2015	12,500.00	6125	6250	125
2016	12,500.00	6125	5875	-250
2017	12,500.00	6125	6250	125
2018	12,500.00	6125	0	-6125
2019	12,500.00	6125	0	-6125
2020	12,500.00	6125	0	-6125
2021	12,500.00	6125	6250	125
2022	12,500.00	6125	6875	750
2023	12,500.00	6125	9125	3000
2024	12,500.00	6125	3000	-3125
2025	12,500.00	6125	9875	3750

2026	12,500.00	6125	6250	125
2027	12,500.00	6125	5875	-250
2028	12,500.00	6125	6250	125
2029	12,500.00	6125	0	-6125

Svaka ispravka treba da se vrši na izjavi o PDV koja će se poslati u Januaru nastupajuče godine.

Primer 2

Kompanija B upravlja jednu apoteku i jedan supermarket. Kompanija B nije registrirana za PDV jer njen promet ne premašuje prag kojem se odnosi prema Članu 6 Zakona. U 2010 godini kompanija kupuje jedan kamion. Kamion pretežno se koristi u vezi sa radom na supermarketu, ali takođe se koristi i za radove apoteke. Cena kamiona je bila 21,000 Evra. Kompanija je primila račun od snabdevača, koja je registrirana za PDV, i na tom računu PDV je bila u vrednosti od 3,360 Evra. U 2010 godini kada kompanija je kupila kamion nije mogla da smanji PDV jer nije registrirana za PDV. U mesecu Maj 2012 godine, promet kompanije premašuje prag za obavezno registriranje i iz tog razloga kompanija dostavlja aplikaciju za registraciju koja nastupa na snazi kada lice postaje porezno lice od datuma 10 Juni 2010. U 2013 godini, brat vlasnika kompanije će se iseliti u Atini. Vlasnik koristi kamion da bi poslao brata sa njegovim stvarima u Atini. On ne naplaćuje svom bratu neku cenu za ovu pruženu uslugu.
Nakon završetka svake godine poreski obveznik A je izračunao promet i delio ga je kao u nastavku:

Godina	Supermarket pre registriranja	Supermarket nakon registriranja	Apoteka	Ukupni promet	Pravo na delimično smanjenje
2010	150	0	150	300	0 (Br reg.)
2011	170	0	140	310	0 ((Br reg.)
2012	150	160	240	550	30%
2013		450	400	850	53%
2014		500	600	1100	46%

Pravo delimičnog smanjenja treba da se zaokruži u skladu sa Članom 39, paragraf 4 Zakona.
Izračunaj iznos PDV koji može da umanji od Kompanije A za period 2010- 2014.

Rešenje

Promet koji on ima pravo da smanji je samo promet generisan od 10 Juna 2010 godine kada kompanija je postala registrovano porezno lice. Transport brata sa njegovim stvarima

u Atini prema Članu 15, paragraf 2 Zakona će se tretirati kao snabdevanje sa obzirom. Oporezivani iznos za ovu uslugu je u skladu sa Članom 24, pod paragraf 7.2. Zakona je potpuni trošak za pružanje usluge. Za ovu uslugu Kompanija B treba da izdaje jednu unutrašnji račun prodaje nad kojom će nametnuti izračunati PDV. Oporezivani iznos za ovu uslugu se prikazuje na prometu supermarketa. Privatna upotreba kamiona ne utiče na smanjenje PDV za kamion. Umesto toga, privatna upotreba itd. će se tretirati kao snabdevanje u obzir u skladu sa Članom15 Zakona.

Godina	Moguće smanjenje za godinu	Prethodno izvršena smanjenja za godinu	Pravo na smanjenje	Godišnja Ispravka
2010	672	0	0	0
2011	672	0	0	0
2012	672	0	201	202
2013	672	0	356	356
2014	672	0	309	309

Kompanija B ima pravo smanjenja iznosa u nastavku kao umanjujuće PDV u izjavama PDV za:

Januar 2013: 202 Evra

Januar 2014: 356 Evra

Januar 2015: 309 Evra

Član 42 - Umanjena umanjivog PDV na početku privredne delatnosti kao oporezivo lice registrovano kao obveznik PDV

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Dana kada njihova identifikacija za potrebe PDV-a postane punovaţna, oporezivo lice treba da dobije pravo za proporcionalno umanjenje umanjenog PDV-a za dobara u zalihe jedan dan pre nego registzracija postane punovaţna, s hodno članu 6, 7 i 8 ovog Zakona. Umanjenje umanjenog PDV-a, treba da se utvrdjuje o PAK-a zasnivajući se na informacije raćunovdstva oporezivog lica i podataka zalihe robe.

2. Jedno oporezivo lice zavisno od sprovodjenje ovog člana moţe da smanji umanjenog PDV-a proporcionalno sa ućinjenim isporukama, dok ima pravo na refundiranje PDV-a po ovim osnovama.

3. Ministar Ministarstva privrede i finansija treba da utvrdjuje praktična pravila za sprovodjenje ovog člana.

Član 23
Smanjenja Umanjujućeg PDV na Početku Ekonomske Aktivnosti kao Porezno Lice Registriran za PDV

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Kao što je predviđeno članom 42 paragraf 1 Zakona kada jedno lice postane porezno lice,bilo od premašivanja predviđenog praga člana 6 paragraf 1 Zakona ili ako je registriran dobrovoljno prema članu 8 Zakona, ovo porezno lice ima pravo da na prvi poreski period kada postane registrirano porezno lice, da prepoznaje smanjenje PDV za celokupnu robu koju ima na svojim zalihama od prvog dana pre nego registriranje postaje važeće. Uslovi koje treba da ispuniti da bi koristili ovo pravo su kao u nastavku:

1.1. roba koja će se koristiti za izvršenje snabdevanja koje imaju pravo smanjenja;
1.2. porezno lice treba da raspolaže sa listom specifikovanih zaliha u količini i sa datumom registriranja zaliha na dan pre nego postaje porezno lice;
1.3. treba da ima račun sa PDV kao što je predviđeno na Poglavlju 15 Zakona;
1.4. treba da pruži evidenciju za registriranja kao što je predviđeno poreskim Zakonodavstvom.

2. Kao što je predviđeno članom 42 paragraf 2 Zakona, lice koje postaje porezno lice, će imati pravo smanjenja sniženog PDV, za prvi poreski period kada registriranje j postalo važeće.

3. Ako porezno lice se desi da je smanjila PDV za robu na zalihama, i kasnije te zalihe će koristiti kao oslobođena snabdevanja bez prava smanjenja sniženog PDV treba da se sprovodi Član 12, paragraf 2 Zakona, da kao posledicu ima da izračunati PDV treba da se isplaćuje od strane poreznog lica, na period kada roba će se koristiti kao oslobođena snabdevanja bez prava smanjenja. Jedna unutrašnja faktura prodaje treba da se izdaje u takvim slučajevima.

4. Takođe ako porezno lice ima kreditiranje PDV na kraju tromesečja pošto je smanjila PDV za robu u zalihama, onda to lice neće imati pravo vršenja zahteva za vračanje novca, u vezi sa kreditiranjem koje je rezultat smanjenja PDV za zalihe kada on/ona postane porezno lice.

POGLAVLJE XIV - LOŠI DUGOVI

Član 43 - Loš dug za potrebe PDV-a

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Kada celokupna odnosno deo naplate za oporezivu nabaku nije priznata od oporezivog lica – snabdevaća, on moţe da smatra neuplaćini iznos kao loš dug. Oporezivo lice moţe da pismeno aplicira u PAK za smanjenje iznosa obraćunate poreske obaveze od onoga sa uplaćenim iznosem PDV-a oko isporuke koja se odnosi na celoupnom ili jednom delu naplate oporezve isporuke koja nije priznata. Aplikacija treba da se udruţuje dovoljnom evidencijom oprezivog osoblja da dokaze da dug PDV isplaćena PAK-u i celookupan odnosno deo isplate a oporeziva isporuke nije priznata.

2. Aplikacija prema stavu 1 člana 43 ne treba da se uradi pre šest meseci nakon završetka poreskog perioda u kojoj PDV u celokupnoj uplati odnosno njenim delom za oporezivu isporuku, nije priznata, ali isplaćena PAK-u.

3. Direktor ili ovlašćeno lice moţe da odbije aplikaciju dostavlena prema stavi 1 ovog člana kada se smatra da evidencija poreskog obveznika nije dovoljna da oporezivo lice naplatio PDV za PAK na oporezivu isporuku i da on nije priznao celu ili deo naplate za onu oporezivu isporuku.

4. Kada direktor ili ovlašćeno lice bude ubedjen da oporezivo lice platio PDV za PAK na oporezivu isporuku, i nije priznao celu ili deo naplate za onu oporezivu isporuku, on daje pismenu dozvolu za oprezivo lice da smanji od iznosa poreske obaveze obračunat od njega za sledeči poreski period, iznos PDV-a za ceo ili deo naplate koja nije priznata.

5. Kada oporezivo lice koji je dostavio aplikaciju prema stavu 1. ovog člana priznaje pismenu dozvolu Direktora da smanji njegov obračunati porez, oko lošeg duga, on treba:

5.1. napravi jednu fakturu lošeg duga i da to ukljući u njegove beleške uz pismu Direktor odnosno ovlaščenog duga priloţena toj fakturi;

5.2. dostavlja kopije fakture lošeg duga i pismo Direktora, lice kojoj je pruţana

oporezivo isporuka;

5.3. dostavlja kopije fakture lošeg duga i pismo direktora, u nadleţnoj regionalnoj poreskoj kanclariji.

6. Kada lice kome je vršena oporeziva isporuka i koji je loš duţnik, da mu se da primerak

fakture lošeg duga i primerak pisma direktora ili oporezivog lica, on treba da povećava iznos obračunatog poreza prikazan u njegovoj sledećoj poreskoj deklaraciji sa iznosem prikazana u fakturi lošeg duga.

7. kada bude smanjen obračunati porez oporezivog lica kao rezultat dostavljene aplikacije prema stavu 2. člana 43, i posle toga ceo odnosno deo tog duga bude isplaćen, oporezivo lice reba da ga smatra kao obavezu poreza u nastavku obračuatu za poreski period u kojoj je vršena sledeča naplata za smanjeni deo obračunatog poreza koji se odnosi na loš dug naplaćen kasnije.

8. Ministar privrede i finansije moţa da ovlasti sprovodjenje specialne šeme za preduzeća od javnog interesa.

POGLAVLJE XV - FAKTURISANJE I IZDAVANJE DRUGIH PORESKIH DOKUMENATA

Član 44 - Izdavanje faktura i drugih dokumenata koja sluţe kao fakture oporezivih lica

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Svako oporezivo lice treba de se uveri da je izdata jedna faktura, bilo od njega samog; njegovog kupca; na njegovo ime i njegov račun od trećeg lica, u sledećim slučajevima:

1.1. isporuka robe i pruţanje usluga koja je on izvršio za drugo porezivo lice;

1.2. bilo koja isplata na njegov račun pre nego što se izvrši isporuka dobara referisana u tačku 1;

1.3. bilo koja isplata u njegovom od druge oporezive osobe pre nego što su završene ponudjene usluge.

2. Jedna zajednička faktura moţe da se izdaje ako oporezivo lice ućini više odvojenih isporuka dobara ili usluga u toku poreskog perioda.

3. Ako jedna faktura izdata drugom oporzivom licu, ona treba da sadrţi podatke predvidjena članom 45 ovog Zakona, ili ako je izdata drugim licima, ona traba da sadrţi podatke predvidjena u članu 46 ovog Zakona.

4. Faktura treba da se izdaje pre 15-tog svakog moseca koji je u nastavku nakon meseca u kome se dešava trenutak opterećenja. Faktura treba da se potpisuju u skladu sa praksama na Kosovo u toku prelaznog perioda definisana u članu 64 ovog Zakona.

5. Napravljene fakture od kupaca oko njenih isporuka:

5.1. pripremljene fakture od kupaca – oporezivog lica u vezi isporuke dobara i pruţanje usluga za njega od opoezivog lica. Fakture takodje mogu da se izdaju u ime ili u interesu oporezivog lica – nabavljača;

5.2. PAK moţe da naloţi specifićne uslove za oporeziva lica bez jedinice u Kosovo odnosno koja vrše nabavku robe i usluga u Kosovo.

Član 45 - Sadrţaj faktura izdatih od strane oporezivog lica za oporezivano lice

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Oporezivo lice koje izdaje fakturu za oporezivo lice, u fakturu traba da prikaţe sledeće podatke:

1.1. datum izdavanaja;
1.2. redni broj koja omogućava identifikaciju fakture;
1.3. broj regustracije PDV i fiskalni broj oporezivog lica sa kojim se on snabdeva robom ili uslugama;
1.4. broj registracije PDV i fiskalni broj klijenta ili kupca, ukoliko klient ili kupac je obavezan da plaća PDV za robu ili usluge koje snabdeva;
1.5. ime i puna adresa oporezivog lica i njegovog potrošača;
1.6. količina priroda isporućenih dobara, ili instancu i priroda pruţenih usluga;
1.7. datum kada je vršen isporuka ili je završeno isporuka robe I usluga, ili datum prijema naplate u začuu dok ovaj datum moze a se utvdi i razlikuje pram datumu izdavanje fakture;
1.8. oporeziva vrednost u koju je vršen opterećenje PDV-a za svaki individualni prosek odnosno za koju primenjuju idividualna oslobadjanja cena jedinice isključujući PDV za dobara i usluge i svako smanjenje cene koja nije obuhvaćena u cenu jedinice;
1.9. primenjeni prosek PDV-a;
1.10. iznos PDV-a, izuzev tamo gde je primenjen specialni aranţman pod kojim, s hodno ovim Zakonom, taj detal je isključen;
1.11. ako oporezivo lice isporući dobara i usluge za koja je predvidjena oslobadjanje od PDV-a, faktura treba da pokaţe propis ovog Zakona koji utvrdjuje to oslobodjenje;
1.12. ako oporezivo lice nabavlja robu i usluge gde je potrošać obavezan da plati PDV, treba da se pokaţe refernca u primenjenom propisu ovog Zakona ili druge reference koja pokazuju da isporuka dobara i usluga podleţu proceduri drugog opterećenja podleţe proceduri suprotnog opterećenja referisano podstavom 4. stava l. člana 52 ovog Zakona;
1.13. oporezivo lice koji opterećuje PDV šeme uradjene marţe za trgovaćke agente, u fakturi treba da se naglašava propis ovog Zaona po kome je vršeno opterećenjet PDV-a u razliku cena, referisanjem člana 58. ovog Zakona;
1.14. kada se sprovodi jedna od specialnih aranţmana za dobara druge klase, umetnićki radovi, artikli kolekcionara i antikiteti, treba da se daje referensa relevantnih članova ovih aranţmana referisanjem deo A i B člana 59. ovog Zakona;
1.15. kada lice koje je obavezno da plati PDV kao poreski predstavnik u smislu stava 5. člana 52. ovog Zakona, u fakturu treba da unese obavezne detalje kao što registarski broj u PDV-a, ime i puna adresa.

Član 46 - Sadrţaj fakture izdate od strane od oporezivog lica za drugo lice

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Jedno oporezivo lice koja izdaje jednu fakturu za druga lica od onih koja su spomenuta u članu 45. ovog Zakona, u fakturu treba da zabeleţi sledeće podatke:
1.1.datum izdavanja;

1.2. vreme isporuke;
1.3. redni broj koji omogućava identifikaciju fakture;
1.4. identifikacioni broj PDV-a i fiskalni broj pod kojim oporezivo lice vrši isporuku robe i usluga;
1.5. puno ime i adresu oporezivog lica;
1.6. puno ime, adresu "drugog lica" i identifikacioni broj ovog lica kako se naziva u PAK;
1.7. celokupan iznos za isplatu uključujući i PDV;
1.8. vrednost prodaje dobara ili usluga bez PDV-a;
1.9. znos PDV.

2. Ako oporezivo lice isporiči dobara i pruţa usluge različitim poreskim normama, on treba da pokaţe vrednost prodaje uključujući i PDV odvojenu za svaku poresku normu i takodje odvojeno pokaţe vrednost PDV-a.

3. Ako oporezivo lice isporiči dobara i pruţa usluge za koja je predvidjena oslobadjanje, faktura treba da pokaţe propise ovog Zakona koja utvrdjuju oslobadjanja.

4. U svim slučajevima kada je primalac dobara ili usluga neoporezivo lice koja obavlja ekonomsku delatnost u smislu člana 4. ovog Zakona mora da traţi od oporezivog lica izdaje fakturu za njega. Vremenski rok za izdavanje fakture je isti kao i rok utvrĎen u stavu 4. člana 44. ovog Zakona.

Član 47 - Duţnička i poverilačka nota

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Kada oporeziv iznos i PDV u poreskoj fakturi treba da se vrši ispravka shodno članu 41. ovog Zakona, snabdevač treba da izda jednu notu debita ili notu kredita, i treba tu notu tretirati kao da je poreska faktura.

2. Duţnička i kreditna nota treba da sadrţi sledeće:
2.1. datum izdavanja;
2.2. redni broj ;
2.3. referncu u originalnoj fakturi;
2.4. identifikaciju nabavljača i kupaca ime, adresu, i njohove fiskalne brojeve i ako je sprovodljiva, njihove brojeve registracije PDV,adresu, i broj registracija poreskih obveznika, i ako je sprovodljiva, broj registracije PDV-a;
2.5. razlozi ispravke; i
2.6. ispravljeni oporeziv iznos i ispravljeni PDV.

Član 48 - Faktura lošeg duga

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Sadrţaj fakture lošeg duga treba da sadrţi sledeće informacije:

1.1. datum izdavanja;
1.2. redni broj;
1.3. referncu u originalnoj fakturi i pismo usvajanja direktora odnosno ovlaščenog lica;
1.4. identifikaciju nabavljača i kupaca – lošeg duţnika, njohove fiskalne brojeve i njihov broj registracije PDV-a ako poseduju;
1.5. oporezivi iznos i originalnih faktura PDV-a kao i ispravljeni iznosi oporezive vrednosti i PDV-a.

Član 49 - Zahtev za pruţanje uprošćene fakture i fiskalne kupone

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Svako lice koje nema obavezu da se registruje za PDV, ali koji se bavi privrednom delatnošću prema šlanu 4 ovog Zakona primaocu isporuke daje sledeće:

1.1. običnu fakturu kao što je predviĎeno u članu 46. ovog Zakona, gde isporuka i vrednost petsto (500) evra ili više, ili lice koje prima isporuku je obavezno da zahteva takvu fakturu u skladu sa stavom 4. člana 46;

1.2. "fiskalni kuponi" koji:

1.2.1. proizvode na automatski način od strane autorizovanih fiskalnih elektronskih ureĎaja (FED) iznoseći detalje o robi i pruţenim uslugama u lokalima, jedinicama ili lokacijama koje su pristupačne javnosti, u maloprodaji ili veleprodaji, ili uopšte tamo gde se ne mora izdati faktura na sistematski način klijentima koji plaćaju u gotovini ili drugim ekvivalentnim instrumentima plaćanja;

1.2.2. treba da sadrţe kao u nastavku:

1.2.2.1. zaglavlje kupona:

1.2.2.1.1. ime i adresu dobavljača, Fiskalni broj i broj registracije PDV-a, ukoliko se primenjuje. Ovo treba da omogući pragramirano zaglavlje koje se sastoji od imena i trgovačkog imena lica, adresa biznisa, fiskalni broj i broj registracije PDV-a + broj telefona/mobilnog telefona;

1.2.2.1.2. identifikacioni broj registracije kase. Kupon treba da sadrţi serijski broj registracije fiskalne kase i unutrašnju identifikaciju POS-a, ukoliko se upotrebljava od strane korisnika;

1.2.2.1.3. identifikaciju u mreţi, na primer ukoliko postoji više različitih mesta poslovanja koja su povezana u istu mreţu;

1.2.2.1.4. datum i vreme dostavljanja. Fiskalni kupon treba da sadrţi datum i vreme izdavanja kupona;

1.2.2.1.5.serijski broj transakcije potrošačem/klijentom, koji je kumulativni broj izdatih računa;

1.2.2.1.6. operatera koji je pruţio uslugu;

1.2.2.2 detalji artikala kupona:

1.2.2.2.1. pokazatelj broja artikla ili pruţenih usluga ili drugi pokazatelji artikla koji su izdati od strane Poreske administracije;

1.2.2.2.2. kratak opis svakog artikla robe ili pruţenih usluga, praćenih obaveštavajućim kodom referencije ukoliko se vodi kompjuterska lista produkata;

1.2.2.2.3. količina i priroda izdate robe ili opseg i priroda pruţenih usluga, pomnoţeno sa cenom po jedinici;

1.2.2.2.4. iznos rabata, sniţenja, povraćaja i CASH BACK-AVE dostavljenih označenih znakom minusa i sa vrednošću;

1.2.2.2.5. stopu PDV-a sa specifičnim kodom za svaku stopu i za artikal;

1.2.2.2.6. cenu sa PDV-om za prodate artikle koji imaju isti kvalitet sa PDV-om, ukoliko se primenjuje (ukupna cenu za prodate artikle sa istim kvalitetom);

1.2.2.2.7. cenu bez PDV-a za prodate artikle sa istim kvalitetom, ali bez PDV-a za svaku liniju artikla;

1.2.2.2.8. total bez PDV-a za snabdevanje transakcija po stopi za klijenta;

1.2.2.2.9. total PDV-a po stopi, ako je primenljivo.

1.2.2.3. Na osnovu:
Definicija „Fiskalni kupon“ i Fiskalni logo i vrsta:

1.2.2.3.1. fiskalni logo je identifikaciona oznaka koja se stavlja na svaki poreski isečak i koji potvrĎuje da su prodaje registrovane u fiskalnoj memoriji i u elektronskom dnevniku računa/kontrolnoj traci FED-a;

1.2.2.3.2. grafička forma fiskalnog loga je:
Republika Kosovo MEF & PAK

1.2.2.4. Fiskalni isečak moţe sadrţavati identifikacione podatke klijenta ukoliko se to traţi od strane poreskog zakonodavstva;

1.3. poreske informacije automatski proizvedene, uključujući promet i isplaćeni PDV potrošača, koji u **"**online**"** način mogu da budu na raspolaganje PAK-u i drugih poreza odredjenih kategorija poreskih obveznika.

2. Oporezivo lice koji snabdeva ostala lica robom i uslugama u ne poslovne svrhe korisniku tih usluga izdaje isti račun i obične priznanica kao što se to navodi u stavu 1 ovog člana.

Član 50 - Izdavanje i dostavljanje faktura elektronskim putem i dokumenata koja sluţe kao fakture

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Fakture i druge dokumente izdavane prema ovom poglavlju da se dostavljaju u papiru i zavisno da li primalac prima, moţe da se dostavlja ili stavlja se na raspolaganje na elektronski način. Autentičnost porekla i integritet njihovog sadrţaja mora biti zajamčena pomoću naprednog elektroničkog potpisa ili putem EDI elektroničke razmene podataka kao što je odreĎeno od strane Europskih dogovora i preporuka

2. Specifične obaveze ili formalnosti koja se povezuju za izdavanje, dostavljanje ili stavljanje na raspolaganju faktura ili slićne dokumentacije na elektronski naćin elektronske potpise koja su u saglasnosti sa aranţmanima Evropske unije i preporukama, treba da se prikaţu u pod-zakonskom aktu koga donosi ministar za privredu i finansije.

3. Svaki dokumenat ili obaveštenje koji dopunjuje ili referiše na specifičan način i jasno početnoj fakturi, tretira se kao faktura.

Član 51 - Posebne odredbe

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Oporeziv iznos i iznos PDV-a u fakturama izraţava se u eura.

2. PAK moţe traţiti da fakture ili dokumenti koje sluţe kao fakture oko isporuke dobara i pruţanje usluga na Kosovo ili za druge zemlje, da se prevedu na sluţbenim jezicima Kosova.

3. Ministar za privredu i financije treba da donese podzakonski akt sa detalnjim objašnjenjima i obavezama radi sprovodjenje poglavlje 15 ovog Zakona. Ministar moţe takoĎe nametnuti u skladu sa aranţmanima Europske unije i pored zajedničkih dokumenata trgovine koje se koriste na Kosovu, ostale dokumente kao što su dostava beleške, zapisi tereta, dokumente transporta, detaljne račune i evidencije, kao što su registri za ugovor i proces rada i druga sredstva dokazivanja u pogledu transakcija i premeštanja robe, kako bi osigurali ispravnu procenu i i ubiranje PDV-a.

Član 24
Posebne Dispozicije
(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Prema zahtevima člana 51, paragraf 3, svako porezno lice treba da održava i da poseduje dokumenta kao što su opisane na poglavlje 15 Zakona. Takođe on je obavezan da održava i vodi druga dokumenta kao u nastavku:

1.1. dokumenat transporta/ otpremnica – kao što je opisano na članu 9 paragraf 1.2 Uputstva Br 16/2009 o sprovođenju zakona o Poreskoj Administraciji i Procedure;

1.2. dokument primanja Pošiljki - Treba da bude jedan dokumenat koji dokazuje da je roba primljen od ovlašćenog lica za primanje robe. N ovom dokumentu osim ostalog treba da se uključi u detalje opis vrste i količine primljene robe;

1.3. registriranja i detaljne beleške u vezi sa radom u procesu treba da se pruže relevantni dokazi u vezi sa količinom robe koja se premešta, počevši od materijala, polu proizvoda pa do završnog proizvoda;

1.4. protok robe treba da se dokazuje relevantnom dokumentacijom na mestu ili mestu boravka poreskog obveznika ako ima više od jednog mesta gde posluje. U ovaj dokumenat između ostalog treba da se uključi u detalje opis vrste i količine robe koja je pomerena;

1.5. u slučaju davanja robe kao Konsignacija kao relevantan dokumenat da bi dokazao da roba j data kao konsignacija ć biti Ugovor koji određuje sve uslove sporazuma konsignacije kao i prateću dokumentaciju za pomeranje robe koji između ostalog treba da uključi u detalje opis vrste i količine robe koja se pomerala.

POGLAVLJE XVI - OBVEZNICI PDV

Član 52 - Obaveznici PDV

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Lica obavezna da plate PDV su:

1.1. svako oporezivo lice koji vrši oporezivu isporuku robe i pruţanje usluga, izuzev kada PDV teba da plati drugo lice referisana u podstavu 2. i 3. stava 1. ovog člana;

1.2. svako lice koje je registrovano za potrebe PDV-a na Kosovu, kojim se roba i usluge koje isporučuju od stran oporezivog lica, koje nije osnovano na Kosovu;

1.3. svako lice koji je registrovan za potrebe PDV-a na Kosovu za koju PDV-e je obaveza i kome je isporulene dobara preko sistema raspodele referisana u stavu 4 člana 19. ovog Zakona, ako isporuke bile od oporezivog lica koji ne boravi unutar Kosova;

1.4. ministar privrede i finansija, moţe da donese jedan podzakonski akt u kome predvidja da lice obavezna da plati PDV je oporezivo lice za koju je obavljena bilo koja od ovih isporuka:

1.4.1. isporuka gradjevinskih radova, uključujući popravke, čišćenje, odrţavanje, usluge modifikacije i demoliranja oko nepokretne imovine;

1.4.2. Isporuka ako je osoblje angaţovano u aktivnostima pokrivene podstavom 1.4.1. ovog člana;

1.4.3. isporuka korišćenog materjala, koji se neupotrebljava u istom stanju, otpaci, industriski i neindustriski otpaci, reciklički odpaci, odpaci delimično proradjene, odredjena dobara i pruţanje usluga;

1.4.4. isporuka robe ponudjena kao garancija od oporezivog lica za drugoga za izvršenje te sigurnosti;

1.4.5. isporuka dobara nakon prestanka rezervisanje vlasništva jednog korisnika i posluţivanje ovog prava od korisnika;

1.4.6. isporuka nepokretne imovine duznika prodata u proceduri prinudne prodaje.

Ministar privrede i finansija u gore spomenutom podzakonskom aktu moţa da specificira druge isporuke robe i usluga i kategoriju snabdevača ili primalaca za koje se moţe da se

primenjuju ove mere.

2. PDV treba da je uplativa od svakog lica koji vrši registraciju PDV-a u jednoj fakturi.

3. Na uvoze, PDV treba da je uplativa od svakog lica ili odreĎenih lica ili poznati kao obveznici u skladu sa Carinskom zakonodavstvu Kosova.Ministar privrede i finansija, podzakonskim aktom moţe da utvrdjuje uslove da prilikom uvoza robe od oporezivog lica i injihovih odreĎenih kategorija ili lica koja su obavezna da plate PDV ili njihovih odreĎenih kategorija, plaćanje i obaveza PDV-a zbog uvoza moţe biti odgoĎene za period od maksimalno šest meseci ili ne mora da se naplati za vreme uvoza, pod uslovom da bude registrovano kao takva u deklaraciji PDV-a koja se dostavlja shodno članu 54 ovog Zakona.

4. PDV biće uplativa od svakog lica koji utiće da dobara prestaju da budu smeštena u carinskim magacinima, druge magacine i slićnih aranţmana.

5. Oporezivo lice koji nije nastanjen na Kosovu, treba da imenjuje poreskog predstavnika, kao lice obavezna da plati PDV, izuzev za slučajeve definirana u podstavu 4. stava 1. člana ovog člana i na sprovodjenje svih njegovih prava.

Član 25
Lica Obavezna za Isplatu PDV

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. *Osnovna Sredstva–Odlaganje PDV*

1.1. U vezi sa Članom 52.3. Zakona, odlaganje roka PDV kod Osnovnih sredstava će se dozvoliti za biznise, na uvoz mašinerije i opreme koje spadaju na Poglavlja 84 i 87 Usaglašene Nomenklature Sistema Robe. Mašinerija i oprema mogu da budu nova ili upotrebljena i upotrebiće se za proizvodnju robe i drugih usluga.

1.2. Sa namerom dobivanja koristi od ovih odlaganja biznisi će zahtevati od Poreske Administracije na taj način što će podneti jednu aplikaciju. Aplikant treba da pridodaje kopiju biznis plana, kopiju ugovora sa prodavcem mašinerije ili opreme, žiro račun da bi pokrio deo PDV, jedan plan radilišta ili fabrike, dozvolu izgradnje izdatu od ovlašćenih agencija.

1.3.Poreska Administracija će razmatrati zahtev i darovaće im odlaganje roka aplikanta koji ispunjuju uslove verodostojnosti. Pismeno odobrenje ili odbijanje će se izdati od strane Poreske Administracije aplikantu i jedna kopija će se predati Carinskoj Službi pre nego se izvrši uvoz. Biznis će pružiti prethodno obaveštenje Carinskoj Službi u vezi sa datumom i mestom kada se predviđa ulazak robe na Kosovu. U vremenu uvoza, Carinska Služba će zahtevati od vlasnika robe pismo odobravanja izdatoj od strane Poreske Administracije i da overi kako ona korespondira sa pismom odobravanja dostavljena pre od Carine Poreskoj Administraciji. Carinska Služba će izračunati odlagani iznos PDV za osnovno sredstvo i da napiše “Odloženo” pored iznosa PDV na Carinsko Izjavi. Carinska Služba će obavestiti Poresku Administraciju za odlaganje (roka) o vremenu

stizanja.

1.4. Porezno lice ima 6 meseci da nadoknadi PDV nad izračunatim porezom. Ako tokom šestomesečnog perioda porezno lice počinje da snabdeva robu I oporezivane usluge, porezno lice će pripremiti poreski račun sa vrednošću osnovnog sredstva i porez na dotičnu dodatu vrednost. Podaci na poreskom računu će korespondirati sa podacima na Carinskim Izjavama. Podaci na poreskom računu će se registrirati na dveju knjigama, prodaje i kupovine, praveći na taj način nula PDV za osnovno sredstvo i izračunati PDV koji je izdat i prikupljen od kupca će se inkasirati u Kosovski Konsolidovani Budžet (nakon smanjenja nekog potencijalnog sniženog PDV na drugim prodajama).

1.5.Ako na kraju šestomesečnog (6) perioda porez na dodatu vrednost nije plaćena, Poreska Administracija će zahtevati od banke da pokrije razliku od garancije. Nikakav kredit umanjivanja poreza neće se dozvoliti dok dobitnik odlaganja roka ne otpočne sa snabdevanjem robe i oporezovanih usluga.

Član 26
Suprotno Opterećenje

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Obaveza za isplatu PDV za usluge koje se snabdevaju od jednog oporezovanog lica koje nije osnovano na Kosovi i pravo uvođenja sniženog PDV prema članu 37 paragraf 3.4. Zakona .

1.1. Član 19 Zakona o PDV uređuje mesto snabdevanja robe, dok Član 20 Zakona PDV uređuje mesto snabdevanja usluge. U nastavku će se objasniti u detaljima ko je lice koje je obavezno da plati PDV i druge obaveze koje se povezuju sa snabdevanjem robe i usluga koje imaju mesto snabdevanja na Kosovu ali koje se snabdevaju od poreznog lica koje nema jedinicu osnivanja na Kosovu.

1.2. Ovo administrativno uputstvo ne objašnjava slučajeve kada se usluge smatraju da su zauzela mesto snabdevanja na Kosovu.

2. *Kada primalac je registriran za PDV na Kosovu*

2.1. Obavezan je da plati

2 .1.1. Prema Članu 52 Zakona o PDV lice koje je obavezno da plati PDV je lice koje vrši oporezivana snabdevanja. Kad se snabdevanje vrši od strane jednog poreznog lica koji nije osnovan na Kosovu kod jednog lica koji je registriran za PDV na Kosovu, lice koje ima obavezu da plati PDV za to snabdevanje, je primalac a ne snabdevač.

2.2. Fakturisanje

2.2.1**.** Iako snabdevač nije obavezan da plati PDV, on je još uvek obavezan da izdaje jedan račun u skladu sa Članom 45 Zakona o PDV.

2.2.2. .Snabdevač treba da istakne na računu da je klijent obavezan da plati PDV na taj način što će postaviti tu i referencu Člana 52, paragraf 2 Zakona o PDV ili neku drugu referencu koja pokazuje da će se snabdevanje podvrgnuti proceduri suprotnog opterećenja. Tekst u nastavku će se smatrati kao prikladan:“ Suprotno opterećenje, pod paragraf 1.2 Član 52 Zakona o PDV na Kosovu”.

2.3 . Izračunavanje PDV

2.3.1 Primalac snabdevanja treba da izračunava PDV nad podacima primljenog računa od snabdevača. Ipak, primalac treba da se obezbedi da poreska osnova se izračunava u skladu sa Članom 24 Zakona o PDV. Kao poledica, primalac treba da se obezbedi da poreska osnova uključuje dobijen obzir ili koji će se dobiti od snabdevača, na vračanju snabdevanja.

2.3.2. Obaveza primalaca za isplatu PDV ne uslovljava se od računa snabdevanja. Zato, ako primalac ne prima račun snabdevanja on ponovo treba da izjavljuje ovaj iznos na Izjavljivanju PDV za dotični poreski period i da plati PDV.

2.4. Nastajanje obaveza za Poreski period

2.4.1. Ovo se objašnjava na Članu 22 Zakona o PDV kada PDV potaje obavezna.

2.4.2. Na osnovu ove dispozicije PDV postaje obavezna u trenutku kada se završava jedna od aktivnosti u nastavku, onaj koji je raniji:

2.4.3. Vršenje usluga;

2.4.4.. izdavanje računa, ili isplata ili delimična isplata pravljena pre izdavanja računa;

2.4.5. neprestano snabdevanje sa uslugama za jedan vremenski period treba da se prepoznaje kao kompletan najmanje na jednom mesečnom intervalu.

2.5.Uključivanje nametnutog PDV na izjavi PDV

2.5.1. Primalac treba da uključi izračunati porez obaveznog PDV za snabdevanje usluga od snabdevača koji nije osnovan na Kosovu.

2.6. Smanjenje

2.6.1. Primalac sa istom izjavom PDV ima pravo da smanji iznos PDV izjavljivan kao izračunati PDV u skladu sa Poglavljem XIII Zakona o PDV.

2.6.2. Ako primalac nije primao račun od snabdevača, koji je referisani uslov na Članu 37 paragraf 2.1 u vezi sa dozvoljavanjem smanjenja, koje dozvoljava da se to desi samo ako poreski obveznik poseduje račun snabdevanja, ne može da se sprovodi u vezi sa smanjenjem izračunatog

PDV koji je izračunat za primljena snabdevanja od snabdevača koji nema osnivanu jedinicu na Kosovu.

2.7. Registriranje PDV i poreski predstavnik

2.7.1. Kada se sprovodi procedura suprotnog opterećenja i kao posledica primalac je obavezan da plati PDV, u tom slučaju snabdevač nije obavezan da se registrira na Kosovu ili da odredi poreskog predstavnika.

3. ***Kada primalac nije registriran za PDV***

3.1. Kada jedno porezno lice koje nije osnovano na Kosovu vrši neko snabdevanje gde se mesto izvršenja poznaje da bude Kosovo, kos jednog lica koji nije registriran za PDV na Kosovu, snabdevač je obavezan da se registrira za PDV na Kosovu, pre izvršenja snabdevanja na Kosovu.

3.2. Snabdevač koji nije osnovan na Kosovu treba da naimenuje jednog poreskog predstavnika. Snabdevač treba da se registrira sa svojim imenom i sa imenom poreskog predstavnika unutar pet dana nakon naimenovanja poreskog predstavnika i pre početka ekonomske aktivnosti na Kosovu.

3.3. Poreski predstavnik je obavezan da plati PDV za snabdevanja na Kosovu za porezno lice koje predstavlja za snabdevanja koje vrši kod lica koja nisu registrirana za PDV na Kosovu.

Primer 1

Jedan advokat iz Austrije se angažira od Banke "X" u Prištini da bi je predstavila na jednom sudskom slučaju, iz razloga jer banka je tužena za jednu nezakonitu prodaju na nekoj licitaciji jedne zgrade koja je stavljena kao hipoteka za kredit, za koju nisu plaćeni mesečne rate u skladu sa određenim datumima na ugovoru o davanju kredita.

Banka je registrirana za PDV za sledeće aktivnosti:

1.Upravljanje i održavanje vrednosnih papira

2.Izdavanje pod kiriju kasa

3.Izdavanje pod kiriju (lizing) pokretne i nepokretne imovine

Austrijski Advokat za svoje usluge naplaćuje od Banke X iznos od 7,500 Evra. Objasnite kako se tretira PDV za nametnuti iznos od advokata za pružanje pomoći banci na sudnici koje se povezuje sa bankarskim snabdevanjem PDV koje su oslobođena za transakcije davanja kredita.

Rešenje

Prvo treba sa se odredi mesto snabdevanja za usluge snabdevane od Advokata. Banka je porezno lice na osnovu posebnog definisanja koje se predviđa na pod paragrafu 1.1. Člana 20. U tom slučaju, mesto snabdevanja usluge je Kosovo prema pod paragrafu 2.2 Člana 20. Drugo, potrebno je da se odredi dali je ovaj advokat osnovan na Kosovu. Predstavljanje kompanije u sudnici ne predstavlja neki razlog da se ovaj advokat treba smatrati da je osnovan na Kosovu. Prema pod paragrafu 1.2 Člana 52 lice obavezno da plati PDV je Banka "X". Razlog za to je taj jer je banka registrirana za PDV. Što se tiče ovog konteksta ne predstavlja neku razliku jer je banka registriran za PDV jer su to druga snabdevanja u

poređenju sa snabdevanjima za koje je pružio usluge advokat. Banka X ne može da smanji iznos PDV kao umanjujući PDV osim u slučajevima kada primalac kredit a je osnovana van Kosova, prema pod paragrafu 3.3 Člana 36.

Primer 2
Jedan arhitekt iz Italije je angažovan od hotelijerske kompanije X u Prizrenu da bi napravio jedan novi plan hotelske zgrade na jednoj određenoj lokaciji u Prizrenu. Takođe, ovaj arhitekt je angažovan da nadgleda radove izgradnje zgrade. Arhitekt boravi više od 14 nedelja na Kosovu. On boravi na jednoj pruženoj sobi od kompanije hotela. Hotelijerska Kompanija nije registrirana za PDV na Kosovu jer njezin promet još nije premašio prag od 50.000 za jedan 12 mesečni period. Arhitekt za svoje usluge naplaćuje hotelijersku kompaniju sa cenom od 12.000 Evra. Objasnite kako se tretira PDV za iznos koji je nametnuo arhitekt.

Rešenje
Prvo treba da se odredi dali je mesto snabdevanja usluge na Kosovu. Može da se pretpostavi da hotelijerska kompanija se prepoznaje kao porezno lice prema posebnom definisanju koje se predviđa na pod paragrafu 1.1.2 Člana 20. U tom slučaju mesto snabdevanja usluge je Kosovo u skladu sa pod paragrafom 2.1 Člana 20.
Takođe, mesto snabdevanja na osnovu pod paragrafa 2.2. Člana 20 je Kosovo jer usluge se povezuju sa jednom konkretnom imovinom koja je nepokretna. Vredi da se pomene da usluge arhitekte nisu povezane sa nekom specifičnom nepokretnom imovinom ili nekog zasebnog dela zemljišta, i one se ne pokrivaju od pod paragrafa 2.2.1 Člana 20.
Arhitekt ne može da se smatra da je osnovan na Kosovu jer će on raditi 14 dana na jednom specifičnom poslu na Kosovu koji mu je pružen na raspolaganju kao klijent. Pošto Hotelijerska Kompanija“X” nije registrirana za PDV, arhitekt u skladu sa pod paragrafom 1.1 Člana 52 je obavezan da plati PDV. Arhitekt u skladu sa paragrafom 5 Člana 6, treba da se registrira za PDV na Kosovu i u skladu sa paragrafom 5 Člana 52 treba da odredi jednog poreskog predstavnika kao odgovorno lice za isplatu PDV.

Primer 3
Kompanija B iz Makedonije pruža savete jednom privatnom licu kako se započinje jedan uspešan biznis i kako da dobije najmanje 1 milion Evra u prvih pet godina kao preduzetnik. Kompanija B naplaćuje cenu od 5, 000 Evra za ovaj “paket” usluga koja sadrže 10 sati sastanaka sa jednim savetnikom iz Kompanije i preporučuje pismeno na osnovu ovih sastanaka. Zavisi od klijenta da odluči kako i gde da se održe ovi sastanci i za način kako kompanija treba da izvrši ove preporuke.
Objasnite tretiranje PDV za cenu nametnutu od Kompanije B

Rešenje
Primalac ne može da se prepoznaje kao porezno lice prema pruženoj definiciji na pod paragrafu 1.1 Člana 20 o pretpostavci da lice još nije počela sa vršenjem usluga na kapacitet poreznog lica prema Članu 4. Pomenute usluge ne mogu da se kategorišu kao elektronske usluge kao što se referišu na Dodatku 2 Zakona. Prema pod paragrafu 3.1

Člana 20 mesto snabdevanja usluge treba da bude mesto gde je snabdevač osnovao biznis. Razlog što nema informacija u vezi sa Makedonskom kompanijom dali je osnovana samo na fiktivan način na Kosovu ili slično odakle je pruženo snabdevanje, mesto snabdevanja nije Kosovo. Kao posledica toga, Kosovo ne može da tereti ovo snabdevanje za PDV.

POGLAVLJE XVII - PORESKI PERIODI I DEKLARACIJE PDV-a

Član 53 - Poreski periodi

(Zakon Br. 03/L-146)

1. U zavisnosti od stavova 2 i 3 ovog člana, poreski period svih oporezivih lica treba da je svaki kalandarski mesec.

2. Kada je lice:

2.1. registrovano za PDV danom koja nije prvi dan kalandarskog meseca, prvi poreski period za to lice treba da počne danom njegovog registrovanja i traje do zadnjeg dana tog meseca; i

2.2. ispisano za PDV danom koja nije prvi dan kalandarskog meseca, poslednji poreski period za to lice treba da se završava danom njegovog ispisa, i počinje prvog dana tog meseca.

3. Likvidacija i bankrotiranje:

3.1. za oporezivo lice protiv koga je pokrenuta procedura likvidacije ili bankrotiranja, poreski period treba da počne danom početka procedure likvidacije ili bankrotiranja. Ovaj poreski period završava se danom donošenje odluke o završetku procedure likvidacije ili bankrotiranja;

3.2. deklaracije PDV-a treba da se podnesu mesečno ako akivnosti biznesa nastavljaju od strane likvidatora ili oporavnika, koji se imenjuju ili odredjuju radi administriranje procedure likvidacije ili bankrotiranja shodno zakonodavstvu Kosova;

3.3. ministar privrede i finansija, podzakonskim aktom reguliše praktično sprovodjenje ovog člana. On moţe da odredi poresk period koja je razlićita od one mesečne i isplate avansa za taj period za svaku kategoriju oporezivih lica.

Član 27
Poreski Period

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. U skladu sa članom 53, paragraf 1 Zakona, Poreski Period za PDV će biti period koji počinje prvog dana meseca i završava se zadnjeg dana istog meseca.

2. U skladu sa članom 53, paragraf 2.1 Zakona, za lice koje po prvi put postaje porezno lice u skladu sa članom 6 paragraf 1 Zakona i koji je registriran u skladu sa zahtevima člana 7 i člana 8 Zakona, poreski Period za PDV će biti period koji počinje dan registriranja za PDV (što podrazumeva datum trenutka kada je pređen prag za registriranje ili kada je aplicirao

za dobrovoljno registriranje) i završiće se zadnjeg dana tog meseca.

3. U skladu sa članom 53, paragraf 2.1 Zakona, za porezno lice koje žele da se otpiše sa PDV u skladu sa članom 9 Zakona, poreski Period za PDV će početi na prvi dan meseca i završiće se na datum istog meseca kada je dobijeno odobrenje od PAK u vezi sa ispisivanjem od PDV.

4. U skladu sa članom 53, paragraf 3.1 Zakona, za lice o kojem je otpočeta jedna procedura likvidacije ili bankrotiranja zbog različitih razloga, Poreski Period će početi na dan kada je otvorena procedura likvidacije ili bankrotiranja do dana kada se donosi odluka o završetku procedure likvidacije ili bankrotiranja. U tim slučajevima, ako porezno lice koji je u proceduri likvidacije ili bankrotiranja, ne vrši ekonomske aktivnosti tokom ovog procesa, od ovog poreznog lica će se zahtevati da predaje jednu izjavu do 20 dana meseca nakon meseca na kojem je doneta odluka o završetku procedure likvidacije ili bankrotiranja, nezavisno od toga koliko će trajati takva procedura.

5. U skladu sa članom 53, paragraf 3.2 Zakona, za lice o kojem je otpočeta jedna procedura likvidacije ili bankrotiranja, i od Likvidatora ili onog koji spašava se obavlja aktivnost biznisa, od lica koji je u proceduri likvidacije ili bankrotiranja, zahtevaće se da predaje izjavu o PDV za svaki mesec do 20 dana meseca nakon meseca za koji se izjavljuje.

Član 54 - Deklaraje PDV-a, dostava i isplata

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Jedno oporezivo lice treba da dostavlja poresku deklaraciju i da vrši odredjenu isplatu ne kasnije do 20-og dana kalendarskog meseca koji sledi pre kraja svakog poreskog perioda. Poreska deklaracja treba da sadrţi:

1.1. iznos svih oporezivih i oslobadjanih isporuka, izvoze i isporuka koja imaju tretman izvoza kao i poresku obavezu obraëunavan u oporezivim isporukama učinjen od njega u toku perioda;

1.2. iznos svih kupovina i uvoze kao i umanjeni porez za koju lice ima pravo umanjenja u tom poreskom periodu;

1.3. iznos kupovine PDV-om koja opterećuje primaocu kako je referisano u podstavu 4. stava 1. člana 52 ovog zakona za poreski period;

1.4. svako povećanje i smanjenje oko iznosa podstavovima 1, 2. i 3. stava 1.ovog člana pre nego rezultati sredjivanja oporezivog iznosa zasnivajući se na notu zaduţenja i notu kredita, regulisanje umanjenja umanjenog PDV-a za kapitalna dobara ili svako sredjivanje kao rezultat fakture lošeg duga;

1.5. neto iznosi obaveza PDV-a koja se isplati PAK-u za taj poreski period.

2. Obrazac deklaracije i informacije koja treba da se deklarišu, mesto dostave deklaracije, mesto i način isplate poreske obaveze PDV-a treba da se specificiraju u jednom podzakonskom aktu koga donosi Ministar Ministartsva Privrede i Finansija.

Član 28
Izjava PDV, Dostavljanje i Isplata

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. Svako porezno lice, obavezan je da dostavi pri PAK izjavu o PDV do 20 dana meseca nakon poreskog perioda za koju se izjavljuje.

2. Ako 20-ti dan će biti subota ili nedelja, ili dan nekog zvaničnog praznika u Republici Kosovo, onda zadnji dan izjavljivanja će biti prvi dan rada nakon odmora ili praznika.

3. Izjava o PDV će se dostaviti na mesto i u vreme kako će se odrediti od strane PAK, bilo na fizički ili na elektronski način.

4. Oblik izjave i informacije koje će sadržati ova izjava će se odrediti od PAK kao I oporezivanim licima će se pružiti jedno upustvo koje opisuje stavke koje treba da se ispune.

5. Svako porezno lice, do 20 dana meseca nakon perioda treba da dostavi poresku izjavu PDV i ako period je za isplatu onda treba da se isplati do tog datuma, svako zakašnjenje isplate će se kazniti prema poreskom zakonodavstvu PAK.

POGLAVLJE XVIII - VODJENJE I ČUVANJE KNJIGA PDV, BELEŠKI DRUGE DOKUMENTACIJE

Član 55 - Zahtevi za registraciju informacija, vodjenje beleški i obezbedjivanje pristupa

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Oporezivo lice treba da vodi:

1.1. sve informacije koja se nalaze u fakturama, kuponima, notu dobita i notu k redita ili druga dokumenta koja sluţe za iste namene. Ove informacije treba da se registruj u knjige i beleškekoja treba da vode od preskog obveznika;

1.2. da čuva sve primerke poreskih faktura ili fakturu lošeg duga, notu debita i notu kredita ili svaku drugu dokumentacijue koja sluţi istim namenama, izdavan od njega;

1.3.da čuva svaku poresku fakturu na originalu ili lošem dugu, notu kredita i notu debita ili dugog dokumenta koji sluţi istim namenama, izdavan od njega;

1.4.da vodi beleške svih isplata u gotovom novcu, bankarske podatke i podatke kartice kredita koja se povezuje za svaku privrednu delatnost koju on obavlja;

1.5. primerke svakog ugovora za: Svaki uvoz ili isporuku robe i pruţanje usluga bez obzira da li je opterečivan PDV i svaka isporuka robe i pruzanje usluga koja su tretirana prema postojećem zakonu, kako su se dešavale van Kosova;

1.6. da čuva svaki original carinskog dokumenta ili drugog dokumenta carine, relevantan za uvoz, izvoz ili nekog drugog carinskog aranţmana.

2. Sve spomenute dokumente kod Člana 55.1 treba da se vode hronološkim redom u medjusobnom uskladjivanju kada imaju isti momenat oporezivanja.

3. Da čuvaju primerke programa IT-a koja se koriste ili su korišćene za odministriranje beleški poreza i računovodtstva, knjiga i druge dokumetacije i da obezbedjuju primarak u papiru ovih programa da bi mogli da se pročitaju. Izrada i čuvanja fakture i svih ostalih poreskih dokumentata, knjiga i evidencije navedene u ovom Zakonu u pogodnom elektronskom formatu ili sličnom sistemu kao što su mikrofilmovi, microfich-ovi i skenirane formati, samo će biti odobrene od strane Generalnog Direktora PAK-a nakon primanja pismenog zahteva za to od oporezive lice. Takavom zahtevu mora biti priloţeno detaljan opis sistema i mora sadrţavati sve potrebne dokaze ridi ispunjenja sigurnosti u

odnosu zahteva za izradu i čuvanje faktura, knjiga i evidencija. Sporazum izmeĎu oporezive lice i specijalista vanskog izvora mora takoĎe pridodati ako ova nabavka usluga je vanskog izvora. Oporezivo lice i specijalist vanskog izvora su zajednički i pojedinačno odgovorni za plaćanje poreza.

4. Da se pruţa pristup uutar opravdanog zakašnjenja u sve informacije kako su referisana u stavove 1, 2, 3 ovog člana, posebno za sisteme Inomativne Tehnologije korišćene za potrebe poreza i računovodstva, i da pruţa svu tehničku asistenciju za pročitanje i shvaćanje sistema IT-a i programima referisana u stavu 3 ovog člana.

5. Ministar Ministarstva privrede i finansija treba da donese podzakonski akt za sprovodjeje ovog Člana.

Član 56 - Čuvanje faktura, faktura lošeg duga, notu kredita i notu debita, uprošćene fakture, kupona i dokumenata koja sluţe kao fakture, knjige i evidencije

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Svako lice koje imaju pravo i obaveze koja proizilaze iz ovog Zakona, treba da se obezbedi čuvanje primeraka faktura, fakturama lošeg duga, notu kredita i notu debita, uprošćene fakture, kupona i dokumenata koja sluţe kao fakture, izdavane od njega ili njegovog klienta u njegovo ime i u ime njegovog računa i sve dokumente koje je on primio kao i sve knjige i evidencije, registre i sve ostale dokazne dokumente čuvaju se najmanje u razdoblju od šest godina, početkom od prvog Januara nakon godine u kojoj se dogodio oporezivi dogaĎaj.
Ista pravila vaţe u odnosu na elektronske čuvajanje takvih dokumenata, knjige, evidencije i registre.

2. Svako lice koja imaju prava i obaveza koja proizilaze iz ovog Zakona, treba da čuva dokumente referisana u stavu 1. člana 56. ovog Zakona prema redosledu rednog broja. Redni broj takodje treba da figurira u originalnom dokumentu izdavan za njegovog potrošača.

3. Mesto čuvanja:

3.1. svako lice koja imaju prava i obaveza koja proizilaze iz ovog Zakona, moţe da odluči o mestu čuvanje celokupne dokumentacije referisana u stavu 1. člana 56. ovog zakona. Oporezivo lice treba da obaveštava PAK-a o mestu čuvanja;

3.2. PAK treba da ima pristup u mesto čuvanja i svi dokumenti bez zakašnjenja treba da se stavljaju na raspolaganju PAK-u u mesto njenog biznesa ili njenu fiksnu jedinicu, ili u nedostatku ovog mesta, mesto gde mu je stalna adresa ili gde

obično stanuje na Kosovu, uvek kada to trazi PAK.

Član 57 - Period čuvanja knjiga i svih registracija za PDV

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Izuzev one koja je definisana u članu 12 Zakona Br.2004/48 o Poreskoj administraciji i dopunjenjem Zakona Br.2004/40 o Poreskoj administraciji i postupcima, oprezivo lice treba:

1.1. da vodi knjige predvidjene zakonom najmanje šest (6) godina koja počinje nakon godine u koju su zaključene knjige;

1.2. da vodi sve registracije i drugu dokumentaciju kako to traţi član 55 i 56 ovog Zakona, za period najmanje šest (6) godina koja počinje nakon godine u kome stvorena obaveza PDV-a, odnosno nakon umanjenja PDV-a odnosno podešavanje PDV-a;

1.3. da se ispoštuju sva pravila u vezi elektronskog očuvanja ovih knjiga, podataka i regjistra.

2. Ministar privrede i finansija treba da donese jedan podzakonski akt za sprovodjenje ovog člana.

Član 29
Održavanje i Čuvanje Knjiga PDV Beleški i druge Dokumentacije

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

1. ***Knjiga kupovina***

1.1. Knjiga kupovina je obavezna da se održi od svih oporezovanih lica. On treba da pokazuje prvi broj identifikacije i ime lica. Sve stranice treba da imaju redni broj. Knjiga se ispunjava svakog dana ako bude bilo transakcija. U njemu se registriraju svaka transakcija snabdevanja i podaci računa koja prikazuje transakciju.

1.2. U ovoj knjizi se registrira datum izdavanja računa, redni broj računa, podaci izjave uvoza (Br JCD), ime prodavca i broj njegove poreske dentifikacije.

1.3. Kupovine se registriraju u ukupnoj vrednosti koja uključuje i PDV (ako ga ima) kao i podeljene prema kupovinama sa PDV i kupovine bez PDV. Kupovine sa PDV se registriraju podeljene za uvoze i kupovine unutar zemlje.

1.4. Za svaku kupovinu sa PDV lice registrira oporezovanu vrednost i PDV koje korespondira toj kupovini.

2. Knjiga prodaje

2.1. Knjiga prodaje je obavezna da se održi od svih oporezovanih lica.On treba da pokazuje prvi broj identifikacije i ime lica. Sve stranice treba da imaju redni broj. Knjiga se ispunjava svakog dana ako bude bilo transakcija. U njemu se registriraju za svaku transakciju klijent i podaci računa koja prikazuje transakciju.

2.2. U knjizi prodaje se registrira datum izdavanja računa, redni broj računa, I datum i redni broj računa, kao i datum i broj carinske izjave kada se roba izvozi (Br JCD), ime klijenta i broj njegove identifikacije.

2.3. U njemu se registrira ukupna vrednost transakcije uključujući i PDV (ako ga ima).

2.4. Prodaje se registriraju zasebno za otklonjene, prodaje sa pravom kreditiranja, izvoz i oporezovana prodaja.

2.5. Za svaku oporezovanu prodaju registrira se oporezovana vrednost i PDV.

2.6. Period čuvanja za knjige, registriranja i druga originalna dokumenta će biti kao što je predviđeno poreskom zakonodavstvom PAK.

POGLAVLJE XIX - SPECIJALNE ŠEME

Član 58 - Specijalne šeme za agente putovanja

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Načela:

1.1. ministar privrede i finansija podzakonskim aktom moţe da utvrdjuje specijalne šeme za putničke agente;

1.2. ova specijalna šema moţe da se sprovodi za transakcije trgovačkih agenata koje rade sa potrošaćima u njihovo ime i koriste dobara ili pruţaju usluga od drugih oporezivih lica na pruzane mogućnosi za putovaje;

1.3. sprovodjenje specialne šeme ne treba da se sprovodi za agente putovanja koje rade samo kao posrednike i za koja podstav 3. stava 6. člana 24 ovog Zakona sprovodi se za potrebe obračunavaja oporezivog iznosa.

2. Definicije:

2.1. operator putovanja označava lice koji radi u njegovo ime i koji organizuje putovana za putnike u paketu svojim sredstvima;

2.2. putnički agent označava lice koji radi kao posrednik i aranţira transportovajna, akomodiranja i putovanja za radnike;

2.3. za potrebe ovog člana, operatori putovanja treba da se tretiraju kao putnički agenti.

3. Pojedinačna usluga:

3.1. učinjene transakcije agenta putovanja shodno uslovima stava 1. ovog člana oko putovanja treba da se tretira kao pojedinačno putovanje isporučena od strane putničkog agenta;

3.2. pojedinačna usluga oporeziva je u Kosovu ako agent putovanja ima svoj biznes ili ima fiksnu jedinicu na Kosovu, od koje on isporučuje putovanje za putnika;

3.3. oporeziv iznos i cena bez PDV-e oko posebne usluge pruzena iz agenta putovanja, treba da je marza agenta putovanja, koja je razlika izmedju totalnog iznosa bez PDV-a koja treba da se isplati iz putnika i aktuelne cene za agenta putovanja, isporuke dobara i pruţanje usluga drugih oporezivih lica, gde ove transakcija su za neposredan dobit putnika;

3.4. ako transakcije koja su data drugom oporezivom licu od agenta putovanja učinjene od lica van Kosova, isporuka od agenta putovanja treba da se tretira kao srednja aktivnost olobodjena hodno članu 34 ovog Zakona;

3.5. ako u transakcije izvšene unutar i van Kosova, samo deo usluga agenta putovanja koja se odnose transakcijama van Kosova mogu da se oslobadjaju;

3.6. PDV-e opterećena za agenta putovanja iz drugih oporezivih lica oko transakcija koja su referisana u stava 3 i koja su u neposrednom dobitu putnika, neće biti umanjena odnosno u refundiranje.

Član 59 - Specialna aranţiranja sprovodjene za robu druge kategorije, umetničkog rada, artikle kolekcionara i antikiteta: šema dobitne marţe i specijalni aranţmani za prodaje na javnoj prodaji

(Zakon Br. 03/L-146)

Deo A: Šema dobitne marţe

1. Načelo: Ministar Privrede i Finansija moţe podzakonskim aktom da predvidja spacialno aranţiranje za oporezivanje marţe dobita oporezivih trgovaca oko isporuke dobara druge katergoije, umetničkog rada, artikli kolekcionara i antikiteta, kao i uprošćavanje procedura ubiranja poreza.

2. Za potrebe ovog aranţmana, oporezivi trgovac označava svako oporezivo lice, u kursu njegove privredne delatnosti i radi prodaje, kupovine odnosno upotrebu radi svojeg biznesa, odnosno uvozi robu druge klase, umetničkog rada, artikli kolekcionara i antikiteta, bilo da je to za lićnu upotebu ili u dobit drugog lica zavisno od ugovora po kojoj se vrši isplata komisije za kupljenje i prodaju.
„Roba druge klase“, „umetnički radovi“, „artikli kolekcionara“, „antikiteti“ i druge specifične defnicije korišćene u specialne šeme kao “cena prodaje” i “cena nabavke” biće definisana u podzakonski akt kako je definisano članom ustavu 1 ovog Člana.

3. Šema marţe sprovodi se za isporuke od oporezivog trgovaca robe druge klase, umetničkog rada, artikli kolekcionara i antikiteta, odnosno antikitetima gdo su dobara isporučena za njega unutar Kosova, iz nekih od sledećih lica:

3.1. neoporezivom licu;

3.2. drugom oporezivom licu, ako isporuka dobara iz drugog oporezivog lica je oslobadjana shodno člana 27 i 28 ovog Zakona;

3.3.drugi oporezivi trgovac ako PDV sprovodjen u isporuku dobara iz drugog oporezivog trgovca shodno ovoj šemi marţe.

4. Marţa dobiti oporezivog trgovca treba da je jednaka sa razlikom izmedju cene prodaje opterećena za dobara od oporezivog trgovca i cenu isporuke tih dobara. Oporeziv iznos

oko isporuke dobara druge klase, umetničkog rada, artikli kolekcionara i antikiteta, treba da je marţa dobiti oporezivog trgovca, bez iznosa PDV-a koja se povezuje sa dobitnom marţom.

5. Oporezivim trgovcima treba da im se prizaje prao da izaberu sprovodjenje šeme marţe za sledeće transakcije:

5.1. isporućivanje umetničkih radova, artikli kolekcionara i antikiteta, koja sam oporezivi trgovac isporučio;

5.2. isporučivanje umetničkih radova, isporučivana za oporezivog trgovca iz njihovih kreatora odnosno naslednika titulara;

5.3. ako oporezivi trgovac izabere rešenje iz stava 5 ovog člana , oporeziv iznos treba da se utvrdjuje shodno stavu 4 ovog člana.

6. Prilikom uvoza umetničkih radova, artikala kolekcionara odnosno antikiteta iz samog oporezivog trgovca, da bi priznala u obračunavanju marţe dobita treba da bude jednaka oporezivom iznosu u uvozu plus isplaćeni PDV-e u uvozu.

7. Opterećenje PDV- om, pravo na umanjenje umanjenog PDV-a oko isporuke dobara druge klase, umetničkih radova, artikala kolekcionara ili antikiteta koja podleţu šemi marţe, beleške o konte koja treba da se vode, biću specifikovane podzakonskim aktom referisan u stavu 1 ovog Člana.

8. Uprošćene procedure za ubiranje PDV-a:

8.1. ministar Ministarstva pivrede i finansija takodje treba da sprovodi uprošćene procedre za ubiranje PDV-a za neke odredjene transakcije onosno za odredjene kategorije oporezivih trgovaca, posebno one koja se odnose na oporeziv iznos isporuke dobara koja podlezu šeme marţe;

8.2. oporezivi trgovac takodje treba da izabere sprovodjenje normalnih aranzmana PDV-a za svaku isporućenu isporuku pokrivenu šemu marze sa pravom umanjenja isplaćenog obaveznog PDV-a, obavezu PDV-a odnosno isplaćenog PDV-a na uvozu, odnosno isplaćenu obvezu PDV-a oko iporuke umetničkih radova za njega za njihovog kreatora, naslednika naslovnika kreatora ili oporezivog lica drugačije od oporezivog trgovca;

8.3. pravo da se smanji umanjeni PDV treba da se stvori u vreme kada obaveza PDV- a u isporuku oko koje oporezivi trgovac bira za aplikaciju normalnog aranzman PDV-a, treba da postane opterečujuća.

Deo B: Specijalni aranţmani prodaje na javnoj prodaji

9. Načelo: Ministar Ministarstva privrede i finansija moţe da primenjuje posebne propise drugačije od onih predvidjenih stavom 4. ovog člana oko utvrdjivanje oporezivog iznosa isporuke dobara druge klase, umetničkog rada, artikli kolekcionara odnosno antikitetima,

ućinjena iz jednog organizatora prodaje u javnoj prodaji, koji radi u njegovo ime, zavisno iz ugovora po kome se plača komisija u prodaji ove robe u javnoj raspravi, u ime lica koje podzakonskim aktom utvrdjuje Ministar Ministarstva Privrede i Finansija.

10. Organizatoru prodaje u javnoj prodaji treba opteretiti specijalne obaveze oko izdavanje faktura odnosno nekog dokumenta u mestu fakture za kupca i sadrţaja tih dokumenata

Član 60 - Šema fiksne poreske stope za pljoprivrednike

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Načelo: Ministar Ministarstva Privrede i Finansija, podzakonskim aktom, moţe da predvidja primenjivanje fiksne šeme da se ukida opterećeni PDV u kupovinu dobara i pruţenih usluga poljoprivrednika, ćije aktivnosti su obavljene u nekom poljoprivrednom preduzeću, šumarstva odnosno ribarstva.

2. Postotak kompenzacije fiksne poreske stope, treba da se primenjuje za poloprivrednike koji imaku pravu kompenzacije fiksnom stopom, za cene bez PDV-a sledećih dobara i usluga:

2.1. poljopriredni proizvodi isporućene iz poljoprivednika fiksne poreske stope za oporeziva lica koja nisu pokrivena paušalne norme na Kosovu;
2.2. poljopriredne usluge isporućene iz poljoprivrednika fiksne poreske stope za oporeziva lica koja nisu pokrivena paušalnom normom u Kosovu;
2.3. postotak kompenzacije fiksne poreske stope mogu da budu različite za šumartstvo, za razne podsektore poljoprivrede i ribarstva.

3. Odredjene kategorije poljoprivrednika mogu da budu isključeni fiksne poreske stope, kao i poljoprivrednici za koje primenjivanje normalnih aranţmana moguće je da ne stvore administrativne poteškoće.

4. Svaki poljoprirednik fiksne poreske stopemoţe da bira, zavisno od pravila i uslova utvrdjena od Ministarstva Privrede i Finansija za normalne aranţmane PDV-a.

5. Podzakonski akt koga donosi ministar Ministartva privrede i finansija takodje treba da definiše:

5.1. poljoprivredna preduzeća, šumarstva, ribarstva, poljoprivrednici sa fiksnom poreskom stopom, poljopriredne proizvode, poloprivredne usluge, oprećenu umanjenu PDV, kompenzaciju fiksne poreske stope;
5.2. postotak kompenzacije fiksne poreske stope; i
5.3. smanjenje umanjeng PDV-e opterećena kapitalnim dobrima.

Član 61 - Specijalna šema za isporučene elektronske usluge

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Načelo: Ministar Ministarstva privrede i finansija, moţe podzakonskim aktom, da dozvoli oporezivom licu koji nije nastanjen na Kosovu i isporučuje elektronske usluge za neoporeivo lice koje je nastanjeno na Kosovu, koji ima stalnu adresu ili obično stanuje na Kosovu, da koristi specijalnu šemu za sve isporučene elektronske usluge, kako je predvidjeno u podstavu 3.2.8 člana 20 ovoga Zakona i nabrojanih u Aneksu II ovog Zakona.

2. Oporezivo lice koja nije nastanjena na Kosovu, treba da pokaţe PAK-u kada poćinje i kada prestaje njegova aktivnost kao oporezivo lice, ili o izmeni te aktivnosti time što on dalje ne ispunjava potrebne uslove za korišćenje ove specijalne šeme.Takvu informaciju on treba da komunicira elektronskim putem i traţiće kupon čitanja za tu poruku.

3. Oporezivo lice ne nastanen na Kosovu koji poćinje svoju oporezivu aktivnost, PAK-u treba da mu obezbedi informacije koja treba da sadrţe sledeće detalje:

3.1. ime;

3.2. poštansku adresu;

3.3. elektronske adrese, uključujući web stranice;

3.4. nacionalni poreski broj, ako postoji.

3.5 deklaraciju da lice nije identifikovano za ciljeve PDV na Kosovu.

Oporezivo lice nanastanjeno treba da obavesti PAK o izmenama o pruţenim informacijama.

4. Ministar privrede i finansija moţe podzakonskim aktom shodno stav 1, člana 61 ovog zakona, da posebno predvidja uputstva oko:

4.1.registraciju i otpisa;

4.2. Oporezivo lice koji proizvodi investirano zlato ili transformiše zlato u investirano zlato moţe da smanji obavezu PDV-a i isplaćeni PDV od njega za isporuku uvoza robe ili usluga vezana sa proizvodnjom ili transformiranju ovog zlata ako sedeća isporuka oslobodjenog zlata prema ovoj šemi oporezivana;

4.3. način kako se vrši refundiranje;

4.4. beleške koja se vode za pokrivene transakcije ovom specialnom šemom, trajanje vodjenje beleški i kako se stavljaju na raspolaganje ove beleške elektronskom načinu na zahtev PAK-a.

Član 62 - Specijalne šeme za investirano zlato

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Načelo: Ministar Privrede i Finansija podzakonskim aktom za primenjivanje specijalne šeme za investirano zlato moţe da pruţa:

2. Definicije za potrebu ove šeme "investirano zlato" označava:

2.1. zlato oblika šipke ili vafera priznate teţine iz trzište zlata jedake ili veće čistog od devetstodevedesetipet (995) hiljada, nezavisno da li je predstavljeno vrednosnim papirima ili ne, izuzev malih šipki ili vafera teţine manju od jednog (1) grama;

2.2. zlatne novčanice koja:

2.2.1. imaju čistog jednaku odnosno veću od devetsto (900) hiljada;

2.2.2. da su proizodene posle 1800 godine;

2.2.3. ima odnosno imalo zakoski tender o mestu porekla; i

2.2.4.normalno su prodate cenom koja ne prelazi otvorenu trzišnu cene pozlaćene novčanice sadrţi više od osamdeset od sto (80%). Za potrebe ove šeme, pozlaćene novčanice neće se smatrati kao prodaja u interesu numizmatike.

3. Oslobadjanja za transakcije investiranog zlata:

Od plaćanja PDV treba oslobodiće se i to:

3.1. iporuke i uvozi investiranog zlata, uključujući ovde investiranog zlata uz uverenje za dodeljenog ili nedodeljenog zlata ili iskazanu u računima zlata uključujući posebno krediti u zlato ili razmene, uljučujući pravo vlasništva ili zahteva oko investiranog zlata, kao i transakcije koja se povezuju investiranim zlatom uključene ugovorima "futures" i ugovorima "foreard" koja vode transferima vlasnišva ili zahteva oko investiranog zlata;

3.2. usluge agenata koji rade u ime i interesu drugog lica kada se umešaju u snabdevanjima investiranog zlata, za klijente koju predstavljaju;

3.3. biranje za oporezivanje:

3.3.1. nezavisno propisima stava 3 ovog člana, oporeziva lica koja proizvode investiranog zlata odnosno obrade drugo investrano zlato treba da imaju pravo da biraju za porez u investirano zlato ako isporučuju za drugo oporezivo lice;

3.3.2.oporeziva lica koja u svoje trgovinske aktivnosti normalno iporučuju zlato za druga oporeziva lica za industriske namene, takodje treba da imaju pravo da biraju za porez investiranog zlata iz podstava 2. stava 1. ovog člana. Mogućnost ovog rešenja moţe biti ograničena;

3.3.3. ako isporučilac iz tače 3.3.1 i 3.3.2 ovog člana, olučuje da bira za oporezivanje, agent koji pruţa usluge referisana u 3.3.2 ovog člana, takodje imaju pravo da biraju za oporezivanje.

4. Specijalna prava i obaveze za trgovce investiranog zlata:

4.1. kada sledeća isporuka investiranog zlata oslobadja se shodno ovom članu, oporezivo lice ima pravo na sledeće umanjenje:

4.1.1. obaveza PDV-a ili isplaćeni PDV oko investiranog zlata isporučiva za njega od lice koja je birala za oporezivanje shodno stava 3. ovog Zakona;
4.1.2. obaveza PDV-a ili isplaćeni PDV oko investiranog zlata isporučivan za njega ili neki drugaćiji uvoz zlata od investiranog zlata uradjen od onoga koji kasnije se transformiše od njega ili u njen račun na investirano zlato;
4.1.3.obaveza plaćanja PDV, odnosno da je PDV uplaćen za isporučene usluge za njega sastavljen izmene oblika, teţine ili čistog zlata uključujući i investirano zlato;

4.2. oporezivo lice koji proizvodi investirano zlato ili transformiše zlato u investirano zlato moţe da smanji obavezu PDV-a i isplaćeni PDV od njega za isporuku uvoza robe ili usluga vezana sa proizvodnjom ili transformiranju ovog zlata ako sedeća isporuka oslobodjenog zlata prema ovoj šemi oporezivana.

5. Specijalne obaveze za oporezva lica koja trguju i obradjuju investiranog zlata.
Oporeziva lica treba da vode registracije o transakcijama investiranog zlata i da vode dokumentaciju za deset (10) godina izuzetno od Zakona 2004/48,o Poreskoj administraciji i postupcima, pasle završetka godine kome se referiše taj dokumenat.

POGLAVLJE XX - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 63 - Primenjivi zakon i poreski autoritet

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Sadašnji Zakon na osnovu člana 64 ovog Zakona, zamenjuje Zakon o PDV-u Br.03/L-114 od 18 decembra 2008.godine.

2. Poreski autoriteti:

2.1.PAK imaće posebnu odgovornost da administrira PDV;

2.2.Carinska sluţba Republike Kosovo u ime PAK-a treba da proceni, opterećuje i ubira PDV-e u uvoze, izvoze i oko drugih carinskih aranţiranja, a dobiće i druge funkcije oko administriranja PDV-a ako se to traţi.

Član 64 - Prelazni period – prelazne odredbe

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Prelazni period koji bi omogućio zakonodavstvu o PDV-u na Kosovu da se postepeno na specifičnim oblastima usaglasi sa zakonodavstvom o PDV-u Evropske unije:

1.1. tokom prelaznog perioda neće primenjivati odreĎene odredbe ovih specifičnih polja kao što je izneto u stavu 3 ovog člana. Ovo posebno vaţi za pokrete u oslobaĎanju bez prava umanjenja sniţenog PDV-a, kao što je izneto u članovima 27 i 28 Poglavlja VIII; za stavljanje u upotrebu specijalnih šema kao što je izneto u poglavlju XIX sa izuzetkom specijalne šeme za usluge pruţene na elektronski način kao što je izneto u članu 61; i za obavezu potpisivanja faktura;

1.2. tokom prelaznog perioda ostanju osloboĎene odreĎene odredbe u vezi sa uvozima i snabdevanjima iznetim u stavu 4 ovog člana. Ove odredbe se uglavnom odnose na uvoze i snabdevanja koja su izvršena unutar konteksta projekata i programa za obnovu Kosova, kao i uvoza i snabdevanja koja su izvršena unutar konteksta iz oblasti poljoprivrede.

2.Prelazni period započinje 1. januara 2010.godine i završava sa 31.decembra 2012.godine. Ovaj prelazni period se moţe produţiti ili skratiti na predlog Ministra privrede i finansija koji se usvaja u Skupštini. Ovaj predlog treba da obuhvati vrednovanje budţetskih,

ekonomskih i socijalnih efekata sprovoĎenja nasuprot nesprovoĎenju pomenutih odredbi, kao i da iznese potpuno obrazloţenje za ovu promenu.

3. NesprovoĎenje sa 1. januarom 2010.godine tokom prelaznog perioda je dat za:

3.1. potstavovi 4, 5, 10, 11 i 12. stava 1, deo podstava 14. stava 1. koji se odnosi na podstav 12. stava 1. člana 27 ovog Zakona;

3.2. stav 2 člana 27 ovog Zakona;

3.3. deo stava 3 člana 27 koji se odnosi na stav 2 člana 27 ovog Zakona;

3.4. deo stava 4 člana 44 ovog Zakona koji se odnosi na obavezu potpisivanja faktura;

3.5 Poglavlje XX u vezi sa specijalnim šemama, izuzev specijalne šeme za usluge pruţene na elektronski način kao što je izneto u članu 61 ovog Zakona.

4. SprovoĎenje od 1. januara 2010.godine tokom prelaznog perioda odredbi koje su ekvivalentne sa Pravilnikom br. 2001/11 o PDV-u i dopunjenim Zakonom o PDV-u br. 03/L-114:

4.1. stav 2 člana 29 ovog Zakona;

4.2. stav 2 člana 30 ovog Zakona;

4.3. stav 2 člana 33 ovog Zakona;

4.4. stav 3 člana 33 ovog Zakona.

5. PAK će nastaviti da sprovodi dopunjeni Pravilnik o PDV-u Br. 2001/11 i Zakon o PDV-u Br. 03/L-114, kada razmotri neka poreska pitanja koja pripadaju poreskim periodima do ovog datuma i uključujući poreske periode pre stupanja na snagu postojećeg zakona o PDV-u koji se mogu pojaviti sa ovim datumom ili kasnije.

Član 65 - Primena

(Zakon Br. 03/L-146)

1. Ministar privrede i finansija donosi pozakonski akt da traţi početak sprovodjenja ovog Zakona u roku od šest meseci od dana stupanje na snagu ovog zakona.

2. Direktor moţe da objavi javna objašnjenja shodno članu 9 Zakona 2004/48 o poreskoj administraciji i postupcima, pruţajući komentare i objašnjenja za administriranje ovog zakona.

3. Ovaj zakon primeniće se od 1. januara 2010. godine.

Član 66 - Stupanje na snagu

(Zakon Br. 03/L-146)

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Sluţbenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 03/L- 146
29 decembra 2009.god.
Predsednik Skupštine Republike Kosovo

_____
Jakup KRASNIQI

Član 30
Stupanje na Snagu

(Administrativno Uputstvo Br.10 / 2010)

Ovo Administrativno Uputstvo, stupa na snagu na dan potpisivanja od strane Ministra Privrede i Finansija.

Bedri HAMZA
Zamenik Ministra
Datum, 30.07.2010

ANEKS I
LISTA AKTIVNOSTI NAVEDENIH U STAVU TRI ČLANA 4:
(Zakon Br. 03/L-146)

1. Telekomunikacione usluge;

2. Snabdevanje vodom, plinom, električnom i termalnom energijom;

3. Prevoz robe;

4. Usluge luka i aerodroma;

5. Prevoz putnika;

6. Snabdevanje novom robom proizvedenom za prodaju;

7. Transakcije u vezi sa poljoprivrednim proizvodima koje su obavljene od strane agencija za poljoprivredne intervencije, prema Pravilniku o opštoj organizaciji trţišta u vezi sa ovim proizvodima;

8. Organizacija trgovačkih sajmova i izloţbi;

9. Deponovanje;

10. Delatnost organa komercijalnog publiciteta;

11. Delatnost putničkih agencija;

12. Funkcionisanje prodavnica u preduzećima sa isključivom svrhom snabdevanja njihovih radnika, kooperativa ili industrijskih menzi i sličnih institucija;

13. Obavljene aktivnosti od strane organa radija i televizije pošto one nisu osloboĎene prema odeljku 1.16 Člana 27.

14. Pruţanje usluga kanalizacije, sakupljanja otpadaka i zemlje za koje dobijaju nadoknadu od komunalnih ili javnih organa.

ANEKS II
POKAZNA LISTA USLUGA PRUŢENIH NA ELEKTRONSKI NAČIN IZNETIH U TAČKI (K) ODELJKA 3.2.9 ČLANA 20

1. Snabdevanje websiteva, web-hostinga, daljinsko odrţavanje programa i ureĎaja;

2. Snabdevanje Softwera i njegovo obnavljanje;

3. Snabdevanje figura, teksta i informacija i stavljanje na raspolaganje bazi podataka;

4. Snabdevanje muzikom, filmovima i igrama, uključujući i nagradne i kockarske igre, političkim, kulturnim, umetničkim, sportskim, naučnim i zabavnihm emisijama;

5. Snabdevanje daljinskog učenja.

ANEKS III
LISTA SNABDEVANJA ROBOM I USLUGAMA ZA KOJE SE MOGU PRIMENITI UMANJENE STOPE IZNETE U ANEKSU III PARAGRAFA 2 ČLANA 26:

Ograničena lista artikala koji podleţu umanjenoj stopi PDV-a (6%)

1. Prehrambeni artikli (uključujući pića, ali ne i alkoholna pića) za ljudsku upotrebu; seme, biljke i dodaci koji se koriste za pripremanje hrane; proizvodi koji se obično koriste za dopuna hrani ili kao zamena za hranu;

2. Snabdevanje vodom; i

3. Pruţanje usluga u vezi sa čišćenjem ulica, sakupljanjem otpadaka i tretiranjem drugog otpada različitih od pruţenih usluga od strane organa navedenih u paragrafu 3 člana 4 ovog Zakona.

Aleternativna lista, ukoliko postoji ţelja da se proširi lista sa umanjenom stopom od 6%:
Robe i usluge za koje će se primeniti umanjena stopa:

1. Ţitarice, kao što su: ječam, kukuruz, varijiteti kukuruza, ovas, raţ, pirinač i pšenica;

2. Proizvodi od ţitarica za ljudsku upotrebu, a koji sadrţe najmanje 50% ţitarica, kao što su: brašno, ţitarice za doručak, testa, hleb i drugo;

3. Soja i njeni proizvodi za ljudsku upotrebu, a koji sadrţe najmanje 25% soje i njenih ekstrakata;

4. Šećer, rafinisani i nerafinisani, uključujući i šećer u prahu koji se koristi za ljudsku upotrebu;

5. Povrće, obraĎeno ili neobraĎeno, zamrznuto ili konzervirano koje se koristi za ljudsku upotrebu, uključujući i krompir i proizvode od krompira, paradajz i njegove proizvode, kao i slično povrće i proizvode od povrća koji sadrţe najmanje 50% povrća;

6. Riba, zamrznuta, sveţa ili konzervirana koja se koristi za ljudsku upotrebu;

7. Meso, uključujući meso krava, kokošaka, ovaca i svinja, kao i proizvode od mesa koji se koriste za ljudsku upotrebu, s time što proizvodi od mesa moraju sadrţavati najmanje 50% mesa;

8. Ulja za pripremanje hrane proizvedena od ţitarica ili uljanih semenki koja se koriste za ljudsku upotrebu;

9. Mleko i mlečni proizvodi koji se koriste za ljudsku upotrebu;

10. Pića, isključujući alkoholna i gazirana pića, koja se koriste za ljudsku upotrebu;

11. Voće i proizvodi od voća koji sadrţe najmanje 50% jedne ili više vrsta voća, a koje se koristi za ljudsku upotrebu.

LISTA SNABDEVANJA ROBOM I USLUGAMA ZA KOJE SE MOGU PRIMENITI UMANJENE STOPE NAVEDENE U ANEKSU III DIREKTIVE SAVETA 2006/112/EC OD 28. NOVEMBRA 2006. STAV 2 ČLANA 26

1. Prehrambeni proizvodi (uključujući pića, ali ne i alkoholna pića) koji se koriste za ljudsku i stočnu ishranu, ţiva stoka, seme, biljke i sastojci koji se koriste za pripremanje hrane, proizvodi koji se obično koriste kao dodaci pri pripremi hrane ili kao zamena za hranu;

2. Snabdevanje vodom; i

3. Farmaceutski proizvodi koji se obično koriste za zdravstvenu negu, sprečavanje bolesti i kao tretmani u lekarske i veterinarske svrhe, uključujući i proizvode koji se koriste za kontracepciju i sanitarnu zaštitu;

4. Medicinski ureĎaji, pomoćni i drugi aparati koji se koriste za olakšavanje ili tretiranje hendikepiranosti, a koje isključivo koriste hendikepirane osobe, uključujući i popravku ovih roba i snabdevanje dečijim sedištima za vozila;

5. Prevoz putnika i pratećeg prtljaga;

6. Snabdevanje, uključujući i iznajmljivanje knjiga iz biblioteka (uključujući brošure, uputstva i slične štampane materijale, slikovnice za decu, knjige za slikanje i bojenje, muzike koja je odštampana ili u pisanom obliku, geografskih karti i hidrografskih grafika i slično), novina i periodičnih izdanja različitih od materijala koji su potpuno ili većinski posvećeni reklamiranju;

7. Ulaznice za predstave, pozorište, cirkuse, sajmove, zabavne parkove, koncerte, muzeje, zoološke vrtove, bioskope, izloţbe i slična kulturna dešavanja i usluge;

8. Prijem usluga transmetovanja radija i televizije;

9. Pruţanje usluga od strane pisaca, kompozitora ili umetnika, ili imovinska prava u vezi sa njima;

10. Snabdevanje, izgradnja, renoviranje ili izmena stana, kao deo socijalnih politika;

11. Snabdevanje robom i uslugama koji se obično koriste za poljoprivrednu proizvodnju, ali isključujući kapitalnu robu kao što su mašinerija ili zgrade;

12. Smeštaj u hotelima ili sličnim institucijama, uključujući i pruţanje smeštaja za odmor i izdavanje prostora za kampiranje i karavane;

13. Ulazak na sportska dešavanja;

14. Korišćenje sportskih rekvizita;

15. Snabdevanje robom i uslugama od strane poznatih organizacija iz zemalja članica koje se zalaţu za socijalno blagostanje i koje se angaţuju u poslovima socijalnog osiguranja i blagostanja, pošto ove transakcije nisu osloboĎene prema članovima 132, 135 i 136;

16. Pruţanje usluga sahrana i kremacija od strane preduzeća, kao i snabdevanje robom u vezi sa ovim;

17. Pruţanje lekarske i zubarske nege i termalnih tretmana, pošto ove usluge nisu osloboĎene prema tačkama od (b) do (e) člana 132 (1);

18. Pruţanje usluga u vezi sa čišćenjem puteva, sakupljanjem otpada i tretiranjem otpadaka različitim od pruţenih usluga od strane organa navedenih u članu 13.

LISTA SNABDEVANJA ROBOM I USLUGAMA ZA KOJE SE MOGU PRIMENITI POVEĆANE STOPE NAVEDENE U ANEKSU III DIREKTIVE SAVETA 2006/112/EC OD 28. NOVEMBRA 2006. STAV 2 ČLANA 26

Robe i usluge za koje se mogu primeniti povećane stope:

1. Putnička vozila prodata na Kosovu za prvog korisnika vozila, koja uključujući sve normalne opcije i usluge izvršene u vreme prodaje po ceni od 25.000 evra ili po većoj ceni;

2. Alkoolna pića sa procentom alkoola od 8% (15%) ili više;

3. Duvan i duvanski proizvodi; i

4. Parfim i kolonjska voda.

ANEKS IV – Poljoprivredni proizvodi

Opis	Šifra
Živa rogata marva, čistokrvne životinje za priplod	0102 10
Žive svinje, čistokrvne životinje za priplod	0103 1000
Žive ovce, čistokrvne životinje za priplod	0104 1010
Žive koze, čistokrvne životinje za priplod	0104 2010
Živa živina, što znači kokoške vrste Gallus, domesticus, patke, guske, ćurke i morke, čija težina ne prelazi 185 g	0105 11 do 0105 19
Živo drveće i druge biljke; krtole, korenje i slično, kako je opisano pod naslovima u koloni niže	0601 i 0602
Krompir, seme	0701 1000
Luk, kompleti	0703 1011
Ozima pšenica za setvu	1001 9010
Obična pšenica i meslin, seme	1001 9091
Raž, seme	bivši 1002 0000
Ječam, seme	1003 0010
Ovas, seme	bivši 1004 0000
Kukuruz, seme	1005 10
Soja, za setvu	1201 0010

Suncoktetovo seme, za setvu	1206 0010
Semenje, voće i spore, vrste koja se koristi za setvu	1209
Ostatci i otpad prehrambene idustrije, kako je opisano pod naslovima u koloni niže	2301 do 2308
Preparati vrste koja se koristi za ishranu životinja (osim hrane za pse i mačke, pripremljene za maloprodaju)	2309 90
Đubrivo, kako je opisano pod naslovima poglavlja navedenih u koloni niže	Poglavlje 31
Fungicidi Herbicidi, proizvodi koji sprečavaju klijanje i regulatori rasta biljaka	3808 20
	3808 30
Otrovi protiv glodara	3808 9010
Sušači, za poljoprivredne proizvode.	8419 3100
Mehaničke naprave (bilo da se njima upravlja ručno ili ne) za usmeravanje, raspršivanje ili prskanje tečnosti ili praha, za poljoprivredu ili hortikulturu	8424 8110 do 8424 8199
Pneumatčki podizači ili prenosnici, posebno projektovani za upotrebu u poljoprivredi	8428 2030
Utovarivači posebno projektovani za upotrebu u poljoprivredi	8428 9071 i 8428 9079
Mašine za upotrebu u poljoprivredi, hortikulturi ili šumarstvu za pripremu zemljišta ili uzgajanje; valjkovi za vrtove ili sportske terrene	8432
Mašine za žetvu ili vršidbu, uključujući sprave za pravljenje snopova slame ili šaše; kosilice trave ili otave (osim kosilica za vrtove, parkove ili sportske terrene); mašine za čišćenje, sortiranje ili razvrstavanje prema veličini jaja, voća ili drugih poljoprivrednih proizvoda, osim mašina iz kategorije 8437.	8433 20 do 8433 90
Mašine za mužu i obradu mleka.	8434
Druge mašine za poljoprivredu, hortikulturu, šumarstvo, živinarstvo ili pčelarstvo, ključujući postrojenje za klijanje opremljeno mehaničkom ili termalnom opremom inkubatori za živinu i živinarnici za održavanje jata.	8436
Traktori kojima upravlja pešak.	8701 1000
Poljoprivredni traktori (osim traktora kojima upravlja pešak) i traktori,točkaši za šumarstvo.	8701 9011 do 8701 9050

Zakon br. 03/L- 161
O POREZU NA LIČNI DOHODAK

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O POREZU NA LIČNI DOHODAK

POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE

Član 1 - Cilj

(Zakon Br. 03/L – 161)

Ovim zakonom se uspostavlja sistem poreza na lične dohotke na tertoriji Republike Kosovo.

Član 1
Namena i Delokrug
(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

Cilj ovog administrativnog uputstva je uspostavljanje procedura i uslova za primenu odredbe Zakona br. 03/L-161, "o Porezu na Lična Primanja"(u daljem tesktu: Zakon).

Clan 1
Cilj i Delokrug
(Administrativno Uputstvo 13/2010)

Cilj ovog Administrativnog Uputstva je uspostavljanje procedura i zahteva za sprovodjenje propisa Zakona br.03/L-161 “Za Porezu na Lična Primanja”(dalje kao:Zakon).

Član 2 - Definicije

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Ekonomska aktivnost** - svaka aktivnost proizvoĎača, trgovaca ili lica koja nabavljaju robu ili usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne aktivnosti stručne aktivnosti. Kao ekonomska aktivnost se posebno smatra stalna eksploatacija opipljivih i neopipljivih bogatstava radi obezbeĎivanja prihoda.

1.2. **Kapitalna imovina** - opipljiva ili neopipljiva imovina koja košta više od hiljadu (1,000) €, za upotrebu jednu ili više godina.

1.3. **Neopipljiva imovina** - patenti, prava autora, licence, ekskluzivna prava i druge imovine koja se sastoji samo od prava ali da nema fizičku formu.

1.4. **Dividenda** - znači izvršena raspodela od strane jedne kompanije za jednog aksionera:

1.4.1. u gotovom novcu ili akcijama na osnovu dela intertesa aksionera u kompaniji;

1.4.2. druge imovine, osim gotovog novca ili akcija, samo ako se raspodela vrši kao rezultat likvidnosti.

1.5. **Zaposleni** - fizičko lice, koje vrši posao za platu pod upravljanjem i kontrolom poslodavca, nezavisno da li se vrši posao prema ugovoru ili neke druge forme spporazuma, bilo da je pismeno ili ne.

1.6. **Samozaposleno lice** - svako fizičko lice koji radi za ličnu korist, sa gotovim novcem ili sa robama, koji se ne obuhvata u definiciji "zaposlenik" prema ovom Zakonu. Samozaposleno lice obuhvata osobno poslovno preduzeće i angaţovanog ortaka u poslovnim aktivnostima.

1.7. **Poslodavac** – svako lice ili entitet koji plaća plate, izmeĎu ostalih:

1.7.1. javni autoritet;

1.7.2. stalna jedinica nerezidentnog lica;

1.7.3. nevladine organizacije;

1.7.4. meĎunarodne organizacije obuhvatajući KFOR, sa izuzećem Ujedinjenih nacija, njenih specijalizovanih agencija i MeĎunarodne agencije za atomsku energiju.

1.8. **Glavni poslodavac** - poslodavac odreĎen od strane zaposlenog, kao takav za vreme i na odreĎen način podzakonskim aktom koji će se objaviti od strane Ministarstva.

1.9. **Plate** - finansijska nadoknada ili druge vrste nadoknade, obuhvatajući robe, bonuse, usluge, favorizovanja ili razmene koje se uplaćuju u vezi zapošljavanja na Kosovu.

1.10. **Oporezovane plate** - uplaćene plate prema članu 9.1 ovog Zakona, minus oni iznosi izostavljeni od bruto prihoda od plata prema članu 9.2 i 9.3 ovog Zakona.

1.11. **Prihodi od stranog izvora** - bruto prihodi koji nisu prihodi sa izvorom na Kosovu.

1.12. **Prihodi sa izvorom na Kosovu** - bruto prihodi koji se stvaraju na Kosovu i to:

1.12.1. plate od izvršenog rada na Kosovu;

1.12.2. prihodi od ekonomskih aktivnosti u slučaju kada se ova aktivnost vrši na Kosovu;

1.12.3. prihodi od korišćenja pokretne i nepokretne imovine na Kosovu;

1.12.4. prihodi od korišćenja neopipljive imovine na Kosovu;
1.12.5. kamata na obavezu duga od koju plaća rezident ili javni autoritet;
1.12.6. dividende plaćene od rezidentne poslovne organizacije;
1.12.7. dobit od prodaje pokretne imovine ili vrednosnih papira koji se nalaze na Kosovu i
1.12.8. drugi prihodi koji nisu obuhvaćeni u gorenavedenim podstavovima koji proizlaze od ekonomskih aktivnosti na Kosovu;

1.13. **Lice** - za svrhe ovog zakona podrazumeva:
1.13.1. fizičko lice,
1.13.2. pravno lice koji u opštem izrazu podrazumeva svaku organizaciju, obuhvatajući svaku poslovnu organizaciju koja ima u vezi sa zakonom pravni identitet koji je podeljen i razlikuje se od članova, posednika, ili samih aksionera, kao što su, ali nije ograničeno u akcionarsko društvo i društvo sa ograničenim odgovornostima;
1.13.3. ortakluk koji podrazumeva opšti ortakluk, ograničeni ortakluk ili preko sličnih sporazuma koji nije pravno lice i da na proporcionalan način deli delove kapitala, prihoda ili gubitka izmeĎu ortaka; i
1.13.4. grupisanje ili društvo lica, obuhvatajući konsorciume, ali izostavljajući Ortakluke, osnivanih za jedan zajednički cilj jedne posebne ekonomske aktivnosti.Jedno Društvo je dva ili više individa, kompanija, organizacija, ili vlade(ili bilo koja kombinancija ovih entiteta) sa ciljem učestvovanja u jednu zajedničku aktivnostili grupisanje njihovih izvora za postizanje zajedničkog cilja. Svaki učesnik ima svoj odvojeni pravni status i kontrola društva o svakom učesniku uopšteno je ograničen u aktivnostima koje obuhvataju zajedničko zauzimanje, a posebno podele dobitka. Društvo je osnovano ugovorom kojim se odreĎuju prava i obaveze svakog pojedinog člana.

1.14. **Entitet** - korporacija ili neka druga poslovna organizacija koja ima status pravnog lica, poslovne organizacije koja deluju sa sredstvima javne i društvene imovine, nevladine organizacije registrovanu prema zakonodavstvu o registrovanju i delovanju nevladinih organizacija na Kosovu, i stalna jedinica nerezidentnog lica. Pojam entiteta ne uključuje lično poslovno preduzeće, grupisanje ili društvo lica, ili neko partnerstvo.
1.15. **Lično poslovno preduzeće** - fizičko lice koji se bavi ekonomskim aktivnostima, koji nije zavisan agent ili zaposlenik neke druge ekonomske aktivnosti.
1.16. **Javni autoritet** - centralni, regionalni, opštinski ili lokalni autoritet, javni organ, ministar, departman ili neki drugi autoritet koji vrši javno izvršnu upravu, zakonodavstvo, regulativu, administrativnu ili sudsku vlast.
1.17. **Stalna jedinica** - fiksirano mesto biznisa preko kojeg posao jednog nerezidentnog lica potpuno ili delimično se vrši na Kosovu, kao što je opisanu u članu 35. ovog zakona.
1.18. **Povezana lica** - lica sa posebnim vezama koja mogu uticati materijalno u ekonomskim rezultatima i transakcijama izmeĎu njih.Lica se smatraju da imaju

posebnu vezu ako:

1.18.1. sluţbenici ili direktori biznisa jednog- drugog;

1.18.2. su zakonski partneri u biznisu;

1.18.3. imaju vezu poslodavac-zaposleni;

1.18.4. lice koje poseduje ili kontroliše pedeset od sto (50 %) ili više deonica ili pravo glasa u drugom pravnom licu;

1.18.5. jedan od njih posredno ili neposredno kontroliše drugog;

1.18.6. obojica neposredno ili posredno se kontrolišu od trećeg lica; ili

1.18.7. lica su muţ i ţena ili srodnici trećeg pokolenja kao i srodnici drugog pokolenja supruge ili supruga.

1.19. **Otvorena vrednost trţišta** - znači iznos koji, sa ciljem obezbeĎivanja robe ili usluga u ono vreme, jedan potrošač u istom nivou trţišta u kojem se vrši nabavka robe ili istih ili sličnih usluga, platiće se pod uslovima pravne konkurencije, za jednog nabavljača razrešene ruke.

1.20. **Rezident** - fizičko lice koje ima glavno boravište na Kosovu ili je fizički prisutan na Kosovu stoosamdesetitri (183) dana ili više tokom svakog dvanaesto (12) mesečnog perioda ili entitet, lično poslovno preduzeće, ortakluk ili društvo lica koje je osnovano na Kosovu ili da ima svoje mesto efektivnog menadţiranja na Kosovu.

1.21. **Glavno prebivalište –** takoĎe poznato kao „stalno prebivalište" je mesto gde fizičko lice ima svoje mesto od uobičajnog boravišta ili obično tu ţivi, mesto u kojem lice u potpunosti podleţe porezu na prihode zbog prebivališta ili boravišta.

1.22. **Nerezident** - svako lice ili entitet koji nije rezidentan na Kosovu;

1.23. **Troškovi reprezentacije** - svi troškovi u vezi promovisanja biznisa i obuhvataju rashode za zabavu i reprezentaciju biznisa.

1.24. **Nerado transformiranje** - punu ili delimičnu imovinu koje je uništena, ukradena, konfiskovana ili je objavljena kao neupotrebljiva, ili kada je poreski obaveznik prinuĎen da odustane od imovine, zbog bilo kojih pretnji ili nekog rizika pomenutog ranije.

1.25**.** **Nepokretna imovina** - nepokretna imovina za poreska pitanja, celokupno zemljište i zgrade ili strukture ispod ili iznad zemljišne površine i povezana sa zemljištem, uključujući imovinu koja je dodatna(pomoćna) u nepokretnu imovinu, prava na koja se primenjuju zakonski propisi koja uvaţavaju imovinu zemljišta, plodouţivanja nepokretne imovine; i prava na razlikovane i fiksirane naplate kao konsiderancija za rad i pravo na rad, izvora ruda, drugi izvori i druga prirodna bogatstva.

1.26. **Imovinsko pravo** - svaka naplata prihvaćena kao konsideracija, za korišćenje svako autorsko knjiţevnog, umetničkog ili naučnog prava uključujući kinematografske filmove, svakog patenta, trgovinsku firmu, dizajn ili model, plan, tajnu formulu ili proces ili za infomacije o industrijskom, komercijalnom ili naučnom iskustvu.

1.27. **Podugovarač** - svako lice, partnersvu ili grupaciju lica koje ćine deo celokupnog projekta preduzet od glavnog ugovarača. Podugovarač neposredno je angaţovan na završavanju i ralizovanju celokupnog projekta i radi u interesu glavnog ugovaraća. Utrošeno vreme od ugovarača za rad na celokupnom projektu

smatra se kao vreme provedena od glavnog ugovarača na projektu.
1.28. **Glavni izvoĎač radova/ ugovarač** – bilo koji biznis, bilo organizacija ili pojedinac, koji su pristali da izvrše operiranja u svakom pravnom obavezujućem dokumentu, potpisan od strane korisnika , bilo vršeći sam operiranja ili angaţujući nekog drugog za njih.
1.29. **Konstruktivno prihvatanje** - za poreske obveznike sa osnovom gotovog novca, da su prihodi primljeni na konstruktivan način kada su na raspolaganju za poreske obaveznike bez substancijalnih ograničenja, kao što je kreditiranje na njegovom računu, ostavljena su odvojeno za njega, ili su na drugi način dostupna, tako da ih on moţe povući tokom oporezovane godine ako je dato obaveštenje o svrhi.
1.30. **Profitiranja u naturi - (takoĎe poznata kao profitiranja na stvari)** – odnosi se na razne nadoknade ne datih sa platama zaposlenika osim primanja ili plate njihohovih normalnih plata. Davanje robe, artikala ili usluga a ne u novcu.
1.31. **Poreski period** - kalendarska godina ili bilo koji drugi period izveštaja predviĎeno ovim zakonom.
1.32. **Finansijski pregledi** - finansijski izveštaji sa opštim ciljem sastavljeni u skladu sa zakonom koji reguliše Kosovski Bord o standardima za finansijsko izveštavanje i zakonodavstvo koji ureĎuje finansijsko izveštavanje poslovnih organizacija (trgovačkih društva).
1.33. **PAK**- Poreska administracija Kosova.
1.34. **Ministar** - ministar Ministarstva privrede i finansija.
1.35. **Kosovo** - obuhvata celu zemlju, unutrašnje vode i vazdušni prostor na Kosovu, kao što je definisano u Ustavu Republike Kosovo.
1.36. **Operativni lizing** – bilo koji lizing koji nije finansijski lizing.
1.37. **Finansijski lizing** – lizing koji prenosi na značajan način sve rizike i nagrade za vlasništva u slučaju artikla imovine.Naslov moţe ili ne moţe se preneti po isteku lizinga.Finansijski lizing zadovoljava jedan od sledeća četiri uslova:

1.37.1. ako trajanje lizinga premašuje sedamdesetipet od sto (75%) veka trajanje imovine;
1.37.2. ako se prenosi vlasništvo na primaoca lizinga po isteku roka lizinga;
1.37.3. ako postoji mogućnost za kupovinu imovine sa "dogovorenom cenom" po isteku roka lizinga;
1.37.4. ako sadašnja vrednost plaćanja lizinga, sa popustom na odgovarajuće stope, premašuje devedeset od sto (90%) otvorene trţišne vrednosti imovine.

Član 2
Definicije
(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. Odeljak 1,5 člana 2. Zakona definiše "**Radnik**" kao fizičko lice koji obavlja posao za platu pod upravom i kontrolom *poslodavca.* Osoba koja ne može biti zaposlen , ali na drugi

način, kao "direktor", "zvaničnici", "parlament", "ministar", "radnik" itd., da li će smatra zaposlen, ako je zadovoljen najmanje dve četiri od sledećih uslova:
1.1 kada zaposleni nije u opasnosti za primanje uplate
1.2 kada zaposleni ne treba da investira u sredstva za rad, alata i opreme
1.3 kada zaposleni ne određuje vreme i mesto rada, i
1.4 kao opše pravilo zaposleni ne radi za više od jednog poslodavca.

2. Odeljak 08.01 člana 2. Zakona definiše "**Glavni Poslodavac**" kao *"poslodavac zaposlenog u takvom trenutku i na način propisan podzakonskim aktom koji donori ministar."*

2.1. Svaki zaposleni, bez obzira da li radi za jedan ili više poslodavaca, imenuje glavnog poslodavac. Zaposleni koji su prethodno dali svoje glavne poslodavce i koje ne žele da promene svoje osnovne poslodavce, nisu potrebne da preduzmu dodatne akcije.

2.2 Zaposleni počinju raditi kako bi se utvrdilo glavni poslodavac u roku od 15 dana od dana zaposlenja tako što čete popuniti formular i podnošenjem obrasca o odredjivanju glavnog poslodavca (u formatu određenom od strane Poreske Administracije Kosova). Zaposleni koji menja glavnog poslodavca mora imenovati novog glavnog poslodavca u roku od 15 dana od promene, popunjavanjem i podnošenjem novog oblika na glavnoj poslodavca u određivanju Poreske Administracije Kosova.

3. Odjeljak 21,1 člana 2. Zakona definiše "stanovnik" kao osoba koja ima primarno prebivališta na Kosovu, ili je fizički prisutan na Kosovu 183 dana ili duže u bilo kom periodu od dvanaest meseci, ili entitet , lični osobni poslovni poduhvat, partnerstvo ili udruženje osoba osnovana na Kosovu ili njezino mjesto stvarnog poslovanja na Kosovu".

3.1 U odnosu na pojedince:

3.1.1 Primena 183 dana označava ukupan broj dana fizička prisutnost na Kosovu, sa ili bez prekida. Ako deo dana je proveo na Kosovu treba računati kao ceo dan proveo na Kosovu.

3.1.2 Izraz "**Mesto Prebivališta**" *pojedinca* označava mesto gdje obitelj živi pojedinaćno, koji su povezani s glavnim interesima pojedinačnih života i slično. Osim utvrđivanja prebivališta (boravišta) treba smatrati glavnim dužinu vremena provedenog i prirodu vremena provedeno.

3.2. U odnosu na lica**:**

3.2.1 Zahtev da se "**Podesiti**" *na* Kosovu znači da li je entiteta organizacija poslovanja, neprofitna organizacija ili telo državne vlasti, itd., je osnovan zakonom na Kosovu i registrovan od strane relevantnih nadležnih organa na Kosovu.

3.2.2 Termin "**Mesto Stvarne Uprave**" označava mjesto na kojem vas zadovoljiti većinu izvršnih direktora i voditi poslovanje svakodnevnom radu. To ne znači entitet.

Neni 3 - Poreski obaveznici

(Zakon Br. 03/L – 161)

Prema ovom Zakonu poreski obaveznici su rezidentna i nerezidentna fizička lica., lično poslovno preduzeće, partnerstva i Društva, koji prihvataju ili stvaraju bruto prihode opisanih u članu 7. ovog zakona tokom poreskog pereoda.

Član 4 - Predmet oporezivanja

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Predmet oporezivanja za rezidentne poreske obaveznike su oporezani prihodi iz izvora prihoda iz Kosova i izvor prihoda van Kosova.

2. Predmet oporezivanja za nerezidentne poreske obaveznike su oporezani prihodi iz prihoda koji imaju izvor na Kosovu.

Član 2
Predmet Oporezivanja

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Stav 1 član 4 Zakona utvrdjuje predmet oporezivanja za rezidentna lica. Za rezidentno lice na Kosovu predmet oporezivanja uključuje prihode koja obuhvataju prihode iz izvore na Kosovu kao i prihode iz izvora van Kosova.

Primer:
1. Jedan nastavnik sa Kosova ostvaruje prihode od plata u Univerzitetu u Prištini a on takodje
ostvaruje prihode od održanih predavanja na Univerzitetu u Tetovo, Makedinija. Za prihode
ostvarene u Makedoniju on plača porez u Makedoniju i treba da traži strano poresko kreditiranje kada on dostavlja godišnju poresku deklaraciju na Kosovu.
2. Stav 2 člana 4 Zakona utvrdjuje Predmet oporezivanja za ne-rezidentna lica. Za ne-rezidentna lica samo deo oporezivih prihoda iz izvora sa Kosova je predmet oporezivanja.

Primer:
Italjanski stručnjak za kompjutere boravi na Kosovu 100 dana i ostvaruje prihode od plata po Ugovoru o delu koju zaključuje sa jednom bizneskom morganizacijom na Kosovu. Njegova plata je oporezivana na Kosovu i on može da traži strano poresko kreditiranje u Italiju.

Član 5 - Oporezivani prihodi

(Zakon Br. 03/L – 161)

Oporezivani prihodi za jednu poresku periodu znači izmenu izmeĎu bruto prihoda prihvaćene ili stvarane u poreskoj periodi i odobrenih sniţenja prema ovom Zakonu u vezi takvih bruto prihoda.

Član 6 - Poresko stope

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Za svaki poreski period posle 1. januara 2009.godine, porez na prihode tereti se prema prema sledećim stopama:

1.1. za poreske prihode od devetstošesdeset (960) evra ili manje, nula od sto(0%);
1.2. za poreske prihode od devetstošesdeset (960) evra do, uključujući, trihiljade (3.000) evra, četiri od sto (4%) iznosa od devetstošesdeset (960) evra;
1.3. za poreske prihode do trihiljade (3.000) evra do, uključujući, pethiljadaičetristo (5.400) evra, 81.6 evra plus osam od sto (8%) iznosa iznad trihiljade (3.000) evra; i
1.4. za poreske prihode iznad pethiljadaičetristo (5.400) evra, dvestasedamdesetitri evra i šesdeset centi (273.6) plus deset od sto (10%) od iznosa iznad iznosom od pethiljadaičetristo (5.400) evra.

2. Za svaku poresku periodu, prije 1. januara 2009, lični dohodak se oporezuje prema sledećim stopama:

2.1. za poreske prihode devetstošesdeset (960) evra ili manje, nula od sto (0%);
2.2. za poreske prihode iznad devetstošesdeset (960) evra do trihiljade (3.000) evra, pet od sto (5%) iznosa iznad devetstošesdeset (960) evra;
2.3. za poreske prihode iznad trihiljade (3.000) evra do pethiljadaičetristo (5.400) evra, stodva (102) evra plus deset od sto (10%) od iznosa iznad trihiljade (3.000) evra; i
2.4. za poreske prihode preko pethiljadaičetristo (5.400) evra, tristačeterdesetidva (342) evra plus dvadeset od sto (20%) tiznosa iznad iznosa od pethiljadaičetristo (5.400) evra.

Član 3
Poreske Norme

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

Član 6 Zakona nalaže poreske norme. Poreske norme su primenjene na progresivan način u grupi prihoda.

Primer:

Kod pojedinca koji ima godišnji oporezivi prihod od 6400 €, poreske norme primenjuju se na sledeći način:
Oporezivi prihodi 0-960 euro 0% 0 euro
Oporezivi prihodi960.01-3,000 euro 4% 81,6 euro
Oporezivi prihodi 3,000.01-5,400 euro 8% 192 euro
Oporezivi prihodi5,400.01-6,400 euro 10% 100 euro

Total: 373,6 euro

Član 7 - Bruto prihodi

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Pored prihoda koji koji su izuzeti iz ovog zakona, ukupna dobit znači svi prihodi koji su primljeni stvarno ili na konstruktivan način iz sledećih izvora:

1.1. plate;
1.2. iznajmljivanja;
1.3. korišćenje nedodirljive imovine;
1.4. interes, osim interesa koji je osloboĎen na osnovu ovog zakona;
1.5. prihodi zamena, kao što su oni navedeni u članu 8.1.8;
1.6. kapitalni dobitak usled povećanja ili smanjenja vrednosti deonica;
1.7. kapitalne dobitke usled prodaje u ratama jedne kapitalne imovine;
1.8. dobitak na lutriji u skladu sa članom 49 , dobitak od igara na sreću;
1.9. penzija plaćena od prethodnog poslodavca, ili u skladu sa Zakonom o penzijama na Kosovu;
1.10. ekonomska delatnost generisana od strane poslovnih subjekata sa bruto godišnjim prihodima od pedesethiljada (50,000) € ili manje, osim ako su preduzeća odlučila da vode knjige i evidencije prema potrebi u skladu sa članom 33. ovog Zakona.

2. Uz to što je predviĎeno u stavu 1 ovog člana, bruto prihodi znače svi prihodi koji potiču od sledećih izvora:

2.1.ekonomske aktivnosti;
2.2.kapitalne dobitake, osim onih kapitalnih dobitaka opisanih u stavu 1 ovog člana;
2.3. bilo koji drugi dobitak koji nije opisan u ovom članu.

Član 3
Bruto Dobit
(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. Stavka 1. člana 7. Zakona predvidja da bruto prihod znači sve prihode stvarno dobili na konstruktivan od strane različitih izvora. U vezi sa sledećim izvorima, reč *"prihvatnu činjenicu i tako na konstruktivan "znači* sedeće:

1.1 Plate. Obično su plate plačene jednom, dvaput ili više puta u mesec dana, iako usluge zapošljavanja obavljaju na dnevnoj bazi. Prihodi od plata biču uključeni u bruto prihod poreskog perioda u kojem plate plačaju poslodavci i private zaposleni i rashodi biču potrebno od strane poslodavca kao odbitak u istom poreskom periodu. Isti princip važi i za obveze za porez po odbitku na izvoru na plate - ta obveza nastaje samo ako se isplaćuju plate stvarno, a ne kad se obračunava obveza poreskog obveznika na plate u knjigama poreskog obveznika. Svaki deo "plate", koji se ne plaća u gotovini, trebalo bi da budu uključeni u bruto dohotka poreskom periodurazdoblja u kojem je dobio ovu komponentu.

Primer:
Poslodavac zapošljava osobu tokom meseca april-juni 2010. Poslodavac plaća zaposlenima plate u aprilu i maju 2010 a prorez na izvoru tih plata plačene u jugu 2010 (pre roka 15. juna). Zbog problema cirkulacije novca kasne plate zaposlenika. Plate nisu plaćene od maja do aktombara 2010 i porez na izvoru na te plate plaćene u novembaru 2010 (pre 15. novembara). Plate Juna nisu plaćene do januara 2011, a porez na izvoru ne plača do 15. marta 2011. Porezne posledice su:

1. osoblje uključuje plate aprila i maja u bruto prihod 2010, a plata juna su u bruto prihoda 2011, kada je stvarno primili plate;

2. poslodavac dobija porezne olakšice za platee za april i maj i plaćanje poreza na izvoru u 2010, ali umanjenja za plate juna, a svoje poreze na izvoru nije dozvoljeno do poreske godine 2011, godine u koji su isplaćene plate i porez;

3. poslodavac je dužan ispuniti obrasce za porez mjesečno samo ako zaposleni plati (maj 2010, oktombar 2010 i januar 2011);

4. interes i kazne neče se primeniti u odnosu na porez na plate uskraćeneo od aprila i maja (mada plate nisu plaćene od juna-oktombara, taksa nije plaćena do novembara, jer se oslanja na porezne obveze, kada plate stvarno plaćena);

5. kamata i kazni na zakašnjene plačanjaa primene če se samo u platama juna - jer su plate plačene januaru 2011, porez na izvoru se plaća na te plate do 15. februara 2011, ali nije plačena 15 februara 2011. Međutim, kamate i kazne će se primenjivati samo u periodu od 15. februara do 15. marta 2011 i ne vračaju natrag u junu 2010, kada su plate zaradili, u julu 2010, kada zaposleni obično trebalo da se plati ili u avgustu 2010, kada porez na izvoru na hovim platama trebali biti plaćeni normalno).

1.2 ***Iznajmljivane***. Dohodak od iznajmljivanja nepokretne i pokretne imovine po pravilu mora biti prijavljen u poreskom periodu u kojem su prihodi dobili od najma, bez obzira na koji pripada plaćanje stanarine. Međutim, u skladu sa stavkom 2. članka 11. Zakona, porezni obveznici koji su vođenje poslovanja iznajmljivanja pokretne ili nepokretne imovine moraju osloniti na svoje prihode od zakupnina na osnovu toga prihoda od prevredne djelatnosti.

Primjer 1:
Porezni obveznik ima dve stambene imovine, od kojih jedan živi, a drugi koji iznajmljuje. On / ona opterećuje stanara s dve godine stanarine unapred. Iako najam obuhvata više od godinu dana, obveznik je dužan uključiti cieli bruto prihod svoju poreznog perioda za koji je primio iznajmljivanje. U smislu smanjenja trokova zakupa ako je porezni obveznik odluči da se ne vodi evidenciju iz članka 27. Zakona, on / ona može odbiti 10% od ukupne cene najma dobili, ali ako ona / on je zadržao zapise za svrhu istraživanja stvarni troškovi bi bili u mogućnosti da se oduzmu samo trošak najma vezanih za svaku poreznu godinu kao što su rođeni.

Primjer 2:
Poreski obveznik B ima veliki broj sredstava, a vreme prolazi svoj rad u održavanju tih sredstava. Porezni obveznik prima najam podleže porezu, najam, kada će biti primljena. Obveznik B obavlja privredne aktivnosti i najma dužan je račun za porez na zakupt u svoj ugovor u skladu s člankom 32. Zakona - na primjer, gdje je poreski obveznik prima najam prihod više od 50.000 €, Obveznik je dužan da računa na svoje prihode od zakupnina na akrualnoj osnovi.

Napomena: U oba primera 1 i 2 za razliku od oporezivanja plata, vreme kada stanodavac prima od najma prihod i prihod ih uključiti u svoje bruto, nema efekta osoba koja plati porez može tražiti poreske olakšice za troškove plaćenog najama. Dakle, plačenom stanarinom kao avans može bitii situacija u kojima posjednik mora sadržavati najam dohodak u poreznu prijavu na početku perioda najma, stanar, ali ne može tražiti cenu najma perioda kojoj pripadate.

1.3. ***Kamata***. Kamatni prihodi će biti prijavljeni u poreskom periodu, kada se kamata plaća ili u korist računa primatelja.

Primjer:
Osoba ulaže novac u pasivnih kamatnih stopa banke za period od šest mjeseci. Kamate se pripisuju ravnotežu pasivnih kamatnih stopa za svaki mjesec. Na kraju perioda od šest mjeseci, osoba odluči zadržati sredstava u depozit stope za test mjeseci. Kamata knjiže u računu svaki mjesec će biti uključen u bruto prihod u mjesecu u kojem je dodeljen. Porezni tretman ostaje ista bez obzira da li je privlačenje interesa za svaki mjesec ili ne, i da li sredstva iz depozita stope su povučena ili ponovno uložena nakon prvih šest mjeseci ili ako pasivnih kamatnih stopa je samo "nastavak". Iako tehnički možemo reći da kamate izračunate na dnevnoj osnovi, to će biti uključen u bruto prihod samo kad iznos zaista plaćen ili kreditiran.

1.4 ***Lotrija* dobitak *u igrama na sreću*.** Prihod od tih pobjeda će biti prijavljen u poreskom periodu u kojem su primljena ili kreditirana na račun pobjednika.

Primer:
Lice u instituciji redovno igra igre na sreću. Institucija otvara "račun" za osobu koja ima protok od igara na sreću i uzimanje. Pobeda će biti uključena u bruto prihod, kada se knjiže u računu, bez obzira da li osoba stvarno izvući ta sredstava s ovog računa ili ne.

Član 4
Drugi Prihodi
(Administrativno Uputstvo 13/2010)

"Drugi Prihodi" navedene u pod-stavu 2,3 člana 7 Zakona obuhvata sve druge prihode koja nisu specfično naglašene u članu 7 Zakona, i obuhvataju ne-keš u lutriju n.p. mašine, oproštaj dugova itd, koja povećavaju neto vrednost poreskog obveznika. Ovi prihodi treba da se obuhvataju na bruto prihode poreskog perioda na koju su oduzete. U slučaju ne-keš nagrada lutrija poreski obveznik treba da vrši procenu primljene robe na osnovu otvorene tržišne cene robe.

Član 8 - Izuzeti prihodi
(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Od poreza na lični dohodak izuzimaju se prihodi u nastavku:

1.1.primljene plate od stranih diplomatskih i konsularnih stranih predstavnika i stranog osoblja Ambasada ili Kancelarija Povezanosti Stranih drţava na Kosovu, kako je odreĎeno u zakonodavstvu o Postavljanju i Funksionisanju Kancelarija Povezanosti na Kosovu;

1.2. primljene plate od stranih predstavnika, stranih sluţbenika stranih zaposlenika meĎunarodnih vladinih i nevladinih organizacija koje su registrovane u skladu sa zakonodavstvom na Kosovu i koje imaju i drţe sratus javne profitabilnosti prema ovom zakonodavstvu.

1.3. primljene plate od stranih predstavnika, strani sluţbenici i strani zaposlenici donatorskih organizacija, njihovih kontraktoraili fondacija koja realizuju humanitarnu pomoć, rad rekonstrukcije, civilniu administraciju ili tehničku pomoć na Kosovu.

1.4. primljene plate od stranih sluţbenika i zaposlenih domaćih sluţbenika Ujedinjenih Nacija i njenih specializovanih agencija i MeĎunarodna Agencija za Atomsku Energiju, koje će prema ovom Zakonu obuhvatiti strano i domaće osoblje UNMIK-a, kako se precizuje u zakonodavsvu u vezi sa statusom, privilegijama i imunitetom KFOR-a i UNMIK-a i njihovog osoblja na Kosovu. Ista izuzimanja vrede i za meĎunarodne finansijske podvladine institucije koje imaju pravo i ovlašćene su prema pravilima koja deluju na Kosovu;

1.5. primljene plate od spolnog osoblja KFOR-a, PCN i EULEX-a;
1.6. nadoknada za štetu ili uništenu imovinu;
1.7. prihodi od polisa ţivitnog osiguranja koje se plaćaju kao rezultat smrti osiguranog lica;
1.8. vraćanje novca ili nadoknade za zdravstveno tretiranje i troškove, obuhvatajući hospitalizaciju i lečenje, osim plaćenih plata tokom periode izostanka sa posla zbog bolesti ili povrede;
1.9. interes u finansijskim instrumentima koja su puštena ili garantovana od strane Javnog Autoriteta na Kosovu plaćen rezidentnom ili nerezidentnom poreskom obavezniku;
1.10. prihodi primarnog ugovorača ili podugovorača, osim domaćih lica, koji su ustanovljeni od ugovora za nabavku i usluge Ujedinjenih Nacija (obuhvatajući i UNMIK), specializovane agencije Ujedinjenih Nacija, KFOR i MeĎunarodne Agencije za Atomsku Energiju, koje su direktno angaţovane u projektima i programima organizacija koje su gore navedene;
1.11.prihodi od primarnog ugovorača ili podugovorača, osim domaćih lica, koji su ustanovljeni od ugovora sa stranim vladama, njihovim organima i agencijama, Specializovane Agencije Evropske Unije, Svetske Banke, MMF i meĎuvladine meĎunarodne organizacije za nabavku robe i usluga u podrţavanju projekata i programa za Kosovo;
1.12. primljene dividende od rezidentnog ili nerezidentnog poreskog obaveznike;
1.13. dobitak od igara na sreću, osim dobitaka na lutriji u skladu sa odredbama člana 49 ovog Zakona;
1.14. uplate penzija i socijalne pomoći plaćenih od Vlade Kosova;
1.15. uzete imovine, ili vrednost uzetih imovina, kao rezultat nasledstva;
1.16. obrazovni/vaspitni rashodi plaćeni od poslodavca u interesu zaposlenog sa uslovom da su ovi troškovi plaćeni direktno u vaspitno/obrazovnoj instituciji koja je priznata u skladu sa javnim zakonom na Kosovu i pod uslovom da zaposleni ostane u radnom odnosu za najmanje dvadesetiri (24) meseci nakon završetka obrazovanja za koje su plaćeni troškovi od strane poslodvca;
1.17. primljene stipendije od jednog individa da bi učestvovao u jednoj instituciji za visoko školovanje, zanat ili profesionalnu školu, dok se stipendija plaćala direktno u instituciji i nijedan deo stipendije nije nadoknadljiv za studenta;
1.18. rashodi obuke plaćenog od strane poslodavca za zaposlenog da bi učestvovao u sluţbenim programima obuke da bi uzeo elementaarne sposobnosti potrebne za poslodavca da bi izvršio odreĎene ili potrebne obaveze da bi se pruţile nove sposobnosti zaposlenog, koje se povezuju sa poslom dok takvi troškovi nisu viši od hiljadu (1,000) € u tom poreskom periodu.
1.19. troškovi veći od hiljadu (1,000)€ u pojedinom poreskom periodu smatraće se u oporezovane prihode za zaposlenog i podleći će drţanja u izvoru u skladu sa odredbama ovog zakona.
1.20 ţivotni troškovi tokom učesvovanja u sluţbeni program obuke biće dozvoljene do maksimuma odlučenog od Ministra u podzakonski akt.
1.21. takav podzakonski akt takoĎe će specifirati bilo koju vrste troškova obuke koja se kvalifikuju za ovo oslobaĎanje.Troškovi obuke za ovaj podstav neće obuhvatiti pojednake iznose sa platama i uplatama koje se plačaju početnicima ili

pripravnicima.

Članak 4
Izuzeti Dohodak
(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. Stavci 1,1 do 1,5 stavka 8. Zakona predviđa izuzeće od poreza na dohodak za plate isplačene ili prenete stranim osobljama, strana predstavništva, stranih zvaničnika itd. Termin *'stranac' se* koristi za definisanje lice koji nije redono stanovnik Kosova, koji nije upisan u registar državljana tražio da se održati u skladu sa zakonom br. 03/L- 034 "o državljanstvu Kosova."

2. Poglavlje 4.1 članka 8. Zakona propisuje da oslobođenje od poreza na Lična Primanja će biti primenjen, između ostalog, za plate stranih službenika i domačih zaposleni u *" u međunarodnim financijskim institucijama prihvatljivi i ovlaščene zakonom da rade na na Kosovu.* Ovo oslobađanje od poreza odnosi se samo na službenike financijskih institucija, međunarodnih međuvladinih koje imaju formalni ugovor s Vladom, koja se priznaju kao oslobađanje od poreza.

3. Za potrebe stavaka 1,10 i 1,11 iz članka 8. Zakona, fraza *"druge domaće lice"* označava radova osnovano u inostranstvu nisu dužne prijaviti u Ministarstvu trgovine i industrije na Kosovu, ali koji su dužan o tome obavijestiti pisanim putem Poresku Administraciju da rade na Kosovu.

3.1 Ako se ne lokalni izvođač obavlja i druge poslove na Kosovu, osim u vezi s organizacijama iz tih stavaka, to bi trebao biti registrovan u Kosovu u Ministarstvo trgovine i industrije i Poreske Administracije (kod ovog drugog uzimanjem fiskalnog broja ili fiskalnog predstavnika koji će biti odgovoran za sve poreze ugovaraća na Kosovu), i prihodi od ove druge aktivnosti koje su

uključene u bruto dohotka poreznog obveznika.

3.2 Ovi ne-lokalnim izvođačima, bez obzira da li su druge aktivnosti ili ne, takođe su odgovorni (bilo neposredno ili putem fiskalnog predstavnika) ispuniti sve poreske obveze poreza na izvor predviđeno u Poglavlju IX Zakona.

4. Za potrebe stavka 11,1 članka 8. Zakona, termin *"Međuvladine Međunarodna Organizacija"* znači:

4.1 Međunarodna Financijska Korporacija (IFC) i drugim Članovima Svjetske Banke;

4.2 Banke Inter-American Development (IADB)

4.3 Azijska banka za Razvoj (ADB);

4.4 Afrička banka za Razvoj (AFDB);

4.5 Islamska banka za Razvoj (IDB).

5.Stavka 1,18 članka 8. Zakona propisano je da određene troškove obuke koje plaćaju poslodavac zaposlenome da učestvuje u formalnom programu obuke bit će izuzeti od poreza na dohodak, ako ti troškovi ne prelaze vrijednost od 1000 € (1000 €) u poreskom periodu. Troškovi iz ove stavke su troškovi koje su nastali iz programa same obuke, isključivanjem onih troškova koji su se dogodilo prilikom putovanja u trening i isključujući one troškove koje učinjene tokom treninga (koji su obuhvaćeni u stavku 1,20 članka 8. Zakona)

6. Odjeljak 20,1 članka 8. Zakona propisuje da *"životne troškove za vreme programa formalne obuke će biti dopušteno do maksimalno koje propisuje ministar u podzakonske akte."* Za potrebe ove stavke, maksimalni iznos troškova za izuzeće od poreza na dohodak bit će:

6.1 U slučaju stanovanja koji nužno je potreban zbog udaljenost zemlje od programa obuke od glavne prebivalište osobe, ili zbog zahtjeva za učestvovanje u programu obuke:

6.1.1 stambeni na Kosovu 50 € po danu,

6.1.2 stanovanje u inostranstvu, dnevnim iznosima za troškove stanovanja plaćaju na temelju članka 12. Administrativnog Uputstva Ministarstva javnih službi br. MSHP 2004/07 koja se odnose u kojoj zemlji je nastanjen,

6.2 U slučaju hrane:

6.2.1 programi obuke na Kosovu 15 eura po danu za dnevne programe buke ili 25 eura po danu za programe obuke (noćenje)

6.2.2 programe obuke u inostranstvu, količina hrane dnevnih troškova plaća na temelju članka 12. Administrativnog Uputstva Ministarstva javnih službi br. MPS 2004/07 zavisno gde obroci su dostavljeni.

6.3 Kod troškova života u svakom poreznom periodu prelaze tih iznosa, višak će se smatrati kao oporezivi prihod od zaposlenika i podleže porezu na izvoru u skladu sa odredbama zakona.

7. Odjeljak 21,1 članka 8. Zakona zahtijeva da vrsta obuke troškova koji ispunjavaju uslove za izuzeće od poreza na dohodak na temelju članka 8 bit će navedene u podzakonske akte. Ova stavka se odnosi na troškove obuke ispunjavaju uvjete za izuzeće prema stavku 18,1 članka 8. Zakona koja propisuje da izuzeće se primjenjuje na *"obuku troškovi plaćeni od strane poslodavca za zaposlenika da prisustvuju formalne programe obuke za dobijanje osnovnih vještina potrebnih za zaposlene pri obavljaju dodeljene*

zadatke ili tražiti da daju veštine koje su vezane za rad zaposlenoga. Trening troškovi plaćeni od strane poslodavca da ušestvuju u programima obuke za

postizanje ili osvježiti vještine koje su potrebne za obavljanje rada zaposlenih (na primjer treninga na stranom jeziku koji ne koristi na poslu) ne će se kvalificirati za izuzeće. Odjeljak 21,1 članka 8. Zakona propisano je da daljnje obuke troškove koji ispunjavaju uslova za izuzeće također ne uključuje iznose jednake plate isplaćene naučnika ili učenika.

POGLAVLJE II - PRIHODI OD ZAPOŠLJAVANJA

Član 9 - Prihodi od plata

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. U bruto prihode od plate obuhvataju se:

1.1. isplaćene plate u ime poslodavca za rad koji vrši zaposlenik prema upravljanju direktora ili poslodavca;

1.2. bonusi, provizije i drugi oblici nadoknade koje poslodavac ili neko drugo lice, u ima poslodavca plaća zaposlenicima nad i preko plate;

1.3. prihodi dobiveni od privremenog rada koji vrši zaposleni;

1.4. prihodi od mogućeg zaposlenja, kao što je potpis jedne plate;

1.5. premije zdravstvenog i ţivotnog osiguranja koje poslodavac plaća za zaposlenika;

1.6.Poklonjeni dug poslodavca ili obaveze poslodavca;

1.7. plaćanje ličnih troškova zaposlenika od strane poslodavca i

1.8. samo ako se drugačije odredi ovim Zakonom, dobici u stvarima koje poslodavac daje zaposleniku koja prelazi minimalni iznos odreĎen podzakonskim aktom oblavljenog od strane Ministra.

2. U opšte prihode od plata ne obuhvataju se:

2.1.nadoknada realnih troškova biznijskih putovanja do iznosa koji se odreĎuje sa podzakonskim aktom kojim treba da se objavi od ministra;

2.2.odšteta za nesrećne slučajeve na poslu;

2.3. dobici u robama datih od poslodavca za strane zaposlenike da bi olakšali njihov ţivot na Kosovu, kao što je stanovanje ili plaćanje školarine;

2.4. naknada davanja u obliku hrane koja se daje od poslodavca za zaposlenika izostavljajući nadoknadu u novcu;

2.5. refundiranje ograničenu na manje od javnog prevoza ili 0.16 evra/Km, za troškove dolaska i odlaska za zaposlene čija udaljenost dolaska i odlaska od glavne rezidencije do njihovog redovnog radnog mesta je veća od 20 km. Rimbursija troškova dolaska / odlaska u gotov novac dalje je ograničen na jedno putovanje dolaska i odlaska nedeljno;

2.6. dobiti u naturi koja se daju zaposlenom u obliku karte javnog transporta ograniČena na javnom transportu o javnom ovlašćenom transportu od glavne rezidencije zaposlenog do redovnog radnog mesta u toku radne nedelje zaposlenog. Dobiti u naturi mogu dati zaposlenima ćija daljina dolaska/izlaska od glavne rezidencije do njihovog redovnog radnog mesta veča od 1 km;

2.7. takva rimbursija ili davanje dobiti u naturi ne smatraju se kao umanjeni

troškovi biznesa od nekog davaoca takve rimbursije ili dobiti u naturi, niti će biti umanjene kao troškovi nekog vrsta;
2.8. ministar doneće podzakonski akt radi ograničenja zahteva izveštavanja koja se povezuju sa davanjem rimbursije ili dobiti u naturi priznate stavovima 2.5 i 2.6.

3. Za penzijske doprinose , bruto prihodi će uključiti:
3.1.dati doprinosi od poslodavca u ime zaposlenika u sistemu individualne penzijske štednje, u dodatni fond penzija poslodavca i dodatnoj individualnoj šemi penzija prema zakonodavstvu o Trustu penzijske štednje na Kosovu; ili
3.2.dati doprinosi od zaposlenika u sistemu penzijske individualne štednje u dodatni individualni penzijski fond prema zakonodavstvu o penzijskoj štednji na Kosovu.

Članak 5
Prihodi od Plata
(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. Odjeljak 08.01 članka 9. Zakona propisano da bruto prihod od plate za uključivanje "koristi u stvarima od strane poslodavca da zaposlenoga u više od minimalnog iznosa navedenih u pod-zakonski akt koji donosi ministar." Za potrebe ovog stavka, minimalni iznos naknade u stvari, na koje mnogi takvih pogodnosti bi se smatrati bruto prihod od plate biti šestdeset-pet (65) euro na mjesec. Na primjer, ako naknada zaposlenih koje primaju glavni poslodavac u prirodi 90 € / mjesečno, u iznosu od 25 eura, što premašuje navedeni minimalni iznos od 65 milijuna eura, bit će uključen u bruto prihod od plate.
2. Odjeljak 2,1 članka 9. Zakona propisano da bruto prihod od plate ne uključuju *"naknadu stvarnih troškova poslovnih putovanja na iznose koji će biti navedene u pod-zakonski akt koji donosi ministar*. Za ciljeve ovoga stavka, poslovnih putovanja troškovi uključuju prevoz, smeštaj i hrana za poslovna putovanja, ali ne uključuje naknade za povratak na posao is posla i rada. Moraju biti ispunjeni sljedeći uvjet kako bi se kvalifikovala za putne troškove za poslovanje (rad):
2.1. putovanje na posao trebalo je odobrio pisanim putem odgovarajuće nivoa upravljanja;
2.2 svrha poslovnog putovanja mora biti jasno navedeno;
2.3 potražnja za putovanja moraju biti podneseni na poslodavca u skladu s politikom poslodavca za dodavanje putovati;
2.4 povrativi iznos stambenog trebaju biti u okviru granica navedenih u dokumentu politike poslodavca za putne troškove. Za porezne svrhe ne smije biti veća od 50 eura za prenopčenje unutar Kosovo a za prenočenje izvan Kosova ne sme biti veća od dnevnih troškova za smještaj na osnovu članka 12 Administrativnog Uputstva Ministarstva javnih usluga MPS 2004/07 koja zavisi od mesta u kojem je predviđeno stanovanje,
2.5 iznos nadoknađeni za prevoz na Kosovu treba biti stvarni trošak javnim prijevozom ili razumnom po kilometru u dokumentu predstavljenpolitike

poslodavca putnih troškova ako je zaposleni koristi svoj automobil. Za porezne ciljeve ne smije biti veća od 16 centi po kilometru. Za putovanja u inostranstvu ne primjenjuju se ograničenja pod uslovom da se fakture / prijevoz ulaznice će biti dostupan za inspekciju od strane Poreske Administracije.

2.6 povratni količine hrane treba biti iznos postaviti za doručak, ručak ili večeru u dokumentu predstavljeni poslodavca politika za putnih troškova. Za porezne svrhe za izlete na Kosovu ne sme biti viša od 15 eura dnevno za izlet ili 25 eura za izlete koji zahtijevaju noćenje u Kosovu, kao i putovanja u inostranstvu ne bi trebalo biti najviše dnevne količine hrana troškove plative na temelju članka 12. Administrativnog Uputstva Ministarstva javnih službi u br. MPS 2004/07 u zavisnosti od zemlje u kojoj je hrana pruža;

2.7 poslovni putni troškovi trebaju biti u potpunosti evidentirana u knjigama i računima poslodavaca;

2.8 gdje rimbursija premašuje gore navedene monetarna ograničenja , višak će se smatrati kao oporezivi prihod od zaposlenoga i podleže porezu na izvoru u skladu sa odredbama zakona.

3. Za potrebe stavka 5.2 i 2.6 iz članka 9. Zakona za izveštavanje na sljedeći način:

3.1 početna putovanja / posao trebao biti odobren pisanim putem od odgovarajućem upravljačkom nivou;

3.2 turistička zahtjev mora biti podnesen poslodavca prema politici poslodavcu za putne troškove;

3.3 zapisi / prijevoz ulaznice mora biti dostupan za inspekciju od strane Poreske Administracije;

3.4 putni troškovi moraju biti u potpunosti registrovani na knjige poslodavca.

POGLAVLJE III - DRUGI PRIHODI OD ONIH OD ZAPOSLJAVANJA

Član 10 - Prihodi od ekonomskih aktivnosti

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Bruto prihodi iz ekonomskih aktivnosti znači primljeni bruto prihodi generisani od strane lica ili entiteta, izuzev pravnih lica za ciljeve ovog zakona, koji se bavi takvim aktivnostima. Za poreske obaveznike sa godišnjim bruto prihodima više od pedesethiljada (50,000) € , ili oni koji su odlučili da vode knjige i evidencije u skladu sa članom 33 ovog zakona, prihod mora biti prijavljen u periodu tokom koje je primljen ili akroiaran(nastao).
2. Preduzeća sa godišnjim bruto prihodima od pedesethiljada (50,000) € ili manje, koji odluče da ne vode knjige i evidencije u skladu sa članom 33 ovog zakona, izveštavaće prihode iz poslovnih aktivnosti poreske periode u kojoj su prihodi stvarno ili da su konstruktivno primljena.
3. Preduzeća sa godišnjim bruto prihodima više od pedesethiljada (50,000) € izveštavaće prihode iz ekonomskih aktivnosti u poreskoj periodi u kojoj su prihodi primiljeni ili akrirani(roĎeni).
4. Poreski obaveznici sa prihodima od prodane robe, koji drţe listu artikala za da računali cenu prodate robe, koriste metodu FIFO (prvi koji ulazi unutra izlazi prvi) ili neku drugu metodu tako kako se moţe priloţiti u podzakonski akt koji treba da se objavi od strane Ministra.
5.Kada se jedna metoda registrovanja robe bude izabrana, ta metoda će se koristiti za godinu u kojoj je izabrana plus najmanje za tri naredne dodatna poreska perioda.Poreski obaveznik koji ţeli da promeni metodu registrovanja robe posle tog vremenskog perioda treba da zahteva individualno objašnjavajuće rešenje od PAK u skladu sa primenljivim odredbama Zakona o Poreskoj Administraciji i Procedurame izmenjen zakonom 03/ L-071.
6. Poreski obaveznici angaţovani dugoročnim ugovorima i graĎevinskim projektima izveštavaće oporezovane prihode od tih ugovora i dugoročnih projekata na način opisan u podzakonskom aktu koji donosi Ministar.
7. Oporezivi prihodi od operativnog lizinga i finansijskog lizinga će biti odreĎeni i izveštavati na način propisan podzakonskim aktom koji će se doneti od strane Ministra.Podzakonski akt će opisati operativne i finansijske lizinge.

Član 5
Prihodi od Prodaje Robe

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Stav 4 Člana 10 Zakona, pokrije metode koja poreski obveznici mogu da koriste za procenu inventara njihove robe. Poreski obveznici sa prihodima od prodaje robe, koje sdrže inventar radi utvrdjivanje kosto prodate robe, koristi FIFO (prvi- unutar -prvi- vani) ili drugih dozvoljenih metoda prema Standardima Računovodstva Kosova(n.pr. prosek

ponderizovanog kostoa il specifična metoda identifikacije), pod uslovom da poreski obveznici ne menjaju metodu njihovog inventara u toku jednog poreskog perioda. (Komentar: Kosovski Standardi Računovodstva idu u pravcu zasnivanja na IFRS (Medjunarodnim Standardima Finansiskog Izveštavanja). Pošto metod LIFO (poslednji unutar- prvi vani) nedozvoljava se prema IFRS-a, na Kosovu ne dozvoljava se njihovo korišćenje za ciljeve poreza na prihode).

2. Bilo koja metoda koja se bira za utvrdjivanje kostoa prodate robe, ona će se koristiti za godinu za koju je ona izabrana, plus za tri sledećih dodatnih poreskih godina. Poreski obveznik koji namerava da promeni ovu metodu posle tog vremenskog perioda, treba da traži lićno objašnjenje od PAK-a, da ga ovlaščuje ovu izmenu u skladu sa važečim propisima Zakona Br. 03/L-222 o Poreskoj Admninistraciji i Postupcima.

Član 6
Prihodi od Dugoročnih Građevinskih Ugovora

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Stav 6 Člana 10 Zakona predvidja izbegavanje od normalnih pravila utvrdjivanja oporezivih prihoda za angažovane poreske obveznike na dugoroćne gradjevinske projekte i ugovore. Za ciljeve ovog člana, dugoročni gradjevinski ugovori i projekti su ugovori i projekti koja se povezuju sa gradjevinskim radom gde se radovi traju više od godinu dana prihoda. Ovi ugovori obuhvataju one za:

1.1. izgradnju zgrada, mostova, brana, kanalizaciju, tunele, i drugi projekti civilnog inžinjeringa,

1.2. aktivinosti koja se povezuju sa ovima kao razgradjivanje, iskopavanja, projekti dalekog
bacanje zemljište,

1.3. izgradnja velikih delova fabrika uključujući i brodove i transportnih parabrodova, i

1.4. slićni ugovori slićnih oblasti n.pr. ugovori klimatizacije i grejanja, veliki ugovori instalacije električne mreže i ponovne instalacije električne energije, velika renoviranja hotela, prodavnica itd. veliki ugovori menadžerstva izgradnje itd.

1.5. Ali ne uključuju prodajne i snabdevaćke ugovore za vreme kada ove mogu da se smatraju kao prodaja trgovinskog zaliha n.pr. ne uključuje opremu kancelarije nameštajem u novu zgradu čak i u onim slučajevima kada opremanje nameštajem dešava u toku primo-predaje.

2. Za ciljeve poreza na Lična Primanja, poreski obveznici uključeni na dugoročnim gradjevinskim ugovorima i projektima dele se na tri sledeće velike kategorije:

2.1. **“izvodjać radova**” – oni koji izvode gradjevinske radove (bilo posredno ili preko podizvodjača) – oni obićno plaćaju se od jednog “investitora” koji progresivno plača za gradjevinske radove, preko kombinacije isplate avansa, progresivnih isplata i finalnih isplata;

2.2. “**investitori**” – oni koji finansiraju rad gradjevinskog ugovora i plačaju “izvodjeća radova” za taj rad.

2.3. “. **“izvodjać radova-investitor**” oni koji sami i finansiraju i izvode radove gradjevinskog ugovora.

3. Za ciljeve Poreza na Lična Primanja:

3.1. “**izvodjaći radova** ” dizvoljavaju da koriste metodu “procentu planiranih troškova” (gde izveštavani prihodi i troškovi zasnivaju se na proporciju koja imaju stvoreni troškovi iz ugovora za rad do tog datuma, u odnosu sa ukupnim troškovima planirane ugovorom);

Primer:

Primer u nastavku ilustruje jednu metodu utvrdjivanja faze kompletiranja jednog ugovora i vremenskog trajanja prizvanje prihoda i troškova ugovora. Jedan gradjevinski ugovarać ima fiksnu cenu od 250,000 evra za izgradnju jednog mosta. Početan iznos saglasnogi na ugovoru je 250,000 evra. Prva pretpostavka ugovaraća za troškove ugovora je 150,000 evra. Objekat treba da se izgradi u toku 2010 i 2011 godine. Ugovarać utvrdjuje fazu kompletiranja ugovora računajuči deo troškova koja su nastala za dosadašnji izvodjeni rad do sada imajuči u vidu krajne celokupne troškove ugovora. Jedan sažetak finansiskih podataka u periodu izgradnje su:

	2010	2011
Početni iznos prihoda saglasan na ugovori	250,000	250,000
Nastali troškovi do datuma	90,000	150,000
Troškovi ugovora za kompletiranje rada	60,000	
Ukupni procenjeni troškovi ugovora	150,000	150,000
Procenjeni dobit	100,000	100,000
Faza kompletiranja (90,000/150,000)	60%	100%

Iznosi prihoda, troškova i priznatog dobita u pregledu prihoda un zadnje dve godine:

	Do aktulnoj godini 2010	Priznate u prošle godine	Priznate u 2010
2010			
Prihodi (250,000 x 60%)	150,000		150,000
Troškovi (150,000 x 60%)	90,000		90,000
Dobit	60,000		60,000
2011			
Prihodi 250,000		150,000	100,000
Troškovi 150,000			90,000
60,000			
Dobit 100,000	60,000		40,000

3.2. “investitori” i “izvodjaći radova-investitori” prinudjeni nsu da koriste metodu “oporezivanju prema obračunavanju (gde se prihodi izveštavaju zasnivajući se na isplate, akrualne (kada ima prijeme i/ili postoji prava da se prime zasnivajući se na ugoovor), i troškovi priznaju se proporcionalno na istim osnovama. U situacijama kada nijednom poreskm periodu nije priznat nijedan prihod i nije sklopljen nijedan ugovor koji bi omogućili pravo priznanje prihoda, tada nema prihode za izveštavanje i troškovi ne priznaju se u odnosu na dugoročne gradjevinske ugovore u toj poreskoj godini.

Primer:
Dvogodišnji ugovor sa ukupnim oćekivanim prihodima od 200,00 evrao dhe i ukupnih trokova projekta od 150,000 euro. Priznati fondovi prve godine 100,000 euro Nastali troškovi u prvoj godini 50,000 euro Priznati prihodi za prvu godinu je sledaća:

Prihodi u prvoj godiniu 100,000 evra (što predstavljaju 50% ukupnih očekivanih prihoda ugovora) 75,000 evra (što su 50% oćekivanih ukupnih troškova)

Bruto dobit 25,000 evra.

3.3. Kada posle završetka gradjevinskog ugovora od “investitora” ili “izvodjača radova/investitora” postoje delovi izgradnje koja nisu prodata, gde nprihodi iz tih prodaja, (i njihovi prateći troškovi) jo[nisu priynate, vrednost ovih neprodatij delova registruju se kao inventar investitora ili izvodjača radova/investitora i vode se i njihovo stanje bilansa do se prodaju.

3.4 . Ne dozvoljava se korišćenje metode “Završetka ugovora”, (gde se ne izveštavaju prihodi ili troškovi do godine kada se završava dugoročni gradjevinski ugovor).

3.5. Generalni Direktor PAK-a ubuduće, moža da donese javnu odluku, i da dozvolji druge metode za vodjenje prihoda i troškova u dugoročnim gradjevinskim ugovorima, osim ovih gore navedenih.

3.6. Svaki poreski obveznik koji je poćeo dugoročne gradjevinske ugovore prej stupanje na snagu ovog Administrativnog Uputstva, koja su obračunata drugim metodom od one priznate prema ovom stavu, treba da izmene svoju metodu i koriste one priznate prema ovom stavu, u poreskoj godini u kojem ovo Administrativno Uputstvo stupa na snagu, i urediče sredjivanje svojih oporezivih prihoda u toj poreskoj godini radi porikaza izmenu metode.

4. Mnoge dugoročne gradjevinske ugovore i projekti obuhvataju teret isplata ugovora “avanca” na početku, koja mogu biti isplative kada si se desila sasvim manji troškovi mili nije bilo uopšte troškovi. U ovim slućajevima oporezivanje ovih prihoda , treba da se utvrdjuju prema metodi koju poreski obveznik koristi da bi obraćunavao prihode iz ovih ugovora i projekata. Ako Poreski obveznik koristi metodu Poreza na Lična Primanja kada su obračunate (investitor i izvodjać radova/investitor) , kao isplate “avansa”, biču deo

oporezivih prihoda kada se priznaju, ali ako poreski obveznik koristi metodu " procenta nastalih planiranih troškova " (izvodjača radova), ove isplate "avansa" su samo deo oporezivih prihoda samo na osnovama raspodele prema toku ugovora.

5. Od značaja je da priznate ili deo izvodjenih pravilno prikazuju pri kraju godine ili na kraju svake poreske godine. Poreski obveznik koji koristi metodu " oporezivanju prihodaonako kako se obračunavaju", ne moža da produži procenu prihoda nugovora prosto namernog podržavanja ili produžavanjme faturisanja do posle kraja poreske godine, kada je bilo pravo prema ugovoru za fakturisanje pre kraja poreske godine.

6. Bez obzira na gore nevedenih stavova, ako neki gradjevinski dugoročni ugovor sadrži propis za zadržane isplate (gde postoji propis za kliente da zadrže procenat cene ugovora dok ne progje period na ugovoru specifičnog zadržavanaja), ove isplate nisu deo oporezivih prihoda dok ugovarać primi ili da ima pravo da primi od klienta. Kda ovaj zadržani novac plate ugovaraću aktuelno pre nego one postanu obaveza, pod uslovom da ugovarać otkloni svaki neispravnost pre nego što se vrši primo-predaja od kljenta, one se smatraju kao oporezivi prihodi kada se ovaj novac primi. Samo ako se zadrže u poseban račun i nisu na raspolaganju za isplatu i opšte koristi od ugovaraća, do se završavaju gradjevinski radovi, kojom prilikom novan ne smatra se oporezivi prihod dok ugovaraću priznaje pravo da ih podigne ili do koristi.

7. Kada ima transakcionit razmena (barter) kao deo gradjevinskih dugoročnih ugovora, one se priznaju kao prihodi ili troškovi tržišne vrednosti shodno članu 47 Zakona Br. 03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima. U slučajevima kada tržišna vrednost ne može da se utvrduje i da se vrši razumna procena, investitor ili izvodjeć radova/investitor može da aplicira u PAK (uz opravdanu odgovarajuću evidenciju) radi usvajanje priznavanje ovih prihoda i troškova od barter transaskcije na kraju gradjevinskog ugovora.

Član 7
Prihodi od Lizinga

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1.Stav 7 člana 105 Zakona traži donošenje jednog podzakonskog akta radi objašnjenja kako se utvrdjuju i izveštavaju oporezivi prihodi od operativnog i finansiskog lizinga.

2."*Finansiski Lizing*" utvrdjen je u stavu 1,37 člana 2 Zakona, kao "*lizing koji vrši transferu uglavnom sve opasnosti i naplate trenutka za vlasništvo jedinog vlasnika*". Finansiski lizing mora da ispunjava najmanje jedan od ovih uslova:

2.1. rok lizinga da je duži od sedamdesetpet odsto (75%) veka upotrebe aseta dat sa lizingom;

2.2. da ima transfer vlasništva aseta dat sa lizingom kod primalaca lizinga na kraju roka lizinga;

2.3. da postoji mogučnost kupovine lizinga dat sa lizingom sa "prihvatljivom cenom" na
kraju roka lizinga, ili

2.4. aktuelna cena naplate lizinga, smanjena jednim prihvatljivom normom smanjenja, prevazidje devetdesetodsto (90%) prave vrednosti tržište aseta.

(Komentar 1: Oko ovih prvih uslova, PAK obično priznaje vek koristi aseta dat sa lizingom kao da je isti vek koristi što PAK priznaje za ciljeve amortizacije prema ovom Zakonu. Na alternativan način davalac lizinga i primalac lizinga mogu da vrše alternativnu procenu veka koristi jednog aseta u svakom posebnom slučaju, zasnivajući se na procenu proizvodjača opreme za vek očekivane koristi njihove opreme u zavisnosti od izmena na održavanju i uslove rada. U bilo kojem slučaju, na primer ako jedan aset ima vek trajanja od 5 godina a rok lizinga je duži od 45 meseci (75% tog veka trajanja) lizing biće finansiski lizing.)

(Komentar 2: Oko ovih zadnjih uslova, aktuelna vrednost naplate lizinga je vrednost naplata u datumima njihovih naplata, smanjena radi pregleda vremenske vrednosti novca. Na primer, znaš da naplata od 100 eura danas je ekvivalentno sa naplatom od 105 eura za vreme od godinu dana, kao da je norma smanjenja/godišnje kamate od 5%. Aktuelna vrednost od 100 eura koja treba da se isplati u periodu od godinu dana uz predpostavku da je kamatna stopa/smanjenje od 5% je 95 eura 23 centi (=100 eura potrebna naplata za godinu dana podelena sa 105 koja je 100 eura ako je sada tražena naplata i plus 5% kamate). Za naplatu lizinga za rokom od 2 godine, aktuelna vrednost ove naplate biće 90 evra i 70 centi (= potrebna naplata od 100 evra za period od dve godine podelena sa 110.25 koja bi iznosila 100 evra ako je naplata sada tražena, plus 5% kamate povećana za dve godine). Obraćunavanja aktuelne vrednosti , treba da izvrše za svaku naplatu lizinga sa totalom iznosa ovih aktuelnih vrednosti, uporedjena sa podjednakim iznosem sa 90% prave tržišne vrednosti aseta dat sa lizingom, radi utvrdjivanje lizinga da li je pod ovim uslovima finansiski lizing).

3. Finansiski lizinzi tehnićki su tretirani kao finansiki sporazumi, gde primalac lizinga kupi aset uzet lizingom od davalaca lizinga. Ovi lizinzi uopšteno tretiraju se i za ciljeve računovodstva i za poreske ciljeve, kao progresivna prodaja aseta dat sa lizingom od Davalaca lizinga za primalaca lizinga, gde davalac lizinga smatra se da daje kredit kao avans za primalaca lizinga, koju primalac lizinga koristi za kupovinu aseta lizingom – za ciljeve poreza na prihode je:

3.1. progresivna prodaja aseta dat lizingom sa komponentom glavnine naplate lizinga koja oporezivana za davalaca lizinga,

3.2. kupovina aseta dat lizingom na poćetku lizinga (gde primalac lizinga ima pravo da traži smanjenje amortizacije u vezi aseta dat lizingom), i

3.3. kredit od Davalaca lizinga, sa komponentom kamate naplate lizinga, koja je procenjena za davalaca lizinga a smanjena za primalaca lizinga. Ne traži se da porez na izvoru na komponentu kamate primalaca lizinga da se smanji od primalaca lizinga kada primalac lizinga je finansiska institucija ovlašćena od Centralne Banke Kosova.

Primer:

Kompanija A daje lizingom novu motronu vozilu Kompaniju B finansiskim lizingom od četiri godine. Prema lizingu Kompanija B je dužna da plati Kompaniji A naplatu lizinga od 48 meseci po 200 evra, koja uključuje komponentu kamate od 20 evra. U prvoj godini lizinga, davalac lizina procenjuje se na 2400 evra (raćunajući glavninu priznatu 2160 i 240 priznata kamata u toku lizinga). Primalac lizinga biće u stanju da traži amortizaciju sa totalnon cenom koštanja motornog vozila od prve godine lizinga, I biće u nstanju da traži komponentu kamate (ali ne komponentu glavnine) kao poresku olakšicu. U kasnijim godinama lizinga, davalac lizinga nastaviće da prizna glavninu i prihode od kamate, i primalac lizinga nastavlja sa pravom da traži amortizaciju i troškove kamate. Na kraju perioda lizinga, svaka opcija "prihvatljive cene" za kupovinu izvršenih naplata od primalaca lizinga biću procenjene za davalaca lizinga, i primalac lizinga nastaviće sa pravom da traži amortizaciju ali neće imati druge poreske konsekvence dok primalac lizina prodaje ili na neki drugi način otudjuje poresko vozilo. Ako davalac lizinga vraća motorno vozilo to za ciljeve poreza smatra kao "prodaja" motornog vozila od primalaca lizinga za davalaca lizina sa poreskim posledicama, zavisno od stope dobita ili gubitaka u "prodaju" motornog vozila u to vreme.

4. "*Operativni Lizing*" u stavu 1,26 člana 2 Zakona, utvrdjeno je kao "*svaki lizing koji nije finansiski lizing*". Operativni lizing slićno je sporazumu davanje pod kirijom aseta – naplate lizina su potpune smanjene nza primalaca lizinga i potpuno oporezive za davalaca lizinga.

Član 11 - Prihodi od zakupa

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Bruto prihodi od zakupa uključuju:
   1.1. ostvareni prihodi davanjem pod zakup nepokretne imovine kao što su: zgrade, zemljišta ili stanovi;
   1.2. tvoreni prihodi od davanja pod zakup opreme, transportnih vozila i druge vrste imovine.

2. Nezavisno od odredbi stava 1 ovog člana, prihodi od zakupa stvorenih od lica angaţovanih u ekonomskim delatnostima davanja pod zakup nepokretne ili pokretne imovine za klijente, tretiraće se kao prihodi od ekonomskihdelatnosti i oporezuju se kao takvi.

Član 12 - Prihodi od neopipljive imovine

(Zakon Br. 03/L – 161)

Bruto prihodi od neopipljive imovine obuhvataju prihode stvorene od patenata, autorskih prava, licenci, ekskluzivna prava i druge imovine koje se sastoje samo od prava i nemaju

fizičku formu. Pravo na korišćenje nepokretne imovine je nematerijalna.Ono pravo, kao i druga imovina koja se sastoji samo od prava, a nema fizički oblik, definisaće se u podzakonskom aktu koji donosi ministar.

Član 8
Prihodi od Neopredmećene Imovine

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Za ciljeve člana 12 Zakona, kategorije neopredmećenih imovina, koja se sastoje samo od prava koja nemaju fizički oblik, su:

1.1 Patenti, otkrića, formule, procesi, dizajniranja, modeli, tajnosti trgovine i prižanje posebnih znanja

1.2 Prava autora uključujući prava na književno delo, muzičkih ili umetničkih kompozicija

1.3 Trgovinske marke, trgovačka imena ili ime firme

1.4 Ekskluzivna prava, licence ili ugovori

1.5 metode, programi, sistemi, procedure, kampanja, anketi, studije, predvidjanja, procene, spiskovi klijenata ili tehnički podaci

1.6 kompjuterski softueri; i

1.7 druga slična prava

2. Oko kompjuterskih softuera, licenci (za razliku od prodaje) prava autora na kompjuterskom programu, priznanje pravo na upotrebu (kao razlika od pružanje usluga za razvoj ili modifikaciju kompjuterskih programa) biću smatrane kao prihod od neopredmećene imovine.

Član 13 - Prihodi od kamata

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Prihodi od kamata obuhvataju:

1.1.kamate od datih zajmova za lica ili entitete;

1.2. kamate od obaveznica ili drugih vrednosnih papira puštenih od poslovnih organizacija;

1.3. kamate od računa (ušteda) koje donose interese, i koje se drţe u bankama ili drugim finansijskim institucijama;

1.4. bruto prihodi od kamata ne obuhvataju kamatu iz sredstava Trusta penzione štednje na Kosovu ili od bilo kojeg penzijskog fonda definisan prema zakonodavstvu o penzijske štednje na Kosovu.

Član 14 - Ostali prihodi obuhvatajući i poklone

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Bruto prihodi obuhvataju svaku drugu formu prihoda iz bilo kojeg izvora, kao što su prihodi od lutrije ili prihodi od oproštaja dugova, osim onih koje su osloboĎene zakonom.

2. Prvi pokloni ili prihvaćene stvari od rezidenata obuhvatiće se u ostalim prihodima, ako takvi pokloni prelaze iznos pethiljade (5.000) evra u poreskom periodu.

3. Pokloni, bilo u novcu ili u stvarima, datih izmeĎu supruţnika ili od jednog roditelja svom prirodnom detetu, ili zakonsko usvojenog, ili od dece njihovim roditeljima, osloboĎeni su od prihoda bez obzira koliki je iznos ili vrednost poklona.

4. Prihvaćeni pokloni za vaspitno obrazovne ciljeve osloboĎeni su od poreza dokle god je poklon dat u formi direktne uplate školarine, jednoj obrazovno vaspitnoj ustanovi, priznatoj javnim zakonom bez obzira na odnose donatora i primaoca.

POGLAVLJE IV - ODOBRENI POSLOVNI TROŠKOVI

Član 15 - Opšte odredbe o rashodima

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. U zavisnosti od odredbi ovog člana, odobravaju se kao sniţenja opšti prihodi stvorenih od neopipljive imovine, zakupa ili ekonomskih aktivnosti, uplaćeni troškovi ili uzroćene tokom poreske periode koji su potpuno, samo ili delimočno povezani sa tim aktivnostima koje generišu prihode, uključujući premije za zdravstveno osiguranje uplaćenih u interesu radnika i one zavisne koje treba da se obuhvate u polisi radnika.

2. Penzijski doprinosi uplaćeni od strane poslodavca mogu da se sniţe, ograničeno na iznos penzijskog doprinosa koji .su u stvari uplaćeni, dok ovi penzijski doprinosi ne prelaze iznos penzijskih doprinosa dopušteno vaţećim zakonom.

3. Neće biti dozvoljeno ikakavo sniţenje za neki akrirani (nastali) izdatak koji se odnosi na prihode koji podleţu zadrţavanje na izvor (plate, devidente, kamate, imovinska prava, kirija, dobitak na lutriji, itd.) jedino ako su uplaćeni na dan ili pre 31. marta tekućeg poreskog perioda. Bilo koji trošak koji nije dozvoljen ovim podstavom biće umanjiv u poreskom periodu u kojem stvarno uplaćen.

4. Biznisi sa godišnjim bruto prihodima od pedesethiljade (50,000) € ili više , i oni biznisi koji su izabrali da vode knjige i evidencije u skladu sa članom 33 ovog zakona, sniţiće odobrene i plaćene rashode ili akrirane tokom poreskog perioda.

5. Neće se dozvoliti umanjenja troškova osim ako su dokumentovani na način koji je predviĎen podzakonskim aktom donetog od strane ministra.

6. Rashodi, uključujući i troškove amortizacije vezanih za operativni lizig i finansijski lizing će se izveštavati na način opisan u podzakonskom aktu koji donosi ministar.

Članak 6
Odbitak Troškova

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

Stavak 3. članka 15. Zakona propisano je da nema umanjenja za svaki od procenjenih izdataka na dohodak koji podliježe porezu izvoru, osim ako ovaj rashod se plati na dan ili do 31. martaožujka sledeće godine :

Primer:
Individualno poslovno poduzeća koje ima cirkulaciju više od 50.000 eura (tj. procena za porez na dohodak na "realnoj" osnove) iznajmljuje svoje prostore. Na kraju 2010

iznajmljivača duguje 3000 € za tri mjeseca najma do 31. januara 2010. Ako stanodavac nema zakup poslovnoga prostora, stanodavac može registrovati najma prihod kad su primljene i najam obveznika može zahtevati troškovi najma se plaća samo kada rent-u ovom slučaju članak 15. ne primjenjuje jer je primenjen samo na troškove obračuna. Ako stanodavac ima za najam poslovnih i juni zahtijevaju
najma prihod u tekućoj osnovi, obveznik najam također zahtijevati troškovi najma u tekućoj osnovi. Ako obračunata najam se plaća na dan ili prije 31. marta 2011, odbitaka će biti dopušteno Rent traži troškova u poreznom razdoblju u 2010 za tri mjeseca. Ali ako najam nije plaćen do 31. ožujka, 2011 onda osobnih trgovačkog društva neće biti u mogućnosti da zahtijeva iznajmljivanje poreza ostvarili tokom 2010. Ovaj ugovor će moći zatražiti samo kao rashod u poreznom periodu (2011 ili kasnije), kada je zapravo plaća najam.

Član 10
Priznati Troškovi

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1.Stav 5 Člana 15 Zakona kaže da bi trokovi budu priznate kao umanjenja, svi troškovi moraju biti potpuno dokumentovana za kontrolu odgovarajućim dokumentima na raspolaganju, na zahtev Poreske Administracije. Zahtevi za dokumentaciju oko priznatih troškova prikazane su u članu 23 Administrativnog Uputstva Br. 15/2010 o sprovodjenju Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji I Postupcima.

2. Stav 6 Člana 15 Zakona referiše se troškovima oko operativnog i finansiskog lizinga. Takvi troškovi biču umanjeni zasnivajući se na ono što je prikazano u članu 7 ovog Administrativnog Uputstva.

Član 16 - Troškovi reprezentacije

(Zakon Br. 03/L – 161)

Troškovi reprezentacije biće ograničeni na pedeset od sto (50%) od fakturisanog iznosa za poslovne zabave. Maksimalni iznos ukupnih troškova reprezentacije neće premašti dva od sto (2%) godišnjih bruto prihoda.

Član 11
Troškovi Reprezentacije

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1.Član 16 Zakona priznaje umanjenje troškov reprezentacije, ali ograničava to na 50% fakturisanog iznosa za zabavu biznesa. Ovo umanjenje, i njihovo ograničenje, primenjuuju se u vezi zabave biznesa. Troškovi predstavljanja biznesa kao što su one za publicitet, reklame,
promociju, i prikazivanje proizvoda bez elemente zabave, drugačije od onih slućajnih, biču potpuno umanjeni shodno propisima umanjenje opštih troškova biznesa.

2. Da bi se priznaje neko umanjenje za troškove predstavljanja, prema članu 11 treba da se sprovode jedna od ovih:
2.1. da su troškovi stvoreni uglavnom u vezi sa biznesom,
2.2. zabava je za jednog klienta ili sadašnji ili budući snabdevać,
2.3. okolnosti su potrebni da se razgovara zajedno oko posla, kao ručak biznesa gde je glavni
cilj biznes,
2.4. radnici su zabavljeni radi povećanje volje, kao što je veselje i slučajevi ispraćaja u penziju.

3. Umanjenje za troškove zabave na osnovu člana 16, primenjuje se o poslovnim zabavama.
Privatni troškovi zabave nisu umanjeni, n.pr. ručan u restoranu sa prijateljima, ili kada je aspekt biznesa ili sltrući aspekt je samo slućanost.

4. Umanjenje za troškove zabave, na osnovu člana 16, primenjuje se oko fakturisanih iznosa. Da bi se priznaje neko umanjenje, treba da ima jednu fakturu, koja pokrije troškove zabave. Poreski obveznik treba da je u stanju da podržava ove zahteve za troškove, i kada to traži PAK, obezbedi sledeće podatke:
4.1. datum kada su desile troškovi;
4.2. ime lica koji su učestvovali na zabavi;
4.3. biznesi koja ova lica predstavljaju;
4.4. položaje koja ova lica imaju u tim biznesima; i
4.5. razlozi zabave.

5. Troškovi reprezentacije na osnovu člana 16, su 50% umanjeni do jednakog iznosa sa 2% godišnjih bruto prihoda. Izraz " *godišnji bruto prihodi"* u tom članu , znaći svi prihodi koja su stvarana u toku poreskog perioda sa izvora unutar Kosova, i to uključuje prihode iz aktivnosti biznesa, prihodi od pokretne, nepokretne i neopredmetne imovine, prihodi od kamate, prihodi od dividende, prihodi od dobita iz prodaje papira od vrednosti i svi drugi prihodi bez obzira da li one podležu porezu ili ne.

Član 17 - Troškovi lošeg duga

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Lošim dugom smatraće se utrošak koji ispunjava sledeće uslove:
   1.1. iznos koji korespondiše sa ranijim dugom uključen je u prihode;
   1.2. dug je brisan(otpisan) u knjigama porezkih obaveznika kao nekoristan za računovodstvene svrhe;
   1.3. nema spora o pravnoj vrednosti duga;
   1.4. dugu je prošao najmanje rok od 6 meseci;
   1.5. ima dovoljnog evidentiranja da su izvršene substancijalna ulaganja da bi prikupili dug, uključujući svako primenljivo delovanje da bi maksimilizovali prikupljanje duga kao što su:

1.5.1. poreski obaveznik je razbio (balansirao) svaki nekontestovani dug protivno lošeg duga;
1.5.2. korespodencija i kontakti u ulaganjima za prikupljanje duga;
1.5.3. pravno delovanje smatrano je kao neekonomično za dokumentovane razloge, ili je pravno delovanje bilo neuspešno, ili
1.5.4. Zahtev je predat nad sredstvima bankrotstva/likvidiranja ako je primenljivo i iznosi koje treba preduzeti razumno je odreĎen od strane administratora./izvršitelja. Za toliko koliko su pare uzete od stečaja, primenjuju se u neizmireni dug.

2. Sniţenja lošeg duga ograničena su u neprekriven deo duga.Svaki loš dug sniţen kao trošak i zatim je prikupljen ,obuhvatiće se u prihodima vremenskog prikupljanja.

3. Neće se dozvoliti nijedno sniţenje lošeg duga za dugove povezanih stranaka.

4. Ministar će objaviti podzakonski akt da bi opisao zahteve za sniţenje lošeg duga kako je predviĎeno u ovom članu.

Član 12
Loši Dugovi
(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1.Podstav 1.2 člana 17 Zakona traži da se loši dugovi "*brišu*". Pod terminom "*brišu*" znaći da se uradi podešavanje u dokumentaciji poreskog obveznika da se reflektira na smanjenje vrednosti naplačivanih računa(obićno preko jednog raćuna, Propisi za Loše Dugove). Iznos uključen u propisima u raćunu lošeg duga, zasnivan je u istoriskim podacima i kada se smanjuje privremeni iznos iz računa naplativog računa daje bolju perspektivu za prihode koje poreski obveznik može da očekuje da dobije od njegovog naplativog računa. Medjutim, za poreske ciljeve, trošak za loše dugove ne može da se traži u privremenom raćunu. Treba da se uradi jedno podešavanje u knjigama poreskog obveznika radi prikazivanje aktuelnog troška lošeg duga, zasnivajući se na one posebne dugove koja ispunjavaju uslove da priznaju kao troškovi (dakle, dug mora da je star 6 meseci, treba da postoje dovoljni dokazi stalnog neuspešnog pokušaja da se dug naplati, itd.). Nema nikakve nade da poreski obveznik treba da odustaje u naporima ubuduće da se ubira dug. Kako se kaže u stavu 2 člana 17 Zakona, svaki loš dug koji je umanjen kao trošak i koji je ubiran kasnije biće uključen u prihode u poreskom periodu u kojoj je ubiran.

2. U vezi podstava 1,5 člana 17 Zakona "adekvatne dokaze" uključuje sčedeće:

2.1 konačnu odluku nadležnog suda kojom potvrdjuje da dug ne može da se naplati,

2.2 tamo gde zakonske mere nemaju efektivni kosto, pismena evidencija bilo da je odluke da se tretira jedan dug kao loš dug bez preduzimanja zakonskih mera zbog tog razloga ili zbog jedne interne politike koja tretira odredjene vrste poreza kao loši dugovi bez preduzimanja zakonskih mera zbog tog razloga, u oba slučaja pod

uslovom da PAK je zadovoljan da preduzete mere na utvrdjivanju da zakonske mere su efektivne ili ne, je razuman za okolnosti.

2.3. tamo gde zakonske mere su nemoguče, pismena evidencija bilo da je odluke da se tretira

jedan dug kao loš dug bez preduzimanja zakonskih mera zbog tog razloga ili zbog jene interne politike koja tretira odredjene vrste poreza kao loši dugovi bez preduzimanja zakonskih mera zbog tog razloga.

2.4. ceritifkat od policije, ili drugih agencija za sprovodjenje zakona kao dokaz da dužnik ne

može da se nadje,

2.5. cerifikat Civilne kancelarije kao dokaz d1a je poreski obveznik umreo, i

2.6. svaki drugi službeni dokument koji podržava stvaranje propisa lošeg duga.

Član 18 - Poslovni putni troškovi

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Poslovni putni troškovi obuhvataju, razne putne troškove za zaposlenog (kao što su dnevni troškovi), smeštaj i ishrana za sluţbena putovanja, ali ne uključuje naknadu za dolazak i odlazak sa radnog mesta.

2. Troškovi za put, obroke, akomodaciju ograničavaju se u iznosima koja treba da se ustanove sa podzakonskim aktom koji treba da se objavi od ministra.

Članak 7
Smanjenje Putovanja na Posao

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

Stavka 2. članka 18. ovoga Zakona odnosi se na granicama raspoloživih odbitaka troškova putovanja.Limiti koji se primjenjuju su isti kao oni prikazani u stavku 2. članka 5. ovoga Administrativnog Uputstva.

Član 19 - Uplate za povezane osobe

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Nadoknada ili uplaćene plate za vezanu osobu dozvoljavaju se kao trošak u pojednakom iznosu sa aktuelnom minimalnom platom ili sa otvorenom vrednosti trţišta.

2. Kamata, kirija ili drugi troškovi koji se plaćaju vezanoj osobi dozvoljavaju se kao troškovi u istom iznosu sa aktuelnom minimalnom platom ili sa otvorenom vrednosti trţišta.

Član 13
Naplate za Povezana Lica

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

Član 19 Zakona kaže da kompenzacija, plate, kamata, kirija, i drugi isplaćeni troškovi za povezana lica priznaju se kao umanjenje u podjednakom iznosu sa manjim isplaćenim iznosom i odgovarajućoj vrednosti otvorenog tržišta.

Primer 1:
Sin vlasnika jedne kompanije zaposlen je od kompanije kao vozać i prima 2000 evra/mesećno. Tržišna vrednost za usluge vozaća je 400 evra. To je iznos koji se priznaje kao umanjenje pošto vozać i kompanija su povezana lica.

Primer 2:
Individualno Preduzeće A i B su u vlasništvu istog lica i A daje pod kirijom magacin B-u za 1.000 evra/mesećno. Tržišna vrednost za takvu uslugu je 1.800 evra. Samo 1.000 evra priznaju se kao trošak jer A i B su povezana lica.

Član 20 - Devalviranje

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Troškovi za opipljivu imovinu osim troškova za zemlju, umetnička dela i drugu imovinu koja se ne konzumira koje poseduje poreski obaveznik i koje se upotrebljavaju za ekonomsku delatnost poreskog obaveznika kompenziraće se prolazom vremena preko sniţenja devalviranja(obezvreĎivanja) na odreĎeni način sa ovim članom.

2. Rashodi za popravku imovine pod kirijom koje se upotrebljavaju za ekonomske delatnosti poreskih obaveznika nadoknadiće se preko sniţenja devalviranja uračunatih sa linearnom metodom za periodu vremenu trajanja kirije.

3. Sva materijalna imovina poreskog obaveznika koji podleţe devalviranju prema ovom podčlanu odreĎuje se u jednoj od kategorija u nastavku:

3.1.Kategorija 1: Zgrade i druge graĎevinske strukture;

3.2.Kategorija 2: Automobili ili laki kamioni, teška sredstva za transport, sredstva za prenos zemlje, buldoţeri, kopača zemlje i druga teška sredstva, kompjutere, dodatna sredstva za kompjuter i druga sredstva za preraĎivanje podataka, nameštaj i opreme za kancelarije, instrumente, različite stvari i druga dodatna sredstva;

3.3.Kategorija 3: fabrike i makinerija, inventar za ţeleznicu i lokomotive koje se

upotrebljavaju za ţeleznički transport, avione, brodove i višegodišnje biljke i ţbunove korišćene za vinogradstvo ili za proizvodnju voća kao na primer :jabuke, kruške, borovnice itd; sve telesne imovine koje nisu obuhvaćene u kategoriji 1 ili kategoriji 2.

4. Dozvoljeni iznos za sniţenje za devalviranje u poreskoj periodi odreĎuje se primenjujući dole navedeni procenat na individualan način opipljive individualne imovine prema linearnoj metodi na kraju poreske periode prema kategoriji kojima pripada imovina:

4.1. kategorija 1: pet od sto(5%);
4.2. kategorija 2: dvadeset od sto(20%); i
4.3. kategorija 3: deset od sto(10%).

5. Prema ovom članu , jedna imovina prvo treba da se uzme u obzir kada se po prvi put stavlja za usluge.

6. Početni iznos koji će devalvirati biće kupovna cena ili, u nedostatku kupovne cene, cena koštanja. Početni iznos će obuhvatiti:

6.1.poreske obaveze, opterećenja i takse; i
6.2.troškovi slučaja kao što su provizije, pakovanje, transport i troškovi sigurnosti terećene od nabavljača.

7. Pojedinačna amortizacija imovine kategorije 2 i kategorije 3 sprovodiće se samo za one imovine koje su primljene u ili nakon stupanja na snagu ovog zakona.

8. Kupovina jedne imovine u ceni od hiljadu (1,000) evra ili manje dozvoliće se kao tekući rashod.

9. Kapitalne imovine koje su kupljene i započela je njihova obezvreĎenost prema grupnoj metodi pre stupanja na snagu ovog zakona, nastaviće se da se obezvredi prema prethodnom zakonu, dok vrednost grupe postane nula.

10. UgraĎena imovina (bogastvo) sa kupovnom cenom više od hiljadu (1.000) evra i manje od trihiljade (3,000) evra , obezbeĎeno da nakon datuma na koji ovaj zakon stupa na snagu , biće smešteno u jednu grupu imovine i amortizovaće se po stopi od dvadeset od sto (20%) od vrednosti imovine u grupi , bez obzira na kategoriji imovine, koja će biti odreĎena na osnovu odredba stava 3 ovog člana. Kada je kvalifikovana imovina kupljena, njihova kupovna cena će biti dodatna vrednost grupe. Kada se imovina prodaje od strane grupe , cena kupovine imovine prijaviće se kao običan poslovni prihod u godini u kojoj je prodana imovina, ali vrednost grupe se neće smanjiti kao rezultat prodaje.

Član 14
Amortizacija

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Izraz u stavu 1 člana 15 Zakona ”*u vlasništvu poreskog obveznika*” znači da samo vlasnik neopredmećenih imovina , koji nosi opasnost potrošnje, kvara ili starosti sredstava, ima pravo umanjenje troškova amortizacije. Ne priznaje se umanjenje amortizacije

zakupaca sredstava, samo ako utvrdjeno sporazumom o kiriji, ili kada vreme trajanje ugovora da je uključen finansiski lizing i prava vlasništva prelaze na zakupaca od najmodavca preko periodskih naplata.

2. Prema stavu 2, člana 20 ovog Zakona, troškovi poboljšanja imovine dat pod kirijom pokriju se preko umanjenja amortizacije korišćenjem linearne metode zuasnivajući na vremensko trajanje ugovora kirije. Kod ugorima bez ograničenja krije, ili kada se vremensko trajanje kirije često se produžava, zakupac prema njenom/njenoj najboljem mišljenju, treba da utvdi vremensko trajanje ugovora i da to koristi kao osnovu za obraćunavanje godišnjih troškova amortizacije za poboljšanje.

3. Stav 4 Člana 20 Zakona kaže da za amortizaciju koristi linearna metoda. Imajući u vidu norme amortizacije za svaku kategoriju aseta (kako su kategorizovana u stavu 3 Člana 15). To znaći da Kategorija 1 novih aseta(norma amortizacije 5%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 20 poreskih perioda. Nova kategorija 2 aseta (Norma amortizacije 20%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 5 poreskih perioda, i Nova kategorija 3 aseta (Norma amortizacije 10%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 10 poreskih perioda.

Primer:
Predpostavimo da Individualno Biznesko Preduzeće X u poćetku poreskog perioda 2010 kupi
zgradu od 1.000.000 evra, koja pripada Kategoriji 1 amortizovanih aseta (koja oriznaje amortizaciju od 5% vrednosti svakog aseta na kraju poreskog perioda). Linearna metoda fukcionira kao u nastavku:

Poreski	Početni	Dodaci	Amortizacija	Zaključni period	Bilans	Bilans
2010		100.000	-	50.000	950.000	
2011		950.000	-	50.000	900.000	
2012		900.000	-	50.000	850.000	
…		…				
2029		50.000	-	50.000		

4. Stav 5, Člana 20 Zakona kaže da aseti priznaju se za ciljeve amortizacije samo kada su one stavljene na pogon. Ne dozvoljava se umanjenje za amortizaciju ako jedan aset nije stavljen na pogon i ne služi cillju ekonomske aktivnosti. Amortizacija cele godine može da se traži za asete koja su stavljena na pogon u prvih šest meseci jedne godine, ali može da se traži amortizacija samo pola godine za asete koja stavljena na pogon u zadnjih šest meseci godine.

Primer:
Individualno Biznesko Preduzeće X kupi dve mašine u toku 2010, svaka po 5.000 evra, ali prva kupljena je 15 aprila 2010 a druga 20 septembara 2010. Amortizacija koja može da se traži u poreskom periodu 2010 o prvoj mašini, to je pravo za celu godinu od 1.000

evra(20%), a za drugu mašinu može da se traži amortizacija samo za polu godinu(500evra). Obe mašine imaju pravo da traže amortizaciju za celu godinu samo od 2011 i nadalje.

5. Stav 7 Člana 20 Zakona predvidja da aseti kategorije 2 i 3 (kako su kategorizovana u stavu 3 člana 20) amortizovaće pojedinaćno, korišćenjem linearne metode kada je osigurana nakon stupanje na snagu ovog Zakona. Zbog praktičnih razloga to važi za asete koja su osigurana dana ili posle 1 januara 2010. Stav 9 člana 20 predvidja da aseti u ovim kategorijama koja su kupljena pre ovog datuma i amortizovana prema grupnoj metodi, nastaviće sa amortizacijom prema toj metodi dok vrednost grupe bude nula.

Primer:
Da predpostavimo da Individualno Biznesko Preduzeće X na poćetku porteskog perioda 2010
raspolaže sa sledećim asetima koja pripadaju kategoriji 2: 10 kompjutera – svaki 1.000 evra; 2 aparata za fotokopiju – svaki po 4.000 evra; 2 automobila – svaki po 10.000 evra. U prvoj polivinil poreskog perioda 2010, Individualno Biznesko Preduzeće kupi drugog aparata za fotokoiju za 5.000 evra. Kategorija 2 prvih aseta, koja imaju otvorenog bilansa u grupi od 38.000 evra, amortizovaće korišćenjem linearne metode po normi od 20% godišnje, dok vrednost grupe bude nula. Kupljeni aparat za fotokopije u 2010 godini za 5.000 evra biće amortizovan na individualan način upotrebom linearnog metoda po normi od 20%(1.000 evra godišnje).

6. Stav 8 i 10 člana 15 Zakona propisuje posebna pravila za nove asete sa kupovnom cenom do 3.000 evra. Aseti sa kupovnom cenom od 1.000 evra ili manje mogu biti puni troškovi u poreskom periodu u kojima one su kupljene i date su na uslugu. Aseti sa kupovnom cenom 0d 1.000 do 3.000 evra treba da se vode u jednu novu grupu (umesto da se amortizuju pojedinaćno kao aseti kategorije 1, 2 ili 3), koja će se amortizovati prema linearnoj metodi koristeći normu od 20%. Pošto su kupljeni dodatni aseti vrednosti po ceni od 1.000 do 3.000 evra, njihova kupovna cena dodaje se vrednosti grupe. Ako se takvi aseti prodaju grupno, cena kupljenje izveštavaće kao obićan prihod biznesa u poreskom period u kojoj je aset prodat, ali vrednost grupe neće smanjiti kao rezultat prodaje.

Primer:
Predpostavimo da Indivudualno Biznesko Preduzećea X kupi kompjuter na početku 2010 godine za 2.000 evra, i jedan artikal za fabriku, i mašineriju na početku 2011 godine za 2.400 evra. Ona prodaje kompjuter za 1.000 evra u 2012 godini. Svaki od ovih aseta ispunjava kriterjume da se uključi u ovlašćenoj grupi po stavu 10 člana 15. Račun grupe radi sledeće:

Poreski	Otvoreni	Dodaci edukcija	Amortizacija	Zaključni period Bilans
2010	2000	-	400	1600
2011	1600	2400	800	3200
2012	3200	-	640	2560

Za poreski period 2012, ulaze 2000 evra (cena kupovine kompjutera), na oporezive prihode, ali ne vrši se podešavanja u računu grupe koja nastavlja sa amortizacijom po normi od 20% primenjene amortizacije u otvorenom bilansu grupe, plus svaki dodatak u svakoj poreskoj godini.

Član 21 - Devalviranje stoke

(Zakon Br. 03/L – 161)

Devalviranje stoke je dozvoljeno samo za te ţivotinje koje su korišćene tokom ekonomske delatnosti. Ţivotinje koje se uzgajaju samo za ličnu upotrebu ili mlečne ţivotinje upotrebljene samo za ličnu upotrebu neće podleći devalviranju.

Član 15
Amortizacija Stoke

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Stav 3.2 Člana 15 Zakona omogućuje umanjenje amortizacije za stoku koja se upotrebljava za ekonomsku aktivnost za reprodukciju i nabredjenje. Ovo umanjenje ne važi za:

1.1. odgajivalu stoku od poreskog obveznika – u ovim slučajevima nema osnove amortizacije pošto cena odgajanja ove stoke već je umanjena,

1.2. stoku koja se kupi za proprodaju – u ovim slućajevima ova stoka vodi se kao deo inventara poreskog obveznika i priznata umanjenja kao deo obračunavanja „kosto prodate robe" (n.pr.umanjenje se priznaje za svaku godinu za ulazni inventar, plus kupovina bez zaključnog inventara),

1.3. stoka koja nije kupljena za proprodaju, koja ima kupovnu cenu od 1.000 evra ili manje ova stoka može da se traži kao trošak u nastavku u godini kupljenje prema stavu 8 člana 20 Zakona;

1.4. stoka koja nije kupljena za proprodaju, koja ima kupovnu cenu izmedju 1.000 i 3.000
evra koja je kupljena 1 januara ili posle 1 januara 2010 – umanjenja amortizacije za ovu stoku su priznata kao deo grupe aseta propisane stavom 10 člana 15 ovog Zakona;

1.5. Imajući u vidu iz gorenavednog umanjenje amortizacije priznata prema stavu 3,2 člana 20, prema članu 21, u praksi biće ograničena za stoku visoke vrednosti, naravno one plemenite rase. U ovim slučajevima, priznato umanjenje amortizacije, kao sa drugom kategorijom aseta 2 je 20% kupovne cene godišnje na linearnim osnovama.

Član 22 - Posebna sniţenja za novu imovinu

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Ako poreski obaveznik kupuje:proizvodne linije za fabrike i mašineriju, ţeleznički inventar i lokomotive koje se koriste za ţeleznički transport, avione, brodove, teška sredstva za transport, oprema za prenos zemlje, buldoţere,kopače zemlje i druga sredstva za ciljeve ekonomskog delovanja poreskih obaveznika izmeĎu *1 Januara, 2010 i 31 Decembra 2012* , dozvoljava se jedno posebno sniţenje od deset posto(10%) od cene prisvajanja imovine u godini u kojoj je imovina po prvi put stavljena za uslugu.

2. Ovaj odbitak je dozvoljen osim normalnog odbitka dozvoljene amortizacije.

3. Odbitak je dozvoljen samo ako je imovina nova ili je prvo postavljeno na usluţivanje u Kosovu. Odbit nije dozvoljen ako je imovina preneta iz postojećeg biznisa, ili prethodnog biznisa na Kosovu.

4. Druga posebna sniţenja mogu se dati samo ako su predviĎena sa posebnim zakonom.

Član 16
Posebna Umanjenja za Nove Asete

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

Stav 1 Člana 22 Zakona propisuje da fabrike i mašinerije, inventar pruge i lokomotive koja se koriste za železnićki saobraćaj, avioni, brodovi, teška transportna srestva, oprema za nošenje zemljište, buldožeri, kopaći zemljišta i nova teška srestva, kupljena unutar zemlje ili uvezena prvi put na kosovu izmedju 1 januara 2010 i 31 decembara 2012, imaće posebnu beneficiju od 10%, pored normalnog umanjenja dozvolene amortizacije.

Primer:
Predpostavimo da Individualna Biznesko Preduzeće X ima otvoren bilans u Kategoriju 3 za poreski period 2010 od 160.000 evra. U prvoj polovini godine, kompanija uvozi iz Nemačke novo teško vozilo za transport od 40.000 evra. Umanjenje amortizacije za ovaj poreski period imaće tri komponente:

1. amortizacija nove mašine kao individualni aset: 40.000 x 10% = 4.000 evra;

2. amortizacija aseta u grupi kategorije 3 u ruke na poćetku poreskog perioda 2010: 160.000 x 15% = 24.000 evra;

3. posebna umanjenja za novo vozilo: 40.000 x 10% = 4.000 evra.
Totalno umanjenje amortizacije od 32.000 evra. Posebno umanjenje za novo vozilo priznaje se samo jedan put, u poreskom periodu u kojoj je kupljen na Kosovu ili donet na Kosovu.

Član 23 - Opravke i popravke

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. U slučaju neke devalvirane imovine, potrošeni iznosi za opravku ili za popravku kapitalizovaće se i dodaju se u bazi imovine ako opravke ili popravke, osim odrţavanja uobičajne reparacije ako opravke i popravke premašuju vek upotrebe imovine za najmanje jednu godinu i ako je iznos opravke ili popravke je veća od hiljadu (1000)€ za tu imovinu. Ako opravke ili popravka je hiljadu (1000) € ili manje za pojedinu imovinu, iznos opravke ili popravke biće trošak u godini u kojoj je uplaćen ili kojoj je nastao.

2. Ako reparacije ili popravke ispunjavaju kriterijum za kapitalizaciju prema stavu l. ovog člana, iznos će se kapitalizovati i dodati u vrednosti računa ostalog od kapitalne imovine.Nova računovodna vrednost imovine upotrebiće se kao baza za devalviranje imovine.Imovina će se devalvirati u skladu sa pravilima primenjljive kategorije.

3. Ministar će objaviti podzakonski akt za sprovoĎenje ovog člana.

Član 17
Popravke i Poboljšanja

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Član 23 Zakona propisuje popravke i poboljšanja. Termin „*Popravke ili Poboljšanja*" znaći rad na vidnom povečanju kapaciteta, života, uslova i produktivnosti aseta. Kod slučaja jedne zgrade, krova, vodovoda, malterisanja i slićnih poslova smatraju se popravke i poboljšanja, ali bojenje nije. Kod kamiona, izmena guma nije popravka, ali zamena starog novim motorom, je popravka i poboljšanje.

2. Stav 1 Člana 23 Zakona propisuje da iznosi trošene za popravke i poboljšanja jednog aseta biću kapitalizovani i dodaju osnovi troškova amortozovanog aseta , ako popravke i poboljšanja prekoraćuje život upotrebe aseta za najmanje godinu dana, i iznos popravke i poboljšanja je veća od 1.000 evra. U tim situacijama kada popravke i poboljšanja povećavaju upotrebi aseta za godinu dana i više, i istrošeni iznos za popravke i poboljšanja je veča od 1.000 evra ukupan iznos potrebno je da se kapitalizuje(1.000 evra iz ovog iznosa ne priznaje se kao trošak). S druge strane, u tim situacijama kada popravke i poboljšanja ne produžuje život upotrebe aseta, ili produžava manje od godinu dana, obuhvaćeni iznosi mogu da se traže kao potpun trošak i kada iznosi predju 1.000 evra.

3. Stav 2 člana 23 Zakona, propisuje pravila za obračunavanje amortizacije, gde istrošeni iznosi za popravke i poboljšanja jednog aseta kapitalizuju.

> 3.1. Za uradjene popravke za kategoriju 1 aseta bilo kada da su kupljene, i za popravke za kategorije 2 i 3 kupljenih aseta stupanjem na snagu ovog Zakona, kapitalizovani iznosi za popravke dodaju se ostatku vrednosti kontabl aseta.

Primer:
Predpostavite da poćetna vrednost kontabl zgrada poreskog obveznika je 100.000 evra. U toku poreske godine 2010 poreski obveznik troši 4.000 evra za popravak krova, koja produžavaju šivot upotrebe zgrade za sledečih pet godina. Amortizacija za zgradu za poresku godinu 2010 obračunava se:

Početna vrednost u raćunovodstvu objekta	100.000 €
Kapitalizovane popravke i poboljšanja	4.000
Računovodstvena vrednost zatvora pre amortizacije	104.000
Amortizacija 5%	5.200
Vrednost na računovodstvu zatvaranje zgrade	98.800

3.2. Za uradjene popravke u Kategoriju 2 i Ketegoriju 3 kupljenih aseta pre stupanje na snagu ovog Zakona, kapitalizovani iznosi popravki su:

3.2.1. kur shuma e riparimit është ndërmjet 1000 dhe 3000 euro, e shtuar grupit të referuar në paragarfin 10 të nenit 20 të Ligjit si asete të reja të kualifikuara

3.2.2. kada iznos poprevki je više od 3000 euro , tretirana kao nova kategorija 2 ili kategorija 3 aseta, ako se primenjuje, za koja se prizna amortizacija kao umanjenje u skladu sa stavom 4 člana 20 Zakona.

Član 24 - Amortizacija

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Troškovi u neopipljiva sredstva koja imaju oročeni rok upotrebe, obuhvatajući ali ne ograničujući se u patente, autorska prava, licence za crteţe ili modele, ugovore i ekskluzivna prava, sniţe se u formi amortizovanih obaveza.

2. Metode amortizovanja biće metode linearnog rasterećenja i odobrenje se bazira u roku upotrebe imovine odreĎenu u zakonskom sporazumu o adaptiranju i upotrebi neopipljive imovine.

Član 25 - Istraţni i razvojni troškovi

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svi troškovi za istrage i razvoj u vezi sa prirodnim rezervama minerala i drugih prirodnih izvora, kao i kamate koje im se terete, dodaju se kapitalnom računu i amortiziraju se shodno ovom članu.

2. Odobreni iznos kao sniţenje za amortizaciju koje se tiču istraţnih i razvojnih troškova, navedeno u stavu l. ovog člana za poreski period, odreĎuje se mnoţenjem bilansa u

kapitalnom računu sa jednim razlomkom od:

2.1. brojnik kojeg predstavlja izvoĎene jedinice od prirodnih rezervi tokom godine; i

2.2. imenitelj kojeg predstavlja iznos opštih jedinica predviĎene da se vade iz prirodnih rezervi tokom dugoročnosti imovine.

3. Opšte jedinice predviĎene za izvoĎenje, referisane u stavu 2. ovog člana, odrediće se na način koji će se opisati u podzakonski akt koji će se objaviti od strane ministra.

Član 18
Troškovi Istraživanja i Razvoja

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Stav 1 Člana 25 Zakona propisujeamortizaciju prirodnih mineralnog bogatstva i drugih prirodnih izvora. Korisnik ovih rezervi može da traži umanjenja za troškove ekploatacije i razvoja. Troškovi istraživanja, troškovi razvoja i odredjena kamata, troba dodati računu kapitala onako kako su desile. Na kraju poreskog perioda, deo troškova eksploatacije i razvoja koja pripadaju tom periodu, biće utvrdjena množenjem bilansa u računu kapitala sa koeficijentom amortizacije (KA) koji je:

$$KA = \frac{\text{Broj izvodjenih jedinica u toku godine}}{\text{Total procene jedinica u rezervi}}$$

Primer:
Individualno Biznesko Preduzeće X uzela na kiriju jedno ležište bakra i broj procenjenih jedinica u prirodnom rezervatu je 15.000.000 jedinica. Bilans u kapitalnom računu na kraju poreskog perioda je 500.000 evra. Radi utvrdjivanje dozvoljeni iznos amortizacije za poreski period, bilans u računu treba da se množi sa KA. U ovom slućaju, koeficijent je 10% (1.500.000/15.000.000). Prema tome, priznata amortizacija kao umanjenje je 50.000 evra.

2. Radi utvrdjivanje totalnog broja jedinica u rezervatu, poreski obveznik treba da dobije jedan izveštaj od stručnjaka, i ako se traži to treba da da na raspolaganju Poreskoj Administraciji radi kontrole, ili da se dostavlja uz godišnju poresku deklaraciju. Obračunavanje jedinica izvadjenja treba da se uradi koristeći opšte priznate metode. Poreska Administracija čuva pravo upotrebe usluge nezavisnih stručnjaka radi revizije inžinjerskih izveštaja i metode obračunavanja eksploatacije.

Član 26 - Poreski gubici

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Poreski gubici kako je definisano ovim zakonom je negativna izmena izmeĎu prihoda i rashoda dozvole poreskog obaveznika odreĎene ovim zakonom.

2. Iznos poreskog gubitka odreĎen prema ovom članu moţe se preneti do sedam (7) uzastopnih poreskih perioda i raspoloţljiva je kao sniţenje nad bilo koji prihod za te godine.

3. Prenosni iznos koji se uzima u obzir za bilo koju poresku periodu posle godine poreskog gubitka, biće opšti iznos gubitka smanjeno sa prikupljenim iznosom kaja je odobrena ranije kao sniţenje.

4. Ako je poreski obaveznik imao poreske gubitke više od jedne (1) godine, ovaj član se sprovodi za gubitke koji su stvoreni prema redu.

5. Odredbe ovog člana biće odobrene samo za biznis koji je stvarao gubitke.Ako neki biznis ima izmene imovine za više od pedeset od sto (50%), ili ako se lično poslovno preduzeće promenilo na bilo koji drugi oblik poslovanja(pravni entitet, partnerstvo, itd) prenosni gubitak neće se više dozvoliti. Ministar moţe doneti podzakonski akt za regulisanje odredbi prenosa gubitka koje se odnose na vrste biznijske organizacije ili promene vlasništva, kao i bilo koju drugu odredbu prenosa gubitka, potrebnim za sprovoĎenje ovog člana.

Član 19
Poreski Gubici

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1.Stav 5 Člana 26 Zakona kaže da poreski gubici stvarana u jednoj poreskoj godini, opšte uzevši mogu da se prenose i prebace u odnosu na oporezive prihode u sledećim godinama istog biznesa koji je stvorio gubitak. Ovaj stav takodje predvidja da ne dozvoljava se prenos gubitaka kada biznes promeni način organizovanja biznesa (n.pr.biznes menja funkciju kao individualno preduzeće na partnerstvo ili na pravni inkorporirani entitet) ili kada ima promenu na vlasništvo više od 50%. Oko promene vlasništva, da bi se prenosili poreski gubici, preko perioda koja poćinje prvim danom poreske godine u kojoj će se prebacitiporeski gubici, preko perioda koja počinje prvim danom poreske godine sa gubicima do poslednjeg dana poreske godine u kojoj će se prebaciti gubitak, treba da se sprovodi na sledeći način:

1.1. za individualne bizneske organizacije, biznes treba da se rukovodi od iste osobe (ako ova osoba umire ili na neki drugi način prenosi vlasništvo biznesa kod rodjaka tada prestaje mogučnost prenosa poreskih gubitaka);

1.2. za partnerstva ili slićnim angažovanjima ujedinjenja, najmanje 50% partnera treba da budu isti.

Primer:
Partnerstvo operi[e se od tri partnera (A,B, i C), i svaki od njih imaju podjednake akcija u partnerstvo. U 2010 godini stvaran je poreski gubitak od 10.000 evra. U toku 2011 godine, C napušta partnerstvo i zamenjuje se novim partnerom D. Poreski gubitak iz 2010 godine moguće je da se prenosi u 2011 godini jer još uvek je 2/3 zajedničkog vlasništva (A i B). U toku 2012, B napuštva partnerstvo i takodje zamenjuje se sa novim partnerom E. Poreski gubitak iz 2010 godine ne može da se prenosi u 2012 godini (jer sada je sami 1/3 zajedničkog vlasništva, A). Svaki poreski gubitak koji je stvoren u 2011 godini, može da se prenosi jer su 2/3 zajedničkog vlasništva izmedju 2011 i 2012 godine(A i D).

Član 27 - Rashodi kirije

(Zakon Br. 03/L – 161)

Ako jedan poreski obaveznik, drugačije od jednog poreskog obaveznika angaţovanog u u ekonomskoj aktivnosti za davanje pod kirijom pokretne ili nepokretne imovine, odabira da ne odrţava registrar aktuelnih troškova stvorene u aktivnosti zakupa, tom poreskom obavezniku se odobrava sniţenje od bruto prihoda od kirije sa iznosom sa deset od sto (10 %) primljenih kirija sa ciljem prekrivanja troškova za popravke, inkasiranja uplata i drugih troškova plaćenih ili stvorenih tokom realizovanja kirije.

Član 28 - Odobrena sniţenja za dobrotvorne doprinose

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Doprinosi koji se vrše od poreskih obaveznika koji drţe registre prema članu 33.4 ovog zakona, za humanitarne, zdravstvene, obrazovne, verske, naučne, kulturne, zaštite ambijenta i sportske ciljeve, dozvoljavaju se kao sniţenje sa maksimalnom vrednošću od pet od sto (5 %) oporezovanih prihoda izračunatih pre nego je sniţen ovaj dobrotvorni doprinos.

2. Dobrotvorni doprinosi koji se vrše prema stavu 1. ovog člana, treba da se vrše za:
2.1. registrovanu organizaciju prema zakonodavstvu o registrovanju i funksionisanju nevladinih Organizacija koji imaju i drţe status javne profitabilnosti;
2.2. svaka druga nekomercijalna organizacija koja direktno vrši neprofitabilno delovanje koje su javnog interesa, kao što su:
2.2.1. zdravstvane institucije;
2.2.2. obrazovne institucije;
2.2.3. organizacije za zaštitu ambijenta;
2.2.4. verske institucije;

2.2.5. institucije koje se brinu za nesposobna lica ili ostarele osobe;
2.2.6. sirotišta; i
2.2.7. institucije koje podsticaju stvaranje nauke, kulture, sporta ili umetnosti.

3. Dobrotvorni doprinos ne obuhvata doprinos koji je u direktnoj dobiti donatora ili drugih lica koji su povezani sa donatorima.

4. Svaki poreski obaveznik koji je objekat realnog oporezivanja, koji traţi sniţenje za dobrotvorni doprinos treba da dostavi godišnju izjavu i da osigura fakturu (račun) u vezi tog doprinosa, na način kako je opisano u podzakonskom aktu objavljenog od strane Ministra.

Član 20
Umanjenja za Dobrotvorne Doprinose

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1.Stav 1 Člana 28 Zakona zraz: „obračunata pre nego što se umanjuje dobrotvorni doprinos" znaći da se dozvoljeni limit od 5% primenjuje se na bruto dobit pre nego što se taj trošek bude umanjen od bruto redovnih prihoda.
Primer:
Ako jedno individualno biznesko preduzeće ima bruto dobit pre dobrotvornih doprinosa od 10.000 evra I ona dodelila donaciju jednoj bolnici od 400 evra, primenjuje se dozvoljeni limit više od 10.000 evra e ne na 10.000 – 400 = 9.600 evra. U ovom slućaju 400 evra potpuno su umanjena jer su u okviru priznatog limita od 10.000 x 5% + 500 evra.

2. Prema stavu 4 Člana 28 Zakona, poreski obveznici koje traže umanjenje oko dobrotvornih
doprinosa stvarana u toku poreskog perioda, za vreme distavljanje godišnje poreske deklaracije I odgovarajućeg finasiskog pregleda, treba da obezbede potpisane I pečaćene kupone od strane korisnika dobrotvornih doprinosa, koja potvrdjuje cilj ovih donacija, iznos tih donacija I vreme kada su data ove donacije. Umanjenje jednog dobrotvorne donacije može da se traži samo od onih poreskih obveznika koja plačaju porez na osnovu realnih prihosa i koji na takav način obavezni su da dostavljaju jednu godišnju poresku deklaraciju. Poreski obveznici sa paušalnim porezom ne mogu da traže takvo umanjenje.

3. Svaki kupon referisan u predhodnom stavu sadrži sledeće informacije:
3.1. ime donatora
3.2. poreskog identifikacionog broja (fiskalan broj) donatora, ili kada darodavac je pojedinac i ne traži se da ima fiskalan broj, ličnog identifikacionog broja pojedinca
3.3. adresu e donatora
3.4. ime prihvatnika
3.5. poreskog identifikacionog broja (fiskalan broj) prihvatnika
3.6. adresu prihvatnika
3.7. ime osobe za kontakt prihvatnika i broj telefona

3.8. iznos darovanog dobrotvornog doprinosa
3.9. datum darovanja
3.10. jednu deklaraciju od prihvatnika da su podaci na kuponu su tačni i da prihvatnik nema neposredni ili posredni sukob interesa sa donatorom.

Član 29 - Vaspitno/obrazovni i rashodi za obuku

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Vaspitno/obrazovni rashodi plaćeni od poslodavca jednoj vaspitno/obrazovnoj instituciji za jednog zaposlenika biće potpuno odobrene u godini u kojoj su takvi troškovi uplaćeni, sa uslovom da:

1.1. vaspitno/obrazovni troškovi su uplaćeni direktno u vaspitno/obrazovnoj instituciji;
1.2. vaspitno/obrazovna institucija je priznata javnim zakonom na Kosovu;
1.3. vaspitanje/obrazovanje se povezuje sa pozicijom zaposlenika i ne kvalifikuje zaposlenog za rad u nekoj drugoj profesiji; i
1.4. zaposleni ostaje u radnom odnosu sa poslodavcem najmanje dvadesetičetiri (24) meseca posle završetka kvalifikovanja vaspitnog obrazovanja za koji su troškovi plaćeni od poslodavca.

2. Troškovi obuke (rashodi proizlazni od poslodavca da bi pruţio potrebne elementarne sposobnosti za zaposlenika da bi izvršio odreĎene ili potrebne obaveze, da bi pruţio nove sposobnosti zaposleniku) koje su povezane sa radom, dozvoliće se potpuno u godini u kojoj su ti rashodi obuke započeli.Iznos tih rashoda neće prevazići 1, 000€ za zaposlenika u svakoj poreskoj periodi. Svaki rashod obuke započet u tom iznosu neće biti odobren u toj poreskoj periodi.

POGLAVLJE V - NEODOBRENI RASHODI

Član 30 - Neodobreni rashodi

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Ne dozvoljava se nikakvo sniţenje za:

1.1. troškove sticanja zemljišta;

1.2. kazne, troškove i kamata koja se povezuje sa njima, za svaki prekršaj zakona ili upravnog postupka;

1.3. porez na uplaćene ili inkasirane prihode(ne uključuju porez drţanih u izvore od zaposlenika);

1.4. porez na dodatnu vrednost za koji poreski obaveznik zahteva sniţenje ili kreditiranje za umanjeni porez na osnovu zakonodavstva o porezu na dodatu vrednost;

1.5. lične, ţivotne ili porodične troškove;

1.6. bilo koji gubitak od prodaje ili razmene izmeĎu bliţih osoba; i

1.7. troškove za zabavu ili rekreaciju, dok su one proizišle u vezi poslovanja poreskog obaveznika za pruţanje zabavnih ili rekreativnih aktivnosti;

1.8. nedokumentovani rashodi prema postavljenim zahtevima u podzakonski akt objavljenog od ministra, neće se dozvoliti.

2.U opštim prihodima nisu ukljueni penzijski doprinosi i to:

2.1. penzijski doprinosi iznad maksimalnog iznosa dozvoljenog prema Zakonu o penzijama na Kosovu.

2.2. tretiranje rashoda koji mogu biti delimično osobni i delimično poslovni, ili koji mogu da podlezu dilemi dali su osobni ili poslovni, definisaće se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 21
Nepriznati Troškovi

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1.Stav 1 člana 30 Zakona, odnosi se na nepriznate troškove. Dolje navedeni troškovi ne priznaju se kao troškovi:

1.1. **Kosto Kupovine Zemljište.** Kao načelo, zemljište ne izgubi njenu vrednost tokom vremena i ne podleže potrošnji. Zemljište lako se konvertira u gotov novac. Kosto kupovine zemljište uključuje i troškove poboljšanja kao što su drenaža, teraciranja, kanalizacije, vodovoda i sličnih radova koja postaju deo zemljište i povečavaju ukupnu vrednost zemljište.

1.2. **Globa, Kazne, Troškovi I Kamata Povezana sa Njima**. Takvi troškovi dešavaju se kada poreski obveznici krše poreske propise, I druge positive propise I zahteve. One se pokriju od dobita nakon poreza.

1.3. **Porez na Prihode**. Bruto plate, uključujući porez na lična primanja zadržan nna izvoru od zaposlenih, Sastoje čini sastav jednog troška, dakle su umanjena. Porez na lična primanja nije umanjena stavka, jer se obračunava nakon umanjenja svih priznatih troškova.

1.4. **Umanjeni PDV- e** nije umanjena stavka, ako je povraćaj ili kreditovan od raćunatog PDV-a. U jednom posebnom slučaju je umanjena stavka, a to je kada poreski obveznik prihodima biznesa koji je izabrao da vrši obračunavanje za prihode I troškove na "realnoj" bazi, nije postigao prag registracije PDV-a I tako nema pravo da aplicira PDV na doma'a snabdevanja.

1.5. **Lićni Troškovi, Porodični i Troškovi Života**.

1.6. **Gubitci od Prodaje ili Razmene Imovine Preko Povezanih Lica**. Dobici od prodaje ili razmeni pokretne ili nepokretne imovine izmedju povezanih lica, formiraće jedan deo oporezivih prihoda stranke koja stvara dobit, a u isto vreme stranka koja stvara gubitak neçe biti u stanju da traži takav gubitak kao umanjeni trošak.

1.7. **Troškovi Zabave i Rekreacije**. Izuzetnost se sprovodi kada biznes poreskog obveznika je prižanje zabave i rekreacije.

1.8. **Ne dokumentovani Troškovi za Zahteve**. Zahtevi za komentaciju troškova propisane su u stavu 1 člana 10 ovog Administrativnog Uputstva.

2. Pod- stav 2.1 člana 30 Zakona predvidja da penziski doprinosi iznad mnaksimalnog iznosa predvidjen Penziskim Zakonom Kosova takodje ne priznaju se kao umanjenja kao troškove prema oporezivim prihodima. Zakon koji reguliše penzije menaddžirane od Trusta Penzione Štednje Kosova, dozvoiljava poslodavcu da odvaja dobrovoljne doprinose penzija za svoje zaposlene do maksimalnog iznosa od 15% bruto plate zaposlenih. Takvi doprinosi su umanjeni za poslodavca, ali svako prekoračenje iznad toga je umanjeno.

3. Pod-stav 2.2 Člana 30 Zakona referiše se troškovima koja su delemićno za ciljeve biznesa i
delimićno za lične ciljeve. Troškovi biznesa opšte uzevši, su umanjeni, a lićni troškovi, shodno pod -stavu 1.5 Člana 30, nisu umanjeni. Kada postoji umešana komponenta biznesa / lična, troškovi treba da se raspodele na opravdanoj osnovi i umanjenje se traži samo za komponentu biznesa.

Primer:
Jedno lice koja vodi jedno individualno bznesko predizeće, upotrebljava deo svog akomodiranja kao "kancelariju" za svoj biznes. Ova kancelarija koristi se samo za biznes i

ima površinu u spratu samo od 10 kvadratnih metara uporedjujući sa ukupnom površinom svog ličnog prostora stanovanja od 200 kvadratnih metara. Individualno biznesko preduzeće može da traži 5% trokova koja se odnosi na lično stanovanje koja takodje odnosi se sa kancelarijom. Tako da 5% troškovi električne energije (sa predpostavkom da se odnosi na ceo stanovanje) su umanjena, ali troškovi vode neće biti umanjeni (sa predpostavkom da ne troši se voda u zoni kancelarije).

POGLAVLJE VI - KAPITALNI DOBITAK I GUBITAK

Član 31 - Prihodi od kapitalnih dobitaka

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Bruto prihodi od dobitaka u kapitalu podrazumeva dobitak koji poreski obaveznik realizuje preko prodaje ili neke druge forme isključenja kapitalne imovine, obuhvatajući nepokretnu imovinu ili vrednosne papire.

2. Iznos kapitalnog dobitka je pozitivna razlika izmeĎu prodajne cene imovine i vrednosti kapitalne imovine, kako se odreĎuje u stavu 5. ovog člana.

3. Prodajna cena kapitalne imovine je iznos svakog primljenog novca, plus svako drugo smatranje prihvatno za prodaju.

4. Ako su stranke u meĎusobnoj vezi, prodajna cena je niţa nego otvorena cena trţišta, onda prodajna cena će biti pristupačna otvorenoj trţišnjoj ceni na način kako se opisuje u podzakonski akt objavljen od strane Ministra.

5. Koštanje kapitalne imovine je iznos koji je poreski obaveznik uplatio za prisvajanje imovine, povišena za koštanje popravke i sniţena od devalviranja i drugim troškovima koji se dozvoljavaju ovim zakonom.

6. Kapitalna dobit će biti prihvaćen kao poslovni prihod a kapitalni gubici kao poslovni gubitak, ako se drugačije ne predviĎa ovim zakonom.

7. Kapitalna dobit i gubitak neće se prihvatiti za grupisane imovine(imovine u kategoriji 2. i kategoriji 3. dobijenih pre dana stupanja na snagu ovog zakona) navedene u stavu 8. člana 20. ovog zakona.

8. Kapitalni gubici tretiraju se kao gubici od koje poreski obaveznik pretrpi kroz prodaju ili na drugi način kapitalne imovine, obuhvatajući nekretnine i vrednosne papire.

9. Iznos gubitka u kapitalu predstavlja negativnu razliku u ceni od prodaje kapitalne imovine prema stavu 3 ili 4 ovog člana i troška kapitalne imovine kako je odreĎeno u stavu 5 ovog člana.

10. Kapitalni gubitak podrazumeva gubitak koji poreski obveznik pretrpi prilikom prodaje ili otuĎivanja na drugi način kapitalne imovine, uključujući nepokretnosti i vrednosne papire. Odredbe člana 26 ovog zakona primenjivaće se opisane gubitke u ovom stavu.

11.Bruto prihodi od kapitalnog dobitka ne obuhvataju kapitalne dobitke realizovanih od prodaje imovine Trusta Penzionerske štednje Kosova ili nekog drugog penzijskog fonda definisanog Zakonom o penzijama na Kosovu.

12.Kapitani dobitak neće biti prihvaćen u nedobrovoljnom transferu imovine do stepena odobrenog razmatranja transfera se sastoji bilo od istog karaktera imovine ili prirode, ili od

novca koji je uloţen u imovinu istog karaktera ili prirode u periodu od dve (2) godine zamene.

13. Ako prodaja kapitalne imovine obuhvata sporazum sa otplatama koji traje više od poreske periode u kojoj je izvršena prodaja(svi primenljivi dokumenti su potpisani od svih stranaka i sporazum o prodaji je zakonski sprovodljiv) svaki dobitak treba da se amortizuje i treba se zasnivati na direktnu liniju o dugotrajnosti sporazuma sa otplatama i iznos dobiti koji se prepisuje periodi poreza mora da bude prijavljen kao u poreskoj deklaraciji kao prihod u toj poreskoj periodi. Ostale odredbe koje se odnose na prodaju sa otplatama će biti opisane u jednom podzakonskom aktu.

14. Kapitalni dobitak ne prihvata se u slučaju nenamerne razmene imovine ako je uplata uzeta iz razmene koja se sastoji o imovine karaktera ili iste prirode ili od novca koji su uloţeni u prirodnu imovinu ili istog karaktera, unutar dvo (2) mesečnog perioda zamenjivanja.

Član 22
Kapitalni Dobici ili Gubitci
(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Stav 4 Člana 31 Zakona traži korišćenje otvorenu tržišnu vrednost, gde prodaja kapitalnih aseta učinjeno izmedju lica povezane prodajnim cenama koja su niska od otvorene tržišne cene. U takvim slučajevima, otvorena tržišna vrednost utvrdjuje kao:

1.1 Predvidjen monetarni iznos za jednu prodaju istog aseta izmedju dobrovoljnog kupaca i dobrovoljnog prodavca u jednoj transakciji slobodne tržišne vrednosti;

1.2 Ili, kada gore navedeno nije na raspolaganju, iznosi koja proizilaze od prodaje sličnog aseta u sličnim akolnostima (n.pr. slićnih osobina, slićne velićine ili vremenskog perioda i istih uslova prodaje);

1.3 Ili, kada se ne primenjuje nijedan od gorenavedenih, jedna metoda priznata od PAK, koja osugurava jednu dovoljno objektivnu približavanje. Dozvoljena metoda od PAK prema poslednoj opciji od onih gore navedenih, zasnivana je na kosto plus, uz troškove rada i materjala, plus procenat ukupnih troškova onda opravdani procenat marže. Poreski obveznici koje žele da koriste ovu metodu, trebaju da PAK –u obezbedi dokumentaciju koja prikazuje zašto oni ne mogu da koriste dve gorenavedenih opcija.

2. Za ciljeve stava 5 člana 31 Zakona, kada je uzet kapitalan aset od poreskog obveznika nasledstvom, kosto kapitalnog aseta za poreskog obveznika biće otvorena tržišna vrednost aseta na datum kada je lice kojoj pripada nasledstvo umreo.

Primer:
Poreski obveznik kupuje jednu imovinu za stanovanje u 2010 godini. Poreski obvezniki umire a imovinu nasledi sin poreskog obveznika u 2008 godinu. Sin poreskog obveznika prodaje imovinu u 2010 godinu. Za ciljeve obračunavanja gubitaka/kapitalnih dobitaka, kosto prisvajanja imovine koja može da se smanji od prodajne cene 2010 godine biče otvorena tržišna vrednost u danu kada poreski obveznik umreo.

3. Stav 13 člana 31 Zakona pokrije prodaju kapitalnih aseta uključujući sprorazume sa ratama koja traju više od jednog poreskog perioda. U takvim slučajevima dobitci ili kapitalni gubici treba da se izveštavaju u linearnim osnovama u za vreme sporazumasau ratama, poćev od najranijeg datuma naplate depozita, ili od datuma kada ovaj depozit ima rok i završavanjem u najranijem datumu poslednje naplate poslednje rate ili datuma kada naplata postaje obaveza.

4. Na ovih obračunavanja na linearnim osnovama:

4.1. Kada datum početka za sporazum na rate bude u prvih šest meseci godine, početni datum
sporazuma na rate smatra se da je prvi datum godine;

4.2. Kada datum početka za sporazum na rate bude u drugih šest meseci godine, početni
datum sporazuma na rate smatra se da je prvi dan ovog šestomesečnog perioda;

4.3. Kada zadnji datum sporazuma na rate bude u prvih šest meseci godine, zadnji datum sporazuma na rate smatra se zadnji dan ovog šestomesećnog perioda;

4.4. Kada zadnji datum sporazuma na rate bude u drugih šest meseci godine, zadnji datum sporazuma na rate smatra se da je zadnji dan te godine;

4.5. Svaka naplate rate kada iznos naplate nije sigurna dok se ne dešava posebna radnja (n.pr.kada deo prodajne /kupovne cene je deo postizanja odredjenog nivoa prodaje ili druga radnja kada postoji mogučnost da se takav postupak ili radnja ne dešava) treba da se ignoriše – priznanje nesigurnih prihoda za prodavca, i neodredjeni kosto za prodavca , i neodredjeni kosto za kupca u ovim okolnostima stvara se samo i kada deo bude odstranjeno I irnos naplate postane sigurna.

Primer 1:

Ako jedan kapitalni aset ima neto vrednost (kosto prisvajanja plus kosto poboljšanja bez tražene amortizacije za ciljeve poreza) u knjigama od 5,000 euro i prodato za 7,000 euro, to rezultira u kapitalnom dobitku od 2,000 euro. Ako sporazum prodaje predvidja naplatu rata izvrševe u period od 1 aprila 2010 do31 Marta 2012 (period od dve godine koja se prostire u tri poreske godine), tada kapitalni dobit priznaje kao sledeće:

U linearnim obračunavanjima, sporazum na rate smatra se da je poćelo 1 januara 2010 I da je završeno 30 juna 2012, period od 30 meseci.

Iznos registrovanog dobita za 2010 godine je 2,000 x 12/30 = 800 euro

Iznos registrovanog dobita za 2011 godine je 2,000 x 12/30 = 800 euro

Iznos registrovanog dobita za 2012 godine je 2,000 x 6/30 = 400 euro

Primer 2:

Ako kapitalni aset ima neto vrednost od 9,000 euro i prodat za 6,000 euro, to rezultira na kapitalan gubitak od 3,000 euro. Ako sporazum prodaje predvidja naplatu rata izvrševe u period od 1 aprila 2010 do31 Marta 2012 (period od dve godine koja se prostire u tri poreske godine), tada kapitalni dobit priznaje kao sledeće:

Da bi se obračunavalo u linearnim osnovama, sporazumi u rate smatra se da su poćele 1 juna 2010 i da su završene 3 decembara 2012, period od 30 meseci.

Iznos registrovanog gubitka za 2010 godine je 3,000 x 6/30 = 600 euro

Iznos registrovanog gubitka za 2011 godine je 3,000 x 12/30 = 1.200 euro

Iznos registrovanog gubitka za 2012 godine je 3,000 x 12/30 = 1.200 euro.

Član 9
Prihodi od Reorganizacije

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Stav 3 člana 26 Zakona Br. 03/L -162 o Porezu na Prihod Korporacija, predvidja da u toku reorganizacije raspodela kamate njihovih ekuiteta za akcionare, ne predstavlja oporezive prihode aksionara. U slučaju kvalifikovane reorganizacije jednog DP, za čiju raspodelu primenjuje se taj stav, uključuje akcije prihoda od prodaje akcija zavisnih korporacija DP koja je privatizovana za lica u svojim kapacitetima kao samo-vlasnici ili kao ko – menadžeri DP, ali ne uključuju se naplata za lica isključene sa posla u svojimm kapacitetima kao zaposleni ili bivši zaposleni u DP (koja uključuju oporezive prihode prihode ovih lica za ciljeve ovog Zakona).

Član 32 - Računovodstvena metoda trenutno gotovog novca

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Poreski obaveznici koji nisu angaţovani u ekonomske aktivnosti računovodstveno će prijaviti prihode na bazi gotovog novca . Ti prihodi se izveštavaju u aktuelnoj godini ili su uzeti na konstruktivan način u obliku gotovog novca , da li je jednak sa njim ili sa drugom imovinom.
2. Angaţovani poreski obaveznici u ekonomskim aktivnostima sa bruto prihodima od pethiljade (5,000) evra ili manje i poreski obaveznici sa godišnjim bruto prihodima od ekonomskih aktivnosti sa više od pethiljada (5,000) evra do, i uključujući pedesethiljada (50,000) evra,od kojih nije potrebno i nisu izabrali da vode poslovne knjige i evidencije, navedene u stavu 4. člana 33. ovog zakona, njihove razne komponente prihoda računovodstveno će prijaviti na osnovi gotovog novca (prijavljeni prihodi kada su zapravo prihvaćeni i na konstruktivan način).
3. Poreski obaveznici angaţovani u ekonomske aktivnosti sa bruto godišnjim prihodima više od pethiljada (5,000) evra, poreski obaveznik koji je duţan da vodi poslovne knjige e evidencije navedene u stavu 4. člana 33. ovog zakona, i poreskog obaveznika koji odaberu da vode knjige i evidencije kao i opšta i ograničena partnerstva i grupisanje lica, njihove razne komponente prihoda će računovodnim izveštajem na akrualnoj osnovi , osim onih tačaka dohodaka opisanih u članu 7.1 ovog zakona.

4. Poreski obaveznici opisani u stavu 3 ovog člana izverštavaće razne komponente rashoda računovodstveno, na akrualnoj osnovi , samo ako je predviĎeno drugačije u stavu 3 član 15 ovog zakona.

POGLAVLJE VII - KNJIGE I REGISTROVANJA

Član 33 - Zahtevi za knjige i registrovanja

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Poreski obaveznik sa godišnjim bruto prihodima od poslovnih aktivnosti koje premašuju pedesethiljada (50.000) evra za poreski period, kao i ortakluci i grupe lica, održava knjige i registrovanja identifikovanih u članu.4. ovog clana

2. Poreski obaveznik sa bruto godišnjim prihodima od poslovne aktivnosti koji ima pedesethiljada (50.000) evra ili manje za poresku periodu može odabrati da pripremi knjige ili registrovanja identifikovanih u 4. ovog člana.

3. Poreski obaveznik koji odabere da vodi knjige i evidencije identifikovane u stavu 4 ovog člana za bilo koji poreski period , traži se da pripremi knjige i evidencije za poreski period u kome je izbor (opcija) uraĎena plus najmanje tri (3) naredna poreska perioda kako je opisano u podzakonskom aktu donetog od strane ministra:

3.1. poreski obaveznik koji odabere opciju opisanu u stavu 3. ovog člana, dostaviće jedan pregled poreskoj administraciji do 1. marta poreskog perioda u kojem poreski obaveznik želi da napravi izbor ili taj izbor je napravljen. Pregled koji će biti podnet biće u propisanom formatu od strane poreske administracije. Kada je napravljen izbor, poreski obaveznik treba da nastavi da razradi finansijske preglede i da reguliše prihode i rashode registrovane u tim pregledima za taj poreski period u kojem je izbor napravljen, i najmanje za tri naredna poreska perioda kako je predviĎeno u stavu 3 ovog zakona;

3.2. poreski obaveznik ima pravo da bira održavanje knjiga i evidencija kako je propisano u stavu 4 ovog zakona, treba podneti zahtev za donošenje rešenja objašnjenja u PAK , u skladu sa primenjljivim odredbama zakona o Poreskoj administraciji i procedure, i da ima odobrenje od PAK-a pre održavanja knjiga i evidencija u skladu sa članom 34 zakona. Odobrenje treba da se uzme do 31 marta u godini za koju poreski obaveznih traži objašnjenivo rešenje.

4. Knjiga i evidencija zahtevani iz ovog člana vodiće se u skladu sa računovodstvenim standardima na Kosovu, kao što sledi:

4.1. knjigu prodaje u kojoj sve prodaje i vraćanja treba da se evidentiraju;

4.2. nabavna knjiga u kojoj sve nabavke i vraćanja treba da se evidentuju;

4.3. dnevnik o prijemu gotovine (keš) i dnevnik plaćanja u gotovom novcu (keš) odnose se na knjigu prodaje i nabavke.

4.4. kapitalni račun, ako je primenljivo, koji sadrži početni bilans, povećanje kapitala, troškovi koji će biti kapitalizovani, stopa amortizacije , iznos amortizacije , novca i zaključnog bilansa;

4.5. knjige i druge zapise, po potrebi da se obezbede tačni računi svih prihoda i rashoda tako da se utvdi tačno porez;

4.6. nezavisno od zahteva u stavu 1 ovog člana da partnerstva i grupe lica treba da vode knjige i registraije opisane u Stavu 4 ovog člana, partnerstva i grupe lica sa godišnjim prometom od pedesethiljade (50.000) evra ili manje ne moraju da vode finansiske preglede ili preglede prihoda kako se traţi Standardima Računovodstva Kosova. Medjutim, traţi se da one vode knjige i registraciju opisane u podstavovima 4.1 do 4.5 i svaku drugu registraciju traţena radi tačnog utvrdjivanja iznos dobita ili gubitaka, koja se dodeli podelenim partnerima.
4.7. sadrţaj knjiga i evidencija zahtevanih u ovom stavu, svaka knjiga i evidencija je potrebna, uključujući i one odrţane u elektonskom obliku, biće definisani u podzakonski akt koji donosi ministar.

Član 23
Knjige i Dokumentacija
(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Poreski onveznici sa godišnjim prihodom bruto od 50.000 evra ili više i oni sa godišnjim prihodima bruto manje od 50.000 evra, a koji su se opredelili da se oporezuju na osnovu realnih prihoda, vodiće knjige i dokumentaciju u skladu sa zatevima:

1.1 Člana 33 Zakona ; i

1.2 Stava 4 Člana 17 Administrativnog Uputstva br. 15 /2010 o sprovodjenju Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.

2.Poreski obveznici sa bruto godišnjim prihodima manje od 50.000 evra koji nisu opredeljeni da se oporezuju na osnovu realnig prihoda, treba da vode knjige i dokumentaciju u skladu sa:

2.1 Članom 34 Zakona; i

2.2 Stava 2 Člana 17 Administrativnog Uputstva br. 15/2010 o sprovodjenju Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.

3. Poreski obveznici spomenuti u stavu 1 i 2 ovog člana obavezni su da izdaju fakture za snabdevanje robom u uslugama od njih.

4. Sadržaj knjiga i dokumentacije referisane u stavovima 1 i 2 ovog člana i faktura/kupona referisan u stavu 3 ovog Zakona, treba da su u skladu sa Administrativnim Uputstvom br. 15/2010 o sprovodjenju Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.

5. Dolje navedeni propisi Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci, primenjuju se u vezi knjiga i dokumentaciju referisane u ovom članu:

5.1 Član 13, oko prevoda, vodjenje u čuvanje podataka i perioda kojima pripada dokumentacija;

5.2 Član 14, oko pristupa u dokumentaciju od PAK, i za uzimanju i fotokopiranju takvih podataka;

5.3 Član 14 i 15 oko zahteva poreskog obveznika da stvara podatke kada se traži od PAK ;

5.4 Član 19, u vezi podataka koja su se izguzbile ili uništene ;

5.5 Član 15 i 53, o kaznama za ne vodjenje dokumentacije i zabrane pristupa PAK-a u dokumentaciju.

Član 34 - Zahtevi za knjige i popis za male biznise

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Poreski obaveznik sa godišnjim bruto prihodima od pedesethiljade (50.000) evra ili manje, koji neće da pripremi knjige ili registre zahtevne prema stavu 4. člana 33. treba da vodi minimalno sledeće knjige i evidencije:

1.1. prodajna knjiga u kojoj sve prodaje i povratke treba evidentirati;

1.2. nabavna knjiga u kojoj treba sve nabavke i povraci treba da se evidentiraju,

1.3. dnevnik prijemnica u gotovom novcu (keš) i dnevnik isplata gotovine odnosi se na prodaju koja se povezuju sa prodajnom knjigom i nabavnom knjigom,

1.4. sadrţaj knjige i evidencija zahtevane ovog stava i svaka knjiga i evidencija je neophodna za male biznise uključujući i one odrţane u elektronskom obliku, biće definisani u podzakonski akt koji donosi ministar.

POGLAVLJE VIII - MEDUNARODNE ODREDBE

Član 35 - Stalna jedinica

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Stalna jedinica obuhvata:
   1.1. svako mesto menadţmenta;
   1.2. svaki ogranak;
   1.3. svaku kancelariju;
   1.4. svaku fabriku;
   1.5. svaku radionicu;
   1.6.svaki rudnik; i
   1.7. svaki izvor nafte ili gasa, kamenjar ili neko drugo mesto korišćenja prirodnih izvora.

2.Stalna jedinica takoĎe obuhvata:
   2.1. svako graĎevinsko mesto, montiranje ili projekat instaliranja, ili neku nadzornu aktivnost povezano sa ovim, ali samo ako izgradnja, projekat ili ova aktivnost traje više od stoosamdesetitri (183) dana. Kada mesto gradnje, projekat ili aktivnost traje više od stoosamdesetitri (183) dana, obuhvatajući i pripremne aktivnosti, mesto gradnje, projekat ili aktivnost smatra se da je bila ili je stvarana kao stalna jedinica od dana kada je započeo rad;
   2.2. pruţanje neke usluge, obuhvatajući usluge savetovanja, aliizostavljajući aktivnosti nadziranja predviĎenim u stavu 2.1. ovog člana izvršenih na Kosovu od nerezidentnog lica preko zaposlenih ili drugog osoblja, ali samo ako se te aktivnosti nastave unutar Kosova, za jednu periodu ili periode svega devedeset (90) dana ili više unutar jedne dvanestomesečne periode. Kada se aktivnosti nastavljaju unutar Kosova za jednu periodu ili više perioda svega devedeset (90) dana ili više tokom jedne dvanaestomesečne periode, aktivnosti se smatraju da su stvorile stalnu jedinicu od dana kada su započeli takve aktivnosti.
   2.3. svako mesto gradnje korišćeno za potraţnju prirodnih resursa unutar perio od svega stoosamdesetitri (183) dana ili više unutar bilo kojeg dvanaestnomesečnog perioda. Kada se nastave aktivnosti nastave za jednu periodu ili periode svega stoosamdesetitri (183) dana ili više unutar dvanaestomesečne periode, aktivnosti se smatraju da su stvorili stalna preduzeća od dana kada su započele ove aktivnosti; i
   2.4. svaka nepokretna imovina koja se nalazi na Kosovu i u posedništvu je od nerezidentnog lica.

3. Nazavisno od člana 34.1 ovog člana, kada lice, osim agenta sa nezavisnim statusom za koji se primenjuje stav 6. ovog člana, deluje na Kosovu u ime nerezidentnog lica,

nerezidentno lice se smatra da ima stalnu jedinicu na Kosovu u vezi sa aktivnostima koje to lice preduzima za nerezidentno lice, ako to lice:

3.1. ima i obično deluje sa ovlašćenjem na Kosovu da bi zaključio ugovore u ime nerezidentnog lica, osim ako se aktivnosti tog lica ograničena u onim navedenim u stavu 6. ovog člana koje, ako deluju preko nekog odreĎenog bizniskog mesta, neće uraditi ovo odreĎeno biznijsko mesto stalnu jedinicu prema odredbama onog podčlana, ili kao

3.2. nema takvo ovlašćenje, ali obično drţi magacin robe ili materijala na Kosovu od kojeg stalno raspodeluje robu ili materijale u ime poreskog obaveznika.

4. Nerezidentno lice koji pruţa sigurnost, osim ponovne sigurnosti, smatraće se da ima stalnu jedinicu na Kosovu ako sakuplja prime na Kosovu ili osigurava rizike koji se dogaĎaju na Kosovu preko jednog lica, osim agenta sa nezavisnim statusom za koji se sprovodi u paragrafu 6 ovog člana.

5. Nezavisno od stavova 1. i 2. ovog člana "Stalna jedinica" smatra se da ne obuhvata:

5.1. korišćenje objekata samo sa ciljem očuvanja ili izlaganje robe ili materijala koji pripadaju nerezidentnom licu;

5.2. odrţavanje magacina robe i maaterijala koji pripadaju nerezidentnom licu samo sa ciljem čuvanja ili izlaganja;

5.3. odrţavanje magacina robe ili materijala koji pripadaju nerezidentnom licu samo za ciljeve razrade od drugog poreskog obaveznika;

5.4. odrţavanje jednog odreĎenog mesta biznisa samo ca ciljem kupovine robe ili materijala ili prikupljanja informacija za nerezidentno lice;

5.5. odrţavanje jednog odreĎenog mesta biznisa samo za ciljeve vršenja drugih aktivnosti pripremnog ili pomoćnog karaktera za nerezidentno lice; i

5.6. drţanje jednog odreĎenog mesta biznisa samo za kombinovanje neke aktivnosti predstavljene u podstavu 1 do 5 ovog stava, pod uslovom da opšta aktivnost odreĎenog mesta biznisa koji rezultira iz ove kombinancije ima samo pripremni i pomoćni karakter.

6. Nerezidentno lice se na smatra da ima stalnu jedinicu na Kosovu samo što vrši poslovnu delatnost na Kosovu preko komisionara, opšteg agenta komisije, ili nekog drugog agenta sa nezavisnim statusom, sa uslovom da te osobe deluju prema uobičajnom toku njihovog biznisa.Iako, kada aktivnosti tog agenta se potpuno posvećuju ili gotovo potpuno u ime tog poreskog obaveznika, i stvaraju se ili inponiraju uslovi izmeĎu poreskog obaveznika i agenta u njihovim komercijalnim i finansijskim odnosima koji su različiti od onih koji bi mogli da budu izmeĎu nezavisnih poreskih obaveznika, on se na smatra agent sa nezavisnim statusom u značaju ovog podčlana.

7. Činjenica da nerezidentno lice kontroliše ili se kontrolira od jedne kompanije koja je rezidenta Kosova, ili vrše i biznis na Kosovu (bilo preko stalnog preduzeća ili drugačije), ne smatra nijednu kompaniju kao stalnu jedinicu druge.

Član 36 - Cene transfera

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Cena koja se koristi u vezi transakcija sredstava ili ugovornih obaveza izmeĎu povezanih lica smatra se cena transfera.

2. Cena koja se očekuje da se odobri u vezi transakcije imovine ili ugovornih obaveza izmeĎu stranaka koji su radili prema dominiranju trţišta treba se smatrati otvorena vrednost trţišta.

3. Otvorena vrednost trţišta odreĎuje se prema metodi usporeĎivanja nekontroliranih cena i u slučajevima kada se ne moţe koristiti koristi se metoda cena preprodaje ili metoda koštanja-plus. ili neku drugu metodu kao što je definisano podzakonskim aktom

4. Razlika izmeĎu otvorene cene trţišta i cene transfera obuhvata se u oporezovane prihode.

5. Ministar će objaviti podzakonski akt za sprovoĎenje ovog zakona.

Član 24
Transfer Cena

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. Stav 4 Člana 36 Zakona propisuje razliku izmedju „otvorene tržišne cene" i "transfer cena"
uključene u oporezive prihode. Ovaj propis se primenjuje samo kada ima transakcije aseta ili
ugovaraćkih obaveza izmedju povezanih lica. Uopšteno rećeno, cilj ovog propisa je da obezbedi da cene za transakcije ili obaveze izmedju povezanih lica (transfer cena) predstavlja preovladane tržišne cene (predstavljene od otvorene tržišne cene) – ako na primer, prodajna roba i/ili opšti troškovi opterećene filiali na Kosovu , poreskog obveznika iz matične kancelarije postavljena van Kosova, smatrano kao da su u istom nivou koja će se opteretiti od nepovezanog lica koja pruži slićnu robu i usluge, tada nema razlike izmedju opterećene cene i vladajuće tržišne cene, i neće se pojaviti oporezivi prihodi. Obrnuto, ako opterećeni troškovi iz matične kancelarije smatrane das u prekoraćili one koja bi se opteretila od ne povezane stranke koja pruža robu i slićne usluge (smanjenjem oporezivih prihoda filiale na Kosovu), razlika će se povećati kao oporeziva prihod filiale Kosova.

2. Na utvrdjivanju svake razlike izmedju "otvorene tržišne cene" i " transfera cena", "transfero cena" shodno stavu 1 Člana 36 Zakona, je aktualna opterećena cena, ili opterećena izmedju povezanih lica. Utvrdjivanje "otvorene tržišne cene" ipak je komplaksnija u metodi koja treba da se koristi na njenom utvrdjivanju , koja podleže stepenu u kojoj su na raspolaganju informacije za nepovezana lica koja pružaju slučnu robu i usluge. Motoda koja se koristi na utvrdjivanju "otvorene tržišne cene" predstavljena je u stavovima kao u nastavku.

3. S hodno stava 3 Člana 36 Zakona, “otvorena tržišna cena” ako je to moguće biće utvrdjena
metodom uporedjenja nekontrolisanih cena. Ova metoda može da se koristi kada poreski obveznik kupi ili prodaje odredjenu robu ili usluge sličnog kvantiteta i pod istim uslovima za nepovezana lica u slićnim tržištima (jedno unutrašnje uporedjenje), ili nepovezana lica kupuje ili prodaje odredjenu robu ili odredjene usluge, slićnog kvantiteta i pod slićnim uslovima za drugu nepovezano lice u slićnim tržištima(vanjsko uporedjenje). Transakcije mogu da služe kao uporedjujuča, i pored razlika izmedju ovih transakcija i transakcija povezanih lica gde razlike mogu da se mere na opravdanim osnovama i mogu da se vrše uskladjivanja da bi eleminisali efekti ovih razlika. Uporedjenja ili uskladjena uporedjenja gde su eleminisali razlike, biće “otvorena tržišna cena”.

Primer 1:
Poreski obveznik 1 prodaje 1.000 tona proizvodnje od 80 evra po tonu jednom preduzeču povezana sa njenoj grupi korporacije i istovremeno prodaje 500 tona istog proizvoda za 100 evra po tonu jendoj samostalnoj preduzeći. Ovaj slučaj traži procenu da razlićiti obimi traži ukladjivanje transfera cena. Treba da se ispituje relevantno tržište analizirajući slićne proizvode radi utvrdjivaje tipićnih smanjenja u obimu.

Primer 2:
Ilustrativni primer gde mogu da se traže uskladjivanja, je kada okolnosti koja vladaju prilikom prodaje kontrolisane i nekontrolisane prodaje su identične, izuzev činjenice da kontrolisana cena prodaje je cena snabdevanja i nekontrolisana prodaja vrši se od strane fabrike isključivanjem troškove transporta i osiguranja. Razlike na uslove transporta i osiguranja uoipšte imaju odredjeni efekat sa opravdanom utvrdjenom cenom. Prema tome, za utvrdjivanje nekontrolisanih prodajnih cena traba da se urade uskladjivanja cena za razliku na uslovima snabdevanja.

4.Kada nedostju uporedjenja ili uporedjenih uskladjivanih podataka , tako da ne može da se koristi metoda uporedjenja nekontrolisanih cena, “otvorena tržišna cena” biće utvrdjena koristeći metodu cene proprodaje (koja je najprikladnija za korišćenje od distributora) ili metoda kosto plus (koja je najprikladnija da se koristi od proizvodjaća) kako je prikazana u sledećim stavovima.

5.Metoda Cene Ponovne prodaje može da se koristi kada roba ili usluge koja se kupuju od poreskog obveznika od trečeg lica, proprodate su za nepovezano lice, posebno kada poreski obveznik prodavac dodaje malu vrednost robe i uslugama.U ovim slućajevima, otvorena tržišna cena obraćunava smanjenjem od cene preprodaje jednu prikladnu maržu bruto preprodaju koja omogučuje da prodavac pokrije svoje operativne troškove i da ima koji dobit prema tržišnoj ceni zasnivajući se na izvršenim funkcijama, korišćenih aseta i predpostavljenog rizika. Ova bruto marža moža da se utvrdjuje referisanjem marži cene predprodaje dobijenu od člana iste grupe kao poreski obveznik u uporedjenjima nekontrolisanih transakcija (internih transakcija) ili marži cene predprodaje dobijenu od nepovezanih lica u uporedjenjima nekontrolisanih transakcija (eksternih transakcija).

Primer 1:
Predpostavite da su dva donatora, koja prodaju isti proizvod u istom tržištu, pod istom imenom marke. Distributor A priža garanciju; Distributor B ne pruža ništa. Distriburot A uključuje garanciju kao deo njegove strategije utvrdjivanje cene, i tako prodaje svoje proizvode sa većim cenama što rezultira većom maržom bruto dobita (ako nisu poštovani troškovi usluga garancije) nego one Distributora B, koji prodaje sa niskim cenama. Obe marže ne mogu da se uporedjuju dok se ne vrši uskladjivanje da se vidi razlika.

Primer 2:
Biznes prodaje proizvod, preko nezavisnih distributora u pet zemalja u kojima nema ovisnog.
Distributori, prosto prodaju proizvode i i ne obavljaju neki dodatan posao. U jednoj državi, komopanija postavlja jednog ovisnog. Pošto odredjeno tržište ima strateški značaj, kompanija traži od ovisnog da prodaje samo njogov proizvod, i da vrši tehničku aplikaciju za kliente. I ako dokazi i drugi okolnosti su slični, ako marže dolaze od nezavisnih preduzeća koja nemaju ekskluzivnu uskladjivanje prodaje, ili urade tehničke aplikacije kao one preduzete od ovisnog, potrebno je da se razmatra, da li je potrebno da se uradi koja uskladjivanje da se postiže uporedjenje.

6.Metoda kosto plus može da se koristi , kada od poreskog obveznika stvaraju se troškovi u snabdevanjima robom i uslugama za povezano lice. U ovim slučajevima otvorena tržišna cena utvrdjuje, dodavanjem stvorenim troškovima poreskog obveznika (obraćunavanjem u skladu sa principima računovodstva opšta priznata za odredjenu industriju) bruto uporedjujuče marže koja se utvrdjuju referisanjem marže kosto plus dobijenu od člana iste grupe, kao poreski obveznik u transakcijama nekotrolisanih uporedjenja (unutrašnja uporedjenja), ili marža kosto plus dobijanu od nepovezanih lica u uporedjenju nekontrolisanih transakcija (vanske transakcije). U bilo kojem slučaju, korišćene deklaracije radi utvrdjivanje marže koja vlada na tržištu, treba da su one dobijene od lica koja obavljaju slične funkcije i uz prednost onima koje prodaju sličnu robu za nepovezana lica. Kada transakcije nikako nisu uporedjena, i razlike imaju vidan efekat na cenu, poreski obveznici treba da rade uskladjivanja, radi eleminisanje efekat takvih razlika (kao razlike u relativne eficience snabdevaća, svaka prednost koju stvara aktivnost za grupu koja uključuje poreskog obveznika).

Primer 1:
A je unutrašnji proizvodječ mehanizma minutaže satova za otvoreno tržište. A ove proizvode prodaje svom inostranim podćinjenom B. A, ima dobit od 5% marže bruto dobita za operacije svojih proizvoda. X,Y i Z su nepovezani proizvodjaći mehanizma minutaže za satove otvorenog tržišta. X,X i Z prodaje inostanim nepovezanim kupcima. X, Y i Z dobija maržu bruto dobita za svoje operativne proizvode koja se rangiraju od 3 do 5%. A, obračunava troškove kontrole, opšte i administrativne kao operativne troškove pa prema tome ovi troškovi ne prikazuju se u kosto prodajne robe. Marže bruto dobita X, Y, i Z , ipak prikazuju troškove kontrole, opšte i administrativne kao deo prodajne robe. Prema tome, marža bruto dobita X, Y, i Z treba da se uskladjuju da bi se usaglasili sa računovodstvom.

Primer 2:
Kompanija C u državi D 100% je u zavisnosti kompaniji E, smešteno u državi F. U odnosu na državu F, plate su veoma niske u državi D. U troškove i risku kompanije E, televiziski paketi montirani su od kompanije C. Svi potrebni komponenti, specifićna znanja, itd. Osiguravaju se od kompanije E. Kupovina montiranog proizvoda, garantovana je od kompanije E, ako delovi televizije promašuju odredjene standarde kvaliteta. Nakon kontrole kvaliteta, delovi televizive prenose se na troškove i na rizik kompanije E – u centrima distribucija što kompanija E ima u nekim državama. Funkcija kompanije C može da snosi eventualne razlike za kvalitet, i usvojenog kvantiteta. Osnove za primenjivanje metode kosto plus biću formirane od ukupnih troškova vezane sa aktivnostima montaže.

Primer 3:
Kompanija A grupe korporacije, slaže se sa kompanijom B iste grupe da se vrši ispitivanje ugovora za kompaniju B. Svi rizici promašaja ispitivanja prenose se iz kompanije B. Ova kompanija takoje preovlada sve neopredmećene, razvijene preko ispitivanja, i prema tome postoje izgledi dobita koje rezultiraju ispitivanjem. To je tipično organizovanje radi primenjivanje metode kosto plus. Svi troškovi ispitivanja , za koja su se složili sve stranke povezanih lica, treba nadoknaditi. Dodatni kosto plus može da prikazuje koliko je inovativan i kompleksan izvršeno istraživanje.

7. Kada poreski obveznik veruje da gore spomenute metode ne mogu da se koriste, i za to može osigurati evidenciju za to, Poreska Administracija Kosova može da dozvoli korišćenje metode raspodele dobita. Metoda raspodele dobita moža da se primenjuje kada operacije jedne ili više povezane stranke su mnogo integrirana, otežavanjem da se procene njihova transakcija na individualnim osnovama i/ili tamo gde ekzistencija vrednih neopredmećenih i jedinstvenih čini nemogućim odgovarajućeg nivoa sa nekontrolisanim transakcijama prema drugoj metodi.

7.1. Prvi korak prema ovoj metodi je da se utvrdi totalan dobit dobijen od stranki kontrolisanih transakcija. Metoda raspodele transakcija prebaci integrirani totalan dobit vezano sa kontrolisanim transakcijama, a ne totalan dobit grupe kao celinu. Dobit koji se

raspodeli je operativan dobit pre smanjenje kamate i poreza.
7.2. Drugi korak je da se raspodeli dobit preko stranaka, zasnivajući se na relativnu vrednost njihovih doprinos transakcija povezanih lica, imajući u vidi izvršene funkcije, korišćene asete, i predpostavljene rizike za svako povezano lice, oko toga koje povezane stranke prihvatile, rezultata koji je otvorena tržišna cena.

8. Ako nijedan od dosadašnje metode ne može da se koristi, Poreska Administracija Kosova, može da prizna metodu marže neto transakcija. Ova metoda usporedjuje maržu neto dobita poreskog obveznika koja proizilazi od transakcija povezanih lica, sa maržama neto dobita ostvarene od nepovezanih lica od sličnih transakcija, i vidi maržu neto dobita povezana sa prikladnom osnovom kao troškovi, prodaje ili aseti, imajući u vidu prirodu aktivnosti biznesa, sa rezultatom koji je otvorena tržišna vrednost.

9. Poreski obveznici koje vrše transakcije sa povezanim licima treba da vode dovoljnu dokumentaciju , radi opravdanje njihovog izbora metode utvrdjivanja otvorene tržišne cene i da dokažu da to izvodi rezultata preovladavanje tržišta.

Član 37 - Izbegavanje duplih poreza

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Rezidentni poreski obaveznik na Kosovu koji profitira prihode od ekonomskih aktivnosti van Kosova i koji plaća porez u drugim drţavama prema ovom Zakonu, odobrava mu se jedan poreski kredit za porez na prihode plaćen u drugoj drţavi, pripisuju generisanim prihodima iz druge drţave.

2. Poresko kreditiranje odobreno u stavi 1. ovog člana je ograničeno u iznosu stranog poreza plaćenog u profitirane prihode van Kosova, i ne prekoračuje iznos oblikativnog poreza na Kosovu u tim prihodima. Za toliko se porez u tim prihodima prekoračuje uplaćeni strani porez, višak iznosa treba da se obuhvati u računu obaveznog poreza na Kosovu.

3. Svaki sprovodni meĐunarodni sporazum negociran od ministra o izbegavanju dvostrukog oporezivanja zameniće odredbe ovog člana kada se one odnose na stranke sa meĐunarodnim ugovorom.

POGLAVLJE IX - ODREDBE DRŢANJA U IZVORU

Član 38 - Zadrţavanje poreza na plate

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svaki poslodavac biće odgovoran da drţi u izvoru porez za oporezivane plate, plaćene njihovim zaposlenicima tokom svake periode platne liste za koje su plate plaćene.

2. Jedan poslodavac, koji je glavni poslodavac jednog zaposlenika, drţaće jedan iznos za potrebnu periodu platnih spiskova, u skladu sa clanom 6 ovog zakona. Namenjeni porez za odreĎeni mesec smanjiće se za iznos odrţan u izvoru od glavnog poslodavca za prethodni mesec u godini.

3. Poslodavac, koji nije glavni poslodavac zaposlenika, drţaće u izvoru jedan isti iznos sa deset posto (10%) plate za svaku poresku periodu.

4. Plaćene penzije od, ili u interes Trust Penzijske Štednje Kosova, ili od nekog ovlašćenog dodatnog fonda penzija o plaćenim penzijsklim doprinosima regulisan sa zakonodavstvom o penzijskim doprinosima, podlećiće drţanja poreza na izvor od uplatnika takvih penzija u predviĎenim stepenima u članu 6 ovog zakona.

5. Svaki poslodavac ili lice od kojeg se zahteva da zadrţi u izvor prema stavu 4 ovog člana predaje pregled poreza drţanog u izvor i transferira iznos drţanog poreza na izvor u odreĎenom računu od Poreske Administracije u jednu licenciranu banku od CBK unutar petnaest(15) dana nakon poslednjeg dana svakog kalendarskog meseca, u skladu sa podzakonskim aktom objavljen od strane Ministra.

6. Svaki poslodavac ili lice od kojeg se zahteva da zadrţi u izvor prema stavu 4 ovog člana koji uplaćuje plate tokom poreske periode dostaviće Poreskoj Administraciji do 31.januara naredne godine poreske periode jedan jednak godišnji pregled uplate poreza sa informacijama oko uplaćenih plata i poreza drţanih u izvor i transferiran , u vezi sa svakim zaposlenikom u skladu sa formom i procedurama navedenim u podzakonskom aktu objavljenih od strane Ministra.

7. Svaki poslodavac ili lice od kojeg se zateva da sadrzi u izvoru prema stavu 4 ovog clana do 1 marta naredne godine za poreski period, obezbediće svakom zaposlenom od kojeg se porez na plate zadrţao u izvoru, sertifikat poreza drţanog u izvoru navedenog u podzakonskom aktu donetog od strane Ministra.

Članak 8
Porezi Zadržane na Plate

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. StavkA 2. članka 38. Zakona zahteva da poslodavci koji su glavni poslodavac zaposlenog zadrži poreza za isti period isplate plata, u skladu s normama utvrđenim u članku 6. ovoga zakona.

1.1 Svaki pokušaj da se porez tom mjesecu će smanjiti iznos koji drži glavnog poslodavca za prethodni mjesec u godini. Za sprovodjenje ove odredbe za one koji očekuju da imaju glavnog poslodavca tokom poreske godine, iznos plativ za bilo kojeg perioda uplate trebaju biti podignuta na godišnjoj osnovi, na osnovu broja plaćaju u poreskim periodima nanosi pre godišnjeg iznosa navedene u Odjeljku 6. ovog zakona.
1.2 Godišnji plačeni porez izračunat na taj način zatim dijeli sa istim brojem perioda platiti dati iznos koji će se održati u periodu plaćanja izvora. Osobe koje odbijaju da imaju veliki poslodavac tokom porezne godine (n.pr. osobe koje nadju posao nakon završetka obrazovanja, ljudi koji su udaljeni s posla, a nisu pronašli drugi posao, ljudi koji idu u penziju, ili na bilo koji drugi način prekidaju radni odnos za vreme radnog odnosa, itd.) mogu, nakon 1. januara, 2011 da popunjavaju Forme za posebne porezne stope (u formatu određenu od strane PAK), a primjenjuju se na PAK iz njihovog glavnog poslodavca da aplicira za specialne porezne stope koja odgovaraju poreza na izvoru smanio od iznosa poreza koji se plaća po zaposlenog na godišnjom nivou.

Primer 1:
Glavni poslodavac plaća zaposleniku 500 € mjesečno. Pošto godina ima 12 plaćenih perioda, godišnje plate zaposlenih bit će € 6,000 (500 x 12). Nakon dozvoljenog odbitka od 5% od bruto doprinosa zaposlenih, godišnje oporezive plate su 5700 €. Onda primjenjuje stav 4,1 članka 6. koji propisuje da se godišnji plačeni porez će biti 273,60 € + 10% od iznosa preko 5.400 € (5.700-5400 = 10% x 300 = 30 eura), dajući ukupno 303,60 €. Ovaj iznos se zatim deli brojem plačenih perioda (12.), a rezultat je 25,30 € koji je potreban da se zaustavi izvor brutog iznosa od 500 €. Uz penziju od 25 eura (5% od 500 eura), zaposleni će primiti neto platuu od 449,70 € (500 - 25 eura penzioni doprinosi i održava bez naknade € 25,30 održava u platu).

Primer 2:
Istih činjenica u Primeru 1, osim što sljedećeg mjeseca, a sada je utvrđeno da poslodavac plaća zaposleniku veću platu od 550 eura za taj mjesec. U ovom slučaju izračunava kao godišnja količina 6.600 € (činjenica da je zaposleni primio bruto platu od 500 eura mjesečno ranije nije relevantan) gdje nakon penzionog doprinosa zaposlenog od 5% znači godišnja oporeziva plata od 6270 €. Onda primjenjuje stava 4,1 članka 6. Koji propisuje da godišnji plaćeni porez će biti 273,60 + 10% od irnosa preko 5.400 € (6.270 - 5.400 x 10% = 87 € što daje ukupno 360,60. Podeleno na broja plaćenih perioda (12) što je rezultiralo 5,30 € dužan uskratiti od 550 eura), zaposleni će primiti neto platu od 492,45 € (550 - 27,50 odlazak u penziju, a zadržano 5,30 € bez poreza izvora plate). U trećem mesecu, ako poslodavac i dalje plaća zaposlenika 550 € bruto, onda zaposleni i dalje će primati neto 492,45 € kao u primeru 2. Ali ako poslodavac plaća 500 € bruto plaća u trećem mjesecu, tada zaposleni će primiti 449,70 €, neto, kao u primeru 1. Ne postoji raspored onoga što se trenutno zaposleni plaća u prva dva mjeseca.

Primer 3:
Glavni poslodavac plaća zaposlenog 200 € za dve nedelje. (Jedina razlika je u tome da zaposleni plaća na svake dve nedelje, umesto svakog meseca). U tom slučaju izračunavanja zasnivaju na 26 plaćenih perioda. Tako je iznos od 200 eura bit će podignuta godišnju od 5200 € (200x 26). Nakon odbitka od 5% od doprinosa za penzione doprinose, godišnja oporeziva plata iznosi 4940 €. U ovom slučaju, primjenjuje se stav 1.3 članka 6., to znači da se godišnji porez koji se plaća biti 81,60 + 8% od iznosa na 3000 euro (4,940 do 3000 x 8% = 155,20 €) što daje ukupno 236,80 € . Podelom na brojćenih perioda (26) rezultira u 9,10 € dužan uskratiti iz 200 € brutog iznosa. Uz doprinosa za penziona osiguranj od 10 € (5% od 200 eura) zaposleni će primiti neto platu od 180,90 € (200 - 10% doprinosa za pensiono osiguranje uskratio i bez eura 9:10 porez na izvoru na plate).

Primjer 4:
Student završi studije na kraju akademske godine i početi raditi od početka oktomara uz platu od 400 eura mesečno. Koristeći način vođenja poreznih stopa na izvoru opisane u ovom stavku, poslodavac će bruto godišnju platu računa za celu godinu do zarade od € 4.800, dalje 5% doprinosa za penziono osiguranje od zaposlenih da dođe na godišnju oporezivu platu od 4560 €, i izračunava mjesečni porez na izvoru € 10,40 (4560-3.000 x 8%) / 12. Za tri mjeseca prethodne godine zaposleni prima 1.200 € i ukupnog poreza uskratio 31,20 €. Međutim, njihova godišnja poreska obveza (pod pretpostavkom da nema drugih prihoda oporezivog) dohotka u 1200 Eura je samo 9,60 € (1.200 do 960 x 4%), tako da se osoba neće moći tražiti povrat poreza od € 21,60. Inače, osoba (od 1. januara 2011) mogao podneti zahtev za poseban porez stopa koja bi se izračunati Poreska Adminjistracija, u ovom slučaju 0,8%, što znači čuvanje poreza svaki mjesec bi bio samo 03,20 € (400 x 0,8%), a kao rezultat porezni zadržano tokom tri mjeseca provedena na radu bit će 9,60 € koje usklađuju s godišnjim obvezama.

2. Stavka 1. i 4. članka 38 zakona zahtevaju da se plate i isplate penzije podleže porezu na izvoru. Oporeziva plata ili penzija ili odredjena lica koja je izuzeta od poreza na dohodak prema Odeljku 8. Zakona, prema bilo kojem drugom zakonu Kosova, odnosno međunarodnim ugovorima ili konvencijama neće biti predmet zadržavanja na izvor. U tom slučaju teret zbog plate ili primaoca penzije pružiti pisani dokaz da je obveznik oslobodjen plaćanja prihoda izuzeti su od poreza na izvoru. Sve dok se takav dokaz ne pruža, obveza ostaje na obveznika da zadrži na izvoru.

3. Pisano svjedočanstvo je potrebna iz stavka 2. ovoga članka:

> 3.1 u slučaju da osoba izuzeti od poreza na lična primanja prema stavcima od 10,1 ili 11,1 članka 8. Zakona, primerak ugovora;
>
> 3.2 u svakom slučaju, osim u slučaju plata i penzija koje su oslobođene poreza na lična primanja ili stavke 01:14 1.1,1.2,1.3,1.4,1.5 članka 8. Zakona kopiju pismo od Poreske Administracije potvrdu da je oslobodjen poreza na lična primanja.

4. Za potrebe plaćanja poreza održana u oporezive plate i mirovine na temelju ovog paragrafa, izvorni nositelj će završiti vođenja poreznih i naknada za objavljivanje formi kako je propisano od strane Poreske Administracije i dostaviti obrasce i isplate banke ili financijske institucije licenciran od strane Centralne Banke Kosova.

5. Poslodavaca koji plaćaju plate češće od jednom mjesečno su potrebna da bi porez na izvoru iz plate plaćaju u svakom periodu, ali su potrebno samo ispuniti obrazac i vođenje plaćanje poreza i plaćaju porez na izvoru jednom svakogih mjesec dana. Poslodavci koji žele uskratiti porezne i platiti više puta nego jednom mesečno, mogu to učiniti ispunjavanjem dodatni iskaz po odbitku i plaćanja, ali treba naznačiti da li drugi ili naknadne zahtjeve za istim mjesecima su se ispravak ili dodatnih troškova za taj mjesec.

Član 39 - Drţani porez u izvor u interesu i vlasnička prava

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svako lično preduzeće, entitet, javni autoritet, partnerstvo ili grupa lica, banka ili neka druga finansijska institucija koja plaća interes ili prava vlasništva, osim interesa koji je osloboĎen prema ovom zakonu, rezidentnim ili nerezidentnim licima, zadrţaće u izvoru porez od deset od sto (10 %) u vremenu uplate ili kreditiranja.

2. Nezavisno od stava 1 ovog člana zajmovi dati od finansijskih institucija licenciranih od CBK za njihove klijente neće podleći zadrţavanju na izvoru.

3. Svako lično preduzeće, entitet, javni autoritet, partnerstvo ili grupa lica, banka ili neka druga finansijska institucija , predaje jedan poreski pregled poreza zadrţanog u izvoru i transferira iznos poreza drţanog u izvor u račun odreĎen od Poreske Administracije u jednu licenciranu banku od CBK , unutar petnaest (15) dana nakon poslednjeg dana svakog kalendarskog meseca, u skladu sa podzakonskim aktom odobrenog od strane ministra.

4. Svako lično preduzeće, entitet, javni autoritet, partnerstvo ili grupa lica, banka ili neka druga finansijska institucija koja plaća interes ili prava imovine tokom jedne poreske periode, sa zahtevom primaoca daće sertifikat za drţanje u izvor poreza do 1. marta naredne godine poreske periode, u formi specifiranoj u podzakonski akt objavljenog od strane Ministra.

5. Svako lično preduzeće, entitet, javni autoritet, partnerstvo,banka ili druga finansijska institucija koja zadrţava u izvor porez prema ovom članu u toku poreske periode dostaviće u Poreskoj administraciji godišnji pregled izjednačenja u formi i specifičnom formatu od Poreske administracije ne dalje od 1. marta ove godine, za narednu poresku godinu.Svako lično poslovno preduzeće , entite, javni autoritet , banka ili druga finansijska institucija treba da obuhvata jednu kopiju svih sertifikata drţanja u izvor , koji se zahtevaju u stavu četiri ovog člana, sa finansijskim pregledom izjednačenja dostavljenog u poreskoj administraciji.

Članak 9
Zadržavanje Porez na Izvoru na Kamate i Imovinskih Prava (Rojaltis)

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. Stavka. 1. članka 39. Zakona traži da se zadržava porez na izvoru na plačanju kamata i imovinskih prava. Kamate ili imovinska prava isplaćene ili kreditovane u osobi koja je izuzeta od poreza na dohodak na temelju Odjeljka 8 zakona, ili bilo koja druga prava na Kosovu, odnosno međunarodnim ugovorima ili konvencijama neće biti predmet poreza na izvoru . U takvim slučajevima, to je odgovornost nositelja interesa i imovinskih prava pružiti pisane dokaze da je njihova zarada su izuzeti od poreza na lična primanja. Sve dok takav dokaz je pruži, obaveza ostaje na obveznika da porez zadržava na izvoru.
2. Pismeni dokazi potrebne prema stavku 3. ovog Odjeljka bit će:

2.1 u slučaju osoba izuzeti od poreza na dohodak prema stavcima od 10,1 ili 11,1 članka 8. Zakona, primerak ugovora;

2.2 u svakom drugom slučaju, primerak pismo od PAK, što potvrđuje oslobađanje poreza na lična primanja.

Član 40 - Zarţani porez u izvoru na dobitke od lutrije

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svaki organizator lutrije, drţaće u izvor porez u istom iznosu sa deset od sto (10%) u svakoj uplati za dobitnike.

2.Podleţući odredbama stava 2 član 49 ovog zakona svaki organizator igara na sreću zadrţaće na izvor porez iznos jednak sa 10 od sto (10%)od svake uplate za dobitak.

3. Svaki organizator lutrije, tokom poreskog perioda, sa zahtevom dobitnika, predaće jedan sertifikat za drţanje u izvor iznosa poreza do 1. marta naredne godine poreske periode u formi specifiranog u podzakonskom aktu objavljenog od strane ministra.

Članak 10
Zadržavanje Poreza na Izvoru u Dobit Lutrije i Igre na Sreču

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

[Napomena: Ovo Administrativno Uputstvo, u delu koji se odnosi na igre na sreću prestane da važi, kada stupa na snagu novi Zakon o lutriji i igrama na sreću, u skladu sa stavkom 2. članka 49. Zakona.]

1. Stavka 1. i 2. članka 40 Zakona zahtijevaju da se isplate loto dobitak i kockanje podleže porezu zadržan na izvoru. Lutrija i igre na sreću, dobit platio ili odobravaju u osobi koja je izuzeta od poreza na lična primanja prema Odjeljku 8. Zakona, prema bilo kojem drugom zakonu na Kosovu, odnosno međunarodnim ugovorima ili konvencijama neće biti predmet porez na izvoru. U takvim slučajevima, teret pada primatelja profita da pruža pisane dokaze da obveznik da je njihova zarada su izuzeti od poreza na lišna primanja. Sve dok takav dokaz ne osigurava, obvezu padne na poreznog obveznika da zadrži porez na izvoru.

2. Pismeni dokazi koja se traže prema stavku 1. ovoga članka:

2.1 u slučaju osoba izuzeti od poreza na lična primanja prema stavcima od 10,1 ili 11,1 članka 8. Zakona, primerak ugovora;

2.2 u svakom drugom slučaju, primerak pismo od PAK, što potvrđuje oslobađanje od poreza na lična primanja;

2.3 pazite, da izuzeće od poreza na lična primanja predvidjen za dobitke igre na sreću u odjeljku 1.13 članka 8. Zakona stupa na snagu u isto vrijeme kada se više ne primenjuje porez zadržan na izvoru na dobit Igre na sreću. To će se dogoditi kada stupa na snagu Novi Zakon Igara na sreću i Lutrije, u skladu sa stavkom 2. članka 49. Zakona.

3. Za potrebe plaćanja poreza na izvoru na dobitak u lotu, ili igre na sreću iz ovoga članka, nositelj poreza na izvoru treba da ispuni obrazac deklaracijee o plaćanju poreza zadržano kako odredi Poreska Administracija, te će dostaviti obrazac a plaćanje u banci ili financijskoj ustanovi licencirana od strane Centralne Banke Kosova.

Član 41 - Drţanje u izvoru u odreĎenim uplatama za nerezidente

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Prihodi koji se pripisuju jednom nerezidentnom licu na Kosovu kao jednom zabavljaču, kao što je pozorište, pokretne figure, glumci radija ili televizije, ili neki pevać ili muzikant ili neki sportista od njegovih aktivnosti vršenih na Kosovu podleći će drţanja u izvor od uplatnika tih prihoda, nerezidentu uplaćeno direktno ili indirektno, dok se bruto nadoknada od tih aktivnosti premašuje hiljadu (1,000)€ u jednoj poreskoj periodi.

2. Prihodi, osim u opisanim prihodima u stavu 1. ovog člana, realizovanih od sporazuma ili ugovora, bilo pismeno ili usmeno, sa licime ili entitetima Kosova, od jednog nerezidentnog lica ili entiteta od vršenih usluga na Kosovu, podleći će drţanja u izvor od uplate tih prihoda, dok nerezidentno lice ili entitet nema stalnu jedinicu na Kosovu, i plaćena bruto nadoknada za nerezidente je više od pethiljade (5.000)€ za jednu poresku periodu.

3. Nezavisno od drugih odredbi u ovom zakonu, iznos drţanja izvora prema stavovima 1. i 2. ovog člana biće pet od sto (5%) bruto nadoknade. Svaki uplatnik će dostaviti jedan

pregled drţanja u izvoru i da transferiše iznos poreza drţanog u izvoru u jedan račun odreĎen od Poreske Administracije u jednoj licenciranoj banci od Centralne Banke Kosova unutar petnaest (15) dana nakon svakog poslednjeg dana kalendarskog meseca, u skladu sa podzakonskim aktom objavljenog od strane Ministra.

4. Zadrţanje u izvor prema ovom članu smatraće se da bude završni porez i primaoci tih prihoda koji podleţu zadrţavanju u izvor neće dostaviti izjavu u Poresku Administraciju , nezavisno od odredbi člana 48 ovog zakona.

5. Svaki uplatnik koji drţi u izvor prema ovom članu tokom jedne poreske periode sa zahtevom primaoca prihoda, do 1 marta naredne godine poreske periode daće sertifikat poreza drţanog u izvoru u formi specifiranoj sa podzakonskim aktom objavljenog od strane ministra.

6. Svaki poreski obaveznik koji deţi porez u izvor prema ovom članu tokom poreske periode dostaviće poreskoj administraciji godišnji pregled izjednačenja u formi i formatu specifiranog od poreske administracije ne dalje od 1 marta sledeće godine poreske periode.Svaki poreski obaveznik treba da obuhvati kopiju svih sertifikata drţanja u izvor, koji se zahtevaju u stavu pet ovog člana, sa godišnjim pregledom izjednačavanja dostavljeno poreskoj administraciji.

7. Ministrar će objaviti podzakonski akt koji će specifirati ona lica ili entitete koji će se smatrati “uplatioci” prema ovom članu i svih aktivnosti zahtevanih za sprovoĎenje ovog člana..

Članak 11
Zadržavanje Poreza na Izvoru za Neke Odredjene Nerezidente

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. Stavka 1. i 2. članka 41 zakona zahtijevaju da zadržavanje poreza na lična primanja pripisati nerezidentnim i nerezidenata koji obavljaju usluge na Kosovu. Kada se dohodak isplaćuje ili odobravaju u nerezidenta fizičke ili pravne osobe koja je izuzeta od poreza na lična primanja prema Odjeljku 8. Zakona, prema bilo kojem drugom zakonu na Kosovu, odnosno međunarodnim ugovorima ili konvencijama, te neće biti obveznik poreza zadržan na izvoru. U takvim slučajevima, to je odgovornost primatelju prihoda pružiti pisane dokaze da obveznik da je njihova zarada su izuzeti od poreza na lična primanja. Sve dok takav dokaz ne pruža, obveza ostaje na poreznog obveznika da zadržava porez na izvoru.
2. Pismeni dokazi koja se traže prema stavku 1. ovoga članka:
2.1 u slučaju osoba izuzeti od poreza na dohodak prema stavku 10,1 ili 11,1 članka 8. Zakona, primerak ugovora;
2.2 u svakom drugom slučaju, primerak pismo od PAK, što potvrđuje oslobađanje poreza na na lišna primanja.
3. Prihodi pripisani nerezidentima podleže porezu zadržan na izvoru na osnovu članka 38. Zakona takođe ne bi podlegao porezu zadržan na izvoru na osnovu članka 41. ovoga

Zakona. U ovim slučajevima primjenjuje se samo porez zadržan na izvoru prema Odjelku 38.
4.Prihodi pripisani nerezidentnim zabavljačima iz stavka 1. članka 41. Zakona, koji su plaćeni ili u svakom slučaju, osim onih obuhvaćenih stavcima 1. i 3. ovoga članka podleže porezu zadržan na izvoru, osim ako je bruto naknada iz delatnosti ličnim iz svih obveznika takvih djelatnosti ne prelazi vrijednost od hiljadu eura (1.000) eura u poreznom periodu. U situacijama u kojima je isplatitelj ne siguran ako umjetnika bruto naknadu od aktivnosti svog osobnog poreznog perioda će preći 1000 €, obveznik je dužan pitati o njegovom umjetniku ili bruto naknadu od svog domaćina i samo ako umetnik pokazuje da naknadu svojih aktivnosti bruto oporezivi periodu će
biti 1.000 € ili manje, naknade ili krediti ne podležu porezu na izvoru.
5. Zahtev da bi porez na izvoru iz prihoda koji se mogu pripisati nerezidentnim zabavljačima prema stavku 1. članka 41. Zakona ima veze sa umetničkim ličnim aktivnostima koje se provode na Kosovu. Uplate na nerezidentnim umjetnik koji se ne odnose na njihove lične aktivnosti (n.pr. od prodaje roba) ne plaća porez zadržan na izvoru. Plaćanja s Kosova za lične delatnosti u inostranstvu takođe ne podležu porezu zadržan na izvoru.

Primer:
Umetnik boravi na Kosovu i zaradi novac prikazivanjem predstava u Prištini i Prizrenu. Umjetnik takođe zarađuje novac od prodaje CD njegove muzike i prodaje druge robe. Porez zadržan na izvoru se odnosi samo na novac uplačen za predstave umetnika. Novac od prodaje roba nije u relaciji lične aktivnosti s umetnikom.
6. Zahtev da bi porez na izvoru iz prihoda koji se može pripisati nerezidentnim zabavljačima iz stavka 1. članka 41. Zakona ima veze s pripisatim prihodima (da li platiti u gotovini ili naturi, gde ovo drugo će se ocieniti na otvorenom tržištu vrednost) ako je umetnik plaća direktno ili indirektno. Zadržavanje poreza na izvoru je takođe potrebna kad se umetnik plaća neposredno, na primjer kada se vrši plačanje korporaciji ili drugome pravnom licu, koja je 100% u vlasništvu umetnika ili drugog vlasništva od koristi za umjetnika, a ne posredno umetniku.
7. Zahtev da bi porez na izvoru na dohodak plaća nerezidentima na osnovu stavka 2. članka 41. Zakona vezano za plaćanja za pružene usluge na Kosovu. Ne zahteva održavanje poreza na izvoru na isplate nerezidentima za robu ili plaćanja nerezidentima za pružene usluge u inostranstvu (npr. usluga međunarodnog prevoza, sistem za podršku kompjuterskog sistema udaljenosti od druge zemlje). Trebalo bi da se vrši distribucija u kojoj se delatnost obavlja unutar i van Kosova, osim u slučajevima kada razlike u davanju usluga u jednoj državi i usluge u drugoj državi su vrlo male.

Primer:
Jedan Biznes na Kosovu sklapa ugovor s nerezidentnim dobavljačem računalnog softvera dizajniran za korištenje od strane biznesa na Kosovu. Svi radovi na dizajnu i ispitivanja provedena u inostranstvu. No, predstavnik dobavljača zahteva da poseti Kosovo kako bi bili sigurni da li program ispravno instaliran. U tim okolnostima instalacije će se smatrati kao dio vrlo male veličine u odnosu na dizajn softvera, i pošto je to učinjeno u inostranstvu, neće primenivati porez zadržan na izvoru za isplate nerezidentnim dobavljača. Nasuprot tome, ako je dobavljač naknadno studio na ugovor za održavanje

softvera, koji je pružio neka testiranja izvan sistema, ali i nekoliko poseta Kosovu, tada primenjuje porez zadržan na izvoru na deo ugovora za troškove održavanje i deo troškova vezan sa radnom posetu.
8. Zahtev da se porez zadržava na izvoru prihoda iz stava 1. i 2. članka 41. Zakona se odnosi samo na one koji su nerezidenta za ciljeve poreza na lična primanja. Za fizička lica umetnika koji imaju svoje glavno prebivalište na Kosovu i koji su fizički na Kosovu za više od 183 dana u svakom 12-mjesečnom periodu, ne primenjuje se porez na izvoru jer kao umjetnici će se smatrati kao stanovnici i oni će biti predmet poreza na svoje prihode u celome svetu. Zahtev da se plati porez na izvoru na dohodak plata nerezidentima na osnovu stavke 2. članka 41. Zakona takođe odnosi na nerezidentne fizička lica koje se bave poslovanjem, ali koji nemaju stalnu poslovnu
jedinicu na Kosovu.
8.1 Stav 4. člana 31. Zakona propisuje da kod oba slučaja *"zadržavanje poreza na izvoru prema ovom šlanua smatra se konačnim i primaoci takvih dohodaka koji se podležu porezu zadržavanja na izvoru ne dostavi deklaraciju Poreskoj Administraciji, bez obzira na odredbama člana 34. ovog zakona.* Porez zadržan na izvoru od 5% će biti poslednji porez na lična primanja na Kosovu i da ne smiju podneti godišnju deklaraciju poreza na lična primanja jer nisu odgovorni za porez na lična primanja i nemaju stalne jedinice na Kosovu.
9. Za ciljeve plaćanja porez na izvoru iz referisana u stavu 1 i 2 člana 41. Zakona, obveznikci popunjavaju pregled poreza zadržan na izvoru na dohodak I poreze koje je postavio PAK, i da će dostaviti obrazac i uplate do banke ili financijske institucije licencirana od strane Centralne Banke Kosova.
10. Za potrebe ovog odeljka, pojam "obveznik" označava bilo koju osobu ili entitet, bilo da je organizacija ili pojedinac koji je pristao platiti nerezidenta fizičke ili pravne osobe za zabavu ili druge usluge izvršene na Kosovu.

Član 12
Opšte Odredbe Koje se Odnose na Poreze Zadržano na Izvoru

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. U Poglavlje IX Zakona propisano je da porez zadržan na izvoru plaća se banci ili financijskoj ustanovi licencirana od strane Centralne Banke Kosova. Bankarski prenos se može obaviti umesto da plaćaju gotovinom. Ta plaćanja (uključujući naloga za prenos novca na bankovne transfere) mogu se dostaviti svakoj filiali banke ili ovlašćene financijske institucije koja ih prihvaća. Osim u slučajevima kada Generalni Direktor PAK-a odredi određene porezne službenike za prikupljanje poreza po Zakonu o Poreskoj Administraciji i Postupcima te isplate neće biti dostavljene na bilo koju kancelariju ili kod bilo koji službenik PAK-a.

2. Plaćanja iz stavka 1. ovoga člana moraju biti popraćena pregledima poreza zadržan na izvoru. Pregledi poreza na izvoru su:
2.1 za one nositelje poreza zadržan na izvoru koji žele da deklarišu i u stanju su da deklarišu svoje porezne informacije u elektroničkom sistemu PAK-a, potvrda o plaćanju poreza zadržan na izvoru.

2.2 za druge nositelja poreza zadržan na izvoru, popunjeni obrazac deklaracije poreza zadržan na izvoru i splate koju utvrdjuje PAK.

3. Poglavlje IX Zakona propisuje da godišnje deklaracije poravnjanja, zajedno s kopijama certifikata poreza na izvoru mora da osigurava Poreska Administracija. Takve deklaracije i certifikati mogu se dobiti u bilo kojoj kancelariji Poreske Administracije Kosova ili u svakoj filiali banka ili financijska institucija ovlaščena da ih prihvate.

4. Poglavlje IX Zakona predviđa određene datume na koji porez na izvoruse plaća, certifikati poreza na izvoru treba dati primateljima, i nositelji su dužni osigurati godišnju deklaraciju uravnjenja za Poresku Administraciju. U svakom slučaju, kada je određeni datum podnošenja i / ili plaćanja je subota, nedelja, ili službeni praznik ovi obrasci i / ili uplata mora biti podnesen najkasnije prvi radni dan nakon subote, nedjelja ili službenog praznika. Kamate i kazne za kasne uplate ili deklaracije neće se primjenjivati kada se dostavljanje i naplate vrši pre i / ili sledeći radni dan.

5. Poglavlje IX zakona predviđa različite uslove za deklarisanje i plaćanje poreza na izvoru nositelja i isplačivaća. Kada se ovi zahtjevi ne budu ispunjeni, Poreska Administracija sprovodi kazne i kamate shodno Zakonu o Poreskoj Administraciji I Postupcima, koja se primenjuju:

5.1 u nedostatku zadržavanja na izvoru, prikupljanja i isplate poreza na izvoru,
5.2 kada primatelj dohotka koji plača porez na izvoru nema certifikat poreza zadržan na izvoru,
5.3 neuspeh da dostavlja pregled godišnje deklaracije poravnanjaPAK-u na utvrdjenom roku
5.4 dostavljanje netačne i nepotpune godišnje deklaracije poravnanja u PAK.

POGLAVLJE X - ORTAKLUCI I GRUPISANJE LICA

Član 42 - Ortakluci i grupisanje lica

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svaki ortakluk i grupisanje lica koji uzima ili inkasira bruto prihode u skladu sa odredbama ovog zakona, za ciljeve poreza u prihodima, dostaviće godišnju poresku izjavu za prihode, u ili pre 1. marta tekuće godine za poreski periodi ali neće vršiti obaveznu uplatu o porezu na prihode.

2. Poreska izjava će se izvršiti u opisanoj formi od Poreske Administracije Kosova i obuhvatiće , izmeĎu ostalog, bruto prihode iz svih izvora, odobrena sniţenja, oporezovani prihode i odvojeni deo svakog ortaka ili člana, i zajedno sa njihovim fiskalnim brojem Kosova i njihove tačne adrese.Svaki ortak ili član grupe izvestiće odvojeni deo oporezovanih prihoda u njihovoj individualnoj poreskoj izjavi prihoda dostavljene u skladu sa članom 48. ovog zakona.

3. Ortakluci ili grupisanje lica , takoĎe će dostaviti tromesečne uplate, avans prema stavu 2.2. člana 43. i uplatiće obligativni iznos za svakog ortaka ili svakog člana grupe u ime svakog ortaka ili člana, upotrebljujući fisklni broj svakog ortaka ili člana.

4. Ortakluci i grupisanje lica, kao i ortaci ortakluka i članovi grupe, treba da drţe knjige i registre u skladu sa stavom 4. člana 33. ovog zakona, i treba da uplate poreze u obligativne prihode u skladu sa stavom 2.2. člana 43. ovog zakona.

5. Ortakluk i grupisanje lica zahteva se da drţe izvor prihoda i penzijske doprinose od plata zaposlenika ortakluka ili grupe lica i da izvrši uplatu u skladu sa zahtevima ovog zakona.

6. Ortakluk ili grupisanje lica je odgovorno za dostavu izjava i vršenje uplate svih poreza za koje je ortakluk ili grupa lica obavezna, osim za poreze na prihode koji će se izjaviti u skladu sa stavovima 1. i 2. ovog člana.

7. Ortakluk ili grupisanje lica dostaviće sve izjave i preglede upotrebljujući fiskalni broj odreĎen od Poreske administracije.

8. Svaki ortakluk ili grupisana lica odrediće jednog od opšteg ortaka ili jednog od lica koji pripada grupi, kao njihovog predstavnika. Ovaj predstavnik na osnovu pismenog ovlašćenja dat od svih ortaka ili lica koja pripadaju grupi , delovaće u njihovo ime i za njihov interes i da budu ovlašćeni da ispuni sve poreske obavez, obuhvatajući uplatu obaveza, kako su definisane zakonom. Iako, odreĎivanje jednog predstavnika neće osloboditi ortake ili individualne članove od njihove obaveze od dugove ortakluka ili grupe u skladu sa njihovim delom ortakluka ili članstva, ako ortakluk ne uspe u ispunjavanju očekivanja ortakluka.

POGLAVLJE XI - UPLATE, KREDITIRANJA I IZJAVE

Član 43 - Uplate poreza za ekonomsku delatnost

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svaki poreski obaveznik koji realizuje prihode od ekonomske delatnosti plaća porez svakih tri meseca u računu odreĎenog od Poreske Administracije u jednoj licenciranoj banci od CBK ne dalje od petnaest (15) dana nakon svakog završetka kalendarskog tromesečja(15. aprila, 15. jula , 15. oktobra, 15. januara).

2. Iznos za svaku poresku tromesečnu uplatu prema stavu 1 ovog člana je kao u nastavku:

2.1. poreski obaveznik sa bruto prihodima od ekonomskih delatnosti do pedesethiljade (50.000) evra od kojih se ne zahteva i koje ne ţele da vode spomenute knjige i evidencije navedene u stavu 4 član 33 ovog zakona;

2.1.1. tri od sto (3%) bruto prihoda od trgovine, transporta, poljoprivrede i sličnih ekonomskih delatnosti svakog tromesečja, ali me manje od 37.5 evra za tromesečje;

2.1.2 pet od sto (5%) bruto prihoda od usluga, profesionalnih delatnosti, zanata, zabave i slično svakog tromesečja. ali me manje od 37.5 euro za tromesečje .

2.1.3. ako poreski obaveznik opisan u stavu 2.1 ovog člana nema prihode u tromesećnom periodu , ne obavezuje se uplata , ali poreski obaveznik treba da dostavi izjavu ovog tromesečja za period kada nema poresku obavezu;

2.2. poreski obaveznici sa godišnjim bruto prihodima od poslovnih aktivnosti koji premašuju pedesethiljade (50.000) evra, poreskom obavezniku kojem se zahteva ili izabere kao što je predviĎeno u stavu 3. člana 33, da vode knjige ili evidencije navedene u stavu 4. člana 33. treba da plate avans:

2.2.1. jednu četvrtinu (1/4) opšte poreske obaveze za aktuelni poreski period oslanjajući se na predviĎene oporezovane prihode, umanjene od svakog iznosa zadrţanog poreza u izvoru u skladu sa članom 39. ovog zakona i člana 30. Zakona o porezu na prihode korporacija; ili

2.2.2. Za drugu poresku periodu i one naredne , za koje poreski obaveznik vrši uplatu prema ovom stavu, jednu četvrtinu (1/4) ili više od sto odsto (110%) opšte poreske obaveze koja prethodi aktuelnoj poreskoj periodi, sniţene od svakog iznosa poreza drţanog u izvor u skladu sa članom 39. ovog zakona i člana 30. Zakona o porezu na prihode korporacija;

2.2.3. poreski obveznik koji ima bruto promet više od pedesethiljade (50.000) € u bilo kojoj godini će biti u obavezi o prihodima i vrši isplate u skladu sa stavom 2.2. ovog člana za poreski period u kojem bruto

promet premašuje pedesethiljade (50.000) evra i, najmanje, tri naredne poreske periode. Ako posle tog vremena godišnji bruto prihodi poreskog obaveznika je pao ispod praga od pedesethiljade (50.000) € i poreski obaveznik ţeli da se vrati u izveštavanju prihoda i vrši isplate u skladu sa podzakonskim stavom 2.1 ovog člana, poreski obaveznik mora da podnese zahtev za PAK za odluku u skladu sa članom 10. Zakona o Poreskoj administraciji i procedure pre l. marta godine u kojoj je zatraţena promena.

3. Ako se akontacija ne izvrši na vreme, ili u iznosu koji je manji nego koliko se traţi, Poreska administracija moţe da izrekne kaznu u iznosu jednak kamatne stope na snazi u vreme kada akontacija je obavezna da se uradi. Neće biti nijedan drugi dodatak za porez, za naplate akontacije sa kašnjenjem ili nedovoljne.Ako su isplate kvartane rate na ili pre odreĎenog datuma , a ako su napravili konačne isplate kao što se zahteva u stavu 4. član 38. ne primenjuje sankcije za nedovoljno plaćanje ako:

3.1. razmena izmeĎu iznosa koji se potraţuje u svakoj tromesečnoj rati i plaćenog iznosa za svaku ratu ne prekorači deset posto (10%) potrebnog iznosa;ili

3.2. nakon prve poreske periode poreskog obaveznika, uplaćeni iznos je u svakoj rati minimum deset posto(10%) viša od jedne četvrtine (¼) obaveznog poreza u poreskoj izjavi poreske obligacije.

3.2.1. ako poreska administracija vrši reviziju neke godine i čini prilagoĎavanje poreza te godine za više od 20% , oslobaĎanje od kazne propisane u stavu 8.2 ne primenjuje se na zhteve za plaćanje unapred za naredni poreski period.

3.3. Za prvi poreski period u kojem je poreski obaveznik bio na poslu(poreski period u kojem poreski obaveznik je zatraţio fiskalni broj , ili ako poreski obaveznik obavlja posao pre tog vremena , poreskom periodu u kojem je počeo ekonomsku aktivnost) neće slediti kazna ako, uključujući i četvrti kvartal koji se očekuje 15. januara, poreski obaveznik je uplatio avans jednak sa najmanje devedeset od sto (90%) konačne poreske obaveze za taj poreski period.

3.4. poreski obaveznik koji je imao gubitke u deklaraciji poreza na dohodak u prošloj godini , nema pravo da koristi odredbe podstava 2.2.2 ovog člana u akontaciji za tekuću godinu.Taj poreski obaveznik mora da uplati unapred u skladu sa odredbama podstava 2.2.1 ovog člana;

3.5. kazna će slediti na osnovu ovog člana, primenjivaće se samo u iznosu podplaćenosti od datuma opisanog u stavu 3. ovog člana, da bi konačno regulisao za poreski period, ili, ako je ranije na dan uplate akontacije koji poreski obaveznik uključuje iznos dovoljan za plaćanje unapred za kvartalne isplate plus pretplaćeni iznos.

Član 13
Uplate tromesečnih Akontacija Ekonomske Aktivnosti

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. U skladu sa stavom 2,1 odjeljka 43 od Zakona, porezni obveznik s bruto godišnji prihod od 50.000 eura ili manje, i one koji odluče da ne sastavljati financijska izvještaje su obavezni plate tromesečne akontacije poreza na lična primanja. Takvi obveznici podnose tromesečna plaćanja za male individualne biznese u formatu propisanom od strane Poreske Administracije Kosova u bilo kojoj banci ili ovlašććene financijskoj ustanovi na dan ili pre 15. marta, 15. jula, 15. oktimbara i 15. Januara u svezi s kalendarom četvrtine neposredno prije tih datuma.

2. U skladu sa stavom 2,2 odjeljka 43 Zakona, porezni obveznici s godišnjim bruto prihodom veći od 50.000 eura i one koji odluče sastavljati financijska izvještaje su obavezni su da plate tromjesečne akontacije poreza na lična primanja. Takvi obveznici i kompanije osiguranja podnose tromesečna plaćanja za velike individualne biznese u formatu propisanom od strane Poreske Administracije Kosova u bilo kojoj banci ili ovlašććene financijskoj ustanovi na dan ili pre 15. marta, 15. jula, 15. oktimbara i 15. Januara u svezi s kalendarom četvrtine neposredno pre tih datuma.

3. Porezni obveznici iz stavka 2,2 odjeljka 43 Zakona su obavezni koristiti osnove prognoziranja u prvu godinu dana od donošenja akontacije i kvartalne prognoze zasnivane se na ¼ od procijenjene godišnje porezne obveze za prvu godinu. Za one koji su započeli ekonomske aktivnosti u prvom tromjesečju to nije problem, ali za one koji su započeli krajem godine, oni treba da plate samo ¾, ½ i ¼ svoje obveze u ratama tokom prve godine. Za drugu godinu, plačanjem kvartalnih akontacija na osnovu godišnjih poreznih obveza za svoje ekonomske aktivnosti za prvu godinu, povećan je za 10%, što znači da ne podleže kazni s kamatama. Porezni obveznici kojima plačanje akontacij su nedostatne u odnosu na konačne poreske obveze će se
kazniti samo za zadnji kvartal prve godine, ali na temelju kumulativnog iznosa u odnosu na godišnjim ratama, a ne zadnja akontacijato bude jednostavno kao izolovana. U takvim slučajevima, kamata i kazne primjenjivat će se tek kad kvartalnih uplate su manje od 90% godišnje porezne obveze za svoje ekonomske aktivnosti za prvu godinu. Za drugu godinu i druge godine natrag pošto je opcija za naplatu, bez kazne i kamate, oni će se kazniti za svaki tromeseć isplate, ako nisu vršene dovoljnoisplate u toku godine.

Primer 1:
Individualni obveznik je počeo ekonomske aktivnosti u 2010. On je platio u tri rate (četvrtine 2, 3 i 4), odnosno, 100 €, 200 € i 620 €. Godišnja porezna obveza na lična primanja za 2010 preko ekonomske aktivnosti ispada da je 1000 €. U ovom slučaju, kao i sve rate (920 eura) bili su više od 90% godišnje potrebe (90% od 1000 = 900 €) ne primjenjuje se kamata i kazne (prema stavku 3,3 člana 43 Zakona).

Primer 2:
Individualni obveznik je počeo gospodarske aktivnosti u 2010. On je platio u dve rate (treći i četvrti četvrtine), odnosno 200 € i 500 €. Obveza godišnjeg poreza na dohodak za 2010 u vezi s ovim gospodarske aktivnosti ispada da je 1000 €. U ovom slučaju, budući da sve rate (700 eura) su manje od 90% godišnje potrebe (90% 1000 = 900 €) kamate počinju da se palte počevši od 15 januara 2011 (datum roka poslednje tromjesečne rate u vezi sa porezom 2010). Takav interes je na osnovi 300 €, razlika između godišnjih obveza (1.000 eura), i plačene rate je kumulativni ukupno (700 eura) -, računajući od 15. januara 2011 do datuma roka za podnošenje poslednje
deklaracije (31 marta 2011). U to vreme, interes i kazna za pod-uplate akontacije završava, ali onda primenjuje redovna kazna na bilo koji period između datuma tog roka i dok se porez plaća.
4. Kada su početne rata bila vrlo niska i nove rate previsoke, kamate i kazne će se primijeniti na prethodneim ratama do viška uplate za pokriće prethodnih nestašice. U slučajevima u kojima rate ranije su vrlo visoki i oni kasne preniska, Poreska Administracija će prihvatiti iznose u prethodnim periodima za pokriće manjka u kasnijim periodima i kamate i kazne mogu ili ne mogu primeniti, zavisno od količini viškova i nedostatka.

Primer:
U 2010 biznes obveznik imala dobit od 1.000 € i poreza nalična primanja plaća se u vezi s ovom poslu. Za 2011, drugi dobit mu je 2.000 € i porez na lična primanja se plaća (u 2012). U toku 2011 godine izrađene su kvartalne rate od 600 eura, 100 €, nema rate, i 350 €. Zasnivajući se na godišnju obavezu za 2010 godine od 1000 € i dodavanjem 10% tromjesečne rate tokom 2011godine svaka rate mora biti najmanje 275 €. Ne plaća se kazna na kamatu prve rate (600 eura uplate prelazi 275 € koja je trebalo da se plati). Ne plaća se kazna na kamatu ni za drugu ratu (100 € plus troškovi su 325 € (600 ne 275) Ostatak prve rate od 275 eura mora biti nadvladati 'bio plaćen). Kamata se plaća u treću ratu od 125 € (275 € plaća se oslobadjanjem preostalih 150 €
(dva plaćanja da bi 700 € uakupno za ove isplate, bez obaveze od 550 euro) takođe iz prethodnog tromjesečja) . Ne plaća se kamata ni za četvrtu ratu od 75 € (plaćeno 350 u odnosu na 275 koji se plaća) može se primieniti za smanjenje obaveze za kamate za treću ratu, ali efektivno samo od datuma plaćanja četvrte rate.

5. Podstavovi 2.2.2 člana 43. Zakona odnosi se na isplate na osnovu porezne obveze iz prošle godine. U slučaju kada porezni obveznik ima porezni gubitak za jednu godinu, onda umesto korišćenja osnove nastanka porezne obaveze iz prošle godine i proračun od 110% odnosi, porezni obveznik je dužan obračunati i platiti rate na osnovu oporezivih dohodaka predviđene za tekuću godinu. Ako porezni obveznik takođe predviđa da će se gubici u tekućoj godini, buču pokriveni gubiicima prenošeni iz prošle godine, ali će se primjenjivati kazna i kamate, ako porezni obveznik dao krivu prognozu.

Primer:
U poslovnoj godini 2010e porezni obveznik imao je gubitak. U 2011, navodi da je porezni obveznik imaće dobit (nakon dozvole prijenos gubitaka iz prošle godine), a godišnja obaveza poreza će biti 1.000 €. Godina 2011 će biti obvezan platiti rate na temelju ¼ procene godišnje porezne obaveze.

6. U slučajevima neke poreske kontrole ili druge događaje sljedeće godine koja utvdjuje različite godišnje poreske obaveza za predhodnu poresku godinu, ako je godišnja porezna obaveza se utvrdi da je veće kazne bi se primenjivali na pod-izjavu, za kasne uplate i kamatu u vezi sa manje plačenih godišnjih obaveza. Takve kazne i kamate na dodatne poreske obaveze će se primenjiti samo na godišnju poresku obavezu, a bit će i prilagodjavanja u iznosima od posljednjih tromjesečnih rata, gdje ishod poreske kontrole, ili drugih događaja podiglo poreskih obaveza do 20%. Gdje je došlo do povećanja porezne obaveze za više od 20%, kazna na kamatu će se primenjivati u meri u kojoj kvartalne rate je manji od četvrtine 110% obaveze za podešavanje poreza na lična primanja kao rezultat porezne kontrole ili druge događaje.

7. Godišnji obrazac poreza na na lična primanja je poreska deklaracija, ali plaćanje tromjesečnih rata akontacije ne smatraju se poreske deklaracije. U skladu sa stavkom 3 članka 43 Zakona, kazne za kasne deklaracije i kasno plaćanja neće se primjenjivati na obrasce deklaracija tromesečnih rata, ali kamata primjenjuje, osim ako se primenjuju odredbepod-stavka 3.1, 3.2 ili 3.3 ovog članka.

Član 44 - Plaćanje poreza na kiriju

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Poreski obaveznik pomenut u članu 27. ovog zakona, koji prima prihode i od kirije, osim onih poreskih obaveznika, aktivnost kojih je data pod kiriju pokretne i nepokretne imovine, plaća svakog tromesečja godišnje porez u račun odreĎen od Poreske Administracije u finansijskoj banci ili autoritetu licenciranom od strane Platnog i bankarskog autoriteta Kosova najkasnije petnaest (15) dana od dana završetka svakog kalendarskog tromesečja (15. april, 15. juli, 15. oktobar, 15. januar)

2. Iznos svake tromesečne uplate, prema stavi 1. ovog člana je deset od sto (10%) oporezovanih rashoda primljenih od kirija (bruto prihodi od kirije minus deset od sto (10%) umanjenja predvidjenog clanom 27. ovog zakona) u kalendarskom tromesečju koji je odmah pre datuma uplate, sniţeno za svaki iznos novca zadrţanog tokom ovog tromesečja, u članu sa stavom 2. člana 29. Zakona o porezu na prihode korporacija.

Član 14
Tromesečni Akontacije Dohotka od Zakupnina

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

Stavci 1. i 2. članka 44. Zakona obavezuje obveznika da bi kvartalno plaćanje poreza na lična primanja na najam. Za ciljeve ovih tromesečnih naplata obveznici su dukni da popunjavaju formular u ovim tromesečnim naplatama u formatu

propisanom od strane Poreske Administracije Kosova i dostavljaju u bilo kojoj banci ili financijske institucije ovlaščene od Centralne Banke Kosova.

Član 45 - Plaćanje poreza na neopipljivu imovinu

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svaki poreski obaveznik, koji prima prihode od neopipljive imovine i vrši tromesečne uplate poreza u račun odreĎen od Poreske administracije u banci ili finansijskoj instituciji licenciranoj od CBK, ne kasnije od petnaest (15) dana nakon završetka svakog kalendarskog tromesečja, (15. aprila, 15. jula, 15. oktobra i 15. januara).

2. Iznos svake tromesečne uplate prema stavu 1. ovog člana je deset od sto (10%) oporezovanih prihoda od neopipljive imovine realizovanih u kalendarskom tromesečju odmah pre datuma uplate, umanjena od svakog iznosa zadrţanog na izvoru iz imovinskog prava u skladu sa članom 39. ovog zakona.

Članak 15
Tromjesečno Plaćanja Akontacija na Prihode od Nematerijalne Imovine

(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

Stav 1. i 2. člana 45. Zakona obavezuje obveznike na kvartalno plaćanje poreza na lična primanja nematerijalne imovine. Za ciljeve ovih tromesečnih naplata obveznici su dužni da popunjavaju formular u ovim tromesečnim naplatama u formatu propisanom od strane Poreske Administracije Kosova i dostavljaju u bilo kojoj banoi ili financijske institucije ovlaščene od Centralne Banke Kosova.

Član 46 - Uplate od poreza za druge oporezovane prihode, obuhvatajući kapitalne dobitke

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svaki poreski obveznik koji prima oporezovane prihode od kapitalnih dobitaka ili od bilo kojeg izvora, koji se ne upisuju u navedenim članovima 38. do 43, plaća porez 31. marta ili pre 31. marta naredne godine poreske periode, u skladu sa odredbama predstavljenih u članu 48. ovog zakona.

2. Poreski obaveznici koji primaju poklone oporezovane prema članu 14 ovog zakona, moraju da vrše avans uplatu od deset od sto (10%) od iznosa poklona koji premašuje pedesethiljade (5,000)€ do poslednjeg dana u mesecu nakon tromesečja u kojim je dobijen poklon.

Članak 16
Tromjesečni Plaćanja Akontacija iz Prihoda od Darova
(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

Stavak 2 članka 46. Zakona obavezuje porezne obveznike koji primaju oporezive darove na kvartalno plaćanje poreza na dohodak. U skladu sa stavom 2 člana 14 Zakona oporezive darove su monetarne i nemonetarne darove (osim poklona izuzeta od stava 3. i 4. člana 14 Zakona) primljeno od stanovnika u bilo kom period čija kombinirana vrednost je više od 5000 eura. U cilju naplate ovih tromesečnih naplata obveznici su dužni da popunjavaju formular o ovim tromesečnim naplatama u formatu propisanom od strane Poreske Administracije Kosova i dostavljaju u bilo kojoj banoi ili financijske institucije ovlaščene od Centralne Banke Kosova.

Članak 17
Opšte Odredbe Koje se Primjenjuju na Plaćanja Tromesečnih Akontacija
(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

1. Poglavlje XI Zakona propisano je da uplate kvartalnih akontacija prenosi se u banci ili financijskoj ustanovi licenciranu od strane Centralne Banke Kosova. Bankovni prenos se može obaviti umesto da plaćaju gotovinom. Ta plaćanja (uključujući i naloge za prijenos novca na bankovne transfere) i obrasci mogu podnijeti u bilo kojoj poslovnici banke ili financijske institucije koja to prihvate. Osim u slučajevima kada Generalni Direktor PAK-a odredi određene porezne službenike za prikupljanje poreza po Zakonu o Poreskoj Administraciji i Postupcima te isplate neće biti dostavljene na bilo koju kancelariju ili kod bilo koji službenik PAK-a.

2. Plaćanja iz stavka 1. ovoga članka mora biti priložena i izjava kvartalnih plaćanja unapred. Pregled kvartalnih akontacija su**:**

2.1 za one nositelje poreza zadržan na izvoru koji žele da deklarišu i u stanju su da deklarišu svoje porezne informacije u elektroničkom sistemu PAK-a, potvrda o plaćanju poreza zadržan na izvoru.

2.2 za druge nositelja poreza zadržan na izvoru, popunjeni obrazac deklaracije poreza zadržan na izvoru i splate koju utvrdjuje PAK.

3. Poglavlju XI Zakona daje određene datume na kojima će biti podnesene tromjesečno plaćanje akontacija, i u tim danima vršit će se kvartalno plaćanja akontacija. U svakom slučaju, kada se određeni datum podnošenja i / ili plaćanje je subota, nedjelja ili službeni praznik, sljedeći obrazac i / ili naknade podnosi se ne kasnije od prvog radnog dana nakon subota, nedjelja ili državnog praznika. Neče se primeniti kamata i kazna za kasno deklarisanje i naplate, kada se to dešava na dan i/ iliBez kamate će biti pojačani i kazne za kasne uplate i gubitka, ili kada objavljivanje i
/ ili plaćanje se događa pre ili sljedeći radni dan.

Član 47 - Kreditiranje po prema porezu

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Poreski obveznik moţe da kreditira prema iznosu obaveznog poreza shodno ovom Zakonu za oporezovanu godinu, kao u nastavku:

1.1. zadrţani iznosi tokom iste poreske periode prema pdredbama ovog zakona, i stava 2. člana 30. Zakona o porezu na prihode korporacija;

1.2. uplate poreza prema članovima 42, 43, 44, 45 ili 46 ovog zakona;

1.3. porezi na isplaćene prihode u bilo kojoj stranoj zemlji, kako se pepisuje u članu 37 ovog zakona, ako su prihodi za koje se plaća strani porez podleţu porezu prema ovom Zakonu. Iznos kredita stranog poreza ograničuje se u iznosu poreza koji će se platiti za takve prihode prema ovom Zakonu.

Član 48 - Poreske izjave i uplate

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Osim slučaja kada se primenjuje stav 2 ovog clana svi poreski obaveznici treba da pripreme i podnesu godišnju poresku izjavu 31 marta ili pre 31 marta naredne godine poreskog perioda..Izjava se vrši sa predviĐenim formularima od Poreske Administracije i obuhvata, izmeĐu ostalog, bruto prihode, iz svih izvora, odobreni odbit, oporezovane prihode primenljiva kreditiranja i porez da se plati u skladu sa članom 6 ovog zakona.

2. Poreski obaveznici koji primaju ili inkasiraju prihode od samo jednog izvora navedenog u nastavku , ne zahteva se da priloţe godišnju izjavu:

2.1. plate;

2.2. ekonomske aktivnosti za koje se plaća porez prema stavu 2.1. član 43 ovog zakona;

2.3. zakup, kada se vrši puna uplata prema članu 44. ovog zakona.

2.4. kamata;

2.5. dobitak na lutriji i shodno članu 49, igre na sreću;

2.6. prihodi od nematerijalne imovine;

2.7. prihodi od poklona.

3. Poreski obbaveznici koji prihvataju ili im se sakupe prihodi samo od izvora predviĐenih u stavu 2. ovog člana, mogu da izaberu da pripreme ili dostave godišnju izjavu 31 marta ili pre 31 marta godine naredne poreske periode.Izjave se vrše sa formularima predviĐenim od Poreske Administracije i obuhvata, izmeĐu ostalog, bruto prihode od svih izvora, odobrena sniţenja, oporezovani prihodi i porez da bi se platio u skladu sa članom 5. ovog zakona.

4. Svaki poreski obaveznik koji odluči da podnese godišnju deklaraciju prema ovom članu bit će u skladu sa navedenim zahtevima u stavu 3. član 33 ovog zakona da se promeni ili izvrši izbor (opcija). Poreski obaveznik zahteva se da dostavi godišnje deklaracije godine u

kojoj je izvršen izbor plus tri naredna poreska perioda.

5. Poreski obaveznik od kojih se zahteva da dostave godišnju poresku izjavu, zajedno sa tom izjavom dostavljaju završni iznos poreza koji treba da se uplati.Završni iznos poreza koji treba da se uplati je razlika izmeĎu opšteg neplaćenog poreza za poresku periodu odreĎenu u skladu sa ovim Zakonom i opšteg iznosa kredita u porezu prema članu 47. ovog zakona.

6. Ako je opšti iznos kredita u porezu, u skladu sa članom 47. ovog zakona, prekoračuje opšti iznos poreza neplaćenog za poresku periodu, poreski obaveznik ima pravo u rembursiranju dodatnog uplaćenog poreza.

7. Mesto za podnošenje poreske izjave, ponovno dostavljenog poreza i zahtev rembursiranja odreĎuje se podzakonskim aktom donošenog od strane ministra.

Član 25
Poreske Deklaracije i Naplate

(Administrativno Uputstvo 13/2010)

1. U skladu sa stavom 1 Člana 48 Zakona, deklaracije poreza na lićna primanja i ako su primenjena poreske naplate vezano sa njima, treba da se dostavljaju u Poresku Administraciju Kosova dana ili pre 31 marta godine nastavka poreskog perioda. Ove deklaracije mogu da se dostavljaju u PAK preko jedne ovlašćene banke ili finansiske institucije. Poreska deklaracija smatra se kao procent izvršena od samog poreskog obveznika.

2. Kada rok dostave poreske deklaracije ili pregled informacija je, subota, nedelja ili državni praznik, ovi obrasci mogu da se dostavljaju, bez kazne za zakašnjenjem, najkasnije prvog radnog dana nakon subote, nedelje ili državnog praznika.

Član 49 - Prigovori i privremene i prelazne mere

(Zakon Br. 03/L – 161)

1. Svako lice nezadovoljno odlukom Poreske administracije Kosova koja je doneta prema odredbama ovog zakona moţe da podnese ţalbu Odelenju za ţalbe pri Poreskoj administraciji i to:

1.1. poreski obaveznik koji se ne slaţe sa rešenjem departmana za ţalbe moţe da podnese ţalbu Nezavisnom bordu za razmatranje;

1.2. ţalba ne obustavlja izvršenje rešenja Poreske administracije Kosova;

1.3. ako poreski obaveznik nije zadovoljan rešenjem Nezavisnog borda za razmatranje, moţe podneti tuţbu nadleţnom sudu.

2. Odredbe koje se odnose na igre na sreću u podstvu 1.8 član 7 , podstav 1.13 član 8, član 40, i podstav 2.5 član 48 postat će zastareli i zameniće se odredbama u zakonu o Igrama na sreću i lutrija (ili slične zakoni u vezi regulisanja i oprezivanje igara na sreću i lutrije)u vezi sa fiksnim kvotama sa danom stupanja na snagu

3. U skladu sa Zakonom o PDV, poreski obaveznik mora da bude registrovan u PDV kada dostigne 50,000€ bruto promet u periodu od 12 uzastopnih meseci. Zakon o PDV sadrţi odredbe prema kojima registracija moţe da promeni granice uz saglasnost Skupštine.Ako se prag PDV-a poveća ili smanjuje , prag za utvrĎivanje obaveze poreza na lični dohodak osnovano na procene prihoda i rashoda (godišnji promet je trenutno 50,000€) će se povećati ili smanjiti u skladu sa njim:

3.1. povećanje ili smanjenje praga za odreĎivanje obaveze poreza na lični dohodak će se odraziti u vaţećim odredbama člana 7, 10, 15, 32, 33, 34 i 43 ovog zakona;

3.2. svako povećanje ili smanjenje praga poreza na dohodak će vaţiti za poreski period koji počinje 1. januara naredne godine koja menja prag PDV i svakog drugog narednog perioda od tada. Ako je povećanje praga PDV efektivno od 1 januara poreskog perioda, promena praga poreza na lični dohodak će biti efektivan počevši od 1. januara istog poreskog perioda,

3.3. Po usvajanju povećanja ili smanjenja praga od strane Skupštine, ministar donosi podzakonski akt za sprovoĎenje promene izmenjenog nivoa , koji će odraţavati promene koje se zahtevaju u članovima 7, 10, 15, 32, 33, 34 i 43 ovog zakona.

Član 50 - SprovoĎenje

(Zakon Br. 03/L – 161)

Za sprovoĎenje ovog zakona ministar donosi podzakonska akta predviĎena ovim zakonom.

Član 51 - Primenjivi zakon

(Zakon Br. 03/L – 161)

Ovaj zakon stavlja van snage Zakon br. 03/L- 115 od 18. decembra, 2008, kao i svaku odredbu koja je u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 52 - Stupanje na snagu

(Zakon Br. 03/L – 161)

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Sluţbenom listu Republike Kosovo, a primeniće se od 1. januara 2010.godine.

Član 18
Stupanje na Snagu
(Administrativno Uputstvo Br. 09/2010)

Ovo Administrativno Uputstvo, stupa na snagu na dan potpisivanja od strane Ministra Privrede i Finansija.

Član 26
Stupanje na Snagu
(Administrativno Uputstvo 13/2010)

Ovo Administrativno Uputstvo stupa na snagu danom potpisivanja od Ministra Ministarstva za Privredu i Finansija.

Zakon br. 03/ L-161
29. decembra 2009.god.
Predsednik Skupštine Republike Kosovo

_____
Jakup KRASNIQI

Zakon br. 03/L- 162
O POREZU NA PRIHODE KORPORACIJA

Skupština Republike Kosovo,

Zasnivajući se na članu 65 (1) Ustava Republike Kosovo,
Usvaja

ZAKON O POREZU NA PRIHOD KORPORACIJA

POGLOVLJE I - OPŠTE ODREDBE

Član 1 - Cilj

(Zakon Br. 03/L- 162)

Ovim zakonom uspostavlja se sistem poreza na prihod korporacija na teritoriji Republike Kosovo.

Član 1
Cilj

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

Cilj ovog Administrativnog Uputstva je uspostavljanje procedura i uslovi za primenu odredbe Zakona br 03/L-162, "O Porezu na Prihod Korporacija (u daljem tekstu: Zakon).

Clan 1
Cilj i Delokrug

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

Cilj ovog Administrativnog Uputstva je uspostavljanje procedura i zahteva za sprovodjenje propisa Zakona br.03/L-162 "Za *Porez na prihod Korporacija*"(dalje kao:Zakon).

Član 2 - Definicije

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Kapitalna imovina** - dodirljiva ili nedodirljiva imovina koja košta više od hiljadu (1, 000) evra, koja će se koristiti jednu ili više godina.

1.2. **Korporacija** - pravno lice, koji ima identitet koji je odvojen i različit od članova, vlasnika i deoničara. Trgovačka firma, čiji je kapital podeljen na specifičan broj deonica iste nominalne vrednost. Deoničari nisu obavezani za korporativne obaveze, korporacija može biti bilo deoničarsko društvo ili kompanija sa ograničenom odgovornošću , koja je prikazana u svom kompanijskom dijagramu ili ime kompanije.

1.3. **Dividenda** - davanje deoničaru od strane preduzeća:

1.3.1. u gotovom novcu ili deonicama prema interesu deoničara na

osnovu udela u preduzeću; i

1.3.2. druga imovina koja nije gotovom novcu ili deonicama, osim ako je raspodela izvršena kao rezultat likvidacije.

1.4. **Privredna aktivnost** - svaka proizvodna aktivnost trgovaca ili lica koja nabavljaju robu ili usluge, obuhvatajući aktivnosti rudarstva i one poljoprivredne, kao i aktivnosti profesija.Eksploatacija po osnovu opipljive i neopipljive imovine sa ciljem obezbeĎivanja prihoda, posebno se treba smatrati kao ekonomska aktivnost.

1.5. **Finansijski izveštaji** - finansijske izveštaje opšte namene pripremljene u skladu sa Zakonodavstvom koji reguliše Kosovski bord o standardima finansijskog izveštavanja i finansiskog izvešatanja trgovačkih društava.

1.6. **Prihod čiji je izvor na Kosovu** - podrazumeva bruto prihod koji nastaje na Kosovu, što obuhvata:

1.6.1. prihod od poslovanja kad je takvo poslovanje smešteno na Kosovu;

1.6.2. prihod od upotrebe pokretne ili nepokretne imovine smeštene na Kosovu;

1.6.3. prihod od upotrebe nematerjalne imovine na Kosovu;

1.6.4. kamata ili dužnička obaveza koju plaća stalni stanovnik ili organ vlasti;

1.6.5. dividendu koju plača domaća poslovna organizacija;

1.6.6. dobit od prodaje pokretne, nepokretne i vrednosnih papira na Kosovu;

1.6.7. drugi prihod koji nije pokriven gore pomenutim podstavovima, koji nastaje od poslovanja na Kosovu.

1.7. **Strani izvor prihoda** - bruto prihod koji ne potiče iz izvora na Kosovu.

1.8. **Bruto prihod** - ukupan prihod primljen ili nagomilan, uključujući, bez ograničenja, prihod od proizvodnje, trgovanja, investiranje novca, profesionalne ili druge privredne delatnosti.

1.9. **Materijalna imovina** - gotov novac, oprema, mašine, tvornica, imovina- sve što ima fizičku dugoročnost ili je sticano za korišćenje u poslovanju, a ne za prodaju kupcima. U bilansu stanja biznisa , te imovine su uglavnom navedena pod rubrikom " Trvornica i oprema " ili " Tvornica imovina i oprema".

1.10. **Nematerijalna imovina** - patenti, autorska prava, licencije, ekskluzivna prava i ostalu imovinu koju čine samo prava koja nemaju fizički oblik.

1.11. **Nedobrovoljna konverzija** - imovina, u celini ili delimično, koja je uništena, ukradena, zaplenjena ili prokažena, ili je poreski obveznik na drugi namin obavezan da je otudji zbog bilo kakve gore navedene pretnje ili opasnosti.

1.12. **Otvorena trţišna vrednost** - količina koja, radi nabavke roba i pružanje

usluga u tom vremenu, potrošač pod istim tržišnim uslovima pod kojima se dešava nabavka istih ili sličnih dobara i pružanje usluga, slobodan nabavljać, podleže pravednoj konkurenciji.

1.13. **Rezident** - lice ili grupu lica koji su nastanjeni na Kosovu ili im je mesto stvarnog upravljanja na Kosovu.

1.14. **Nerezident** - bilo koje lice ili grupu lica koji nisu stalni stanovnici Kosova;

1.15. **Stalna ustanova** - jedno fiksirano mesto biznisa preko kojeg posao jednog nerezidentnog lica potpuno ili delimično se vrši na Kosovu, kao što je opisano u članu 29 ovog zakona.

1.16. **Lice** - za potrebe ovog zakona obuhvatiće se i to:

1.16.1. fizičko lice;

1.16.2. pravno lice koje u opštem značenju podrazumeva svaku organizaciju, obuhvatajući svaku poslovnu organizaciju koja ima u vezi sa zakonom pravni identitet koji je podeljen i razlikuje se od članova, posednika, ili samih aksionera, kao što su, ali nije ograničeno u Akcionarsko Društvo i Društvo sa Ograničenim odgovornostima;

1.16.3. ortakluk koji podrazumeva opšti ortakluk, ograničeni ortakluk ili preko sličnih sporazuma koji nije pravno lice i da na proporcionalan način deli delove kapitala, prihoda ili gubitka izmeĎu ortaka; i

1.16.4. grupisanje ili društvo lica, obuhvatajući konsorciume, ali izostavljajući ortakluke, osnivanih za jedan zajednički cilj jedne posebne ekonomske aktivnosti.Jedno Društvo je dva ili više individa, kompanija, organizacija, ili vlade, ili bilo koja kombinancija ovih entiteta sa ciljem učestvovanja u jednu zajedničku aktivnostili grupisanje njihovih izvora za postizanje zajedničkog cilja. Svaki učesnik ima svoj odvojeni pravni status i kontrola društva o svakom učesniku uopšteno je ograničen u aktivnostima koje obuhvataju zajedničko zauzimanje, a posebno podele dobitka. Društvo je formirano ugovorom koji odreĎuje prava i obaveze svakog člana.

1.17. **Organ vlasti** - centralni, regionalni, opštinski ili lokalni organ vlasti, javno telo, ministarstvo, odeljenje, ili drugi organ vlasti koji vrši izvršnu, zakonodavnu, regulatornu, administrativnu ili pravosudnu vlast.

1.18. **Povezano lice** - lice koje je sa drugim licem u posebnom odnosu koji može materjalno da utiče na rezultate poslovnih transakcija medju njima. Poseban odnos znači:

1.18.1. da su lica činovnici ili direktori biznesa jedan drugom;

1.18.2. da su lica poslovni partneri;

1.18.3. da su lica u odnosu poslodavac - zaposleni;

1.18.4. da lica drže ili kontrolišu pedeset procenata (50%) ili više deonica ili glasova u poslu drugog ica;

1.18.5. da jedno lice neposredno ili posredno kontroliše drugo lice;

1.18.6. da oba lica neposredno ili posredno kontroliše treće lice ili

1.18.7. da su lica supružnici ili rodjaci do uključivo trećeg kolena, kao i srodnici drugog kolena supružnika.

1.19. **Troškovi reprezentacije** - sve trokove koji su u vezi sa promovisanjem biznesa preko zabave i reprezentacije.

1.20. **Poreski period** - kalendarska godina ili svaki drugi izveštajni period predviĎen ovim zakonom.

1.21. **Nepokretna imovina** – za poreske svrhe, celokupno zemljište i zgrade ili strukture ispod ili na površini zemljišta i povezano sa zemljištem, uključujući i dodatnu imovinu na nepokretnu imovinu; prava na koja se primenjuju odredbe opšteg zakona koji garantuje zemljišnu imovinu; plodouživanje nepokretne imovine; kao i prava sa promenljljivim fiksnim uplatama u odnosu na rad, ili pravo na rad, izvore i ostale prirodne rezerve.

1.22. **Imovinsko prao** - svaka isplata prihvaćena kao konsideracija, za korišćenje svako autorsko književnog, umetničkog ili naučnog prava uključujući kinematografske filmove, svakog patenta, trgovinsku firmu, dizajn ili model, plan, tajnu formulu ili proces ili za infomacije o industrijskom, komercijalnom ili naučnom iskustvu.

1.23. **Religija** - Islamska Zajednica Kosova, Srpska Pravoslavna Crkva, Katolička Crkva, Verska Zajednica Jevreja i Evandjeliska Crkva.

1.24. **Naslovljena Religija** - svaka religija koja je uključena u definiranju religije prikazana u ovom zakonu.

1.25. **Kosovo** - uključuje celokupno zemljište, unutrašnje vode i vazdušni prostor Kosova, kao što je definisano Ustavom Republike Kosovo.

1.26. **Operativni lizing** - svaki lizing koji nije finansijski lizing.

1.27. **Finansijski lizing** - lizing koji na substancijalni način transferiše sve opasnosti i slučajne nagrade za vlasništvo odreĎene imovine. Naslov može ili ne može da se transferiše na kraju lizinga. Finansijski lizing ispunajva jedan od 4 sledeća uslova:

1.27.1. ako život lizinga prelazi 75% života imovine;

1.27.2. ako postoji transfer vlasništva na lice koje je uzelo lizing, na kraju roka lizinga;

1.27.3. ako postoji mogućnost za kupovinu imovine „ dogovorenom cenom“ ka kraju roka lizinga;

1.27.4. ako aktuelna vrednost plaćanja za lizing smanjena za odreĎeni pogodni stepen popusta premašuje devedeset od sto (90%) otvorene tržišne vrednosti imovine.

1.28. **Podugovarač** - svako lice, partnersvu ili grupaciju lica koje ćine deo

celokupnog projekta preduzet od glavnog ugovarača. Podugovarač neposredno je angažovan na završavanju i ralizovanju celokupnog projekta i radi u interesu glavnog ugovaraća. Utrošeno vreme od ugovarača za rad na celokupnom projektu smatra se kao vreme provedena od glavnog ugovarača na projektu.

1.29. **Glavni ugovarač/ugovarač** – svaki biznis, bilo organizacija ili pojedinac , koji je unajmljen za obavljanje poslova u okviru bilo kojeg pravno obavezujućeg dokumenta potpisanog od strane korisnika, bilo izvršavajući sam ili angažujući druge za njih.

1.30. **PAK** - Poresku Administraciju Kosova;

1.31. **Ministar** - podrazumeva ministra Ministarstvo privrede i finansija.

Član 2
Definicije
(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. Stav 1.3 i člana 2 Zakona definiše "**Dividendu**" u vidu distribucije od strane kompanija kcionara ". Bez obzira da li ili ne distribucija dividendi vrši se samo na osnovu date definicije u Zakonu bez obzira da li ili ne entitet zaradio profit tokom tekuće ili prethodne poreske periode.

2. Tava 1.13 člana 2 Zakona definiše "**Stanovnik**" kao "lice ili grupa lica koja je uspostavljena na Kosovu ili da ima svoje mesto stvarne uprave na Kosovu".

2.1 Zahtev da je *"***Osnovana***"* na Kosovu znači da lice bez obzira da li se poslovna organizaciJe ili nije neprofitna organizacija ili vladinih tela, itd, je osnovana pod kosovskim zakonom i registrovani od strane odgovaraJućih nadležnih organa na Kosovu.

2.2 PoJam "***Mesto Stvarne Uprave***" znači mesto gde većina izvršni direktori saziva i rukovodi rad na svakodnevnom poslovanju. To ne mora nužno da znači sedište entiteta.

Clan 3
Prihodi od Neopredmećene Imovine
(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Za ciljeve stava 1.10 člana 2 Zakona, kategorije neopredmećene imovine koja se sastoje samo od prava i nemaju fizićki oblik su:

1.1. patenti, otkrića, formule, procesi, dizajniranja, modeli, tajnosti trgovine i pružanje posebnih znanja;

1.2. prava autora uključujući prava za književna dela, muzićkih kompozicija ili umetnickih dela;

1.3. trgovinske embleme, trgovinska imena ili imena marke,

1.4. ekskluzivna prava, licence ili ugovori,

1.5. metodi, programi, sistemi, procedure, kampanja, ankete, studije, planiranja, procene, liste klijenata ili tehnički podaci,
1.6.komjuterski softueri, i
1.7. druga slićna prava.

2. Oko kompjuterskih softuera , licenci (kao razlika od prodaje) prava autora u kompjuterskom programu, davanje pravo upotrebe (kao razlika od prodaje) kopiju programa koja podležu prava autora i snabdevanje saznanjima za kompjuterske programe (za razliku od davanje usluga za razvoj i modifikaciju kompjuterskih programa) smatraće se kao prihod od neopredmećene imovine u obliku pravo vlasništva.

Član 3 - Poreski obveznici

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Poreski obveznici prema ovom zakonu su sledeća lica:
1.1. korporacija ili druge poslovne organizacije koje imaju status pravnog lica prema vazećem zakonu na Kosovu;
1.2. poslovna organizacija koja radi sa imovinom u javnom ili društvenom vlasništvu;
1.3.organizacija registrovana kao nevladina organizacija prema Zakonodavsvu koja reguliše registraciju i radu nevladinih organizacija u Republici Kosovo; i
1.4. nerezidentno lice sa stalnom ustanovom na Kosovu i podleže propisima stavu 2 člana 4 ovog Zakona.

Član 4 - Predmet oporezivanja

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Predmet oporezivanja za stalnog stanovnika je oporezivi prihod iz izvora na Kosovu i prihod iz stranih izvora.

2. Predmet oporezivanja za nerezidenta je oporezivi prihod iz izvora na Kosovu.

Član 5 - Oporezivi prihod

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Oporezovani prihodi za poresku periodu podrazumevaće razliku izmeĎu bruto prihoda primljenih ili proisteklih (akriranih) tokom poreske periode sniženja i dozvola odobrenim prema ovom zakonu koji se odnose na takve bruto prihode.

2. Poreski obaveznik sa bruto godišnjim prihodima od preko pedesethiljada (50,000) evra računaće oporezovane prihode u pripremi finansijskih izveštaja i prilagoĎavanje prihoda i rashoda evidentiranih u tim pregledima opisanih u ovom Zakonu.

3. Poreski obaveznik sa godišnjim bruto prihodima od pedesethiljada (50,000) evra ili manje računaće oporezovane prihode:

3.1. u skladu sa stavon 2.1 clana 35 ovog zakona; ili

3.2.izabrajući pripremanje finansijskih pregleda, prilagoditi prihode i rashode evidentiranih i držanih u knjige i evidencije zahtevani prema članu 36 ovog zakona i dostavljajući godišnje izveštaje na način opisan ovim zakonom.

3.2.1. poreski obaveznici koji želi izabrati opciju opisanu u podstavu 3.2 podnosi pregled u poreskoj administraciji do 1 marta poreske periode u kojoj poreski obaveznik želi da napravi izbor mogućnosti (opcija) je napravljena. Pregled koji će se dostaviti biće u opisanom formatu poreske administracije.Kada je takva selekcija napravljena, poreski obaveznici treba da nastave sa pripremom finansijskog izveštaja, kao i za prilagoĎavanje prihoda i rashoda evidentiranih u te poreske izveštaje za period u kojoj je mogućnost (opcija) izraĎena, a najmanje za tri (3) naredne poreske periode. 3.2.2. poreski obaveznik sa pravom da pretvori mogućnost izrade u tački 3.2.1. ovog člana, mora podneti zahtev za odluku u PAK, u skladu sa primenljljivim odredbama Zakona o Poreskoj Administraciji Kosova i Procedure, i da primi odobrenje od PAK pre držanja knjiga i evidencija u skladu sa članom 37 ovog Zakona. Rešenje mora biti do 1 marta za godinu za koju poreski obaveznik zahteva rešenje;

3.3. u pripremi finansijskih izveštaja i regulisanja prihoda i rashoda evidentiranih u takvim pregledima na način opisan u ovom zakonu, ako poreski obaveznik ima prihode više od jedne ekonomske delatnosti, kao što su najamne i trgovinske delatnosti;

3.4. u skladu sa podstavom 2.1.3 člana 35 ovog Zakona ako su jedini prihodi poreskog obaveznika od delatnosti, osim poreskog obaveznika angažovanog u poslovanju davanja pod kirijom pokretne i nepoketne imovine traži se da sledi primenljljive odredbe za angažovane poreske obaveznike u trgovinskoj ili poslovnoj delatnosti.

4. Kao izuzetak u pod-članove gore, svaki licencirani biznis od CBK da bi osigurali ili ponovo osigurali život, imovinu ili druge opasnosti izračunaće porez na prihode i da uplate porez na prihode u skladu sa članom 32 ovog Zakona.

5. Kao izuzetak ovog člana, poreski obaveznici angažovani u ugovore i dugoročne graĎevinske projekte izveštavaće oporezovane prihode iz tih ugovora i dugoročnih projekata na način opisan u podzakonski akt koji donosi Ministar.

6. Prihod koji se oporezuje od operativnih i finansijskih lizinga biće odreĎen u odnosu i na način koji će biti definisan podzakonskim aktom koji donosi ministar. Podzakonski kat opisaće operativne i finansijske lizinge.

Član 3
Oporezivi Prihod

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. Stav 1 člana 5 Zakona predviđa da *"oporezivi prihod za poreski period, podrazumeva razliku između bruto prihoda primljena ili su prispeli u toku poreskog perioda i odbitaka i dodatak dozvoljene na osnovu ovog zakona s obzirom na takvu bruto prihoda"*.U odnosu na sledeće bruto prihoda, osim bruto prihod od dugoročnih ugovora o izgradnji i projektima, izraz "*dobio ili ostvarili* "ima sledeća značenja:

2. *Delatnost Biznesa "Primljen"* znači da je novac primljen u poreskom periodu kada je nabavljena roba ili su date usluge. Za biznese koja su predmet oporezivanja pretpostavljene, metod obračuna će biti u gotovini, tako da je prihod biti prijavljen u poreskom periodu je novac je primio. Za biznese koja su predmet oporezivanja na realne dohotke metoda računovodjstva biće akrualna metoda, tako da prihod će biti objavljen u poreskom periodu, kada se roba isporučuje i kada su date usluge, kada je faktura izdata, ili Je novac primio, šta god se desi prvo.

3. *Rente.* "Primljeno" i "aktuelno" za ciljeve ovog Administrativnog Uputstva imaju isti smisao. Iznajmljivanje prihod od zakupa nepokretne i pokretne imovine biće objavljena u poreskom periodu koji su dobili Usluge iznajmljivanja, faktura izdata, ili je novac primio, šta god se desi prvo.

4. *Upotreba nematerijalne imovine*. "Primljeno" i "aktuelno" za ciljeve ovog Administrativnog Uputstva imaju isti smisao. Prihod od patenata, autorskih prava, robne marke, franšize i sl, biće objavljena u poreskom periodu u kojem je dobio prihod od upotrebe nemateriJalne imovine.

5. *Kamata.* Prihodi od kamata se iskazane u poreskom periodu kada takva kamata se plaća ili preneta na račun prijemnika.

Primer:
Pravno lice ulaže sredstva u banci oročena na šest meseci. Kamata se dodaje bilans depozita na oročenja svakog meseca. Na kraju od šest meseci, za pravno lice, odlučuje da zadrži sredstava na oročenja za još šest meseci. Kamata preneta na računu svakog meseca će biti uključeni u bruto prihod u mesecu u kome se pripisuje njemu. Poreski tretman ostaje ista bez obzira da li ili ne kamata je povučena ili ne svaki mesec, i da li ili ne sredstava iz oročenja su povučene i reinvestirani po završetku prvih šest meseci ili da li oročenje je produženo. Iako tehnički kamata može se reći da ostvarite na dnevnoj osnovi, to će biti uključeno u bruto prihod kada se iznos koji je stvarno plaćen ili prenet.

6. *Kapitalni dobitak. 'Primljeni"* znači da se dobije od prodaje nepokretne imovine ili hartije od vrednosti je rezultiralo i uplata bude primljena u toku poreskog perioda. Za one koji su predmet oporezivanja pretpostavljene, metod obračuna biće ona akrualna. Za ovu kategoriju "Akrualna" znači da prihodi prikazane u poreskom periodu kada je primio novac, izdana je faktura, ili nepokretne imovine ili hartije od vrednosti, šta god da se desi prvo.

7. *Dobiti od Lutrija i Igre na sreču.* Prihodi od takvih dobici će biti objavljena u poreskom periodu u kojem je primljena ili preneta na račun pobednika.

Clan 2
Prihodi od Prodaje Robe
(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1.Poreski obveznik sa prihodima od prodaje robe, koja sadrže zalihe, radi utvrdjivanje cene prodate robe, treba da služe metodom FIFO (prvi-unutar-prvi-vani) ili drugim metodama priznate prema Standardima Racunovodstva Kosova(n.pr.prosečna ponderirana cena ili specifična metoda identifikacije), pod uslovom da poreski obveznik ne promeni njihovu metodu zaliha u toku jednog poreskog perioda. (Komentar: Kosovski Standardi Raćunovodstva idu u pravcu njihovih izravnjenja u IFRS (Medjunarodni Standardi Finansiskog Izveštavanja). Pošto metoda LIFO (poslednji - unutar – prvi – vani) ne dozvoljava se prema IRFS, na Kosovu dalje ne dozvoljava se njihovo koričcenje za ciljeve poreza na prihode).

2. Bilo koja metoda koja se koristi za utvrdjivanje cene prodate robe, ona ce se koristiti za godinu za koju je izabrana, plus najmanje za tri sledečih dodatnih poreskih godina. Poreski obveznik koji namerava da izmeni ovu metodu nakon tog poreskog perioda, tražiće individualno objašnjenje od PAK da dozvolji ovu izmenu u saglasnosti sa važećim propisima Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima.

Član 4
Prihodi od dugoročne izgradnje
(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1.Stav 5 člana 5 Zakona predvidja odstupanje od normalnih pravila utvrdjivanja oporezivih prihoda za poreske obveznike angažovane na dugoroćne projekte i ugovore izgradnje. Za ciljeve ovog člana, dugoroćni gradjevinski ugovori i projekti su ugovori i projekti povezane sa gradjevinskim poslovima gde se gradnja traje više od godinu dana prihoda. Ovi ugovori uključuju one za:

1.1 izgradnju zgrada, mostova, brana, postavljanje cevi, tunela i drugi projekti civilnog inžinjeringa,
1.2 aktivnosti koja se povezuju sa ovima, potkopavanje, projekti velikog udaljavanja zemljište,
1.3. gradnja velikih predmeta za fabrike uključujući i brodove i transportnih parabrodova, i 1.4. slićne ugovore povezane oblasti, n.pr. ugovori za klimatizaciju i grejanje, veliki ugovori postavljanje električne mreže i ponovno postavljanje električne mreže, velika renoviranja hotela, prodavnica, veliki ugovori menadjiranja izgradnje itd.
1.5. Ali ne uključuju ugovore prodaje i snabdevanja u toku vremena kada obićno ove mogu da se smatraju kao prodaja trgovinske zalihe n.pr. postavljanje nameštaja kancelarije u novoj zgradi i u onim slućajevima kada nameštaj treba postavljati u toku primo-predaje.

2. Za ciljeve oporezivanja, poreski obveznici angažireni u dugoročnim gradjevinskim ugovorima i projektima svrstavaju se na tri velike kategorije:
2.1. "izvodjać " – oni koja izvode gradjevinske radove (bilo neposredno ili preko podizvodjača) oni obićno plačaju od jednog „investitora" koji plača progresivno za gradjevinske radove, preko jedne kombinacije isplate avansa, progresivnih isplata i finalnih isplata;
2.2. "investitori" – oni koji finansiraju radove gradjevinskog ugovora i plaćaju "izvodjača" zataj rad;
2.3. "izvodjać-investitor" – oni koji samifinansiraju i izvode radove gradjevinskog ugovora.

3. Za ciljeve poreza na prihod korporacija:
3.1. "izvodjači" dozvole se da koriste ili metodu "procenta izvršavanja planiranih troškova "(gde izveštavani prihodi i troškovi zasnivaju se na proporciju izvodjenih radova i zasniva se na proporciju koju imaju nastali troškovi ugovora izvdjenih radova do tog datuma, u odnosu na ukupnim troškovima predvidjene ugovorom.

Primer:
Primer u nastavku ilustruje jednu metodu utvrdjivanja faze kompletiranja jednog ugovora i vremenskog trajanja priznavanje prihoda i troškova ugovora. Jedan gradjevinski ugovarać ima fiksnu cenu od 250,000 evra za izgradnju jednog mosta. Početan iznos saglasnogi na ugovoru je 250,000 evra. Prva pretpostavka ugovaraća za troškove ugovora je 150,000 evra. Objekat treba da se izgradi u toku 2010 i 2011 godine.

Ugovarać utvrdjuje fazu kompletiranja ugovora računajući deo troškova koja su nastala za dosadašnji izvodjeni rad do sada imajući u vidu krajne celokupne troškove ugovora. Jedan sažetak finansiskih podataka u periodu izgradnje su:

			2010	2011
Početni iznos prihoda saglasan na ugovori			250,000	250,000
Nastali troškovi do datuma			90,000	150,000
Troškovi ugovora za kompletiranje ra			60,000	
Ukupni procenjeni troškovi ugovora			150,000	150,000
Procenjeni dobit			100,000	100,000
Faza kompletiranja	(90,000/150,000)	60%		100%

Iznosi prihoda, troškova i priznatog dobita u pregledu prihoda u zadnje dve godine:

Do Priznate u Priznate u sada prošle godine aktulnoj godini 2010

2010		
Prihodi (250,000 x 60%)	150,000	150,000
Troškovi (150,000 x 60%	90,000	90,000
Dobit	60,000	60,000

2011		
Prihodi 250,000	150,000	100,000
Troškovi 150,000	90,000	60,000
Dobit 100,000	60,000	40,000

3.2. "zvodjaći" i "izvodjaći-investitori" su obavezni da koriste metodu „oporezivanja prema obraćunavanju(gde se prihodi izveštavaju zasnivajući se na primljenim naplatama, akrualnim"(gde postoji pravo prijema zasnivajući se na ugovor), i troškovi priznaju se proporcijonalno sa istim osnovama). U slućjevima kada u nijednom poreskom periodu nije primljen nijedan dohodak i nije sklopljen nijedan ugovor koji bi omogućio da prima koji dohodak, tada nema prihode za izveštavanje i troškovi se ne priznaju u odnosu na gradjevinske dugoročne ugovore u toj poreskoj godini.

Primer:
Dvogodišnji ugovor sa ukupnim oćekivanim prihodima od 200,00 evrao i ukupnih trokova projekta od 150,000 euro. Priznati fondovi prve godine 100,000 euro Nastali troškovi u prvoj godini 50,000 euro Priznati prihodi za prvu godinu je sledaća:

Prihodi u prvoj godiniu 100,000 evra (što predstavljaju 50% ukupnih očekivanih prihoda ugovora) 75,000 evra (što su 50% oćekivanih ukupnih troškova).

Bruto dobit 25,000 evra.

3.3. Kada posle završetka gradjevinskog ugovora od "investitora" ili "izvodjača radova/investitora" postoje delovi izgradnje koja nisu prodata, gde prihodi iz tih prodaja, (i njihovi prateći troškovi) još nisu priznate, vrednost ovih neprodatih delova registruju se kao inventar investitora ili izvodjača radova/investitora i vode se i njihovo stanje bilansa dok se prodaju.

3.4. Ne dozvoljava se korišćenje metode “Završetka ugovora”, (gde se ne izveštavaju prihodi ili troškovi do godine kada se završava dugoročni gradjevinski ugovor).

3.5. Generalni Direktor PAK-a ubuduće, moža da donese javnu odluku, i da dozvolji druge metode za vodjenje prihoda i troškova u dugoročnim gradjevinskim ugovorima, osim ovih gore navedenih.

3.6. Svaki poreski obveznik koji je poćeo dugoročne gradjevinske ugovore pre stupanje na snagu ovog Administrativnog Uputstva, koja su obračunata drugim metodom od one priznate prema ovom stavu, treba da izmene svoju metodu i koriste one priznate prema ovom stavu, u poreskoj godini u kojem ovo Administrativno Uputstvo stupa na snagu, i urediče sredjivanje svojih oporezivih prihoda u toj poreskoj godini radi prikaza izmenu metode.

4**.** Mnoge dugoročne gradjevinske ugovore i projekti obuhvataju teret isplata ugovora “avanca” na početku, koja mogu biti isplative kada su se desile sasvim manji troškovi ili nije bilo uopšte troškova. U ovim slućajevima oporezivanje ovih prihoda , treba da se utvrdjuju prema metodi koju poreski obveznik koristi da bi obraćunavao prihode iz ovih ugovora i projekata. Ako Poreski obveznik koristi metodu Poreza na Lična Primanja kada su obračunate (investitor i izvodjać radova/investitor) , kao isplate “avansa”, biču deo oporezivih prihoda kada se priznaju, ali ako poreski obveznik koristi metodu “ procenta nastalih planiranih troškova “ (izvodjača radova), ove isplate “avansa” su samo deo oporezivih prihoda samo na osnovama raspodele prema toku ugovora.

5. Od značaja je da priznate ili deo izvodjenih pravilno prikazuju pri kraju godine ili na kraju svake poreske godine. Poreski obveznik koji koristi metodu “ oporezivanju prihoda onako kako se obračunavaju”, ne moža da produži procenu prihoda ugovora prosto namernog podržavanja ili produžavanjme faturisanja do posle kraja poreske godine, kada je bilo pravo prema ugovoru za fakturisanje pre kraja poreske godine.

6. Bez obzira na gore nevedenih stavova, ako neki gradjevinski dugoročni ugovor sadrži propis za zadržane isplate (gde postoji propis za kliente da zadrže procenat cene ugovora dok ne progje period na ugovoru specifičnog zadržavanaja), ove isplate nisu deo oporezivih prihoda dok ugovarać primi ili da ima pravo da primi od klienta. Kada ovaj zadržani novac plate ugovaraću aktuelno pre nego one postanu obaveza, pod uslovom da ugovarać otkloni svaki neispravnost pre nego što se vrši primo-predaja od klijenta, one se smatraju kao oporezivi prihodi kada se ovaj novac primi. Samo ako se zadrže u poseban račun i nisu na raspolaganju za isplatu i opšte koristi od ugovaraća, dok se završavaju gradjevinski radovi, kojom prilikom novac ne smatra se oporezivi prihod dok ugovaraću priznaje pravo da ih podigne ili da koristi.

7. Kada ima transakcionit razmena (barter) kao deo gradjevinskih dugoročnih ugovora, one se priznaju kao prihodi ili troškovi tržišne vrednosti shodno članu 47 Zakona Br. 03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima. U slučajevima kada tržišna vrednost ne može da se utvrduje i da se vrši razumna procena, investitor ili izvodjać radova/investitor može da

aplicira u PAK (uz opravdanu odgovarajuću evidenciju) radi usvajanje priznavanje ovih prihoda i troškova od barter transaskcije na kraju gradjevinskog ugovora

Član 5
Prihodi od Lizinga

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 6 člana 5 Zakona traži donošenje jednog podzakonskog akta radi objašnjenja kako se utvrdjuju i izveštavaju oporezivi prihodi od operativnog i finansiskog lizinga.

2."*Finansiski lizing*" utvrdjen je u stavu 1,27 člana 2 Zakona, kao "*lizing koji vrši transferu*

uglavnom sve opasnosti i naplate trenutka za vlasništvo jedinog vlasnika". Finansiski lizing mora da ispunjava najmanje jedan od ovih uslova:

2.1. rok lizinga da je duži od sedamdesetpet odsto (75%) veka upotrebe aseta dat sa lizingom;

2.2. da ima transfer vlasništva aseta dat lizingom kod primalaca lizinga na kraju roka lizinga;

2.3. da postoji mogučnost kupovine lizinga dat lizingom sa "prihvatljivom cenom" na kraju roka lizinga, ili

2.4. aktuelna cena naplate lizinga, smanjena jednom prihvatljivom normom smanjenja prevazidje devetdesetodsto (90%) prave vrednosti tržište aseta.

(***Komentar 1***: Oko ovih prvih uslova, PAK obićno priznaje vek koristi aseta dat lizingom kao da je isti vek koristi što PAK priznaje za ciljeve amortizacije prema ovom Zakonu. Na alternativan način davalac lizinga i primalac lizinga mogu da vrše alternativnu procenu veka koristi jednog aseta u svakom posebnom slučaju, zasnivajući se na procenu proizvodjača opreme za vek oćekivane koristi njihove opreme u zavisnosti od izmena na održavanju i uslove rada. U bilo kojem slučaju, na primer ako jedan aset ima vek trajanja od 5 godina a rok lizinga je duži od 45 meseci (75% tog veka trajanja) lizing biće finansiski lizing.)

(***Komentar 2***: Oko ovih zadnjih uslova, aktuelna vrednost naplate lizinga je vrednost naplata u datumima njihovih naplata, smanjena radi pregleda vremenske vrednosti novca. Na primer, znaš da naplata od 100 eura danas je ekvivalentno sa naplatom od 105 eura za vreme od godinu dana, kao da je norma smanjenja/godišnje kamate od 5%. Aktuelna vrednost od 100 eura koja treba da se isplati u periodu od godinu dana uz predpostavku da je kamatna stopa/smanjenje od 5% je 95 eura 23 centi (=100 eura potrebna naplata za godinu dana podelena sa 105 koja je 100 eura ako je sada tražena naplata i plus 5%

kamate). Za naplatu lizinga za rokom od 2 godine, aktuelna vrednost ove naplate biće 90 evra i 70 centi (= potrebna naplata od 100 evra za period od dve godine podelena sa 110.25 koja bi iznosila 100 evra ako je naplata sada tražena, plus 5% kamate povećana za dve godine). Obraćunavanja aktuelne vrednosti , treba da izvrše za svaku naplatu lizinga sa totalom iznosa ovih aktuelnih vrednosti, uporedjena sa podjednakim iznosem sa 90% prave tržišne vrednosti aseta dat sa lizingom, radi utvrdjivanje lizinga da li je pod ovim uslovima finansiski lizing).

3. Finansiski Lizinzi tehnićki su tretirani kao finansiki sporazumi, gde primalac lizingkupi aset uzet lizingom od davalaca lizinga. Ovi lizinzi obićno tretiraju se i za ciljeve računovodstva i za poreske ciljeve, kao progresivna prodaja aseta dat sa lizingom od Davalaca lizinga za primalaca lizinga, gde davalac lizinga smatra se da daje kredit kao avans za primalaca lizinga, koju primalac lizina koristi za kupovinu aseta lizingom – za ciljeve poreza na prihode je:

3.1. progresivna prodaja aseta dat lizingom sa komponentom glavnine naplate lizinga koja oporezivana za davalaca lizinga,

3.2. kupovina aseta dat lizingom na poćetku lizinga (gde primalac lizinga ima pravo da traži smanjenje amortizacije u vezi aseta dat lizingom), i

3.3. Kredit od Davalaca lizinga, sa komponentom kamate naplate lizinga, koja je procenjena za davalaca lizinga a smanjena za primalaca lizinga. Ne traži se da porez na izvoru na komponentu kamate primalaca lizinga da se smanji od primalaca lizinga kada primalac lizinga je finansiska institucija ovlašćena od Centralne Banke Kosova.

Primer:
Kompanija A daje lizingom novu motronu vozilu Kompaniju B finansiskim lizingom od četiri godine. Prema lizingu Kompanija B je dužna da plati Kompaniji A naplatu lizinga od 48 meseci po 200 evra, koja uključuje komponentu kamate od 20 evra. U prvoj godini lizinga, davalac lizina procenjuje se na 2400 evra (raćunajući glavninu priznatu 2160 i 240 priznata kamata u toku lizinga). Primalac lizinga biće u stanju da traži amortizaciju sa totalnom cenom koštanja motornog vozila od prve godine lizinga, i biće u stanju da traži komponentu kamate (ali ne komponentu glavnine) kao poresku olakšicu. U kasnijim godinama lizinga, davalac lizinga nastaviće da, nastaviće da prizna glavninu i prihode od kamate, i primalac lizinga nastavlja sa pravom da traži amortizaciju i troškove kamate. Na kraju perioda lizinga, svaka opcija “prihvatljive cene” za kupovinu izvršenih naplata od primaklaca lizinga biće procenjene za davalaca lizinga, i primalac lizinga nastaviće sa pravom da traži amortizaciju ali neće imati druge poreske konsekvence dok primalac lizinga prodaje ili na neki drugi način otudjuje poresko vozilo. Ako davalac lizinga vraća motorno vozilo to za ciljeve poreza smatra kao “prodaja” motornog vozila od primalaca lizinga za davalaca lizinga sa poreskim posledicama, zavisno od stope dobita ili gubitaka u “prodaju” motornog vozila u to vreme.

4. “*Operativni Lizing*” u stavu 1,26 člana 2 Zakona, utvrdjeno je kao “*svaki lizing koji nije*

finansiski lizing". Operativni lizing slićno je sporazumu davanje pod kirijom aseta – naplate lizina su potpune umanjene za primalaca lizinga i potpuno oporezive za davalaca lizinga. Pošto davalac lizinga je vlasnik aseta koji dat lizingom, davalac lizinga može da traži umanjenje amortizacije shodno propisima amortizacije ovog Zakona.

Član 6 - Poreska stopa

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Porez na prihod korporacija je deset od sto (10%) od oporeyivog prihoda.

2. Za oporezovane prihode u poreskoj periodi pre 1 januara 2009, porez na prihode korporacija je dvadeset od sto(20 %) oporezovanih prihoda u skladu sa zakonom koji je u to vreme bio na snazi.

POGLAVLJE II - PRIHOD IZUZET OD OPOREZIVANJA

Član 7 - Izuzeti prihod

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Sledeći prihod je izuzet od oporezivanja:

1.1. bez prejudiciranja člana 33 ovog Zakona, prihod organizacija registrovanih prema zakonodavstvu za registrovanju i ragu nevladinih organizacija koja su dobile i održavanju status javnih nevladinih organizacija, do te mere u kojoj se taj prihod upotrebljava isključivo u njihove dobrotvorne svrhe;

1.2. prihod Centralne banke Kosova i medjuvladinih medjunarodnih finansiskih institucija koje na to imaju pravo i koje su ovlašćene da rade na Kosovu;

1.3. dividende koje prima poreski obveznik od jednog rezidentnog i nerezidentnog poreskog obveznika;

1.4. kamata na finansiske instrumente koje se izdavaju ili garantiraju od Centralne banke Kosova isplaćen rezidentu ili nerezidentu;

1.5. prihodi naslovljenih religija na Kosovu za obavljanje posebne privredne delatnosti radi same njihove podrške , kao n.p.

1.5.1. proizvodnja verskog osela, odela sveštenika i ukrašenosti, sveča, naslikanje ikona;

1.5.2 rezbarenje na drvo, stolarsko zanatsvo; i

1.5.3.tradicionalne poljoprivredne delatnosti, u skladu sa Zakonom o verskim slobodama na Kosovu.

1.6. prihodi od glavnog ugovarača ili podugovarača, osim domaćih lica, osnivane za snabdevanje Ujedinjenih nacija robom i uslugama (uključujući UNMIK) specijalnim agencijama Ujedinjenih nacija, KFOR-a i Medjunarodnoj agenciji za atomiku energiju, koja su neposredno uključene u projekte i programe spomenutih organizacija.

1.7. prihodi primarnih kontraktora ili podkontraktora, pored lokalnih lica, koji su stvoreni od ugovore sa stranim vladama, njihovim organima i Agencijama, specijalizovanim agencijama Evropske Unije, Svetskom Bankom, MeĐunarodnim monetarnim fondom i meĐunarodnim meĐuvladinim organizacijama za nabavku robe i usluga u podršci projekata i programa za Kosovo.

2. Medjuvladine medjunarodne organizacije utvrdjuju se podzakonskim aktom koga donosi Ministar.

Član 4
Izuzeti Dohodak
(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. Stav 1.2 člana 7. Zakona predviđa da *"prihod Centralne Banke Kosova, kao i pravo i ovlašćenih međunarodnih vladinih finansiJskih instituciJa koje posluju na Kosovu",* biće oslobođeni poreza na prihod korporacija. Za potrebe ovog stava međunarodne vladine finansijske institucije su:

1.1 Međunarodni Monetarni Fond (MMF);
1.2 Svetska Banka - Međunarodna Banka za Obnovu i RazvoJ (IBRD) i Međunarodnog Udruženja za RazvoJ (IDA);
1.3 Međunarodna Finansijska Korporacija (IFC) i Ostali Članovi Grupe Svetske Banke;
1.4 Evropska Komisija (EK);
1.5 Evropska Banka za Obnovu i Razvoj (EBRD);
1.6 Evropska Investiciona Banka (EIB);
1.7. Inter-Američka Razvojna Banka (IADB);
1.8. Azijska Razvojna Banka (ADB);
1.9. Afrička Razvojna Banka (AFDB);
1.10. Međunarodni Fond za RazvoJ poljoprivrede(IFAD);
1.11. Islamske Banke za Razvoj (IDB).

2. Za celovite od stavove 1,6 i 1,7 člana 7. Zakona, izraz "drugćije od lokalnog lice" označava ugovaraće postavljena van Kosova, koji ne moraju da se registruju kod Ministarstva trgovine i industrije na Kosovu, ali koji su dužni da obaveste PAK-a pisanim putem da su oni koji rade na Kosovu.

2.1 Ako se ne-lokalni preduzetnik obavlja i druge poslove na Kosovu, razlićite od onih u vezi sa organizacijama iz tih pasusa, trebalo bi da se registrujete na Kosovu u Ministarstvo trgovine i industrije i PAK (kod ovog drugog apliciranjem za fiskalni broj, ili imenovanjem fiskalnog predstavnika koji će biti odgovoran za sve poreze izvođača na Kosovu) i prihode od ovih drugih
aktivnosti je uključeno u bruto dohodak poreskog obveznika.
2.2 Takve ne-lokalnim preduzetnicima, da li imaju i druge aktivnosti ili ne, takođe su odgovorni (bilo neposredno ili preko svojih predstavnika fiskalni) za ispunjavanje bilo koje obaveze zadržavanje poreza na izvoru u skladu sa Glavom VII Zakona.

3.Za potrebe stava 1.7 člana 7. Zakona, izraz "međunarodni međuvladinih organizaciJa" treba da sadrži:
3.1 Međunarodna Finansijska Korporacija (IFC) i ostali članovi Grupe Svetske Banke;
3.2 Inter-Američka Razvojna Banka (IADB);
3.3 Azijska razvojna banka (ADB);
3.4 Afrička Razvojna Banka (AFDB);
3.5 Islamske Banke za Razvoj (IDB).

POGLAVLJE III - TROŠKOVI

Član 8 - Nedopušteni troškovi

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Pri odredjivanju oporezivog prihoda, sledeće je nedopušteno kao troškovi:

1.1. troškovi sticanja i unapredjivanja zemljišta;

1.2. troškovi sticanja, unapredjivanja, bonove i rekonstrukcije srestava koja su kapitalizovana i kojoj opada vrednost ili biva amortizovana shodno odredbama ovog zakona.

1.3. novčane kazne, kazne, troškovi i kamata koja u vezi stim;

1.4. porez na dohodak plaćen ili roĎen u trenutnoj ili prethodnoj poreskoj periodi i svaka stvorena kamata ili kazna uplate uplatu za njeno kašnjenje;

1.5. porez na dodatu vrednost za koji poreski obveznik potražuje povračaj ili kredit za ukazni porez prema zakonodavstvu poreza na dodanu vrednost;

1.6. svaki gubitak od prodaje ili razmena imovine meĎu povezanim licima;

1.7. penzijski doprinosi na maksimalan iznos koji dozvoljava zakon o penzijama na Kosovu.

Član 6
Nepriznati Troškovi

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 1 Član 8 Zakona odnosi se na nepriznate troškove. Dolje navedeni troškovi su nepriznati kao troškovi:

1.1. *Kosto prihvata i poboljšanje zemljište*. Kao pravilo, zemljište vremenom ne izgubi svoju vrednost i nepodleže kvaru. Zmeljište lako se konvertira u gotov novac. "*Poboljšanje*" znaći rad na povečanju vrednosti zemljište koja uključuje uradjenje drenaže, izgradnje terasa, kanalizacije i vodovoda i slični poslovi koja postaju deo zemljište i koja povečaju ukupnu vrednost zemljište.

1.2. Kosto zakupa, poboljšanja, obnova i ponovna izgradnja aseta koja su kapitalizovana i amortizovana. Takvi troškovi pokriju se preko priznavanje amortizacije.

1.3. *Kazne, sankcije, troškovi i kamate koja se odnose na njih.* Takvi troškovi dešavaju se kada poreski obveznici krše pozitivne poreska pravila i druge obaveze. One pokriju se dobitom posle poreza.

1.4. *Porez na prihode.* Bruto plate uključujuči porez na lična primanja, zadržavanje na izvoru od zaposlenih, predstavljaju trošak, dakle su priznate. Porez za Prihod Korporacija ne priznaje se kao trošak jer se obračunava nakon smanjenje svih priznatih troškova.

1.5. *Umanjeni PDV* ne priznaje se ako je povračaj ili kreditiran od obračunatog PDV-a. U jednom posebnom slučaju, priznaje se kao umanjen a to je kada poreski

obveznik za prihode korporacija, koji je birao da obračunava prihode i troškove na "realnoj" osnovi, nije stigao prag za registrovanje u PDV a time nema pravo tereta PDV na unutrašnja snabdevanja.

1.6. *Gubici za prodaju ili razmena imovine medju povezanih lica.* Dobici za prodaju ili razmena pokretne ili nepokretne imovine izmedju povezanih lica formiraće deo oporezivog prihoda stranke koja ostvaruje dobit, a istovremeno stranka koja ima gubitak neće biti u stanju da traži ovaj gubitak kao umanjeni trošak.

1.7. *Penzioni doprinosi u maksimalan iznos priznat penziskim zakonom Kosova.* Zakon koji reguliše penzije, koga menadjuje Trust Penzione Štednje Kosova, dozvoljava poslodavcima da odvajaju dobrovoljne penzione doprinose za njihove zaposlene do maksimalnog iznosa od 15% bruto plate zaposlenog. Takvi doprinosi su umanjeni za poslodavca, ali svaki veći iznos od tog iznosa nije umanjen.

Član 9 - Odobrivi troškovi

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Zavisno od ograničenja ovog Zakona, u utvĎivanju poreza na dohodak, poreskom obavezniku dozvoljava se odbitak od bruto prihoda, plaćenih ili stvorenih u potpunosti tokom poreske periode i isključivo uz svoju privrednu aktivnost, uključujući i zdravstveno osiguranje, plaćeno u interesu zaposlenika i ona zavisna koja treba da budu obuhvaćena u polisi zaposlenih.

2. Obrazovni rashodi/ plaćeno školovanje od poslodavca u jednoj obrazovno-edukativnoj ustanovi za zaposlene biće dozvoljeno u potpunosti u godini u kojoj se plaćeni takvi rashodi, pod uslovom da:

2.1. orazovno/ edukativni rashodi da su plaćeni direktno obrazovno-edukativnoj ustanovi;

2.2.obrazovno/edukativna ustanova je priznata zakonom koji je na snazi na Kosovu ;

2.3. obrazovanje/ edukacija odnosi se na poziciji zaposlenog i ne kvalifikuje zaposlenog za rad u nekoj drugoj profesiji ; i

2.4. zaposleni ostaje zaposlen kod poslodavca nakon završetka školovanja / obrazovanja za kojeg su rashodi plaćeni za jednu vremensku periodu specifiranu u podzakonskom aktu koji donosi ministar.

3. Troškovi obuke (rashodi nastali od jednog poslodavca da bi pružio osnovne sposobnosti potrebne za zaposlenog za obavljanje odreĎenih ili potrebnih zadataka da bi se dale nove sposobnosti zaposlenom) koji se povezuju sa radnim mestom, će biti dozvoljeno u

potpunosti u godini u kojoj su se ti troškovi pojavili. Iznos takvih troškova neće premašiti hiljadu (1,000) € za zaposlenika u svakom poreskom periodu. Sve troškovi obuke nastali iznad tog iznosa neçe biti dozvoleni u tom poreskom periodu.

4. Ako poreski obaveznik, za razliku od poreskih obaveznika koji obavlja posao iznajmljivanja pokretne i nepokretne imovine, bira da nevodi evidenciju aktuelnih plaćenih troškova ili stvorenih u delatnosti najma , poreskom obavezniku će biti dozvoljeno da snizi od bruto prihoda od najamnina jednak iznos od 10 % primljene kirije u cilju izračunavanja odobrenih amortizacija i da bi prekrili troškove popravke, uplate prikupljanja i drugih troškova plaćenih ili nastalih u generisanju prihoda od najma.

5. Neće biti dozvoljeno ikakav odbitak za tok izdataka koji se osniva na obavezu održavanja izvora, osim ako se takvi troškovi plaćeni 31 marta ili pre sledeće poreske periode . Bilo koji nedozvoljeni trošak iz ovog zakonskog podakta biće umanjen u poreskoj periodi u kojoj je ustvari uplaćen.

6. Troškovi, uključujući i troškove umanjenja vrednosti, koji se povezuju sa operativnim i finansijskim lizinzima izveštavaće na način definisan podzakonskim aktom koji donosi ministar.

7. Neće biti dozvoljeno kao odbitak za izdatke, osim onih dokumentovanih na zahtevani način podzakonskog akta koji donosi Ministar.

Član 5
Dozvoljeni Troškovi
(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. Stav 5. člana 9. Zakona predviđa da nijedan odbitak će biti dozvoljeno za sve nastale troškove u vezi sa prihodima koje je predmet poreza po odbitku, osim ako takav trošak plaćaJu na dan ili pre 31. marta naredne godine.

Primer:
Kompanija biznesa koji ima promet od više od 50.000 evra (i tako računi za porez na "pravi" osnova) iznajmljuje svoje poslovne prostoriJe. Krajem 2010, duguje gazdu 3.000 evra za 3 meseca iznajmljivanje do 31. decembra 2010. Biznes trtaži trošak zakupa na načelu uzročnosti prihoda. Pod uslovom da nastali najam plaća na dan ili pre 31. marta 2011, za iznajmljivanje troškovima odbitak tvrdio u 2010 poreskom periodu u odnosu na poslednja 3 meseca će biti dozvoljeno. Međutim, ako je kirija ne plaća do 31. marta 2011, a preduzeće neće moći da podnese zahtev nastale najam u poreskom periodu 2010. Što su najam će moći da se tvrdi kao rashod u poreskom periodu (2011 ili noviji), kada je dugovao stanarina je zapravo plaćena.

Član 7
Priznati Troškovi

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 2, člana 9 Zakona, predvidja umanjenje za troškove edukacije za zaposlenog. Podstav 2,4 ovog člana traži da zaposleni nakon završetka edukacije za koju su iplaćeni troškovi od poslodavca, ostaje u radnom odnosu sa poslodavcem za jedan minimalan period. Za ciljeve ovog podstava, minimalan period je 24 meseci.

2. Ako jedan zaposleni, nakon završetka edukacije za koju je njen/a poslodavac platio troškove, napušta posao pre 24 meseci tada:

2.1 ako zaposleni potpuno platio troškove edukacije poslodavcu, vršiće procena poslodavca za ponovno plačanje u godini u kojoj je vršena ponovno plaćanja, i ne vrši se traženo umanjenje poreza oko tih troškova;

2.2. ako zaposleni delimićno platio troškove edukacije poslodavcu, vršiće procena poslodavca za ponovno delimićno plačanje u godini u kojoj je vršena ponovno plaćanja, i

umanjeni troškoi poslodavca u godini u kojoj je zaposkleni napustio posao umanjuju se od

bilansa iznosa troškova edukacije umanjeni unapred).

2.3. ako zaposleni nije ponovo platio troškove edukacije poslodavcu, umanjeni trokoi poslodavca u godini u kojoj je zaposkleni napustio posao umanjuju se shodno članu 5 ovog Administrativnog Uputstva.

3. Stav 6 člana 9 Zakona referiše, troškovima oko operativnogiI finansiskog lizinga. Takvi troškovi, biče umanjeni shodno člani 5 ovog Administrativnog Uputstva.

4. Stav 7 člana 9 Zakona kaže, da bise troškovi priznali kao umanjeni, svi troškovi moraju dobro biti argumentovani adekvatnim dokunetima koja su na raspolaganje za kontrolu, na zahtev Poreske Administracije. Zahtevi za dokumentaciju za umanjene troškove prikazano je u članu 23 Administrativnog Uputstva Br. 15/2010 o sprovodjenju zakona Br.03/ L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima.

Član 10 - Dopušteni umanjenja

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Prilozi dati u humanitarne, zdravstvene, obrazovno – vaspitne, verske, naučne, i kulturne svrhe, za zaštitu okoline i sport, prema ovom zakonu dopušteni su kao odbici do najviše pet od sto (5%) oporezovanih prihoda izračunatih pre nego je snižen ovaj dobrotvorni doprinos.

2. Dopušteni prilozi prema paragrafu 1 ovog clana moraju da budu dati:

2.1.organizaciji registrovanoj prema zakonodavstvu o osnivanju i ragu nevladine organizacije na Kosovu koja je dobia i održava status javne dobrotvorne organizacije;

2.2. bilo kojim drugim nekomercijalnim organizacijama koje neposredno vrše delatnosti u javnom interesu i bez dobiti, kao što su:

2.2.1. zdravstvene institucije;
2.2.2. obrazovne – vaspitne organizacije;
2.2.3. organizacije za zaštitu okoline;
2.2.4. verske ustanove;
2.2.5. ustanove za staranje o hendikepiranim i starim licima;
2.2.6. sirotišta; i
2.2.7. ustanove koje promovušu nauku, kulturu, sport ili umetnost.

3. Dopušteni odbici ne uključuju priloge koje posredno ili neposredno imaku korist donatori ili lica povezana sa donatorom.

4. Bilo koji poreski obveznik koji potražuje dopušteni odbitak mora da podnosi godišnju poresku prijave shodno Članu 34.2 i da podnese priznanicu o takvom odbitku Poreskoj Administraciji Kosova.

5. Ministar donori podzakonski akt za sprovodjenje ovog Člana.

Član 8
Priznata Umanjenja

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. U stavu 1 člana 10 Zakona, izraz „*obračunate pre nego što se umanjuju dobrotvorni doprinosi*" znači da se primenjuje priznati limit od 5% na bruto dobit, pre nego što se takav trošak umanjuje od uravnjenih bruto prihoda.

Primer:
Ako jedna kompanija ima bruto dobit, pre dobrotvornih doprinosa od 10.000 evra, i ona odvojila donaciju za jednu bolnicu od 400 evra, primenjivaće dozvoljeni limit od 5% na 10.000 evra, a ne na 10.000 – 400 = 9.600 evra. U ovom slučaju 400 evra potpuna su umanjena jer su unitar dozvoljenog limita od 10.000 x 5% = 500 evra.

2. Prema stavu 4 člana 10 Zakona, poreski obveznici koje traže umanjenje u vezi doprotvornih doprinosa stvorena u toku poreskog perioda, za vreme deklarisanje godišnje poreske deklaracije, obavezni su da donose odgovarajuće finansiske preglede, potpisani i pečaćeni kuponi od strane korisnika dobrotvornih doprinosa, koja povrdjuju ciljeve tih donacija, iznose tih donacija i vreme kada su date donacije. Umanjenje dobrotvornih doprinosa mogu da traže samo oni poreski obveznici koje plaćaju porez na osnovu realnih prihoda, i koji su već obavezni da d0stavljaju jednu godišnju poresku deklaraciju. Poreski obveznici sa paušalnim porezom ne mogu da traže ovu umanjenje.

3. Svaki kupon referisan u gornjem navedenim stavu mora da sadrži sledeće informacije:

3.1. ime donatora;

3.2. identifikacioni poreski broj(Fiskalan broj)donatora, ili kada je donator pojedinac koji nije obavezan da ima Fiskalan broj, lićni indentifikacioni broj;

3.3. adresu donatora;

3.4. ime lice donatora za kontakte i broj telefona;

3.5. ime primalaca;

3.6. identifikacioni poreski broj(Fiskalan broj)primalaca;

3.7. adresu primalaca;

3.8. ime lice za kontakte primalaca i broj telefona;

3.9. iznos nagradjenog dobrotvornog doprinosa;

3.10. datum donacije;

3.11. deklaraciju primalaca da se podaci na kuponu su tačne i da primalac nema posredno ili neposredno sukob interesa sa donatorom.

Član 11 - Troškovi reprezentacije

(Zakon Br. 03/L- 162)

Troškovi reprezentacije dopušteni su pedeset od sto (50%) fakturisanog iznosa biznisa za zabavu. Maksimum troškovi reprezentacije ne mogu da predju dva procenta (2%) ukupnog bruto prihoda.

Član 9
Troškovi Predstavljanja

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Član 11 Zakona priznaje umanjenje oko troškove predstavljanja, ali ograničava to na 50% fakturisanog iznosa za zabavu biznesa. Ovo umanjenje, i njihovo ograničenje, primenjuuju se u vezi zabave biznesa. Troškovi predstavljanja biznesa kao što su one za publicitet, reklame, promociju, i prikazivanje proizvoda bez elemente zabave, drugačije od onih slućajnih, biče potpuno umanjeni shodno propisima umanjenje opštih troškova biznesa.

2. Da bi se priznaje neko umanjenje za troškove predstavljanja, prema članu 11 treba da se sprovode jedna od ovih:

2.1. da su troškovi stvoreni uglavnom u vezi sa biznesom,

2.2. zabava je za jednog klienta ili sadašnji ili budući nabavljać,

2.3. okolnosti su potrebni da se razgovara zajedno oko posla, kao ručak biznesa gde je glasni cilj biznes,

2.4. radnici su zabavljeni radi povećanje volje, kao što je veselje i slučajevi ispraćaja u penziju.

3. Umanjenje za troškove zabave na osnovu člana 11, primenjuje se o poslovnim zabavama. Privatni troškovi zabave nisu umanjeni, n.pr. ručak u restoranu sa prijateljima, ili kada je aspekt biznesa ili sltrućni aspekt je samo slućanost.
4. Umanjenje za troškove zabave, na osnovu člana 11, primenjuje se oko fakturisanih iznosa. Da bi se priznaje neko umanjenje, treba da ima jednu fakturu, koja pokrije troškove zabave. Poreski obveznik treba da je u stanju da podržava ove zahteve za troškove, i kada to traži PAK, obezbedi sledeće podatke:

4.1. datum kada su desile troškovi,

4.2. ime lica koji su učestvovali u zabavi,

4.3. biznesi koja ova lica predstavljaju,

4.4 . položaje koja ova lica imaju u tim biznesima, i

4.5. razlozi zabave.

5. Troškovi reprezentacije na osnovu člana 11, su 50% umanjeni do jednakog iznosa sa 2% godišnjih bruto prihoda. Izraz *Godišnji Bruto Prihodi* u tom članu , znaći svi prihodi koja su stvarani u toku poreskog perioda sa izvora unutar Kosova, i to uključuje prihode iz aktivnosti biznesa, prihodi od pokretne, nepokretne i neopredmetne imovine, prihodi od kamate, prihodi od dividende, prihodi od dobita iz prodaje papira od vrednosti i svi drugi prihodi bez obzira da li one podležu porezu ili ne.

Član 12 - Loši dugovi

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Loš dug smatra se troškom ako udovoljava sledećim uslovima:
   1.1. iznos koji odgovara dugu bio je prethodno uključen u prihod;
   1.2. dug je otpisan u knjigama poreskog obveznika kao bezvredan za potrebe računovodstva;
   1.3. nema prigovora pravne vrednosti duga;
   1.4. dugu prekoračen je rok najmanje šest (6) meseci; i
   1.5. ima dovoljno dokaza o stvarnim bezuspešnim pokušajima poreskog obveznika da naplati dug, kao što su:
      1.5.1. poreski obveznik balansirao svakog neospornog duga u odnosu na loš dug;
      1.5.2. korespondencija i kontakti u nastojanjima da naplati dug;
      1.5.3. dokumentovano je da pravno delovanje ocenjeno kao neekonomična odnosno pravno delovanje bilo je neuspešno;
      1.5.4. zahtev se podnosi o sredstvima bankrotstva/ likvidacije, ako je primenljivo, i iznos koji će se uzeti odreĎen na razuman način od administratora/ izvršilac. Do stepena koliko su uzeta od bankrotstva, primenili su se na neizbrisan dug.

2. Smanjenje lošeg duga su ograničena na deo nepokrivenog duga. Svaki loš dug smanjen kao trošak i nakon toga je ubiran uključuje na prihodeu vreme ubiranja.

3. Ne dozvoljava se nijedno smanjenje lošeg duga za dugove medju povezanih stranaka.

4. Ministar Privrede i Finansija donosi podzakonski akt za opisivanje zahtva za smanjenje lošeg duga kako je predvidjeno ovim članom.

Član 10
Loši Dugovi

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Podstav 1.2 člana 12 Zakona traži da se loši dugovi "*brišu*". Pod terminom "*brišu*" znaći da je uredjeno podešavanje u dokumentaciji poreskog obveznika da se reflektira na smanjenje vrednosti naplačivanih računa(obićno preko jednog raćuna, Propisi Dugova). Iznos uključen u propisima u raćunu lošeg duga, zasnivan je u istoriskim podacima i kada se smanjuje privremeni iznos iz računa naplativog računa daje bolju perspektivu za prihode koje poreski obveznik može da očekuje da dobije od njegovog naplativog računa. Medjutim, za poreske ciljeve, trošak za loše dugove ne može da se traži u privremenom raćunu. Treba da se uradi jedno podešavanje u knjigama poreskog obveznika radi prikazivanje aktuelnog troška lošeg duga, zasnivajući se na one posebne dugove koja ispunjavaju uslove da priznaju kao troškovi (dakle, dug mora da je star 6 meseci, treba da postoje dovoljni dokazi stalnog neuspešnog pokušaja da se dug naplati, itd.). Nema nikakve nade da poreski obveznik odustaje u naporima ubuduće da se ubira dug. Kako se kaže u stavu 2 člana 12 Zakona, svaki loš dug koji je umanjen kao trošak i koji je ubiran kasnije biće uključen u prihode u poreskom periodu u kojoj je ubiran.

2. U vezi podstava 1,5 člana 12 Zakona "adekvatne dokaze" uključuje sledeće:

2.1. konačnu odluku nadležnog suda kojom potvrdjuje da dug ne može da se naplati,

2.2. kod javnih i društvenih preduzeća, kada zakonske aktivnosti nisu sa efektivnim kostom, pismena evidencija ili odluka da se poseban dug tretira kao loš dug bez preduzimanja zakonske mere zbog tog razloga, ili opšte uzevši jedne interne politike koja tretira posebne vrste loših dugova bez preduzimanja zakonskih mera zbog tog razloga, u oba slučaja pod uslovom da Poreska Administracija Kosova je zadovoljna, da se primenjeni prag na utvrdjivanju da ako zakonske mere su sa efektivnim kostom ili je opravdan za okolnosti;

2.3. kod javnih i društvenih preduzeća, kada su zakonske mere nemoguće, pismena evidencija ili odluka da se poseban dug tretira kao loš dug bez preduzimanja zakonske mere zbog tog razloga, ili opšte uzevši jedne interne politike koja tretira posebne vrste loših dugova bez preduzimanja zakonskih mera zbog tog razloga,

2.4. službena potvrda neuspešnih pokušaja prinudne naplate;

2.5. ceritifkat od policije, ili drugih agencija za sprovodjenje zakona kao dokaz da dužnik poreskog obveznika ne može da se nadje,

2.6. cerifikat Civilne kancelarije kao dokaz da je poreski obveznik umreo, i

2.7. svaki drugi službeni dokument koji podržava stvaranje propisa lošeg duga.

Član 13 - Rezervni fondovi

(Zakon Br. 03/L- 162)

1 Samo ako je drugaćije predvidjeno ovim Zakonom, odvajanje sredstava u rezervu nije dopušteno kao trošak.

2. Finansijske institucije licencirane od Centralna Banka Kosova, drukčije od onih prihoda koji nastaju od osiguravanja života, imovine ili drugih rezikovanja, imaju pravo potrošnje za formiranje posebnih rezervnih fondova o njihovim sumnjivim sredstvima u iznosi u koji ne treba prekoračiti odobreni maksimalni iznos iz centralne Banke Kosova. Ako je finansijska institucija angažovana i u bankarskim i osiguravajućim aktivnostima, rashodi za rezervni fond odobreni su samo u vezi sa sumnjivim sredstvima koja proizlaze od bankarskih aktivnosti.

3. Posle osnivanje posebnog rezervnog fonda, svaki iznos podignut iz fonda treba da se uključi u prihode i na svaki vraćeni iznos u fond za ponovno popunjavanje do dozvoljenog irnosa dopušta se kao smanjene.

Član 14 - Plaćanje povezanim licima

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Naknada ili plate isplaćene povezanim licima dozvoljena je kao trošak u iznosu jednakom aktuelne minimalne plate ili otvorene trzišnoj vrednosti.

2. Kamata, najam i drugi troškovi plaćeni povezanim licima dopušteni su kao trošak u iznosu jednakom aktuelne minimalne plate ili otvorene trzišnoj vrednosti.

Član 11
Naplate za Povezana Lica

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

Član 14 Zakona kaže da kompenzacija, plate, kamata, kirija, i drugi isplaćeni troškovi za povezana lica priznaju se kao umanjenje u podjednakom iznosu sa manjim isplaćenim iznosom i odgovarajućoj vrednosti otvorenog tržišta.

Primer 1:
Sin vlasnika jedne kompanije zaposlen je od kompanije kao vozać i prima 2000 evra/mesećno. Tržišna vrednost za usluge vozaća je 400 evra. To je iznos koji se priznaje kao umanjenje pošto vozać i kompanija su povezana lica.

Primer 2:
Kompanija A i B su u vlasništvu istog lica i A daje pod kirijom magacin B-u za 1.000 evra/mesećno. Tržišna vrednost za takvu uslugu je 1.800 evra. Samo 1.000 evra priznaju se kao trošak jer A i B su povezana lica.3

Član15 - Amortizacija

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Troškovi u vezi sa materjalnom imovinom, osim troškove za zemljište, radove ili umetnička dela, i za drugu imovinu koja nije podlozna habanju, koju poseduje poreski obveznik i koja se koristi za poslovanje poreskog obveznika, izuzima se postupno pomoču odbitaka za amortizaciju na način propisan ovim Članom.

2. Troškovi poboljšanja najmljene imovine korišćene za poslovanje poreskog obvenika izuzimaju se pomoču odbitaka za amortizacju obračunatim pravoliniskm postupkom za period jednak roku trajanja najmljene imovine.

3. Sva materjalna imovina poreskog obveznika podlozna amortizaciji prema stavu ovom članu spada u jednom od sledećih kategoija:

3.1. Kategorija 1: Zgrade i druge gradjevinske strukture;

3.2. Kategorija 2: automobili i laki kamioni, računari, vozila za teški transport, gradjevinske mašine, buldozeri, kompjuteri i druga prema za obradu podataka, kancelariski nameštaj i kancelarijska oprema, instrumenti, drugi pribor i druga dodatna prema; i stoka koriščena za reprodukciju;

3.3. Kategorija 3: postrojenja i mašine; vagoni i lokomotive za zeleznički transport, avioni, brodovi i višegodišje biljke i žbunjevi korišćene za vinogradarstvo ili za proizvodnju voće, n.p. jabuke, kruške, orah, boronice i druge i sva druga srestva koja nisu obuhvaćena u 1 ili 2 kategoriju ovog stava.

4. Usvojen iznos kao smanjenje za amortizaciju u poreskom periodu utvrdjuje se primenjivanjem dolje navedene procente za kapitalna individualna sredstva takve kategorije po linearnoj metodi na kraju poreskog perioda:

4.1. Kategorija 1: pet procenata (5%);

4.2. Kategorija 2: dvadeset procenata (20%) i

4.3. Kategorija 3: deset procenata (10%).

5. Prema ovom članu, imovina biva prvi put uzeta u obzir kad je prvi put upotrebljena.

6. Početan iznos koja se amortizuje čini njena cena nabavke ili, u nedostatku nabavne cene, cena koštanja. Početni iznos takodje uključuje:

6.1. poreze, carinske takse, takse i dadžbine, i
6.2. tekući trošak kao na primer one za komisiju, paketiranja, transporta i troškovi osiguranja opterećen od snabdevača.

7. Individualna amortizacija sredstava iz Kategorije 2 i Kategorije 3 primenjuju se samo za sredstva nabavljena dana ili posle stupanje na snagu ovog Zakona.

8. Kapitalna imovina(sredstva) koja su kupljena ,i započelo je obescenjivanje prema metodi grupisanja pre stupanja na snagu ovog zakona, nastaviće se da ostanu obescenjeni prema ranijem zakonodavstvu dok je vrednost grupe jednaka sa nula.

9. Kupovina imovina sredstva za cenu od hiljadu (1.000) evra ili manje dozvoljava se kao tekući trošak.

10. Trajna imovina(bogastvo) sa kupovnom cenom veće od hiljadu (1.000) evra i manje od trihiljade (3,000) evra osigurana da nakon datuma kada ovaj zakon stupa na snagu, biće raspoređena u posebnoj grupi imovine i obezvrediće se po stopi od (20%) vrednosti imovine u grupi, bez obzira u kojoj grupi imoviće će se rasporediti, u skladu sa odredbama stava 3 ovog člana.Kada su kupljene kvalificirane imovine, njihova kupovna cena će se povećati u vrednosti grupe. Kada se imovine prodaju iz grupe, kupovna cena prodane imovine će se prijaviti kao obični poslovni prihod u godini u kojoj je prodana imovina, ali vrednost grupe neće se smanjiti kao rezultat prodaje.

Član 12
Amortizacija
(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Izraz u stavu 1 člana 15 Zakona ”*U Vlasništvu Poreskog Obveznika*” znači da samo vlasnik
neopredmećenih imovina ž, koji nosi opasnost potrošnje, kvara ili starosti sredstava, ima pravo umanjenje troškova amortizacije. Ne priznaje se umanjenje amortizacije zakupaca sredstava, samo ako utvrdjeno sporazumom o kiriji, ili kada vreme trajanje ugovora da je uključen finansiski lizing i prava vlasništva prelaze na zakupaca od najmodavca preko periodskih naplata.

2. Prema stavu 2, člana 15 ovog Zakona, troškovi poboljšanja imovine dat pod kirijom pokriju se preko umanjenja amortizacije korišćenjem Linearne Metode zasnivajući na vremensko trajanje ugovora kirije. Kod ugorima bez ograničenja krije, ili kada se vremensko trajanje kirije često se produžava, zakupac prema njenom/njenoj najboljem mišljenju, treba da utvdi vremensko trajanje ugovora i da to koristi kao osnovu za obraćunavanje godišnjih troškova amortizacije za poboljšanje.

3. Stav 4 člana 15 Zakona kaže da za amortizaciju koristi linearna metoda. Imajući u vidu norme amortizacije za svaku kategoriju aseta (kako su kategorizovana u stavu 3 Člana 15).

To znaći da Kategorija 1 novih aseta(norma amortizacije 5%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 20 poreskih perioda. Nova kategorija 2 aseta (Norma amortizacije 20%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 5 poreskih perioda, i Nova kategorija 3 aseta (Norma amortizacije 10%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 10 poreskih perioda.

Primer: Predpostavimo da Kompanija X u poćetku poreskog perioda 2010 kupi zgradu od 1.000.000 evra, koja pripada Kategoriji 1 amortizovanih aseta (koja priznaje amortizaciju od 5% vrednosti svakog aseta na kraju poreskog perioda). Linearna metoda fukcionira kao u nastavku:

Poreski period	Početni Bilans	Dodaci	Amortizacija	Zaključni Bilans	
2010	1.000.000		-	50.000	950.000
2011	950.000	-	50.000	900.000	
2012	900.000	-	50.000	850.000	
2029	50.000	-	50.000	0	

4. Stav 5, Člana 15 Zakona kaže da aseti prvo treba da se uzimaju u obzir za ciljeve amortizacije samo kada su one stavljene na pogon. Ne dozvoljava se umanjenje za amortizaciju ako jedan aset nije stavljen na pogon i ne služi cillju ekonomske aktivnosti. Amortizacija cele godine može da se utvrdjuje za asete koja su stavljena na pogon u prvih šest meseci jedne godine, a amortizacija za žest meseci priznaje se za asete koja stavljena na pogon u zadnjih šest meseci jedne godine. U oba slučaja puna amortizacije za godinu može da se traži u godinama u nastavku do, ali ne uključujući godinu u kojoj je prodat aset ili sistematizovan na neki drugi način – u godini prodaje ili sistematizacije dobit ili gubitak može da se priznaje uporedjenjem izmedju cene prodaje/sistematizacije i cene kontabl aseta u početku godine prodaje/sistematizacije.

Primer:
Kompanija X kupi dve mašine u toku 2010, svaka po 5.000 evra, ali prva kupljena 15 aprila 2010 a druga 20 septembara 2010. Amortizacija koja može da se traži u poreskom periodu 2010 o prvoj mašini, to je pravo za celu godinu od 1.000 evra(20%), a za drugu mašinu može da se traži amortizacija samo za polu godinu(500 evra). Obe mašine imaju pravo da traže amortizaciju za celu godinu samo od 2011 i nadalje.

5. Stav 7 člana 15 Zakona predvidja da aseti kategorije 2 i 3 (kako su kategorizovana u stavu 3 člana 15) amortizovaće pojedinaćno, korišćenjem linearne metode kada je osigurana nakon stupanje na snagu ovog Zakona. Zbog praktičnih razloga to važi za asete koja su osigurana dana ili posle 1 januara 2010. Stav 8 člana 15 predvidja da aseti u ovim kategorijama koja su kupljena pre ovog datuma i amortizovana prema grupnoj metodi, nastaviće sa amortizacijom prema toj metodi dok vrednost grupe bude nula.

Primer:
Da predpostavimo da Kompanija X na poćetku porteskog perioda 2010 raspolaže sa sledećim asetima koja pripadaju kategoriji 2: 10 kompjutera – svaki 1.000 evra; 2 aparata

za fotokopiju – svaki po 4.000 evra; 2 automobila – svaki po 10.000 evra. U prvoj polivini poreskog perioda 2010, Kompanija kupi drugog aparata za fotokoiju za 5.000 evra. Kategorija 2 prvih aseta, koja imaju otvorenog bilansa u grupi od 38.000 evra, amortizovaće korišćenjem linearne metode po normi od 20% godišnje, dok vrednost grupe bude nula.

Kupljeni aparat za fotokopije u 2010 godini za 5.000 evra biće amortizovan na individualan način upotrebom linearnog metoda po normi od 20%(1.000 evra godišnje).

6. Stav 9 i 10 člana 15 Zakona propisuje posebna pravila za nove asete sa kupovnom cenom do 3.000 evra. Aseti sa kupovnom cenom od 1.000 evra ili manje mogu biti puni troškovi u poreskom periodu u kojima one su kupljene u date su na uslugu. Aseti sa kupovnom cenom 0d 1.000 do 3.000 evra treba da se vode u jednu novu grupu (umesto da se amortizuju pojedinaćno kao aseti kategorije 1, 2 ili 3), koja će se amortizovati prema linearnoj metodi koristeći normu od 20%. Pošto su kupljeni dodatni aseti vrednosti po ceni od 1.000 do 3.000 evra, njihova kupovna cena dodaje se vrednosti grupe. Ako se takvi aseti prodaju grupno, cena kupljenje izveštavaće kao obićan prihod biznesa u poreskom period u kojoj je aset prodat, ali vrednost grupe neće smanjiti kao rezultat prodaje.

Primer:
Predpostavimo da Kompanija X kupi kompjuter na početku 2010 godine za 2.000 evra, i jedan artikal za fabriku, i mašineriju na početku 2011 godine za 2.400 evra. Ona prodaje kompjuter za 1.000 evra u 2012 godini. Svaki od ovih aseta ispunjava kriterjume da se uključi u ovlašćenoj grupi po stavu 10 člana 15. Račun grupe radi sledeće:

Poreski period	Otvoreni Bilans	Dodaci	Redukcija	Amortizacija	Zaključni Bilans
2010	2.000	-	400	1600	
2011	1600	2400	800	3200	
2012	3200	-	640	2560	

Za poreski period 2012, ulaze 2000 evra (cena kupovine kompjutera), na oporezive prihode, ali ne vrši se podešavanja u računu grupe koja nastavlja sa amortizacijom po normi od 20% primenjene amortizacije u otvorenom bilansu grupe, plus svaki dodatak u svakoj poreskoj godini.

7. Opšte pravilo za tačno utvrdjivanje za poreske ciljeve je da amortizacija aseta zasniva na cenu istoriskog kosto. Medjutim, imajući u vidu okolnosti perioda posle rata na Kosovu, Generalni Direktor PAK-a može da donese jedno opšte objašnjenje za društvena i javna preduzeća priznanjem osnovine ponovne procene, ako on ili ona smatra da u tim okolnostima treba imati alternativni pristup.

Član 16 - Amortizacija stoke

(Zakon Br. 03/L- 162)

Amortizacija stoke dozvoljava se samo za stoku koja je upotreljena u toku privredne delatnosti pojoprivrednog entiteta. Stoka koja raste naslednike samo za ličnu upotrebu ili mlećna stoka samo za ličnu upotrebu ne podležu amortizaciji.

Član 13
Amortizacija Stoke

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 3.2 člana 15 Zakona omogućuje umanjenje amortizacije za stoku koja se upotrebljava za ekonomsku aktivnost za reprodukciju i nabredjenje. Ovo umanjenje ne važi za:

1.1. odgajivalu stoku od poreskog obveznika – u ovim slučajevima nema osnove amortizacije
pošto cena odgajanja ove stoke već je umanjena,

1.2. stoku koja se kupi za proprodaju – u ovim slućajevima ova stoka vodi se kao deo inventara poreskog obveznika i priznata umanjenja kao deo obračunavanja „kosto prodate robe" (n.pr.umanjenje se priznaje za svaku godinu za ulazni inventar, plus kupovina bez zaključnog inventara),

1.3. stoka koja nije kupljena za proprodaju, koja ima kupovnu cenu od 1.000 evra ili manje
ova stoka može da se traži kao trošak u nastavku u godini kupljenje prema stavu 9 člana 15
Zakona,

1.4. stoka koja nije kupljena za proprodaju, koja ima kupovnu cenu izmedju 1.000 i 3.000 evra koja je kupljena 1 januara ili posle 1 januara 2010 – umanjenja amortizacije za ovu stoku su priznata kao deo grupe aseta propisane stavom 10 člana 15 ovog Zakona,

1.5. Imajući u vidu iz gorenavednog umanjenje amortizacije priznata prema stavu 3,2 člana 15, prema članu 16, u praksi biće ograničena za stoku visoke vrednosti, naravno one plemenite rase. U ovim slučajevima, priznato umanjenje amortizacije, kao sa drugom kategorijom aseta 2 je 20% kupovne cene godišnje na linearnim osnovama.

Član 17 - Naročiti popusti za novu imovinu

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Ako poreski obveznik kupi: Proizvodne linije za postrojenja i mašineriju, inventar železnice i lokomotive koja se koriste za železnički saobračaj, abvione, bordove, teška

vozita za transport, opremu za prenos zemljišta, buldožeri, kopači zemlje i druga teška vozita za potrebe privredne delatnosti poreskog obveznika izmedju 1 januara 2010 i 31 decembara 2012, dozvoljen je naročit popust od deset procenata (10%) nabavne cene imovine za godinu u kojoj je imovina prvi put upotrebljena. Ovaj odbitak biva dodat normalno dopuštenom odbitku za amortizaciju. Odbitak biva dopušten samo ako je imovina nova ili biva upotrebljena na Kosovu prvi put. Odbitak nije dozvoljen ako je imovina prenesena iz postojećeg ili ranijeg poslovanja na Kosovu.
2. Ovo umanjenje izrvršiće se pored običnog umanjenja dopuštene amortizacije.
3. Ovaj popust se dozvoljava samo ako je imovina nova ili je postavljena po prvi put u službi na Kosovu.Popust se ne dozvoljava ako je imovina prenesena iz jednog postojećeg biznisa ili ranijeg biznisa na Kosovu.
4. Drugi posebni popusti mogu se dati samo ako su odreĎeni posebnim zakonom.

Član 14
Posebna Umanjenja za Nove Asete

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

Stav 1 Člana 17 Zakona propisuje da fabrike i mašinerije, inventar pruge i lokomotive koja se koriste za železnićki saobraćaj, avioni, brodovi, težka transportna srestva, oprema za nošenje zemljište, buldožeri, kopaći zemljišta i nova teška srestva, kupljena unutar zemlje ili uvezena prvi put na Kosovu izmedju 1 januara 2010 i 31 decembara 2012, imaće posebnu beneficiju od 10%, pored normalnog umanjenja dozvolene amortizacije.

Primer:
Predpostavimo da Kompanija X ima otvoren bilans u Kategoriju 3 za poreski period 2010 od
160.000 evra. U prvoj polovini godine, kompanija uvoi iz Nemačke novo teško vozilo za transport od 40.000 evra. Umanjenje amortizacije za ovaj poreski period imaće tri komponente:

1. Amortizacija nove mašine kao individualni aset: 40.000 x 10% = 4.000 evra;
2. Amortizacija aseta u grupi kategorije 3 u ruke na poćetku poreskog perioda 2010:
160.000 x 15% = 24.000 evra;
3. Posebna umanjenja za novo vozilo: 40.000 x 10% = 4.000 evra. Totalno umanjenje amortizacije od 32.000 evra. Posebno umanjenje za novo vozilo dat je samo jedan put, u poreskom periodu u kojoj je kupljen na Kosovu ili donet na Kosovo.

Član 18 - Popravke i poboljšanja

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. U slučaju nekog aseta koji je obezvreĎen, potrošena sredstva za opravku ili poboljšanja, isključujući opravke i obično održavanje, kapitaliziraće se i dodati osnovi aseta u slučaju da opravke ili prevaziĎu dugovečnost aseta minimum za jednu godinu i iznos opravke ili poboljšanja je veći od hiljadu (1000)€ za taj aset. U slučaju da je opravka ili poboljšanje do

hiljadu (1000)€ € za neki aset, iznos opravke ili poboljšanja biće trošak za godinu u kojoj je isplaćen ili se desio.

2. Ako popravljanja i poboljšanja ispunjavaju uslove kapitalizacije prema stavu 1 ovog člana, iznos se kapitalizuje i dodaje se u računovodstvenu vrednost kapitalnog aseta. Nova vrednost računovodstva aseta upotrebljava se kao osnova za amortizaziju aseta. Aset se amortizoje u skladu sa pravilima primenjene kategorije.

3. Ministar donori podzakonski akt za sprovodjenje ovog člana.

Član 15
Popravke i Poboljšanja

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Član 18 Zakona propisuje popravke i poboljšanja. Termin „*popravke ili poboljšanja*" znaći rad na vidnom povečanju kapaciteta, života, uslova i produktivnosti aseta. Kod slučaja jedne zgrade, krova, vodovoda, malterisanja i slićnih poslova smatraju se popravke i poboljšanja, ali bojenje nije. Kod kamiona, izmena guma nije popravka, ali zamena starog novim motorom, je popravka i poboljšanje.

2. Stav 1 Člana 18 Zakona propisuje da iznosi trošene za popravke i poboljšanja jednog aseta biće kapitalizovani i dodaju osnovi troškova amortozovanog aseta , ako popravke i poboljšanja prekoraćuje život upotrebe aseta za najmanje godinu dana, i iznos popravke i poboljšanja je veća od 1.000 evra. U tim situacijama kada popravke i poboljšanja povećavaju upotrebi aseta za godinu dana i više, i istrošeni iznos za popravke i poboljšanja je veča od 1.000 evra ukupan iznos potrebno je da se kapitalizuje(1.000 evra iz ovog iznosa ne priznaje se kao trošak). S druge strane, u tim situacijama kada popravke i poboljšanja ne produžuje život upotrebe aseta, ili produžava manje od godinu dana, obuhvaćeni iznosi mogu da se traže kao potpun trošak i kada iznosi predju 1.000 evra.

3. Stav 2 člana 18 Zakona, propisuje pravila za obračunavanje amortizacije, gde istrošeni iznosi za popravke i poboljšanja jednog aseta kapitalizuju se.

3.1. Za uradjene popravke za kategoriju 1 aseta bilo kada da su kupljene, i za popravke za kategorije 2 i 3 kupljenih aseta stupanjem na snagu ovog Zakona, kapitalizovani iznosi za popravke dodaju se ostatku vrednosti kontabl aseta.

Primer:
Predpostavite da poćetna vrednost kontabl zgrada poreskog obveznika je 100.000 evra. U toku poreske godine 2010 poreski obveznik troši 4.000 evra za popravak krova, koja produžavaju šivot upotrebe zgrade za sledećih pet godina. Amortizacija za zgradu za poresku godinu 2010 obračunava se:
Početna vrednost u raćunovodstvu objekta 100.000 evra kapitalizovane popravke i poboljšanja 4.000 Računovodstvena vrednost zatvora pre amortizacije 104.000 Amortizacija 5% 5.200 vrednost u računovodstvu zatvaranje zgrade 98.800

3.2. Za popravke Kategorije 2 dhe Ketgorije 3 aseta kupovane pre stupanje na snagu ovog Zakona, kapitalizovani iznosi popravki su:

3.2.1. kada iznos popravki je izmedju 1000 i 3000 evra, dodat grupi referisan stavu 10 člana 15 Zakona kao novi kvalifikovani aseti

3.2.2. kada iznos popravki je više od 3000, tretirano kao nova Kategorija 2 ili kategorija 3 aseta, ako se primenjuje, za koja se prizna amortizacija kao umanjenje shodno stavu 4 člana 15 Zakona.

Član 19 - Amortizacija

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Troškovi u vezi sa nematerjalnom imovinom koja ima ograničeni rok upotrebe, kao što su patenti, autorska prava, licence za vrteže i modele, ugovori i franšize odbijaju se u vidu naplate amortizacije.

2. Metod amortizacije je pravolinijsi metod i naknada je zasnivana na roku upotrebe te imovine utvrdjenom pranim sporazumom koji reguliše sticanje i upotrebu nematerjalne imovine.

Član 20 - Troškovi istraţivanja i razvoja

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Troškovi istraživanja i razvoja u vezi sa prirodnim nalazištima minerala i drugih prirodnih resursa i kamata na osnovu njih bivaju dodati kapitalnom računu i amortizovani shodno ovom Članu.

2. Iznos dozvoljen da bude odbijen tokom poreskog perioda kao amortizacija u odnosu na troškove istraživanja i razvoja, navedene u paragraf 1 ovog clana za poreski period biva utvrdjen množenjem bilansa na kapitalnom računu irnosem:

2.1. brojitelj predstavlja jedinice dobijene iz broja neposrednih depozita tokom godine; i

2.2. imenitelj predstavlja procenjen ukupan broj jedinica koje treba da budu dobijene iz broja neposrednih depozita tokom roke upotrebe te imovine.

3. Opšte jedinice predviĎene za donošenje, navedenih u podstavu 2.2 ovog člana odrediće se u skladu sa upustvima koja se povezuju sa takvim procenama ili neke druge metode, opisaće se u podzakonskom aktu koji donosi Ministar.

Član 16
Troškovi Istraživanja i Razvoja

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 1 Člana 20 Zakona propisuje amortizaciju prirodnih mineralnog bogatstva i drugih prirodnih izvora. Korisnik ovih rezervi može da traži umanjenja za troškove ekploatacije i razvoja. Troškovi istraživanja, troškovi razvoja i odredjena kamata, troba dodati računu kapitala onako kako su desile. Na kraju poreskog perioda, deo troškova eksploatacije i razvoja koja pripadaju tom periodu, biće utvrdjena množenjem bilansa u računu kapitala sa koeficijentom amortizacije (KA) koji je:

$$KA = \frac{\text{Broj izvodjenih jedinica u toku godine}}{\text{Total procene jedinica u rezervi}}$$

Primer:
Kompanija X uzela na kiriju jedno ležište bakra i broj procenjenih jedinica u prirodnom rezervatu je 15.000.000 jedinica. Bilans u kapitalnom računu na kraju poreskog perioda je 500.000 evra. Radi utvrdjivanje dozvoljeni iznos amortizacije za poreski period, bilans u računu treba da se množi sa KA. U ovom slućaju, koeficijent je 10% (1.500.000/15.000.000). Prema tome, priznata amortizacija kao umanjenje je 50.000 evra.

2.Radi utvrdjivanje totalan broj jedinica u rezervatu, poreski obveznik treba da dobije jedan izveštaj od stručnjaka, i ako se traži to treba datina raspolaganju Poreskoj Administraciji radi kontrole, ili da se dostavlja uz godišnju poresku deklaraciju. Obračunavanje jedinica izvadjenja treba da se urani koristeći opšte priznate metode. Poreska Administracija čuva pravo upotrebe usluge nezavisnih stručnjaka radi revizije inžinjerskih izveštaja i metode obračunavanja eksploatacije.

POGLAVLJE IV - KAPITALNE DOBITI I GUBICI, POSLOVNI GUBICI

Član 21 - Kapitalne dobiti i gubici

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Kapitalna dobit podrazumeva prihod koji poreski obveznik ostvari putem prodaje ili drugom vrotom raspolaganja kapitalnom imovinom uključujući nekretnine i hartije od vrednosti.
2. Iznos kapitalne dobiti predstavlja pozitivnu razliku izmedju prodajne cene kapitalne imovine i cene kapitalne imovine utvrdjene shodno sa stavom 5 ovog člana.
3. Prodajna cena kapitalne imovine je zbir ukupno isplačenog novca iz dodatak tržišne vrednosti imovine, osim novca koji je isplačen kao naknada za prodaju.
4. Ako su stranke povezane i prodajna cena je manja nego vrednost na otvorenom tržištu, onda, za ciljeve ovog člana, prodajna cena će biti regulisana u vrednosti na otvorenom tržištu na način opisan u podzakonskom aktu objavljenog od ministra.
5. Trošak kapitalne imovine je iznos, koji je poreski obaveznik uplatio za sticanje vlasništva, uključujući troškove koji nastaju sticanjem imovine koja prethodno nisu potrošena, što povećava troškove prepravki i smanjuje se od obescenjivanja ili drugih troškova dozvoljenim ovim Zakonom.
6. Kapitalne dobiti bivaju priznate za prihod od poslovanja, a kapitalni gubici kao poslovni gubici.
7. Kapitalne dobiti i kapitalni gubici ne bivaju priznate za sredstva u grupu (sredstva u Kategoriju 2 i Kategoriju 3 kupovane pre datuma stupanje na snagu ovog Zakona) shodno sa stavom 8 člana 15 ovog Zakona.
8. Kapitalni gubitak podrazumeva gubitak koji poereski obveznik ostvari putem prodaje ili drugom vrstom raspolaganja kapitalnom imovinom uključujući nekretnine i hartije od vrednosti.
9. Iznos gubitka u kapitalu predstavlja negativnu razliku u ceni od prodaje kapitalne imovine kako je odreĎeno u stavu 3 ili 4 ovog člana i troška kapitalne imovine , kako je odreĎenu u stavu 5 ovog člana.
10. Kapitalni gubici će biti tretirani kao obični gubici od privrednih aktivnosti koje se mogu odbiti od prihoda u tekućoj godini. Ako iznos kapitala za oporezovanu godinu premašuje prihode poreskog obaveznika za tu godinu, preostali iznos od takvih prihoda u tekućoj godini može se preneti i do sedam (7) narednih poreskih periodi i biće spremna kao odbitak od svakog prihoda za tu godinu.Odredbe člana 23 ovog zakona primenjivaće se na gubitke opisani u ovom stavu.
11. Bruto prihodi od kapitalnih dobitaka ne obuhvataju realizovane kapitalne dobitke od prodaje imovine Trusta penzionske štednje Kosova ili nekog drugog pensionalnog fonda definisani zakonima o penzijama na Kosovu.

12. Kapitalni dobitak neće biti prihvaćen nedobrovoljnim transformiranjem imovine do strepena da prihvaćeno razmatranje od transformiranja sastoji se od istog karaktera ili prirode, ili od novca uloženo u imovinu istog karaktera ili prirode u toku jedne periode zamene u roku od dve (2) godine.

13. Ako prodaja kapitalne imovine obuhvata sporazum na rate koji traje više od poreske periode u kom je finalizirana prodaja (sva primenljiva dokumenta su potpisana od svih stranaka i prodajni ugovor je zakonski sprovodan) svaki dobitak treba da se prijavi na linearnoj bazi tokom postojanja sporazuma sa ratama i iznosa kao dobitak koji se pripisuju svake poreske periode treba se prijaviti na poreskoj deklaraciji kao prihod u toj poreskoj deklaraciji.Druge odredbe koja se povezuju sa prodajom na rate opisaće se u podzakonskom aktu.

Član 17
Dobici ili Kapitalni Gubici

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 4 člana 21 Zakona, traži upotrebu otvorenu tržišnu cenu, gde prodaja kapitalnih aseta desilo medju povezanih lica sa manjim cenama od otvorene tržište cene. U takvim slučajevima, otvorena tržišna cena treba da se utvrdjuje kao sledeće:

1.1. Predvidjena monetarna iznos za prodaju istog aseta izmedju dobrovoljnog kupca i dobrovoljnog prodavca jednom transakcijom koja vlada u tržištu,

1.2. Ili, ako gore navedeno nije na raspolaganju, iznosi koja proizilaze od prodaje jednog istog aseta pod istim akolnostima (n.pr.istih kvaliteta, iste velićine ili vremenskog perioda i istih uslova prodaje)

1.3 Ili, kada se ne primenjuju nijedna od gore navedenih, neka metoda priznata od PAK, koja osigurava dovoljno objektivno približavanje.

1.4. Priznata metoda od PAK prema poslednjoj opciji od gorenavedenih, , zanivana je u kosto plus, sa troškovima od rada i materjala, plus procenat opštih troškova i posle toga razuman procenat marže. Poreski obveznici koji žele da koriste ovu metodu. Treba da dokumentacijom uvere PAK-a zašto oni ne mogu da koriste dve predhodne opcije.

2. Stav 13 Člana 21 Zakona, propisujeprodaju kapitalnih aseta koja obuhvataju sporazume u rate koja mogu da se šire u više od jednog poreskog perioda. U tom slučaju, kapitalni dobici i gubici treba da se izveštavaju na linearnim osnovama za vreme sporazuma u rate, poćetkom od najranijeg datuma naplate depozita, ili od datuma kada ovaj depozit ima rok, i zaključivanjem najranijeg datuma naplate poslednje rate, ili datuma kada je bio datum ove naplate.

3. Na uradjenju ovih obraćunavanja na linearnim osnovama:

3.1. Kada datum početka sporazuma na rate spada u prvim šest meseci godine, prosek datuma sporazuma na rate smatra se prvi dan godine;

3.2. Kada datum početka sporazuma na rate spada u drugih šest meseci godine, datum početka smatra se da je prvi dan ovog šestomesečnog perioda;

3.3. Kada zadnji datum početka sporazuma na rate spada u prvim šest mesecima godine, zadnji datum smatra se zadnji ovog šestomesečnog perioda;

3.4. kada zadnji datum sporazuma na rate spada u drugih šest mesecima godine, zadnji datum sporazuma smatra se da je zadnji dan te godine;

3.5. a plata rate kada iznos isplate nije sigurna dok ne dešava poseban dogadjaj(n.pr.kada deo prodajne cene/kupovine je deo da se postiže odredjen nivo prodaje ili neki drugi dogadjaj kada postoje mogučnost da se ovaj dogadjaj ne dešava) treba da se ingnoriše – priznanje nesigurnih prihoda za prodavca, i neodredjeni kosto za kupca u ovim okolnostima nastaje samo ako i kada deo bude odstranjen i isplaćeni iznos postane suguran.

Primer 1:
Ako jedan kapitalan aset ima neto vrednost(kosto prisvajanja plus kosto poboljšanja bez tražene amortizacije za poreske ciljeve) u knjigama od 5.000 evra i prodata je za 7.000 evra, to rezultira na kapitalan dobit od 2.000 evra. Ako sporazum o prodaji predvidja da naplata rata koja su dešavale u periodu od 1 aprila 2010 do 31 Marta 2012(period od dve godine koja prostire u tri poreskih godina), tada kapitalan dobit priznaje kao sledeće:
Na sastavljanje linearnih računa, sporazum u rate smatraće se da je počeo 1 januara 2010 i završio 30 juna 2012, period od 30 meseci

Iznos dobita registrovan za 2010 godinu biće 2.000 x 12/30 = 800 evra
Iznos dobita registrovan za 2011 godinu biće 2.000 x 12/30 = 800 evra
Iznos dobita registrovan za 2012 godinu biće 2.000 x 6/30 = 400 evra.

Primer 2:
Ako kapitalan aset ima neto vrednost od 9.000 evra a prodaje se za 6.000 evra, to rezultira kapitalnim gubitkom od 3.000 evra. Ako sporazum prodaje predvidja naplatu rata koja su uradjena u period od 1 oktombara 2010 do 30 septembara 2012, tada kapitalan gubitak organizuje se na sledeći način:
da bi uradili obračunavanje na linearnim uslovama, sporazumi rata tretiraju se da su počeli 1
jula 2010 i završena 31 decembara 2012, period od 30 meseci

iznos registrovanog gubitka 2010 godinu biće 3.000 x 6/30 = 600 evra
Iznos registrovanog gubitka 2011 godinu biće 3.000 x 12/30 = 1.200 evra
iznos registrovanog gubitka 2012 godinu biće 3.000 x 12/30 = 1.200 evra.

Član 22 - Nedobrovoljne konverzije

(Zakon Br. 03/L- 162)

Kapitalna dobit neće da bude priznata za nedobrovoljnu konverziju imovine u obimu u kojem se protivrednost primpljena od konverizije samtoji od imovine istog karaktera, prirode ili novca uloženog u imovinu istog karaktera ili prirode u periodu zamene od dve (2) godine.

Član 23 - Poreski gubici

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Poreski gubici, kako je definisan ovim zakonom, je negativna razlika izmedju dohotka poreskog obveznika i troškova poreskog obveznika utvrdjene hovim zakonor.

2. Iznos poreskog gubitka utvrdjen shodno ovom članu može da bude prenesen dalje u najviše do sedam (7) uzastopnih poreskih perioda i prikazan kao odbitak od dobiti tokom tih godina.

3. Preneti iznos koji biva uzet u obzir za bilo koji period oporezivanja nakon godine kada je zabečežen poslovni gubitak, jeste celokupni iznos gubitka umanjen za zbir koji je ranije odobren kao gubitak.

4. Ako poreski obveznik beležio poslovni gubitak duže od jedne (1) godine, ovaj član će da bude primenjivan na gubitke prema redosledu njihovog nastanka.

5. Osim kako je opisano u članu 26, odredbe ovog člana bit će dozvoljene samo za biznis koji je stvarao gubitke. Ako biznis menja vrstu biznijske organizacije ili ima menjanje vlasništva za više od pedeset od sto (50%) prenos neće biti više sprovodan. Ministar može objaviti podzakonski akt za regulisanje odredbe prenosa gubitaka koji se povezuju sa promenom vrste biznijske organizacije ili promene vlasništva, kao i svake odredbe o prenosu gubitka potrebne za sprovoĎenje ovog člana.

Član 18
Poreski Gubici

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 5 Člana 23 Zakona propisuje da poreski gubici koji su nastali u poreskoj godini, uopšte mogu da se prenose i podele na frakcije u odnosu na oporezive prihode u sledečim godinama istog biznesa koji je stvorio gubitak. Ovaj stav takodje propisuje da ne priznaje se prenos gubitaka kaga biznes izmeni formu njegovog organizovanja biznesa (n.pr.biznes izmeni funkciju kao individualno preduzeće na partnerstvo ili na neki inkorporirani pravni entitet, ili kada ima razliku u vlasništvo više od 50%.

1.1.Oko izmena u organizaciji biznesa, isključivost od opštih pravila kada poreski gubici više ne mogu da se prenese, važi kada neki drugi biznes „prisvaja" poreskog obveznika prema "reorganizaciji" usvojena od PAK-a shodno Članu 26 Zakona kojom prilikom storeni poreski gubici od poreskog obveznika pre reorganizacije mogu da se traže od poreskog obveznika koji je prisvojio u nastavnoj godini.
1.2. Oko promene vlasništva, da bi se prenosili gubici u toku perioda koja počinje prog dana poreske godine sa gubicima, do poslednjeg dana poreske godine u kojoj se lomi gubitak, treba primenjivati sledeće:
1.2.1. za partnerstvo ili sličnih aranžmana ujedinjenja, najmanje 50% partnera moraju biti isti
1.2.2. za inkorporiranih entiteta ili slični, najmanje 50% akcija, najmanje 50% pravo glasa, najmanje 50% sa pravom na dividend i najmanje 50% pravo na raspodelu kapitala moraju da drže od istih lica.

Primer 1:
Partnerstvo sadrži tri partnera (A, B, i C) i svaki od njih imaju podjedneke akcije u partnerstvo. U 2010 godini stvorena je poreski gubitak od 10.000 evra. U toku 2011 godine C napušta partnerstvo i zamenjuje se novim partnerom D. Poreski gubitak 2010 godine moguće je da se prenosi u 2011 godinu jer još uvek je 2/3 zajedničke imovine(A i B). U 2012 B napušta partnerstvo i zamenjuje se novim partnerom E. Poreski gubitak 2010 godine ne može da se prenosi u 2012 godini(jer sada samo 1/3 vlasništva je zajednička, A). Svaki poreski gubitak koji je stvoren 2011 godine može da se prenosi jer su 2/3 zajedničkog vlasništva izmedju 2011 i 2012 (A i D).

Primer 2:
Kompanija ima 1000 akcija (sva imaju ista prava), i koja su zadržane na sledeće:
-Akcionar A 400 akcija
- Akcionar B 300 akcija
- Akcionar C 150 akcija
- Akcionar D 150 akcija Sledeće godine akcije su razlikovale:
-Akcionar A 300 akcija
- Akcionar B 0 akcija
- Akcionar C 150 akcija
- Akcionar D 0 akcija
-Akcionar E 550 akcija.
Poreski gubitak ne može da se prenese u sledeoj godini jer medju njima Akcionari A i C zadržali samo 450 akcija(manje od 50% u totalu).

POGLAVLJE V - LIKVIDACIJA I REORGANIZACIJA

Člani 24 - Raspodela imovine

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Kompanija koje vrši raspodelu imovine osim deonica deoničaru, u smislu kamate deoničara, može da iskaže dobit ili gubitak kao da je takva imovina bila prodata tom deoničaru prema tržišnoj ceni.

2. Imovina raspodeljena deoničaru biva vrednovana prema tržišnoj ceni imovine.

3. U slučaju raspodele dividendi ne deonice kojem se ne menja ideo učešća primaoca dividende, preduzeće ne iskazuje dobit ili gubitak i deoničar ne ostvaruje prihod.

Član 25 - Likvidacija

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. U slučaju likvidacije kompania, u skladu sa važećim zakonima Kosova, komopanija mora da uzme u obzir bilo koju dobit ili gubitak kao da je prodalo imovinu tokom likvidacije prema tržišnoj vrednosti.

2. Osim ako je drugačije utvrdjeno u ovoj Uredbi, primaoci imovine raspodelene tokom likvidacije bivaju tretirani ka oda su razmenili svoju kamatu na glavnicu uloženu u likvirano preduzeće za irnos koji je jednak tržišnoj vrednosti takve imovine.

3. U slučaju likvidacije podružnice pri gemu imovina podružnice biva dodeljena matičnom preduzeću, matično preduzeće ne iskazuje nikakvu dobit ili gubitak.

Član 26 - Reorganizacija

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Transferi imovine na osnovu pisanog plana reorganizacije poreskog obveznika, zbog bankrotstva, pripajanja, kupovine, usvajanja, modele, razmene akcija ili nečeg drugog, koje odobri Poreska Administracija Kosova, neće da budu oporezivani prema ovom Zakonu.
2. U slučaju reorganizacije, dotični poreski obveznik, u svojim knjigovodstvenim evidencijama, neposredno pre reorganizovanja, utvrĎuje vrednost vlasništva na osnovu početne vrednosti aseta minus stopa amortizacije.
3. Tokom reorganizacije davaja deoničaru na osnovu kamate na ideo deoničara ne predstavlja prihod deoničara podložan oporezivanju.

4. Osim ako je drugaćije utvrdjeno podzakonskim aktom koje uzdaje Ministar, poreski obveznik kupac nasledjuje i zauzima mesto otkupljenog poreskog obveznika u pogledu inventara, prenesenih gubitaka, dividentnih računa i ostalih sličnih stavki. Preneseni gubitci su dozvoljivi za poreskog obveznika kupaca samo ako je predvidjeno planom reorganizacije i usvojeno od Poreske Administracije shodno utvrdjenim propisima u podzakonskim aktom.

Član 19
Reorganizacija

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 3 Člana 26 Zakona propisuje da u toku reorganizivanja rapodele kamate njihovog ekuiteta za akcionare, ne sadrži oporezive prihode akcionara. U skučaju kvalifikovanog reorganizovanja nekog DP, za čijoj raspodeli primenjuje se taj stav, uključuje akcije prihoda od prodaje akciza korporacija zavisne od DP koja je privatizovana za lica njihovih kapaciteta kao zajednički vlasnici ili kao ko-menadžeri DP, ali ne ukjljučuju naplate za lica izbaćeni sa posla u njihovim kapacitetima kao zaposleni ili bivših zaposlenih u DP (koja sastavljaju oporezive prihode ovih lica za ciljeve Zakona Br.03/L-161 za Porez na Lična Primanja).

2. Stav 4 Člana 26 Zakona, propisuje da u slučaju reorganizacije poreskog obveznika što obićno poreski obveznici koji preuzimaju biznes preduzeća su uspešni i uzimaju mesto poreskog obveznika koji predaju biznes preduzeća oko zaliha, prenos gubitaka, račune dividendi, i shih takvih sličnih, osim kada se drugaćije odlučuje podzakonskim aktom koju donosi Ministarstvo Privrede i Finansija. Drugi stavovi ovog člana, pokriju takva isključenja.

3.Za ciljeve ovog člana:
3.1. "*Diskvalifikovana reorganizacija*" znaći svaku reorganizaciju za koju nije usvojila Poreska Administracija Kosova. Takva diskvalifikovana reorganizacija, tretiraće kao obična prodaja entiteta ili njenih aseta;
3.2. "*Novo Preduzeće*" znaći zavisnu korporaciju jednog preduzeća osnivana shodno članu 8 Zakona Br.03/L-067 o Kosovskoj Agenciji Privatizacije;
3.3. "KAP" znaći Kosovsku Agenciju za Privatizacije osnivana na osnovu člana 1 Zakona br03/L-067 o Kosovskoj Agenciji Privatizacije;
3.4. "JP" znači Javna preduzeća kako Je definisano u članu 3 Zakona br 03/L-067 o AgenciJi za privatizaciJu u Kosovu.
3.5. "*Kvalifikovana reorganizacija*" znaći reorganizaciju jedne DP uključena u process privatizacije u skladu sa utvrdjenim pravilima KAP-a , u skladu sa pisanim planom reorganizacije za ciljeve biznesa, finansiskih i ekonomskih i koja nema za cilj izbegavanju poreza bilo koje stranke ili akcionara. Jedna kvalifikovana reorganizacija pismeno se suvaja od Poreske Administracije Kosova.
3.6. "*reorganizacija*" uključuje sledeće:
3.6.1. jedna razlika u formi jednog entiteta, ili njeno ime ili mesto reorganizacije;

3.6.2. Jednu rekapitalizaciju jednog entiteta ;
3.6.3. Jedna kombinacija dve ili više entiteta u jednom, bilo da je to fuzioniranjem, prisvajanjem, ili drugačije;
3.6.4. Podela jednog entiteta na dve ili više entiteta, bilo podelom, otkidanjem, spin off ili drugaćije što (odmah posle podele) su pod kontrolom odvojenog entiteta, njenih akcionara ili oboje;
3.6.5. Uzimanje pod kontrolom jednog entiteta u razmeni samo za interes glasanja oduzetog entiteta ;
3.6.6. uzimanje u suštini svih aseta jednog aseta u razmeni samo za interes glasanja kupljenog entiteta ;i
3.6.7. Transfer nekog, ili svih aseta jednog DP jednog ili više Novih Preduzeća shodno članu 8 Zakona Br.03L-067 o Kosovskoj Agenciji za Privatizaciju;
3.7. 'DP' znači jedno preduzeće u društvenom vlasništvu kako se to utvrdjuje Članom 3 Zakona br. 03L-067 o Kosovskoj Agenciji za Privatizaciju.

4. U slućaju jedne kvalifikovane reorganizacije jednog DP, gde DP osniva jednu ili više Novih Preduzeća, poreska pozicija DP ne transferiše se na Novo Preduzeće, nego ostaje u DP. Za ciljeve gore pomenute rečenice, 'poreski položaj' znaći svaki poreski dug, svaki poreski gubitak ili neki poreski kredit za svaki od primenjenog poreza na Kosovu, ali bez povrede pravo KAP da utvrdjuje odgovornosti novih Preduzeča za otpis takvih poreskih obaveza kakvi mogu da se usvajaju svremeno na vreme izmedju KAP i Ministarstvo Privrede i Finansija, ili kako se može utvrdjivati pozitivnim zakonom.

Primer:
Jedno DP, koja operiše proizvodnim biznesom ima zgradu i proizvodne asete radionice. Radio sa gubiicima i njihovi gubici poreza na prihode koja se prenose od 100.000 evra i neisplaćenog PDV-a od 50.000 evra za zadnja dve godine. Kosovska Agencije za Privatizaciju, odlučuje da privatizoje ovaj biznes i za takav cilj osniva se NewCo. Jedan sporazum izmedju Agencije za Privatizaciju i MEF predvidja da neisplaćeni poreski dugovi od 12 meseci PDV-a(što pretpostavlja da je 40.000 od 50.000 evra duga PDV ovog primera) prenose se od DP na NewCo. Aseti DP prenose se na NewCo (iste vrednosti raćunovodstva kao pre u finansiskom računu DP) koja takodje biti odgovorna za naplatu neiplaćenog PDV-a od 40.000 evra (zajedni sa nastalim trgovinskim obavezama) od DP. DP u ovom slučaju ostaće bez aseta i ostaće neisplaćenim obavezama PDV-a od 10.000 evra, i sa gubicima na prihode od 100.000 evra, koja mogu da se prenose uz mogučnost da se ne koriste.

5. Jedno DP (ili KAP u njeno ime) ili priznato JP, treba da traži pismeno usvajanje od Poreske Administracije Kosova, da reorganizacija je kvalifikovana reorganizacija. Svaka DP ili JP koja aplicira za status kvalifikovane reorganizacije dostavlja pismeni zahtev u Jedinici Velikih Poreskih Obveznika, radi objašnjenja zašto se ranije reorganizovala, prikazivanjem mekanizma reorganizacije i sažet aseta i obaveza (ako ima) koja treba da se transferišu. Poreska Administracija pre usvajanja, zadržava pravo kontrole u knjige i dokumentaciju DP ili JP.

POGLAVLJE VI - CENE TRANSFERA I IZBEGAVANJE DUPLIH POREZA

Član 27 - Cene prenosa

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Cena korišćenja u vezi sa transakcijama sredstava ili ugovornih obaveza izmedju soba koje su u srodstvu shatra se cenom prenosa.
2. Cena za koju se očekuje da će da bude naplaćena u vezi sa transakcijama sredstava ili ugovornih obaveza izmedju lica koja posluju prema tržišnoj dominaciji shatra se otvorena tržišna cena.
3. Cena otvorenog tržišta biva utvrdjena metodom nekontrolisane cene, a kad to nije moguće, metodom cene preprodeje ili metodom dodavanja trokova ili neku drugu metodu kako je definisano na pozakonski akt.
4. Razlika izmedju cene otvorenog tržišta i cene prenosa biva uključena u oporezivi prihod.
5. Ministar izdaje podzakonski akt za sprovodjenje ovog člana.

Član 20
Transfer Cena

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 4 Člana 27 Zakona propisuje razliku izmedju „otvorene tržišne cene" i "transfer cena" koja se obuhvataju u oporezive prihode. Ovaj propis se primenjuje samo kada ima transakcije aseta ili ugovaraćkih obaveza izmedju povezanih lica. Uopšteno rećeno, cilj ovog propisa je da obezbedi da cene za transakcije ili obaveze izmedju povezanih lica (transfer cena) predstavlja preovladane tržišne cene (predstavljene od otvorene tržišne cene) – ako na primer, prodajna roba i/ili opšti troškovi opterećene filiali na Kosovu , poreskog obveznika iz matične kancelarije postavljena van Kosova, smatrano kao da su u istom nivou koja će se opteretiti od nepovezanog lica koja pruži slićnu robu i usluge, tada nema razlike izmedju opterećene cene i vladajuće tržišne cene, i neće se pojaviti oporezivi prihodi. Obrnuto, ako opterećeni troškovi iz matične kancelarije smatrane da su prekoraćili one koja bi se opteretila od ne povezane stranke koja pruža robu i slićne usluge (smanjenjem oporezivih prihoda filial na Kosovu), razlika će se povećati kao oporezivi prihod filial Kosova.

2. Na utvrdjivanju svake razlike izmedju "otvorene tržišne cene" i " transfera cena", " transfera cena" shodno stavu 1 Člana 27 Zakona, je aktualna opterećena cena, ili opterećena izmedju povezanih lica. Utvrdjivanje "otvorene tržišne cene" ipak je komplaksnija u metodi koja treba da se koristi na njenom utvrdjivanju , koja podleže stepenu u kojoj su na raspolaganju informacije za nepovezana lica koja pružaju slučnu robu

i usluge. Motoda koja se koristi u utvrdjivanju “otvorene tržišne cene” predstavljena je u stavovima kao u nastavku.

3. S hodno stava 3 Člana 27 Zakona, “otvorena tržišna cena” ako je to moguće biće utvrdjena Metodom Uporedjenja Nekontrolisanih cena. Ova metoda može da se koristi kada poreski obveznik kupi ili prodaje odredjenu robu ili usluge sličnog kvantiteta i pod istim uslovima za nepovezana lica u slićnim tržištima (jedno unutrašnje uporedjenje), ili nepovezana lica kupuje ili prodaje odredjenu robu ili odredjene usluge, slićnog kvantiteta i pod slićnim uslovima za drugu nepovezano lice u slićnim tržištima(vanjsko uporedjenje). Transakcije mogu da služe kao uporedjujuča, i pored razlika izmedju ovih transakcija i transakcija povezanih lica gde razlike mogu da se mere na opravdanim osnovama i mogu da se vrše uskladjivanja da bi eleminisali efekti ovih razlika. Uporedjenja ili uskladjena uporedjenja gde su eleminisali razlike, biću “otvorena tržišna cena”.

Primer 1:
Poreski obveznik 1 prodaje 1.000 tona proizvodnje od 80 evra po tonu jednom preduzeču povezana sa njenoj grupi korporacije i istovremeno prodaje 500 tona istog proizvoda za 100 evra po tonu jendoj samostalnoj preduzeći. Ovaj slučaj traži procenu da razlićiti obimi traži ukladjivanje transfera cena. Treba da se ispituje relevantno tržište analizirajući slićne proizvode radi utvrdjivaje tačnih smanjenja u obimu.

Primer 2:
Ilustrativni primer gde mogu da se traže uskladjivanja, je kada okolnosti koja vladaju prilikom prodaje kontrolisane i nekontrolisane prodaje su identične, izuzev činjenice da kontrolisana cena prodaje je cena snabdevanja i nekontrolisana prodaja vrši se od strane fabrike isključivanjem troškove transporta i osiguranja. Razlike na uslove transporta i osiguranja uopšte imaju odredjeni efekat sa opravdanom utvrdjenom cenom. Prema tome, za utvrdjivanje nekontrolisanih prodajnih cena traba da se urade uskladjivanja cena za razliku u uslovima snabdevanja.

4. Kada nedostaju uporedjenja ili uporedjenih uskladjivanih podataka , tako da ne može da se koristi metoda uporedjenja nekontrolisanih cena, “otvorena tržišna cena” biće utvrdjena koristeći metodu cene proprodaje (koja je najprikladnija za korišćenje od distributora) ili metoda kosto plus (koja je najprikladnija da se koristi od proizvodjaća) kako je prikazana u sledećim stavovima.

5. Metoda Cene ponovne prodaje može da se koristi kada roba ili usluge koja se kupuju od poreskog obveznika od trečeg lica, proprodate su za nepovezano lice, posebno kada poreski obveznik prodavac dodaje malu vrednost robe i uslugama.U ovim slućajevima, otvorena tržišna cena obraćunava smanjenjem od cene preprodaje jednu prikladnu maržu bruto preprodaju koja omogučuje da prodavac pokrije svoje operativne troškove i da ima koji dobit prema tržišnoj ceni zasnivajući se na izvršenim funkcijama, korišćenih aseta i predpostavljenog rizika. Ova bruto marža moža da se utvrdjuje referisanjem marži cene predprodaje dobijenu od člana iste grupe kao poreski obveznik u uporedjenjima nekontrolisanih transakcija (internih transakcija) ili marži cene predprodaje dobijenu od nepovezanih lica u uporedjenjima nekontrolisanih transakcija (eksternih transakcija).

Primer 1:
Predpostavite da su dva donatora, koja prodaju isti proizvod u istom tržištu, pod istom imenom marke. Distributor A priža garanciju; Distributor B ne pruža ništa. Distriburot A uključuje garanciju kao deo njegove strategije utvrdjivanje cene, i tako prodaje svoje proizvode sa većim cenama što rezultira večom maržom bruto dobita (ako nisu poštovani troškovi usluga garancije) nego one Distributora B, koji prodaje sa manjiim cenama. Obe marže ne mogu da se uporedjuju dok se ne vrši uskladjivanje da se vidi razlika.

Primer 2:
Kompanija prodaje proizvoda, preko nezavisnih distributora u pet zemalja u kojima nema ovisnog. Distributori, prosto prodaju proizvode i i ne obavljaju neki dodatan posao. U jednoj državi, komopanija postavlja jednog ovisnog. Pošto odredjeno tržište ima strateški značaj, kompanija traži od ovisnog da prodaje samo njogov proizvod, i da vrši tehničku aplikaciju za kliente. I ako dokazi i drugi okolnosti su slični, ako marže dolaze od nezavisnih preduzeća koja nemaju ekskluzivnu uskladjivanje prodaje, ili urade tehničke aplikacije kao one preduzete od ovisnog, potrebno je da se razmatra, da ako je potrebno da se uradi koja uskladjivanje da se postiže uporedjenje.

6. Metoda Kosto Plus može da se koristi, kada od poreskog obveznika stvaraju se troškovi u snabdevanjima robom i uslugama za povezano lice. U ovim slučajevima otvorena tržišna cena utvrdjuje, dodavanjem stvorenim troškovima poreskog obveznika (obraćunavanjem u skladu sa principima računovodstva opšta priznata za odredjenu industriju) bruto uporedjujuče marže koja se utvrdjuju referisanjem marže kosto plus dobijenu od člana iste grupe, kao poreski obveznik u transakcijama nekotrolisanih uporedjenja (unutrašnja uporedjenja), ili marža kosto plus dobijanu od nepovezanih lica u uporedjenju nekontrolisanih transakcija (vanske transakcije). U bilo kojem slučaju, korišćene deklaracije radi utvrdjivanje marže koja vlada na tržištu, treba da su one dobijene od lica koja obavljaju slične funkcije i uz prednost onima koje prodaju sličnu robu za nepovezana lica. Kada transakcije nikako nisu uporedjena, i razlike imaju vidan efekat na cenu, poreski obveznici treba da rade uskladjivanja, radi eleminisanje efekat takvih razlika (kao razlike u relativne eficience snabdevaća, svaka prednost koju stvara aktivnost za grupu koja uključuje poreskog obveznika).

Primer 1:
A je unutrašnji proizvodječ mehanizma minutaže satova za otvoreno tržište. A ove proizvode prodaje svom inostranim podćinjenom B. A, ima dobit od 5% marže bruto dobita za operacije svojih proizvoda. X,Y i Z su nepovezani proizvodjaći mehanizma minutaže za satove otvorenog tržišta. X,X i Z prodaje inostanim nepovezanim kupcima. X, Y i Z dobija maržu bruto dobita za svoje operativne proizvode koja se rangiraju od 3 do 5%. A, obračunava troškove kontrole, opšte i administrativne kao operativne troškove pa prema tome ovi troškovi ne prikazuju se u kosto prodajne robe. Marže bruto dobita X, Y, i Z , ipak prikazuju troškove kontrole, opšte i administrativne kao deo prodajne robe. Prema tome, marža bruto dobita X, Y, i Z treba da se uskladjuju da bi se usaglasili sa računovodstvom.

Primer 2:
Kompanija C u državi D 100% je u zavisnosti kompaniji E, smešteno u državi F. U odnosu na državu F, plate su veoma niske u državi D. U troškove i risku kompanije E, televiziski paketi montirani su od kompanije C. Svi potrebni komponenti, specifićna znanja, itd. osiguravaju se od kompanije E. Kupovina montiranog proizvoda, garantovana je od kompanije E, ako delovi televizije promašuju odredjene standarde kvaliteta. Nakon kontrole kvaliteta, delovi televizive prenose se na troškove i na rizik kompanije E – u centrima distribucija što kompanija E ima u nekim državama. Funkcija kompanije C može da snosi eventualne razlike za kvalitet, i usvojenog kvantiteta. Osnove za primenjivanje metode kosto plus biću formirane od ukupnih troškova vezane sa ekonomskom aktivnošću.

Primer 3:
Kompanija A grupe korporacije, slaže se sa kompanijom B iste grupe da se vrši ispitivanje ugovora za kompaniju B. Svi rizici promašaja ispitivanja prenose se iz kompanije B. Ova kompanija takoje preovlada sve neopredmećene, razvijene preko ispitivanja, i prema tome postoje izgledi dobita koje rezultiraju ispitivanjem. To je tipična organizacija radi primenjivanje metode kosto plus. Svi troškovi ispitivanja , za koja su se složili sve stranke povezanih lica, treba nadoknaditi. Dodatni kosto plus može da prikazuje koliko je inovativan i kompleksan izvršeno istraživanje.

7. Kada poreski obveznik veruje da gore spomenute metode ne mogu da se koriste, i za to može osigurati evidenciju za to, Poreska Administracija Kosova može da dozvoli korišćenje metode raspodele dobita. Metoda raspodele dobita moža da se primenjuje kada operacije jedne ili više povezane stranke su mnogo integrirana, otežavanjem da se procene njihova transakcija na individualnim osnovama i/ili tamo gde ekzistencija vrednih neopredmećenih i jedinstvenih čini nemogućim odgovarajućeg nivoa sa nekontrolisanim transakcijama prema drugoj metodi.

7.1. Prvi korak prema ovoj metodi je da se utvrdi totalan dobit dobijen od stranki kontrolisanih transakcija. Metoda raspodele transakcija prebaci integrirani totalan dobit vezano sa kontrolisanim transakcijama, a ne totalan dobit grupe kao celinu. Dobit koji se raspodeli je operativan dobit pre smanjenje kamate i poreza.

7.2. Drugi korak je da se raspodeli dobit preko stranaka, zasnivajući se na relativnu vrednost njihovih doprinos transakcija povezanih lica, imajući u vidi izvršene funkcije, korišćene asete, i predpostavljene rizike za svako povezano lice, oko toga koje povezane stranke prihvatile, rezultata koji je otvorena tržišna cena.

8. Ako nijedan od dosadašnje metode ne može da se koristi, Poreska Administracija Kosova, može da prizna metodu marže neto transakcija. Ova metoda usporedjuje maržu neto dobita poreskog obveznika koja proizilazi od transakcija povezanih lica, sa maržama neto dobita ostvarene od nepovezanih lica od sličnih transakcija, i vidi maržu netoi dobita povezana sa prikladnom osnovom kao troškovi, prodaje ili aseti, imajući u vidu prirodu aktivnosti biznesa, sa rezultatom koji je otvorena tržišna vrednost.

9. Poreski obveznici koje vrše transakcije sa povezanim licima treba da vode dovoljnu dokumentaciju , rado opravdanje njihovog izbora metode utvrdjivanja otvorene tržišne cene i da dokažu da to izvodi rezultata preovladavanje tržišta.

Član 28 - Izbegavanje dvostrukog oporezivanja

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Stalno nastanjenog poreskom obvezniku koji ostvaruje prihod od dodatnog poslovanja izvan Kosova preko neke stalne ustanove van Kosova I koji plača porez na prihod bilo kojoj državi prema ovom Zakonu biće dozvoljen poreski popust za porez u iznosu koji jednak izbnosu poreza plačenog drugoj državi koja atribuiraju se prihoda koja se stvaraju u drugoj državi .

2. Bilo koji poreski popust dozvoljen shodno stav 1 0vog Članu ograničen je iznosom poreza koji bi bio plačen na prihod ostvaren van Kosova, i ne prelazi iznos obaveznog poreza na kosovu na tim prihodima. Za onoliko koliko porez Kosova u tim prihodima prekoračuje porez plačen drugoj državi prekoraćeni irnos treba da se uključuje na obračunavanju obaveznog poreza Kosova.

3. Svaki sprovodljivi meĎunarodni dogovor od ministra i ratifikovan od Skupštine o izbegavanju dvostrukog oporezivanja zameniće odredbe ovog člana onoliko koliko se isti vežu sa strankama tog meĎunarodnog dogovora.

Član 29 - Stalna jednica

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Stalna jedinica označava odredjeno mesto poslovanja preko koje poslovanje nerezidentnog lica potpuno ili delimićno razvija se na Kosovu.
Stalna jedinica obuhvata

1.1. svako mesto menadžiranja;
1.2. svaku filijalu;
1.3. svaku kancelariju;
1.4. svaku fabriku;
1.5. svaku radionicu;
1.6. svaki rudnik; i
1.7. svaki izvor nafte i gaza, kamenolom ili drugo mesto korišćenja prirodnih resursa.

2. Stalna jedinica takoje obuhvata;

2.1. svako gradilište, gradnju, montažu ili projekt instalacije, ili neka aktivnost nadzornog organa oko toga, ali samo ako izgradnja, projekt ili aktivnost traje više od stoosamdesetitri (183) dana. Kada gradilište, projekt ili aktivnost traje više od

stoosamdesetitri (183) dana, uključujući i pripremne aktivnosti, gradilište, projekat ili aktivnost smatra se da je bio ili osnivan kao stalla ustanova od dana kada je počelo sa radom;

2.2. pružanje neke usluge, uključujući i usluge konsultiranja, ali isključujući aktivnosti nadzornog organa predvidjene stavom 2.1 ovog člana obavljene na Kosovu od nerezidentnog lica preko radnika ili drugih lica, ali samo ako te aktivnosti nastavle unutar Kosova u periodu ili periode od svega devedeset (90) dana ili više unutar perioda od dvanaest (12) meseci. Kada aktivnosti nastave unutar Kosova u toku perioda i periode svega devedeset (90) dana ili više u toku perioda od dvanajest meseci, smatra se da su aktivnosti osnivali stalnu ustanovu od dana kada su počeli takve aktivnosti;

2.3. svako gradilište korišćen za istraživanje prirodnih resursa unitar Kosova, kada takve aktivnosti unitar Kosova nastave za period svega stoosamdesetitri (183) dana ili više unitar perioda od dvanajest meseci. Kada aktivnosti nastave u periodu ili periode svega stoosamdesetitri (183) dana ili više unitar perioda od dvanaest (12) meseci, smatra se da su aktivnosti osnivali stalnu ustanovu od dana kada su počeli takve aktivnosti; i

2.4. Svaka nepokretna imovina koja je na Kosovu i raspolaže nerezidentno lice.

3. Bez obzira na stavom 1 ovog člana, kada lice, pored agenta nezavisnog statusa za koga važi član 29.6, radi na Kosovu u ime nerezidentnog lica, nerezidentno lice smatra se da ima stalnu ustanovu na Kosovu oko aktivnostima kojima se bavi za nerezidentno lice, ako to lice:

3.1. Ima i obićno posluži se ovlašćenjem na Kosovu da sklopi ugovor u ime nerezidentnog lica, osim ako aktivnosti takvog lica su ograničena na one nevedena u stavu 5 ovog člana koja, ako se posluže preko odredjenog mesta biznisa oho odredjeno mesto ne bi smatrali stalnu ustanovu shodno propisima tog člana ili

3.2. nema takvo ovlašćenje, nego obično ima skladište robe ili materijala na Kosovu iz kojeg stalno raspodeljuje robu ili materijale u ime poreskog obveznika.

4. Nerezidentno lice koji pruža osiguranje, osim reosiguranje, shatra da ima stalnu ustanovu na Kosovu ako ubira premije na Kosovu ili osigurava rizike koja se dešavaju na Kosovu preko nekog lica, osim agenta sa nezavisnim statusor za koga se sprovodi stav 6 ovog clana.

5. Nezavisno od stava 1 i 2 ovog člana, “Stalna Ustanova” smatra se da ne uključuje:

5.1. korišćenje objekata samo u svrhe čuvanja i izloženje robe ili materjala nerezidentnog lica;

5.2. zadržavanje magazina robe i materjala nerezidentnog lica çmo u svrhe čuvanje ili izloženja ;

5.3. Zadržavanje magazina robe i materjala nerezidentnog lica samo u svrhe procesiranja od drugog poreskog obveznika;

5.4. zadržavanje odredjenog mesata biznesa samo u svrhe nabavke robe ili materjala ili prikupljanje informacija za nerezidentno lice;

5.5. zadržavanje odredjenog mesata biznesa samo u svrhe obavljanja drugih aktivnosti pripremnog ili pomočnog karaktera nerezidentnog lica; i

5.6. zadržavanje odredjenog mesata biznisa samo radi kombinacije neke aktivnosti prikazane u podstavom 1 do 5 ovog stava, pod uslovom da celokupna aktivnost

odredjenog mesta biznesa koji proizilazi iz ove kombinacije ima sam pripremnog ili pomošnog razgovora.

6. Nerezidentno lice ne smatra da ima stalnu ustanovu na Kosovu sako što obavlja poslovnu delatnost na Kosovu preko komisionera, opšteg agenta komisije ili drugog agenta nezavisnog statusa, pod uslovom da takva lica deluju u skladu sa obićnim tokom njihovog biznesa. Ali, kada aktivnosti takvog agenta odnose potpuno ili skort potpuno u ime takvog poreskog obveznika, i stvaraju se uslovi ili nametnu izmedju onog poreskog obveznika i agenta u njihovim komercijalnim i finansiskim odnosima koje razlikuju od onih koje bi mogli da budu izmedju nezavisnih poreskih obveznika, on ne shatra se agentom sa nezavisnim statusor u smislu ovog člana.

7. Činjenica da nerezidentno lice kontroliše ili je kontrolisan od komopanija koja je rezidentja na Kosovu, ili ima biznes na Kosovu (bilo od stalne ustanove ili drugaćije), ne smatra nijednu kompaniju stalnu ustanovu druge.

POGLAVLJE VII - ZADRŢAVANJE POREZA

Član 30 - Porez zadrţan na izvoru u interesu vlasničkh prava (royalties), zakupa, lutrijskih dobitaka i igrara na sreću

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Poreski obveznici koji plačaju kamatu, izuzev ako je predvidjeno u stavu 4 ovog Člana , ili imovinska prava (royalties) rezidentnim i nerezidentnim licima zadržavaju porez na izvoru po stopi od deset od sto (10%) na vreme isplate ili kreditiranja i da prenosi porez zadržan na izvoru na računu utvrdjen od Poreske Administracije u licenciranoj banci ili financijskih institucija od Centralne Banke Kosova. Porez zadržan na izvor treba se uplatiti u banci ili finansijskoj instituciji do petnaest (15) dana u mesecu koji sledi u kojem je račun prenet ili uplaćen.

2. Svaki poreski obveznik koji plača najam stagno nastanjenim licima ili licima koji nisu stalno nastavnjena dužan je da zadrži prema stopi devet procenata (9%) poreza u vreme naplate ili kreditiranja i deponira zadržani (naplaćeni) porez na rakun odredjen od Poreske Administracije u licenciranu banku ili financijskih institucija od Centralne Banke Kosova. Porez zadržan na izvor treba se uplatiti u banci ili finansijskoj instituciji do petnaest (15) dana meseca koji sledi u kojem je izvršena uplata ili kreditirana..

3. Svaki organizator lutrije ili igra na sreću koje podležu odredbama člana 38. ovog zakona koji isplati lutrijski dobitak, ili igre na sreću, rezidentnim i nerezidentnim licima zadržavaće se u izvoru poreza u iznosu od deset od sto (10%) za vreme isplate ili kreditovanja i porez zadržan u izvoru prebaciće se u odreĎenom računu poreske administracije u banku, ili finansijsku instituciju, koja je licencovana od Centralne banke Kosova. Zadržani porez u izvoru mora se uplatiti u banku ili u finansijsku instituciju do petnaest (15) dana narednog meseca za mesec u kojom je izvršena isplata ili dobitnik je kreditovan o dobitku.

4. Kamata u kreditima datih od finansijskih institucija licenciranih od CBK za njihove klijente na normalnom kursu njihovog biznisa i kamata u finansijskim instrumentima izdani ili garantovani od strane Javnog Autoriteta Kosova, ne bi trebali biti predmet držanja poreza na izvore.

5. Svaki porezni platiša ili organizator lutrije ili organizator igara na sreću koje podležu odredbama člana 38. ovog zakona, koji plaća interes, pravo vlasništva, zakup ili o dobitcima u lutriji u toku poreskog perioda pružaće sertifikat o dobitniku za zadržavanje

poreza na izvor odreĎenim obrazcom Poreske administracije do 30. marta naredne godine za poreski period.

6. Svaki poreski obveznik ili organizator lutrije ili organizator igara na sreću koje podležu odredbama člana 38 .ovog zakona, koji plaća interes, pravo vlasništva, zakup ili o dobicima u lutriji u toku poreskog perioda predaće se u poresku administraciju godišnjeg pregleda uporeĎenja u formu i obliku specifikovanom od poreske administracije najkasnije do 1. marta godine koja sledi poresku godinu. Svaki porezni platiša mora imati kopiju svih sertifikata zadržavanja u izvoru, koji se zahtevaju stavom 4 ovog člana, sa godišnjim pregledom uporeĎivanja koje je predato u poreskoj administraciji.

Član 6
Porez Zadržan na Izvoru na Kamatu i Pravo Vlasništva (Royalites)

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. Stava 1 člana 30 Zakona zahteva od poreskih obveznika da zadrži porez na isplate kamate i naknade. Interesa ili honorari plaćeni ili preneta na osobu koja je oslobođena poreza na prihod korporacija osnovu člana 7. Zakona, pod bilo kojim drugim zakonom na Kosovu ili na osnovu međunarodnog sporazuma ili konvencije, neće biti predmet poreya na izvoru. U takvim slučajevima, teret je na primalac kamate I naknade da obezbedi pismen dokaz da obveznik da je njihov prihod je izuzet od poreza na prihod korporacija. Do takvog dokaza je proizveden, obaveza ostaje na obveznik da zadrži.

2. Pismeni dokazi iz stava 1 ovog člana biće:

2.1 u slučaju kada organizacija oslobođena od poreza na prihod korporacija osnovu stava 1.1 člana 7. Zakona, kopiju nevladine organizaciJe sertifikat za registraciJu;

2.2 u slučaju kada organizacija oslobođena od Poreza na Prihod Korporacija iz stava 1,7 ili 1,8 člana 7. Zakona, kopiju njihovog ugovora;

2.3 u slučaju međunarodnih vladinih finansijskih institucija koje se ne pominje u stavu 1 član 4 ovog Administrativnog uputstva, kopiju pisma koje ovlašćuje svog poslovanja na Kosovu;

2.4 u slučaJu stranih vladinih i diplomatskih organizacija, kopiju pisma koje ovlašćuje svog poslovanja na Kosovu;

2.5 u svakom drugom slučaJu, osim u slučaJu javne vlasti (u kojima nema pisanih dokaza je neophodno), kopija pisma iz PAK-a kojim se potvrđuje oslobađanje od poreza na prihod korporacija.

3. Stav 4. člana 30. Zakona predviđa da se kamate na kredite koje finansijskim institucijama licencirane od strane CBK svojim klijentima u uobičaJenom toku poslovanja ne sme biti predmet poreza na izvoru.

Primer:
Kosovska A Banka čini kredita za Kosovo Biznis B kao deo normalnog komercijalnog kreditiranja biznisa. Od kredita se vrši u okviru redovnog poslovanja Banke na Kosovu,

Biznes B Kosova nema uslov da zadrži porez na izvoru kamate komponentu otplate kredita.

4. Oslobađanje od poreza na izvoru predviđen u stavu 3 ovog člana se odnosi samo u odnosu na kamate na kredite koje finansijske institucije licencirane od strane CBK. To se ne primenjuje u odnosu na kamate na kredite od nerezidenta finansijskih institucija - u takvim slučajevima interesu obveznik je dužan da zadrži porez od svojih kamata na nerezidentne finansijske institucije.

5. Za potrebe remitentnog porez na kamate i-ili pravo vlasništva na osnovu ovog člana, dužni da popune vithholders porez po odbitku i doznakom izjavu formi kako je propisano PAK i podnosi obrazac i plaćanja banka ili finansijska institucija licencirana od strane Centralne Banke Kosova.

Član 7
Porez Zadržan na Izvoru na Zakupninu

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. Stav 2. člana 30. Zakona zahteva od poreskih obveznika da zadrži porez na isplate zakupnine. Iznajmljivanje plaćeni ili preneta na osobu koja je oslobođena poreza na prihod korporacija na osnovu člana 7. Zakona, pod bilo kojim drugim zakonom na Kosovu ili na osnovu međunarodnog sporazuma ili konvencije, neće biti predmet po odbitku. U takvim slučajevima, teret je na primaoca zakupa da obezbedi pismen dokaz da obveznik da je njihov prihod je izuzet od poreza na dobit. Do takvog dokaza je proizveden, obaveza ostaje na obveznik da zadrži.
2. Pismeni dokazi iz stava 2 ovog člana biće:
   - 2.1 u slučaJu organizacija oslobođeni od poreza na dobit na osnovu stava 1.1 člana 7. Zakona, kopiju nevladine organizacije sertifikat za registraciJu;
   - 2.2 u slučaju organizacija oslobođeni od poreza na dobit iz st 1,7 ili 1,8 člana 7. Zakona, kopiju njihovog ugovora;
   - 2.3 u slučaJu međunarodnih vladinih finansijskih institucija koje se ne pominje u stavu 1 odeljka 4 ovog Administrativnog uputstva, kopiju pisma koje ovlašćuje svog poslovanja na Kosovu;
   - 2.4 u slučaJu stranih vladinih i diplomatskih organizacija, kopiju pisma koje ovlašćuJe svog poslovanja na Kosovu;
   - 2.5. U svakom drugom slučaju, osim u slučaJu javne vlasti (u kojima nema pisanih dokaza je neophodno), kopija pisma iz PAK-a kojim se potvrđuje oslobađanje od poreza na prihod korporacija.
3. Za potrebe remitentnog porez na zakup po ovom članu, vithholders su dužni da popune porez po odbitku i doznakom izjavu formi kako je propisano PAK i podnosi obrazac i plaćanja banka ili finansijska instituciJa licencirana od strane Centralne Banke Kosova.
4. Zahtev da se zadrži porez od zakupnina se odnosi samo na "poreske obveznike", koji plaćaju stanarinu. Poreski obveznici se definišu na osnovu člana 3 Zakona, ali to ne pokriva strane ili na Kosovu državnih institucija, uključuJući i opštine. Takve organizacije

nisu u obavezi da zadrži porez na iznaJmljivanje uplate čine, ali moraju da obavesti PAK u pisanoj formi, koji plaćaJu zakup takve isplate i iznos tih plaćanja.

Član 8
Zadržavanje Poreza na Izvoru na Loto Dobitak i Igre na Sreću

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

Napomena: Ova sekcija Administrativnom uputstvu, koliko se odnosi na igre na sreću, će postati zastareo, kada novi Zakon o igrama na sreću i lutrije stupanja na snagu, u skladu sa stavom 1. člana 38. Zakona.

1. Stav 3 člana 30 Zakona zahteva od poreskih obveznika da zadrži porez na isplate lutrija i igre na sreću dobitak. Lutrija ili igre na sreću, dobitak plaćen ili preneta na osobu koja je oslobođena poreza na na prihod korporacija na osnovu člana 7. Zakona, pod bilo kojim drugim zakonom na Kosovu ili na osnovu međunarodnog sporazuma ili konvenciJe, neće biti predmet poreza zadržan na izvoru. U takvim slučajevima, teret je na primalac dobitak da obezbedi pismen dokaz da obveznik da je njihov prihod je izuzet od poreza na prihod korporacija. Do takvog dokaza je proizveden, obaveza ostaje na obveznik da zadrži.

2. Pismeni dokazi iz stava 1 ovog člana biće:

2.1 u slučaju organizacija oslobođeni od poreza na prihod korporacija na osnovu stava 1.1 člana 7. Zakona, kopiju nevladine organizacije sertifikat za registraciJu;

2.2 u slučaju organizacija oslobođeni od poreza na dobit iz st 1,7 ili 1,8 člana 7. Zakona, kopiju ugovor;

2.3 u slučaJu međunarodnih vladinih finansijskih institucija koje se ne pominje u stavu 1 član 4 ovog Administrativnog uputstva, kopiju pisma koje ovlašćuJe svog poslovanja na Kosovu;

2.4 u slučaju stranih vladinih i diplomatskih organizacija, kopiju pisma koje ovlašćuje svog poslovanja na Kosovu;

2.5 u svakom drugom slučaJu, osim u slučaju Javne vlasti (u kojima nema pisanih dokaza je neophodno), kopija pisma iz PAK-a kojim se potvrđuje oslobađanje od Poreza na Prihod Korporacija.

3. Za potrebe remitentnog porez na lutriJi, ili igre na sreću, dobitak na osnovu ovog člana, dužni da popune vithholders porez po odbitku i doznakom izjavu formi kako je propisao PAK i podnosi obrazac i plaćanja banka ili finansijska institucija licencirana od strane Centralna Banka Kosova.

Član 31 - Drţanje u izvor u odreĎenim uplatama za nerezidente

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Shodno podzakonskim akton izdatom od Ministra, prihodi koji se pripisuju jednom nerezidentnom licu na Kosovu kao jednom zabavljaču, kao što je pozorište, pokretne figure, glumci radija ili televizije, ili neki pevać ili muzikant ili neki sportista od njegovih aktivnosti vršenih na Kosovu podleći će držanja u izvor od uplatnika tih prihoda,

nerezidentu uplaćeno direktno ili indirektno.

2. Prihodi, osim u opisanim prihodima u stava 1 ovog Clana, realizovanih od sporazuma ili ugovora, bilo pismeno ili usmeno, sa licime ili entitetima Kosova, od jednog nerezidentnog lica ili entiteta od vršenih usluga na Kosovu, podleći će držanja u izvor od uplate tih prihoda, dok nerezidentno lice ili entitet nema stalnu jedinicu na Kosovu, i plaćena bruto nadoknada za nerezidente je više od pethiljade (5.000)€ za jednu poresku periodu.

3. Nezavisno od drugih odredbi u ovom zakonu, iznos držanja izvora prema stava 1 i 2 ovog člana, biće pet od sto(5%) bruto nadoknade.Svaki uplatnik će dostaviti jedan pregled držanja u izvoru i da transferiše iznos poreza držanog u izvoru u jedan račun odreĎen od Poreske Administracije u jednoj licenciranoj banci od Centralne Banke Kosova unutar petnaest (15) dana nakon svakog poslednjeg dana kalendarskog meseca, u skladu sa podzakonskim aktom objavljenog od strane ministra.

4. Zadržanje u izvor prema ovom članu smatraće se da bude završni porez i primaoci tih prihoda koji podležu zadržavanju u izvor neće dostaviti izjavu u Poresku Administraciju , nezavisno od odredbi člana 34 ovog zakona.

5. Svaki uplatnik koji drži u izvor prema ovom članu tokom jedne poreske periode sa zahtevom primaoca prihoda, do 1 marta naredne godine poreske periode daće sertifikat poreza držanog u izvoru u formi specifiranoj sa podzakonskim aktom objavljenog od strane Ministra.

6. Svaki poreski obaveznik koji drži u izvor porez shodno ovom članu tokom poreske periode podnosi Poreskoj administraciji godišnji pregled ujednačenja u formi I formatu specifiran od Poreske administracije ne dalje od 1 marta ove poreske periode. Svaki poreski obaveznik mora da obuhvati kopiju svih sertifikata držanja u izvor, shodno stavu pet ovog člana, sa godišnjim pregledom ujednačenja podnešenih Poreskoj administraciji.

7. Ministrar će objaviti podzakonski akt koji će specifirati ona lica ili entitete koji će se smatrati “ uplatioci” prema ovom članu i svih aktivnosti zahtevanih za sprovoĎenje ovog člana..

Član 9
Zadržavanje Poreza na Izvoru na Određenim Nerezidenata

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. Stavovite 1 i 2 člana 31. Zakona zahtevaju po odbitku poreza od prihoda može pripisati ne-rezident zabavljače i nerezidenti koji obavljaju usluge na Kosovu. Gde je takva primanja se plaća, ili preneta nerezidentnog lica koje ili lice koje je izuzet od poreza na dobit na osnovu člana 7. Zakona, pod bilo kojim drugim zakonom na Kosovu ili na osnovu međunarodnog sporazuma ili konvencije, taj prihod neće biti predmet za porez zadržan na izvoru. U takvim slučajevima, teret je na primaoca prihoda da obezbedi pismen dokaz da

obveznik da je njihov prihod je izuzet od Poreza na Prihod Korporacija. Do takvog dokaza je proizveden, obaveza ostaje na obveznik da zadrži porez.

2. Pismeni dokazi iz stava 1 ovog člana biće:

2.1 u slučaJu organizacija oslobođeni od poreza na prihod korporacija na osnovu stava 1.1 člana 7. Zakona, kopiju nevladine organizacije sertifikat za registraciju;

2.2 u slučaJu organizaciJa oslobođeni od poreza na prihod korporacija iz st 1,7 ili 1,8 člana 7. Zakona, kopiju ugovor;

2.3 u slučaju međunarodnih vladinih finansijskih institucija koJe se ne pominje u stavu 1 odeljka 4 ovog Administrativnog uputstva, kopiju pisma koje ovlašćuje svog poslovanja na Kosovu;

2.4 u slučaJu stranih vladinih i diplomatskih organizaciJa, kopiju pisma koje ovlašćuJe svog poslovanja na Kosovu;

2.5 u svakom drugom slučaju, kopija pisma iz PAK-a kojim se potvrđuJe oslobađanje od poreza na prihod korporacija.

3. Zahtev da se zadrži porez od prihoda plaćaju nerezidenti u ovom odeljku odnosi u pogledu prihoda plaćaJu određene nerezidentima od strane bilo kog lica. Za razliku od odredbe po odbitku poreza koji se primenjuJu u pogledu kamate, naknade i rente, gde je uslov da zadrži je ograničen na "poreske obveznike" pod zakonom, obavezu da zadrži u ovom odeljku važi i za druga lica, kao što su javne vlasti.

4. Zahtev da se zadrži porez od prihoda može pripisati nerezidentnim zabavljača iz stava 1 člana 31 Zakona odnosi se na lične delatnosti izvođača koji se vršio na Kosovu. Uplate nerezident zabavljačima koJi nisu u vezi sa njihovim ličnim aktivnostima (na primer, od prodaJe robe) ne podležu porezu na izvoru. Uplate sa Kosova za lično obavljenih delatnosti van Kosova se takođe ne podležu porezu na izvoru.

5. Zahtev da se zadrži porez od prihoda može pripisati nerezidentnim zabavljača iz stava 1 člana 31 Zakona odnosi se na prihode koJi se može pripisati (da li plaćaJu u gotovom novcu ili naturi, a drugi od kojih bi se vrednosti na otvorenom tržištu vrednost) da li je zabavljač plaća direktno ili indirektno. Uskraćivanja je takođe potreban gde je zabavljač je indirektno plaća, na primer, gde je isplata u korporaciju ili drugo pravno lice koje se održava 100% od strane izvođača ili koji je inače u vlasništvu blagotvorno zabavljač, a ne direktno na zabavljač.

6. Prihod pripisati nerezident zabavljač iz stava 1 člana 31 Zakona koji se plaća, ili zaslužan ni u kom slučaJu, osim da pokriva iz stava 1 ovog člana, biće predmet zadržavanja, osim ako bruto naknade isplaćene ili preneta na nerezidentnih zabavljač u pogledu njihovih ličnih aktivnosti iz svih obveznika za takve aktivnosti neće prelaziti 1.000 evra u poreskom periodu (u skladu sa stavom 1 člana 41 zakona br. 03/L-161 "O porezu na Lična Promanja") . U situacijama kada obveznik nije siguran da li će bruto naknadu zabavljač iz njegove ili njene lične aktivnosti u poreskom periodu prelaze 1.000 evra, obveznik je dužan da zatraži od zabavljač o njegovoj ili njenoJ očekuje bruto kompenzacije i samo ako zabavljač ukazuje na to da će bruto naknadu od ličnih delatnosti u periodu

oporezuJu se 1.000 evra ili manje bi trebalo da isplate ili kreditiranja neće biti predmet poreza na izvoru.

7. Zahtev da se zadrži porez na izvoru od plaćenih prihoda za nerezidente iz stava 2 člana 31 Zakona se odnosi na isplate za usluge koje vrši na Kosovu. Nema uskraćivanja je potrebno od uplata na nerezidenti za robu ili uplata na nerezidenti za usluge izvršene van Kosova (npr. međunarodni transport usluge, računarski system podrške na daljinu iz neke druge zemlje). Raspodela će biti potreban kada se vrše usluge unutar i van Kosova, osim u slučaJevima kada je usluga izvršena u Jednoj zemlji i samo slučajne za usluge izvršene u drugoJ zemlji.

Primer:
Kosovski biznis sklapa ugovor sa nerezidentnog dobavljača za dizajn računarskog softvera za poslovnu upotrebu na Kosovu. Celi rad na dizajnu i testiranje se vrši van Kosova, ali predstavnik dobavljač je dužan da poseti Kosovo kako bi se osiguralo da je softver pravilno instaliran. U takvim okolnostima, instalacija poseta će se smatrati samo slučajnu na glavni posao dizajn softvera, i kao da je izvršena van Kosova, ne bi se primenjuju porez na izvoru u pogledu plaćanja nerezident dobavljača. Nasuprot tome, ako je dobavljač naknadno uneti u ugovor o održavanju softvera koji predviđa neki sistem za testiranje izvan Kosova, ali i neke posete Kosovu onda bi se primenjuju porez na izvoru u pogledu održavanja ugovora troškova u odnosu na onaj deo troškova koje se odnose na posetu rada obavljanjem na Kosovu.

8. Zahtev da se zadrži poreza iz stava 2. člana 31. Zakona se odnosi samo na one koji se smatraju ne-rezidenti za svrhe poreza na prihod korporacija i koji nemaju stalnu jedinicu na Kosovu. Stava 4. člana 31. Zakona predviđa da se u takvim slučajevima "*zadržavanje na izvoru na osnovu ovog člana smatraće se da je konačan porez I primaoci tih prihoda u skladu sa uskraćivanje ne podnosi deklaraciju u poreskoj administraciJi, bez obzira na odredbe člana 34 ovog zakona "*. Porez zadržan na izvoru od 5% će biti njihov konačni porez na dobit preduzeća odgovornosti na Kosovu i oni ne smeju da podnesu godišnji porez na dohodak preduzeća izjavu da podnesete zahtev za povratak vithholdings na osnovu toga što oni nisu odgovorni za porez na prihod korporacija na Kosovu, jer oni nemaju stalna Jedinica tamo.

9. Za potrebe remitentnog porez na dohodak tipova iz stava 1. i 2. člana 31. Zakona, obveznici su dužni da popune obrazac poreza zadržan na izvoru i pregled isplate kako Je propisano PAK i podnosi obrazac i isplatu u banku ili finansijska institucija licencirana od strane Centralne Banke Kosova.

10. Za potrebe ovog člana, izraz "obveznik" označava bilo koje lice ili entitet, bilo kog pojedinca ili organizacije, koja je pristala da plati nerezident lice ili entitet za zabavu ili druge usluge koje vrši na Kosovu.

Član 10
Opšte Odredbe Koja se Primenjuju za porez Zadržan na Izvoru

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. Poglavlje VII Zakona predviđa da po odbitku poreza izvoru treba da se oduzima od različitih vrsta plaćanja na "lica", bez obzira da li su ova lica ponzakonu "poreski obveznici" ili ne. Iako Je ovo Administrativno uputstvo predviđa da vithholdings neće primenjivati u odnosu na lica koja su obveznici koji su oslobođeni poreza na prihod korporacija, oni će se primenjivati na lica koja nisu poreski obveznici.

Primer:
1. Nerezident preduzeće bez stalne jedinice na Kosovu za potrebe Zakona o Porezu na Prihod Korporacija na Kosovu nije "poreski obveznik". Isplaćene kamate na te kompanije od strane kosovskih banka će biti predmet poreza zadržavanje na izvoru. Iako Je kompanija ne obavezuje se za porez na prihod korporacija, ne dostavlja deklaraciju Poreza na Prihod Korporacija na Kosovu da traži zadržavanje na izvoru jer nije "poreski obveznik".

2. Poglavlje VII Zakona predviđa da porezi zardžani na izvoru prelivaju se banka ili finansijska institucija licencirana od strane Centralne Banke Kosova. Takve doznake mogu biti dostavljeni na bilo koji ogranak ovlašćena banka ili finansijska institucija koja ih prihvata. Osim u slučajevima u kojima od Generalnog Direktora PAK-a određuju poreski službenici za prikupljanje poreza na osnovu Zakona o Poreskoj Administraciji i Postupcima, pošiljke ne dostavljaju se bilo kojoJ kancelariji ili svakome službeniku PAK-a.

3. Doznake iz stava 2. ovog člana prilaže se izjava poreza zardžan na izvoru. Izjava o porezu na izvoru biće:
3.1 za one koji zadrže porez na izvoru i mogu da podnesu informacije o porezu na izvoru u PAK elektronski, priznanicu plaćanja poreza na izvoru.
3.2 za druge koje zadržavaju porez na izvoru, obrazac pregleda poreza zadržavan na izvoru I priznanicu kako to pripisuje PAK.

4. Poglavlje VII Zakona predviđa da godišnji pomirenja izjave, zajedno sa kopijama potvrde poreza zadržan na izvoru, treba da se obezbedi da Poreska Administracija. Takve izjave i sertifikati mogu se dati u bilo kojoj kancelariji Poreske Administracije na Kosovu ili bilo kojoJ filiJali od ovlašćena banka ili finansijska institucija koja ih prihvata.

5. Poglavlje VII Zakona predviđa određene datume po kojima porez na izvoru se plaća, sertifikati poreza zadržan na izvoru treba da se obezbede za primaoce, i su obavezni da obezbede godišnje izveštaJe pomirenja za Poresku Administraciju. U svakom slučaJu, gde

posebne prijave i / ili uplate je u subotu, nedelju ili državni praznik, obrasci i / ili isplate se podnosi najkasnije prvog radnog dana nakon subotu, nedelju ili nacionalni praznik. Kamate i kazne za kasno podnošenje ili plaćanje neće se primenjivati kada prijave i / ili plaćanje dolazi na ili pre tog narednog radnog dana.

6. Poglavlje VII zakona predvidja razne zahteve deklaracija i zahteve za plaćanje poreza zadržan na izvoru i obveznika. Gde ovi zahtevi nisu ispunjeni, PAK će se primenjivati kamata i administrativne kazne po Zakonu o Poreskoj Administraciji I Postupcima kao primenjivane:
6.1 propust da se zadrži, prikupi ili plati porez zadržan na izvoru;
6.2 propust da se obezbedi primaocu prihoda koji podležu porez zadržan na izvoru sa sertifikatom poreza zadržan na izvoru;\
6.3 neuspeh da podnese godišnji deklaraciju poravnjenja sa PAK u odredjenom roku;
6.4 podnošenje netačne ili nepotpune godišnji deklaracije uravnjenja u PAK.

7. Kazna zbog nezadržavanje poreza na izvoru po Zakonu o PoreskoJ Administraciji i Postupcima će se primenjivati na lice koje je u obavezi da zadrži porez od utvrdjenog datuma da bi porez zadržan na izvoru bude plaćen na datum kada je šlaćen godišnji porez na prihod korporacija primaoca je plaćena ili na drugi način završena.

POGLAVLJE VIII - POSEBNE ODREDBE

Član 32 - Tretman osigurajućih kompanija

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. U slučaju nekog subjekta licenciran od CBK, čija je glavna aktivnost osiguranje ili reosiguranje života, imovine ili drugih rizika, porez utvrdjen ovim Zakonom je iznos od pet procenata (5%) od bruto premija naplaćenih tokom poreskih perioda.

2. Ako kompanija osiguranja ima druge prihode od one ostvarene id osiguranja ili reosiguranja, imovine ili drugih rizika, ovi prihodi podležu poreza po utvrdjenoj normi Poreza na Prihod korporacija, i oporezivi prihodi treba da se utvrdjuju shodno pravilima prihoda i troškova utvrdjene ovim Zakonom..

3. Svaki biznes angažovan u aktivnostima osiguranju i druge privredne delatnosti treba da vodi odvojene beleške i registracije o aktivnostima osiguranja od drugih privrednih delatnosti.

Član 33 - Tretman komercijalnog prihoda nevladinih organizacija

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Nevladinoj organizaciji, koja vrši komercialne ili druge aktivnosti koje nisu isključivo povezane sa njenom javnom namenom, utvrdjuje se porez na prihod prema stopi od deset procenata (10%) od prihoda ostvarenog tim nepovezanim poslovanjem, uamnjen za sve odbitke koji su nidirektnoj vezi sa takvim poslovanjem i koje odobrava ovaj Zakon.

2. Poreska Administracija ovlašćena je da vrši kontroll svake NVO radi utvrdjivanje pravila rada NVO. Kada se utvrdi da da dobiti NVO prekoraće nivo razumnog dobita jene neprofitabilne organizacije, Poresdka Administracija ima pravo da tretura vizak shodno stava 1 ovog člana.

3. Svaka NVO angažovana u aktivnostima oslobadjana od poreza shodno podstavu l.1. člana 7 ovog zakona i druge komerciajalne aktivnosti, treba da vodi posebne beleške i registracije o aktivnostima javne dobiti I druge komercijalne aktivnosti.

4. Ministar donosi podzakonski akt kojim daje smisao “preterana dobit” u skladu sa ovim članom.

Član 21
Komercijalni Prihodi NVO-ima

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Stav 1 Člana 33 Zakona odnosi se na komercijalne prihode registrovanih NVO-ima. Izraz: „Komercijalna aktivnost ili druga koja nije povezana isključivo sa njihovim javnim ciljen" ima sledeći smisao:

1.1. kod slučaja jedne crkve koja prodaje sveča i prihode od prodaje koristi za poboljšanja objekata da bi bolje služi komuniteti. Takav komercijalni aktivnost smatra se da je isključivo povezan sa ciljem javnog dobita.

1.2. kod slučaja jedne NVO koja radi na promociju poljoprivrednih delatnosti, prodaja semena i sadnica, smatra se da je povezana isključivo sa njihovu primarnu delatnost dobita pod uslovom da NVO upotrebi prihode prodaje unutar delokruga ciljeva javnog dobita.

1.3. kod slučaja jedne NVO koja radi u oblasti zdravstva i koja vodi jednu trafiku prodaje na malo, takva komercijalna aktivnost ne smatra se da je povezana isključivo sa njihovu primarnu delatnost za javnu dobit. U ovom slućaju prihodi iz trafike prodaje na malo podleže naplati poreza na prihod korporacija, reducirana od svakog umanjenja koja se drirektno povezuje sa trafikom prodaje na malo koja se zakonom priznaju.

2. Stav 2 Člana 33 priznaje pravo PAK-u da tretira „višak dobita" koju stvara NVO koja podleže porezu na prihod korporacija. Osnovni koncept je , da NVO sa statusom javne dobiti dobio staus sa ciljem da pruža usluge za komuniteta. NVO sa statusom javne dobiti podržava od strane donatora koje prihvate smanjenje na njihove bruto prihode radi poticaja prihvate doprinose u pravcu ispunjavanja socialnih potreba društva. U takvim okolnostima, jedna NVO očekuje da operiše sa manjim maržom nego privatan biznes koji pruža iste ili slićne usluge. U isto vreme pozato je da NVO sa statusom javnog dobita ima pravo da stvara toliko dobit koji je dovoljan da sebe sadržava i po mogućnosti povećava pružanje usluga. Dobitci sa maržom nad onima normalno dobijene od privatnig preduzeća angažovane na iste ili slićne aktivnosti ne smatraju se da su „višak dobita".

3. Na specifičan naćin, na osnovu stave 4 Člana 33 zakona, sledeće situacije mogu da se tretiraju da stvaraju „višak dobita":

3.1. kada dobici koja proizilaze od aktivnosti NVO u vezi njenog javnog dobita, smanjuju od isplata za menadžere NVO, službenike, zaposlene i članova ćije iznose su daleko veća nego one koja bi se isplatile ovim licima imajući u vidi njihova odgovornost i obavljanih dužnosti u ovim aktivnostima;

3.2. kada NVO osigurava robu i usluge, gde stvoreni dobici od aktivnostima NVO u vezi njihovih cilja javnog dobita uradjene su teretom cena koja su mnoga od onih koja bi opteretila imajući u vidu količinu, kvalitet robe i usluga kao uslova pod kojima su osigurana;

3.3. kada NVO daju imovine pod kirijom gde stvoreni dobici od aktivnostima NVO u vezi njihovih cilja javnog dobita uradjene su teretom kirjijom sa daleko

većim normama nego one koja se obično plačaju imajući u u vidu standard i lokaciju imovine i drugih uslova sporazuma o kiriji;

3.4. kada NVO koja uzimaju pare na zajam, kao mikrofinansiske institucije kada ostvareni dobici od aktivnostima NVO u vezi njihovih cilja javnog dobita uradjene su teretom kamate pod daleko večim normama od onih koja obično bi isplatile imajući u vidu rizik, rok i drugih kreditnih uslova;

3.5. kod svakog slučaja „višak dobita" koji podleže porezu na prihod korporacija je irnos višeg dobita kao gore navedeno u poredjenju sa onim koji obično bi uradili (u mesto potpunog iznosa dobita).

4.radi utvrdjivanje stepena u koji svaki „višak dobita" dobije u od NVO, prema stavu 2 ovog člana, PAK treba da je u stanju da uzima informacije oko te NVO od:

4.1. kontrole NVO (kako je to ovlašćeno stavom 2 člana 33 Zakona);

4.2. godišnji izveštaji NVO koja se deklarišu prema članu 18 Zakona Br.03/L-134 o Slobodi Ujedinjenja u Nevladine Organizacije u nadležnog organa prema tom zakonu;

4.3. od nekog trečeg lica ili drugih izvora gde PAK ima pristup na informacijama shodno zakonu.

POGLAVLJE IX - ADMINISTRATIVNE ODREDBE

Član 34 - Deklarisanje poreza

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Poreski obveznik od kojeg se zahteva, ili koji se opredeli da obračunava oporezivi irnos za poreske svrhe, tako što podešava prihod i trokove u svojim finansiskim izveštajima, dužan je da Poreskoj Administraciji podnese godišnju poresku deklaraciju na dan, ili do 31. marta godine koja sledi poreskom periodu. Deklaracija mora da bude data na obrascima koje utvrdjuje Poreska Administracija, i mora, izmedjum ostalog, da sadrži bruto prihod, dozvoljene odbitke, oporezivi iznos, i porez dugovan prema ovom Zakonu. Zajedno sa poreskom deklaracijom, podnesu finansiske izveštaje pripremljene shodno Kosovskim Standardima računovodstva i važećem zakonodavstva.

2. Poreski obveznik, koji traži dozvoljene odbitke shodno članu 10 ovog Zakona, Poreskoj Administraciji treba da podnese poresku deklaraciju za porez na dan, 31 marta ili pre tog datuma naredne godine poreske periode koja sledi poreskom periodu. Deklaracija mora da bude data na obrascima koje utvrdjuje Poreska Administracija, i mora, izmedjum ostalog, da sadrži bruto prihod, dozvoljene odbitke, oporezivi iznos, i porez dugovan prema ovom Zakonu.

Član 22
Poreske Deklaracije

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. U skladu sa stavom 1 Člana 34 Zakona o Porezu na Prihod Korporacija, poreske deklaracije i finansiski pregledi treba da se dostavljaju u Poresku Administraciju Kosova dana ili pre 31 marta godine nastavka poreskog perioda. Ove deklaracije/finansiski pregledi mogu da se dostavljaju u PAK preko jedne ovlašćene banke ili finansiske institucije. Poreska deklaracija smatra se kao procena izvršena od samog poreskog obveznika.

2. Kada rok dostave poreske deklaracije ili finansiskog pregleda je subota, nedelja ili državni praznik, ovi obrasci mogu da se dostavljaju, bez kazne za zakašnjenjem, najkasnije prvog radnog dana nakon subote, nedelje ili državnog praznika.

3. Za ciljeve poreza na prihode, partnerstva su obavezne da deklarišu godišnje poreske deklaracije za partnerstvo, za prihode i troškove (ovi nisu obavezni da dostavljaju deklaraciju poreza na prihod korporacija) koja prikazuju za deo dobita ili gubitaka

partnerstva koja su dodeljena partnerima, ali nisu obavezni da plačaju koju odgovorajuću poresku obavezu. Sami partneri treba da obraćunavaju za naplatu poreza na sve prihode koja oni uzimaju od partnerstva. Partneri inkorporirani u partnerstva koji su obavezni da dostavljaju deklaraciju poreza na prihod korporacija i koji uzimaju akcije dobita od partnerstva, treba da uključe one sa drugim prihodima koja podležu porezu na prihod korporacija.

Član 35 - Plačanje poreza

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Shodno ovom Zakonu, vaki poreski obveznik dužan je da uplaćuje tromesečne avanse poreske obaveze na naznačeni račun Poreske Administracije u banci ili finansijskoj instituciji licenciranoj od Centralne Banke Kosova na dan ili do 15.aprila, 15. jula, 15 aktombra, i 15 januara za kalendarsko tromesečje koji predhodi ovim datumima.

2. Iznos svakog tromesečnog avanca mora da iznosi:

2.1. poreski obaveznici sa godišnjim bruto prihodima do 50.000 evra ili manje, od kojih se ne zahteva ili nisu izabrali da podnesu godišnju deklaraciju na osnovu člana 34 ovog zakona, treba da izvrše uplatu za kvartal kao u nastavku:

2.1.1. tri od sto (3%) od bruto prihoda od trgovine, transporta, poljoprivrede i sličnih komercijalnih delatnosti svakog kvartala, ali ne manje od 37, 5 evra za kvartal;

2.1.2. pet od sto (5 %) bruto prihoda od usluga, stručnih delatnosti, zanata, zabave i slično, svakog kvartala , ali ne manje od 37, 5 evra za kvartal;

2.1.3. deset procenata (10%) neto prihoda zakupa za kvartal (bruto prihodi najamnine ne manje od deset posto (10%) predviĎenih odobrenja u stavu 2 član 9 ovog zakona), umanjeni od bilo kog zadržanog iznosa tokom kvartala u skladu sa stavom 2 član 30 ovog zakona;

2.2. poreski obveznici sa godišnjim bruto prihodom većim od pedesethiljade (50.000) evra i poreski obveznici koji su dužni da pripremaju finansiske izveštaje, izvrše sledeće tromesećne uplate:

2.2.1. jednu četrvtinu (1/4) od ukupne poreske obaveze za tekuri poreski period, na osnovu procenjenog prihoda podložnog oporezivanju, umanjenog za bilo koji iznos koji je zadržan tokom tog tromesećja shodno članu 30 ili članu 40 Zakona o porezu na lični dohodak; ili

2.2.2. za drugi i naredne poreske periode za koje poreski obveznik vrši uplatu shodno ovom stavu, jednu četvrtinu (1/4) od sto deset procenata

(110%) od ukupne poreske obaveze za poreski period koji predhodi tekućem poreskom periodu, umanjenu za bilo koji iznos koji je zadržan tokom tog tromesećja shodno članu 30 ili članu 40 Zakona o porezu na lični dohodak.

3. Poreski obaveznik koji je izabrao da pripremi finansijske izveštaje I da izveštava na realnoj bazi treba da nastavi u toj bazi za godinu u kojoj je izvršen izbor plus najmanje tri sledeće poreske periode kao što je predviĎeno u članu 5 podstav 3.2 ovog zakona.

4. Poreski obaveznik koji ima prekoračeni bruto promet od pedesethiljade (50.000) evra obevezan je da izveštava prihode i izvrši uplate u skladu sa stavom 2 član 5 ovog zakona i podstav 2.2 ovog člana, za poresku periodu u kojoj bruto promet premašuje pedesethiljade (50.000) evra i za najmanje tri naredne poreske periode. Ako nakon tog vremena, poreski obaveznik želi da se vrati na izveštavanje o prihodima i vrši uplate u skladu sa podstavom 3.1 člana 5 ovog Zakona i podstava 2.1 ovog člana, poreski obaveznik mora podneti zahtev PAK za objašnjenje u skladu sa članom 10 Zakona o Poreskoj administraciji i Procedure pre 1 marta godine u kojoj je tražena izmena.

5. Poreski obveznik koji izvrši tromesečnu isplatu avansa shodno pod stavu 2..2 ovog clana, distaviće deklaraciju zaključnim podešavanjima poreza i plača odgovarajući irnos 31 Marta ili pre 31 marta godine posle poreskog perioda.

6. Iznos koji je dospeo za konačnu isplatu je nukupni porez koji dugovan za poreski period utvrdjen vim Zakonom,

6.1. umanjen za iznose zadržane shodno članu 30, i uplaćen Poreskoj Administraciji i članu 40 Zakona o porezu na čični dohodak;

6.2. umanjen za iznose uplaćene u vidu tromesećnih rata;

6.3. popusta na porez plačen u inostranstvu, što može da bude dozvoljeno prema ovog Zakona.

7. Ako su iznosi uplaćeni ili kreditirani prema članu 6 ovog zakona su veći od opšteg iznosa poreza odreĎeno u skladu sa ovim Zakonom, poreski obaveznik ima pravo na povrat viška uplaćenog viška poreza.

8. Ako uplata avansa nije izvršena na vreme ili u iznosu koji je manji nego koji je zahtevan od Poreske administracije može staviti kaznu u jednakom stepenu kamate koji je na snazi u vreme kada je avans uplata bio obavezujući. Neće biti drugih poreskih dopuna za avans uplate sa kašnjenjem ili nedovoljnim. Ako se uplate ili korigovane uplate tromesečnih rata izvrše na datum ili pre tog datuma i deklaracija sa konačnim regulacijama ili konačna deklaracija sa korigovanim regulisanjima je uraĎena prema stavu 5 ovog člana, onda se ne zahteva nikakva kamata ili kazna za nedovoljnu uplatu ako:

8.1. razlika izmedju irnosa svake dospele rate i inosa uplačenog za svaku ratu nije veća od deset procenata (10%) dugovanog iznosa, ili

8.2. nakon prvog poreskog perioda poreskog obveznika, iznos svake uplaćene rate bude deset procenata (10%) veči od jene četvrtine (1/4) poreza koji je poreska Administracija utvrdila za predhodni period oporezivanja:

8.2.1. ako poreska administracija izvrši kontrolu neke godine i izvrši sreĎivanje poreza za tu godinu za više od dvadeset od sto (20%), oslobaĎanje od kazne propisane u podstavu 8.2. ovog člana, neće se primenjivati se na zahteve za plaćanje unapred za narednu poresku periodu;

8.3. za prvu poreski period tokom kojeg poreski obaveznik je bio na jednom poslu (poreski period tokom kojeg je poreski obaveznik zatražio jedan fiskalni broj, ili ako je poreski obaveznik izvršio posao pre te periode, poreska perioda u kojoj je počela ekonomska aktivnost) neće se opteretiti sa kazne ako, obuhvatajući i ratu od četiri kvartala koji se očekuje 15 januara, poreski obaveznik je uplatio tromesečne akontacije jednak sa najmanje devedeset od sto (90%) poreza za obavezni zaključni porez za taj poreski period.

8.4. poreski obaveznik koji je imao gubitke u Deklaraciji Poreza na prihode korporacija prošle godine, nema pravo na primenjivanje odredbi podstava 2.2 ovog člana, u unapred uplatama za tekuću godinu.Poreski obaveznik treba da plaća unapred u skladu sa odredbama podstava 2.1. ovog člana;

8.5. Kazna koja će se opteretiti prema ovom zakonu primenjuje se samo na podiznosu od datuma poduplate do datuma opisanog u stavu 5 ovog člana kako bi se izvršilo regulisanje poreske periode, ili ako je ranije, datum plaćanja preduplate poreskog obaveznika koja sadrži dovoljan iznos za plaćanje preduplate za taj kvartal plus uplaćeni podiznos.

9. Ministar privrede i finansija donori podzakonski akt za sporovodjenje ovog člana.

Član 11
Kvartalni Avansi

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

1. U skladu sa stavom 2.1 člana 35. Zakona, poreski obveznici sa godišnjim bruto prihodom od 50.000 evra ili manje i oni koji ne odluče za pripremu finansijskih izveštaJa su obavezna da kvartalno plaćanje unapred poreza na prihod korporacija. Takvi poreski obveznici treba da podnesu Kvartalni avansa izveštaJ za mala preduzeća u formatu propisanom od PAK na bilo koji ovlašćena banka ili finansijska institucija na dan ili pre 15. aprila, 15. Jula, 15. oktobra i 15. Januara u vezi sa kalendarom četvrtine neposredno pre ove datume. Alternativno, gde poreski obveznici su podneli Kvartalni avansa Statement za

mala preduzeća do PAK elektronski, plaćanje ovlašćena banka ili finansijska institucija će biti praćene kvartalni vaučer avansa

2. U skladu sa stavom 2.2 člana 35. Zakona, poreski obveznici sa godišnjim bruto prihod veći od 50.000 evra i onih koji se odluče za pripremu finansijskih izveštaJa su obavezna na kvartalno plaćanje unapred poreza na prihod korporacija. Takvi poreski obveznici, i osiguravaJućih društava, podnosi Kvartalni avansa Saopštenja za velike korporacije u formatu propisanom PAK na bilo koji ovlašćena banka ili finansijska institucija na dan ili pre 15. aprila, 15. Jula, 15. oktobra i 15. Januara u odnosu na kalendar četvrtine odmah pre ove datume. Alternativno, gde poreski obveznici su podneli Kvartalni avansa Statement za velike korporacije na PAK elektronski, plaćanje ovlašćena banka ili finansiJska institucija će biti praćene kvartalni vaučer
avansa.

3. Poreski obveznici obuhvaćeni stavom 2.2 člana 35. Zakona moraju da koriste na osnovu procene u prvoj godini izradu kvartalnih akontacije, a procene su zasnovane na ¼ procena godišnje poreske obaveze za prvu godinu. Za one koji počinju, kao poreski obveznici tokom prvog kvartala to nije problem, ali za one koji su započeti kasnije u godini, oni su samo obavezan da plati ¾, pola ili samo ¼ prvoj godini obavezu u ratama u toku prve godine. Za svoje druge godine, tako što kvartalno avansi po osnovu godišnje poreske obaveze u pogledu svoje ekonomske aktivnosti za prvu godinu, povećan za 10%, to znači da kazna na kamatu se ne plaća. Poreski obveznici čiji akontacije nisu dovoljni u odnosu na konačnu poreske obaveze će biti kažnjen samo u odnosu na poslednji kvartal svoje prve godine, ali na osnovu kumulativnih rata iznosi u poređenju sa godišnjom obavezom, nego jednostavno imajući u vidu poslednje rate u izolaciJi. U takvim slučajevima, interes kazna će se primenjivati samo kada su kvartalno unapred isplate manje od 90% godišnje poreske obaveze u pogledu svoJe ekonomske aktivnosti za prvu godinu. Za drugu i narednim godinama, kao opciju plaćanja bez kamate kazna je dostupan oni će biti kažnjeni za svaku kvartalnih rata, ako nedovoljno isplate se vrše u toku godine.

Primer 1:
Korporativni poreski obveznik je započeo svoju delatnost u 2010. On je platio u 3 rate (četvrtine 2, 3 i 4), odnosno 100 evra, 200 evra i 620 evra. Godišnji porez na dobit preduzeća odgovornost za 2010 Ispada da se 1.000 evra. U ovom slučaJu, kao I ukupna rate (920 evra) su više od 90% godišnje obaveze (90% od 1000 = 900 evra) bez kamata kazne primenjuje (prema stavu 8.3 i člana 35 Zakona).

Primer 2:
Korporativni poreski obveznik je započeo svoju delatnost u 2010. On je platio u 2 rate (četvrtine 3 i 4), odnosno 200 evra i 500 evra. Godišnji porez na prihod korporacija preduzeća odgovornost za 2010 Ispada da se 1.000 evra. U ovom slučaju, kao I ukupna rate (700 evra) su manje od 90% godišnje obaveze (90% od 1000 = 900 evra) se plaća kamata od 15. Januara 2011 (datuma poslednje kvartalnih rata u odnosu na 2010 poresku godinu). Takvo interesovanje se zasniva na 300 evra, razlika između godišnjih obaveza (1.000 evra)

i ukupan zbir rate plaća (700 evra), a obračunava se od 15. Januara 2011 do roka za podnošenje završnoJ deklaraciJi (31. marta 2011). U tom trenutku interes kazna za underpaiing akontacija, ali se završava redovno kazne bi se
onda primenjuju u odnosu na bilo kom periodu između tog roka dok se porez plaća.

4. U slučajevima gde je početkom rata su bili suviše nizak, a kasnije i rata bila prevelika, kamata kazne primenjuJu se za ranije rate kasnije višak uplate pokriju ranije nedostataka. U slučajevima gde je početkom rata bila prevelika, a kasnije rata bili su suviše niska, PAK će priznati ekscese u ranijim periodima pokriva deficit u kasnijim periodima i interesa kazne može ili ne može primeniti u zavisnosti od količine ekscese i nedostataka.

Primer:
U 2010 obveznika posao napravio profit i 1.000 evra poreza na dobit je bila isplativa. Za 2011, drugi dobit je napravljen i 2.000 evra poreza na prihod korporacija plaćena je (u 2012). Tokom 2011 tromesečnim ratama su od 600 evra, 100 evra, bez rata, odnosno 350 evra. S obzirom 2010 godišnje obaveze od 1.000 evra i dodavanjem 10%, rata kvartalno tokom 2011 Je trebalo da bude najmanje 275 evra svaki. Ne zanima kazna bila isplativa u odnosu na prve rate (kao što je plaćanje 600 evra premašila 275 evra plaća). Ne zanima kazna bila isplativa u odnosu na druge rate (kao što Je 100 evra, plus plaćanje 325 (600 manje 275) evra viška iz prve rate premašili
275 evra plaća). Obaveze po osnovu kamata na treće rate će biti zasnovana na 125 evra (plaća se 275 evra manje preostalih 150 (dve uplate u iznosu od 700 evra manje odgovornosti za one dve rate od 550 evra) evra viška iz prethodnog kvartala) Ne interesovanje isplaćuJu na četvrta rata i preko 75 evra (350 plaćene u poređenju sa 275 isplativa) se može primeniti kako bi se smanjila kamatu plaća na treću ratu, ali samo sa dejstvom od dana isplate četvrte rate.

5. Tački 2.2.2 člana 35. Zakona odnosi se na plaćanja na osnovu prethodnih godinu dana obaveze poreza. Gde je poreski obveznik ima poreski gubitak za određenu godinu, a onda umesto da koristite prošle godine poreske obaveze osnove i primene 110% obračun, poreski obveznik je dužan da obračuna i plati rate na osnovu procenjene oporezivi prihod za tekuću godinu. Ako poreski obveznik procenjuje da će napraviti gubitak u tekućoJ godini, odnosno da svaki dobitak će biti premašen za gubitke prenesen, ne rate bi bilo potrebno, ali interes kazna može da se primeni, ako je poreski obveznik procenu ispostavilo da je netačna.

Primer:
U 2010 obveznika biznis imala gubitak. U 2011, poreski obveznik procenjuje da će posao će napraviti profit (nakon dozvoljava gubitke preneti) i godišnje poreske obaveze će biti 1.000 evra. Rate treba da budu plaćeni u 2011 na osnovu ¼ procenjene godišnje poreske obaveze.

6. U slučaJevima kada je došlo do poreske kontrole ili drugih pojava u narednu godinu koja određuje različite godišnje poreske obaveze u odnosu na ranije poreske godine, ukoliko je godišnja poreska obaveza se utvrdi da bude veći, kazne će primenjivati zbog

manje deklarisanje, za kasne isplate i kamate u odnosu na manje plaćenih godišnjih obaveza. Takve kazne i kamate za kasnije otkrio dodatne poreske obaveze primenjuje se godišnje poreske obaveze samo, a ne podešavanje se vrši na prošlost kvartalnih rata iznosi gde rezultat poreske kontrole ili drugih pojava je da se poveća poreske obaveze i do 20%. U slučajevima kada je došlo do povećanja poreske obaveze od više od 20%, zatim kamate kazna će se primenjivati u meri u kojoJ tromesečnim ratama bili ispod ¼ 110% prilagođen obaveze poreza na prihod korporacija, kao rezultat poreske kontrole ili nekoJ drugoJ pojavi.

7. Prethodnih stavova ovog člana obezbedi određene datume koji su potrebni tromesečno akontacija forme koja treba dostaviti i koji su kvartalno akontacije treba da se plati. U svakom slučaju, gde posebne prijave i / ili uplate je u subotu, nedelju ili državni praznik, što su obrasci i / ili isplate se podnosi najkasnije prvog radnog dana nakon subotu, nedelju ili nacionalni praznik. Kamate i kazne za kasno podnošenje ili plaćanje neće se primenjivati kada prijave i / ili plaćanje dolazi na ili pre tog narednog radnog dana.

8. Godišnji porez na prihod korporacija obrazac poreske prijave, ali kvartalno plaćanje unapred izjave se ne smatraju poreske deklaraciJe. U skladu sa stavom 8. člana 35. Zakona, kasno podnošenje i kasno plaćanje kazne ne primenjuje do kraJa podnio kvartalni oblike rate, ali kamata će se primenjivati osim ako odredbama podstavovima 8.1, 8.2 ili 8.3 tog člana primenjuju.

Neni 36 - Zahtev za knjige i evidencije

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Poreski obaveznik sa godišnjm bruto prihodima od poslovnih aktivnosti za poreski period, iznad pedesethiljade (50.000) evra, kao i ortaštva, vodiće knjige i evidencije utvrĎenih u stavu 4 ovog člana.

2. Poreski obaveznik sa goidišnjim bruto prihodima, od poslovnih aktivnosti za poreski period, od pedesethiljade (50.000) evra ili manje mogu da odluče da pripreme knjige i evidencije utvrĎenih u stavu 4 ovog člana u skladu sa podstavom 3.2 člana 5 ovog zakona.

3. Poreski obaveznik koji odluči da drži knjige i evidencije utvrĎenih u stavu 4 ovog člana za svaku poresku periodu zahtevaće se da pripremi knjige i evidencije za poresku periodu u kojoj je izvršen izbor (opcija) plus najmanje tri naredne poreske periode kako je utvrĎeno u podstav 3.2 ovog člana 5 ovog zakona.

4. Knjige i evidencije zahtevane pema ovom clanu, Zadržanih u skladu sa računovodstvenim standardima na Kosovu su kako sledi:

4.1. knjigu prodaje u kojoj sve prodaje i vraćanja mora da se registruju;
4.2. kupovnu knjiga u kojoj sve kupovine i vraćanja treba da se registruju;
4.3. finansijski dnevnik u kojem se beleže primanja i rashodi u gotovom novcu

(keš) koji se povezuje sa knjigom prodaje i knjigom kupovine;
4.4. kapitalni račun, ako je primenljivo, koji sadrži bilans otvaranja, povećanje kapitala, troškovi koji će se kapitalizovati, stepen obezvreĎivanja, iznos obezvreĎivanja, gotovina i zaključni bilans; i
4.5. finansijski pregledi i bilans stanja kako se zahteva za postavljanje početne tačaka za izračunavanje godišnjih deklaracija poreza na prihode korporacija.
4.6. aadržaj knjige i evidencije zahtevane u ovom stavu i svaka zahtevana knjiga i evidencija, obuhvatajući i one držane u elektronskom formatu definisaće se u podzakonskom aktu donetog od strane ministra.

Član 23
Knjige i Dokumentacija
(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

1. Poreski onveznici sa godišnjim prihodom bruto od 50.000 evra ili više i oni sa godišnjim prihodima bruto manje od 50.000 evra, a koji su se opredelili da se oporezuju na osnovu realnih prihoda, vodo knjige i dokumentaciju u skladu sa:
1.1. Člana 36 Zakona ; i
1.2. Stava 4 Člana 17 Administrativnog Uputstva br.15/2010 za sprovodjenje Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.

2. Poreski obveznici sa bruto godišnjim prihodima manje od 50.000 evra koji nisu opredeljeni da se oporezuju na osnovu realnig prihoda, treba da vode knjige i dokumentaciju u skladu sa:
2.1. Članom 17 ovog Zakona; i
2.2. Stava 2 Člana 17 Administrativnog Uputstva br. 15 /2010 za sprovodjenje Zakona Br.03/L- 222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.
3. Poreski obveznici spomenuti u stavu 1 i 2 obavezni su da izdaju fakture za nabavku robot u
uslugama od njih.

4. Sadržaj knjiga i dokumentacije referisane u stavovima 1 i 2 ovog člana i faktura/kupona referisan u stavu 3 ovog Zakona, treba da u skladu sa Administrativnim Uputstvom br. 15/2010 za sprovodjenje Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.

5. Dolje navedeni propisi Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci, primenjuju se u vezi knjiga I dokumentaciju referisane u ovom članu:

5.1. Član 13, oko prevoda, vodjenje u čuvanje podataka i perioda kojima pripala dokumentacija;

5.2. Član 14, oko pristupa u dokumentaciju od PAK, i za uzimanju i forkopiranju takvih podataka;

5.3. Član 14 i 15 oko zahteva poreskog obveznika da stvara podatke kada se traži od PAK;

5.4. Član 19, u vezi podataka koja su se izguzbile ili uništene ;

5.5. Član 15 i 53, o kaznama za ne vodjenje dokumentacije i zabrane pristupa PAK-a u dokumentaciju.

Član 37 - Zahtevi za knjige i evidencije za male biznise

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Poreski obaveznik sa godišnjim bruto prihodima od pedesethiljade (50.000) evra ili manje, koji ne bira pripremiti potrebne knjige i evidencije koja se zahtevaju prema stavu 4 člana 36, treba da drže sledeće knjige i evidencije:

1.1. knjigu prodaje u kojoj sve prodaje i vraćanja mora da se registruju;

1.2. kupovna knjiga u kojoj sve kupovine i vraćanja treba da se registruju;

1.3. finansijski dnevnik u kojem se beleže primanja i rashodi u gotovom novcu (keš) koji se povezuje sa knjigom prodaje i knjigom kupovine;

1.4. sadržaj knjige i evidencije zahtevane u ovom stavu i svaka zahtevana knjiga i evidencija, obuhvatajući i one držane u elektronskom formatu definisaće se u podzakonskom aktu donetog od strane ministra

Član 38 - Prelazne odredbe

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Odredbe koje se odnose na igrama na sreću u podstavu 1,3, 5 i 6 člana 30 ovog zakona biće zastareli i biće zamenjeni odredbama Zakona o igrama na sreću i lutriju (ili sličan zakon koji se nadovezuje na odreĎivanju i poreĎivanju igara na sreću i igara na lutriju) koje se odnose sa fiksnim kvotama na dan stupanja na snagu.

2. U skladu sa zakonom o PDV-u poreznih platiša mora se registrovati u PDV kad dostiže prag od pedesethiljade (50.000) € bruto prometa u neprekidnom periodu od dvanaest (12) meseci. Zakon o PDV-u sadrži odredbe na osnovu kojih prag registrovanja može se izmeniti usvajanjem u Skupštini. Ako prag registrovanja PDV-a poveća ili se smanji, prag odreĎivanja obaveze oporezivanja na lične dohotke na osnovu obračuna prihoda i troškova (aktuelno godišnji obrt od pedesethiljade (50.000 €) poveća se ili će se smanjiti u skladu sa time:

2.1. manjenje ili povećanje u pragu za odreĎivanje poreske obaveze na lične dohotke reflektira će se na primenljivim odredbama članova 5, 35, 36 i 37 ovog zakona;

2.2. svako povećanje ili smanjenje na pragu oporezivanja ličnih dohodaka biće efektivno za poreski period koji počinje od 1. januara sledeće godine iza godine izmene praga PDV-a i u svakom sledećem pratećem periodu od tada. Ako povećanje kod praga PDV-a je efektivno od 1.januara poreskog perioda, izmena praga uporeĎivanja ličnih dohodaka će biti efektivno počevši od 1. januara istog poreskog perioda:

2.3. usvajanjem povećanja ili smanjenja praga od Skupštine, ministar će izdati podzakonski akt za implementaciju nivoa praga, koji će predstavljati potrebne izmene u članovima 5, 35, 36 i 37 ovog zakona.

POGLAVLJE X - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39 - Sprovodjenje

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Ministar za finansije i privredu imaće ovlašćenje da pismeno objavi Uredbu za opšte sprovoĎenje i primenu pravednog, logičnog i jedinstvenog tumačenja ovog zakona. Ova podzakonska akta treba da se administriraju i sprovode od strane PUK-a Ove uredbe neće imati niti proizvesti pravno dejstvo dok se ne objave od strane PUK-a u skladu sa zakonom o pristupu službenim dokumentima.

2. Bez ograničavanja ili prejudiciranja gornjeg stava, ministar će doneti podzakonski akt za implementaciju i tumačenje članova 5, 7, 9, 10, 12, 18, 20, 23, 26, 27, 31, 33, 36 i 37 u roku od stodvadeset (120) dana od dana proglašenja ovog zakona. Član 15. Zakona br. 03/L-113 sprovodiće se za period 1 .januara 2009 do 31. decembar 2009. godine.

Član 40 - Ţalbe

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Svako lice koje nije zadovoljano donešenom odlukom prema odredbama ovog zakona od strane Poreske administracije Kosova, ima pravo da podnese zahtev za preispitivanje iste Departmanu za žalbe Poreske Administracije.

2. Poreski obveznik koji nije zadovoljan odlukom Departmana za žalbe poreske administracije, može podneti žalbu Nezavisnom Bordu za preispitivanje žalbe.

3. Ako poreski obveznik nije zadovoljan odlukom Nezavisnog borda za preispitivanje žalbi, može podneti tužbu nadležnom sudu.

Član 41 - Vaţeći zakon

(Zakon Br. 03/L- 162)

Ovaj zakon stavlja van snage Zakon o porezu na prihode korporacija, br. 03/L-113 od 18. decembra 2008.godine.

Član 42 - Stupanje na snagu

(Zakon Br. 03/L- 162)

1. Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

2. Stupanjem ovog zakona na snagu, njegovi efekti će biti od 1. januara 2010.godine.

Član 12
Stupanje na Snagu

(Administrativno Uputstvo Br. 08/2010)

Ovo Administrativno Uputstvo, stupa na snagu na dan potpisivanja od strane Ministra Privrede i Finansija.

Član 24
Stupanje na smagu

(Administrativno Upustvo Br. 14/2010)

Ovo Administrativno upustvo stupa na snagu potpisivanjem od strane Ministra Privrede i Finansija.

Zakon br. 03/L- 162
29. decembra 2009.god.
Predsednik Skupštine Republike Kosovo

_____
Jakup KRASNIQI
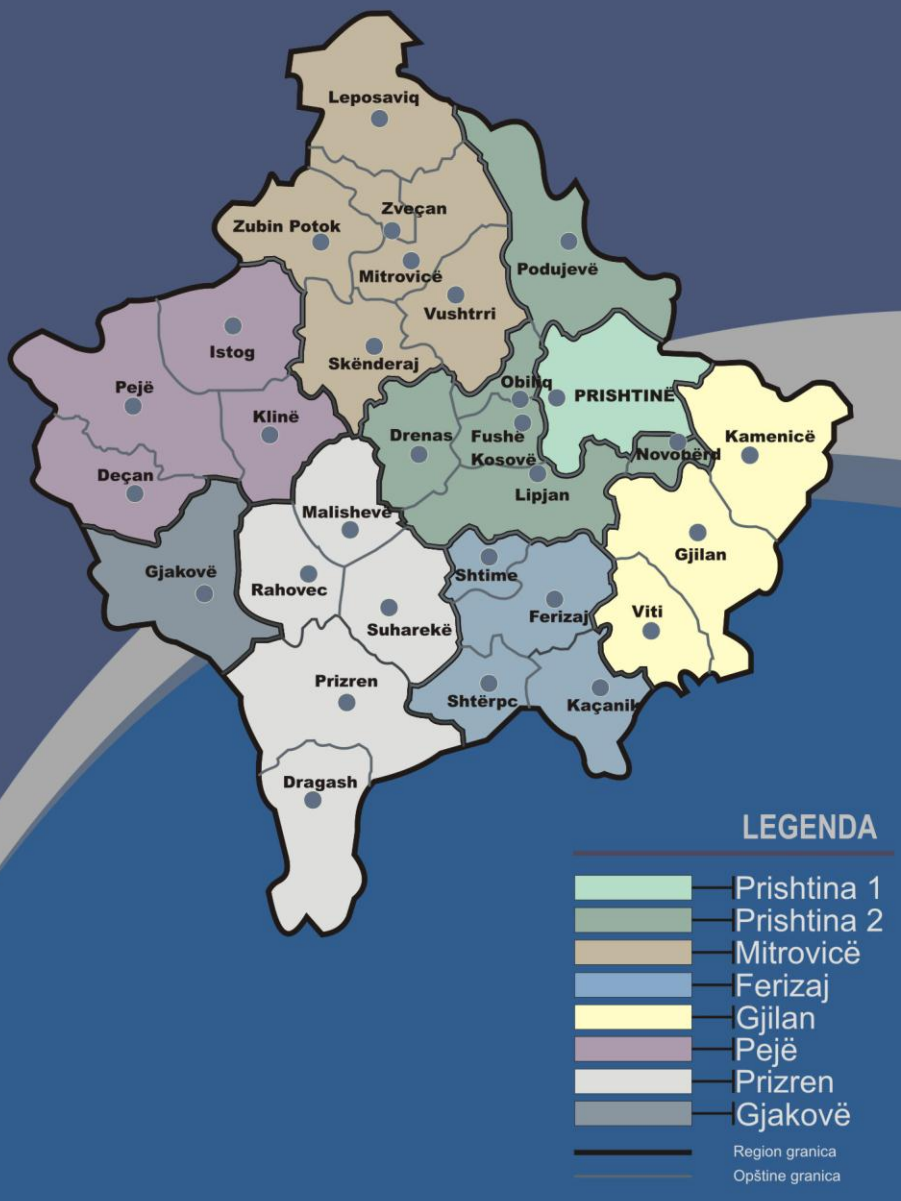
TERITORIALNA ORGANIZACIJA PO PAK